

before the reader, so that sufficient materials may be at hand to distinguish local styles of different times from individual peculiarities. Accordingly a large number of specimens have been collected, and photozincograph facsimiles are in course of preparation for publication in the next volume.

INDEX TO VOL. II.

	<i>Page</i>		<i>Page</i>
Abhidhāna-tantra, . . .	44	Ākhyāta-vāda, . . .	245
Abhidhā-vāda-vichāra, . .	359	Ākhyāta-vāda Tīkā, . .	245
Abhinava-nārāyaṇendra, . .	133	Ākhyāta-viveka, . . .	245
Āchārārka, ...	15	Amarakosha, ...	252
Āchāra-mayūkha, ...	141	Amarakosha Tīkā, . . .	252
Āchāra-nirṇaya, ...	49, 353	Amaru, ...	22, 72
Āchāryānumāna-patrikā, . .	374	Amaru s'ataka, ...	22, 72
Āchāryānumāna-ṭippani- patrikā, ...	375	Amaru-s'ataka Tīkā, . .	22
Achchhlāvāka-prayoga, . .	114	Ānanda-chandra, ...	62
Adbhuta-s'ānti, ...	299	Ānanda-laharī-tattvadīpikā, .	158
Adbhuta Upanishad, ...	346	Ananta Deva, ...	21, 233
Ādhāna-baudhāyana, ...	235	Anartīya, ...	88
Ādhāna-prayoga, ...	235	Aniruddha, ...	338
Ādhāna-vidhi-prayoga, . . .	228	Aniruddha Bhaṭṭa, . . .	372
Adhikarana-kaumudī, ...	67	Antyeshti-paddhati, . . .	233
Adhyātma Rāmāyana, ...	21	Anubhava'sāra, ...	200
Adhyātma-vidyopades'a- vidhi, ...	97	Anumāna-mani-didhiti-vyā- khyā, ...	185
Ādi Purāna, ...	18	Anupanārāyaṇa Tarkas'ro- mani, ...	103
Advaita-brahma-siddhi, . . .	167	Āpastamba, ...	86
Advaita maharanda, ...	105	Appaya Dīkshita, ...	134
Advaitāmrīta, ...	112	Arka prakāś'a, ...	27
Advaita-rahasya, ...	384	Āranya pañchaka, ...	280
Agnihotra-homa, ...	238	Āranya-gāna, ...	240
Agni-prayoga, ...	181	Antyeshti-paddhati, . . .	233
Agni Sañhitā, ...	46	Anumāna-didhiti-Ṭippanī, .	335, 375
Agnishtoma paddhati, ...	171	Anumiti-mānas-vādārtha, .	356
Āhika-prakāś'a, ...	227	Anumiti Ṭippanī	373
Aitareya Āranyaka, ...	280	Apārmānjana-stotra, . . .	292
Ājāmilopākhyāna, ...	212	Āsatt-irahasya, ...	360
Ājāna-bodhinī, ...	97	Āsatti-vichāra, ...	2

	Page		Page
As'ucha kánda, . . .	114	Bhartrihari Yogíndra, . .	116
As'ucha-sańkshopa, . .	362	Bhásarvajña, . . .	139
As'ucha mańjarí, . . .	314	Bháshika-sútra, . . .	87
As'ucha-nirnaya, . . .	301	Bhásvati, . . .	189
A'shtádbhárikánda, . .	256	Bhaṭṭáchárya, . . .	10
As'valáyana, . . .	291	Bhaṭṭoji Díkshíta, . .	198, 252
Asvaláyana-bráhmaṇa-pań-		Bhaṭṭotpala, . . .	165, 214
chiká, . . .	175	Bháva-bodhiká, . . .	219
Asvaláyana-gríhya-káriká,	175	Bhavananda Sidhántavá-	
As'vamedha-prayoga, . .	206	gís'a, . . .	185, 248
Átma-bodha, . . .	97	Bhavanandí, . . .	248
Átmánátma viveka, . .	60	Bhávártha-dípiká, . .	99
Átmaráma Bhatta, . . .	271	Bháva-vís odhiní, . .	271
Átmáshtaka-bháśya Tiká,	133	Bholánátha S'armá, . .	25
Avadhúta gítá, . . .	91	Bhrigu, . . .	4
Áyurvedágamana, . . .	59	Bhúdhara, . . .	90
Baddhayoni-mahámudrá-		Bhúmi khaṇḍa, . . .	1
kathana, . . .	309	Bhuvana dípaká, . . .	249
Bála-bodhaka, . . .	62	Bhuvana dípaka Tiká, . .	169
Bála-bodhini, . . .	320	Bhuvanes'varí sahasra ná-	
Baladeva Vidyábhushana,	94	ma stotra, . . .	154
Báalakrishna, . . .	273	Bhúri prayoga, . . .	6, 44
Bála Tantra, . . .	219	Bodháyana, . . .	82, 85
Bánara, . . .	40	Bodháyana-charaka-sau-	
Baudháyana-cháturmásyá-		trámani, . . .	180
sútra, . . .	270	Brahma Upanishad, . .	345
Baudháyanágyádhraṇa, .	164	Brahmajñána, . . .	345
Bhagavat Gítá, 12, 93, 94,	323	Bráhmaṇa Sarvasva, . .	79
Bhágavatámṛita kaniká, .	37	Brahmánda Purána, . .	21
Bhágavata prakás'a, . .	99	Brahmánda Purána, Útta-	
Bhaktámṛita, . . .	35	rakhaṇḍa, . . .	253
Bhakti rasámṛita sindhu, .	35	Brahmánanda Yogíndra, .	252
Bhakti rasámṛita vindu, .	35	Brahmaprabhu Sári, . .	249
Bhánu Bhatta, . . .	272	Brahma-Saúhitá Satika, .	106
Bhańjújú Díkshíta, . . .	252	Brahma-siddhánta, . . .	176
Bharadvája Mahádeva, . .	126	Brahma-siddhánta-paddah-	
Bhárgavaráma, . . .	15	ti, . . .	176
Bharata Sena, Málika, Mal-		Brahma-vaivartta Purána,	19
la, . . .	6, 29, 55, 318		

	Page
Brahmayajña,	65
Budha manohará Tíká,	246
Chaitanya kalpa,	45
Chakrachudámani,	108
Chakrapáni Datta,	25, 71
Chámundá,	304
Chandráloka,	52, 177
Chandrasékhara S'armá,	329
Chandrasékhara Váchas- pati,	77
Cháturmásya-hotra,	247
Cháturmásya prayoga,	207
Chaturanga-kridana,	10
Chhandogápara-sútra,	209
Chhandogá-mantrapátha,	115
Chhandomanjári,	282
Chukitsá-saṅgraha,	71
Chintámani,	2
Daivajña-chintámani,	192
Daivajña Siromani,	249
Daivata Kánda,	303
Dakshina Godáchara,	234
Dakshinakálíká sahasraná- ma stotra,	102
Dámodara,	338
Dána mayúka,	168
Darsapaurṇamása,	160
Dars'apúrṇamásayor-adh- varya prayoga,	209
Das'akarma-dípiká,	5
Datta Gítá,	267
Dattaka nirṇaya,	70
Dattaka putra-vidhāna,	292
Dattátreya,	31, 267
Dáya-nirṇaya,	352
Dáya-vyávasthá-saṅkshēpa,	333
Devabodha,	5
Devabhadra Páthaka,	162

	Page
Devayájñika,	185
Devímábhátmya Tíká,	75
Divákara,	15, 126
Divákara Bhaṭṭa,	115, 147, 297
Dinakari,	273
Dvarkánátha,	83
Dvaita nirṇaya-siddhānta- saṅgraha,	271
Dvijanayana,	67
Dhanvantari-guṇáguna- yoga s'áta,	276
Dhātu rahasya,	150
Dharma dípiká,	77
Dharma sindhu sára,	178
Dharma ghaṭa,	16
Dharma ghaṭa-vrata-kathá,	16
Dhira raṅyuká,	153
Dhruva-charita,	274
Dhundirāja,	20
Durga bhañjana,	329
Durgánáma-phala,	367
Durgotsava-viveka,	312
Ekákshara kosha,	337
Gada Siñha,	155
Gadádharma Bhaṭṭáchárya, 354, 356, 357, 358, 374, 375,	376
Gadádharma Tarkáchárya,	75
Gágá Bhaṭṭa,	115
Gakárádi ganapati-sahas- ra-náma-stotra,	239
Ganapati,	128
Ga apatyádi pújana pad- dhati,	206
Gaṅgádharma,	113
Gaṅgá-snána vidhi,	289
Gaṅgádása,	282
Gaṅgádharma Sarmá,	14

	Page		Page
Gaṅgādhara Sarasvatī, . . .	3	Hāratalā, . . .	372
Gaṅgāhari, . . .	158	Hārāvalī, . . .	6
Gaṅgāśhṭaka, . . .	80	Haridāsa Bhaṭṭāchārya, . . .	4
Gaṅgādharendra Sarasvatī, . . .	348	Harihara Dikshita, . . .	198
Gārhya-karma-prayoga, . . .	86	Harilāla-vivarana-saṅgraha, . . .	200
Gaura-ganoddhesa-dīpikā, . . .	13	Harināma Upanishad, . . .	102
Garga Rishi, . . .	355	Harinārāyana Sarmā, . . .	314
Gāyatrī-hridaya, . . .	285	Harisevaka Miśra, . . .	268
Gāyatrī-brahmakalpa, . . .	296	Haribhāshkara, . . .	126
Gāyatrī-puras'charana- vidhi, . . .	295	Haritattva-muktāvalī, . . .	252
Gāyatrī Tantra, . . .	48	Haṭha-dīpikā, . . .	173
Gāyatrī-pañjara, . . .	286	Haṭha-pradīpikā, . . .	173
Gāyatrīpañjara-stotra, . . .	286	Hautrakalpadruma, . . .	244
Gāyatrīyaśṭottaras'ata-di- vyanāmāmṛita-stotra, . . .	285	Hotraprayoga-vṛitti, . . .	230
Gītābhushana Bhāṣya, . . .	94	Hridayarāma Deva, . . .	269
Gītāgovinda Tīkā, . . .	319, 320	Jagachchandrikā, . . .	165
Gītāsāra, . . .	12	Jagadānanda, . . .	109
Gopāla, . . .	187	Jagadhātrī-pūjā, . . .	22
Gopāla Āchārya, . . .	325	Jagadhātrī-pūjā-vidhi, . . .	22
Gopālādāsa, . . .	282	Jagadīśa Tarkālaṅkāra, . . .	335
Gopāla Nyāyapanehānana, . . .	349, 350, 351, 352, 353	Jagannātha Miśra, . . .	309
Gopāla Yogi, . . .	135	Jagannātha Sarasvatī, . . .	112
Gopīnātha Sarmā, . . .	157	Jaimini Sāñhitā, . . .	230
Govardhana Tripāthī, . . .	208	Jakāra-bheda, . . .	311
Govardhana-dhṛita-kṛish- na-charitra, . . .	213	Jānakyānanda-bodhana, . . .	193
Govindānanda, . . .	63	Jāraṇa māranādi, . . .	30
Govinda hlāmpita, . . .	31	Jatādhara Āchārya, . . .	44
Govindarāma Sarmā, . . .	158	Jatādhara kośa, . . .	44
Grihya-Sūtra, . . .	84	Jātimālā, . . .	151
Gūdhārthādarsa, . . .	229	Jayadeva, . . .	52, 177, 319, 320
Gūdhavākya bodha' na, . . .	71	Jayakṛishṇa Bhaṭṭa, . . .	271
Gūpālāṅkāra-dosha, . . .	71	Jayakṛishṇa Sarmā, . . .	212,
Gupta sādhana Tantra, . . .	151	. . .	213, 274, 275, 319
Halāyudha, . . .	60, 67, 79	Jayarāma Nyāyapanehā- nana, . . .	245
		Jñāna sañkulī, . . .	26
		Jvālānātha Miśra, . . .	136
		Jyotiratirātra, . . .	199

	Page		Page
Kaivalyopanishad, . . .	247	Kāvya-kalāpa, . . .	323
Kaivalyopanishad Dīpikā, . . .	247	Kāvya kāmadhenu, . . .	194
Kalādhara Sena, . . .	23	Kes'ava Tripāthī, . . .	262
Kālārka rudra, . . .	3	Kes'ava Mis'ra, . . .	240
Kāles'a, . . .	61	Kes'ava S'armā, . . .	76
Kālidāsa, . . .	80	Ketūdaya-phala, . . .	259
Kālisantarana Upanishad, . . .	102	Kevalānvayī-vyākhyāna, . . .	34
Kalpa-Sūtra, . . .	81	Kevalānvayī, . . .	34
Kalpa-Sūtra-bhāshya, . . .	88	Khaṇḍānanda Muni, . . .	234
Kalpa-Sūtra-vyākhyā, . . .	87	Khaṇḍa pras'asti-Tikā, . . .	204
Kalyāna, . . .	219	Kīchakā-badhā, . . .	57
Kamalākara Bhatta, . . .	53	Kosālagama, . . .	177
Kāma-ratna, . . .	366	Koṭa chakra, . . .	8
Kanādi Sāṁhitā, . . .	30	Krama saṅgraha, . . .	322
Kaṇhālī-rasāhema, . . .	181	Krishna, . . .	11, 12, 31
Keś'ari Mis'ra, . . .	192	Kṛishnadhārjati Dīkshita, . . .	250
Kapardī Svāmī, . . .	83	Kṛishnakānta Nyāyarat-	
Kāranatā-vādārtha, . . .	357	na, . . .	51
Karma lochana, . . .	11	Kṛishnakānta Vidyāvā-	
Karma vipāka, . . .	4, 68	gīs a, . . .	50
Kāśikā-vṛitti, . . .	215	Kṛishṇānanda Bhaṭṭā-	
Kāśinātha, . . .	229, 257	chārya, . . .	326
Kāśinātha Bhaṭṭāchārya, . . .	156	Krishna S'armā, . . .	380
Kāśinātha Upādhyāya, . . .	178	Kṛitya-chandrikā, . . .	3
Kātantra-vṛitti-panchukā, . . .	336	Kṛitya kāla vinirnaya, . . .	361
Kathavallī-bhāshya-viva-		Kṛitya kaumudī, . . .	109
rana, . . .	135	Kṛitya mahārṇava, . . .	371
Kātyāyana, . . .	84, 162, 185	Kṛitya-prakāś'a, . . .	136
Kātyāyana-grihya-sūtra-		Kubjikā Tantra, . . .	108
bhāshya, . . .	234	Kukkuṭī-vrata-kathā, . . .	64
Kātyāyana-prayogasāra, . . .	162	Kuladīpikā, . . .	55
Kātyāyana sūtra paddha-		Kumārī-pūjā, . . .	69
ti, . . .	185	Kundārka-marīchi mālā, . . .	120
Kautūbala-vīdyā, . . .	56	Kurma chakra, . . .	8
Kavikarṇapūra, . . .	13	Kusumāñjali, . . .	4
Kavīndra-chandrodaya, . . .	216	Kusumāñjali kārīkā vyākhyā, . . .	4
Kavi rahasya, . . .	60	Kūṭamudgara, . . .	199
Kāvya-chandrikā, . . .	71	Laghu-jātaka, . . .	214

	Page		Page
Laghu sabdendu-s'ekhara,	132	Mál'āṅka,	11
Laghu-s'aunaki,	242	Mandala-brāhmana Upani-	
Lagna-chandrikā,	237	shad,	100
Laksha-homa-paddhati,	239	Mandapa pūjā,	294
Lakshmana Bhaṭṭa,	244	Manishā pañchaka,	346
Lakshmana Desikendra,	145	Manodūta,	56
Lakshmi-charitra,	39	Mantra-chandrikā,	305
Lakshmīdhara Kavī,	105	Mantra-pradīpa,	156
Lakshmi nivāsābhudhāna,	136	Mathurānātha,	375, 379
Liṅgādī saṅgraha,	6	Mathuresa Vidyālaṅkāra,	31
Linga prakāś'a,	32	Matsyas ukta Tantra,	53
Liṅgādī-saṅgraha Tikā,	318	Maya-mata,	306
Madana Pāla,	264	Maya Silpa,	306
Madanavinoda nighaṇṭu,	264	Meṅganātha,	207
Mādhava,	199	Mitra Mīśra,	227
Mādhava Sarasvatī,	281	Momohana,	183
Mādhavānala-kathā,	137	Momohanavilāsa,	183
Madhusūdana Sarasvatī,	167	Mritayatsa-chikitsā,	153
Madhusūdana Vāchaspati,	362	Mugdhabodha,	14
Madhya manoramā,	224	Mukanda Dāsa,	99
Mahābhārata,	5	Muktāphala,	47
Mahābhārata-tātparyya-dī-		Muktāvalī-dīpikā,	273
pikā,	5	Muktāvalī-kirana,	273
Mahādeva,	216, 279	Muktāvalī prakāś'a,	273
Mahādeva Dinakara,	273	Mukta-chintāmani,	38
Mahādeva Vājapeya,	237	Mukunda-vijaya,	277
Mahādeva Vedāntavāgīśa,	370	Mundamālā Tantra,	152
Mahādevendra Sarasvatī,	103	Mundaka-bhāṣhya-tīppanī,	138
Mahāganapati-sahasra-nā-		Mūrkhaḥā,	49
ma-stotra,	290	Nādadīpaka,	10
Mahāgni-prayoga,	237	Nāges'a Bhaṭṭa,	132, 164
Mahānanda Dhīra,	322	Nāgojī Bhaṭṭa,	54
Mahārāja Harinārāyaṇa,	371	Naigeyanām-rikshudaiva-	
Mahās'ānti paddhati,	236	tam,	201
Mahās'āntika-mālā-saṅskāra,	370	Nakules'varī-mantra-	
Mahātantarāja,	73	vidhāna,	302
Mahidhara,	21, 159	Nānārtha-dhvanimanjari,	155
Mallāri mālātīya,	170	Nārada,	10, 18

	Page
Narahari Pandita, . . .	28
Náráyana Bhaṭṭa, 54, 202, 214	
Naráyana Chakravartí, 9, 314	
Náráyana Gosámu Nripatí, 189	
Náráyana-prabodhotsava, 139	
Navya mata-vádártha, . . .	356
Nigama-latá, . . .	111
Nighantú, . . .	226
Nilakantha Bhaṭṭa, . . .	5, 141
168, 183, . . .	272
Nirálamva-upanishad, . . .	95
Nrisinha Bhaṭṭa, . . .	293
Nítavarmá, . . .	57
Nítinibandha, . . .	33
Nítibhájana-bhájana, . . .	33
Nityanátha, . . .	56
Nyáya-muktávali-praka- rana, . . .	273
Nyáyavágis'a, . . .	71
Nyáyaratnavali, . . .	50
Nyáyaratnaprakás'iká, . . .	51
Nyaya sára, . . .	139
Padagádhá, . . .	191
Padamanjarí, . . .	380
Padáñka dáta, . . .	380
Pádapadma Achárya, . . .	211
Padártha-kaumudí, . . .	314
Paddhati-sangraha, . . .	116
Padmanábha Datta, . . .	6
Padma Puráníya Srishti kanda . . .	1
Padyatrayí vyákhyána, . . .	132
Pallavadípiká, . . .	107
Panchapádiká-vivarana, . . .	211
Panchukarana mahává kyártha bodhaprakarana, . . .	95
Parábhudhána, . . .	155
Paramámrita, . . .	106

	Page
Paramártha sára, . . .	111
Parásara Upapurána, . . .	225
Paribhásá, . . .	30
Párbhasáráthi Mis'ra, . . .	134
Párbhiva linga puja- vidhi, . . .	311
Pásaka keralí, . . .	355
Paś'upati, . . .	5, 153
Pátákhanda, . . .	1
Pathyápathya, . . .	28
Pathya vidhāna, . . .	361
Pavamāna homa vidhi, . . .	282
Prahlāda-charita, . . .	275
Prakas'itná Yati, . . .	211
Prakarna mantra Upani- shad, . . .	101
Prákrita Vyákarna, . . .	17
Pránakrishna Vis'vása, . . .	318
Prapatoshani, . . .	317
Prasna vaishnava, . . .	189
Prasnottara málá, . . .	355
Pratisálhya, . . .	298
Pratishthá prayoga, . . .	66
Pratishthá Tantra, . . .	306
Praudha manoramá, . . .	198
Pravara khanda, . . .	37
Pravargya prasna, . . .	86
Pravasa kṛitya, . . .	113
Práyas'chitta-nirnaya, . . .	349
Práyas chitta tattvādarsa, . . .	343
Prayas'chitta-vyavasthá- sankshepa, . . .	330
Prayogaratnīya-charaka- santrímam, . . .	180
Premámrita, . . .	149
Pretakṛitya-nirnaya, . . .	75
Pis'achabhásya, . . .	93
Pítha nirúpana, . . .	371

	<i>Page</i>
Pitrimeḍha Sūtra, . . .	85
Pitri paddhati, . . .	325
Priyadāsa, . . .	99
Pundarikā Upanishad, . .	92
Purāna-dāna-māhātmya, .	321
Purānārtha prakāś'a, . .	9
Purnānanda, . . .	43
Purushottama, . . .	311
Purushottama Datta, . .	6
Purushottama Deva, . .	337
Purushottama māhātmya, .	231
Purushottama Sarasvatī, .	98
Rādhākānta Bhaṭṭa, . .	31
Rādhakānta Turkavāgīś'a, .	9
Rādhā, . . .	12, 35
Rādhāmohanadāsa Gos'vā- mī, . . .	110
Rādhāmohana Gos'vāmī Bhaṭṭāchārya, . . .	104
Rādhāmohana S'armā, . .	91
Rādhā Tāpanī, . . .	93
Rāghava Deva, . . .	338
Raghudeva, . . .	28
Raghunandana, . . .	350
Raghunātha, . . .	204
Raghunātha Bhaṭṭa, . .	31
Raghunātha Chakravartī, .	349
Raghunātha Sārvabhauma Bhaṭṭāchārya, . . .	381
Raghunātha S'īromani, 185, .	245
Raghunātha Yajñika, . .	114
Raghuvīra, . . .	120
Rājadharmā-kaustubha, . .	21
Rājanārāyaṇa Mukhopā- dhyāya, . . .	13
Rāja-nirghaṇṭa, . . .	28
Rajāvalī, . . .	23
Rākshasa-kāvya, . . .	186

	<i>Page</i>
Rāma, . . .	2
Rāmachandra, . . .	204
Rāmachandra Chakravartī, .	3
Rāmachandra Nyāyavā- gīś'a, 358, 359, . . .	360
Rāmachandra Sārvabhau- ma, . . .	4
Rāma Datta, . . .	74
Rāmadeva Nyāyalañkāra, .	2
Rāmagītā, . . .	20
Rāmagītā Tīkā, . . .	20
Rāmaguṇākara, . . .	2
Rāmakānta, . . .	150
Rāmakṛishna, . . .	67
Rāmakṛishna Bhaṭṭa, . .	116, 294
Rāmānanda S'armā, . .	24, 55
Rāmānanda Tīrtha, . . .	383, 384
Rāmāñuja, . . .	262
Rāmasaṅkara, . . .	41
Rāma S'armā, . . .	224
Rāmasundra Vidyāvāgīś'a, .	315
Rāmatoshana Sarmā, . .	318
Rāmavarma, . . .	21
Rāmes'vara Bhatta, . . .	297
Rāmes'vara S'armā, . .	7
Rasahema, . . .	181
Rasasaṅketa-lalīkā, . .	304
Rathayātrā prayoga, . .	110
Ratnadīpa, . . .	127
Ratna-kosha vādārtha, . .	357
Rāyamukuta, . . .	266
Rigveda-saṅhitā-homavi- dhi, . . .	288
Rigvedīyābhudayīka s'rād- dha, . . .	59
Rigvedīya-das'akarma-pad- dhati, . . .	61
Rishitarpana, . . .	218, 241

	Page
Rudradeva, . . .	239
Rudra-japa, . . .	243
Rudrānusthāna-paddhati, . . .	207
Rūpa, . . .	106
Rūpachintāmaṇi, . . .	12
Sabda-chandrikā, . . .	25
Sabdekhanda, . . .	2
S'abdāloka Rahasya, . . .	379
Sabdamālā, . . . 7,	157
S'abda-nityatā, . . .	360
S'abda-ratnamālā, . . .	44
Sabdārṇava, . . .	7
Sabdārthasāra-manjarī, . . .	318
Sabda-rūpa-prakāśikā, . . .	51
Sabhā-taraṅga-sāra, . . .	309
Sācchidananda Yati, . . .	201
Sādāchāra-prakarana, . . .	344
Sādānanda, . . .	132
Sādhana-panchaka, . . .	90
S'ākāla Saṁhitā, . . .	268
Sakunārṇava, . . .	8
Samañjasā-vritti, . . .	103
Sāmānya-lakṣhanādīdhity- anta Tippanī, . . .	378
Samara-sāra, . . .	201
Samayāchāra Tantra, . . .	161
Samayāchārika Sūtra, . . .	144
Saṅgraha, . . .	57
Saṅgrahanyeshī, . . .	232
Sanhitāvritti, . . .	42
S'aṅkara, . . .	189
S'aṅkara Kēhārya, 60, 90, 96, 97, 131, 344, 346, 347, 355	
Sāṅkhāyana, . . .	88
Sāṅkhāyana-sutra, . . .	302
Saṅkrānti-nirnaya, 313, . . .	353
Saṅkshēpa-gāyatrī-nyāsa- prayoga, . . .	295
Saṅkshipta-prayoga, . . .	218

	Page
Saṅkshipta-vedānta-s'āstra- prakriyā, . . .	97
Sannyāsa-vidhi, . . .	100
S'āntikalpa-dīpikā, . . .	300
S'āntika-tattvāmṛita, . . .	9
Sapinda-prayoga, . . .	64
Sapta-padārthī, . . .	281
S'apta-pāka-yajnas'esha, . . .	122
Saptas'atī-vyākṛhāna, . . .	54
Saptasoma-saṁsthā-paddha- ti, . . .	208
Sārachandrikā, . . .	58
Sārādāsundarī, . . .	31
Sārādātīlaka, . . .	145
S'ārangadhara, . . .	196, 338
S'āraṅgadhara-paddhati, . . .	338
S'āraṅgadhara Saṁhitā, . . .	195
Sārasamucchaya, . . .	268
Sārasaṅgraha, . . .	78, 262
Sāra-saṁhitā, . . .	10
Sārasvatābhīdhāna, . . .	38
Sarasvatī-stotra of Sadar- sana Saṁhitā, . . .	291
Sarasvatī-stotra-tripura- siddhāntīya, . . .	291
S'rātsāra-saṅgraha, . . .	41
S'ārīraka-nyāya-rakṣhāma- ni, . . .	134
S'ārīraka-sūtrārtha-saṅ- graha, . . .	110
Sarvāṇukramaṇī-vyākṛh- yā, . . .	279
Sarvāto-bhadra-maṇḍala, . . .	336
Satānanda, . . .	189
S'ātarudriya, . . .	348
S'ātātapa, . . .	4
S'ātru-vimochana, . . .	365
Satyanāthābhyyudaya, . . .	210
Satyopākhyana, . . .	129

	Page
Saṁbhāgya Tantra, . . .	303
S'annaka, . . .	298
S'annakokta-rāstu-sānti-pra- yoga, . . .	283
Sāvabhauma, . . .	76
Sāvitrachayana, . . .	236
Sāyana Acharya, . . .	348
Seśhaśekharyya, . . .	210
S'eśha Nāga, . . .	111
Seśhanārāyana, . . .	180
Shodas'a-piṇḍa-dāna-pray- oga, . . .	310
Siddhānta-chandrodaya, . . .	250
Siddhānta-kāumudī, . . .	116
Siddhānta-lakṣhaṇa Tip- panī, . . .	377
Siddhānta-muktāvalī, . . .	173, 273
Siddhānta-sukti-mañjarī, . . .	3
Sīṁhavyāghra Tippanī, . . .	377
Siromani-purvārdha-vyā- lhyā, . . .	248
Siva Bhāṭṭa Kāla, . . .	54
S'ivādīśa, . . .	204
S'ivāditya, . . .	281
S'ivānandanātha, . . .	223
S'ivapūjā paddhati, . . .	225
S'ivarāma, . . .	136
Skanda-purāṇiya Pātāla- khanda, . . .	117
Smārta-prāyasa-chitta- prayoga, . . .	297
Smārta-vyavasthārnava, . . .	76
S'mas'ānakālī-mantra, . . .	369
Smṛiti-sāra, . . .	76
S'rāddha-chandrikā-pra- kās'a, . . .	147
S'rāddha-kālīya, . . .	363
S'rāddhasūtra-paddhati, . . .	171
S'rāddha-tattvādāra, . . .	343

	Page
S'rāddha-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	332
Srauta-sūtra, . . .	86
S'rīdatta, . . .	364
S'rīkara Achārya, . . .	361
S'rīkrishna S'ārabhauma, . . .	380
S'rīkrishna Tarkālaṅkāra Bhāṭṭāchārya, . . .	322
S'rīkrishna Vidyāvāgīśa Bhāṭṭāchārya, . . .	107
S'rīmadbhāgavata-skandhār- tha-nirupana, . . .	200
Srinandana Bhāṭṭāchārya, . . .	23
S'rīnātha S'armā, . . .	361
S'rīngārādūrasa, . . .	52
S'rī Parama, . . .	277
S'rīpatigovinda, . . .	193
S'rīshti-khanda, . . .	1
S'ruti-stuti-vyākhyāna, . . .	349
Suddhi-nirnaya, . . .	353
S'uddhitattva-kārikā, . . .	313
S'uddhi-vireka, . . .	333
S'uddhi-vyavasthā-saṅk- shepa, . . .	373, 334
Sudra-dharma-tattva, . . .	53
S'ukāśhṭaka, . . .	347
Sukhalekhana, . . .	29
Sukṛitya-prakās'a, . . .	136
Sūlapānī Bhāṭṭāchārya, . . .	312
Sūlpānī, . . .	70
S'ulva-sūtra-bhāṣya, . . .	83
S'ulva-sūtra bodhāyanīya, . . .	33
S'ulva-sūtra-dīpikā, . . .	33
Sulvasūtra-vivaraṇa, . . .	159
Sures'vara Pandita, . . .	32
Sūryādi-pañchāyatana-pra- tiśṭhā Paddhati, . . .	125
Svalpādvaita-prakās'a, . . .	323
S'vaubhavadars'a, . . .	90

	Page		Page
Svargakhanda . . .	2	Udvāha-vyavasthā, . . .	77, 331
Svaiúpākhyā-stotra, . .	368	Udvāha-vyāvasthā-saṅk-	
Srātmārāma, . . .	173	shepa, . . .	332
Svatva-vyavsthārnava-setu-		Udvāha-vyāvastha-	
bandha, . . .	380	vikāśa, . . .	331
Srayamprakāś'a Yatī, . .	252	Ujjavalanīlamāni-kirāṇa-	
S'yāmāmāntīaḥ, . . .	321	les'a, . . .	36
S'yāmāpūja-paddhātī, . .	138	Ujjvala-nīlamāni, . . .	36
S'yāmarahasya, . . .	43	Unādi, . . .	21
Tājika, . . .	20	Upādhyāda Tippanī, . .	354
Tājikabhushana, . . .	20	Unādikosha, . . .	24
Tālavṛntanivāsī, . . .	230	Upagrantha Sūtra, . . .	182
Tantroktā chuktsā, . . .	73	Upamāna Khanda, . . .	50
Tantra-ratna, . . .	133	Upāṅgalahtā-pujana, . .	121
Tantra-sāra, . . .	325	Utsarga-mayūkha, . . .	182
Tantrikapūja-paddhati, . .	317	Uttara Gītā, . . .	323
Tarka-paribhāshā, . . .	210	Uttara-kāmākhyā Tantra, .	33
Tarka tippinī, . . .	378	Uttara khanda, . . .	1
Tattvārtha-kaumudī, . . .	63	Vagulāmukha kavacha, . .	366
Tattva-sangraha, . . .	101	Vandaykula-tantra, . . .	55
Tattvas'a a, . . .	90	Vaikhānasiya Upanishad, .	92
Teronārājana Deva, . . .	239	Vaishṇava, . . .	45
Tīrtha Savanī, . . .	381	Vaishṇavāmṛita, . . .	25
Trilochana Dāsa, . . .	336	Vaiyākaraṇa -siddhānta-	
Trīpurāsūndarī-mantra nā-		man, ūśhā, . . .	163
masa-hasra, . . .	151	Vaiyākaraṇa-siddhānta-rat-	
Tristhalisetu, . . .	202	nākara, . . .	116
Tīrthamāhes'vara, . . .	32	Vyapeya-paddhati, . . .	159, 211
Tithi-nirnaya, . . .	351	Vakārabheda, . . .	40
Tithi-vyavasthā saṅkshēpa, .	331	Vāmana, . . .	215
Toṣham, . . .	72	Vāmana-chitra charitra, . .	213
Tryambaka, . . .	207, 302	Vanara, . . .	40
Tryambaka Bhaṭṭa, . . .	223	Vānarāśhtaka, . . .	40
Tryambaka Pandita, . . .	301	Vanaryāśhtaka, . . .	45
Tulasīchandrikā, . . .	13	Varadarāja, . . .	87
Tupa Tikā, . . .	133	Vārānasī-darpana-prakā-	
Udayanā Achārya, . . .	4	s'ika, . . .	172
Udbodha-chandrikā, . . .	47	Vararuchi Kavindra, . . .	186
Uddisa Tantra, . . .	334	Varyābhūdhāna, . . .	23

	Page		Page
Varnasañkara-játimálá, . . .	15	Vopadeva, . . .	47, 200
Varshakritya-toraṅga, . . .	371	Vrajabhakti-vilāsa, . . .	54
Vas'antarāja, . . .	8	Vratodyāpana-vidhi, . . .	140
Vas'ishṭha, . . .	4	Vrindāvana, . . .	11
Vāstu-pūjāvidhi, . . .	293	Vrindāvana-yamaka, . . .	11
Vāstu-s'ānti, . . .	294	Vrishotsarga-prayoga, . . .	65
Vāstu-tattva, . . .	315	Vṛitta-ratnākara-setu, . . .	126
Vāsudeva Dikshita, . . .	237	Vyākaraṇa-saṅgraha, . . .	14
Vatās'vattha-vivāha, . . .	157	Vyākya-sudhā, . . .	251
Vatsarāja, . . .	172	Vratakāla-viveka, . . .	312
Vedānta-s'āstra-saṅkhipta- prakriyā-nirupanā . . .	344	Vyāptigrahopāya-tīkā, . . .	354
Vedānta-vijnāna-naukā, . . .	131	Vyāptipāñchaka Ṭippaṇī, . . .	376
Vedastuti Tīkā, . . .	108	Vyāptyanugama-ṭippaṇī, . . .	378
Vidhisvarūpa-vichāra, . . .	61	Vyāptyanugama-vādārtha, . . .	357
Vidhi-vāda-vichāra, . . .	359	Vyāsa, . . .	1
Vijayagobinda Sikha, . . .	23	Vyāvahāra-didhiti, . . .	21
Vidyānidhi Kavīndra, . . .	216	Vyavasthā-sāra-saṅgraha, . . .	155
Vidyāranya, . . .	247	Yadumaṇi, . . .	277
Vikhyāda Purāna, . . .	148	Yajnasūtra-pramāna, . . .	367
Vindu-sandīpana, . . .	98	Yajna-prāyas'chitta-viva- raṇa, . . .	187
Viparīta-pratyāṅgira, . . .	370	Yājñika Deva, 171, 185, . . .	211
Virajā-paddhati, . . .	100	Yājñika Raghunātha, . . .	114
Virodhi-vichāra, . . .	358	Yājñopavita-nāsa-prāyas- chitta, . . .	284
Viśvudharmottara Purāna, . . .	16	Yajur Veda, . . .	5
Viśvnu Siddhānta, . . .	37	Yajurvedi-māsika-s'rāddha- prayoga, . . .	63
Viśvakarmā, . . .	17	Yajurvedi saṁvatasrikaiko- dishṭa-s'rāddha-prayoga, . . .	66
Viś'vakarma-prakāś'a, . . .	17	Yasodhara, . . .	192
Viś'vakarmīya Ś'ilpa, . . .	142	Yathātha-manjarī, . . .	382
Viś'vāmītra-kalpa, . . .	287	Yoga-s'atābhūdhanā, . . .	276
Viś'ves yara, . . .	115	Yoges'isahasra-nāma-sto- tra, . . .	283
Viśvurāma Siddhānta- vāgīsa, . . .	343	Yogini-das'ā-phala, . . .	257
Vivāda-nirṇaya, . . .	352	Yogyatā-vichāra, . . .	358
Vivāhādi-paddhati, . . .	74, 153		
Vivarana-tattva-dīpana, . . .	233		
Vivekachudāmaṇi, . . .	347		

NOTICES OF SANSKRIT MSS.

No. 520. पद्मपुराणीयसृष्टिखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 212. Lines, 9 on a page. Extent, 8317 ślokaś. Character, Bengali. Date — ? Place of deposit, Calcutta, Śrī Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Tolerably correct.

Padma Purāṇīya Sṛṣṭi khanda. This is the first part of one of the great Purāṇas attributed to Vyāsa. The Padma is divided into five parts; 1st, Sṛṣṭi khanda; 2nd, Bhūmi khanda; 3rd, Svarga khanda; 4th, Pātāla Khanda; 5th, Uttara Khanda. In the first, the work under notice, Ugras'ravas describes, in reply to the enquiry of the sages assembled at the Naimisha hermitage, the origin of the universe, and the development of the creation, relating at the same time detached accounts of the geography of India. The translators under Dr. Wilson rendered a great portion of it into English, a MS. of which exists in the Asiatic Society of Bengal, and another in the India House Library. A full analysis of the work occurs in the Journal of the Royal Asiatic Society, V, 280. See also Preface to the Vishnu Purāṇa.

Beginning. सच्च चन्द्रावदान करिकरमकरचोभसञ्ज्ञातफेनं

मल्लोद्धूतिप्रक्षीतं प्रतनिमयमपरैः मेदिन विप्रमुद्धैः ।

सुकारासुद्धतेन विभुवनगुरुणा प्रक्षणा सृष्टभूत

सन्भोगाभोगमर्थं जलमशुभदरं पौरुष व. पुनातु ॥

End. कल्पकोटिशतं साधु प्रक्षल्लोके मदीयते ॥

Colophon. इत्यादिपुराणे पादो पञ्चचत्वारिंशत्तमोऽध्यायः । सृष्टिखण्डं समाप्त ॥

विषयः । सृष्टिप्रकारकथनं शृङ्खोऽख्याननिरूपणादिकञ्च ॥

No 521 रामगुणकरः ।

Substance, country yellow paper Folia, 10 Lines, 8 on a page
Extent, 240 ślokas Character, Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Radhakānta Deva Bahādur, K C S I Appearance, new Verse Generally correct

Ramagunāśa A poem on the marriage and exile of Rama
By Rāmadeva Nyāyālakara

Beginning भूद्वारावतीर्णं सजलजलधरश्रेणिविद्वेषिणैः

पूषानन्दार्द्धचन्द्राभरणहृदयगा योतयन्ती दिगन्तान् ।

या वैदेहीपसितार्थं वितरति सरसा कल्पसङ्गीव नित्या

शान्त भूयाश्चमान् करणमविरतं तत्त्वमूर्त्ता नितान्त ॥

End भुक्ता राज्य चिराय विभिरनुजनिभिः स्वस्थलीमाशरोच ॥

Colophon श्रीमद्रामगुणकराख्यललितप्रन्याः समाप्ति गत ।

विषय । रामविवाहसमयवर्णनादिवर्णनं ॥

No 522 आसत्तिविचारः ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 10 on a page
Extent, 428 ślokas Character, Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhakānta Deva Bahādur, K C S I Appearance, old Prose Generally correct

Asatti vicāra The natural relation of words in composition
This is a Nyāya treatise—probably a part of Mathurānatha's commentary on the Śabdakhaṇḍa of the *Chintamani*

Beginning एककार्यकारित्वसङ्गत्या याम्यतानिरूपणानन्तरमासत्ति निरूपयति आसत्तिव्यति ।

End इत्यथाहारपक्ष एव सम्यगित्यवधेय ॥

Colophon मन्दिपरिच्छेदरहस्ये आसत्तिग्रन्थरहस्यम् ।

विषय । शब्दबोधकारणादिकथन ।

No 523 कृत्यचन्द्रिका ।

Substance country yellow paper Folia, 2 Lines, 12 on a page
Extent, 96 ślokas Character Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Radhakānta Deva Bahādur, K C S I Appearance, old Prose Generally correct

Kṛitya-chandrikā. On ceremonials, diurnal and casual. By Rāmachandra Chakravartī. The MS. is imperfect, and contains only that portion which is devoted to the duties to be observed at the end of the month of Chaitra, or *Sitayātrā*, i. e., the Charakpūjā. The deity to be adored, is a form of Śiva, and bears the name of Kālārkarudra.

Beginning. तच्च चैवसङ्क्रान्त्यां कर्त्ता सामान्योक्तं कृत्वा अद्येत्यादि चैवे मासि मीनराशिसे
भास्करे अमुके पक्षे अमुकतिथौ षडशीतिसङ्क्रान्त्यामारभ्य महाविषुवसङ्क्रान्तिं
यावत् प्रत्यहं अमुकयोगोऽमुकः सर्वार्थसिद्धिकामो गणेशादिकालार्कचद्रपूजापूर्वक-
शिवयात्रामहं करिष्ये ।

End. एतैस्तुष्यन्ति शङ्करः ॥

Colophon. इति रामचन्द्रचक्रवर्त्तिविरचितायां छत्यचन्द्रिकायां मासविवरणं ।

विषयः । शिवोपासनाविधानादि ।

No. 524. सिद्धान्तसूक्तिमञ्जरी । .

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 5—8, on a page. Extent, 337 s'lokas. Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur, K. C. S. I. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Siddhānta-sūktimanjarī. A Vedānta dissertation on life, soul, the deity, salvation, &c. By Gaṅgādhara Sarasvatī, disciple of the Paramahansa. Rāmachandra Sarasvatī. The author styles himself a *Bhikṣu*, whereby he evidently means to call himself a mendicant, and not a Buddhist. He quotes most of the leading authors on the Vedānta.

Beginning. तरणिशतसुवर्णं कर्णपूर्णद्विरेफावलिवलितकपोलोद्दामदानाभिरामं ।

गिरिशगिरिसुताभ्यां लालितं नित्यमङ्गे स्वजनभरणशीलं विघ्नराजं नमामि ॥

End. रञ्जयन्तु खिलान् बुधान् ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीरामचन्द्रसरस्वतौपूज्यशिष्येण मन्नाधरसर-
स्वत्याश्रमिभूषण विरचितायां वेदान्तसिद्धान्तसूक्तिमञ्जरीयां चतुर्थपरिच्छेदः ।
सम्पूर्णोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । आत्मवर्णनं, श्रवणादिज्ञानकथनञ्च । बह्विधग्रन्थकारमतमपि दर्शितमव ।

No. 525. कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या । *

Substance, country yellow paper. Folia, 50. Lines, 10 on a page. Extent, 1911, s'lokas Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur, K O S I. Appearance, old. Prose Generally correct *

Kusumáñjali Kárikávyákhya. A commentary on the *Kusumáñjali*, a Vais'eshika treatise on the existence of a supreme Being by Udayana Achárya By Rámabhadra Sárvaabhauma. The text with a commentary by Haridasá Bhattachárya, has been translated into English by professor E. B. Cowell Dr. Hall notices the works of eleven commentators on the *Kusumáñjali*, but not that of Rámachandra *Contributions*, p 83. *

Beginning. आनन्दैः परितोषिता परिषदः प्रत्येकमाश्रयतां

साद्रे पिञ्जरिता परामपटलैराश्रयकाग दश ॥

End. ईश्वरः स प्रीतो भवत्तनेन । इति पञ्चमः खण्डः ॥

Colophon. इति श्रीमद्भारतदेशपाध्यायरामभद्रसार्वभौमेश कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्या समाप्ता । विषयः । परमात्मनिरूपणयुक्तिमय इति कुसुमाञ्जलिकारिकाव्याख्यानम् । *

No. 526. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 96. Lines, 6 on a page. Extent, 2376 s'lokas Character, Bengali. Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rája Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct. *

Karmavipáka. A treatise on rewards and punishments in a future life for virtuous and sinful acts of this life. By Śátátapa —The MS. terminates with the 87th chapter on the rewards of virtuous women. The work is in the form of a dialogue between Vasishtha and Bhṛigu.

Beginning. श्रान्ततपः । प्रायश्चित्तविहीनानां सदापातकिना शृणा ।

हरकान्ते भवेज्जन्म चिक्र किन्तु शरीरिणा ॥

End. सञ्जया पार्वती उक्ता तस्मात्ता पूजयेद् बुधः ॥

Colophon. इति कर्मविपाके वशिष्ठशुभ्रवादे नानाधर्मपतिव्रतासाक्षात् सप्ताशीतितमोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । पापजनितरोगादीनां कारण, तन्प्रायश्चित्तविधानञ्च ॥

- No. 527. महाभारततात्पर्यदीपिका । -

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 11 on a page. Extent, 2215 s'lokas. Character, Bengali. Dato —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mahábhárata-tátparya-dípká. A gloss on the *Adi* or first volume of the *Mahábhárata* By Devabodha, the disciple of Satyabodha; both were hermits or paramahū́sas. The author seems to have never completed his work. The gloss best known is by Nílakantha.

Beginning प्राग् देवेभ्य प्रयान्त्वा शतमखमदनं हवमभोधिजायः

End. पायाद्वापरायणी यच्चिरचरितचरस्यावराभीष्टदो वः ।

Colophon. इति परमहंसपरिज्वाजकाचार्यमहाराकसत्यबोधप्रिष्यपरमहंसपरिज्वाजकाचार्य-
श्रीदेवबोधकृतौ महाभारततात्पर्यदीपिकायां टीकायामादिपर्वसमाप्तं ।

विषयः । महाभारतविवरण, अर्थात् महाभारतीयतान्पर्यसहिता टीका । आदिपर्वटीका-
मात्रं प्राप्तं ॥

No. 528. दशकर्मदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 30. Lines, 6 on a page. Extent, 573 s'lokas. Character, Bengali. Dato —? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Daśakarma-dípká The principal ceremonials to be observed by those pious Hindus, who follow the Yajur Veda. By Paś'upati, the chief judge and head pandit of the Court of Lákshmaneya, the last Hindu king of Bengal. (A. D. 1200.) He was a descendant of Bhatta Náráyana, one of the five Bráhmans who came to Bengal from Kanauj in the reign of Ádisúra

Beginning शास्त्रज्ञानविवेकनिर्मलधियां प्रज्ञावतामप्रणीः

पाण्डित्येन विधुषिष्यतामरगुहः प्राज्ञातिमुञ्च स्मृतौ ।

विप्राणाम्दशकर्मपद्धतिमिमामुजृह्य वेदादसौ

चक्रे भूपतिपण्डितः पश्यति स्वर्गपवर्गप्रदा ॥

End. शान्त्याशौचादं हत्वाच्छिद्रावधारयेत् (?) ॥

Colophon. इति शालाकर्मपद्धतिः समाप्ता । इति दशकर्मदीपिका ।

विषयः । यजुर्वेदिना दशकर्मविधानं ॥

No 529 लिङ्गादिमङ्गल ।

Substance country yellow paper Folia, 45 Lines, 5 on a page
Extent 820 slokas Character Bengali Date —? Place of deposit Calcutta
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose
Generally correct

Li galasi grala Annotations on the Amarakosha. By Bharata Sena alias Bharata Mallika The author points out in detail the genders of all the words in the Amarakosha — (Vile ante I p 223)

Beginning सत्रादिलक्षितममार्जैर्नग्यैरिह वर्गमङ्गल ।

End * वेदाः प्रमाणमेवमन्यत प्रयोगानुसारात् ॥

विषय । अमरकोषव्याख्यानं ।

No 530 भूरिप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 70 Lines, 8 on a page
Extent, 1972 slokas Character, Bengali Date —? Place of deposit, Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
Generally correct

Bhuriy rayoga Annotations on the Amarakosha By Padmanābha Datta. The author supplies a great number of synonyms The MS is incomplete, extending only to the third chapter of the text

Beginning मुदे हरि तत्रमतेकनाथ ।

End इदमवोदितं यद्यप्येयं शिष्टप्रयोगतः ॥

Colophon श्रीपद्मनाभदत्तमङ्गलौ भूरिप्रयोगाभिधाने नामलिङ्गानुसारेण सामान्यकाण्ड-सुतीथ समाप्तः ।

विषय । शब्दमङ्गलम् । अमरकोषाभिधानस्यटीका ।

No 531 हारावली ।

Substance country yellow paper Folia, 9 Lines 10 on a page
Extent 315 slokas Character Bengali Date —? Place of deposit Calcutta
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
Generally correct

Haravali A Sanskrit Dictionary By Purushottama Datta Dr Wilson, in noticing this work, says “the *Haravali* is a collection almost exclusively of uncommon words —It is divided into two parts, the one containing synonymous words, and the other words of various

meanings. The first part is again divided into three portions, according to the extent of the synonyms and their recapitulation through a whole stanza, or a half, or a quarter. The work is of very limited extent; but it is the product, according to the author's own avowal, of twelve years' reading. He states also that it was compiled at the suggestion and with the aid of his spiritual preceptor, S'ri Dhriti Siṅha, an atithi or religious ascetic, known in the spoken dialects by the appellation Atit, and he mentions Janmejaya, a Pandit, as having contributed to the compilation. The age of Purushottama, according to the order of Medinī, should be earlier than that of the Vis'va, and he may probably have written in the 10th or 11th century." Preface, Sanskrit Dictionary, 1st Ed.

Beginning. भुजगपतिविमुक्तसु(?)निर्भोक्तवन्नी-

विलसितमनुकुर्वन् यस्य गदाप्रवादः ।

शिरसि सरसभास्त्रमासनीदामलक्ष्म(?)

सुखयति हिमगौरः मोक्षयः (?) साध्यसिद्धौ ॥

End. प्रयमान् नव पचाणि प्रातानि, ततः खण्डितं ॥

विषयः । नानार्थशब्दसमूहसङ्ग्रहः ।

No. 532. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60 Lines, 7 on a page. Extent, 1355 ślokas Character, Bengali Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse Generally correct

S'abdamālā. A Sanskrit glossary compiled from the *S'abdārṇava* and other ancient works. By Rāmes'vara S'armā.

Beginning. अमदीर्घं परि गत्वा श्रीरामेश्वरमूर्तये ।

शब्दार्णवादिकोपेक्षा शब्दमाला वितन्यते ॥

End. रामेश्वरेण रचितां परिपालयन्तु मत्त परोत्पत्तिरता हि भवन्ति लोके ॥

विषयः । शब्दसमूहकथनं ।

No. 533 कूर्मचक्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 8 on a page Extent, 67 ślokas Character, Bengali. Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose Generally correct.

Kūrmachakṛā. On a mystic diagram shaped like a tortoise. It is of great importance in certain forms of S'ākta worship. This is probably a fragment of one of the Tantras.

Beginning. कूर्माकारं लिखेच्चक्रं सर्ववयवसंयुतम् ।

End. दुष्टस्यानगते चन्द्रे शान्तिकं यत्नतश्चरेत् ॥

Colophon. इति कूर्मचक्रम् ।

विषयः । कूर्मचक्रप्रमाणम्, उक्तचक्रखण्डादिक्रमानुसारेण क्रियादिशुभाशुभम् ।

No. 534. कोटचक्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s'lokas. Character, Bengali. Date—? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Kotachakṛā. Ground plans of eight kinds of forts and their descriptions. This too is apparently a fragment of one of the Tantras.

Beginning. अथान्तरात् सप्तवस्त्राभिः कोटचक्रमिच्छाद्यथा ।

End. तद्दिने प्रभवद् युक्तं दुर्गे सिद्ध्यति नान्यथा ॥

Colophon. इति कोटचक्रम् ।

विषयः । पञ्चवारविशेषेण युद्धादिक्रमकथनम् ।

No. 535. शकुनार्णवः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 95. Lines, 8 on a page. Extent 3040 lokas. Character, Bengali. Date, Saka 1773. Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

S'akunārṇava. A manual of divination. By Vasantarāja. The divinations are made by the peculiarities in the flow of breath, (austromancy); by the sight of particular objects when starting on an expedition, such as curds, durva grass, rice, a handsome man, a fair woman with a flower, which are auspicious; by the voice of jackals and other animals, &c., &c. Means of divining answers to recondite questions are also described.

Beginning. विरिद्धिनारायणशङ्करेभ्यः शचीपतिस्कन्दविनायकेभ्यः ।

सुक्तीभवानीपतिदेवताभ्यः नमो नवभ्योऽपि सदा पदेभ्यः ॥

End. अमलसत्यकौतुके शत प्रभाववर्णनम् ।

Colophon इति वसन्तराजकृते शकुनार्णवे शकुनशास्त्र समाप्तम् ।

विषय । शुभाशुभशक्ति निमित्तं यावादिसमये द्रव्यविशेषदर्शन । दधिदुर्वाद्यनादियेत-
पुष्पयुक्तगौराक्षीदीर्घने शुभं, शुभालादिरवण शुभाशुभप्रज्ञादिकथनश्च ।
एव पक्षिरवादिनः शुभाशुभं कथित ।

No 536 शान्तिकतत्त्वामृतं ।

Substance, country yellow paper Folia, 61 Lines, 8 9 on a page
Extent, 1475 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Radakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose
Generally correct

Sántika-tattvámṛta Ceremonials to be observed to overcome evils
consequent on adverse conjunctions of planets By Náráyana Chakra-
vartí

Beginning नत्वा गोपीकान्तं मत्वा विविधमुनिवाक्यानि ।

श्रीनारायणशर्मा शान्तिकतत्त्वामृतं तनुते ॥

End धेनुसुवर्णश्च दक्षिणं दद्यात् ॥

Colophon इति नारायणचक्रवर्तिनः शान्तिकतत्त्वामृतं समाप्त ।

विषय । षड्वेदगुण्यादिदोषशान्ति ॥

No 537. पुराणार्थप्रकाशकः ।

Substance, country yellow paper Folia, 16 Lines, 10 on a page Ex-
tent, ? s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur. Appearance, new Prose Generally
correct

Puránārtha prakāśaka An epitome of Purānic knowledge, con-
taining brief summaries of the six schools of Philosophy, of Solar, Lunar,
and other calendars, of the planetary system, Ancient History, &c., &c.
By Rádhakānta Tarkavágis a.

Beginning यो ब्रह्मविष्णुशिवरूपधरं करोति हृष्टिस्थितिप्रलयसम्यक् चराचरस्य ।

End. राजराजेश्वरशीलसेष्टोन्नम्य निदेशत ॥

Colophon इति श्रीराधाकान्तकर्मवागेश्वरपुराणार्थप्रकाशक समाप्त ।

विषय । षड्वेदेषु षड्वर्णमन्त्रं, भैरादिमासकथनं, भैरादिराशिकथनं, पुरातनराज-
वशादिकथनश्च ॥

No. 538. नाददीपकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 9 on a page. Extent, 599 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse and prose. Generally correct.

Nādādīpaka. A treatise on Hindu music,—origin of sounds, musical and non-musical; musical modes, harmony, &c. By — (?) Bhattachārya.

Beginning. विचरति परिग्रहिर्देवसामरदाय (?) ॥ पादवयस्याममूर्तेनात् शेषपादे
लिखितः ।

End. वाराधरा धर्धरा ... .. ॥

Colophon. इति श्रीमहाशार्येविरचितनाददीपके सम्पूर्णं ।

विषयः । गद्यनादस्वरसुत्यनिकथन, रागरागिण्यादिनिरूपणम् ।

No. 539. चतुरङ्गक्रीडनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 10 on a page. Extent, 45 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chaturaṅga Kṛīḍana. A treatise on the Chess as formerly played by the Hindus. Anonymous.

Beginning. अक्षक्रीडाया व्यामर्षधिष्ठिरमन्वादः प्रचरति । यथा, दुधिष्ठिर उवाच ।

अष्टकोष्टाश्च या क्रीडा तां मे वृद्धि तपोधन ।

End. प्राप्ते गजद्वये राजन् दनायो वामतो गजः ।

प्रकर्षेणैव मे नाय चतुरङ्गी यतो भवेत् ॥

विषयः । चतुरङ्गक्रीडाकथन ।

No. 540. सारसंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 8 on a page. Extent, 213 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārasaṁhitā. Hindu instrumental music, in four chapters. By Nārada.

Beginning. चिदानन्दरमोक्षासनिदानं ग्रामसुन्दर ।

End शिवलोके मदीयते ॥

Colophon. , इति नारदकृताया सारमहिताया चतुर्थोऽध्यायः ।

विषय । सद्गीतकारण-तालस्रयादिनिरूपणम् ॥

No 541. वृन्दावनचर्मकं ।

Substance, country yellow paper Folia, 5 Lines, 5 on a page. Extent, 18 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhakanta Deva Bahádur. Appearance, new Verse Correct

Vrindavana-yamaka A. poem on the early life of Krishna during his sojourn in Vrindavana Every verse of the poem has the same word twice in different senses, and is otherwise full of alliterations By Málínka. The MS. is incomplete. .

Beginning. वरदाय नमो हरये पतति जनोऽय स्मरप्रपि न मोहरये ।

वड्मयक्रन्द क्षता मनसि येन दैत्यचक्रन्दक्षता ॥

End प्रथमश्लोकादिद्विपद्याशङ्कोकाः प्राप्ताः । ततः खण्डित ।

विषय । पादान्तयमकादिना वृन्दावनवर्णनं, कृष्णं प्रति बलरामवाक्य, धृन्त्यकारपरिचयकथनञ्च ॥

No. 542. कर्मलोचनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 10. Lines, 9 on a page Extent, 225 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur Appearance, old Prose Correct

Karmalochana A work of some repute on modern religious observances, the mode of performing them, and the fruits thereof The MS. is a mere fragment. .

Beginning अनामामुपवासना आशदीनाञ्च संयमे ।

न करोति सौरकर्मा मोऽयच्चि सर्वकर्मांस्तु ॥

End. दत्ता नरकमामुयात् ॥ प्रथमपञ्चात दशपत्र प्राप्ताः । ततः खण्डित ।

विषय । नानाविधपुराणप्रवृत्तिवचनानुसारेण व्रतयज्ञदानस्नानपूजनादीना कर्माणा कर्मव्याकर्तव्यं, तत्तत्कर्माखनपापपुण्यकथनञ्च ॥

No 513 गीतासार ।

Substance country yellow paper Folia, 4 Lines, 7 on a page
Extent 175 slokas Character, Bengali Date 1736 Place of deposit,
Calcutta, Sir Raja Rádhakánta Deva Bahádur Appearance, fresh Verse
Generally correct

Gītā-sāra An abstract of the Bhagavadgītā, by an unknown author It is devoted to an exposition of the Yōga form of meditation with the aid of the mystic *Om*, and the identification of the different regions (lokas) of the universe with different parts of the human body

Beginning अर्जुन उवाच । शृणु कृष्ण मे मायायां रूपं भूतानां परं तथा ।

सत्यं योऽनुमिच्छामि श्रुतिं मे पुनरोत्तम ॥

End गीता सुगीता कर्मणा किमन्यै शास्त्रविमलैः ।

या स्वयं पद्मनाभस्य मुखपद्माद् विनिर्गता ॥

Colophon इति श्रीकृष्णार्जुनसंवादे गीतासारे समाप्तम् ।

विषयः । योमितिप्रत्ययमाहात्म्यवर्णनं, तस्याकारकथनं, समाधिस्तद्वर्णनं, गीतामाहात्म्यादिवर्णनं, देहस्थितत्वादिसप्तपञ्चासत्तत्त्वभूतानि श्लोककथनम् ॥

No 544 रूपचिन्तामणि ।

Substance country yellow paper Folia 6 Lines, 3 on a page
Extent 60 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit
Calcutta Sir Raja Rádhakánta Deva Bahádur Appearance, new Verse
Generally correct

Rupachintanam Praises of Rádhā and Krishna, enumerating the different peculiar marks on their persons, especially noticing those on the palms of their hands and the soles of their feet Anonymous

Beginning चन्द्रार्द्रं कलसं विकीर्णधनुषो यो गोप्यदं प्रोद्विक्तं

शङ्खं मयपदेऽथ दक्षिणपदं कोणाटकं स्वस्तिकम् ।

चक्रं हृदयबाहुषु ध्वजपदी जम्बूद्वारसामुखे

विधाणं चरिभूतविशतिसहस्रचार्चिताङ्गिभजे ॥

End श्रीराधिकामाधवरूपचिन्तामणौ मनो द्विस्त्रिंशो चतुर्वा ।

श्रीवर्णयद् यो धृतिमान् पठनं स प्राप्नोति तदर्थं नमः साधनाम् ॥

Colophon. इति श्रीरूपनिरूपितरूपचिन्तामणिः समाप्तः ।

विषयः । श्रीलक्ष्मण्य श्रीराधायाश्च पादादिपर्वान्नवर्णनरूपं श्रवः ॥

No. 545. गौरगणोद्देशदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 6 on a page. Extent, 225 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Gaura-ganoddēśa-dīpikā. Notices of the principal followers of Chaitanya, the Vaishnaviti reformer. By Kavikarnapūra, author of the *Chaitanya-chandrodaya Nāṭaka*, *Alaṅkāra Kaustubha* and other works of repute on the Vaishnava doctrine.

Beginning. यः श्रीहृन्दावनमुनि पुरा मच्चिदानन्दमात्रो

गौराङ्गीभिः सहस्रवचिभिः श्यामधामा ननर्ग ।

श्रवणं गच्छद् दृढभरपरीरम्भभेदतः किं

गौराङ्गः सन् जयति स नवद्वीपमालम्बमानः ॥

End. श्रीगौराङ्गगणोद्देशदीपिका रचिता मया ।

दीयतां परमानन्दसन्निधौ भक्तवेगिनि ॥

Colophon. इति कविकर्णपूरविरचिता श्रीगौराङ्गगणोद्देशदीपिका समाप्ता ।

विषयः । गौराङ्गदेव कर्मविवरणं, तदीयभक्तगणजन्मविवरणश्च । अर्थात् अन्त्ययुगस्या ये ये मायात्मानः प्रविष्टास्ते एव श्रीलक्ष्मणाभिधेन गौराङ्गेन सह कलावयवतीर्णा इति कथितं ॥

No. 549. तुलसीचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1617 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Tulasīchandrīkā. A treatise on the sanctity and religious uses of the Tulasi plant, (*Ocimum sanctum*), the Bel and the Amla. By Rājanārāyaṇa Mukhopādhyāya.

Contents: origin of the Tulasí plant,—proofs of its sanctity—advantage of planting it—praise of the Tulasí bush—merit of clearing the ground about it—mode of plucking its leaves—time when they should not be plucked—proofs of the leaves being fit to be offered to all the gods with the exception of Ganes'a—proofs of the propriety of putting on rosaries made of Tulasí wood Origin of the Vilva (Bel) plant, *agle marmelos*. Time when its leaves should not be plucked—mantra to be repeated when plucking the leaves Origin of the Amalaka tree, *Terminalia emblika*, its merits. Injury to Brahmans forbidden. The use of flesh meat at S'ráddhas in the present age forbidden. Considerations regarding lawful sacrifice. Praise of Vaishnavas.

Beginning. वन्दे विघ्नेश्वरं नारं विघ्नयूद्धरं परं । *

चतुर्वर्गेकदातारं भास्वरं विततोदरं ॥

End. सद्चेपतो मया प्रोक्ता तुलसीचन्द्रिका ग्रन्था ।

दोषादिकं निश्चितं म्रै चक्षन्त्य मदनुप्रज्ञात् ॥

Colophon. इति श्रीराजनायकमुखोपाध्यायकृता तुलसीचन्द्रिका समाप्ता ।

विषय । • तुलसीवृत्तिः, तुलसीपूजाप्रमाणं, तुलसीरोपणमाहात्म्यं, तुलसीकाननमाहात्म्यं, तुलसीमार्जनादिमाहात्म्यं, तुलसीचयनप्रमाणं, तुलसीचयननिषेधकालः, सर्वदेवपूजायां तुलसीदानप्रमाणं । गणेशपूजायां तुलसीदाननिषेधः, तुलसीकाष्ठमालाधारणप्रमाणं । विल्ववृत्तौ च, विल्वपत्रचयनकालनिषेधः, तत्र चयनमन्त्रश्च । आमलक्युत्पत्तिः, तस्यामाहात्म्यञ्च । ब्राह्मणानां हिंसानिषेधः । कलौ श्राद्धादिषु मांसदाननिषेधः । वैधर्हिषाविचारः । वैष्णवमाहात्म्यादिकथनं ॥

End अद्ये म्रितो धावति पयः स्रगो धावति ॥
 Colophon इति मन्त्राध्यायकारणमन्त्रे कारक 'पाद' । अतः परं शेषं खण्डित ।
 विषय । मन्त्रबोध्याकरणस्य चारमन्त्रद ।

No 548 वर्णसङ्करजातिमाला ।

Substance, country yellow paper + Folia, 2 Lanes, 10 on a page
 Extent, 336 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rajá Radhakānta Deva Bahādur Appearance, old Verse
 Correct

Varnasankarajātīmālā An account of the various mixed castes of
 the Hindus By Bhargavarāma

Beginning ब्राह्मणा क्षत्रिया वैश्या शूद्रा वर्णचतुर्विधा ।
 वर्णानां सङ्करोत्पत्ति निग्रामश्च सत्तामश्च ॥
 End इमा क्रिया भार्गवरामसीता योऽप्यन्यथा मूढजन करोति ।
 तस्योत्तमादे खलु वक्ष्यन्त्य पतेत सदा देवभक्तो कुटार ॥
 Colophon इति भार्गवरामकृता वर्णसङ्करजातिमाला समाप्ता ।
 विषय । वर्णानां सङ्करोत्पत्तिकथन ॥

No 549 आचारार्कः ।

Substance, country yellow paper Folia, 61. Lanes, 8 on a page
 Extent, 1103 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rajá Rādhakānta Deva Bahādur Appearance, new. Verse
 Generally correct

Āchārarka—The daily religious duties of a strict Hindu, com-
 mencing with rising from bed and ending with the evening prayers
 By Divākara, son of Bharadvāja Mahādeva

Beginning The first five folia wanting
 End उक्तं नाच भया सर्वं खरचितं यद्वा साधवद्व्यादिभि
 प्राक्तं धर्मविनिर्णये तदखिलं स्पष्टं परब्रह्मणे ।
 सन्दिष्टं गुणदत्तमव कथया मादूतुर्विशीडितं
 तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायण प्रीयता ॥

Colophon इति श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदियाकरहते आचारार्कौ चष्टमभाग
हृत्य समाप्त ।

विषय । प्रातरवधि मनुष्याणां यादृश आचार कर्तव्यं स मङ्गलीय । मलमूत्र
त्यागविधि, प्रातः हृत्य, दन्तधावनविधि, स्नानविधि, पूजनविधि ।
भोजनविधि । सन्यादिविधि ।

No 550 धर्मघटव्रतकथा ।

Substance country yellow paper Folia, 5 Lines 6 on a page
Extent 45 s'lokas Character Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur. Appearance, old Prose
Correct

Dharmagatā vrata-kathā Directions for performing a ceremony
called *Dharmagata* or the sacred pitcher It consists in consecrating
and giving away a pitcher full of water daily to a Brahmana in the
month of *Vaisakha* (April—May), and offering adorations to Vishnu.
This is an extract from the *Vishnudharmottara Purāṇa*, a work not
included among either the *Mahā* or the *Upa*, Purāṇas

Beginning सन्निवाचनपूर्वकं स्तुत्यं मेम इति पठित्वा सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End आधुराराग्यकोर्तिष्ठ देवस्य लभते सदा ।

अन्ते याति परं स्थानं यत्र देवो निरञ्जनः ॥

Colophon इति विष्णुधर्मोत्तरपुराणे श्रीमद्भरद्वाजमहादेवभरद्वाजात्मजदियाकरहते धर्मघटव्रतकथा समाप्ता ।

विषयः । महाविषुवमङ्गलान्यामारभ्य वैशाखे मासि प्रत्यहं जलपूर्णघटं दद्यात्, विष्णु-
पूजनादिकं कार्यं, व्रतकथाप्रवणं कार्यं ।

No 551 प्राकृतव्याकरण ।

Substance country yellow paper Folia 26 Lines 9 on a page Ex-
tent 731 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance, old Prose
Correct

Prākṛita Vyākaraṇa.—A Grammar of the Prākṛita language. It is different from the works of this class which have already come under notice, such as those of Vararuchi, Kramadis'vara and Mārkaṇḍeya. The MS being incomplete, breaking off at the 26th leaf, the author's name cannot be ascertained.

Beginning प्राक् सर्गादेक एकस्मिन् वज्रघा योऽवभासते ।

त वन्दे नित्यमामन्द मन्दनन्दनमीश्वर ॥

End. प्रथमपञ्चात् २६ पत्रपर्यन्तं प्राप्तम्, ततः खण्डितं ।

विषयः । प्राकृतव्याकरण, अथात् भस्करशब्दस्य विकारिभावः साधितः ।

No. 552. विश्वकर्मप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1480 ślokaś Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Śrī Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, modern. Prose. Generally correct.

Viśvakarmapraśāsa.—Rules and directions for building houses, excavating tanks, &c., and the most appropriate stellar conjunctions when such works should be undertaken. The work is attributed to Viśvakarmā, but it is evidently a modern compilation.

Contents: or I. Introduction, selection of different kinds of land for building houses for Brāhminas, Kṣatriyas, &c II. Months appropriate for commencing building, the area whereof is to be regulated by the orbit of the owner, or of his wife, or of his son. III. Astral influence on buildings. IV. Bedsteads, shoes, houses, roads, Maṇḍapa and other objects. V. Offerings to certain gods. VI. Various kinds of houses, and making of bricks and other building materials. VII. Size of doors to be regulated by the planet which presided on the natal hour of the owner. VIII. Directions for making houses, tanks, wells, &c lucky. IX. Ditto for cutting down trees X. Ditto for entering a new house. XI. Rules for building fortifications. XII. Removal of bones, &c., from the ground before building thereon. XIII. Characteristics of houses of different kinds and their appurtenances.

Beginning. जयति वरदमूर्तिर्महान् महेश्वरानां

जयति वरदमूर्तिर्भारती प्रद्युम्नपा ।

जयति भवनमाता चिन्मयी मोक्षरूपा
 दिशन्तु मम भक्ष्येण वाङ्मय शब्दरूप ॥
 अथ च विमलविद्यो विश्वकर्मा महात्मा
 सकलगुणगरिष्ठ सर्वशान्तायनेना ।
 सकलसुरगणानां सूत्रधार कृतात्मा
 भवनविद्यमता मन्त्राक्षरमन्त्र चकार ॥

End

Colophon इति ब्रह्मोक्तविश्वकर्माप्रकाश वाङ्मयान्तं त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । १, वाङ्मयपुराणवर्णनं, तस्य गृह्यारम्भगृह्यप्रवर्णनादिशुभकर्मणि पूजनकथनं, येन-
 रक्तपीतलवणादिभेदात् ब्राह्मणादिवर्णवत् भूमिप्रशंसा भूमिपरोक्षकथनञ्च ।
 २, खप्रविधि चैत्रादिमासभेदेन गृह्यारम्भे शुभाशुभकथनं, सस्य अथवा
 पक्ष्मा वा ज्येष्ठपुष्य चक्षुप्रमाणेन गृह्यनिर्माणकथनं । ३, गृह्यनिर्माण-
 कालनवनादिकथनं । ४, शय्यापानदुग्धरय्यामण्डपादिनिर्माणलक्षणं । ५,
 वाङ्मदेष्टलक्षणमणशादिपूजनवलिदानभिलान्यासादिकथनं । ६, विविधप्रा-
 सादविधानेष्टकादिलक्षणादिकथनं । ७, रात्र्यादिभेदेन विविधगृह्यद्वारनि-
 र्माणकथनं । ८, कूपजलाशयादिनिर्माणविधिः । ९, दृष्टव्येदनादिविधानं ।
 १०, गृह्यप्रवर्णनादिविधानं । ११, दुर्गनिर्माणलक्षणं । १२, शस्त्रोद्धारकथनं ।
 १३, गृह्यवेधनिर्णयः ।

No 553 आदिपुराणं ।

Substance, country yellow paper Folia, 91 Lines, 8 on a page
 Extent, 2604 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of dep't, Calcutta,
 Sir Rājā Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse Generally correct

* *Adi Purāna*—One of the *Upa* or minor *Purānas* The greater portion of this work was translated into English by the late Dr H H Wilson's assistants, and manuscript copies of their version exist in the India House, and the Bengal Asiatic Society's libraries The following account of the work by Dr Wilson is taken from the Asiatic Society's MS "It is a work of little interest or importance, although it claims to take precedence of all the works of this class, whence its appellation *Adi* or First It is supposed to be related by Narada to the *Rishis* at *Naimisharanya*, and is dedicated to the promulgation of faith in Vishnu The other gods Narada observes, punish their contempters, and neglect their worshippers, but Krishna is kind to both friends and foes,

and those who constantly meditate upon him, no matter with what intent, are absorbed into his essence.

"The doctrine and the references to the personage and incidents connected with the life of the juvenile Krishna, clearly point out the school to which this *Purāna* belongs, and afford evidence of its modern origin. It is not impossible that an older work may have existed under the same title, but the *Ādi Purāna* now met with, cannot boast more than two or three centuries of antiquity, if it bear even so remote a date.

"The *Ādi Purāna* comprehends but 25 Sections, and about—(?) stanzas, and the subject is restricted to the sports of the infant Krishna. After some general observations on the merit of *Bhakti* or faith, and the superior virtue of *Bhaktas* or those devoted to Hari, some legendary accounts of the celestial Krishna and Rādhā, similar to those in the *Brahma-tairartta Purāna*, are given, which are followed by the birth of Krishna, and his education in the house of Nanda. Some of his infant feats, such as the destruction of Pūtana and Tripāvartta and his childish sports with the *Gopis* or cowherdesses of Vrindavana, are then narrated, and the work closes with the legend of the two sons of Kuvera, who, having been transformed to trees, were restored to their original shape by Krishna's contact. The youthful deity, who had been tied to these trees by his foster-mother, Yasodā, preparatory to his getting a whipping, casting them both down to earth, and thus liberating their heavenly tenants. The *Purāna* closes before Krishna's quitting the groves of Vrindavana for Mathurā, and his more momentous achievements at that city."

Professor Wilson's guess about the date is not reliable, as the work was quoted as an authority by Vaishnava writers three and a half centuries ago, and it was then of sufficient age to pass for an authority.

Beginning. जयन्ति दशोदास्युः ये हि समन्तात् यः साक्षी ।

भवमयनिचयनिष्ठौ शरणागताना वाच्येति (?) ॥

End. इदं मया ते वक्षितं मत्पादुत बान्ये रक्ष्ये चरितं मया यत् ।

शृणोति यन् प्रापयते च भक्तिरनुग्रहे ते भवतांति सत्य ॥

Colophon. इति आदिपुराणे नारदहृण्यमवादे पञ्चविंशोऽध्यायः । समाप्तमादिपुराणम् ।

विषयः । १, क्षीनिन्दाकथनं, संसारिणी गर्भवामादिजन्मपर्यन्तविवरणं, क्षीरवृक्ष-
सनह । २, चरिभक्तानां लक्षणं, तेषां क्रियादिकथनम् । ३, नारदहृण्यम्,
सयुरात्मन्, इन्द्रावगवर्धनं, तस्य माहात्म्यकथनं, इन्द्रावगवर्धनः । ४,

विषयः । तत्र हरिक्रीडाकारणादिकथनं । ५, गोपिकानां नामविशेषः । ६, छण्य-
 पारिषदोक्तिः । ७, राधाजन्मादिदृष्टान्तः, श्रीछण्यमिचार्णां नामकथनञ्च । ८,
 श्रीछण्यरूपादिवर्णनं । ९, हन्दावनस्य तद्वाचिनामपि मित्यल्पप्रतिपादनं । १०,
 ११, राधाछण्यकेलिकथनं । १२, राधिकायाः पुत्रपक्षधरणं, छण्यविवरणञ्च ।
 १३, छण्यजन्मविषयकछण्यनारदसंवादः, नन्दनारदसंवादश्च । १४, छण्य-
 जन्मात्मवः, रासायणसूक्ष्मविवरणञ्च । १५, १६, पूतनादृष्टान्तकथनं । १७,
 छण्यनन्दसंवादः, हर्कोदरीविवरणञ्च । १८, शिवस्य गोकुले आगमनं गोकुल-
 लीलाप्रशंसा पूतनावधश्च । १९, २०, दृष्टान्तकथनः । २१, गर्भनन्दसंवादः,
 यशोदानिकटे गोपीनामाभियोगश्च । २२, छण्यबान्धनीलाकथनं, गोपिकानां
 गृहे छण्यकृतेपट्टोक्तिः, यशोदासमीपे गोपिकाभियोगः, यशोदाकृतछण्य-
 ताडनादि । २३, निकुञ्जवनविहारः । २४, यशोदाविवरणं, कुवेरकृतछण्य-
 प्रशंसा च । २५, कुवेरपुत्रसृष्टिः, अन्यप्रशंसा च ।

No. 554. ताजिकभूषणं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 7 on a page.
 Extent, 700 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádúr. Appearance, old. Verse.
 Incorrect.

Tājikabhushana — An astrological dissertation, founded on the
Tājika, on the effects of particular astral conjunctions at the natal hour.
 By Dhundurāja.

Beginning. शके जन्मशकामिते भवति यन्धेय गताब्दत्रयोऽ-

धोषः सङ्गुणितः शरैश्च यमलैरङ्कैरगैर्भाजितः ।

लब्धं तज्जन्मनोत्पत्त्यवार्षटिकादेनाक्षितं सप्तभिः

पूर्वाङ्को विहृतोऽथ शेषकमितो वर्षप्रवेशभुवः ॥

End. सूर्ये च वीर्यैः संहिते कलञ्ज चार मयेन्दौ क्षितिजे च तिष्ठ ॥

Colophon. इति श्रीदैवज्ञदुष्टिराजकृतं ताजिकभूषणं समाप्तं ।

विषयः । यथादिजन्यशुभाशुभ, अशुभशान्तिकथनादिकञ्च ।

No. 555. रामगीताटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 15 on a page.
 Extent, 159 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit;

Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Rámagítá Tíká—A commentary on the *Rámagítá*. By Mahádhara. The *Rámagítá* constitutes the fifth canto of the *Adhyátma Rámáyana*, which itself is an episode of the *Brahmánda Purána*. The *Adhyátma Rámáyana* has lately been printed in Calcutta with a commentary by Rámavarma.

Beginning गणेश कमलाकान्त प्रणिपत्य गुरोः पदं ।

करिष्ये रामगीताया व्याख्यानं बालबुद्धये ॥

End. मय्येव प्रलीयते मुक्तो भवति ।

Colophon. इति श्रीमच्छीधरविरचिता रामगीताटीका समाप्ता ।

विषयः । रामगीतायाः तात्पर्यव्याख्यानं टीकेति वृत्तं ।

No. 556. राजधर्मकौस्तुभीयव्यवहारदीधितिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 68. Lines, 7 on a page. Extent, 973 stókas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, fresh. Prose. Incorrect.

Vyasaśaśa-dídhiti—A treatise on jurisprudence. By Ananta Deva, son of Váśudeva. This is a part of the *Rájadharma-Kaustubha*, but is not included in the MS. noticed under No 346. The work is said to have been compiled under the auspices of Mahárájádhirája Rájá Bahádur Chandra; but who this potentate was, cannot be ascertained.

Beginning. अथ राजधर्म उच्यते, तत्र राज्याभिषेकदीधित्युक्तलक्षणलक्षितो राजा प्रासाद-
प्रतिष्ठादीधित्युक्तप्रकारेण दुर्गमार्हं भद्रासनञ्च निर्माय सभा समन्तिपुरोहित-
पण्डितैः सद्यः प्रजापालनप्रवृत्तस्य व्यवहारमन्त्रेण न सम्यग्भवतीति व्यवहारा-
निरूप्यन्ते इति ।

End. पूर्वस्मात्तत्र शब्दविच्छेदाभावात् ।

Colophon इति श्रीभूमण्डलायतमानश्रीवासुदेवसुतानन्तदेवकृते राजधर्मकौस्तुभे व्यवहार-
दीधितिः समाप्ता ।

विषयः । राजव्यवहारनिरूपण, प्रजाप्रतिपालनादिनियमः, सभास्थाननियमादिकञ्च ।
पापिना परीक्षायां निषादिदानविधिः, विषयविधिः, तण्डुलविधिः, तप्तमाष-
विधिः, फालविधिः, इत्यादि ।

Beginning. ॐकारं वर्तुलं तारं वामय ईमकारणं ।

मन्त्राय प्रणवः सती विन्दुशक्तिविदेवतं ॥

End. ज्ञायापुत्रस्य मङ्गातो मलयः श्रीललाटकः ॥

Colophon. इति श्रीनन्दनभट्टाचार्यविरचितं वर्णाभिधानं समाप्तं ।

विषयः । वर्णाभिधान, अर्थात् ॐकारस्य विवरणं, अकारादि अकारान्तवर्णानां नाना-
र्थनाप्रतिपादनञ्च ॥

No. 561. उणादिकोषः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 46. Lines, 8 on a page. Extent, 1572 ślokaś. Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Unādikosha.—A vocabulary of words formed irregularly with the class of affixes called *Unādi*, with explanations. By Rāma S'armā. The following is Professor Wilson's account of the work: "The *Unādikosha* is an explanation of the irregular derivatives formed with the affixes *Un* and others, or *Unādi*, the construction and import reducible to no positive system, they have been formed into a class by themselves. The vocabulary I now speak of has the advantage of being elucidated by a comment written by the author, and I have therefore found it sometimes usefully consulted; but as the comment is constructed according to Vopadeva's system of grammar, I have preferred, in all cases where I had a choice, the five *Unādi* chapters of the *Siddhānta Kaumudī*." (Essays &c., III, 237). The most approved comment on the *Unādi Sūtras* is by Ujjvaladatta, of which Professor Aufrecht has published an edition in London.

Beginning. ब्रह्मादिदेवासुरराजवन्दिते पद्मालये साक्षिरोजराजिते ।

कन्दर्पदर्पान्नकपादनोरजे सन्तु प्रणामा वरदोद्धदव्रजे ॥

भगवान् पाणिनिर्धानि फणिकात्यायनादयः ।

उज्जगुस्तानि रूपाणि तन्यन्ते रासशर्म्भणा ॥

End. चसादित्यन्नकाण्डोऽत्र हस्तः श्रीरामशर्म्भणा ।

नानाशास्त्र समालम्ब्य बालानां बुद्धिदृश्ये ॥

विषय । उणादिकोषीय-नानार्थशब्दाभिधानं ॥

No. 562. शब्दचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 7 on a page. Extent, 1470 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Incorrect

S'abdashandriká. "A vocabulary of vegetable and mineral substances, with a tolerably copious list of animals, and a chapter on compounds, both in medicine and diet. It is accompanied by an interpretation in Bengali, and is a useful work. The author is Chakrapáni Datta, and the compilation is comparatively modern." Wilson's Essays, III, 237.

Beginning. देवं प्रणम्य चेरम्बं वैद्यश्रीचक्रपाणिना ।

भैषज्यशब्दबोधाय क्रियते शब्दचन्द्रिका ॥

अमरादिप्रसिद्धानि यानि नामानि तानि च ।

नानातन्त्रप्रयोगेन कथ्यन्ते वीक्षितानि च ॥

End. अस्त्राभादधिकाख्याया मयोक्तं नेह यत् कश्चित् ।

शब्दार्थवादिकोपेभ्यः तज्ज्ञातव्यं निषमरैः ॥

Colophon इति त्रिफलादिवर्गः । श्रीचक्रपाणिदत्तविरचिता शब्दचन्द्रिका समाप्ता ।

विषयः । वैद्यशास्त्रोक्तपारिभाषिकशब्दाभिधानं ॥

No. 563. वैष्णवामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 133. Lines, 8 on a page. Extent, 3059 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Correct.

Vaishnavámrta. A manual for Vaishnavas. By Bholánátha S'armá. The MS. is incomplete. The fragment found is devoted to the following subjects; the necessity of appointing a spiritual guide (*guru*); the characteristics of a proper *guru*; persons who should not be accepted as *gurus*; derivation of the word *guru*; characteristics of a neophyte; the right to initiation in the mystic mantra; origin of the word *mantra*; origin of the word *dikshá* (initiation); the necessity of initiation; meaning of the word *ágama*; astrological considerations in connexion with initiation; avoidance of hostile mantras; months, days of the week

and ages of the moon proper for initiation; rosaries; articles proper to be used as counters for reckoning the number of times a mantra is repeated; the mode of worshipping Vishnu; the quarters to be faced when worshipping; purification of rosaries; various seats for worship; the rules for receiving the name of Hari as a mantra from the guru; initiation in the mantra of Vishnu; the six acts proper for Brahmans, *i.e.*, study of the Vedas, teaching of the Vedas, offering of sacrifices, officiating at sacrifices celebrated by others, and giving and accepting gifts, should not be neglected by Vaishnavas

Beginning. श्रीदामोदरपादपङ्कजयुग नित्यं मुनीन्द्रेः स्तुतं
 देवानामपि दुर्लभं किमपरं धर्मार्थमुक्तिप्रदं ।
 समारारुहन्तारण्य तरणौ यः कर्णधारः सयं
 मानन्दं हरतो ममानु हृदये स्थाभीष्टमिदौ सदा ॥

End १ प्रथमपञ्चावधि १२४ सङ्गापचपर्यन्तं प्रातः, नत खण्डितं ।

विषयः । गुरुकरणाव्ययकल, मङ्गुललक्षणं, निषिद्धगुरुलक्षणं, गुरुशब्दव्युत्पत्तिः, शिष्य-
 लक्षणं, दीक्षायासधिकारिनिर्णयः, मन्त्रशब्दव्युत्पत्तिः दीक्षाशब्दव्युत्पत्तिः, दी-
 क्षाया अवश्यकर्तव्यत्वं, आगमशब्दाद्यं, नक्षत्राशिचक्रादिविचारः, पैरिसन्त-
 परित्यागप्रकारः, दीक्षायां भासतिथिवारप्रभृतिकथनं, अपमालानिर्णयादिक,
 अपमङ्गायां विहिताविहितद्रव्यादिकथनं, विष्णुपूजाविधिः, तत्र दिङ्निर्णयः,
 मालासंस्कारविधिः, आसनभेदः, हरिनामप्रदण्विधिः, विष्णुमन्त्रोपदेशः,
 वैष्णवानां षट्कर्माविधिः ॥

No. 564. ज्ञानमङ्गुली ।

Substance, country yellow paper. Folia 9. Lines, 7 on a page. Ex-
 tent, 208 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Cal-
 cutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
 Incorrect

Jñānasaṅgūlī. The MS. is very defective; wanting the first six
 leaves out of a total of nine The colophon makes it to be a distinct
 work by itself, but it seems to be an extract from some Tantra. The
 portion examined is devoted to the description of a Tantric modification
 of the Yoga meditation with the aid of the mystic Om.

Beginning प्राक् चत्वारि पचाणि न सन्ति ।
 End शेष १ पञ्चाव प्राप्तम् ।
 वेदान्तसारसर्वस्व मुमाय शिवभाषित ।
 सिद्धान्ति सर्वयोगिना नाव कार्या विचारणा ॥
 Colophon इति उमामहेश्वरसंवादे ज्ञानसङ्कुली समाप्ता ।
 विषय । प्रणवप्रशंसन, स्थूलदेहादिलक्षणम् ॥

No 565 अर्कप्रकाशः ।

Substance, country yellow paper Folia 35 Lines, 9 on a page
 Extent, 945 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
 Generally correct

Aṅkoprahasa A treatise on the practice of medicine, and on
 the preparation of various compound medicines, attributed to the giant
 Ravana, king of Lanka, who recounted it for the edification of his wife,
 Mandodari, soon after her confinement

Beginning शोषधीपतिनेत्राय पद्मिनीपतिमूर्तये ।
 कालकालाय नोलाय पार्वतीपतये नमः ॥
 गर्भभारपरिज्ञाना कन्या मन्दोदरी शुभा ।
 रावण परिप्रच्छ पूजान्ते तुष्टमानसः ॥
 End एवमुक्त्वा तु भेषज्यरक्षस्य स दशानन ।
 सायसन्ध्याविधि कर्तुमुत्थितो मन्दिर गमौ ॥
 Colophon इति शूलकेश्वररावणद्वन्द्वप्रकाशे धातुशब्दिशतक पूर्णम् ।
 विषय । मन्दोदरोद्यरावणकर्तृक नानाविधैषधिकरण, नानाविधचिकित्साकथनम् ।

No 566 राजनिर्घण्टः ।

Substance, country yellow paper Folia 132 Lines, 10 on a page.
 Extent 1702 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta Sir Raja Radhákanta Deva Bahadur Appearance old Verse
 Generally correct

Rājaraṅghaṅṭa—"is the work of Nārāyaṇa Pandita, who states himself to be descended from a family of Kashmirian Brāhmanas; from the frequent occurrence of Dakṣiṇī terms in explanation of his Sanskrit text, it is inferred, however, that he was an inhabitant of the south of India. Besides the medical works which he refers to, he comprises amongst his authorities Amara, Haṭhāyudha and the Viś'vaprakāś'a, and by his stopping at the latter, it appears probable that he wrote during the interval between the appearance of that work and the Medinī, or some time in the twelfth or thirteenth century. The compilation is almost wholly limited to the *Materia Medica* of Hindu physicians, or the synonyms and properties of various vegetable and mineral products considered to possess medicinal virtue." Wilson's Essays, III, 236

Beginning. श्रीकृष्णवल्लभेखलापरिणमतकुम्भीन्द्रपुङ्खा रद-

प्रान्तसन्धितमभृतान्दगणितेः शीतैरपा भीत्करैः ।

निर्वाणे मदसम्बन्धे प्रमुदितसेनातपचयि

विधाणेन निरत्यय दिशतु व श्रीविघ्नराजो मुद ॥

End. तस्यैकाधिकविंश (?) अयति खलु कृतौ नामनिर्माणचूडा

रत्नापीठे प्रमाने नरहरिकृतिनः कोऽपि सत्त्वादिमयः ।

Colophon. इति नरहरिपण्डितकृतराजनिर्घण्टाभिधाने सत्त्वादिरेकविंशोऽध्यायः ।

विषय । द्रव्यगुणादिकथन, मानाविधभेदव्याभिधानश्च ।

No 567. पथ्यापथ्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 25. Lines, 6 on a page. Extent, 459 aśloka Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Correct.

Pathyāpathya. Diet and regimen during illness, a medical treatise. By Raghudeva.

Beginning. अथ सर्वमदाना यत् पथ्य नोपपद्यमेव यत् ।

तद्व विस्तरेणैव रघुदेवेन लिख्यते ॥

End. गुणदेवप्रसादेन पिण्डदेवप्रसादन ।

रघुदेवेन निर्णीतं पथ्यापथ्य मदातुरे ॥

विषय । अरोगाग्रिमाम्ब-कृति-पाण्डु-रक्तपित्त-श्लेष्मा-काशप्रभृतिवज्रविधरोगे पथ्यापथ्यकथन ।

No. 568. सुखलेखनं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 238 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sukhalekhana. A guide to correct writing, giving rules for easily knowing the proper spelling of words, the alterations of the lingual and the dental nasals and of the three sibilants under particular circumstances. By Bharata Sena, son of Gaurānga Sena The author was a Vaidya by caste, and wrote several works on medicine, grammar and lexicography, of high repute in Bengal The following is Professor Wilson's account of this author. "The commentary of Bharata Mallā (on the Amarakosha) is the favorite authority of the Bengal school, and of all others in which the grammar of Vopadeva is received : it is an able performance, and is particularly full on the subject of various readings. The author has also compiled a kosha on this topic, or a vocabulary of words which vary in their orthoepy, styled by the Hindus a Drvirūpa Kosha, a compilation rendered very necessary by the fluctuations in the forms of words which arise from the arbitrary application of those letters that are considered interchangeable, and from the varieties introduced by different modes of pronunciation, in different provinces, and caused, in many cases no doubt, by the blunders of copyists, the multiplication and repetition of which, have given to different modes of spelling currency and sanction. Bharata Mallā is considered to have flourished in the middle of the last century, and has written commentaries on many celebrated compositions.' Essays, VI, 207. For some of his works, vide ante I, pp. 117, 223.

Beginning. सविद्युच्छारदाभोदभामाज धृताद्रिज ।

मग्नु प्रणम्य भरतं कुरुते सुखलेखन ॥

यत्नेनाख्येन विज्ञातु पत्नादीच्छति योजनं ।

तस्य मानसमानन्दमुत्पादयतु मत्कृति ॥

End. कुलवितरणविद्या-वैभवश्रेष्ठगोष्ठी वरहचिह्नरखालक्ष्म्यातवशप्रसूतः ।

विदितचरितधीर श्रीलंगौराड्छत्रुर्ध्वधित भरतमेनो बालबोधार्थमेतत् ॥

विषयः । पल्लवादिनिरूपण, सुखलेखनाय वर्णानां निरूपणाकथनम् ।

No 569 जारणमारणादिः ।

Substance, country yellow paper Folia 3 Lines, 8 on a page
Extent, 67 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Raja Rādhākānta Deva Bahadur Appearance, old Ver-
Incorrect

Jarany maranādi On the preparation of sublimates, oxides and other
metallic medicines This is a fragment of three leaves only, the conclud-
ing part being wanting, the name of the author has not been ascertain-
ed

Beginning अर्जुनापमये (?) वक्रिमये च रमयद्बुद्धः ।

पाताष्टयन्तमेतदि घोषयेत रत्नकादिकं ॥

बालुकापूरित भाण्डं तन्मध्ये रत्नकं चिपत् ।

यद्यमूषायतश्चैव भाण्डं यावेष बोधयेत ॥

Enl प्रदत्तपञ्चावधि पञ्चम्य प्राप्तं त्रयं चक्रितम् ।

विषय । रमकञ्जलीमन्त्रोपधप्रसूतमङ्गेतकथनम् ।

No. 571. गोविन्दलीलामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 169. Lines, 9 on a page. Extent, 3887 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gorindalīlāmṛta. A poem on the pastimes and amours of Kṛishna in Vraja. By Raghunātha Bhaṭṭa, a pious and learned Vaishnava, who was a contemporary of Chaitanya, and flourished about the end of the 15th century.

Beginning. श्रीगोविन्द प्रजानन्दमुन्दोद्धानन्दमन्दिरं ।

वन्दे दृन्दावनाधीशं दीराघासदनन्दितं ॥

End.

काये दीरघुनाथमहवरजे गोविन्दलीलामृते

सर्गाऽयं रजनीविलासवलितः पूर्णयोगविश्रुतिः ।

विषयः ।

श्रीकृष्णस्य नानाविधरसभावयुक्तव्रजलीलावर्णनं ।

No. 572. सारदासुन्दरी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 278. Lines, 10 on a page. Extent, 11,645 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sāradāsundarī. A commentary on the Amarakosha. By Mathures'a Vidyāśaikhara, son of Sivarāma Chakravartī. Wilson describes the work as a "useful one," and, adverting to the author's Sabdaratnāvalī, adds, "it is chiefly useful for its introduction of various readings amongst the synonyms; but he has made very little addition of any other kind. This work was composed, according to the date, in Śaka 1588, or A. D. 1666, and under the patronage of a Musalman chief whose name, as written in the manuscript, appears to be Murchin Khān. It should be more probably Mūsī Khān, a name common amongst the Musalman chiefs of the seventeenth century." Essays, III, 233.

Beginning. प्रज्ञापेन्द्रमहेशशक्रवल्गादित्येषपादद्वयं

देवर्षिपिशाचदानवक्षमूषासूचयस्त्री परां ।

वन्देऽहं परमेश्वरी प्रभजतां संसारपीडाहरा-

मुपां सूर्यशतप्रभां विनयनां भक्त्यातिशयमभिरुचिं ॥

- End शिवरामचक्रवर्ती जनक पार्थ्वती प्रभू ।
यस्य श्रीमद्युरेशस्य चकार सारसुन्दरी ॥
- Colophon इति बन्धुवटीयश्रीमद्युरेशविद्यालङ्कारविरचिताया नामलिङ्गानुशासनटीकाया
लिङ्गादिमङ्गल ।
- विषय । अमरभिरुक्तनामलिङ्गानुशासनटीका ।

No 573 तीर्थमहेश्वर ।

Substance country yellow paper Folia, 53 Lines, 10 on a page
Extent 2285 s lokas Character Bengali Date ? Place of deposit
Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance old Verse
Incorrect

Tiṭṭha mahāśvara A Vedānta treatise on liberation in this life
The MS is probably incomplete The opening and the concluding
verses occurring in it, are invariably introduced in Mādhava's works,
and from that circumstance it may be presumed that that great Vedic
commentator was the author of this work

Beginning यस्य নিয়মিত বেদা মাযযা যেঃখিল জমত ।

নিমম নমস বন্দ বিদ্যানীর্থমহেশ্বরম ॥

End জীবন্মুক্তবিরকেন বন্ধ ছাড় নিবারয়ন ।

পুণ্যমখিল দয়াত্ব বিদ্যানীর্থমহেশ্বর ॥

Colophon ইতি জীবন্মুক্তি সমাপ্ত ।

বিষয় । জীবন্মুক্তলক্ষণ, বিদ্বৎশ্রী, শ্রীনাথীশ্রমেদে দ্বিবিধবিরক্তিকথনস্ব ।

No 574 লিঙ্গপ্রকাশঃ ।

Substance, country yellow paper Folia, 9 Lines 5 on a page
Extent, 95 s lokas Character Bengali Date ? Place of deposit
Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
Generally correct

Liṅga prakāśa On the genders of words, a vocabulary By Sures-
vara Panḍita From his salutation to Munja Ghosha, and Jinesvara,
the author appears to have been a Jain

Beginning. शाब्दिराजं (?) नमस्कृत्य मङ्गुघोषं जिनेश्वरं ।

स्ततो लिङ्गप्रकाशोऽयं पारेष्वरमनोपिण ॥

End. विषाण्य विषाण्य इयमेतदुदाहृतं ।

Colophon. इति पण्डितपारेष्वरविरचितो लिङ्गप्रकाशः समाप्तः ।

विषयः । शब्दानामर्थविशेषेण लिङ्गप्रभेदकथनं ।

No. 575. उत्तरकामाख्यातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9 Lines, 10 on a page. Extent, 315 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Uttara-kāmākhya Tantra. This MS. is a mere fragment and contains only four chapters of the second part of the work. Contents: Chapter X. The characteristics of the four Yugas. XI. Worship of particular divinities on particular months. XII. Intellectual sacrifice. XIII. Descriptions of mystic diagrams and bhairavas.

Beginning. श्रीपार्वत्युवाच । एकं प्रक्षैवादितीर्थं यत् त्वया कथितं पुरा ।

अचिन्त्याव्यक्तरूपस्य कथं वा रूपकल्पना ॥

End. शठाय क्रूरकर्माय दत्त्वा सत्यमवाप्नुयात् ।

दद्यान् शान्ताय शिष्याय मन्त्री मन्त्रार्थसिद्धये ॥

Colophon. इति उत्तरकामाख्यातन्त्रे उत्तरखण्डे पार्वतीश्वरमंवादे एकपञ्चाशद्द्विविधोत्पत्तौ श्रीठनिर्णयस्योद्देशः पटलः ।

दशमपटलादित्रयोदशपटलपर्यन्तं प्राप्तं, अन्यत् खण्डितं ।

विषय । १०, पटले चतुर्युगधर्माकथन । ११, मासभेदेन देवविशेषपूजनफलं । १२, अन्तर्योगकथनं । १३, विष्णुचक्रचतुर्षु तत्तत्सत्यङ्गप्रत्यङ्गप्रभवपीठमूर्तिभैरवनाम-निर्देशः ।

No 576. नोतिनिबन्धः, नोतिभाजनभाजनं वा ।

Substance, country yellow paper. Folia. 40. Lines, 10 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse. Incorrect

Nitinbandha alias *Nitibhāyana bhayana* A treatise on polity, dedicated to Bhoja Rājā The MS is incomplete, breaking off at the 40th leaf Contents Characteristics of kings, of kingdoms, of princes, ministers, secretaries and priests, of courtiers, of envoys and spies, of guards, of commanders of armies, of servants and maids, of officials, of superintendents of cattle, horses, and elephants The work follows the rules given on these topics in the Rājadharmā chapter of the Mahabharata and the Kumandaliya Nitisūtra

Beginning प्रपञ्चरूपाय सते निष्प्रपञ्चेकरूपिणे ।

सच्चिदानन्दरूपाय तस्मै तत्त्वामने नमः ॥

स भारती भजन भाजन (?) नीतिभाजनभाजन ।

भोजो विभाजयामास सभाजनसभाजन ॥

End हरिरितो दरादेश अजभानान् श्रुत श्रुत ।

चत्वारिंशत् पञ्चात् पर खण्डित ।

विषय । राजलक्षण, राष्ट्रलक्षण, युधराजलक्षण, राज्ञा मन्त्रिलेखकलिंजा लक्षण, सभासदानां लक्षण दूतानां लक्षण, चराणां लक्षण, रक्षिणां लक्षण, सेनापतीनां लक्षण, दासदासीनां लक्षण, कारुणा स्वरूपकारिणां लक्षण, गौगजाश्चरचकाणां लक्षण ।

No 577 केवलान्वयीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper Folia, 33 Lines, 8 on a page
Extent, 1485 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Prose
Generally correct

Keralamayī vyākhyāna Annotations on the *Keralamayī* portion of the *Chintamani* of Gangesa Anonymous

Beginning अनुमानविभाजकमूलपत्रे केवलान्वयिपदस्य प्रभिन्नार्थपरत्वे ज्ञानकरत्वापत्ते
तजज्ञानस्य केवलान्वयित्वानुपपत्तिः ।

End विशिष्टहेतुकस्थले साधिकरणेत्यादि व्याप्तिरेव निर्वहन्तीति ।

Colophon इति केवलान्वयिव्याख्यानं समाप्तं ।

विषय । केवलान्वय्यनुमानलक्षणा टीका ।

No 578 भक्तान्तर ।

Substance, country yellow paper Folia 3 Lines, 9 on a page
 Extent, 57 s'lohas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, new Verse
 Generally correct

Bhaktamrita Praises of Vrindavana, of Radhā, and of faith in
 Krishna A work of some repute among the Vaishnavas

Beginning चाराधन मुकुन्दस्य भवेदावश्यक यथा ।

तथा तदीयभक्तानां नोत्पत्तिर्होति दुस्तर ॥

End चैकान्त्ये प्रथिवी घन्या तत्र हन्दावन पर ।

तत्रापि गणिका पार्यं यत्र राधाभिधा मता ॥

Colophon इति भक्तान्तरं समाप्तम् ।

विषय । हन्दावनमाद्यात्म्यं, राधामाद्यात्म्यं, दृष्ट्यभक्तिकथनञ्च ।

No 579 भक्तिरसामृतविन्दुः ।

Substance, country yellow paper Folia, 12 Lines 8 on a page
 Extent, 282 s'lohas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
 Generally correct

Bhakti rasamrita bindu This also is a Vaishnava work, and treats
 of faith in Krishna, who, it recommends, should be looked upon as
 a master, a friend a son, a parent, or a lover, according to one's feelings
 and depth of devotion It is an abridgement by Visvanātha Chakra-
 vartī, of the great work of Jīva Gosvāmī on the subject—the *Bhakti*
rasamrita bindu or the 'ocean of the nectar of faith' Under instruc-
 tion from Sanātana Gosvāmī, Rupa Gosvāmī wrote the first work on the
 topic, the *Bhāgavatamrita*, which describes the amours of Krishna at
 Vrindavana as the most perfect manifestation of divine love on earth,
 and says that the effect of the highest faith in man developes itself in
 the form of love which the milkmaids of Vrindavana evinced towards
 Krishna Jīva Gosvāmī and Raghunātha Dasa compiled an abridgment
 of this work, under the name of *Bhāgavatamrita kṛpā*, and Visvānātha
 Kavirāja prepared a brief epitome of it which is called *Bhāgavatamrita-*
kṛpā leśa By the advice of Rupa, Jīva also wrote a separate work,

the *Bhakti-rasāmṛita-sindhu*, in which he describes faith to manifest itself in three forms, first *Sādhana-bhakti* or service, under which a man is propelled to please the divinity by doing meritorious works. The second is called *Bhāva-bhakti* in which the devotee remains in perfect resignation and entire devotion to the will of the Godhead. The third is called *Premabhakti* or the love of faith, in which inaction is followed by an energetic and ardent yearning, like that of carnal love, for the affection of Krishna. Under the same advice, Jīva composed a second work on the subject, which bears the name of *Ujjvalānīlamani* in which the principles of the *alankāra* (Rhetoric) as bearing on love are illustrated by references to the amours of the pastoral maidens of the sacred land of Vraja with Krishna. Viśvanātha Chakravartī published an abstract of this also, and it is known under the name of *Ujjvalānīlamani-kṛšana*. For an epitome of the last, vide No. 580.

Beginning. अन्यामिसाविवाहस्य ज्ञानकर्माद्यनादृत ।

अनुकूल्येन छष्णानुशीलन भक्तिवत्तमा ॥

End. यदि छष्णवैरिषु भवन्ति तदा अतिरसाभासाः ।

Colophon. इति श्रीमन्निरुद्यान्तविन्दुः समाप्त ।

विषयः । भगवद्भक्तिविसारकथनं, मानिदाससख्य-वात्सल्यादिभावकथनं, प्रणयानुराग-महाभावादिलक्षणम् ।

No. 580. उज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 8 on a page. Extent, 168 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rāja Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old Prose. Generally correct.

Ujjvala-nīlamani-kṛšana-leś'a. Another work of the same character as the above. It is an epitome or a condensed paraphrase, or as the author himself designates it "the shadow of a ray, of the *Ujjvalānīlamani-kṛšana* of Viśvanātha Chakravartī, on the amours of Krishna in Vṛndāvana, describing him and his associates, male and female, according to the rules of the Kāmasāstra. In fact it is a treatise on Erotics sanctified in the eyes of the faithful by the examples being taken from the life of the Cupid of Vṛndāvana. Anonymous.

Beginning. तत्र विषयालम्बनो नायकचूडामणिः क्षण्य' प्रथमं गोकुलमथुराद्वारकासु
पूर्णतमः पूर्णतरः पूर्ण इति त्रिविधः ।

End. लीलामधुपानादयोऽनन्ता एव ॥

Colophon. इत्युज्ज्वलनीलमणिकिरणलेशः समाप्तः ।

विषय । ब्रजलीलावर्णनं, क्षण्यादिनायकभेदकथनं, राधादिनायिकाभेदादिकथनञ्च ।

No. 581. भागवतामृतकणिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 8 on a page.
Extent, 86 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose
Generally correct

Bhágavatamṛtakāriká. The divinity of Krishna established by the evidence of various s'ástras The various incarnations of the divinity are arranged into two classes, viz, *līlātāra* or manifestation for enjoyment, and *gūṇātāra* or incarnation of the three qualities of *satva*, *rajas* and *tamas* Krishna belongs to the first class, and was manifest in the entirety of the divine spirit, Purnávatāra. The work is founded on the *Bhágavatámṛta* of Rúpa Gos'vámí.

Beginning. श्रीभागवतामृतनिर्णीतसर्वप्रधान्योऽनन्यापेक्षितमहैश्वर्यमाधुर्यः श्रीक्षण्य एव
स्वयं रूपः ।

End. भागवतामृतकणिका मणिकाद्यनमाणिकेव स्यात् ॥

Colophon. इति भागवतामृतकणिका समाप्ता ।

विषय । लीलावतारकथनं, सत्त्वादिगुणवतारकथनं, प्रज्ञादस्य वैष्णवश्रेष्ठत्वकथनञ्च ।

No. 582. विष्णुसिद्धान्तः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 24. Lines, 6 on a page.
Extent, 439 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Radhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Viṣṇu Sídhdhānta. A treatise on astrology and astronomy. The MS is a mere fragment, and contains descriptions of the several astronomical cycles, directions for pacifying hostile planets, transmigration through various forms of animal life according to one's acts, effects of years and months commencing under particular circumstances, and several arithmetical formulæ.—Anonymous.

Beginning. अथ वैकुण्ठसंस्थान श्रीलमारायण प्रभो ।

श्रीलक्ष्मीयेत् प्रियाहने ज्योतिषां चरितं वद ॥

End. पञ्चकार्पापणं धेनौ चतुःकार्पापणं मणौ ।

प्रथमावधिचतुर्विंशतिपत्रप्राप्तिः नतः खण्डितम् ।

विषयः । सत्ययुगादिमानकथनं, पञ्चदोषशान्तिविधानं, अशोतिकोटियोनो क्रमेण धमन-
कथनं, वर्षप्रवेशसूचनं, मासप्रवेशसूचनं, दद्यात् मूल्यनिर्णयः ।

No. 583. प्रवरखण्डं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5 on a page.
Extent, 962 ślokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Pravara-khaṇḍa. Genealogy of various *gotras* and *pravaras*; as
also rules regarding marriage among them and expiations for marriages
among forbidden relations.—The work is evidently a part of a larger
work on the subject of marriage. Anonymous.

Beginning. असुगोत्रामसपिण्डामसमानप्रवरां वरबन्धोः पितृसन्ताने सप्तमाहूयं

End. प्रजा इति हि ब्राह्मणमिति ब्राह्मणं ॥

Colophon. इति प्रवरखण्डं समाप्तम् ।

विषयः । समानगोत्र-समानप्रवराविवान्धे प्रायश्चित्तविधानं, गोत्रप्रवरकथनञ्च ।

No. 584. मुक्तिचिन्तामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 44. Lines, 7 on a page
Extent, 4350 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

Mukti-chintāmaṇi. An easy method of attaining salvation by
visiting the temple of Jagannātha and other sacred places at Puri
Jagannātha partaking of the remnant of food offered to the idol, of
seeing it bathed, &c. It is a compilation from the Purānas by a pious
Vaishnava, who supports the Bhakti dogma of Chaitanya, which
maintains the superiority of faith and love over philosophic knowledge.

Beginning. नीलाद्रौ तत्तदर्थिभ्यः दातुमर्थचतुष्टयं ।

अदृशो नेत्रपदवी धतो यस्य हरि नुमः ॥

End. प्रतोषवासनियमाः सद्यसाब्दार्जिता अपि ।

समूह एषामेकत्र गुणितः कोटिकोटिभिः ।

विष्णुभक्तेः सद्यसाग्रसमेधौ न हि कीर्तितः ॥

Colophon. इति मुक्तिचिन्तामणौ प्रगादकाण्डः समाप्तः ।

विषयः । पुरुषोत्तमचेवमाहात्म्य, जगन्नाथस्य स्नानदर्शनप्रसादमाहात्म्यश्च ।

No. 585. सारस्वताभिधानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, 5 on a page. Extent, 11 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sárasatábhidhána. A list of synonyms. This is a fragment of one leaf only. I introduce it here with a view to attract attention to a vocabulary, which has not yet been noticed by any European orientalist.

Beginning. सारस्वताभिधानम् प्रवक्षामि प्रयत्नतः ।

नापनीय कवीन्द्राणां आयुषोऽपि कलवतः ॥

End. प्रहृष्टोऽपि भवेन्मोक्षो यस्य हस्ते कदापि न ।

Colophon. इति सारस्वताभिधान समाप्तं ।

विषयः । अभिधान । ?

No 586. लक्ष्मीचरित्रं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 6 on a page. Extent, 67 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Lákshmi Charita. The best means of securing the favour of the goddess of fortune—Lákshmi. The means recommended by the goddess in reply to a query of her consort Kesava, are strict, personal and domestic cleanliness; respect for seniors and women, attention to the daily religious duties, as enjoined in the s'ástra, unswerving attachments to truth, cultivation of morality, and other social duties.

Beginning. मेवदृष्टे सुधापीन सखीं दृष्ट्वा केशव ।
 केनोपायेन सखीन् दृष्ट्वा भवसि निदला ॥
 End. चापदसमं नम्रानि तमः सूर्योदये यथा ।
 Colophon. इति सखीकेशवर्णनादे सखीचरित्रं समाप्तम् ।
 विषयः । सखीपुत्रव्यापुत्रस्य च सख्यः ।

No. 587. वानराष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 1. Lines, on a page.
 Extent, 16 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old Verso.
 Generally correct.

Vānarāṣṭaka. An ode in praise of morality. By Bānara, commonly supposed to be the same with Hanumāna, but probably, a human poet of no distinction.

Beginning. येन दृष्टकृता कृपं सञ्चर्योन्मने यवः ।
 दुर्मन्त्रिणमिति प्रोक्ताः कथिता वानराष्टके ॥
 End. दुर्मन्त्रिणं कमपयानि न नीतिदोषाः
 घन्तापयन्ति कमपयभुज न रोगाः ।
 कं शीर्णे दर्पयति कं न निदन्ति शत्रु
 कं स्त्रीहृतार्थविषयाः परितापयन्ति ॥
 Colophon. इति वानरेण कृतमष्टकं समाप्तम् ।
 विषयः । नीतिगर्भापदेशः ।

No. 588. वकारभेदः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page.
 Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso
 Generally correct.

Vakārabhedha. A vocabulary of words containing the letters b. and v. In Bengal the two letters are written and pronounced alike, and a work of this description showing their distinction is of great use.

Beginning. पदगोप्यकारेऽयं वकवाक्कीकवर्गकाः ।
 वत्सकी वत्सकं बीरो वत्सूकश्च वत्सार्कः ॥
 End. विभावो वैष्णवो विघ्नो वासुदेवो विभावस्तः ।
 विषयः । वार्गिकान्यस्य वकारभेदकथनं ।

No. 589. सारासारसुसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 367. Lines, 8 on a page. Extent, 9175 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sārātsāra-susaṅgraha. A Tāntric compilation. By Rāmāsaṅkara. Contents: Description and praise of a figure, the right half of which is male (S'iva), and the left half female (Durgā); salvation of sages; the number of original Tantras; Kālīkā's exposition of the nature of Brahma; praise of Durgā; names of Tantras; sacred spots where the severed body of Satī fell; characteristics of a Mahāvidyā; origin of the Vedas; the alphabet; the monosyllabic mantra of Ādyā S'aktī; various names of Mahāvidyā; the different forms of gods; morning service; characteristics of religious instructors and neophytes; various astrological diagrams; mystic diagrams; expiations; measure of cloth for dress; rules regarding worship; vessel for offering *Arghya*; adoration with the Gāyatri; ordinary worship; purification of the elements; purification of seats; gesticulation during worship; sacrifice of animals; self-sanctification; mode of attaining power over mantras; rules for repeating mantras a great number of times; altars; articles proper for burnt offerings (homa); purification of rosaries; praise of S'iva; proofs regarding the eightfold forms of Durgā; mystic mantra of S'iva; do. of Gaurī; do. of Ganes'a; do. of Vāṭukabhairava; do. of Mahishamardīnī; do. of Mrityuñjaya; various incantations for overcoming enemies, and securing the affection of unyielding females; sacrifices meet for S'iva.

Beginning. आद्या या तारतारा यजति गुणधारा गुणगणा-

दलधारा यस्याः खनति गुणधारा गुणधारा (?) ।

महामाया माया लघति हरजाया दनदुदा

खयं या श्री देयस्तरणवरदा दुःखितजनं ॥ १ ॥

खयं वाली बाला मुखरयति बालानपि जडा-

नुमा धूमा वायोः प्रलयलयदा बीजवपुषा ।

End. शुभं यदि भवेत्तत्र भुज्यते तद्गोपतः ।

एव ज्ञात्वा महेशानि शान्तिमस्त्ययनचरेत् ॥

Colophon. इति श्रीगुप्तरायारामशङ्करविरचिते सारासारसुसङ्ग्रहे भवादिनिर्णयो नाम द्वादशपरिच्छेदः समाप्तः ।

विषय ।

अङ्गनारीश्वरमूर्तिकथन, मुनीना निर्व्याणकथन तन्त्राणामगङ्गाताकथन, इन्द्रा
दीना कालिकायां ब्रह्ममण्डपस्य वेदकथन, श्रीदुर्गासाहाय्या, तन्त्राणा नाम
कथन, पीठनिर्णय, महाविद्यानिर्णय, वेदोत्पत्ति, वर्षमासाकथन, आशया
एकाचरमन्त्रार्थ, महाविद्याना विशेषनामानि, देवताना विश्वरूपकल्पना
प्रातस्त्यादि गुरुशिष्यलक्षण, राशिचक्र नक्षत्रचक्रादि, सर्वतोभद्रमण्डल
मन्त्रविद्ययोर्दोषशान्ति, परिधयवस्त्रप्रमाण, आराधनविधि अर्घ्यपावनिक
पण शयनीविधि पूजाविधि, भूतशुद्धि आसनविधि मुद्राप्रमाण, वा
गादिवलि पुरस्करणविधि, मन्त्रशिद्धिलक्षण, जपविधि, कुण्डविधि
होमद्रव्य मालामुष्कार शिवसाहाय्या अष्टमूर्तिप्रमाण, शिवमन्त्र, गौरीमन्त्र
गणेशमन्त्र बटुकभैरवमन्त्र सद्यपमर्दिनीमन्त्र, मृत्युञ्जयमन्त्र शान्तिपुष्टि
वाग्यार्क्यणिनिग्रहनिधनरूपपटकर्त्रेण लक्षण, शिवावलि ।

No 590 संहितावृत्ति. ।

Substance country yellow paper Folia 448 Lines 10 on a page
Extent 12 320 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit
Calcutta, Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, new. Prose
Corrupt

Sanhitavritti An astronomico astrological treatise Contents
Origin of the planets, measure of the earth, measure of the four Yugas,
months seasons and particular conjunctions of planets and stars, muhur-
tas a measure of time, distinction of solar and ordinary months
winter and summer solstices, ascent and descent of planets, motions of
planets, differences in the commencement of the day in different parts
of India, effects of looking at the rainbow under different circum-
stances, time meet for making idols characteristics of Mandapas,
particular marks on the body indicative of the nature of the life and
career of the person, months appropriate for marriages, effect of birth
under the influences of the different constellations (nakshatras) effects
of the influences of the different planets on ones life The MS being
incomplete the name of the author has not been ascertained

Beginning ब्रह्माजगद्गुरुरवोन्दुकुञ्जजीवशुक्रार्कपुत्रगणनायगुरुन प्रणम्य ॥

यच्चाक्ष सविता प्रकारविपुलै स्तन्त्रैस्त्रिभिर्ज्योतिष

तस्योच्चिन्तिभयान पुन कलियुगे सस्य हो भूतल ।

भूयः स्वयत्तरं वराहमिहिरव्यासेन मय्यं बधा-

दित्यं यं प्रवदन्ति सोऽतस्तुल्यनाम्नो नमो भाम्यते ॥ १ ॥

End. चन्द्रशुक्लतीये दशमे पडे सप्तमे आद्ये जन्मनि स्थितः शुभः । इतः परं खण्डितं ।
अतः समाप्तिवाक्यं न लिखितं ।

विषयः । रयादिनवदशोत्पत्तिकथनं, श्रद्धाविमानकथनं, सत्यादिचतुर्गुणमानकथनं,
सामकथनं, चतुर्कथनं, लघुकथनं, मुहूर्तकथनं, सौरमासनादिभेदकथनं,
दक्षिणायनोत्तरायणकथनं, ग्रहाणामुच्चनीचभावकथनं, ग्रहादीनां गतिकथनं,
नक्षत्रादिदिनदोषकथनं, गोणादिदिनदोषकथनं, पौष्पादिजनकथनं, वस्त्रादिदेश-
कथनं, इन्द्रधनुर्दर्शने शुभाशुभकथनं, प्रतिमाप्रतिष्ठापनादिकथनं, मण्य-
लक्षणकथनं, पुत्रप्राप्तां नारीणाञ्च शरीरचिह्नतः शुभाशुभकथनं, विवाह-
विहितसामादिकथनं, अश्विन्यादिमन्त्रेषु जन्मनः फलकथनं, ग्रहगोचर-
फलकथनञ्च ।

No. 591. श्यामारहस्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 135. Lines, 7 on a page.
Extent, 2835 ślokaś Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

S'yāmārahasya. A Tantric compilation, by Pūrnānanda, a Parama-
hansa mendicant of high repute as a profound scholar and devoted fol-
lower of the S'ākta faith. Contents: Praise of Kālikā; her mantras;
praise of repeating those mantras; matin duties of S'āktas; the kind of
kus'a grass which should be used for worship; the three diurnal prayers
of Tāntrics; meditation of Kālikā; her worship; charms bearing her
name; sanctification of her mantra; worship of women as the repre-
sentative of the S'ākti; impropriety of treating with disfavour wine,
flesh-meat and other articles used in S'ākta worship; offering of tila;
adoration of S'ākti while seated on a corpse; prayers during eclipses;
making of altars for ceremonies with a worldly object; killing of
enemies by magical incantations; subjugating them by the same means;
causing ruin by the same means; bringing demons under subjugation by
charms; expiations appropriate for Kaulas; evils of rejecting mantras
and gurus; worship of Tarinī, a form of Durgā; charms, bearing the
name of Tārā; praise of gurus of good families; proper time for first re-
ceiving the mantra of Tārā from a guru; derivation of the mystic mantra
of thirty-four syllables appropriate for the worship of Nīlasarasvatī.

Beginning देवी दानवदैत्यदर्पनिवहानुमूलयन्ती परां
 ब्रह्मानन्तमहेमौलिसिनिभि ससेविताङ्गिद्वया ।
 नत्वा श्रीगुरुपादपद्मपरमामोदासुतप्लावित
 पूर्णानन्दमनिसुनोति विमला श्यामारुहस्याभिधा ॥

End लक्ष्मेक जपेद्विद्या दशाशमशितोत्पलै ।
 ध्यानपूजापुरस्कार्यं सर्वा नीलासमं भवेत् ॥

Colophon इति वदानागमतत्त्वविशारदश्रीपूर्णानन्दपरमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचित
 श्यामारुहस्ये द्वाविंशतितम परिच्छेद समाप्त ।

विषय । कालिकाया माहात्म्यकथन, तस्या मन्त्रकथन तन्मन्त्रजपप्रशसन, प्रातःहर्ष,
 कुशलक्षण, तान्त्रिकी मन्त्रा, कालिकाया ध्यान, तस्या पूजनादिक, तस्या
 कवच तस्या मन्त्रपुरस्करण, शक्तिरूपस्त्रीभाषन, मद्यादौ घृणाया दोषकथन
 नीलभाषन, श्वभाषन, घृणपुरस्करण काम्यकर्माय कुण्डविधान, शत्रुमारण,
 वशीकरण उच्चाटन, वेतालादिसिद्धि कौलाना प्रायश्चित्त, मन्त्रत्यागिना
 गुरुत्यागिनाश्च दोषकथन, तारिण पूजनादिक ताराकवच, कुलीनगुरुप्रशसा,
 तारामन्त्रघृणे वारतिथिनचनादिनिर्णय, नीलसरस्वत्यायगुह्यशिक्षणं तत्क-
 मन्त्रोद्धार ।

No 592 अभिधानतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper Folia, 112 Lines 7 on a page.
 Extent, 2072 ślokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahádur Appearance, decayed Verse
 Generally correct

Abhudhanatantra alias *Jatadharakosha* A Sanskrit vocabulary,
 forming a sort of supplement to the *Amaral osha*, the arrangement of
 which it follows By *Jatadhara Acharya* Wilson classes it with the
Bhuriprayoga and the *Sabda ratnamāla* (Essays III 232) It is useful
 only in so far as it supplies a few new synonyms and uncommon
 words

Beginning भागीरथी जलमयी जगतामधीशा मन्दोदरीरघुपती पितरौ च नत्वा ।

दिपरीयविप्रकुलज स जटाधरोऽसौ आचार्य एतदकरादभिधानतन्त्र ॥
 End जटाधरकवेरक्षिण नामलिङ्गानुशासने ।

काण्डमृतीय पर्याप्त सामान्याय कविप्रिय ॥ समाप्ताऽथ ग्रन्थः ॥
 विषय । अथ अमरसिद्धोक्तरीत्या प्राये विविधपदार्थनामपर्यायसङ्ग्रह ।

No. 593. वानर्यष्टकं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 6 on a page. Extent, 10 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, modern Verso. Generally correct.

Vánaryashataka. Eight stanzas on sweetness of temper, quietude, health, ignorance, the twice-born class, physicians, and decayed trees, said to have been composed by a she monkey.

Beginning. माधुर्यं ज्ञानमारोग्यं दानं सुखेद्विजातिभिः ।

वैद्यं सुजीर्णदृक्च वानर्याष्टकं तु वै ॥

End. दृक् दीनफलं त्यजन्ति विद्वद्गणः शृङ्गं रसं सारसाः

पुष्पं पयसितं त्यजन्ति मधुपाः दग्धं वनान्न गृहाः ।

निर्द्रव्यं पुरुषं त्यजन्ति गणिका भद्रशिर्यं मन्त्रिणः

सर्वं कार्यवशाज्जनो हि भजते कस्यापि को बान्धवः ॥

विषयः । श्ववोपदेष्टुक्ताः कविताः सन्ति ।

No. 594. चैतन्यकल्पः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 7 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Chaitanyakalpa. An apocryphal Tantra, said to be a part of the *Brahmayāmala Tantra*, but evidently compiled by a Vaishṇava, with a view to prove the divinity of Chaitanya by Tántric evidence, and thereby overcome the opposition of the Śáakta sect. Contents: Birth of Chaitanya; his merits; mystic mantra for worshiping him; hymn to the river Yamuná; details of worshiping Chaitanya.

Beginning. कैलासशिखरे रम्ये भक्तिमाधनतमरा ।

पद्मं पार्श्वतो भक्त्या शङ्करं परमेश्वरं ॥

End. भक्तश्रेयो गौरचन्द्रे भक्तवश्यः मधोदतः ।

तस्मात्तु गौरं ये भजन्ति तेषां वश्यो जनार्दनः ॥

Colophon. इति ब्रह्मयामले शिवदुर्गाभवादे चैतन्यकल्पे षष्ठः पटलः ।

विषयः । गौराङ्गदेवजनकथनं, गौराङ्गदेवमाहात्म्यकथनं, गौराङ्गमन्त्रोद्धारकथनं,
यमुनासुखकथनं, गौराङ्गपूजाकथनञ्च ।

No. 595. अग्निमंहिता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 7 on a page. Extent, 63 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Agni Sañhitā. This is another spurious revelation regarding the divinity of Chaitanya, *alias* Gaurāṅga, *alias* Gaurachandra. Prithivī, the earth personified, oppressed by the sins of mankind, with tearful eyes besought Brahmā, the lotus-born, to devise a remedy, and that divinity, says the Sañhitā, pacified the weeping lady by assuring her that relief was at hand, as the Divine Spirit would ere long appear incarnate on earth to afford a sovereign specific for the malady of sin. In reply to further enquiries, he foretold the whole history of the life of Chaitanya. The work, I suspect, was not well received even by the Vaishnavas, for it is rarely quoted. The MS. has 24 chapters, but the absence of the word *samāpta* in the colophon, induces me to think that the work in its entirety comprised some more chapters.

Beginning. रोदमाना च शशिवी गत्वा च ब्रह्मणेऽन्निकम् ।

समस्य पद्मयोनित्तु वेपमानाप्रवीद्वचः ॥

End. इति निगदितमिष्ट नेष्टमन्यद्विमेयं

सकलनिगमवक्षीमीर्षकैकप्रकाशम् ।

अखिलभुवननाथप्रेमपीयूषधारः

सरमसमपि नदद् गौरचन्द्रोऽवतीर्णः ॥

Colophon. इति अग्निमंहितायां गौराङ्गप्रादुर्भावो नाम चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ।

चतुर्विंशतितमाध्यायमार्यं प्राप्तं ।

विषयः । धरण्या ब्रह्मसमीपे गमनं, ब्रह्मकर्तृकचरित्रस्य, गौराङ्गप्रादुर्भावस्य ।

No. 596. उद्बोधचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 74. Lines, 8 on a page. Extent, 1660 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Udbodha-chandriká. An astrological work comprising rules for the preparation of horoscopes, &c. Some of Khaná's astrological maxims occur at the end ; but the MS. is incomplete.

Beginning. आदित्यादिपदाः सर्वे नववाणि च रागयः ।

दीर्घमायुः प्रकुर्वन्तु यस्यैव जन्मपत्रिका ॥

विधाया लिखिता या तु कपालेऽक्षरमात्रिका ।

अतिविद् तां विजानीते होरानिर्णयचक्षुषा ॥

End. ७४ पत्रपर्यन्तं प्रातः, ततः खण्डितं ।

Colophon. इत्युद्बोधचन्द्रिकायां खनावचननिर्णयो नामोनविशेषोऽध्यायः ।

विषयः । अतिपद्धारमङ्गलः, जन्मपत्रिकादिलितिसङ्केतं, वर्षगणनं, नित्यदग्ग, खल-
दग्ग, खनावचननिर्णयः ।

No. 597. मुक्ताफलं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 105. Lines, 2 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Muktáphala. A synopsis of the Vaishnava doctrines of the Bhágavata Purána. By Vopadeva, son of Kesava, *alias* Bhishakkesava, the physician, and disciple of Dhaneśa. The author describes himself as the protégé of Hemátri, king of Deoghar. This work and another lately found by me in which the same author gives an abstract of the contents of the Bhágavata, afford strong presumptive evidence against the opinion, now generally received by European orientalists, that the Bhágavata was written by Vopadeva. A much stronger proof, however, is afforded by the *Danaságara* of Ballála Sena, king of Bengal, in which the Bhágavata is repeatedly quoted. That work also quotes from the Ádi Purána, which Wilson supposed was composed within the last three centuries. Vopadeva, according to Colebrooke and Wilson, flourished between the 12th and the 13th centuries ; Ballála lived in the 11th.

Beginning. विष्णुपञ्चात्मकं वन्दे भक्त्याष्टादशभेदया ।
 सद्भिर्बर्मानविंशत्या भक्तैर्नवभिराश्रितं ॥
 विष्णुप्रीत्या चतुर्वर्गचिन्तामल्पमजोगणत् ।
 भेदान् भक्तानां दानानां तोषानां मोक्षवर्तना ॥
 सूर्तिप्रासादपूजानां हेमाद्रिर्गणकाग्रणीः ।
 विष्णुभक्त्यङ्गभक्तानां गणयत्युक्तप्रारधीः ॥
 मुक्ताफलैर्न मन्येन भङ्गागवतस्त्वृत्तिना ।
 भक्तिस्वात्यम्बुना मुग्धमार्कण्डेयमिश्रयया ॥ ४ ॥

End. विद्वद्भनेशशिष्येण भिषकेशवसूनुना ।
 हेमाद्रिवैपदेवेन मुक्ताफलमधीकरत् ॥
 स्वर्गे गीर्वाणनाथ सुरपतिमभितः शब्दिकानां वरेण्यं
 पातले भागराजः फणिपतिमहेशो यम्न गायन्ति कीर्तिम् ।
 यक्षीर्णः शास्त्रपाथोनिधिमखिलमदो धन्यरत्न सुहृत्
 चक्रे मिथ्या धनेश कविकुलतिलकः केशविवैपदेव ॥

Colophon. इति वैपदेवकृत मुक्ताफल समाप्तम् ।

विषय । निराकारमङ्गलचरणं, साकाराणां शतधृतिविष्णुवद्वार्ता लक्षणं, श्रीकृष्णस्य
 वियरूपवर्णनञ्च ।

No. 598. गायत्रीतन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13 Lines, 10 on a page.
 Extent, 195 alokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Verse.
 Generally correct.

Gáyatrí Tantra. A Tantra in praise of the Gáyatrí as the only means of adoration of the deity. It is written in the usual Tántrio style, and gives in detail the rules to be observed in worshipping with the aid of the Gáyatrí. The MS. is a mere fragment, and I suspect it is a part of one of the larger Tantras.

Beginning. अथना मन्त्रवक्त्राणि माधवो परमाचर्यो ।
 मन्त्रनाम मर्त्यपापेभ्यो मुक्तो भवति ततश्चकार ॥

End. पञ्चाङ्गकावचाभक्त्यैवैतानि तत्र कारयेत् ।
 त्रयमवतलान् भवमवतलपथेन शान्तिं । ततः चरति ॥

विषयः । गायत्रीमाहात्म्य, गायत्रीध्यान, गायत्रीन्यासः, गायत्रीहीनप्राक्षाननिन्दा, यज्ञो-
पवीतलक्षणं, सन्ध्यालक्षणं, गायत्रीतन्त्रप्रशंसा, तिथीनां ध्यान सन्तस्य, पक्षयो-
र्ध्यानं सन्तस्य, गायत्रीकवचञ्च ।

No. 599. आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines, 7 on a page. Ex-
tent, 66 ślohas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta,
Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur. Appearance, old. Verse Incorrect

Āchōranirnaya. A Tantra. Contents: Origin of the Kāyasthas ,
duties of Brāhmanas; anecdote of Sutapas, a Brāhman, and Suyajña, a
king, on the conduct of Brāhmanas; propriety of the Sudras assuming
the profession of Kshatriyas in the Kali Yuga; curse of Brāhmanas
on Chitrāṅgada; encomiastic recommendations of the mantra of
Vagala

Beginning. भूयस्तोत्रं प्रवक्ष्यामि वगलेति मनुत्तमं ।

यस्य ग्रहसमावेश कायस्थो विप्रमेव च ।

End. केवलं पटलमिदं पठन् शृण्वन् मनोरथ ।

लभेत् कालीवपुः सुखा वगन्ताश्च न शयय ॥

Colophon. इति आचारनिर्णये काष्ठदेवसम्पत्ते हरपार्श्वतीर्तनादे पञ्चविंशतम पटलः ।

पञ्चविंशत्यटलमात्र प्राप्तम् ।

विषय । कायस्थोत्पत्तिकथन, विप्रकर्तव्यनिरूपण, सुयज्ञराजानं प्रति सुतपोविप्रस्थोप-
देगः, कलियुगे शूद्रस्य चविषकर्मकारित्वकथनं, चित्राङ्गदं प्रति प्राक्षणा-
नामभिमापः, वगलामन्त्रजपमाहात्म्य ।

No. 600. मूर्खहृत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 160. Lines, 6 on a page.
Extent, 1120 ślohas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Rādhākānta Deva Bahādur Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Murkhahā A Smārta treatise, comprising dissertations regarding
various penances, expiations and religious observances The MS is
incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. पापं मूढन्यानामेव कर्मणामारब्ध । तच्चादौ न एव निरूप्यते ।

End इति शेषविधायितपत्रलेखनप्रकारः । इत पर खण्डित ।
 विषयः । श्रुतीना सङ्ग्रहः, अर्थात् नानाविधवचनप्रदर्शनैर्नानाविधव्रतपूजायाः आदीना
 प्रायश्चित्तानाञ्च व्यवस्थापन ।

No 601 उपमानखण्डं ।

Substance, country yellow paper Folia, 5 Lines, 8 on a page,
 Extent, 90 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rajá Radhakanta Deva Bahádur Appearance, old. Prose
 Generally correct

Upamanal handa The third part of the great work of Gangesa
 Upadhyáya, on the Nyáya It comprises the portion on comparison
 Vide ante I p 285

Beginning. अथोपमान निरूप्यते । तत्र सादृश्यप्रमाणमुपमानमिति केचित् । सादृश्य
 पदार्थान्तर ।

End अथ वाक्यादेवानेन परिच्छिन्न केवलमपेक्ष्यभिजातियोगेनेह श्रवणपदवाच्य
 लेनाचगत ।

Colophon इति

विषयः । उपमानखण्डस्य मूललक्षणादि ।

No 602 न्यायरत्नावली ।

Substance, country yellow paper. Folia, 121 Lines, 7 on a page
 Extent, 1957 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, modern
 Prose Corrupt

Nyáyaratnawali An elementary treatise on the principles of the
 Nyáya Philosophy By Krishnakanta Vidyavágis'a This is a very
 different work from the one of this name by Brahmananda Sarasvatí,
 noticed by Mr Hall *Contributions*, 109

Beginning नव्यशास्त्रीनताकीर्तिमूर्धन्याधीनधीमता ।

नन्यते ह्यप्यकान्तेन न्यायरत्नावली मता ॥

End समर्थाभावे द्विविध, अत्यन्ताभावसंभेदात् । इत्यभाववादः समाप्तः ।

Colophon श्रीकृष्णकान्तविद्यावासीरविरचिता न्यायरत्नावली समाप्ता ।

विषयः । न्यायरत्नावलीद्वारासङ्ग्रहः ।

No 603 न्यायरत्नप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 21 Lanes, 7 on a page
Extent, 420 s/olas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rājā Radhakānta Deva Bahādur Appearance, new Prose
Generally correct

Nyāyaratnaprakāśikā Annotations on the scholia of Brahmānanda
Sarasvatī, entitled *Nyāyaratnawali*, on Madhusudana Sarasvatī's com-
mentary on Śaṅkara's essence of the Vedānta, the Dasasloki By
Kṛṣṇākānta Nyāyaratna. The MS is incomplete

Beginning योगेश क्त गत चिर हिमश्च शृङ्गे कुटीरे प्रिये
योगार्थ किमुतालि कोचरमणी तत्रेति सभाषणं ।
शुभा द्वापसमन्वित गिरिस्तुतागौरीशयोगैर्मनका
तत्रास्तीति वदन्सलज्जवदनो मा पातु लम्बोदर ॥
न्यायरत्नावलीटीका तनु गत्वा च नीलिका ।
तनोति श्रीकृष्णकान्तो न्यायरत्नप्रकाशिका ॥

End ९१ पत्रमात्र प्राप्त । मत खण्डित ।

विषय । न्यायरत्नावलीषट्पद्य टीका ।

No 604 शब्दरूपप्रकाशिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 25 Lanes, 7 on a page
Extent, 525 s/olas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Calcutta Sir Rājā Radhakānta Deva Bahādur Appearance, new Prose
Generally correct

Śabdārūpaprakāśikā Sanskrit declensions Anonymous

Beginning श्रीरामचरणे गत्वा नामानि लिखति क्रमात् ।
शब्दानामञ्जमन्त्रानां रूपान्णव्यधिया कृते ॥
रामशब्द श्रीरामचन्द्रशब्दो पुनः । राम रामो रामा ।

End च वा द्वादि वेति ।

Colophon शब्दरूपप्रकाशिका समाप्ता ।

विषय । भाषितान्जल्लक्षणपदानां सङ्ग्रहः ।

No 605 चन्द्रालोकः ।

Substance, country yellow paper Folia, 11 Lines, 4 on a page
Extent 168 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
Generally correct

Chandraloka An elementary treatise on Rhetoric By Jayadeva
A MS in the possession of Babu Piyárimohana Prabhu of Dacca
contains short annotations on the text, said to be by the author himself

Beginning परस्परतत्त्वसम्मतफलसाधितपरस्परौ ।

प्रपञ्चमानाधितरौ प्राञ्चो जयापनी मुमु ॥

अलङ्कारेषु बालानामवगाहनमिदमे ।

सलिनः क्रियते तेषां लक्षणलक्षणसङ्ग्रह ॥

End चन्द्रालोकाभिधानोऽथ जयदेवेन निर्मितः ।

विपरिचिता मुदे भूयादलङ्कारस्य सङ्ग्रहः ॥

Colophon समाप्तोऽथ चन्द्रालोकालङ्कारः ।

विषयः । अलङ्काराणां लक्षण, उदाहरणम् ।

No 606 शृङ्गारादिरसः ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines 6 on a page Extent, 108 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Verse
Generally correct

Shringaradirasa The eight passions described. Anonymous
The MS is incomplete

Beginning शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणम् ।

वीभत्ताद्भुतमञ्जौ चेत्यष्टौ नाट्ये रसां सूता ॥

End न पत्रमात्रं शतं, ग्रन्थः नास्ति ।

विषयः । शृङ्गाराद्यष्टविधरसानां लक्षणमुदाहरणम् ।

No 607 शूद्रधर्मतत्त्वः ।

Substance country yellow paper Folia 97 Lines, 9 on a page
Extent, 2619 s lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Calcutta
Sir Raja Radhakanta Deva Bahadur Appearance, old Partly
verse and partly prose Generally correct

S'údradharmatattva. A manual of the whole religious and social duties of S'údras. By Kamalákara Bhatta, son of Rámkrishna. The work is of considerable repute, but of rare occurrence.

Beginning. प्रथमं रामं पितरं कमलाकरमर्पणम् ।

रामकृष्णतनूजेन शुद्धधर्मो वितन्यते ॥

End. योऽत्र यमः किल हतः कमलाकरेण प्रीतोऽमुनास्तु सुकृतीषु च रामकृष्णः ।

Colophon. इति रामकृष्णमहात्मजकमलाकरमहोक्ते शुद्धधर्मतत्त्वे शुद्धधर्मचक्ररजसङ्घ-
निरूपणम् ।

विषयः । शुद्धाणां समस्तधर्मोणां निवरणं, अर्थात् अन्नप्राशन-विवाह-प्रायश्चित्तादिपु-
शुद्धेति कर्तव्यतानिरूपणम् ।

No. 608. मत्स्यसूक्तम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 99. Lines, 10 on a page. Extent, 3960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, old Verse. Generally correct.

Matsyasúkta Tantra. A Tantric compilation. Contents: Rules regarding mourning; expiations and aliment; rice cooked by S'údras, forbidden as food for Bráhmans; effect of certain conjunctions during particular days of the moon's age; vessels of particular metals recommended to be used when eating while facing particular quarters; duties before meals; purification of houses rendered impure by corpses and other offensive objects; the worship of Bhadrakáli and other divinities in the month of Vaisákha; rules for the celebration of a ceremony called *Amantaryata*, on the 14th of the waxing moon in the month of Bhádra; do. of the *Rohinívrata*, on the 9th of the waxing moon in the same month; praise of particular forms of sacrificial knives; proper mode of sacrificing animals; prognostications from the flow of blood from the carcass of sacrificed animals; adoration of Durgá; celebration of the ceremony called *Gaurívrata*; mantra for saluting the wag-tail (*motacilla alba*); mantra for offering oblations of water to the manes on the 8th of the waxing moon in the month of Māgha; salutary verses called *Mangalashataka*; origin of the Mandāra mountain. The MS. is a fragment, and contains from the 35th to the 60th sections. The contents above given refer to the sections examined.

Beginning. सहस्रजापात् देवेभि नाम्नेष चतस्रतके ।

जनने मरणे नित्यमग्नेषमनुधावति ॥

End. पञ्चविंशत्पटलावधिषष्टिपटलपर्यन्तं प्राप्तं, ततः खण्डितं ।
 विषयः । चशोचयवस्था, प्रायश्चित्तविधानं, द्रव्याणां भक्ष्याभक्ष्यविधानं, शूद्रावादि-
 भोजने प्राश्नानां पापकथनं, त्रियोनां युग्यायुग्यभेदेन व्यवस्थाकरणं,
 पूर्वादिदिग्भेदेन खर्णादिपावभेदेन भोजने दोषादोपकथनं, भोजनव्याधौ
 कर्त्तव्यकर्मनिरूपणं, शवादिदूषितगृहशुद्धिकथनं, कुशण्डिकानिरूपणं, वैशाख
 मासादौ भद्रकाल्यादिदेवतापूजनफलं, च्यवनव्रतं, रोहिणीव्रतं, खड्गस्य
 विशेषप्रशंसा, पशुच्छेदनप्रकारः, रुधिराधारनिर्णयः, दुर्गाध्यानं, तस्याः स्तवः,
 तस्या गारदीयपूजनञ्च, गौरीव्रतं, खड्गप्रणाममन्त्रः, भीष्मदर्पणमन्त्रः,
 मङ्गलाष्टकं, मन्दरपर्वतोत्पत्तिकारणं ।

No 609. सप्तशतीव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40 Lines, 9 on a page.
 Extent, 1230 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old. Prose.
 Incorrect

Saptas'atī-vyākhyāna. A commentary on the Saptas'atī or Chandi
 section of the Mārkandeya Purāna. By Ś'iva Bhaṭṭa Kāla The
 most approved commentary on the Chandi is by Nāgoji Bhaṭṭa, who
 has appended to his work a dissertation on the rules regarding the
 reading of the Chandi and the details of the Durgá puja.

Beginning. (प्रारम्भे खण्डित)

End. कीलकोक्तप्रकारेण ज्ञानं सूचितं, सर्वेष्टमिदि ।

Colophon. इति कालोपनामकश्रीशिवभट्टकृत सप्तशतीव्याख्याने त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । सप्तशत्यभिधायकख्याटीका ।

No 610. ब्रजभक्तिविलासः ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 14 on a page.
 Extent, 4435 s'lokas Character, Bengali. Date S. K. 1762. Place of
 deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhakánta Deva Bahádur. Appearance, old.
 Verse. Generally correct

Brajabhaktivilāsa. The topography of Vraja, describing its groves,
 pools, bowers, and all places of note in connection with the career of
 Kṛṣṇa in that town; and the religious merit of visiting its sacred
 spots By Nārāyaṇa Bhaṭṭa, son of Bhāskara.

Beginning. राघया महितं ह्यं लालितेयं समिष्टं ।

रेवतीमहितं देवं बलदेवं हलायुधं ॥

कुर्वेत् पञ्चमं गेयं वनयात्राशुभप्रदं ।

ब्रजभक्तिनित्यामाय्य ब्रजमाद्यात्मदर्शितं ।

End. साद्यात्मपूर्वञ्च परिक्रम शुभं ग्रन्थः प्रपूर्णा ब्रजभक्तिभासकः ।

Colophon. इति श्रीमद्भास्कराक्षजयीनारायणभट्टविरचिते ब्रजभक्तिविलासे परमहंस-
महितोदाहरणे ब्रजमाद्यात्मनिरूपणे वनयात्राप्रसङ्गिके त्रयोदशोऽध्यायः ।

विषयः । छन्दोमयस्यानां काव्यादिद्वादशवर्णानां सङ्ख्या साद्यात्मग्रन्थ, द्वादशोपवन-
तदधिदेवताकथनं, तत्तद्गगाधिपतिदेवानां मन्त्राः, मथुरोत्पत्तिः, गोवर्द्धनो-
त्पत्तिमाद्यात्म, नानाविधपुराणवचनैर्ब्रजधामान्तर्गतस्यानादिमाद्यात्मकथनं ।

No. 611. वैद्यकुलतत्त्वं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 40. Lines, 8 on a page.
Extent, 960 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Vaidyákula-tatva. Genealogy and history of the Vaidyas of
Bengal. By Bharrata Mallika, son of Gauránga. Vide ante Vol. I. for
several works of this author and remarks on his life

Beginning नत्वा शिवं शिवकर शिवया ममेतं वार्ष्णे गुरुं दिव्यगण भिषजां गुरुञ्च ।
गौराङ्गभक्तिकण्ठो भर्तो विनीतो वैद्याज्या वदति वैद्यकुलस्य तत्त्वं ॥

End. ४० पञ्चाशं श्लोकं, शैव्यं खण्डितं ।

विषयः । वैद्यानां कुलकथनं ।

No. 612. कुलदीपिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 10 on a page.
Extent, 570 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádur. Appearance, new. Verso.
Generally correct.

Kulodipiká. Genealogy and history of the Kulina Káyasthas of
Bengal. By Rámánanda Sarma. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा मां भारती देवी तदेव कुलदेवतां ।

क्रिष्टमेतिप्रथमेन श्लोकां कुलदीपिका ॥

नानाशाल समालोक्य तथैव कुलशास्त्रक ।

श्रियाणां प्रति बोधाय श्रीरामानन्दशर्मण ॥

End. १८ पद्यमात्र प्राप्त, शेष खण्डित ।

विषय । शूद्राणां कुलकथनं, तेषामुत्पत्तिश्च ।

No 613 मनोदूतः ।

Substance, country yellow paper Folia, 8. Lines, 7 on a page. Extent, 209 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Radhákánta Deva Bahádúr Appearance, old. Verse Generally correct.

Manodúta. A poem in imitation of the "Messenger Cloud" of Kálidása, in which the poet directs his own mind to go to the feet of Krishna and relate his feelings and aspirations. Anonymous. The first leaf of the MS. is wanting.

Beginning. १ (पवं नाम्नि)

End. वन्धुस्त्वमेव हृदयाख्यपथप्रपन्नं सत्यं रिपुर्विषयगामितया त्वमेव ।

तत्कान्तरे मयि विधेहि कृपां यदैतदुक्तं कुर्वध सुरवैरिपदे रमस्व ॥

Colophon. इति मनोदूताख्यकाव्यं समाप्तम् ।

विषयः । कश्चिज्ज्ञानी मनो दूतं कृत्वा दृष्ट्यचरणसमीपे गन्तुं तत्प्रति उपदिशति ।

No 614. मन्त्रसारीयकौतूहलविद्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 9 on a page Extent, 149 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Rájá Rádhákánta Deva Bahádúr Appearance, old Generally correct.

Kautuhala-vidyá On *Indrajála* or magic. By Nityanátha, son of Párbatí. This is a chapter of the author's *Mantrasára*, "the Essence of Mantras," a tantric compilation The author depends mainly on incantations to effect his magical experiments.

Beginning. अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ऐन्द्रजालमनुत्तम ।

आधिदारिद्र्यहरणं जरामरणनाशनं ॥

End. ॐ ऐं ह्रीं क्लीं श्रीं फट् स्वाहा अनेन मन्त्रेण सर्वयोगानभिगम्य मन्त्रसिद्धिः ।

Colophon. इति श्रीपार्वतीपुत्रश्रीनित्यनाथविरचितं सिद्धखण्डे मन्त्रसारे कौतूहलविद्या नाम ऐन्द्रजालं समाप्तम् ।

विषयः । कपोत-आग-मयूर-जनकनानाविधौषधकथनं, वशीकरणमन्त्रादिकथनञ्च ।

No. 615. कीचकवधमहाकाव्यम् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 7 on a page. Extent, 226 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Calcutta, Sir Riji Rādhākānta Dey Bahādūr. Appearance, old. Verso. Generally correct

Kīchaka-badha. An epic poem founded on an episode of the Mahābhārata. By Nītavarmā. During the sojourn of the Pāṇḍus in the court of Virāṭa, king of Matsya, Kīchaka, the brother of the queen, attempted to commit a criminal assault on Draupadī, the wife of the Pāṇḍus, and Bhīma, resenting the affront, killed him. This forms the subject of the poem. The work is written in a highly artificial style, and is full of alliterations, besides having the same word used in different senses at the end of every two lines.

Beginning. अितः सुचरितच्छेदोद्यरोऽयं दुःसहो मया ।

रनीय देवमकरोदभिन्नं यः सहोमया ॥ १ ॥

विभिर्नि चारमन्त्रं यो भक्तभिरर्चिर्दिवं ।

तेजस्य मन्त्रयमरैरिन्द्रियाणैरर्चिर्दिवं ॥ २ ॥

या विशोकनता मूर्तिरुपयान जुगोप तां ।

योऽवहत् कंसनिधनप्रयुक्ताद्युगोपतां ॥

End. इति भवतु दया तयादितानां सकलमद्योजयभूतवदितानां ।

रमयुगमुदयादद्योयमानः सकलधराधरधारणादद्योयमानः ॥

Colophon. श्रीनीलवर्णविरचिते कीचकवधे महाकावे पद्यम् अम् ।

विषय । अथ यमकेन रचिताधिकांशः । द्वैपदीरुपवर्णनं, कीचकवधमन, उग्ररमोऽदृष्ट-
दुष्टविमर्शश्च ।

No. 616. सङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 124. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1511 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rāmakrishna Majumdar. Appearance, old. Incorrect.

Saṅgraha. A collection of formulas for the preparation of various kinds of compound medicines; in short, a native pharmacopoeia. Anonymous.

Beginning श्रुत्वा कीलानुवर्त्तयन्मनसतनुमिलिष्ठति व्याप्य विश्वं
विशेषा विघ्नपूतानतिविपुलबलन्दो(?)नरेन्द्रान विदन्तु ।
यो धनं मूर्त्तिमन्मोक्षदजविदुराद्यामरे ससुताद्या
तामोडे खेष्टमिहो तनुविदितरुदे यान्ति दोषाप्रितुल्या ॥
ईषडास्य वदति मधुः वान्धवैः शिष्यमाणो
वार' वार' लुठति धरणी मथ्यता मा तु जानु ।
माता तस्य प्रवदति गुडः पष्ठिपठोति वाणी-
मेव गोपीगणपरिहत बालगोपालमीडे ॥

End चन्द्रप्रभाशुटिका । (परिभसाप्रिवाक्यं नास्ति) ।
विषयः । पञ्चमद्र', अश्वत्थाष्टका, अष्टावलेह', दशमूल, अष्टादशाक्ष, भैरवेश्वर',
उन्मत्ताष्टारम, निदिग्धिकादि, भाग्यादि, चिदुलेश्वर, शीतभट्टिरम,
ज्वरसुरारि, मधुकादिप्रभृतय औषधा निरूपिताः ।

No. 617. सारचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 6—7 on a page
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Rāmākṛishna Majumdar. Appearance, old. Verse Incor-
rect

Sārachandrikā General principles of pathology and therapeutics
Contents: Disease defined; diagnosis; infection and contagion; symp-
tomatology; examination of the tongue, examination of the urine;
examination of the nostrils; examination of the pulse; duration of
diseases; actual cautery; purgation; enemas; fumigation, &c. Anony-
mous.

Beginning. प्रणम्य परमानन्ददृष्टकन्द गुरोः पदं ।

मन्दधीमाधुबोधाय भाष्यते सारचन्द्रिका ॥

धर्मार्थकाममोक्षाणामारोग्यं सूक्ष्मसुतमं ।

रोगाद्यस्यापहन्तारं येयसो जीवितस्य च ॥

End. बालस्य नारिकेलस्य अक्षं प्रायो विरेचनं ।

नारिकेलोदक जीर्णं विष्टासि शूक..... ॥ इत्यतः खण्डितम् ।

विषय । रोगनिरूपण, ज्ञानव्याप्ति, मूर्च्छार्थिकाधिकारः, शारीरिकाधिकारः, जिह्वापरीक्षा,
मूत्रपरीक्षा, नाभिकापरीक्षा, नाडीपरीक्षा, परिमाणनिरूपण, दाहकर्म,
भेदिका वटिका, वक्षिकर्मनिरूपण, धूमपाननिरूपण, इत्यादयो निरूपिताः ।

No 618 आयुर्वेदागमनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 18 Lines, 5—6 on a page,
Extent, 433 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Ramakrishna Majumdar Appearance, old Verse Incorrect

Ayurvedāgamana History of Hindu medicine from its origin,
to the day of the author The earliest professors of the art, according
to this work, were successively Brahmā, Dakṣha, Indra, Ātreya,
Bhāradvāja and Dhanyantari. The MS is incomplete, and the author's
name is not ascertainable

Beginning गजमुखममरपत्रर मिष्टिकर विद्वच्चर्मा ।

गुरुमागमनघनप्रदमिष्टकरोमिष्टदेवता वन्दे ॥

आयुर्वेदागमन क्रमेण येनाभवत् भूमौ ।

प्रथमं लिखामि तस्य नामानन्तराणि मह्यम् ॥

End रजोगुणस्य रक्तं शीतो रण्ये(?) लघुचल ।

खरो मधुर्योगवादी मयोगा . . ॥ इत्यत खण्डित ।

विषय । आयुर्वेदस्य लक्षण, ब्रह्मप्रादुर्भाव, दक्षप्रादुर्भाव, इन्द्रप्रादुर्भाव, आत्रेय-
प्रादुर्भाव, भारद्वाजप्रादुर्भाव, धन्वन्तरिप्रादुर्भाव, दृष्टिकरणादिय वर्णन ।

No 619 ऋग्वेदीयाभ्युदयिकश्राद्धम् ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 6 on a page.
Extent, 234 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra Siromani Appearance, old. Prose
Correct

Rigvediyābhyudayika śrāddha A manual of the śrāddha to be per-
formed on the marriage day for the gratification of the manes It
follows the ordinances of the Rig Veda Anonymous

Beginning तच्च पूर्वदिने निरामिषं सक्तं मुक्तां स्नानं प्रातर्निर्वर्तितमित्यह्नयो धेते
वायुं परिषाय उपवीती प्रचालितपाणिपादं प्रादुष्य आशने उपविश्य
द्विराचम्य मृज्जलेन आश्लेषद्रव्यप्रेक्षणं कृत्वा पुनरीकाचं कृतेत्यादि ।

End ततस्तद्विष्णोरिति विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon इति ऋग्वेदिना नान्दीमुखयादे समाप्तम् ।

विषय । नान्दीमुखश्राद्धानुष्ठानविधानम् ।

No. 620. **आत्मानात्मविवेकः ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page, Extent, 110 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'romani. Appearance, old. Verse Correct.

A'tmānātmanviteka. A concise epitome of the distinctive characters of matter and spirit. By S'aṅkara A'chārya. Mr. Hall notices a work of this name and nature by Svayam-prakāś'a Yogindra. *Contributions*, 131.

Beginning. दृश्यं सत्त्वमनात्मा स्याद् दृशेयात्मा विवेकिन ।

आत्मानात्मविवेकोऽय कथ्यते ग्रन्थकोटिभिः ॥

End.

आत्मानात्मविवेकः कथ्यते । आत्मनः किं निमित्तं दुःखं शरीरपरिपदनिमित्तं । एवं नित्यशुद्धबुद्धिमत्तत्त्वभावप्रज्ञादमप्योति मशयमन्वावना-विपरीतभावना राहित्येन यन्तु जानाति स जीवन्मुक्ता भवति ॥

Colophon. इति श्रीमद्भारवाचार्यविरचित आत्मानात्मविवेकः समाप्तः ॥

विषयः । दृश्यमोक्षजीवन्मुक्तादिव्यवस्थापनम् ।

No. 621. **कविरहस्यं ।**

Substance, country yellow paper. Folia, 20. Lines, 3—5 on a page. Extent, 180 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'romani. Appearance, old Prose and verse. Correct.

Kavīrahasya. Conjugation of the verbs of the first class, *Bhāṭigani*. It is intended to serve as a hand-book to poets in search of synonyms and optional forms. By Halāyudha, minister of King Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. अथन्ति मुरजित्वादनखदीधितिदीपिका ।

मोक्षान्धकारविध्वंसान्मुक्तेर्मार्गप्रकाशिकाः ॥

लोकेषु भ्रातृषु च ये प्रसिद्धाः काव्येषु ये सत्कविभिः प्रयुक्ताः ।

उद्दिश्य ताश्चित्तिविनोदनाय शब्दानन्दं धातुभिरुद्धरामि ॥

End.

परिसमाप्तमवाप्तगुणोद्दयं कविरहस्यमिदं रमिकप्रियं ।

सदभिधानविधानहलायुधद्विजवरस्य कृतिः सुखतात्मनः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीहलायुधकृतं कविरहस्याख्यं समाप्तं ॥

विषयः । वैयाकरणसम्मतभादिगणपठितधातुविवेकः ।

No 622. ऋग्वेदीयदशकर्मपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 60. Lines, 3—6 on a page. Extent, 1012 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛṣṇanagar, Pandit Nimachandra Śiromani. Appearance, old. Prose. Correct.

Rigvedīya-daśakarma-paddhati. A guide to the performance of the ten sacraments or saṁskāras enjoined in the Rig Veda. The work follows the rules of Āśvalāyana. By Kāleśa

Beginning. नारायणं नमस्कृत्य नमस्कृत्य गुरो पदं ।

निरूप्य यत्नतः सूत्रमाश्रित्यनघञ्जित ॥

कालेषिना पण्डितेन श्रुतिश्रुत्यार्थदर्शिना ।

ऋग्वेदिना निष्कादौ पद्धतिः क्रियते शुभा ॥

End. स्वयं यथाशुखं भुञ्जीत एतस्यावश्यकम् ।

Colophon. इति मन्त्रामन्त्रोपाध्यायश्रीकालेषिचिरचिता ऋग्वेदिनां दशकर्मपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । गर्भाधानादिदशविधमन्त्रारोपानुष्ठानविधानम् ।

No. 623 विधिस्वरूपविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 388 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛṣṇanagar, Pandit Nimachandra Śiromani. Appearance, old. Prose. Incorrect

Vidhi-svarūpa-ucchāra. A dissertation on the nature and characteristics of ordinances or rules enjoining actions. Speech is divided into three classes; viz. 1st, such as enjoin an action, *vidhi*, injunctive; 2nd, such as prohibit an action, *niśēdha*, prohibition; and 3rd, such as describe an action, *asthāśāda*, descriptive. The first class is surveyed from a Nyāya stand-point. Anonymous.

Beginning. विधिनियमार्थवादभेदेन शक्यं विविधः । तत्र प्रवर्तकवाक्यं विधिः । श्रोत्र-
कामः पचेत् स्वर्गकामो यजेदित्यादौ लौकिकालौकिकवाक्यानां प्रवर्तककर्त-
व्यताज्ञानेन प्रवर्तकत्वाद् विविधः ॥

End. सामान्याहृतया तद्विधायकवाक्यस्य एकवाक्यतानुपरोधान् उक्तैकीभावरूपाङ्ग-
विधायकत्वमुपेयतामिति दिक् ।

Colophon. इति विधिस्वरूपविचारः ॥

विषयः । नैयायिकाभिप्रेतविधिवाक्यतापर्यायविवरणम् ।

No. 621. बालबोधकः ।

Substance, country yellow paper. Folio, 19. Lines, 5—6 on a page
Extent, 16 śloka Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Kṛishnanagar, Paṇḍit Nīmachandra S'īromani. Appearance, old. Price
Incorrect.

Bālabodhaka. A compendium of expiations or *prāyascitta*. Expiations for the following offences are particularly noticed : murder of Brāhmins ; drinking of spirituous liquors ; theft of gold ; incest with the wife of a spiritual guide, association with outcasts ; venial offences called *anupātaka*, destruction of cows, murder of Kshatriyas, &c. ; murder of women ; causing of miscarriage or abortion ; killing of elephants, horses, &c ; killing of cats, &c ; killing of birds ; killing of vertebrate and invertebrate animals ; felling of trees ; destruction of gardens, houses, temples, &c. ; killing of animals for food ; eating of forbidden food ; eating of rice cooked by Sūdras ; eating of rice cooked by Chandālas ; eating of improper rice ; eating of meat not duly sacrificed, or unfit to be used ; eating of meat on forbidden days ; eating of fish. By Anāṇḍachandra. The MS. is incomplete.

Beginning. ग्रन्थ पार्वतीनाथ प्रायश्चित्तोपमारकः ।

आनन्दचन्द्रो विप्रेन्द्रः कुरुते बालबोधकम् ॥

पापक्षयमात्रसाधनं कर्म प्रायश्चित्तम् । तथा च निश्चितपापक्षयेतरसाधनता-
प्रयोज्यत्वे सति पापक्षयसाधनता प्रयोक्तव्या या कृतिस्तद्विषयत्वं । अथवा निश्चित-
पापक्षयेतरविषयकेच्छाजन्यप्रवृत्तविषयकत्वे सति पापक्षयविषयकेच्छाजन्य-
प्रवृत्तिजन्यत्वं वा प्रायश्चित्तम् ॥

End.

चित्रियादीनां स्वजातीयागौधे षड्धेनूना पादपादद्वयानिः ।
परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः ।

प्रायश्चित्तलक्षणं, ब्रह्मवधप्रायश्चित्तं, सुरापानप्रायश्चित्तं, सुवर्णक्षेपप्रायश्चित्तं,
मुर्व्वङ्मनागमनप्रायश्चित्तं, पतितभंसर्गप्रायश्चित्तं, अनुपातकप्रायश्चित्तं, गोवधप्राय-
श्चित्तं, चित्रियादिवधप्रायश्चित्तं, स्त्रीवधप्रायश्चित्तं, गर्भवधप्रायश्चित्तं, गजाद्यादि-
वधप्रायश्चित्तं, मार्जारोदिवधप्रायश्चित्तं, पक्षिवधप्रायश्चित्तं, सास्यजनस्त्रिवध-
प्रायश्चित्तं, दत्तच्छेदनप्रायश्चित्तं, मण्डपोद्यानदेवतागारादिभेदनप्रायश्चित्तं,
द्विसाप्रायश्चित्तं, भक्ष्याभक्ष्यप्रायश्चित्तं, शूद्रान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, चाण्डालान्नभक्षण-
प्रायश्चित्तं, कुम्भोद्यान्नभक्षणप्रायश्चित्तं, दद्यामांसदिभक्षणप्रायश्चित्तं, सामान्या-
भक्ष्यमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, निषिद्धतिथिमांसभक्षणप्रायश्चित्तं, भक्ष्यभक्षणप्राय-
श्चित्तादिकञ्च अभिहितं ॥

No. 625. तत्त्वार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 5—7 on a page. Extent, 1197 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra Śhromapī. Appearance, rotten. Prose. Incorrect.

Tattvārtha-kaumudī. A commentary on the *Prāyaścitta Vreka* of Śūlapānī. By Govindānanda, brother of Ganapati Bhatta. The MS. is incomplete.

Beginning. श्रीगोविन्दपदद्वन्द्वमिन्दिरानन्दमन्दिरं ।

वन्दे इन्दारकाष्टन्दशिरोमन्दारमुन्दरम् ॥

येन ज्योतिषपङ्कजेषु निररां मार्गण्डविद्याधित

श्रीगोविन्दपदारविन्दयुगले लीलामवासायित ।

वेदान्त्युतिमन्तिविषयगोप्ते हि (?) साद्राश्रित

केषां नो परिशीलितो गणपतिर्भट्टः सतामप्रिसः ॥

गोविन्दानन्दरतिना सतनूजेन तन्यते ।

प्रायश्चित्तविवेकस्य टीकातत्त्वार्थकौमुदी ॥

End. उक्ता हि साहित्ये हि द्विवचनवज्जवचने द्वन्द्वमसासः । इतः परं खण्डितं ।

विषयः । शूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतप्रायश्चित्तविवेकतात्पर्यार्थशास्त्रान् ।

No. 626. यजुर्वेदीयमासिकश्राद्धप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 3. Lines, 6—8 on a page. Extent, 64 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nīmachandra Śhromapī. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Yajurvedī-māsika-s'rāddha-prayoga. A guide to the performance of the mensual s'rāddhas, or offering of funeral cakes to the manes, according to the rules of the Yajur Veda. This work follows the directions of Vāchaspatī Mis'ra.

Beginning. अथ वाचस्पतिमिश्रसम्मतः यजुर्वेदिनां मासिकश्राद्धप्रयोगः । नवादौ भोज्योत्सर्गं कृत्वा एष गन्धं ॐ यन्नेश्वराय श्रीविष्णवे नमः, इत्यादिक्रमेषाग्रभागं दत्त्वा ॐ गन्धचक्रधरं विष्णुमित्यादि ।

End. ॐ देवताभ्यः पिबन्त्यथ इति विः पठेत् । दक्षिणपाणिना दीपं निर्वाण्णाक्षि-द्रावधारणं कुर्यात् ॥ (परिमताक्षिप्तचक्रं वाक्यं नास्ति) ।

विषयः । आदीयमन्त्राद्यनुष्ठानकथनं ।

No. 627. सपिण्डनप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 5—6 on a page
Extent, 160 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'riromani. Appearance, rotten. Prose
Incorrect

Sapinda-prayoga Directions for performing the first anniversary
s'râddha, according to the rules of Vâchaspatî Mîs'ra. Anonymous.

Beginning. अथ वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रयोगः । गृहं प्रविश्येपविश्याचम्य
प्राङ्मुखः ॐ सिद्धिमिति पाचिकां स्पृष्ट्वा पुष्परीकाचं यथोक्तलक्षणं कृत्वा कुशवय-
निलजलान्यादय अयामुक्तगोचरेति ।

End. ततो विष्णुं स्मरेत् ॥

Colophon. इति वाचस्पतिमित्रसम्मतः यजुषां सपिण्डनप्रादप्रयोग समाप्तः ॥

विषयः । सपिण्डनमन्त्रानुष्ठानकथन ।

No. 628. कुकुटीव्रतकथा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 4—6 on a page
Extent, 64 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'riromani. Appearance, new. Verse.
Incorrect.

Kukkutî-vrata-kathâ. A story in praise of a fast called *Kukkutîvrata*,
or fowl fast. Chandramukhî, wife of Nahusa, is said to have first ori-
ginated this fast, and Krishna is described as having taken his birth in the
womb of Devakî to reward her piety in having observed it. A modi-
fication of it under the name of Lalitâsaptamî is now observed by
Hindu women, on the 7th of the waxing moon in the month of Bhâdra,
the forbidden bird being omitted. Anonymous.

Beginning. अथ कुकुटीव्रतकथा । युधिष्ठिर उवाच । देवकीजठरे केन व्रतेन तपसाधवा ।
उत्पन्नः श्रीजगन्नाथस्तन्मे ब्रूहि जनार्दन ॥

श्रीकृष्ण उवाच । लोमशो नाम देवर्षिर्मधुरामागतः पुरा ।

मोर्धन्तो वसुदेवेन देवक्या च युधिष्ठिर ॥

End. या कुकुटीव्रतचर्च * * * * * देव चराचरगुरु हृदये निधाय ।
भक्त्या करोति कलुषैषनिघातदहं साधामुयात् सकलधननिभोगद्वि ॥

Colophon इति कुङ्कुटीव्रतकथा समाप्ता ॥

विषय । श्रीकृष्णजन्मन पूर्वविवरण । वसुतसु अस्य व्रतस्य प्रसादेन देवकीवर्ध
श्रीकृष्णो जात इति वर्णने । नक्षत्रप्रियया चन्द्रमुष्मा प्रकाशितमिदं व्रत
वरमात ।

No 629 ब्रह्मयज्ञ ।

Substance country yellow paper Folia 4 Lines, 5-6 on a page
Extent, 78 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S iromani Appearance, new Prose
Generally correct

Brahma yaj a Directions for performing the ordinary daily wor-
ship of Brahma by Brahmanas Anonymous

Beginning स तु कथाऋषय्यानन्तरं स्वर्योच्यते प्राक् कार्यः । यथा, प्राग्वक्तृषु प्रादुसुच
सापकुम्पवदथ गच्छन्तां ॐपविचेष्ट्यो वैष्णवीं रत्यनेन प्रादुशप्रमाणं बिन्वा
ॐ विष्णोर्मनसा पूते स्य इत्यनेन अभ्युक्ष्य रत्यादि ।

End छण्चतुर्दशा नद्या यमुनायाश्च काव्यम । ततो धैते वामनी परिधाय
सुद्विष करं बद्धे च प्रसाद्य चधायकं । इतः शब्दितसः ।

विषय । ब्राह्मणस्य नित्यमवश्यकर्तव्यकर्मविशेषः ।

No 630 व्रषोत्सर्गप्रयोगः ।

Substance country yellow paper Folia 15 Lines 6 on a page
Extent 337 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit
Krishnanagar Pandit Nimachandra S iromani Appearance old Prose
Incorrect

Vrshotsarga prajoga Directions for performing the ceremony
called *Vrshotsarga*, or consecrating a bull and four young heifers and let-
ting them loose The work follows the rules of Vāchaspati Mīsa

Beginning अथ यजुर्वेदिना दृषात्सर्गप्रयोगः । तत्रादौ सङ्कल्पं कुर्यात्

End ततो वद्राग्रं बद्धसर्पिष्कं पायसं ब्राह्मणान् भाजयत् ।

Colophon इति वाचसपतिमिश्रमन्त्रदृषात्सर्गप्रयोगः ।

विषय । व्रषोत्सर्गानुष्ठानविधानम् ।

No 631 यजुर्वेदिषोवत्सरिकैकोद्दिष्टाद्रप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 6 Lines, 3—5 on a page
Extent, 83 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, old Prose
Incorrect

Yajurvedi-sañatsanikaikoddishṭa s rāddha-prayoga Directions for
offering the funeral cake on the first anniversary, according to the or-
dinance of the Yajur Veda

Beginning अथ यजुषा सावत्सरिकैकोद्दिष्टाद्रप्रयोगः । ततः पाकं कृते ऋचं प्रविश्य
दक्षपादौ च प्रचक्ष्य द्विराचम्य दीपं प्रज्वाल्य पूर्वोभिमुखं भोज्यमुत्सृज्य दक्षिणं
दद्यात् ।

End ततो दक्षपादौ प्रचक्ष्य ऋचं प्रविशेत् ।

Colophon. इति यजुर्वेदा सावत्सरिकैकोद्दिष्टाद्रपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । सावत्सरिकयादानुष्ठानमन्त्रादिकथनम् ।

No 632 प्रतिष्ठाप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, 3—7 on a page
Extent, 130 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, decayed Prose
Incorrect

Pratishṭha-prayoga General rules for entering into a vowed aus-
terity according to the Yajur Veda

Beginning अथ यजुर्वेदिना साधारणव्रतप्रतिष्ठाप्रयोगः । तत्र कथं न व्रतं समाप्य
तन्निवेताप्रीतिकामो यथाशक्ति दानादि कृत्वा पुण्याहं कृत्वा ऋचिं वाचं
धिया ओं कृत्वा न इत्यादि ।

End तत एतत्कर्त्तव्यं भगवान् विष्णुः प्रीयतामिति समर्पयेत् ।

Colophon इति साधारणव्रतप्रतिष्ठा समाप्ता ॥

विषयः । व्रतप्रतिष्ठानुष्ठानविधानम् ।

No 633 द्विजनयनं ।

Substance, country yellow paper Folia, 98 Lines, 6 on a page
Extent, 1692 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'iromani Appearance, decayed Verse
Incorrect

Drija-nayana. Astrological rules for determining the exact time of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another, and the moment most appropriate for performing such ceremonies as are enjoined on such occasions. By Haláyudha. The MS. is incomplete.

Beginning. जयति श्रीसरस्वतीरूपास्योऽमृतदारणः ।

सर्व्वगः सर्व्वभूतेशः सर्व्वान्मा सर्व्वभावनः ॥

सव्यावरोधकमतुष्टविकाशकारि निस्तारकं किमपि भूयितकर्णदेशं ।

एतद्विराविलसकारि हलायुधेन नेचदयं विसदृशं नयनं दिजानां ॥

अथ सङ्क्रान्तिनिरूपणम् । अथने दे विषुवे द्वे चतस्रः पञ्चशीतयः ।

चतस्रो विष्णुपदयश्च सङ्क्रान्त्यो द्वादश स्मृताः ॥

शुभकर्कटसङ्क्रान्त्यो दे वृद्धगृहचिणायने ।

तुलामेये विषुवती गोलमध्ये ततोपराः ॥

End. तथा उपवासमिषेये तु भक्ष्यं किञ्चित् । (इतः खण्डितम् ।)

विषयः । सङ्क्रान्त्यादिव्यवस्थाकथनं ॥

No. 634. अधिकरणकौमुदी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 18. Lines, 6—7 on a page. Extent, 685 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra S'riromani. Appearance, decayed. Price. Incorrect.

Adhikarṇa-kaumudī. Various kinds of topics reduced to Mīmāṃsā syllogisms, each comprehending five members, or the subject, the doubt, the prima facie argument, the conclusion, and the application. By Rāmakṛishṇa.

Beginning. नन्दस्त्रुं नमस्तुत्य सर्व्वलोकेऽनरेचरं ।

निरूप्यतेऽधिकरणं रामकृष्णेन विद्वतम् ॥

अधिकृत्य क्रियतेऽर्थोद्दिचारो वाक्पिस्तदधिकरणं मीमांसामिद्वानां । यदाह नटः ।

विषयो विषयश्चैव पूर्व्वपक्षयोत्तरं ।

निरूप्यतेऽपि पञ्चाङ्गं शास्त्रेऽधिकरणं कृतम् ॥

End. अयमर्थः, काले कुर्यात् शचिः कुर्यात् ।

Colophon. इति श्रुत्याशेषम्..... । इतः खण्डितम् ।

विषयः । १, परिपदधिकरणं । २, राविसत्त्वाधिकरणं । ३, विद्यजिदधिकरणं । ४, सर्वस्वदत्तिनाधिकरणं । ५, द्रोलाकाधिकरणं । ६, सर्वविषयधिकरणं । ७, चविषयत्वधिकरणं । ८, प्रज्ञैकत्वाधिकरणं । ९, तदर्थशास्त्राधिकरणं । १०, निपत्स्वपत्यधिकरणं । ११, रयकाराधिकरणं । १२, तन्त्रन्यायः । १३, प्रमद-
न्यायः । १४, अद्वय प्रधानवृत्ते प्रयोजकत्वन्यायः । १५, योगसिद्धाधिकरणं । १६, कर्मण्यारम्भाधिकरणं । १७, यथाधिकरणं । १८, देवताधिकरणं । १९, कैण्डपाधिनामयनाधिकरणं । २०, यागदानहोमाधिकरणं । २१, पदाहर-
णीयन्यायः । २२, पदिन्यायः । २३, आर्काग्निष्टोमाधिकरणं । २४, कृष्णन-
न्यायः । २५, कपालाधिकरणं । २६, अर्थवादाधिकरणं । २७, विरोधा-
धिकरणं । २८, प्रतिनिध्यधिकरणं । २९, फलभूमा । ३०, अघानुपद्वाधि-
करणं । ३१, देवतामाहृत्याधिकरणं । ३२, विकल्पाः । ३३, यावज्जीवाधि-
करणं । ३४, काम्यस्य नित्यापेक्षया विलम्बित्वाधिकरणं । ३५, तदन्तापकर्ष-
न्यायः । ३६, तदुत्कर्षन्यायः । ३७, सयोगश्चकत्वन्यायः । ३८, व्यक्तित्ववचनीय-
न्यायः । ३९, पणपुराणन्यायः । ४०, दण्डापूर्पन्याय इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 635. कर्मविपाकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 85. Lines, 5—6 on a page. Extent, 1657 s'lokas Character, Bengali. Date SK. 1687 ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis'achandra Rāya. Appearance, old. Verse. In-
correct

Karmavipāka. Diseases and evils resulting in this life for sins com-
mitted in a former one, and the expiations meet for their removal The
causes and cures of the following evils are especially mentioned, viz. —
Loss of sexual power; giving birth to dead infants; poverty; separa-
tion from loved objects; diseases of the eye; hunch-backedness; lameness;
slit in the nostrils; amputation of hands and feet; diseases of the eyes;
widowhood; barrenness; miscarriage; widowerhood; death of many
children; misfortune; getting rival wives; loss of caste; dumbness; boils;
diseases of the mouth; diseases of the ears; stench of the skin; loss of
wealth; fears; dyspepsia; indigestion; diarrhoea, dysentery; jaundice;
cough; asthma; phthisis; hemorrhages; biliousness; spleen; colic; piles;
fistula in ano; diabetes. This is an extract from the *Bṛhgu Sāṁhitā*
section of the *Trishaddharma Purāṇa*.

Beginning. अथ कर्मविपाक उच्यते । भरत उवाच ।

कृतोपधेन यो व्याधिर्न यानुपग्रमं भुजे ।

तद्विशेषं विशेषज्ञ वक्तुं नान्यत्रया श्रुते ॥

भृगु उवाच । वातपित्तादिभिर्दोषैर्बहुसं प्रणाम्यति ।

अगदेन सुवेद्येन कर्मजं नोपशाम्यति ॥

तस्मात् कर्म परिष्ठाप प्रापयितुं करोति यः ।

य तु दोषैर्विनिर्मुक्तो रोमी च कष्टकोष्ठिकतः ॥

End. इति पतिव्रतासाक्षात् ॥

Colophon. इति बृहद्विष्णुपुराणे शाकुन्तल-भरत-भृगुसंवादे भृगुसंदितायां कर्मविपाकः समाप्तः ।

विषयः । पण्डलोपग्रसनं, श्वेतप्रज्वलं, दारिद्र्योपग्रसनं, विद्योगोपग्रसनं, नेत्रपीडा, कुष्ठालं, उद्वलं, विद्वनाधिकनं, दक्षपादश्चेदः, चक्षुरोगः, गण्डदानमाहात्म्यं, वैधव्यं, वैधव्यधमनं, उमामहेश्वरदानं, दन्त्यालं, गर्भस्रावः, सुवर्णयज्ञोपवीतदानं, श्वेतभार्य्यालं, प्रयत्नवज्रपुत्रं, एतन्मृगदानमाहात्म्यं, दौर्भाग्योपग्रसनं, सा-पमप्राप्तवः, ज्ञानान्तरोगग्रसनं, मूकनं, गण्डोपग्रसनं, मुखरोगः, कर्णरोगः, गात्रगन्धः, दारिद्र्यधनक्षयः, माहेश्वरकवचं, ज्वरोपग्रसनं, दाहश्वरविनाशाय मन्त्रादिदानं, अग्निमान्द्यं, अजीर्णं, अतीमारः, गृह्णिणीरोगः, पाण्डुरोगः, कामक्षारोगः, काष्ठरोगः, विपुलश्वदानं, धान्यश्वदानं, स्वामकाशः, दक्षा-रोगः, रक्तपित्तं, मय्यादानं, गुल्मरोगः, मलाधिपदानमाहात्म्यं, शूलरोगः, परिणामशूलः, अर्शरोगः, भगन्दरः, मूत्राघात इत्यादयो निरूपिताः ॥

No. 636. कुमारीपूजा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—7 on a page. Extent, 55 ślokaś Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishuanagar, Pandit Tīrāprasanna Bhattacharjya. Appearance, old. Pro-o and verse. Incorrect.

Kumārīpūjā. A Tāntric compilation, giving directions for worshipping virgins of various castes, ages and characteristics.

Beginning अथ कुमारीपूजा । एकवर्षा भवेत् सय्या द्विवर्षा च मरुतौ ।

त्रिवर्षा च विधामूर्तिं चतुर्वर्षा च कालिका ॥

शुभगा पञ्चवर्षा च षड्वर्षा च उमा भवेत् ।

सप्तमिर्मानिनी साक्षात् अष्टवर्षा च कुलिका ॥

नवमि कालसन्दर्भा दशमियापराजिता ।

त्रयोदशे महालक्ष्मीर्द्वादश्या पीठमायिका ॥

चैत्र्या पञ्चदशमि षोडशे चामिका भवेत् ॥ अथ पूजाक्रमः ।

End हस्तैः बल्लभं धारयेत् । परिसमाप्तिवाक्यं नास्ति ।

विषयः । कुमार्या अवस्थाभेदेनाभिधानान्तरकथनं, तदीयपूजानुष्ठानप्रतिपादनम् ।

No 637 दत्तकनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper Folia, 2 Lanes, 3—5 on a page Extent, 40 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimachandra Siromani Appearance, old Verse and prose Generally correct

Dattaka nurnaya An exposition of the law of adoption By Sulapini This work forms a part of the author's great digest of the Hindu Law, the *Smritivudra* Nearly the whole of it has been printed in Professor Bharatachandra Siromani's *Dattaka siromani*

Beginning अथ दत्तकविवेकः । याज्ञवल्क्यः ।

दद्यात् माता पिता वाय स्वपुत्रा दत्तको भवेत् । इति ।

End अथ देया तु कन्या स्याद्वर्णस्य सुविष्टिर ।

Colophon इति श्रीशूलपाणिमहामहोपाध्यायकृतदत्तकनिर्णय समाप्तः ॥

विषयः । दत्तकपुत्रकरणविचारः ।

No 638 चिकित्सासङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper Folia, 71 Lanes, 6—7 on a page Extent, 1810 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Ramakrishna Majumdar Appearance, old Verse Incorrect

Chikitsā-saṅgraha alias *Gūdhavākya-bodhaka*. A treatise on Hindu medicine and therapeutics. By Chakrapāṇi Datta. The author, though modern, has considerable reputation and wrote several works on medicine. Vide ante p. 25.

Beginning. गुणचयविभेदेन मूर्त्तिवयमुपेयुषे । त्रयीशाय त्रिनेत्राय त्रिलोकीपतये नमः ॥

नानायुर्वेदविख्यातमद्वैत्यचक्रपाणिना ।

क्रियते सङ्गृहे मूढवाक्यबोधकराक्षरः ॥

रोममादौ परीक्षेत ततोऽनन्तरमौषधः ।

ततः कर्म भिषक् पश्चात् ज्ञानपूर्वं समाचरेत् ॥

End. अतु. खेचे * * भाषान । इतः खण्डितम् ।

विषयः । षट्कृपाणीयं, सूर्यचरः, पैसिकचरः, चातुर्भद्रिकानलेष्टिका, नयात्रं, चात-
पित्ताधिकारप्रभृतयो निरूपिताः ।

No. 639. काव्यचन्द्रिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 4—5 on a page. Extent, 180 a lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satīś'achandra Rāya. Appearance, old. Verso. Correct.

Kāvya-chandrikā alias *Guṇālaṅkāra-dosha*. An elementary treatise on rhetoric, embracing a summary of the ornaments and defects, of literary compositions, as also a classification of poetical writings. By Nyāyavāgīśa, son of Vidyānidhī.

Beginning. गुणा शलङ्कारा रसभावा दोषपरीक्षारा ।

अगदनुरञ्जनमीक्षा कविरत्नतलीला सरस्वती अयति ।

विद्यानिधितनुजेन न्यायवादीशधीमता ।

गुणाशङ्कारदोषाख्या क्रियते काव्यचन्द्रिका ॥

End. अलङ्कारभङ्गाभाषं समुद्र रसभागरं ।

शलङ्कस्य प्रबोधाय रचितं कतिचित् पदैः ॥ परिष्काराद्विद्वत्कं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । काव्यप्रभेदरसदोषगुणाशङ्कारादिनिरूपणं ।

No. 640. तोपणी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5 on a page. Extent, 186 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Rājā Satis achandra Rāya Appearance, old. Verso. In correct.

Toshantī A Tāntric compilation, on mystical rites called *Kullukā-setu*, *Mahā-setu* and *Nirāna-setu*. Anonymous

Beginning अद्यातो मया कुलुकासेतुमहामेतुनिर्व्याणयुक्तं सुगुप्तः ।
अनेकेषु तन्त्रेषु मन्त्रप्रदीपे सतां तोपणी यक्ष्यते भुक्तिमुक्तौ (?) ॥

कुलुकां भूर्भिः सन्नप्य हृदि मेतुं विचिन्तयेत् ।

महामेतुं विग्रहादौ तु स्रष्टवारे समुदरेत् ॥

End. कण्ठे दीपशिखाकारं घण्टां वैदूर्यमग्निम् ।

नैष्ठिके चन्द्रबिम्बां धूम्रये रत्नवदुचिः ॥ परिधमाग्निस्त्र्यक्षकं वाक्चं नामि ।

विषयः । कुलुका-सेतु-महामेतु-निर्व्याणादिकथनम् ।

No. 641. अमरुशतकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 12. Lines, 2—6 on a page. Extent, 222 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasannī Bhattachārjya. Appearance, old. Verso. Incorrect.

Amarus'ataka. A collection of miscellaneous mostly amatory poetical pieces by Amaru. The author is held in high esteem as one of the greatest poets of mediæval times. A Bengali translation of this work has lately been published in Calcutta.

Beginning. ज्वालन्निवज्जलत्कामुखपाणिशृङ्ग-प्रेक्ष्यन्नखाशुचयसम्बलितोऽम्बिकायाः ।

तां पातु सञ्जरितपञ्चवक्त्रं पूर-लोभधमदुःखमरविधमभ्युक्तं कटाक्षः ॥ १ ॥

End. शृङ्गारमारपरम रसद कवीनां कार्यं मनोजमनवयमिति प्रसादम् ।

चक्रोऽमरः कविगुरुः सुविचार्य सन्तः सन्तोषसन्ततिमुधाप्रकरं दिवन्तु ॥ १०१ ॥
इत्यशतकं समाप्तम् ॥

विषयः । रसभाषादिप्रोक्षोपकारोपरहस्यार्थप्रतिपादनम् ।

No. 642. महातन्त्रराजः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 6 on a page. Extent, 243 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Verse. Incorrect.

Mahātāntarāja. The essence of the Vedānta doctrine of salvation discussed from a Tāntric stand-point.

Beginning कैलासशिखरासीनं देवदेवं जगद्गुरुं ।

ब्रह्मत्येवमुक्ता देवी ब्रह्मज्ञानं महेश्वरं ॥

कुतः सृष्टिर्भवेद्देव ! कुतः सृष्टिर्विनश्यति ।

ब्रह्मज्ञानं कथं देव सृष्टिसंहारवर्जितं ॥

End पुण्याख्यानमिदं देवि विचार्य ब्रह्मविद्भवेत् ।

निन्दया यान्ति नरकं नाहं चास्मि (?) महेश्वरि ॥

Colophon. इति पार्वतीशिवसंवादे ब्रह्मज्ञानमहातन्त्रराजे पञ्चमः पटलः । समाप्तः ॥

विषयः । तात्त्विकसम्मतब्रह्मविद्या ।

No. 643. तन्त्रोक्तचिकित्सा ।

Substance, country yellow paper. Folia, 23. Lines, 6 on a page. Extent, 448 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhattachārya. Appearance, old. Verse. Incorrect

Tantroкта-chikitsā. A Tāntric compilation on medicine, charms, &c. Contents: medicinal herbs; treatment of fevers; do. of diabetes; do of phthisis; do. of dysentery; do of diseases of the mouth; do of diseases of the nostrils; do. of dryness of the mouth; do of diseases of the teeth; do of colic; do of boils; sleep; generative organs; conception, and diseases incident to that condition; conjugal love; sweetness of breath; charms for subjugating mankind; aphrodisiacs; means for promoting corpulency; antidotes to snake poison; cure for barrenness, &c.

Beginning. देवुवाच । ज्ञातं भवत्प्रसादेन यथा कालं यं दृश्यते ।

मन्त्रस्य शारमभूतमिदानीमेषधं वद ॥

येन सिद्धाणि देवानि सर्वकामप्रदानि च ।

जरारोगहरं कल्प तद्वद विपुराणक ॥

सन्धौषधाम्यनेकानि मनुष्याणां हिताय च ।

पूर्वं तु यत लया प्रोक्तं प्रत्यक्षं कथयस्व मे ॥

End.

ॐ ह्रीं रच चामुण्डे कुबेय अमकी । इतः खण्डिता ।

विषयः ।

सौषधोपधिकथनम्, ज्वरचिकित्सा, वडमूत्रचिकित्सा, कामचिकित्सा, रक्ता-
नीमारचिकित्सा, मुखचिकित्सा, नामारोगचिकित्सा, मुखशूलकाचिकित्सा,
दन्तचिकित्सा, शूलचिकित्सा, ग्रन्थिस्फोटकचिकित्सा, निद्राचिकित्सा,
कैद्युनचिकित्सा, गर्भोत्पादन, गर्भचिकित्सा, दम्पतीप्रणय, मुखवासः, जगद्ग्री
करणं, वीर्यकरणं, स्तूलीकरणं, सर्पविषहरणं, स्त्रीवन्ध्यालहरणप्रभृतयः ।

No. 644. विवाहादिपद्धतिः ।

Substance, country yellow paper Folia, 72. Lines, 5—6 on a page
Extent, 888 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Tārāpārasaṇa Bhaṭṭācārya. Appearance, new
Prose Incorrect.

Vuāhādīpaddhati. A manual of domestic rites. By Rāmadatta
Contents: *S'āddha* before an auspicious occasion, such as marriage &c ;
marriage ; first religious rites on the third month after conception ; second
religious rites on the fourth month after conception ; a purificatory rite
observed on the seventh month of pregnancy ; do. on the 8th month,
rites after birth ; naming ; rite of bringing a child out of the house on
the 4th month after birth to see the sun ; first feeding with rice ; tonsure ;
puncture of the lobes of the ear ; putting on the sacrificial thread ;
commencement of education ; return home from the tutor after the
completion of religious education

Beginning. अथ यजुषामाभ्युदयिकश्राद्धं । तत्र प्रातःस्नानादिकं कृत्वा कृतनित्यक्रियं
मुप्रचालितपाणिपादः कृताचमने गौमयेोपलिप्तदेशे चासने उपविश्य दीप
प्रज्वाल्य प्राङ्मुखः शालग्रामे घटे वा निष्ठुं सम्पूज्य खनिवाचनं कृत्वा एते
गन्धपुष्पे चो आदित्यादिनवग्रहेभ्यो नम इत्यनेन सम्पूज्य सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End.

गुरवे हयं तन्मूल्यापकल्पितं वा दक्षिणां दद्यात् ।

Colophon.

इति श्रीराजपण्डितरामदासविरचितविवाहादिपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः ।

१, आभ्युदयिकश्राद्ध । २, विवाहः । ३, चतुर्थीकर्म । ४, पुंसवनं । ५,
सोमन्तकर्म । ६, नमःकरण । ७, जातकर्म । ८, नामकरण । ९, निष्क्रामण ।
१०, अन्नप्राशनं । ११, चूडाकरण । १२, कर्णवेधः । १३, उपनयनं । १४,
विदारणम् । १५, समावर्तनम् ।

'No. 645. देवीमाहात्म्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 41. Lines, 7—9 on a page. Extent, 1645 slokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Devīmāhātmya Tīkā. A commentary on the Chaṇḍī section of the Mārkaṇḍeya Purāṇa. By Gadādhara Tarkāchārya. Vide ante, p. 202.

Beginning. अथ चण्डीविवरणम् । चण्डी विगतिरूपा ऋष्यादिषु यक्ता पूजापद्धतौ च
चोषि ध्यानानि सात्विकादीनि । वाचवाचक्योरैका चण्डीनि ।
चण्डाः भतार्द्रपाठेनेत्यादि यथण्डीपाठनियत इत्यादि श्रेयं । रुद्रचण्डी चाम्नि
तवायस्या नाम ।

End. मन्त्रराधिप इत्यर्थः ।

Colophon. इति गदाधरतर्काचार्यकृता देवीमाहात्म्यटीका समाप्ता ।

विषयः । मार्कण्डेयपुराणान्तर्गतचण्डीस्तोत्रतात्पर्यार्थविवरणम् ।

No. 646. प्रेतकृत्यादिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 6 on a page. Extent, 303 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Kṛishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhaṭṭāchārya. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Pretakṛtyādīnirṇaya. Funeral rites, mourning and s'rāddhas. The MS. is incomplete.

Beginning. संसारकाराणि. मारकैतवे धर्मसेतवे ।

प्रणम्य विष्यवे वक्ष्ये प्रेतकृत्यादि निर्णयम् ॥

तत्र प्रकरणानुक्रमणिका । प्रेतक्रियाभौचधर्मा ज्ञाने श्रेष्ठं सते तथा ।

अभौचधर्मास्तस्यैव गर्भवापे ततः परं ॥

End. सा तिथिः सकला श्रेया दानाभ्ययनकर्माणि ।

इति शेषः

। इत्यतः पण्डितः ।

विषयः । मरणोत्तरकर्तव्यशोदकविषयदानादिव्यवस्थापनम् ।

No. 647. स्मृतिसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 49. Lines, 6—7 on a page
Extent, 1359 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Kṛishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya Appearance, old. Prose
Incorrect.

Smṛiti-sāra. Rites proper to be observed on the different lunations. By Kes'ava S'armā.

Beginning. जगतीहेतु नत्वा श्रीकेशवशर्म्मा लिखितञ्चेत् ।

स्मृतिसारं मणिहारं कुरु तारं स्मृतिसारं पार यत् ॥

द्वययाज्ञवल्क्यः । कर्माणो यस्य यः कालस्तत्काल्यापिनो तिथिः ।

तया कर्माणि कुर्वीत ह्यमद्वयो न कारणं ॥

ह्यमद्वयो शुक्लकृष्णपक्षौ तत्र पक्षभेदेन व्यवस्था इत्यर्थः । तत्कालः युतिः ।

End. विष्णु । अशोतिर्यस्य वर्षाणि बालो बाष्पूनपोडशः । इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । तिथ्यादिविचारः, प्रतिपदादितिथिकर्तव्यदेवतयादिनिरूपणञ्च ।

No 648. स्मार्तव्यवधारणः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 7. Lines, 9 on a page
Extent, 332 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Pandit Tārāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old.
Prose. Incorrect.

Smārtavyavasthāra. A Smṛiti treatise. By (?) Sārvabhauma. Contents: The origin of the four principal castes; origin of the mixed castes; impropriety of marrying before an elder brother; forbidden relationships in marriage; collateral relations; collateral relations on the father's side; collateral relations on the mother's side; gotras, &c. This is apparently different from No. 320.

Beginning. आदौ प्रजापतिमुखाज जाता विप्रा * * * ।

वाकाश्च क्षत्रिया जाता ऊर्वैर्विशा बभूवुरे ॥

पादाच्छूद्राय सम्भूतान्निवर्णस्य चि मेवका ।

सत्यवेतादापरेषु वर्णास्यलार एव च ॥

End. इति प्रमल उचिता कन्या विवाहकार्ये लिखिता च सप्तमः (?) ।

Colophon. स्मार्तव्यवधारणं उत्तराङ्कः श्रीमार्गभैमेन कृतं समाप्तः ।

विषय । वर्षपरिचय, वषैमंस्कारोत्पत्तिः, विवाहे परिवेदनादोषः, नैवादिहस्तम्भ-
निर्णयः, बन्धुप्रतिपातव्यवस्था, पित्र्यबन्धुप्रतिपातः, मातृबन्धुप्रतिपातः, गोत्र-
विचारप्रभृतयः ।

No. 649. उदाहृत्यव्या ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 5—6 on a page.
Extent, 351 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Kṛṣṇanagar, Paṇḍit Tīrāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Corrupt.

Udaḥṛatyavā. A dissertation on the laws relating to marriage.
Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning. तपोदाहृत्यव्या । भार्यालभ्यमादकपदं विवाहः । तच्च पदं उतर्गानन्तरं
वरस्य ममेयमिति ज्ञानरूपः । तस्य समवायविषयताभ्यां वरकन्ययोः सत्त्वान्
वरकन्ययोर्विवाह इति प्रतीतिरुपपद्यते । भार्यालस्य स्वरूपविशेषणहेतुना-
भ्योन्वाद्यः । यच्च विवाहोऽष्टविधो भवति ।

End. वर्षपरिष्कारपूर्वकं पक्षम निरस्यति न चेति । इत्यतः संहिता ।

विषयः । विवाहसंज्ञकतत्त्वभेदादिविचारः ।

No 650. धर्मदोषिका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 11. Lines, 6—7 on a page.
Extent, 250 ślokaś. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Kṛṣṇanagar, Paṇḍit Tīrāprasanna Bhāṭṭāchārya. Appearance, old. Prose.
Incorrect.

*Dharmadipikā. Reconciliations of discordant opinions on points
of law. By Chandrasākhara Vāchaspatī.*

Beginning. भन्ता शिवपदद्वन्द्वे नातिवृत्तमेवम् ।

तत्प्रभा वदितान्नाभिः क्रियते धर्मदोषिका ॥

विद्याभूषणविद्यालये बह्मर्गनगरे पुषी ।

नरदुर्गादमेधो पोसादमेधोनी च नन्दुनः ।

श्रीचन्द्रशेखरो नाम्ना ख्यातो वाचस्पति चित्तौ ।

सूतीनाञ्च प्रकाशार्थं तमोनीमां प्रदीपिकां ॥

तत्र भीमाभानर्क एव वद , तन्मूलकशान्तार्थप्रकाशक ।

End एषामकञ्च प्रशङ्गा पूर्वा दृश्य , यतोऽ । इत्यत खण्डिता ।

विषय । विविधव्यवस्थानिर्णयन नानावचनमीमांसासङ्ग्रह ।

No 651 सारसङ्ग्रहः ।

Substance country yellow paper Folia, 149. Lines, 6—7 on a page
Extent, 4581 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit,
Krishnanagar, Babu Vamacharana Datta Appearance, old Prose In
correct

Sāsaṅgraha Practice of medicine and therapeutics The MS
is imperfect

Beginning ससारसिन्धुतरणञ्जवसद्रिकन्यावक्त्रप्रफुल्लसरसोरुहसदुद्धिरेफ ।
कन्दर्पदर्पपरिदर्पविदर्पताञ्च वन्दे सदा त्रिपुरमेकगति महेश्वर ॥
आलोक्य भङ्गतन्त्राणि सार समाहृत्यान्यत ।
लोकानामुपकाराय क्रियते सारसङ्ग्रह ॥
प्रायश्चित्त चिकित्साञ्च ज्योतिष धर्मनिर्णय ।
विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाङ्गत्रङ्गघातक ॥
कुचलं कर्कशोऽलुष्ट कुयामी स्वयमागत ।
पञ्च वैद्या न पूज्यन्ते चन्वन्नरिचमा यदि ॥
End दुर्बानिमायुता लेप कण्डुपासाविनाशन ।
हृदिद्रुहुरथैव (इत्यत खण्डित)
विषय । अरुदिनानातिधरोरुगानां तदुपशमकौषधादीनाञ्च व्यवस्थापन ।

No 652 ब्राह्मणसर्वस्वम् ।

Substance, country yellow paper Folia, 124 Lines 6—7 on a page
Extent, 5750 s'loka Character, Bengali Date ? Place of deposit
Krishnanagar, Pandit Nimchandra S iromani Appearance, new Prose
and verse. Incorrect

Brāhmana-sarvasva. On the duties of Brāhmanas, from the commencement of their religious study to funeral. By Hāḥyudha, minister of justice of Lakshmana Sena of Bengal. He is the author of several works of great repute, including among others the *Mīmāṃsā-sarvasva*, or a summary of the Mīmāṃsā philosophy; the *Vaiṣṇava-sarvasva*, or the duties of Vaiṣnavas; the *Sūtra-sarvasva*, or the whole circle of duties of Śaivas; the *Pañḍita-sarvasva*, or the duty of the learned; the *Muni-sarvasva*, or the duty of ascetics; the *Nyāya-sarvasva*, or a summary of Nyāya philosophy; the *Matsyasūkata Tantra*, or theology; the *Abulhāna ratnamālā*, or a vocabulary of Sanskrit words; the *Kāśī-rahasya*, (No. 639); and the *Mṛita-sanjīvani* (No. 1). The brother of the author, Paśupati, was the prime minister of Lakshmana Sena, and several works of great repute are attributed to him. The work under notice treats of seventy-six subjects, the Sanskrit names of which are noted below. It quotes largely from the Kalpa and the Gṛīhya Sūtras of Kātyāyana, Baudhāyana, Āśvalāyana, Gobhila and Pārashara, as also from Manu, and most of the leading Purāṇas.

Beginning. दीपवत् सोतयति यो भूर्भुवःसर्जगत्त्रयं ।

मविगुह्य यथं भर्गमपवर्गकरं नमः ॥

दधानं चतुरास्यायूतं मुखचतुष्टयं ।

मुनिमाये नमामस्तु पद्मजोऽजवाविनां ॥

विदिवाभरणं काष्ठवपुस्तुल्ययोगयः ।

विमर्गप्राप्तिमरविमरणिः येदमेऽनु नः ॥

विज्ञेयपूजां रमति विमन्यायां विज्ञेयनः ।

विशेदोऽपलनिर्गन्धो नायभी तामुपाश्रये ॥

End. प्राज्ञेन परदानं, प्राज्ञनभोजनं, अश्विद्रावधारणञ्च शनपरिमिताधमनं कु-
र्यात् । इत्यायमधिकमहाधर्मोऽध्वयश्चायुधधने प्राज्ञनमर्गस्याभिधानपुञ्ज-
कमाश्रमः ।

Colophon. इत्यायमधिकमहाधर्मोऽध्वयश्चायुधधने प्राज्ञनमर्गस्य अष्टाध्यानादि
अभ्युत्थानं कर्तव्यं नमः ।

विषयः । १, वेदाध्ययनं । २, वेदाद्यैरङ्गमनं । ३, अष्टाध्यानां । ४, दक्षधावनं ।
५, प्राधानिकदानं । ६, प्रातःशान्तमनः । ७, प्रातःशान्तिः । ८, ॐकार-
माहात्म्यं । ९, प्राजापामः । १०, मादश्यायया । ११, प्राजापामप्रकारः ।
१२, पूरकादिप्राजापामभेदाः । १३, वायव्यप्राजापामः । १४, प्राजापाममाहात्म्यं ।

१५, प्रणवादिजपफल । १६, गायत्रीमाहात्म्य । १७, प्राणयामान्तराचननं
तन्मन्त्रादिषु । १८, द्रुपदादिमन्त्रार्थ । १९, स्वर्यापस्थानमन्त्रार्थ । २०, गा
यत्रीजपानुष्ठान । २१, गायत्रीमाहात्म्य । २२, गायत्रीवाङ्मय । २३, गायत्री-
स्वरूप । २४, गायत्रीजपफल । २५, अक्षमन्त्रा । २६, हयमन्त्रवाङ्मय ।
२७, जपयज्ञादि । २८, मध्याह्नस्तनविधि । २९, मध्याह्नस्तनमन्त्रा । ३०,
तत्र विष्णुमन्त्रादयः । ३१, स्वर्यार्थदान । ३२, नवग्रहमन्त्रार्थ । ३३, पुष्यस्तन
वाङ्मय । ३४, महर्षिर्षावाङ्मय । ३५, त्र्यम्बकमन्त्रार्थ । ३६, चण्डोपजा-
मन्त्रा । ३७, निरग्रवैश्वदेव । ३८, शान्त्यध्याय । ३९, शान्त्यध्यायवाङ्मय ।
४०, अतिथिपूजामन्त्रा । ४१, श्राद्धमन्त्रवाङ्मय । ४२, पार्वणश्राद्धमन्त्रा । ४३,
हविश्राद्धमन्त्रा । ४४, भोजनविधि । ४५, पुसवन । ४६, सीमन्ताग्नयन ।
४७, जातकमन्त्रा । ४८, बाल्यग्रशान्ति । ४९, नामकरणमन्त्रा । ५०,
निष्क्रामणमन्त्रा । ५१, अन्नप्राशनविधि । ५२, चूडाकरण । ५३, उपनयन
मन्त्रा । ५४, समावर्तनमन्त्रार्थ । ५५, विवाहमन्त्रार्थ । ५६, दशकर्म
मन्त्रार्थ । ५७, आवसथ्याधानमन्त्रा, अग्राधानमन्त्रा । ५८, अरण दि-
निर्माण । ५९, कुण्डनिर्माण, दक्षिणाग्नि । ६०, पिण्डयज्ञ हविश्राद्ध ।
६१, कुण्डस्कारादि । ६२, मणिकाधान । ६३, वैश्वदेवविधि । ६४, सार्ध-
प्रातर्होमादि । ६५, पक्षादिकर्म । ६६, पाकयज्ञादि । ६७, पुनराधाननिमि-
त्तानि । ६८, अशौच । ६९, अशौचे नियमविधी । ७०, अस्थिसञ्चयन । ७१
अन्येष्टिकर्मनियम । ७२, आवसथ्याद्यन्येष्टिकर्मणा मन्त्रा । ७३, नवाग्रप्राशन-
मन्त्रा । ७४, गृहोपस्थान । ७५, आवसथ्याधानपदतितय ।

No 653 गङ्गाष्टकं ।

Substance, country yellow paper Folium, 1 Lines, 9 on the first
page and 5 on the second Extent, 25 slokas Character, Bengali
Date ? Place of deposit, Krishnanagar, Pandit Nimbhendra Siromani
Appearance, old Verse Incorrect

Gaṅgashṭaka Eight stanzas in praise of the river Ganges By
Kalidasa. Two other hymns of this class have already been noticed
Ante, Nos 455 and 458

Beginning कल्पकीर्ण करोटय कति कति द्वीपिद्विपाना लक्ष
काकोत्तरा कति पद्मगा कति सुभास्य (?) खण्डा कति ।
मातस्त्वय कति विलोकजनि लहरिपूगदरे
मञ्जुलकुन्दम्बक समुदयत्येकेकसादाय यत् ॥

End. . खेषमोङ्कुले गले दत्तविले कामाकुने व्याकुले
 कण्ठे घर्घरेरिषोपमिलिते काये च मसीलिते ।
 यां ध्यायन्नपि भारभङ्गुरतः श प्राप्नोति मुक्तेः मरः
 सा मे चेत्तमि जाह्नवी निवसतां संसारसन्तापहृत् ॥ ८ ॥

Colophon. इति योकालिदासविरचितं गङ्गादृक् समाप्तम् ।

विषयः । गङ्गास्तुतिः ।

No 654. कल्पसूत्रम् ।

Substance, country paper, 7 × 4 inches Folia, 64. Lines, 10 on a page. Extent, 1275 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Remarkably correct.

Kalpa Sūtra. The rituals of the Sāma Veda in eleven chapters, (Adhyāyas). The author's name is not given in the text, but the work is evidently a complete text of the Māsaka Sūtra noticed under No. 113. Contents: 1. Prāyāni and other iṣṭis; 2. Abhijit, Svarasāma and Mahāvratā ceremonies; 3. Viś'vajit, Vratyastoma, &c.; 4. Vais'radevika, Vāruna, Praghāra, Sākamedha, Sunāsirā, &c.; 5. Punastoma, Sarvastoma, Upachiti, Indrastoma, &c. 6. Garga-trirātra, As'yamedha-trirātra, Chhandoga-pavamāna-trirātra, &c.; 7. Chaturvirāha, Jāmadagnyāha, Jāhnavāha, Vās'ishtaāha, Panchasārādīya, Saptarātra, &c.; 8. Kaluvadas'arātrāha, Viś'vajitatirātra-navamāha, Kusuruvindapancharātra, Chhandoga-das'arātra, &c.; 9. Trayodas'a rātra and other vidhritiś; 10. Madhye-prisṭhyāha, Chhandoga das'āha, &c.; 11. Purastāt-prisṭhya, Chhandoga-prathamāha, &c.

Beginning. ऋते ज्योतिष्टोमोऽतिरात्रोऽष्टोदशिकः पवस्व वारो यपियः पवस्वेन्द्रो द्याहृत उपस्यै मयता नर इत्यादि ।

End. सृते विषष्टजानयनं ज्योतिष्टोमेन वा ऋतेन ज्योतिष्टोमेन वा यथास्तोम-
 ऋतेन यथास्तोमऋतेन ॥ १० ॥

इति विष्वानयेते एव पूर्वे यद्वेदो याद्वेदे ताभ्यामाहताभ्यामुत्तरान् यस्मादा-
 ष्टोपामेकाद्विष्टो प्रथमस्तिभेवसुरं प्रजापतेः सदृष्टमवसुरं विद्वद्विज्ञानयन-
 मिति सवाणि ।

Colophon. इति कल्पसूत्रेऽथेकादशः प्रपाठकोऽध्यायश्च । समाप्ताऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । १ प्रपाठके, प्रायण्यभिष्टवाह-शृङ्गापङ्ककथनं । २, अभिजित्स्वरसाम-महा-
व्रतोक्तिः । ३, विश्वजिद्-प्रात्यसोमादिकथनं । ४, वैश्वदेविकह-वाक्प्राय-
काह-शाकमेध-श्रुनाभीर्योपहव्याभिषेचनीय-दशपेयादिकथनं । ५, पुनसोम-
सर्वसोमोपचितोन्द्रसोमादिकथनं । ६, गर्गचिरावाहोयमेधचिराव-वैदचिराव-
अन्धोगपवमानचिरावादिकथनं । ७, चतुर्वीराह-जामदग्न्याह-जाह्नवाह-
वाग्निष्ठादिपञ्चभारदीयव्रत-सप्तरावादिकथनं । ८, ककुब्दभरावाह-
विश्वजिदतिराव-नवमाहकुसुश्विन्द-पञ्चरात्र-अन्धोगदभरावादिकथनं । ९,
त्रयोदशरात्र-विशालाहादि-विष्टत्यादिकथनं । १०, मध्ये शृङ्गाह-अन्धो-
गदशाहादिकथनं । ११, पुरस्तात्पृष्ठ-अन्धोगप्रथमाहादि-सारस्रतत्रयादि-
निर्देशः ।

No. 655. श्रुत्वसूत्रम्, बोधायनीयम् ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 8. Lines, 14 on a page. Extent, 329 s/lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sūtra Sūtra, Bodhāyanyā. Bodhāyana's aphorisms on the formation of various kinds of fire altars, and the positions which the priests and sacrificers are to occupy around them. The work embraces eight chapters (Pāṭalas) The MS. is imperfect, the latter portion of the 4th and the beginning of the 5th chapters being wanting. Contents: 1, Area meet for the altar; 2, the number of bricks necessary for the altar, and the proper places for the different priests around it; 3, the receptacle for the fire to be made of bricks in the form of a hawk; 4 and 5, formation of the altar like the nave of a wheel &c.; 6, formation of the altar like the wheel of a chariot; 7, formation of quadrangular altars; 8, altars for burning grounds.

Beginning. अथेमेऽग्निचयाक्षेपां भूमे. परिमाणविचारान् व्याख्यास्यामः । अथाहुस्त्रिमासं
चतुर्दशमासपुंस्त्रिंशत्तिस्रस्तिस्रा इत्यपरं दशाहुस्त्रिमासं ।

End. द्वादशेनेष्टकाः कारयेत्तासामर्थ्याः पायायाश्चमेधिकस्याग्नेः पुरयाभ्यामे नारत्रि-
प्रादेशानां प्रकृते वा त्रिगुणस्तिस्रोऽग्निर्भवत्येकविंशोऽग्निर्भवतीति तदुभयं
प्राक्ष्यमुभयं प्राक्ष्यमिति । अष्टम पटलः ।

Colophon. बोधायनीयशुल्काध्यायः ।

विषयः । १ पटलेऽग्निविचारप्रमाणनिर्देशादि । २, वेदां दृष्टकाभिचयन, होत्रादि-
स्थानविभागादिकथनं च । ३, दृष्टकाभिः श्वेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि ।
४, वक्रपुच्छश्वेनाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । (चतुर्थश्रेयः पञ्चमादिर्न
प्राप्तः) । ५, रथेषासंयोगस्थानाकृत्यग्निचितिनिर्माणप्रकारादि । ६, रथचक्रा-
काराग्निचितिस्थाननिर्माणप्रकारादि । ७, चतुरथायाकृत्यग्निचितिस्थान-
निर्माणप्रकारः । ८, ग्न्यश्नानचितिकर्मचित्याद्यग्निचयनस्थाननिर्देशः ।

No. 656. शुल्कसूत्रदीपिका, बोधायनीया ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 58. Lines, 12—13
on a page. Extent, 1533 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1666. Place of deposit,
Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sūtra-sūtra-dīpikā. A gloss on the last by Dvārkānātha, son of
Tikā Bhaṭṭa.

Beginning. बोधायनीयशुल्कस्य प्रयाख्याः श्रेष्ठ्य यन्मतर ।

टीका भट्टाकजेनेच क्रियते शुल्कदीपिका ॥

अथोमेऽग्निचयाः । अथ दृष्टानन्तरमग्निचयप्रदर्शनं वेदां चतुर्पलचक्षुष्यम् ।
इत्यादि ।

End. उभयस्यापि ब्राह्मणार्थत्वाद्भयमनुष्ठेयमिति भावः । वीष्वा समाग्निरध्यापनार्थः ।

Colophon. टीकाभट्टाकजस्य द्वारकानाथस्य कृता शुल्कसूत्रदीपिका समाप्ता ।

विषयः । बोधायनीयशुल्कसूत्रार्थविवरण ।

No. 657. शुल्कसूत्रभाष्यम्, आपस्तम्बीयं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 42. Lines, 10 on a
page. Extent, 1260 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1885. Place
of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Generally
correct.

Sūtra-sūtra-bhāṣya. A commentary on Āpastamba's aphorisms
on the formation of fire altars. By Kapardī S'vāmī. The work com-
prises six paṭalas.

Beginning उक्ता यज्ञोपामायतनानि नियतप्रमाणानि नियतदेशानि तेषामायामविमू-
रान वस्तुकाम आह । विहारयोगान् व्याख्यास्यामः । विश्वियन्तेऽस्मिन्नग्र्ये इति
विहाराः प्राग्भेदो गार्हपत्यादयश्चेत्यादि ।

End. नारत्तिप्रदेशानां, तत्र श्लोकः, विधे नरः
* * * * * प्रोक्ताचिन्तावति विभावभोः (?) ।

एकविंशे ततो न्यूनं तिलानां धैव सप्तमिः ॥

द्विचत्वारिंशद्विंशत्यं । पष्ठः पटसुः ।

Colophon. इत्यापस्तम्बीयश्रुत्यभाष्ये कपर्दिन्नामिहत्तं समाप्तम् ।

विषयः । आपस्तम्बीयश्रुत्यभाष्यव्याख्यानम् ।

No 658. गृह्यसूत्रं, कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 36. Lines, 10 on a page. Extent, 720 s'lokas. Character, Nāgari. Date, S. 1721. Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose Generally correct

Grīhya Sūtra. Aphorisms on the rites and ceremonies appropriate for householders. By Kātyāyana Contents: 1. Cooking of rice as a ceremonial rite at marriage, conception, quickening, birth, first eating of rice, and tonsure; 2. Observances at the time of investiture with the sacred thread, and after it; 3. Observances on return home from the tutor; 4. Mensual and first anniversary s'rāddhas, offering of water to the manes, agriculture; 5, 6. Rites for overcoming evils at the consecration of tanks, lakes, gardens, &c.

Beginning अथातः पाकयज्ञान् व्याख्यास्यामोऽभिषमावर्त्यमाने यवान्या समिधमभ्याद-
ध्यात्तमग्निमिन्धोत वेदाङ्गं वादाद्येत्यादि ।

End सर्वस्मान् स्मृतिं देववृष्टिभ्यश्च ब्रह्म सत्यश्च पातु मामिति ब्रह्म सत्यश्च पतु
मामिति ।

Colophon. इति पट्टाध्यायः । समाप्तमिदं गृह्यसूत्रम् ॥

विषयः । सूत्र पट्टाध्यायः । तत्र १ अध्याये, विवाह-गर्भाधान-सीमन्तोन्नयन-जातकर्म-
द्विप्राशन-चूडादि कर्मव्यवस्थापाकयज्ञकर्मकथनम् । २, उपनयनोपनीतकर्मव्यवस्था
३, गुरुकुलात्समाह्वयेन कर्मव्यवस्थाकथनम् । ४, सामिकयादिसपिण्डीकरण-
तर्पणकृषिकर्मादिकथनम् । ५, ६, पुष्करिणी-तडागारामाद्भुतशान्त्यादिकर्म-
कथनम् । (२४ पत्रं नास्ति)

No 659 श्रौतसूत्रं, बोधायनोयं ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches Folia, 79 Lines, 11 on a page Extent, 1896 s'lokas Character, Nagara Date, S 1646 Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Incorrect

Śānta Sūtra This is an incomplete MS of the aphorisms of Bodhayana on the rites of the Yajur Veda It includes the Agnistoma, Pravargya and the Mahavira rites

Beginning अग्निष्टोमेन यक्ष्ममाणो भवति स उपकल्पयते कृष्णाजिनञ्च कृष्णविपाणञ्च वामञ्च मेखला चेत्यादि ।

End शेषेण ते तिष्ठन्नग्निमभिषमस्य अग्निरग्निं वैद्यानरोऽभीत्येतेनानुवाकेनावाध्वर्यवेऽग्नि-
दक्षिणा ददाति शतं स्रष्टु * * * क वा ॥ १० ॥ (समाप्तिवाक्य नास्ति)

विषय । अग्निष्टोमप्रवर्ग्यमद्यावोरादिकर्मकथन ।

No 660 पितृमेधसूत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches Folia, 7 Lines, 9—10 on a page Extent, 130 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Generally correct

Pitrmedha Sūtra This is a mere fragment of either Bodhayana's or Bharadvāja's aphorisms on the ceremony of cremation I have not the necessary MSS at hand to identify the work

Beginning अथ पितृमेध व्याख्यास्यामो दहननिधानदेशपरिवृत्ताणि निधानकाल इति
ब्राह्मणेन दुर्बलीभवन्त शालावृक्षेषु दर्भानासीर्यं स्नानाभेदेन * वराहनिनि
मन्त्रोक्तावनुमन्त्रयते ।

End पान्नाशं परिददाति शक्नुव निहतत्यमाभीत्यनुमन्त्रयते चूपान्नाहितम् ।
(इत पर अष्टितत्वात् समाप्तिवाक्य नास्ति)

विषय । शवदाहनायन्येष्टिकृत्यकथन ।

No. 661 प्रवर्ग्यप्रश्नः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches Folia, 16. Lines, 8 on a page Extent, 360 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Prose. Correct.

Pravargya-pras'na. The ninth chapter of the Srauta Sūtra of Bodháyaṇa, (No. 659), and contains the rules regarding the Pravargya ceremony.

Beginning. प्रवर्ग्यं सभरिष्यन्कल्पयते खादिरौभौदुम्बरी कङ्कती वा अथि ब्यामसाधौ
वोभयतस्तीक्ष्णा सदृश भावितां, इत्यादि ।

End. उदुत्यं चित्रमित्यथाहवनीधमुपतिष्ठते, इममूषु त्व नवोयांसं वोच इत्यथाग्नि-
प्रदेशं गत्वाग्नीप्रदेशं उत्तरां शान्तिमुपयन्ति, शत्रो वातः पवना मातरि-
चेति । इति बौधायनसूत्रे नवमं प्रवर्ग्यप्रश्नः ॥

विषयः । प्रवर्ग्यविधिः ।

No. 662. गार्ह्यकर्मप्रयोगः, आपस्तम्बीयः ।

Substance, country paper, 11 × 3½ inches. Folia, 46 Lines, 10 on a page Extent, 1150 s'lokas Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Gárhya-karma-prayoga A manual for the performance of the domestic rites enjoined in the Grihya Sūtra of Āpastamba. The rites are nearly the same as those noticed under No. 658.

Beginning. हरेःपदाम्बुजं नत्वा कपर्शदिभिरीडितं ।

आपस्तम्बगार्ह्यकर्मप्रयोगं प्रवितन्यते ॥

End. अमुकाहुतनिमित्तं शान्तिं करिष्ये इत्यर्थं । अमुकोत्यातनिमित्तमित्युत्पाते,
सर्वतः ॥ (इतःपरं खण्डितं)

विषयः । विवाहोपनयनगर्भाधानजातकर्मादीनां आवाहुतशान्त्योश्च कथनं ।

No 663 भाषिकसूत्रं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 3 Lines, 9 on a page Extent, 45 s'lokas Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old. Prose Generally correct

Bhāṣhika Sūtra. Vedic phonetics. Anonymous.

- Beginning अथ ब्राह्मणसंस्कारनियमः । उदात्तानुदात्तौ भाषिकसूत्रम् । आग्रपूर्वं
आख्यातपरो न ।
- End. क्रियावाचकमाख्यात लिङ्गतो न विगम्यते ।
धीनव पुनश्चान्न वक्ति कान्ततस्तु विगम्यते ॥
इति भाषिकसूत्रं समाप्तम् ।
- विषयः । वैदिकवाक्येषु उदात्तादिसंस्कारप्रयोगविधिः ।

No 664 कल्पसूत्रव्याख्या, वरदराजीया ।

Substance, country paper, 10×4 inches Folia, 225 Lines, 10 on a page Extent, 4600 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Incorrect

Kalpa-sūtra vyākhyā A commentary on the Kalpa Sūtra of Māsaka, (No 654) By Varadarāja. The MS is incomplete, and the author's name does not occur, except in the title of the work as given on the cover

- Beginning. अथाप्यकन्यो व्याख्यातश्चक्षुः स च सर्वकृतप्रकृतिभूतस्य चित्तुर्णो ज्योतिष्टोमस्य
सर्वाङ्गप्रकृतिभूतस्य च ब्रूद्वाद्वाङ्मयस्य ब्राह्मणेनैव ह्यग्निरुक्तं तदुपजीवने
न ज्ञाननराण्येव कल्पितानि अस्माभिस्तस्य प्रबन्धस्य कार्त्तुं नार्थं तयोश्चावत्
प्रयोगः सूत्रब्राह्मणानुसारणं प्रदर्शयते ।
- End. तत्र विशेषमाह । रायन्मरेणाह विष्ट * * पदमे । वार्द्धतेन पञ्चदशरात्राद्वा
यान्तरेण सप्तदशान् वार्द्धतेनैकविंशति * * * । आरभत इत्यर्थः ।
एतदुक्तं भवति । विष्टति— (इत पर खण्डितम्)
- विषयः । ज्योतिष्टोमाग्निष्टोमादिश्रौतकर्मविनियोग्यानां साम्ना तेषां विदेवतादीनां च
प्रख्यापकस्य कल्पसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 665 कल्पसूत्रभाष्यम्, शाङ्खायनीय ।

Substance country paper, 11 × 4½ inches Folia 110 Lines, 10 on a page Extent 3368 slokas Character, Nagara Date S 164a Place of deposit, Queen's College, Benares Appearance, old Prose Generally correct

Kalpa sutra bhāṣya A commentary on the Kalpa Sutra of Śaṅkhayana, by Anartīya son of Varadatta Contents (1) Darsa, (2) Paur namasa, (3) Saumika, (4) Yajamana, ceremonies

Beginning पुरुषस्य बुद्धिपूर्वकारिणोभ्युदयनि श्रयसमुपादिस्त्रित । तच्च विशिष्ट क्रियासाध्य । सा च वेदिकी क्रिया नान्या या काचित । कुत एव तत ।

End. कूर्चादीनि यथाकालमर्घ्यायार्घप्रदो वेदयेत । तिस्रो वेदयेदिति तन्त्रान्तरान् । द्विरभ्यासाध्यायपरिसमाप्तौ शिष्टाचारसदाचरणं चायुष्यमिति ॥ इति शाङ्खायनसूत्रभाष्यं चतुर्थोऽध्यायः समाप्तः ।

(इतोऽपि सप्तपङ्क्तात्मकं पाठास्ति तस्यायः)

शाङ्खायनसूत्रस्य समं शिष्यहितच्छया । वरदत्तसुतो भाष्यमार्त्तौत्तोर्योऽकरोऽब्रवीत् ॥ (तस्यान्यः)

चतुरः सर्वान् वा चतुरा मन्त्रलिङ्गा वृणीत सर्वान्वा । सद्यश्च सप्तदशानुतया(?) शाखान्तरान् । चन्द्रमा स देवा ब्रह्मत्युपाशु ल मानुष इत्युच्चैश्चन्द्रामा मेदेवा प्रक्षा रतदुपाशु च ।

(खण्डितमिति भाति)

विषयः । चतुरध्यायनिबन्धस्य दर्शपौर्णमासमौनिकयाजमानादिकर्मबाधकस्य शाङ्खायनसूत्रस्य व्याख्यानम् ।

No 666 कात्यायनसूत्रपद्धति ।

Substance country paper 9½ by 4 inches Folia 205, lines 7 on a page Extent, 2870 slokas Character Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally correct

Kaṭyāyana-sūtra-pāṭhali This is a very imperfect MS of Yajñakadeva's summary of Kaṭyāyana's aphorisms on the ceremonies of the White Yajur Veda The MS comprehends the concluding portion of

the VI only, and Chapters VII, XVI, and XVIII, complete. The 7th treats of the S'atarudriya homa; the 16th, of expiations in connection with the collection of fire for a Soma sacrifice; and the 18th of the sacrifice of the horse and other animals. The author was the son of Prajapati, and celebrated as a great sacrificer of his time. The work is in great repute, but scarce.

Beginning. प्रारम्भे खण्डितं । अथ ०, १६, १८ अध्याया मन्त्रि, इतोधिकं ०, पचावधि ८१, पचपर्यन्तमन्य एको भागोऽस्ति । अथाध्यायमह्ना नास्ति । तत्र ० अध्यायारम्भे, अथ शतवद्रियहोमसञ्ज्ञो जुष्टोऽनिरुध्यते । तत्र सङ्गामाचारादिषु (?) तिष्ठन् परिश्रितं अग्न्यन्वाधानम् ।

१६ अध्यायारम्भे, अथ सोमाङ्गीभूतस्याग्निचयनस्य पदतिलिङ्ग्यते, तदग्निचयनं सोमयागमाये निकल्पेन भवति ।

१८ अध्यायारम्भे, अथ गवामयनस्य पदतिलिङ्ग्यते । तत्र दीक्षा द्वादश । द्वादशोपसदः । अपरस्य आयनसंख्यितत्वात्प्रारम्भसमाप्तिवाक्ये न सः ।

End.

० अध्यायसमाप्ते । अथ केवलैर्हिरण्यमकलैर् प्रोक्षणासम्भवादुदकवति पूर्णपात्रे द्वे शते हिरण्यहिरण्यमकलानां प्रक्षिप्यादकमित्रितैः प्रोक्षणा कर्तव्यम् । इति सघाट्स्त्रपतिविरग्निचिन्महायाज्ञिकश्रीप्रजापतिमुनेन याज्ञिकदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ सप्तदशोऽध्यायः समाप्तः ।

१६ अध्यायसमाप्ते, अथ एवैकेकप्रकारस्याहतिः कर्तुं शक्यते, आमनियमानादिनि । इति श्रीविरग्निचित्सघाट्स्त्रपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिमुनेन याज्ञिकदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ षोडशोऽध्यायः ।

१८ अध्यायसमाप्ते । * * * मैत्रावर्षणाः पयस्याया उपश्रितं देवसूत्रविषा क्रमयाध्यर्षेय * यन् अथ * * * । इति श्रीविरग्निचित्सघाट्स्त्रपतिमहायाज्ञिकश्रीप्रजापतिमुनेन याज्ञिकदेवेन कृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ अष्टादशोऽध्यायः ।

विषयः ।

० अध्याये, शतवद्रियपूरयणाङ्गीभूतहोमप्रकारः । १६, सोमाङ्गीभूताग्निचयनस्य तत्र विकलाङ्गप्रापयितव्यं चेति । १८, द्वादशाक्षीय-गवामयनेष्टाङ्गीभूतचिमत्सूत्र्येष्टिप्रकारकथनादि ।

No 667 साधनपञ्चकं, सटीक ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 26—27 on a page
Extent,—s/lokas Character Bengali Date ? Place of deposit, Manikara
Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, now Prose and
Verse Generally correct

Sa dhana panchaka Five stanzas, by Sanhara Acharya, on the
duties of a Vedanta neophyte, with a commentary by Bhudhara

Beginning वेदा नित्यमधीयता तदुद्दिष्टं कर्म स्मृष्टोयता तेनेशस्य विधीयतामपचित
काम्य मतिस्त्वन्यता । पापौघ परिधूयता भवसुखे दोषोऽनुसन्धीयतामात्मज्ञा
न्यमधीयता निजगृह्णात् तृणं विनिर्गम्यता ॥ १ ॥

(टी०)

कर धूनयन्त सुख स्वादयन्त स्वतेजाभिभूताविवर्गं गणेश । स्वभक्तछदातारमात्र
सुराणां गणेशानभोगानमच्च गमामि ॥ १ ॥

श्रीशङ्कराचार्यविनिर्दिष्टस्य करोम्यहं साधनपञ्चकस्य ।

टीका मनोज्ञा बुधभादवीजा सुयुक्तियुक्ता किल भूधराय्य ॥

इह खलु परमकारुणिका भगवान् सकललाकृतिवतारो भवभयनिहिर
दुस्तरसमुद्रनिजमूर्तिताम्रे कैवत्तको द्रविडावशरत्नाकचन्द्रमा श्रीमच्छङ्कर
चार्यं स्वदेहमुत्तिष्ठन् शिष्यान् प्रति उपदिशति यदो नित्यमित्यादि ॥

End.

य श्लोकपञ्चकमिमं पठते मनुष्य सच्चिन्मयसुन्दरं स्थिरतामुपेत्य । तस्याहं
सद्यस्तिद्वानलतीव्रघोरतापं प्रशान्तिमुपयाति चित्तिप्रसादात् ॥ ६ ॥

साधनपञ्चकं सम्पूर्णं ॥ ० ॥

(टी०)

अधुना श्लोकपञ्चकपठनं फलं दर्शयति, य इति । य मनुष्य इमं श्लोकपञ्चकं
पठति, स अमुद्दिष्टं स्थिरतामुपेत्य सच्चिन्मयति तस्याहं शीघ्रं सद्यस्तिद्वान
लतीव्रघोरतापस्य चित्तिप्रसादात् शान्तिमुपयातीत्यन्वयः ॥ ६ ॥

विषय ।

श्रीमच्छङ्कराचार्येण स्वशिष्याय पद्यमिदं श्लोकैः साधनोपदेशं कृतं ।

No 668 तत्त्वसारः ।

Substance, country yellow paper Folia, 17 Lines, 11—14 on a page
Extent, 773 s/lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit
Yasur Bazar, Dhaka, Dinabandhu Goswami Appearance, old Prose
Generally correct

Tattvasāra A concise epitome of the philosophy of the Bhāgavat Purāna By Rādhāmohana Śarmā

Beginning श्रीकृष्णचरणाब्जो परानन्दाद्यन्ताम्बुधौ ।

मनो मधुव्रजो नित्य रमता समताद्वित ॥

श्रीकृष्णभावकुम्भेन राधाभोजनशर्मा ।

श्रीमद्भागवतस्याय तत्त्वसारः प्रकाशते ॥

अथ द्वापरे ज्ञानवैकल्ये पुनर्ज्ञानरत्नप्रदर्शनाय ब्रह्मादिदैवतेरर्चितो भगवान्
नारायणो वासुदेनावततार । ततश्च वेदान् ब्रह्मधा विभज्यापि तज्ज्ञानशक्ति-
विहीनमन्दबुद्धिजना अल्पयुषो कलौ भविष्यन्तीति निश्चित्य स्त्रीशूद्रदिजवन्-
नामपि निश्चेषमाय च भारतपुराणान्तराणि छलेत्यादि ।

End. मुनीना मननशीलाना मुक्तस्यापि शुकस्य श्रीमद्भागवत—इत्यत खण्डित ।

विषय । भागवतसाराधिवर्णन ।

No 669 अवधूतगीता ।

Substance, country yellow paper Folia, 21 Lines 6 on a page
Extent, 362 stōlas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, new. Verse
Generally correct

Avadhūtāgita A poem inculcating dispassion, and the Vedānta scheme of salvation. By Dattatreya

Beginning अस्य श्रीअवधूतगीतामालामन्त्रस्य अवधूत ऋषिरनष्टपद्वन्द्व श्रीभगवान् निर-
ञ्जनो देवता निरञ्जनप्रीत्यर्थं जपे विनियोग ।

इयंरानुषदादव पुमासत्येति वाचना ।

मदाभयपरिवाणा धिपणा चोपजायते ॥

येनेद् पूरित सर्वं आत्मतवात्मनात्मनि ।

निराकार कथ वन्दे ह्यभिन्न शिवमय्ययम् ॥

End चिन्ताक्रान्त धातुषड् शरीर नष्ट चित्ते धातवो यान्ति नाशं ।

तस्मात्त चित्तं मर्यतो रक्षणोय सुखे चित्ते दुःखं सम्भवन्ति ॥

इति श्रीदत्तात्रेयविरचितायामवधूतगीताया स्वात्मशान्त्युपदेशे अष्टमप्रकरणे
समाप्तम् ॥

विषय । आत्मज्ञानोपदेश ।

No 670 पुण्डरीकोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 16 on a page
Extent, 80 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, old Verse
Correct

Pundarika Upanishad Pippaláyana's instructions to Pundarika on
the knowledge of Brahma

Beginning ॐ अथ श्रोतेत्य तत्त्वज्ञं महर्षिं पिप्पलायन ।

प्रवयाचनत शान्त पुण्डरीको वभाष ह ॥

पुण्डरीक उवाच ।

किं खितं ब्रह्म क उ आत्मा किं ज्ञेयं ध्येयमप्युत ।

किं भरं वाभय किं खितं कस्माद्धेतुविवर्तत ॥

को बन्ध कथं वै मोक्षं ब्रूहि नि श्रेयसाय मे ।

End य इदं पठते नित्यं यदावान् मयतेन्द्रिय ।

मुच्यत स हि पापेभ्यो यो विष्णुं नाम्यस्त्रयति ॥

इति पुण्डरीकोपनिषत् समाप्ता ॥

विषय महर्षिपिप्पलायनेन पुण्डरीकायाध्यात्मविशेषदेश, विशेषतस्तु ब्रह्मोपदेश इति ।

No 671. वैखानसोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, 8 on a page
Extent, 72 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, new Verse.
Correct

Vaikhanastya Upanishad An apocryphal Upanishad of the
Atharva Veda on the divinity of Krishna It is alleged to have been
first expounded by Narada to Vadarayana.

Beginning ॐ सच्चिदानन्दरूपाय ह्यष्टायास्तित्तिष्ठकर्मणे ।

सामञ्जस्यति प्रकाशाय विश्वरूपाय वै नमः ॥

अथ वादरायणे ह वै भगवन् नारदमनुमन्धार । क परमो देव किं हि

ब्रह्म कस्मिन्नेत श्रोतव्यं सर्वं । तस्मै स आवाच ह्यष्टो वै परमं दैवतं ब्रह्मेति ।

तन्महिमानमामनन्ति नस्मिन्नेत श्रोतव्यं सर्वं ॥

- End. तदेच्छासनं वैखानसं पवित्रं शिष्येभ्यः प्रदेयं दीक्षितेभ्यो विप्रेभ्यः । नाग्निष्येभ्यो-
नापुत्रेभ्यो न चेतुकेभ्यः पराभ्यः । ॐ तत् सद्गति ।
- विषयः । श्रीकृष्णसाक्षात्प्रकथन, यन्माहात्म्यं नारदेन बादरायणाय कथितं ।

No. 672. पिशाचभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 38. Lines, 17—18 on a page. Extent, 2588 s'lohas. Character, Bengali, well written. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Very incorrect.

Pis'achabháshya. A commentary on the Bhagavad Gítá, attributed to a demon of the name of Pis'ácha.

Beginning. सर्वं रमं गूढं विद्वदरासभा नागासरा वेगवीर्यममरा (?) ।

वेलासरोतीरकराजदसा श्लोकान्तं सप्तमतेन पूरितं (?) ॥

प्रपन्नपरिजाताय स्ताववेचैकपाण्ये ।

ज्ञानमुद्राय कृष्णाय गीतासूतदुष्टे नमः ॥

End. किं ब्रह्मना यव सम यस्मिन् पत्ने योगेश्वरः कृष्णः स्थितः यवपार्थः धनुर्धरः
उद्यद्गुणादीवस्तु सस्मिन् पत्ने श्रीदेवता विजयार्थं विजयः शत्रूणां धर्म-
भूतिर्नोतिर्मयं प्रज्ञा जयसाधिका इति । इत्थं सतिर्निश्चयः । इतिकरणं गीता-
शास्त्रपरिसमाप्तरथं ॥ इति पैशाचभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 673. राधातापनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 7—21 on a page. Extent, 47 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Rádhá Tápaní. An apocryphal Upanishad on the divinity of Rádhá, a mistress of Krishna. Though running over very much the same subject, the work is distinct from No. CXIV.

Beginning. ॐ श्रीगोविन्दमानन्दं स ब्रह्म यद्दृष्टमस्तत्समस्तमव्यक्तमव्यवहार्यमप्राप्यमवाप्त-
मध्यमवज्रयमतर्कमवोधमचिन्त्यमसङ्गमेकं न तमे न गन्धवती नोष्टं न शून्यं

न वायुर्न नाग्निर्नापो न पृथ्वी न तज्ज, तत् कथञ्च सिद्धं शुद्धं बुद्धं स ईश स
कालः स सुखद आदिर्गुणरत्नादिनिधन शिव. पिता स्वयम्भू. स चोदय
लक्षणधाम विगुणात् पर. । इत्यत्र श्लोका भवन्ति,

ज्ञाने सरस्वतीनिष्ठ सकामे वक्त्रिणीप्रिय ।

लीलारूप राधिकाया सिद्धं सद्ग्रासमुत्तम ॥

End वशिष्ठश्च दृष्टव्यस्य चार्वाकमध्यापयन्ति यजमानस्य वार्हस्पत्यं, ॐ नमः ॐ नमो
मूलधात्रे ।

Colophon. इत्याद्यष्टोत्तरभागे रक्षस्यवर्णने राधोत्तरतापनीयोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । श्रीराधिकायास्तत्तरक्षस्यवर्णन ।

No. 674. गीताभूषणभाष्यं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 101 Lines, 11—12 on a
page, Extent, 5188 s lokas. Character, Bengali Date ? Place of
deposit, Mánakara, Baidhamána, Bábu Hitalala Mis'ra Appearance, new.
Prose Generally correct

Gītābhushana Bhāṣhya. A commentary on the Bhagavadgītā
By Baladeva Vidyābhushana.

Beginning. सत्यानन्ताचिन्त्यशक्त्येकपक्षे सर्वार्थक्षे भक्तरक्षातिदक्षे ।

श्रीमेविविन्दे विश्वभर्गादिकन्दे पूर्णानन्दे नित्यमात्मा मतिर्नः ॥

अज्ञाननीरधिरूपेति यथा विभोप भक्ति परा विभजते परिपोषमुद्यैः ।

तच्च पर स्फुरति दुर्गसमप्यजस्य पाण्ड गुणभूतमदक्षिता (?) प्रणमामि गीता ॥

अथ सुखचिह्नमः स्वयं भगवान् अचिन्त्यशक्ति पुरुषोत्तमः स्वसङ्कल्पायत

विचित्रजगदुदयादिर्विरिहचिन्त्यचरण स्वजन्मादिलीलया स्वतुल्यान् सदा-

विभूतान् पारिपदान् प्रदर्शयन् तथैव जीवान् धरन् अवशिष्टेत्यादि ।

End श्रीमद्गीताभूषणनामभाष्य यत्नात् विद्याभूषणेनापचीर्णं । श्रीमेविविन्देभ्रममाधुर्यं
लुप्तः कारणाद्ग्राह्यः माधवः शोधयध्व ।

Colophon इति श्रीभगवद्गीतापनिषदुभाष्ये अष्टादशोऽध्यायः ॥

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येय ।

No 675 निरालम्बोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper Folia, 4 Lines, 16 on a page,
Extent, 64 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mamulura, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, new Prose
Generally correct

Nirālamba Upaniṣad An elementary treatise on the Vedānta
doctrine, comprising thirty questions, such as Who is Brahma? who
the Creator? who Is'vara? what is duty? &c, &c, propounded by
Bharadvāja, and their appropriate answers by Brahma

Beginning भरद्वाज उवाच । १ प्रश्न । किं ब्रह्मेति । ब्रह्मोवाच । उत्तर । अचि-
न्तोपाधिविनिर्मुक्तमनाद्यन्त शुद्ध गन्तु निर्गुण निरवयवं नित्यानन्दम-
खण्डेकरसमद्वितीय चैतन्य ब्रह्म ॥ २ प्रश्न । किं सकल ब्रह्म । २ उत्तर ।
अव्यक्तात्मब्रह्मद्वन्द्वकारश्चिद्यत्तेजावाप्याकाशात्मक । तेन हृद्द्रूपेणाण्डकोणे
कर्म्मज्ञानार्थरूपतया भावमान सकलशक्त्युपपन्नित सकल ब्रह्म । ३० प्रश्न ।
को ब्राह्मण । ३० उत्तर । ब्रह्मवित्त एव ब्राह्मण ।

End इति निरालम्बोपनिषत् समाप्ता ॥

विषय । १, किं ब्रह्म । २, किं सकल ब्रह्म । ३, किं ईश्वर । ४, को जीव । ५, का
प्रकृति । ६, क परमात्मा । ७, के ब्रह्माद्या । ८, का जाति । ९, किमकर्म ।
१०, कि कर्म । ११, कि तप । १२, किमाद्युत । १३, किं ज्ञान ।
१४, किमज्ञान । १५, क भगवत् । १६, को बन्ध । १७, को मोक्ष ।
१८, कि सुख । १९, कि दुःख । २०, क स्वर्ग । २१, को नरक । २२, कि
परमपद । २३, क उपास्य । २४, को विद्वान् । २५, का भूत । २६, क
सब्रह्मणो । २७, कि याज्ञ । २८, किमयाज्ञ । २९, क समाधि । ३०, का
ब्राह्मण । भरद्वाजश्चानामतवचिश्चप्रश्नानामुत्तरवर्णन ।

No 676 पञ्चीकरणमहावाक्यार्थबोधप्रकारः ।

Substance country yellow paper Folia, 16 Lines, 12—14 on a page
Extent, 353 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Misra Appearance, old Prose
Incorrect

Panchikarana-mahāśāstra-bodha-prakāśa A Vedānta treatise founded on the *Panchikaranaprakāśa* of Śaṅkara Achārya From its abrupt commencement I suspect the MS is imperfect, and does not contain the beginning of the work

Beginning अथ शिष्येण सप्त प्रश्नाः कृताः । ते कथं ततः प्रोवाच । शिष्यस्तु ब्रह्मशब्देन
शब्दिनो जीवशब्देन च, तथा क उक्तं स्यात्, ननु च तथा ।

माया वा कस्य शक्तिः स्यात् तत्तत्स्वरूपं च कीदृशं ।

अविद्यायाः कथं रोति किमात्मसौ तथा भवेत् ॥

End महावाक्यप्रवन्धा हि सारात् सारतरं महत् ।

अवश्यान्वयते जन्तुर्ह्येत्युत्तराध्यायराते ॥

Colophon इति ब्रह्मसूत्रमहाराष्ट्रपञ्चीकरणमहावाक्यबोधः समाप्तः ।

विषयः । गुरुशिष्ययोः कथाप्रकरणेन चलेनाध्यात्मविशेषादेशः ।

No 677 स्नानुभवादर्थः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper Folia, 72 Lines, 10 on a page
Extent, 2193 śloka Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Manalāra, Bardhamana, Babu Hitalāla Mīśra Appearance, old Verse
and prose Generally correct

Saṁubhāradarsa Dissertation on the dualistic or Vaiṣṇava form
of the Vedānta, the text in verse with a commentary in prose Both -
anonymous

Beginning (मू० प्रा०) "यस्मात् परं किमपि नास्ति नमोऽस्तु तस्मै

सच्चित्तसुखाय विभवः पुरुषात्ममायः ।

नो यच्च वामपि मनो न विरोधनाय

कृष्णाय पूर्णमहमे यदुन्मन्मायः ॥

अतितदुत्तरं निजं स्वयं गुरुमास्त्राण्यविचार्यते यदि ।

निकटं गुरुमास्त्राण्यविचार्यते प्रकटं स्यात् वत नौरवय (?) हि ततः ॥

(टी० प्रा०) [चिकीर्षितस्य] अन्यस्य निर्भिन्नपरिचयान्तिप्रचयगमनशिष्टाचार-
परिपास्तनकात् विभिन्नशिष्टाचारानुमित्युतिबोधितकर्तव्यताकं स्वेष्टद्वयतान-
मन्त्राद्यकं महत्तमाचरन् प्रकरणप्रतिपादनमर्थं चद्वेषेण दर्शयति यस्मा-
दित्यादि ।

- End. पूर्वाचार्योदितलेभोऽयमुक्तो बुद्धिस्तोव सख न प्रौढिवादः ।
विद्वांभो येनुपाचार्यं समर्थं तेभ्यो भक्त्या मे प्रणामोऽयमस्तु ॥ २१५ ॥
इति श्रीमन्नारायणश्रमभिर्यमाधवायमविरचितं स्तानुभवादश्रीस्यं प्रकरणं
समाप्तं ॥
इदानीं ग्रन्थकर्तृत्वाभिमानपरिहारपूर्वकं सम्प्रदायकर्त्ताचार्यममस्वरूपं सङ्ग-
लमाचरति पूर्वाचार्येति । स्पष्टार्थः ।
- Colophon. इति (परिसमाप्तिस्वरूपकवाक्यं नास्ति) ।
- विषयः । आत्मतत्त्वानुभवकथनम् ।

No. 678. अज्ञानबोधिनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 20 Lines, 12 on a page.
Extent, 375 śloka. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, old. Prose.
Generally correct.

Ajnána-bodhiní, alias *Adhyátma-vidyopades'a-vidhi*, alias *Saṅkshipta-redánta-śāstra-prakriyá*. A commentary on the *Ā'imabodha*, a metrical summary of the Vedánta doctrine. By Saṅkara Āchārya. Hall's *Contributions*, 105.

Beginning. चित्सदानन्दरूपाय सर्वधोदृतिसाक्षिण ।

नमो वेदान्तवेद्याय ब्रह्मक्षेपनरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानाद् विनिवर्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

अथाध्यात्मविद्योपदेशविधिं व्याख्यास्यामः । मुमुक्षवे, यदधानाय ।

End. क्रियाद्वैतं न कर्तव्यं भावाद्वैतं सदा कुह ।

अद्वैतं विषु लोकोषु नाद्वैतगुणनामद्वयम् ॥

Colophon. इति सद्चित्तप्रवेदान्तश्रमश्रमक्रिया । इति योगरमदक्षपरिव्राजकाचार्यश्रीगच्छ-
हृरक्तौ बद्धिर्मुखात्प्रकरणमज्ञानबोधिनी समाप्ता ।

विषयः । वेदान्ततत्त्वार्थस्वरूपात्मबोधार्थविवरणम् ।

No 679 विन्दुमन्दीपन ।

Substance country yellow paper Folia 10 Lines, 13—15 on a page
Extent 2233 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit,
Manakara Bardhamana Babu Hitalala Misra Appearance new Prose
Generally correct

Field sanlipana A commentary on the *Sittanta* of Madhusudana Sarasvati By Parasottama Sarasvati pupil of Madhusudana Sarasvati and Sridhara Sarasvati The *Sittanta*, otherwise called *Sittanta tattva* is itself a commentary on the *Dasavakya* a metrical abstract of the Vedānta in ten stanzas, by Sankara Achārya. Hall's *Contributions*, 108

Beginning यद्वाधादिदं भाति युक्तिकारजनं यथा ।

यद्वाधादनामायाति न चोदति तदग्रहः ॥

श्रीरामं मुञ्चरामस्य वक्ति श्रीपुत्रपापम ।

मिद्वान्निबन्धो तत्त्वार्थभाषक किमपि मुमुक्षुः ॥

End

मद्व्याख्याननिरनन्दोपमचिरादुलङ्घ्यमानं बुद्धे

यंतमिद्वान्निबन्धमिद्वान्निबन्धकरोदाहृत्य विष्णुपदं ।

सम्यग्मन्त्र्यमुदभर्तनाय विष्णुसद्वर्णोत्पन्नानयिष्य

निगाज मधुसूदनाय गुरवे तथै परमै नमः ॥

अनमस्यन्मुधिमान्निर्गच्छना विषयैरिह ।

विन्दुमन्दीपनाभ्याम युक्तिमौक्तिकपङ्क्तयः ॥

Colophon

इति श्रीमधुसूदनसरस्वतीशोधसरस्वतीपूज्यादश्विष्यपरमदसपतिराजकाषा

यं श्रीपुत्रपापमसरस्वतीविरचितो विन्दुमन्दीपनाभ्याम दस्य समाप्तः ।

विषयः ।

श्रीमधुसूदनसरस्वतीकृतमिद्वान्निबन्धव्याख्यानं ।

No 680 भावार्थदीपिका ।

Substance country yellow paper Folia, 84 Lines 12—13 on a
page, Extent slokas Character Bengali Date S 1909 Place of
deposit Manakara Bardhamana Babu Hitalala Misra Appearance, new
Prose Generally correct

Bhāṭārtha-dīpikā A commentary on the *Bhagavad-gītā* By
Mukunda Dāsa.

Beginning. श्रीमुकुन्दं नमस्कृत्य तदासेन विनिर्मिता ।

गीतायाः शास्त्रसारायाः भावार्थस्य प्रदीपिका ॥

वितन्मतां सता मोद साधकानां विमुक्तिदा ।

यस्य देवस्य दामोऽहं स एव शरणं भव ॥

दुष्टार्थं कुर्वन्नेवं गतानां कैरवपाण्डवानां हत व्यासप्रसादेन लब्धदिव्यदृष्टिं
सख्यतं सञ्जयं प्रति धृतराष्ट्रः प्रष्टवानिति जनमेजयं प्रति वैशम्पायनो दर्शयति,
धृतराष्ट्र उवाचेति ।

End. शरणागतदोनार्त्तपरिचाणपरायणः ।

यः प्रविष्टः स एवास्तु सम आणपरायणः ॥

Colophon. इति श्रीमुकुन्दविरचितायां भगवद्गीताया भावार्थदीपिकायातष्टादशाध्यायः ।

विषयः । श्रीमद्भगवद्गीताया व्याख्येयं ।

No 681. भागवतप्रकाशः ।

Substance, English paper. Folia, 14. Lines, 10 on a page.
Extent, 296 slokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Poetry.
Incorrect.

Bhāgavataprákās'a. An exposition of the doctrine of faith as an
element of devotion, as elaborated in the *Bhāgavata Purāna*. By
Priyādāsa.

Beginning. वन्दे सुहृन्दारकहृन्दवन्द्य हृन्दाटवीकुञ्जविराजमान ।

वेदैश्च सर्वैरनुगोषमानं श्रीराधिकावल्लभमिष्टदेवं ॥

हृदस्य सोयानां विकसति समन्ताद्दुन्दुयाग्रिशा-

तुन्मया माया कुक्षकवदना याति शसनं ।

कुमार्गस्थालोको भवति तमसु व्यासतनयं

नमानो भास्वनं सकलचित्तहृत्प गुदवर ॥

नत्वा मुहुर्भोगवताह् भिरण्वुंसः समसार्थमुमिद्विहेतून् ।

कुतर्कमायावरण निवार्य करोम्यहं भागवतप्रकाशं ॥

- अथ खलु भक्तिरेवैनं नयति भक्तिरेवैनं दर्शयति भक्तिवशं पुरुषो भक्तिरेव
 भूयसीत्यादिश्रुतिवाक्येभ्यो भक्त्या मामभिजानातीत्यादि ।
- End. अयं सदा भागवतप्रकाश प्रकाशतां श्रीहरिभक्तिमार्गं ।
 धुनोतु धान्या (?) हृदयान्भकारं तनोतु साधुषु सुखं सदैव ॥
- Colophon. इति श्रीमद्भागवतसरसिकहृदयवृन्दानन्दकन्दश्री-सदपदारविन्दामन्दनकर-
 न्दमधुवनानुव्रतप्रियादासकृत श्रीभागवतप्रकाशः सम्पूर्णः ।
- विषयः । श्रीमद्भागवतगूढार्थविवरण ।

No. 682. मण्डलब्राह्मणोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 16 on a page
 Extent, 76 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, new. Prose
 Correct.

Mandala-bráhmāna Upanishad. An Upanishad on the adoration of
 the spirit of the sun as the supreme deity, the mode of meditating on
 it, and the fruit thereof.

Beginning ॐ यदेतन् मण्डलं तपति तन् मयन् उच्यते ता ऋचः स ऋचां लोकोऽयं यदेत-
 दचिर्दीप्यते तन् मद्याव्रतं तानि समानानि स सान्ना लोकोऽयं य एष एतच्छिन्
 मण्डले पुरुषः सोऽग्निस्तानि यजूंषि यजुषां लोकः ।

End. स एष एव सत्युर्य एष एतच्छिन् मण्डले पुरुषो ययायं दक्षिणेक्षपुरुष (?) स एष
 एवंविदात्मा भवति स यदेव विदत् स्वाज्ञोकात् प्रेत्ययैतमेवात्मानमभिसम्भवति
 सोऽतो भवति सत्युर्ध्वस्यात्मा (?) भवति ॥

Colophon इति मण्डलब्राह्मणोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमण्डलमुपलचीकृत्याध्यात्मविश्लेषकथनं, तद्द्वानं, फलश्रुतिश्च ।

No. 683. सन्ध्यासपद्धतिः, सन्ध्यासविधिः, वा विरजापद्धतिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6. Lines 11—17 on a page.
 Extent, 121 ślokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
 Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mís'ra. Appearance, old. Prose.
 Generally correct.

Sannyāsa-ridhī, alias *Sannyāsa-paddhati*, alias *Virajā-paddhati*.

A manual for the performance of the ceremonies necessary for assuming the condition of a Sannyāsi. The work is attributed to S'aunaka, but it is apparently a compilation.

Beginning. अथ स्नानादिकं कृत्वा निमन्त्रितान् ब्राह्मणान् आहूय पादौ प्रक्षाल्याचम्य
प्राङ्मुख उपविश्य विष्णुस्मरणपूर्वकं प्राणायामतिथिप्रवणञ्च (?) कृत्वा सत्सङ्गा-
साङ्गभूतनान्दीमुखप्राद्वसञ्च करिष्ये इति श्रद्धात्पु वेतालपञ्चत्यादिभिरुच्यै-
र्भूमिशोधनं कृत्वा ।

End. गुरोर्वाक्यं कार्यं गुरुसमीपे श्रावय । न गुरोरवधीरणं कार्यं ॥

Colophon. इति शौनकप्रोक्तः सङ्गासविधिः समाप्तः ।

विषयः । सङ्गासपरिपक्षविधिकथनं ।

No. 684. प्रकीर्णमन्त्रोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Line, 14—15 on a page.
Extent, 33 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánahara, Bardhamána, Bábu Hatalá Mísra. Appearance, New. Verse.
Correct.

Prakírnamantra Upanishad Minor mystic mantras for the adora-
tion of the Supreme Soul, and the advantages of worshipping therewith.

Beginning. ॐ सर्वेषां कर्तुं भूतानां आत्मा सत्ये प्रतिष्ठितः ।

तेनात्मानमनन्दोऽयं न किञ्चित् पापमिच्छति ॥

आत्मसत्यात्मसाक्षी यः सतां वन्द्यः प्रतापवान् ।

स पापानि न कुरुते यस्यात्मा भवति प्रियः ॥

आयत्येको धियत्येको अज्ञात्येकः शुभाशुभं ।

सर्वभूतात्मभूतेभ्यः सत्यभूतानि पश्यति ॥

End. इन्द्रं मित्रं वरुणमग्निमाहुर्द्यौ दिव्यः सद्युषणो गवद्वान् ।

एकं सद्दिशं षड्रथा वदन्ति अग्नीयम मातरित्यानसाहुः ॥

Colophon. एते प्रकीर्णमन्त्राः समाप्ताः ।

विषयः । अध्यात्मविषयकमन्त्राः ।

No 685 दक्षिणकालिकासहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country yellow paper Folio, 15 Lines, 6—7 on a page
 Extent 367 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Vanagrāma, Dhāka, Ramachandra Chakravarti Appearance, old Prose
 Incorrect

Dakṣiṇakālīśa-sahasranama stotra A hymn in praise of a form of Durga named Dakṣiṇā lalīkā, in which a thousand epithets are strung in verse The work professes to be a part of the Kalikula sarvasva, a Tantric compilation Almost all the leading divinities of modern Hinduism have hymns of this description sung in their praise The epithets are usually accepted as so many names of the divinity

Beginning कथितोऽयं महासन्त सर्वमन्त्रोत्तमोत्तम ।

यन्मासाद्य मया प्राप्तमैश्वर्य्यपदसुत्तमम् ॥

समुक्त परया भक्त्या यथोक्तविधिना भवान् ।

स्तुतमत्यर्थं देव।स्त्रेलोक्यविजिगीषया ॥

End श्रीमतसद्गुरुभक्तिपूर्वकमहाकालीपराध्यायिनो

मुक्तिर्भुक्तिनयमुतिपरा भक्ति करस्यायिनी ॥

Colophon इति श्रीकालीकुलसर्वस्वे शिवपरशुरामसंवादे श्रीदक्षिणकालिकासहस्रनाम-
 स्तोत्र समाप्तम् ।

विषयः । दक्षिणकाल्या सहस्रनामकथन । पूव यदुक्तं तन्महाकालसंवादयुक्तम् । रदन
 परशुरामसंवादत ।

No 686 हरिनामोपनिषत्, वा कलिसन्तरणोपनिषत् ।

Substance country yellow paper Folio, 2 Lines, 6—11 on a page
 Extent, 27 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Manakara, Bardhamāna Babu Hitalala Mis'ra Appearance, new Prose
 Correct

Harinama Upaniṣad, alias *Kalisanṭarāṇa Upaniṣad* An apocryphal Upaniṣad affiliated to the Atharva Veda in which the word *Harī*, a name of Viṣṇu, is described as the only specific for salvation in the present Kali age It professes to have been first imparted by Brahm

to Narada, but from its language and style, it appears to be a very modern composition, probably not so old as the time of Chaitanya.

Beginning द्वापरान्ते नारदो ब्रह्माण प्रतिजगाम कथं नु भवयोगं पर्यटनं कलिं सन्तरेय-
मिति । स होवाच । साधु शृणोस्मि सर्वश्रुतिरक्षस्य गोप्यं ततः शृणु देव कलिं
ससारं तरिष्यमि भगवदादिविष्णोर्नारायणस्य नाम्नेति । नारदः पुनः परच्छ-
किं नामेति । स होवाच । हरः रामः हरेः रामः रामः हरेः हरेः । हरेः कृष्णः
हरेः कृष्णः कृष्णः हरेः हरेः ।

इति षोडशकं नाम्ना कलिकलुपनाशनम् ।

नातः परतरापायः सर्ववेदेषु दृश्यते ॥

End स्वधर्मपरित्यागपापात् मया श्रुतितामाप्नुयान् मयो मुच्यते मयो मुच्यते ।

Colophon इत्यर्थवर्णनपनिषदि हरिनामोपनिषत् समाप्ता ।

विषयः । ब्रह्मनारदकथापकथनप्रसङ्गेन हरिनामसाहाय्यं सूचितम् ।

No 687 समञ्जसा वृत्तिः ।

Substance, country yellow paper Folia, 109 Lines 20—21 on a
page Extent, 3052 ślokaś Character Bengali Date ? Place of
deposit Manakara, Bardhamāna, Babu Hitalala Misra Appearance, new
Prose Correct

Samanyasacriti Annotations on the original aphorisms of the
Vedānta By Anupānarayana Tarkas'īromani

Beginning ब्रह्मजिज्ञासा । स्वार्थस्ववृत्तद्व्याप्यकुरुदभृतिरसमङ्गला ।

इति श्रीमान् वल्लभनूपनारायणशिरौमणिः ॥

समञ्जसाविरोधसाधनफलान्यथायार्थाः । तात्पर्यं निर्णायकन्यायसूचकत्वाद् ब्रह्म-
विचारात्मकस्यात्मस्य स्वार्थनिर्णयामेवमात्रं भुक्तीनां समन्वयादिविचारायोद्घात-
कत्वादस्य स्वस्य चात्र सङ्गतिः ।

End. कायेन मनसा वाचा यत् किञ्चित् सुकृतं कृतम् ।

कर्तव्यं क्रियमाणं वा सर्वं कृष्यार्हितं पुरा ॥

Colophon इति श्रीकृष्णद्वैपायनाभिषाननसहस्रिवेदव्यासप्रोक्तजयास्त्रब्रह्मसूत्रे श्रीमदनूपना-
रायणनरैरिशिरामणिभट्टाचार्यैर्विरचितायां समञ्जसायां वृत्तौ चतुर्थाध्याय-
चतुर्थपादः । समाप्तस्तथा यन्म ।

विषयः । ब्रह्मसूत्रस्य व्याख्येयः ।

No 683 तत्त्वसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper Folia, 54 Lines, 17—22 on a page
Extent 1930 ślokaś Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Vasur Bājara Dhalá, Dinabandhu Gos vámi Appearance, old Prose
Correct

Tattvasa graha A Vaishnavite exposition of the Vedánta doctrine
By Radhámohan Gos vámi Bhaṭṭachárya of the family of Advaita the
colleague of Chaitanya The work is divided into two parts, the first com-
prising 8 chapters, and the second 6 Contents First Part, I Introduc-
tion II Tattva defined III Creation IV The influence of Prakṛti on
creation V VI VII The nondual theory and its varieties VIII
Creation according to the Tridandis Second Part, I Introduction II
Pratishṭha III Meaning of the word Bhagavat IV The satvata theory
V The suddhatattva theory VI Reconciliations of the different theories

Beginning श्रीमद्द्वैतवशन् राधासोदनशर्माण ।

प्रणम्य राधिकाकान्त क्रियते तत्त्वसङ्ग्रह ॥

अथ तत्त्वनिर्णय ।

तच्च परापरभेदेन द्विविध । तत्राद्यमाह, प्रथमे—

“वदन्ति तत तत्त्वविदस्तत्त्व यजन्नाममदय ।

ब्रह्मति परमात्मैति भगवानिति शब्दात्ते” ॥

अद्वय सञ्जातीयनिष्ठाभावप्रतियोगिज्ञान स्वप्रकाररूप तत्त्व परमार्थसदृश ॥

End

अत्रापुद्गेश श्रीदण्डप्रेमसेवादिक फल न तु सञ्योगादि । ततफलस्य नूनत्वात्,
सञ्योगाकाङ्क्षायामेकान्तिकसक्तित्वानुपपत्तेरित्यादिकमालोचनीयम् ।

Colophon

इति कलिमुगपावनावतारश्रीमद्द्वैतवशन् राधासोदनगोस्वामिभट्टाचार्यकृत
तत्त्वसङ्ग्रह समाप्त ।

विषय ।

पुस्तकमिदं पूर्वोत्तरभागद्वयेन विभक्त परिचयमस्ति गतञ्च । तच्च पूर्वभाग ।
१, विभागरम्भ । २, तत्त्वनिर्णय । ३, दृष्टिप्रक्रिया । ४, प्रकृति ।
५, अद्वैतवादिसमता । ६, विविष्टाद्वैतवादिसमता । ७ विद्वच्छिन्ना द्वैताद्वैत
वादिना मतम् । ८, तन्मते दृष्टिक्रमश्च । उत्तरविभागे—१, उत्तरविभागरम्भ ।
२, प्रतिष्ठा । ३, भगवतशब्दाय । ४, सत्त्वमतम् । ५, शुद्धसत्त्व । ६, मतस्य
मन्वयश्च ।

No. 689. अद्वैतमकरन्दः, सटीकः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10 Lines, 16—18 on a page
Extent, 518 slokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra Appearance, old. Verso.
Generally correct

Adwaitamaharanda A Vedánta treatise on the nondual theory,
in verse. By Lakshmídhara Kaví. Attached to it is a commentary on
the text by Srayamprakás'a Yatí, the disciple of Kaivalyánuanda Yogin-
dra —Hall's *Contributions*, 102.

Beginning (मू०) कटाक्षकिरणवान्ननमन्नोदाव्यये नमः ।

अनन्तानन्दकृष्णाय जगन्मङ्गलमूर्तये ॥ १ ॥

अक्षमस्मि सदा भामि कदाचिन्नाक्षमप्रियः ।

ब्रह्मैवाक्षमतः भिदः सचिदानन्दलक्षणः ॥ २ ॥

(टी०) नित्य निरन्तरानन्दचिह्नं ब्रह्मनिर्णयः ।

श्रुत्या तर्कानुभूतिभ्यामक्षमस्तद्वय परं ॥ १ ॥

अम्बाष्टशोतवामार्धे वन्दे चन्द्रकलाधरं ।

लान्घनमधुरासारं काव्यस्वरसवारिधिं ॥ २ ॥

End. (मू०) लक्ष्मीधरकवेः सृक्तिररदभोजमभृतः ।

अद्वैतमकरन्दोऽयं विद्वद्भूषैर्निर्णीयता ॥

इति श्रीलक्ष्मीधरपण्डितविरचिताद्वैतमकरन्दः समाप्तिमगमत् ।

(टी०) ब्रह्मानन्दरसोत्सादमिर्षद्भिर्विबुधोत्तमैः ।

रसाभिव्यञ्जिका श्लेषा परिशील्या सदादरात् ॥

Colophon. इति परमहंसपरिव्राजकाचार्यकैवल्यानन्दयोगीन्द्रपादकमलभद्रावसानस्तव-
न्मकामाण्ययतिविरचिताद्वैतमकरन्दयाख्या रसाभिव्यञ्जिका नाम समाप्ति-
मगमत् ।

विषयः । ब्रह्मसत्त्वं ।

No 690 परमामृतं ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines, —13 on a page
Extent, 155 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Babu Hitalala Mis'ra Appearance, old Prose
Incorrect

Paramāmṛta A Vedāntic disquisition on the supreme soul, and
the mode of adoring him By Mahādevendra Sarasvatī, a disciple of
Prajñānendra

Beginning प्रज्ञानमेक ब्रह्मेव वासुदेवोऽष्टुत शिव ।

इत्यादिनामधेयेयत तस्मै ज्ञानात्मन नम ॥ १ ॥

अथ परागदष्टिविषयप्रवणानां शास्त्रेण पूर्वाचार्यैश्च शिञ्चितं कथमिति चेत्
उच्यते, शृणु यन्वात्मवर्द्धिं कुण्ठये चिदातुके सुधी कलवादिषु भाग्यसत्यधी ।
यत्सौर्यवर्द्धिं मलिलेषु कर्हिचिज्जनेष्वभिज्ञेषु च एव मोक्षर ।

End काष्ठा परमामृतान्ध्र प्रकरणमिदं सुष्टु सङ्गच्छ लक्ष्म

श्रीमुखसवत्सरेऽक्षिन सुरगुर्वचसांघकण्ये दशम्या ।

प्लवा नत्वा गुरुणा विकशितप्रभुदार्पितं तच्चिन्वाया-

नेन प्रीणातु देवो मम धीविलसतपूर्णप्रत्यक्षरूप ॥

Colophon. इति श्रीपरमहंसपरिव्राजकाचार्य्यश्रीमतप्रज्ञानेन्द्रगुरुवर्य्यपूज्यपादशिष्यमहा-
देवेन्द्रसरस्वतीसङ्गृहीत परमामृतान्ध्रप्रकरणं सम्पूर्णं ।

विषय । अध्यात्मविद्यावभास ।

No 691 ब्रह्मसंहिता, सटीका ।

Substance, country yellow paper Folia, 18 Lines, 18 on a page
Extent slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit
Kagujola Dhaka Bábu Krishnagovinda Ghosha Appearance, old Verse
Generally correct

Brahma Saṁhitá An epitome of a large work of this name on
the divinity of Krishna, with a metrical commentary By Rupa, brother
of Vallabha and Sanatana, immediate followers of Chaitanya

Beginning ईश्वर परम लक्षण सच्चिदानन्दविषय ।

अनादिराशिर्गोविन्द सर्वकारणकारण ॥

सहस्रपत्र कमल गोकुलाख्य सद्यतपद ।

तत्कर्णिकारं तद्दधाम तद्दन्ताग्रसम्भवम् ॥

(टी०) श्रीलक्ष्मणमहिमा सप्त चित्रे मन्त्रोपता ।

यस्य प्रसादाद् व्याकर्तुमिच्छामि ब्रह्मसंहिता ॥

दुर्भोजनावि पुनरार्था सुचिरादपिलादृशति ।

विचार तु मया न स्यादयोणा स ऋषिर्गति ॥

यद्यप्यध्यासगतयुक्त मंहिता सा तथाप्यमौ ।

अध्यास स्वरूपत्वात् तस्या सर्वज्ञता गत ॥

अध्यासगतसम्पन्ना भगवद्ब्रह्मसंहिता ।

छन्नापनिपदा शरैः संहिता ब्रह्मणेदिता ॥

इति श्रीब्रह्मसंहिताया भगवत्सिद्धान्तसङ्गच्छे मूलछाया पञ्चमोऽध्यायः ।

(टी०) सनातनसमो यस्य ज्ञायान् श्रीमान् सनातन ।

श्रीवल्गुमानुज साऽसौ श्रीरूपो जीवसद्गतिः ।

परिमृशान्निष्ठचक्रं वाक्यं नास्ति ।

श्रीमद्देवस्य ब्रह्मात्मप्रकाशिनी दृष्टदुर्ब्रह्मसंहिता विद्यते । सतप्रतिपाद्यमात्र-

द्योतिकासौ सद्दक्षिणा ब्रह्मसंहिता ६५ श्लोकान्तिका च ।

No 692 पञ्चवदीपिका ।

Substance, country yellow paper Fols, 9 Lines 6—7 on a page
Extent 196 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Vanagrama, Dhaka Babu Vr ndāvanchandra Gangopādhyāya Appearance,
old Verse Generally correct

Pallavādīpikā A short treatise on incantations for killing, sub-
jugating and bewitching rivals, &c By Śrīkrishna Vidyavāgīs a
Bhaṭṭācārya

Beginning छन्ना दयी नमस्कृत्य तथा विपुलसुन्दरी ।

भद्रकाली च देवशी तथा पठकर्मद्वयनाम् ॥

श्रीलक्ष्मणविद्यावागीशमहाचार्येण धीमता ।

क्रियते विदुषा प्रोक्तैः छता पञ्चवदीपिका ॥

आधाज ज्वलन्ती ज्वलन वदन्ती दृष्टि ददन्ती दितिजं पश्यन्ती ।

भीम नदन्ती प्रणमामि छन्ना राक्षसमाना दुषधोपकेशिन ।

End निवेद्य पिष्टपानादि तत्फलानि तथा तथा ।

Colophon परिमृशान्निष्ठचक्रं वाक्यं नास्ति ।

विषयः । मारणमोचनादिविधिकयनं ।

No 693 वेदस्तुतिटोका ।

Substance, country yellow paper Folia 31 Lines, 17—18 on a page
Extent 2093 slokas Character Nágara Date S 1920 Place of deposit,
Manakara, Bardhamana, Bábu Hitalala Misra Appearance, new Prose
Generally correct

Vedastuti Tiká Annotations on the Tenth Book of the Bhagavata
Purána, in accordance with the exposition of Sridhara Sámí By
Chakra Chudamani

Beginning सच्चिदानन्दरूपाय कृष्णायस्तिष्ठकर्मणे ।

नमो वेदान्तवदाय गुरवे बुद्धिसाक्षिणे ॥

अथ श्रीवेदस्तुतिव्याख्या श्रीधरपूज्यपादैर्यो कृता सैव तदनुकूलाधिकपदकदम्ब
सर्वज्ञता व्यक्तार्था यथा स्यात् तथा स्वीयानां सुखबोधाय मयात्र लिख्यते ।

End. इन्दारण्ये निकुञ्जस्य कविचूडामणिर्दिज ।

श्रुतिस्तुतिश्रुतिव्याख्यानमकरोत् सर्वमममता ॥

Colophon इति श्रीवेदस्तुतिटोका चक्रचूडामणिकृता समाप्ता ।

विषय । श्रीमद्भागवतदशमस्कन्धान्तर्गतश्रुत्यध्यायव्याख्यान ।

No 694 कुब्जिकातन्त्रं ।

Substance, country yellow paper Folia, 33 Lines, 4 on a page
Extent, 453 slokas Character Bengali Date ? Place of deposit,
Vanagrama, Dhaka Bábu Kasinatha Chakravarti Appearance, old
Verse Incorrect, and defective

Kubjiká Tantra This is an original Tantra, but the MS was in
so disordered a state, that the Pandit who examined it, could not make
much of it According to his report, the MS comprises fourteen pátalas,
of which the first treats of the faults of women, 2nd the worship of
Raktamatriká, 3rd the purification of the centres of the body, 4th
worship of Shashthi, the protectress of new born infants, 5th worship of
Dankura kumára, 6th worship of Jayakumara, 7th infructuousness
in man, 8th directions for bathing, the rest unintelligible

End जातः कनकनेत्राया छव्यपादाक्षपटपदः ।
 नद्यः सर्वेषु धोरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धोरः श्रीजगदानन्दो निर्गम कृत्यकौमुदी । समाप्तेय यन्त्र ॥
 विषयः । विवाहादिकर्मणां दिवसशुद्ध्यादिकथन ।

No 696. रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper Folia, 5. Lines, 5 on a page
 Extent, 84 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Vanagrāma, Dhaká, Vrindāvanachandra Gaṅgopadhya. Appearance, old.
 Prose Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishnu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Āshādhā, June-July.

Beginning. पूर्वदिने अधिवान कृत्वा अपरदिने कृतगत कृत्यः कृतनित्यक्रियो यजनानः
 पूर्वमुख आचम्य खलिवाचनपूर्वं सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. इति सुता प्रणम्य दक्षिणाच्छिद्रानधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः समाप्तः ।

विषयः । रथयात्राविधिः ।

End. चनादतिः शब्दादमादतिः शब्दान् ॥ १२ ॥ इति चतुर्थध्यायस्य चतुर्थे
पादः समाप्तः ॥

(टी०) भाष्यालोचनसालस्यैर्वैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।

सूत्रार्थसङ्ग्रहः पाथ पाठनीयो मुकुर्मुकु ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्धनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिदत्ते शरीरक-
सूत्रार्थसङ्ग्रहे चतुर्थध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥

विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 slokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit
Vasur Bajára, Dháká, Dínabandhu Gos'vámí Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramárthasāra. Eighty-five verses in the *Āryá* metre on the
elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sāṅkhya Kārikā*
of Īś'vara kṛishna. By Sesha Nāga.

Beginning. अथक्तादष्टमभूदण्डाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयो प्रवृत्तिः सञ्चिद्यत इयं पुनः पुनः(?) ॥ *

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणगणः करोति कर्माणि ।

तदभिष्टाता देहो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिल विलोक्य श्रेयोऽखिलाधारः ।

आर्यापञ्चाशोत्या बबन्ध परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनागविरचितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणम् ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 s'lokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit,
Vanagrama, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalatá. A Tántric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kuláchára
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

End जातः कनकरेखाया छप्पपादाक्षपट्पदः ।
 नद्यः सर्वेषु धोरेषु परनिन्दापराङ्मुखः ।
 धोरः श्रोजगदानन्दो निर्गम हत्यकौमुदी । समाप्तायं ग्रन्थः ॥
 विषयः । विवाहादिकर्मणां दिवसग्रह्यादिकथन ।

No 696 रथयात्राप्रयोगः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 5 on a page
 Extent, 84 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
 Vanagrāma, Dhaká, Vrindāvanachandra Gaṅgopadhyāya Appearance, old
 Prose Generally correct.

Rathayātrā Prayoga. A manual for the performance of the ceremonial rites necessary to be observed before taking out an image of Vishnu, particularly Jagannātha, for airing on a car on the 2nd of the waxing moon in the month of Āshādhā, June-July.

Beginning. पूर्वदिने अधिवासं कृत्वा अपरदिने कृतप्रातः कृत्यः कृतनित्यक्रियो यजमानः
 पूर्वमुख आचम्य सस्तिवाचनपूर्वं सङ्कल्पं कुर्यात् ।

End. इति कृत्वा प्रणम्य दक्षिणाब्जिद्रावधारणं कुर्यादिति रथयात्राप्रयोगः, समाप्तः ।
 विषयः । रथयात्राविधिः ।

No. 697. शारीरकसूत्रार्थसङ्ग्रहः ।

Substance, English paper. Folia, 54. Lines, 7—10 on a page, Extent
 2058 s'lokas. Character, Bengali. Date, SK. 1770. Place of deposit,
 Sūtrapura, Dhaká, Bhagavānachandra Chakravartī. Appearance, new,
 Prose. Correct.

S'āraka-sutrārtha-saṅgraha. A commentary on the Vedānta Sūtras of Vyāsa. By Rādhāramaṇadāsa Gos'vāmī, son of Govardhana-lāla Gos'vāmī—This work is from the pen of a Dacca Pandit of no repute.

Beginning. श्रीराधारमणं नत्वा राधारमणदासकः ।

प्रश्नसूत्रप्रवेशाय कुर्ये सूत्रार्थसङ्ग्रहः ॥

अथातो ब्रह्मविद्यायाः । कर्मज्ञानानन्तरं कर्मज्ञानस्याखिरफलत्वाद् ब्रह्मज्ञानं
 कर्तव्यम् ।

- End. अनादृतिः शब्दादनादृतिः शब्दान् ॥ १२ ॥ इति चतुर्थोऽध्यायस्य चतुर्थः
पादः समाप्तः ॥
(टी०) भाष्यालोचनमालस्यैर्वैष्णवैः शास्त्रसम्मतः ।
स्वार्थसङ्गृहः पाथ पाठनीयो मुकुटमुद्रः ॥ ४ ॥
- Colophon. इति श्रीगोस्वामिगोवर्दनलालतनूजराधारमणदासगोस्वामिहते शारीरक-
स्वार्थसङ्गृहे चतुर्थोऽध्यायस्य चतुर्थपादः समाप्तः ॥
- विषयः । ब्रह्मसूत्रव्याख्यानं ।

No. 698 परमार्थसारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 8. Lines, 10—20 on a page.
Extent, 180 slokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit
Vasur Bajára, Dhákí, Dínabandhu Gos'rámí. Appearance, old. Prose,
Generally correct.

Paramárthasára. Eighty-five verses in the Áryá metre on the
elements of the Vedánta, apparently an imitation of the *Sāṅkhya Kárikā*
of Ís'vara Kṛishṇa. By Sesha Nága.

Beginning. अथकादङ्गमभूदङ्गाद् ब्रह्मा ततः प्रजासर्गः ।

मायामयो प्रवृत्तिः सञ्चियत इयं पुनः पुनः(?) ॥ "

मायामयोऽप्यचेता गुणकरणमणः करोति कर्मणि ।

तदधिष्ठाता देहो सचेतनोऽपि न करोति किञ्चिदपि ॥

End. वेदान्तशास्त्रमखिल विलोक्य शेषोऽपिस्त्राधारः ।

चार्यापञ्चाशोत्या वदन् परमार्थसारमिदं ॥

Colophon. इति श्रीशेषनामकिरञ्चितः परमार्थसारः समाप्तः ।

विषयः । वेदान्तार्थसारनिरूपणम् ।

No. 699. निगमलता ।

Substance, country yellow paper. Folia, 32. Lines, 8 on a page,
Extent, 784 slokas. Character, Bengali. Date . ? Place of deposit,
Vanagrama, Dháká, Rámachandra Chakravartí. Appearance, old. Prose.
Correct.

Nigamalata. A Tántric compilation on the attainment of perfec-
tion through the adoration of women, according to the Kuláchára
system. The MS. is incomplete, the first three chapters being
wanting.

Beginning. (द्वितीयपटलपर्यन्तं नास्ति । चतुर्थपटलात्)

श्रीपरमेश्वराय । इतोऽधिकं महादेव सङ्क्षेपाच्छृणु यत्नतः ।

जातिविचारणं वाचं सधवा विधवा विना ॥

एदां वा दौवनेनमत्ता कुत्सितां नास्ति वत्सल(?) ।

शक्तेर्दर्शनमात्रेण शास्त्रानान्तु मद्योत्सवम् ॥ इत्यतो विद्यते ॥

End.

कवचं वा तदर्दं वा तदर्दं वा मद्येश्वर ।

जानाति स मुहः साक्षान् मत्समस्तसुखोऽपि वा ॥

इति निगमलतायाः पार्वतीश्वरसंवादे पञ्चविंशतितमः पटलः । समाप्तः ।

विषयः । अथ सर्वत्र नायिकासाधनव्यवस्था, तन्मन्त्राणि च विद्यन्ते ।

No. 700. अद्वैतामृतं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 14—15 on a page. Extent, 776 stokas. Character, Nágara. Dated S 1807. Place of deposit, Mánakara, Bardhamána; Bábú Hítalála Mis'ra. Appearance, old. Verses Correct.

Advaitámrita. The preeminence of the Vidánta as a means of salvation. By Jagannátha Sarásvatí, disciple of Harihara Sarásvatí. The subject of the work is treated in the form of a dialogue. Vivékás'rama Yáti, or the saint of the hermitage of dispassion, in course of his search for a peaceful hermitage, encounters Chittavrittí, (mind), who calls herself his elder sister, and enters into conversation on the subject of salvation. The work is divided into five kavalas or mouthfuls of nectar. Contents: I introduction. II Átma defined, its character. The power of the Godávari, and other rivers to afford salvation; the story of Andhaká. III Proofs of the felicitous character of the soul. IV. Impermanence of worldly pleasures, and nonduality of the soul. V. The difference between spirit, and matter; a quotation on the subject from the Chhándogya Upanishad. Dr. Hall states (*Contributions*, p. 11) that the work "purports to have been written for the use of one Vivékás'rama;" that personage, however, is entirely imaginary, and plays the part of the tutor and not the taught.

Beginning. हरिहरसरस्वती यद्गुरोमः परमहंसानां ।

स जगन्नाथपदोत्तरसरस्वतीमन्दमवेद्यः ॥ १ ॥

कर्मादिकप्यालङ्कारं सारं वेदान्तवारिधेः ।

रचयत्यमल ग्रन्थमद्वैतास्यतसञ्चकं ॥ २ ॥

आसीत् यतिवरः कश्चिद् विवेकाग्रमसञ्चकः ।

यत्प्रसादेन बहवो मुक्तिमार्गमुपायताः ॥ ३ ॥

End. जिताहारो जितक्रोधो जगन्नाथसरस्वती ।

तेनाथ रचितो ग्रन्थो अद्वैतास्यतसञ्चकः ॥

एतस्य कवलान् पञ्चाशन्नोद्गादवतां गताः ।

अस्यतल प्रयान्त्याय विबुधा यतिवृत्तमाः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यहरिहरसरस्वतीप्रियमिष्टश्रीजगन्नाथसर

स्वतीविरचिताद्वैतास्यते पञ्चमः कवलः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविद्याभ्यासः ।

No. 701. प्रवासकृत्यम् ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches. Folia, 10. Lines, 11 on a page. Extent, 160 slokas. Character, Nāgara. Date of compilation, S. 1663; that of MS. S. 1739. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Correct.

Pravāsakṛitya. The duties of a Sāgnika Brāhmana, driven to a foreign country for the sake of earning a livelihood or other cause. By Gaṅgādhara, son of Rāmachandra.

Beginning. सप्रकाशविमलांश्वरीजाङ्गुरस्वतां पराम् ।

ग्रहाद्वीथिनिर्लपं प्रस्थानन्दमयीं नुमः ॥

धनार्जने तथापमौ प्रवासे समुपस्थिते ।

अग्निभारे प्रतिष्ठाप्य पद्मग्रासनिधु धर्मवित् ॥

प्रवसेद्विधिना सम्यक् तत्र कृत्यमिष्टोपते । इत्यादि ।

End. यद्वत् भौतव किञ्चित् तद्गुरोरेव केवलम् ।

यदवाधौतव किञ्चित् तत्तमेव नुरोने चि ॥ ४८ ॥

धनम् वाङ्मयके विपश्चिन्मये वासन्तिके माघवे

पूर्वाभ्यां रविवाधरे वृषयते मार्गश्रद्धे मृगश्रे ।

श्रीमद्गुरुं रमणसे द्विजयुते श्रीमन्मतीये शुभे

श्रीमत्पाठकरामचन्द्रनयो गङ्गाधरोऽलीलिखत् ॥ ४८ ॥

Colophon. इति श्रीमन्महायाज्ञिकदीक्षितहरिमहाराजगुप्तश्रीमन्महायाज्ञिकपाठकरामचन्द्र-
खनुगङ्गाधरविरचितं प्रवासछत्यं समाप्तम् ।

विषयः । घनार्जनार्थं व्याप्तौ च प्रवामे समुपस्थिते, तत्र सायिककर्तव्यछत्यकथनं ।

No. 702 अश्वावाकप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 38. Lines, 12 on a page. Extent, 750 s'lokas. Character, Nigara. Date, S. 1793. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Achchhāvāka Prayoga. Directions for the performance of the Achchhāvāka rite, which constitutes a part of the Dvādas'āha sacrifice. By the Yājñika Raghunātha, son of Rudra Bhaṭṭa.

Beginning. अथवा द्वादशाहस्याश्वावाकप्रयोग उच्यते । तस्य सर्वमग्निष्टोमवत् । द्वाद-
शोवा । द्वादशोपसदः । द्वादश सत्याः । एव षट्त्रिंशद्वहो वा एष यद् द्वाद-
शाहः ।—इत्यादि ।

End. अरइमाम ते वयमरइमाम ते वयोऽश्वो० मावाथे अग्निमिन्धतेत्यादि समान-
मुख्यम् । येश्प्रोक्षो०स्य राजाश्चै० सौम० । इति ऋत्विजः पर्यायः । समाप्नो
दयनीयातिराजः ।

Colophon. इति श्रीमद्याचितोपनामकश्रीवदभट्टात्मजयाज्ञिकरघुनाथेन द्वादशाहस्याश्वा-
वाकप्रयोगो विरचितः ।

विषयः । द्वादशाहोपप्रातःसवनमाध्यान्दिनसवनादिकर्मानुष्ठानविधिः ।

No. 703. आशौचकाण्डः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nigara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

A's'aucahānda. Rules regarding mourning among the different castes. This is a chapter of a great, but scarce, work on the Smṛiti,

called the *Dinakaradyota*. It was commenced by Divākara Bhaṭṭa, son of Rāmakrishna and grandson of Nārāyaṇa, and completed by his son Viśveśvara *alias* Gāgā Bhaṭṭa.

Beginning. सार यच्छ्रुतिशिरसामगोचर यन्ननोवचसाम् ।

तत् कौश्या वचसा शिष्टापार्श्वं सद्यो वन्दे ॥ १ ॥

मीमांसैकधुरन्धरः श्रुतिधरो न्यायेपि वागीश्वर

साहित्यामृतमागरः सुजननावलीरसालद्रुमः ।

यं विद्वन्मणिशेखरो दिनकरः प्राप्तुं विश्वेश्वरं

तेनाशौचनिबन्धनो दिनकरोद्योतोभुना पूर्यते ॥ २ ॥

End. अथापद्य समाध्यक्षनिवक्षानन्ददायिनी ।

शिवश्चपतेभूयाश्चिवद्युमणिदीपिका ॥

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाणिक्यमरीचिमञ्जरीपुञ्जपिञ्जरितपदद्वन्द्वारविन्दश्रीना-
रायणभट्टस्वरिखनुरामलक्ष्णभट्टात्मजभट्टदिनकरतनयगागाभट्टापरनामकविश्वेश्व-
रभट्टपरिपूरिते दिनकरोद्योते अशौचकाण्डे द्रव्यशुद्धिविचारः शुद्ध्योतः
समाप्तः ।

विषयः । आशौचपदार्थनिरूपण । वर्णशौचातिश्रान्ताशौचानुगमनाशौचादिविविधशु-
द्धताशौचविषयकव्यवस्थाकथनं ।

No. 704. इन्दोगमन्त्रपाठः ।

Substance, country paper, 10 × 4 inches Folia 12. Lines, 9 on a page Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose Generally correct.

Chhāndoya-mantrapāṭha. A collection of the Sāma Vedic mantras required to be recited at the Vṛashotsarga ceremony.

Beginning. देव सवित. प्रद्युम्न यज्ञ प्रद्युम्न यज्ञपति भगाय दियो गन्धर्वः केतपूः केत नः
पुनातु वाचस्पतिर्वाच न स्रदतु ॥ १ ॥—

End. माता यद्राणा दुहिता वक्ष्यस्वना सखादित्यानाममृतस्य नाभिः ।

प्रण वाच चिकितुषे अनाय मागमनागमदिनि वधिष्ठ ॥ अमूमृत्युजत ।

Colophon. इति च्छन्दोगमन्त्रपाठः समाप्तः ।

विषयः । द्रष्टव्यमेव पठनीयाः च्छन्दोगमन्त्राः । अथ सप्तर्द्धमखडाः सन्ति । तत्र द्रष्टव्य-
खण्डो न मिलति ।

No. 705. वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 99. Lines 11 on a page. Extent, 3275 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyākaraṇa siddhānta ratnākara. A commentary on the grammar called the Siddhānta Kaumudī. By Rāmakrishna Bhaṭṭa. The MS. is incomplete, and contains only a portion of *Subānta* or declension.

Beginning. विद्येयं सचिदानन्दं लक्ष्मीकान्तमजं विभुम् ।

प्रणम्याय मुनीश्वरा पाणिन्यादीस्तयागुरुन् ॥ १ ॥

वेदशास्त्रार्थनिष्ठात तातं तिरुमलाभिधम् ।

शेषाशेषार्थसिद्धान्तकौमुदीमतिगङ्गराम् ॥ २ ॥

व्याचिष्ट्यासुर्विधास्येह रामलक्ष्मो यथागमम् ।

वैयाकरणसिद्धान्तरत्नाकरनिम् सुधीः ॥ ३ ॥

End.

(यतः खण्डित, नच्छेपो लिख्यते,) अमुं इत्यस्याः दशायां प्रवृत्तायां पदसञ्ज्ञायां लुप्तप्रकृतिके प्रत्यये एकदेशविहितन्यायेन प्रवृत्तौ चत्यभावादिति सूक्ष्मेः ।

विषयः ।

सिद्धान्तकौमुदीव्याख्या सुबन्तारम्भस्यादेशप्रत्यययोरिति सूत्रवर्षणा ।

No. 706. पद्धतिसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 108. Lines, 8 on a page. Extent, 1900 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Paddhati-saṅgraha. A collection of manuals for the performance of Smṛiti rites. By Bhartṛhari Yogindra.

Beginning दिक्कालासनवस्त्रिधाननचिन्तावमूर्त्तये ।

स्नानुभूत्यैकमानाय नमः शान्ताय तेजसे ॥ १ ॥

बोद्धारो मत्स्वरपलाः प्रमविष्मयदूषिताः ।

अशेषोपहतायान्ये जोषं मन्ये सुभाषितम् ॥ २ ॥ अत्रपद्धतिरच्यते ।

End. (यतः खण्डितं तच्छेषो लिख्यते) अस्मिन् सवत्सरे अस्माकं देशे तावद् वरुषो(?) नास्ति । ग्रन्थादिकमधिकमधिकप्रकारेण ।

विषयः । अस्मिन् ग्रन्थे अन्न-विद्वत्-ज्ञेयार्थ-सुजन धैर्य-शील-देव-इन्द्र-सन्तोष-सुविरक्त-वसन्ताद्यर्षु-वर्षा-वेराग्य-दृष्ट्या-याज्ञा-दैत्य-कालमहिमा-शोर्वादेश्वरस्तु-ति-संसार-चतुर्युगधर्म विप्रप्रशसा-कविप्रशसा-विद्याप्रशसा-भाग्य-भुञ्जन-दुर्ज-नान्यापदेश-सत्त्वज्ञानिविधिप्रभाव-याचक-लाघव-कुपुत्र-धनिक-दरिद्र-परोप-कार-दत्तवस्तु-देश-काल-स्वर्ग-नरक-लोभ-नीतिप्रभृतिविविधपदार्थवर्णनविष-यकपद्यसङ्गच्छेति ।

No. 707. स्कन्दपुराणीयपातालखण्डः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 151. Lines, 9 on a page. Extent, 3000 aślokaś. Character, Nāgara. Date, S. 1799 Sh. 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. — Generally correct.

Skandapurāṇīya Pātāla-khaṇḍa. This name is taken from the colophon of the MS., but it is evidently incorrect. According to the Nārada Purāṇa, the Skanda Purāṇa embraces seven khandas, viz., 1, Māheśvara; 2, Vaiṣṇava; 3, Brahma; 4, Kāśī; 5, Avanti; 6, Nāgara; and 7, Prabhāsa, and none of these includes the subjects treated of in this work. The Padma Purāṇa has a Pātāla-khaṇḍa, but it treats principally of the history of Rāma and of his ancestors, as given in the Raghuvamśa, and devotes a great portion of its space to a detailed description of Rāma's horse-sacrifice; whereas this work, although beginning with a eulogium on Rāma's house, notices Rāma but casually, and has nothing to say about his horse-sacrifice. What the correct name of the work is, I cannot ascertain. The contents of the Purāṇas given in the Nārada Purāṇa, do not shew that any part of the Purāṇas treats of the Dharmāranya Kshetra, the principal subject of the work under notice, and I am, therefore, driven to the conclusion that it is either spurious, or an episode of one of the Upapurāṇas, the contents of which are not on record. The MS. includes 32 chapters as follow: 1, Enquiry about the Dharmāranya tīrtha. 2, Origin of its name. 3, Yama performs a penance at the place. 4, Vardhamā, a heavenly courtesan, sent to disturb the penance, and its consequences. 5, Duties of the inhabitants

of Dharmāranya. 6, Srāddha to be performed at a well there. 7, Origin of Brahmā, and the creation of the universe by him. 8, Ātreya, Vasīṣṭha and other Gotras and Pravavas. 9, Story of a marriage between a banker of Dharmāranya with a Gandarva nymph. 10, Dedication of a temple to Dharmes'vara by Vishnu to overcome a Rākshasa who infested Dharmāranya. 11, Assignment of the southern gate of the temple to the protection of Gaṇeśa. 12, The dedication of a temple to Vakulārka. 13, Penance by Hayagrīva to beautify his equine face. 14, Story of Hayagrīva. 15, Temple of A'nandā Devī. 16, Praise of Śrīmātrī Devī. 17, Story of Karnāṭa, a Daitya. 18, Praise of Indres'vara, and Jayantes'vara. 19, The sacred pools of Dharmāranya described. 20, Genealogy of Bhaṭṭārikā, Chhatrā, and Ambikā. 21, The celestial guards of Dharmāranya. 22, Investment of the place by Daityas. 23, Anecdotes of Rāma, and his pilgrimages. 25, Rāma requested by the Devī to repair the sacred temples of the place. 26, Land grants by Rāma recorded on copper plates. 27, Sacrifices performed by Rāma at the place. 28, Characteristics of the Kālī Yuga, and anecdotes of Kumārapāla. 29, Resumption of lands granted to Brahmanas by Rāma, and Hanumana's imprecations on the subject. 30, The aforesaid resumed lands restored. 31, Disputes among the donees. 32, Account of the donees, and who they were in their former births; merit of hearing this Purāṇa.

Beginning. जयति रघुवंशतिलकः कौशल्याहृदयनन्दनो रामः । २

दशवदननिघनकारी दाशरथिः पुण्डरीकाक्षः ॥ १ ॥

धन्यायोध्या दशरथद्वयः सा च मातापि धन्या

धन्यो बभौ रघुकुलभवो यत्र रामावतारः ।

धन्या वाणी कविवरमुखे रामनामप्रपन्ना धन्यो

लोकः प्रतिदिनमसौ रामदत्तं शृणोति ॥ २ ॥

नेमिपेनिमिपत्नेत्रे ऋषयः शैनकादयः ।

सर्वं स्वर्गाय लोकाय सद्ब्रह्मसमासत ॥ ३ ॥

एकदा सूतमायान्तं दृष्ट्वा त शैनकादयः ।

परं दर्शयमाविष्टाः पपुर्नेत्रैकचेतसा ॥ ४ ॥

चित्राः शत्रु कथास्तत्र परिवद्मस्तपस्विनः ।

अथ तेषूपविष्टेषु तपस्विषु महात्मसु ॥ ५ ॥

निर्दिष्टमासनं मेजे विनयाजौमहर्षयः ।

सुखासीनन्ततश्च च विश्रान्तमुपलब्ध च ॥ ६ ॥

अथाश्वत्थे अथयः काचित् प्राप्तावयन् कथाः ।

पुराणमधिल्ल तात पुरातेऽधीतवान् पिता ॥ ७ ॥

कथित् त्वमपि तत्तुवंमधीषे सौमन्त्रपंथे ।

कथयस्व कथां ह्यत पुण्या पापतिहृदनीम् ॥ ८ ॥

इदमाध्यानकं सर्वं कथित पापहृन्न्दन ।

यधुला गोसहस्रस्य फल प्राप्नोति मानवः ॥

अपुत्रो लभते पुत्रान् निर्धनो धनवान् भवेत् ।

रोमो रोगात् प्रमुच्येत ब्रह्मो मुच्येत बन्धनात् ॥

विद्यार्थी लभते विद्याभुक्तमा कर्मसाधनीन् ।

तीर्थयात्राफलं तस्य कोटिकन्याफलं भवत् ॥ ८९ ॥

यः शृणोति नरो भग्न्या नारी वायः श्रपोत्तम ।

निरय नैव पश्येत स एकोत्तरश्चैव सच ॥ ९० ॥

शुभे देवे निवेद्याथ चैववद्यादिभिरुद्या ।

पुराणपुस्तक राजन् प्रयत्नः शिष्टमग्नतः ॥ ९१ ॥

अथयस्य यथान्याथं श्रममाह्वैः प्रयत्नः प्रयत्नः ।

समाप्तिं श्रुत्वा यन्मया वाचकस्यानुपूजनम् ॥ ९२ ॥

दानादिभिर्धनान्याथ समुत्सृज्य लज्जेतवे ।

मुद्रिकाकुण्डले चैव प्रक्षाल्य च हिरण्यपम् ॥ ९३ ॥

यथासि च विचित्राणि श्रममाध्यानलेपनम् ।

देववत् पूजनं कृत्वा मासदद्यात्पुण्यिनीम् ॥ ९४ ॥

Colophon. इति श्रीश्वन्दपुराणे पातानुषण्ये धर्मोत्तरं समाप्तम् ।

विषयः ।

अथ द्वाविंशदध्यायाः सन्ति । तत्र १, अध्याये धर्मोत्तरं कथाकथनविषयको
छतनारदादिप्रसङ्गः, धर्मोत्तरकथाप्रसङ्गोद्घाटनं च । २, धर्मोत्तरं
बर्धनं, तस्य माहात्म्यकथनं, धर्मोत्तरनामार्थकथनं च । ३, धर्मोत्तरे धर्म-
राजस्य तपश्चरणं, धर्मोत्तरतपोभीतब्रह्मादिदेवकृता महादेवमुक्तिः, धर्मोत्तर-
तपोविप्रकरणात् श्वन्दकहंकाप्सरश्चरणं, योषाचक्षुषाया भूमिताया बर्धनोनाय्या
अध्वरथो धर्मोत्तरं प्रति श्रमनं, श्रीमाहात्म्यकथनादि च । ४, बर्धनपुत्रोप-
सर्गवादा, धर्मोत्तरस्य पुनरुप, महादेशाद् धर्मस्य वरप्राप्तिः, धर्मोत्तरमहादेव-
मुक्तिः, धर्मोत्तरमाहात्म्यादि च । ५, धर्मोत्तरनिर्वाणश्रमनकथनम् । ६, धर्म-
वाप्यो वादस्य कथनं, पुनरुपकथनादि च । ७, ब्रह्मण उतपत्तिः, तत्कृत-
वर्धनम् । ८, विष्णुना सह देवताधवादा, आषेधवर्धनकौमिकादिनोपायां

तत्प्रवरादीनाशेति । ८, विश्वावसुगन्धर्वकन्याना धर्मारण्यस्यवर्णिमि इव
 विवाहः । १०, लोलजिह्वाचनान्ना रचसा धर्मारण्ये उपद्रवे हत दवप्रशितव
 विष्णुना तच्छान्ति कृता, अतस्त्व सत्यमन्दिरं धर्मेश्वरसंस्थापनं कृतमिति
 दत्तान्ताति । ११, सत्यमन्दिररत्नार्थं दक्षिणद्वारे गणेशस्थापनं । १२ सत्य
 मन्दिरपश्चिमे वकुलार्कस्थापनं रविकुण्डावध्यादि च । १३, हयग्रीवदवस्य
 हयमुखस्य रमणीयतासिद्धयर्थं धर्मारण्ये तपस्वरण, हयमुखोत्पत्तिदत्तान्तादि
 कथनञ्च । १४, हयग्रीवोपाख्यान । १५, राक्षसादिभयनाशार्थमानदा
 देवीस्थापन । १६, श्रीमातृदेवीमाहात्म्यकथनादि । १७, कर्णाटकनामदेव्या
 पाख्यानं, देवोक्तकदैत्यवधादि च । १८ इन्द्रेश्वरजयन्तेश्वरमन्त्रिमावर्णनादि ।
 १९, धर्मारण्यस्यशिवतीर्थधराचेततीर्थवर्णनादि । २०, भद्रारिकाचवामि
 कादिऋक्षदेवीना गात्रप्रवरकथनं । २१, धर्मारण्यदिग्देवतास्थापन ।
 २२ देवासुरयुद्धे, देवपराजय, धर्मारण्यस्यप्राक्षणादीना पलायनं, धर्मा
 रण्ये लोदासुरादिदैत्यप्रवेशकथनादि च । २३, रामचरित्रवर्णनं । २४, रामस्य
 तीर्थयात्रा, तत्तत्तीर्थस्नानफलकथनादि च । २५, धर्मारण्यस्यदेवमन्दिरादि-
 जीर्णोद्धारकरणार्थं राम प्रति द्वापरेणदि । २६, ताम्रपत्रे धर्मशासनपत्र
 लेखनादि । २७, धर्मारण्ये रामकलंकं दानयज्ञादिकरणं । २८, कलिधम्मकथन
 रामदत्तप्रह्लादहरणोद्यतन कुमारपालन राज्ञा सह विप्रसभापणं सनुबन्ध
 विप्रगमन, तत्र हनूमदागमनं हनूमदुद्दिजभाषणादि च । २९, ब्राह्मणदृष्ट्यु
 द्धारार्थं हनूमत्कलंकोपायादिकरण । ३०, ब्राह्मणदृष्टिप्राप्ति । ३१, रामदत्त
 दृष्टिभोगिब्राह्मणरणां परस्परविरोधोत्पत्तिकथनादि । ३२, तेषां द्विजानां
 भृतदत्तान्तकथनं एतदुपन्यस्यवशादिफलकथनञ्च ।

No 708 कुण्डार्कमरोचिमाला ।

Substance country paper 10 X 4½ inches Folia, 18 Lines, 10 on a
 page Extent, 360 slohas Character, Nagra Date, S 1885 Place of
 deposit Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and
 Verse Generally correct

Kuṇḍārka marīchumāla A commentary on a metrical treatise
 on the construction of ten kinds of fire altars The text is by Sankara
 son of Nīlakanṭha, and the commentary by Raghuvīra, son of Viṣṭhala
 of the clan Kṛṣṇātri

Beginning. क्षणाविगोचोऽनुवन्वसिन्धोः समुद्रतो विट्ठलपूर्णचन्द्रः ।

नस्याद्वयं श्रीरघुवीरसङ्घः करोति कुण्डार्कमरीचिमालाम् ॥

एव भगवान् श्रीमद्वनोत्कण्ठतो भट्टमङ्गरनामानुपपत्तिप्रधानं सुकरोपायं च
कुण्डप्रकाशकं धन्यमाविष्कर्तुं प्रतिजानीते ।

भास्वन्तं नीलकण्ठपितरमनुसरच्छङ्करो वक्ति कुण्डं

भू१६२९५४४ द्वादशदश दशमतद्वनानन्दमग्नौतरे स्यात् ।

दश स्यादूर्ध्ववाहोः प्रपदगमखिनः पञ्चमोऽङ्गुलं त-

स्मिन्नामसङ्ख्यायां यत्र उरगलवस्तस्य यूकाष्टौचा ॥ १ ॥

भास्वन्तं कीटश्चन्द्रन्यायेन ध्यानवलाङ्गास्त्रिधावप्राप्तं कुण्डं दशविधं साङ्गोपाङ्गमित्य-
थाद् ग्रेयम् ।

End. उपसंहरति । व्यासदोष्यमिति मधुदत्तकुरोर्नैकण्डरिति (?) । दशविधकुण्ड-
प्रकृतित्यासानामेकदशद्विचत्वारिंशदिमानभेदेन त्रयेकं दशविद्यानां तथा दोषा
बाह्वर्णा मत्तसङ्ख्यानामित्यनेन प्रकारेण मितिप्रमाणम् । भट्टमङ्गरनामा श्रीमद्वी-
लकण्ठतुतः श्वदत् उक्तवान् । न परैरवगाहिता स्फुटं कुण्डाकं निखिलमाङ्करी
छतिः । विट्ठला रघुवीरदीक्षितैः कुतुकादेव न कामकाम्यया ॥

Colophon. इति कुण्डार्कटीका समाप्ता ।

ॐ अथे० यं गायत्रीपुराणरचनोपयोगिकुण्डमण्डपनिर्माणं कर्तुं गणेश-
कूर्मशेषवसुधाविद्यार्कमन्त्रिजपूजनं भूम्यर्घदानानि करिष्ये । निर्विघ्नसिद्ध्यर्थं
गणपतिपूजनं सखिपुण्याश्चवाचनं कर्हिष्ये । ततः गणपत्यादयः प्रीयन्तामिति
विशेषः । मन्त्रः,

आमिषं सर्वकामाणि वसुधे लोकधारिणि ।

उद्धृतासि वराहेशे समैलवनकानना ॥

मण्डपं कारयामस्य तदूर्ध्वं शुभलक्षणम् ।

गृह्णात्यर्थं मया दत्तं प्रसन्ना शुभदा भव ॥ (इति परं पाठो नास्ति ।)

विषयः । दशविधोऽमकुण्डनिर्माणप्रकारोद्योतकस्य मङ्गरमण्डपस्य कुण्डार्कनामग्रन्थस्य
व्याख्यानं ।

No. 709. उपाङ्गसल्लितापूजनं, सल्लिताकल्पोक्तं ।

Substance, country paper, 7½ × 4½ inches. Folia, 26. Lines, 7 on a
page Extent, 300 a lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of de-
posit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and Verse
Generally correct.

Upāṅgalaḥṭā-pūjāna. Directions for the adoration of Upāṅgala-
ḥṭā, a form of Durgā. Founded on the *Lalitākālpa*.

Beginning. अथोपाङ्गललितापूजनम् । तत्रादौ प्रातःस्नानादिकं विधाय वनस्पतिं प्रायेत् ।
आयुर्वर्चं यशोवर्चः प्रजापशुवस्त्रानि च ।

ब्रह्म प्रजाश्च मेधाश्च तत्रो घेहि वनस्पते ॥ इति वनस्पतिप्रायेणा ।—इत्यादि ।

End. व्रतसेतुं यः कुर्यात्पुत्रवान् धनवान् भवेत् ।

विद्यावान् रोगनिर्मुक्तः सुखो भोगी च जायते ॥ ८ ॥

सौभाग्यं लभते नित्यं स्त्रीकन्याव्रतमुत्तमम् ।

विजयं पुष्टिमारोग्यं यथान्यदपि कारुचितम् ॥ १० ॥

तत्पुर्वं समवाप्नोति मन्त्रादेव्याः प्रसादतः ।

इत्येतद् व्रतमाख्यातं सेतिहासं महर्षयः ।

इच्छन् पश्यन्नरो भक्त्या नित्यं सुखमवाप्नुयात् ॥ ११ ॥

Colophon. इति उपाङ्गललितापूजनं समाप्तम् ।

विषयः । उपाङ्गललिताया व्रताङ्गीभूतपूजनस्य व्रतकथायाश्च कथनम् ।

No. 710. सप्तपाकयज्ञशेषः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 65. Lines, 10 on
a page Extent, 1600 ślokaś Character, Nāgara Date ? Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally
correct.

Saptapākayajña-s'eśha. This work is divided into four chapters or
Prasnaś, each comprising from 18 to 23 sections or *adhyaśyaś*. The
sections are generally very short, and give very brief descriptions of
matters, apparently, with a view to supply omissions in some original
work. From the repeated use of the words *eramāha bhagavān*
Bodhāyana, both at the ends of sections and in other parts, it would
seem that the work is a supplement or *pariś'iṣṭa* to the Sūtras of Bodhā-
yana, by a pupil of his. But looking to its contents, which are of a
most miscellaneous character, including almost all the Grihya domestic
rites, as also various acts and expiations on particular sacred days,
rules regarding domestic economy, and adorations to different divinities,
such as are nowhere mentioned in the Grihya Sūtrā of Bodhāyana,

and do not form parts of Grihya rituals, and bearing in mind that the work is written in the Sūtra style, I am disposed to think that it is a *Samaya-chārīka Dharma Sūtra*. Its name, as given above, is not the right one, as it has been obviously formed by putting together the two principal words of the first sentence *athātaḥ saptapālayajñānuktam, tats'esham vyākhyāsyāma*. The colophon gives no name, nor is there any at the beginning. Contents: arrangement of altars; making of altars; sand for altars; spreading of kús'a grass on altars; articles required for the Sarvadarvi homa; presiding divinities of auspicious days; addresses to Bráhmans on such days; piercing of the lobes of the ears on the 7th or 8th month after birth; duties on the day on which the natal constellation presides; certain Vedic mantras for the preservation of children; charity to beggars; rites for assuaging adverse supernatural influences on a house; ceremony for the welfare of elephants; coronation; ceremonial bathing for longevity; rites after conception; do. after birth; homa for getting children; duties on the 7th of the waxing moon in Māgha; adoption of children; investiture of Bráhmans with the sacrificial thread; do. of Kshatrīyas and Vaisyas; offering of rice to crows and to the fire; investiture for emasculated, deaf and dumb persons; worship of the As'vattha tree; establishing of a figure of Vishnu; daily worship of ditto; bathing of ditto; establishing of a figure of Rudra; daily worship of ditto; bathing, &c., of ditto; establishment of gods; adoration of the īshṭa-devatā in effigy, or in water, worship through the Gáyatri; worship of Durgá; worship of Kálarátrī on certain specified days; worship of S'rí; worship of Sarasvatí; worship of Vishnu on certain specified months; worship of the Sun on Sundays; do. of Jyeshthá and Kanishthá Devis; do. of Vináyaka; do. of gods on the day when the natal constellation is on the ascendant; expiatory rites meet when unfortunate accidents occur; do. on the birth of twins; do. for recovery from ill-health; duties on the full-moons of Ās'vina and Kártika; feeding of a thousand Bráhmans to overcome disease, or attack of devils; addresses to Bráhmans after feeding them; s'rāddha for one's ownself; expiation for death by accident; sacrifice of crows; minor balis; cremation and other funeral rites for one's ownself; offerings on the tenth day after death; rites with special prayers; use of water after calls of nature; washing of the face; Dars'a and Pāurnamāsā rites by persons who have not established the sacred

household fire; Agnihotra rite by persons having two wives; payment of debts to gods, men and manes; worship of Agni; duties of persons who have established the sacred household fire on the death of two wives; details of the mode of using fire borrowed from another; duties of Sannyāsīs; funeral for Yatis; offering of durba grass to Vishnu; Nāndimukha S'rāddha; annual s'rāddha; first anniversary s'rāddha.

Beginning. ॐ अथातः सप्तपाकयज्ञानामुक्तं तच्छेदं व्याख्यास्यामः । पवित्रकरणं प्रोक्षण-
संस्कारप्रणीताप्रणयनं शुक्लमुष्मार्जनमिति दर्शपूर्णमासवन्धून्वीर्याग्निं परिहोय
दक्षिणेनाग्निमावाह्यत्यादि ।

End. अथैनामुपनिष्ठते ये समाना ये सजाता इति द्वाभ्यामुपस्थायैकं वा पात-
मसौ पिबन्निः पितामहैः प्रपितामहैः सदैतने तिलोदकं प्रदानमग्नौकरणमत्र-
प्रदाने यथार्थमूहेदासेचनेन सपिण्डो व्याख्यातः । समाप्तश्च चतुर्थः प्रश्नः ।
सवत्सरे सपिण्डीकरणं । एकादशे मासि सवत्सरे सपिण्डीकरणम् । अथैकोद्विष्टेण ।
अथातो नान्दोमुख । अथातो कुतोक्तुं रापणविधिं (?) । अथातः सम्प्रवक्ष्यामि ।
अथातः कपिलसन्ध्यासविधिं । अथपि आहिताग्निः (?) । अथ गृहस्थसो-
पासनं । अथातो लौकिकोपासनविधिं । अथ वै भवति जायमानो वै । अथ
यदि गृहस्थस्य द्वे भार्ये विन्देत । कथमु खल्वनादिमग्नौः (?) । अथ गृहस्थ-
स्यापासनपञ्चासानजुहुवुः । अथ वै भवत्यापो वै । अथात आचमनविधिं ।
अथातः काम्यविधिं । प्रहृतानुहतिधर्मोपभोगः (?) । अथातो मृतबलि ।
आहुतानुहति-हरणानुहति-धूर्ध्वबलि । इतः खण्डितम् ।

विषयः । आसादनसामग्र्यादिकथनम् । स्पष्टबलिविधिः । सिकतादोषकथनम् । परि-
हरणविधिः । सर्वदेवीर्होमसामग्रीकथनादि । पुण्याददेवनाकथनम् । पुण्या-
वाचनम् । सप्तमाष्टमे वा मासि कर्णवेधविधिः । जन्मनक्षत्रे आगते कर्ण-
नक्षत्रहोमः । वेदमन्त्रविशेषैर्बालकस्य रक्षाकरणविधिः । प्रहृतिथ्यबलिर्धर्मो-
पहारादिकथनम् । गृहशान्तिविधिः । गजशान्तिविशेषकथनम् । राजाभिषेक
विधिः । भ्राताभिषेकविधिः । गर्भाधानजातकर्तृविधिः । प्रजार्थहोमः । नाश-
शुद्धसप्तम्यां कर्णवधम् । दन्तकपुत्रविधिः । यज्ञोपवीतविधिः । राजन्यवैश्या-
रपनयनविधिः । देवतार्चनबलिवैश्वदेवादिविधिः । पण्डितविदमूकानामुप-
नयनसंस्कारप्रकारः । अथत्यपूजनविधिः । विष्णुप्रतिष्ठाविधिः । महापुरुषा-
भिषेकस्य विष्णोरुत्तररश्मिपरिचर्याविधिः । वेदोक्तमन्त्रविशेषैर्विष्णोः स्तवनम् ।
रुद्रप्रतिष्ठाविधिः । महादेवस्याहररश्मिपरिचर्याविधिः । रुद्रस्तवनार्चनविधिः ।

विषयः । पुना रुद्रस्य स्वपूजनविधिः । पुनः प्रतिष्ठाकल्पकथनादि । प्रतिमायां जले स्थले वाऽपि खेष्टदेवतापूजनस्यावश्यकर्तव्यतोक्तिः । पूर्वोक्तविषयविधुल्लेखादि । व्याहृतिजपस्य तद्वदस्य होमस्य च विधिः । मासि मासि छत्तिकानक्षचदिन दुर्गापूजनविधिः । आदित्यवारेद्वारकवारे वा चतुर्धामष्टमां चतुर्दश्या वा भरण्यां छत्तिकायां वा कर्तव्यसोपश्रुतिमहाकालरात्र्याद्याख्यदेवीपूजनविधिः । शुक्लपक्षस्यां पौर्णमास्यां वा श्रीपूजनविधिः । शुक्लचयोदश्यामुनराफल्गुनी-
नक्षत्रदिने वा पुष्पनक्षत्रदिने वा सरस्वतीपूजनविधिः । आषाढकार्तिक-
फाल्गुनशुक्लपक्षेषु द्वादश्यां विष्णुपूजनविधिः । रविवारे सूर्यपूजाविधिः । ज्येष्ठानिष्ठादेवीपूजनविधिः । मासि मासि चतुर्थ्यां शुक्लपक्षस्य पक्षस्यां शुभफलप्राप्त्यर्थं विनायकपूजनविधिः । जन्मनक्षत्रदिनस्य अपसृत्युजयार्थं देवपूजनविधिः । अशुभकरघटनाविशेषशान्तिः । यमकजन्मशान्तिः । आ-
रोग्यकामादीष्टविधिः । कार्तिका पौर्णमास्या वाद्ययुज्यां कर्तव्यवृषोत्सर्गविधिः । आपूर्णमासपक्षे पुष्ये नक्षत्रे जन्मनक्षत्रे पक्षघटनीते व्याधिप्रसे वा सद्यश्चाप्य-
भोजनादिविधिः । भोजनस्तुत्यविधिः । जीवच्छादविधिः । अपघातमरण-
कर्तव्यनारायणबलिविधिः । वायवबलिविधिः । पूर्वोक्तविषयोल्लेखादि । अनु-
ष्ठान्यादाख्यब्रह्मादिविधिः । जीवतापि दहनप्रभृतिसपिण्डीकरणान्तकर्मणः
कर्तव्यतोक्तिः । दशदिनेषु नक्षत्रबलिविधिः । उत्तानुत्तानिषोपभोगविधिः ।
काम्यकर्मविधिः । विद्यात्यागे शैचविधिः । आचमनविधिः । अनाहिताग्नि-
दर्शपूर्णमासादिकथन । गृहस्थोपास्यकर्मकथन । अग्निहोत्रादिकर्मसु दिभार्येण
कथनमुद्येय, तदुक्तिः । ऋणवयमोचनप्रकारः । अग्न्युपासनाविच्छेदे कर्तव्य ।
आहिताग्नेर्भार्यादयमरणे कर्तव्य । लौकिकाग्निप्रक्षणादिविधिः । कपिलसश्यास-
विष्मपविधिः । प्रसीतयतिसंस्कारविधिः । विष्णवे दूर्वायक्षुरार्पणादि-
विधिः । नान्दीमुखश्राद्धविधिः । एकोद्दिष्टश्राद्धादिविधिः । सपिण्डीकरण-
विधिश्च ॥

No. 711. सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ X 4 inches Folia, 40 Lines, 7 on a page Extent, 470 s'lokas. Character, Nagara Date, Sm. 1866. Place of deposit, Government of India. Appearance, new, the leaves quite fresh. Prose. Generally correct.

Sūryādīpañchāyatanapratiṣṭhā Paddhati. Guide to the rituals for the installation of Sūrya, Ś'iva, Ganes'a, Durgā and Viṣṇu, in a temple or altar. By Divākara, son of Bhāradvāja Mahādeva.

Beginning. इक्ष्वके श्वेताः सन्यपर उदिताः शक्तिपरमा-

स्तोत्रे ग्राफेभ्यः कतिचिदपरे वैष्णवतमाः ।

त एते मार्तण्डं प्रतिपरमुखेन स्तत उत

प्रयान्ति त्नामेवाखिलमुसरितो वारिधिमिव ॥

दिवाकरेण विदुषा प्रथम्य तरणि परं ।

तन्यते सर्वदेवानां प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

End.

ततः स्थाण्डिल्यापूर्वस्थानश्रवणेषु ऊतश्रेयं दत्त्वा विद्यभुजे नमः, सर्वभुजे नमः,

आत्मभुजे नमः, परमात्मने नमः, इति चतुर्भिः प्रदक्षिणाः कृत्वा दण्डवत्प्र-

स्कारश्च विधाय द्वादशब्राह्मणान् भोजयेदिति दिक् ।

उक्तमात्रं मया किञ्चिद् ययुक्तं तन्महात्मभिः ।

अतो निरीक्षितव्येयं प्रतिष्ठापनपद्धतिः ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवसूनुदिवाकरकृता सूर्यादिपञ्चायतनप्रतिष्ठापद्धतिः

समाप्ता ।

विषयः । सूर्यमहादेवगणपतिदुर्गाविष्णोर्दिदेवप्रतिष्ठापनप्रकारकथनं ।

No. 712. वृत्तरत्नाकरसेतुः ।

Substance, country paper, 10 $\frac{1}{2}$ × 5 $\frac{1}{2}$ inches. Folia, 30. Lines, 14 on a page. Extent, 900 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, the leaves nearly new. Prose. Generally correct.

Vṛitta-ratnākarāsetu. A commentary on the *Vṛitta-ratnākara*, a short treatise or versification. By Haribhāṣhaka, son of Āpōji Bhaṭṭa, grandson of Hari Bhaṭṭa, and great grandson of Purusottama Bhaṭṭa. The work was compiled at Benares in the Samvat year 1733. The *Vṛittaratnākara* has been printed several times in Calcutta.

Beginning. टी० । प्रसूतमधुपक्षुम्बितपद्मपङ्कजातजनिपङ्कजनोयम् ।

बध्यते किल जडापि च यस्मात्पाठेन तद्विद्भि(?) धाम नमामः ॥

श्रीगुरुन पितरौ चापि नत्वा भास्करभर्मणा ।

हत्तरत्नाकरे सेतुर्यथामति विरच्यत ॥

अन्यारम्भे यमर्थमधिकृत्य प्रवर्तते तत्प्रयोजनमिति गौतमसूत्रोक्तं, सप्रयोजनं शिवप्रशामरूपं मङ्गलं निर्विघ्नप्रत्यक्षं सम्बन्धप्रयोजने श्लोकवयेणाह । सुखं सन्तानेति ॥

End. टी० । अयम्वकेयूरपुरीकृतयासादग्निहोत्रिकुलनीरधिचन्द्रात् ।

पुष्पपूर्वपुष्पयोजनमभष्टादुद्भूतं सुकृतौ हरिभट्ट ॥ १ ॥

वेदवाक्यनिचयावचयेन प्रोक्षितो विधिरिवेष्ट बुधैर्धै ।

लोकगीतविमलायतकीर्तिं सेऽपि सज्जनमणिर्जयति स्म ॥ २ ॥

तस्मादुद्भूतकीर्तेः हतसुकृतभरान्मन्त्रतन्त्रं खतन्त्रं ।

साधूनामपगण्यो मददलनविधौ मानवानां शरणः ।

काशीसेवाधिवासी हृतकठिनमहच्छ्वपद्मर्गदम्भ

श्रीमानापाजिभट्टः सुरयजनरतः श्रद्धधीराविरासीत् ॥ ३ ॥

सेतुसूक्तनयेन भैवनगरे सदृत्तरत्नाकरे

नेतु भास्करभर्मणा विरचितः पार बुधानां गणः ।

तेनायं ससुरेन्द्रनिकरव्यालोलमौलिस्त्रल

चक्षुचन्द्रमरीचिरञ्जितपदो देवो रविः प्रीयताम् ॥ ४ ॥

तरीतुमचिरीकर यद्विह हत्तरत्नाकर

महासुमनसामह मननचेतुसेतु जडः ।

हरेरिव महोदधौ कपिनिबद्धसेतौ स्फुर-

न्नयन्तु मद्धिमा गुरोश्चरणे समुज्जृम्भते ॥ ५ ॥

अक्षिवक्त्रिदयभूमितवर्षे सदसन्नसमये मधुशृङ्गे ।

आगतः प्रतिपदीक्ष समान्तिं सेतुरेष बुधसङ्गमुदेसु ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीमदग्निहोत्रिकुलतिलकायमानश्रीमदापाजीभट्टस्वरिखनुपराभिधान-
हरिभास्करविरचितो हत्तरत्नाकरसेतुः समाप्तिमगात् ॥

विषयः । हत्तरत्नाकरव्याख्यानः ।

No 713 रत्नदीपकम् ।

Substance, country paper, 12½ X 5 inches Folia, 25 Lines, 9 on a page Extent, 450 s lokas Character, Nāgara. Date Sm. 1861. Place of deposit, Calcutta Asiatic Society Appearance, now Verse Incorrect

Ratnadipaka Influences of the planets under particular circumstances on the destiny of man By Ganapati, disciple of Gopala

Beginning सिद्धिशीमुरगणपतिसारदाप्रसादाज्जयो मङ्गलाभ्युदयश्च ।

प्रणम्य सारदा देवीं गणेशं शिवनन्दनं ।

ब्रह्मविष्णुमहेशाख्य वचेच्च जन्मज फलम् ॥

विलोक्य नानामुनीनां भक्तानि सर्वार्थद जन्मफलं प्रकाशः ।

नत्वा गुरोः पादयुगलं मातुं करोमि रम्यं किलरत्नदीप ॥

श्रीमद्रायकवानवशविभवः श्रीरामसेवारीत

श्रौतस्मार्त्तशिशेषधर्मनिरतो विद्यादयावारिधिः ।

बुद्ध्या वै जितचन्द्रजोतयश्चो(?) विद्याजितो वाक्पति

कान्त्या वै जितचन्द्रमा भुवि तले गोपालनामा गुरुः ॥ १ ॥

तस्य प्रसादान् खलु रत्नदीपं वक्ति द्विजोयं किल नार्मदेयः ।

देवद्विजानां परिदासभूत सौम्यात्मबुद्धिर्द्विजदेवभक्तः ॥ ४ ॥

अथ प्रवक्ष्याम्यथ वर्णभावमय(?) स्वभावं खलु उच्यते ।

सूर्यादिकानां मृदु वा कठोरं तेनैव भावनं नरो हि याज्यः ॥ ५ ॥

End. एतत्पादपञ्चदशिते खलुखगैः संसेवितव्या परं

दृष्ट्वा वै खलु मानसोपरिगतो जातोयवा पटुकः ।

शृङ्खो वा विकलोवलम्बधरणो छण्णोऽथ वास्मियुतो (?)

खड्गो अहुलिर्बर्जितो भवति वा वक्रोऽप्यपादोऽथवा ॥ ८ ॥

Colophon इति श्रीगणपतिकृतेरत्नदीपके शुभमस्तु सिद्धिरस्तु (?) ।

विषयः । १ अर्थाय, मङ्गलाचरणप्रत्यारचनाप्रतिज्ञादि । २, तन्वादिभावस्थितरवि-
फल । ३, तन्वादिभावस्त्वचन्द्रफल । ४, तन्वादिभावस्त्वभौमफल । ५,
तन्वादिभावस्त्वबुधफल । ६, तन्वादिभावस्त्वगुरुफल । ७, तन्वादिभावस्त्वशुक्र-
फल । ८, तन्वादिभावस्त्वशनिफल । ९, तन्वादिभावस्त्वराजफल । १०, रवि-
चन्द्ररविभौमादिदिपञ्चदशमफल । ११, सूर्यचन्द्रभौमादिचिपञ्चदशमफल । १२,
चतुर्पञ्चयोगफल । १३, राजयोगकथन । १४, लाभदयोगकथन । १५,
सुखदयोगकथन । १६, दारिद्र्ययोगकथन । १७, रोगदयोगकथन । १८,
पौरयोगकथन । १९, पापयोगकथन । २०, २१, जातिधर्मयोगतत्त्वचणकथ-
न । २२, काणयोगकथन । २३, कुष्ठयोगकथन च ।

No. 714. सत्योपाख्यानम् ।

Substance, country paper, 13 × 5 inches. Folia, 79. Lines, 7 on a page. Extent, 1185 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, modern. Verse. Generally correct.

Satyopākhyāna. The MS. examined is incomplete, and embraces only a portion of the work (chapters 50 to 79), which has the distinctive title of *Rāmarahasya khaṇḍa*. Apparently the work is a compilation from one of the Purāṇas. The contents of the fragment examined are as follow: L. A musical entertainment in Vaikuṇṭha, laws of dancing, origin of the names of Rāma, Krishna, &c. LI. Birth and early life of S'itā, preparations for her marriage. LII. Festal hall of Janaka where many princes arrive in hopes of securing the hands of S'itā. LIII. Viśvāmitra deputed to bring Rāma to the place. LIV. Rāma's arrival at the court of Janaka, LV. Janaka's hospitality to his guests. LVII. Rāma's breaking the monster bow. LVIII. Daśaratha's arrival at the court of Janaka. LIX. Reception given him. LXI. LX. Marriage of Rāma and Lakshmaṇa. Heavenly damsels pay their respects to the newly married couple. LXI. Rāma's return home. LXIII. His reception at Kośala. LXIV. Nārada's interview with Rāma, LXIV. Reception of S'itā. LXVI. A feast given to Vas'istha and other sages by S'itā. LXVII. Rāma's cruise on the Sarayu. LXVIII. He visits Pāvakaśara, a sacred pool. A picnic there. LXIX. He is roused from his sleep. LXX. Sports with Guhaka. LXXI. A trip to the banks of the Manoramā River. LXXII. A visit to the temple of Vilvahari. LXXIII. A trip to the Ramaṇaka forest. LXXIV to LXXVIII. Rāma and S'itā's recreations. LXXIX. Description of Ayodhyā.

Beginning. शैलक उवाच । स्तुत स्तुत महाबुद्धे श्रीरामचरितं वद ।

यस्य श्रवणमात्रेण भवेन्मुक्तौ न शक्यम् ॥

उत्तमश्च कथं शीता साक्षात्पश्योऽक्षितेक्षणात् ।

कारणं वद मे विद्वन् रामेणोद्दिष्टा हिता पुनः ॥

End.

इदं चरितं रम्यं शीताराधनयोः श्रेष्ठम् ।

शुभा व्याप्तान्नया तुभ्य शैलकेदं प्रकीर्तितम् ॥

धन्यं यमस्यमायुष्यं पुण्यं बभूविवर्द्धनम् ।

सदेव शृङ्खला लोके मङ्गलप्रदमुत्तमं ॥
 चतुर्वर्गप्रदं द्योतच्छोऽष्टुषां मुदकारकम् ।
 यथैतच्छृणुयाद्वापि वाचयेद्वा समाहितः ॥
 उभौ तौ सुखमेवेते व्यासवाक्यमिदं शुभं ।
 वाचकस्य यथाशक्ति पूजा कुर्यान्महामना ॥
 मङ्गलानि प्रजाभ्यस्तु नृपेभ्यस्तु सदेव हि ।
 साधुगोविप्रभूमिभ्यः श्रीभो दिशस्तु मङ्गलम् ॥

Colophon

इति श्रीमत्पापार्याने सूतश्रौतकथवादे रामचलचरित्रे एकोनाश्रीः—
 (इत पर पाठो नास्ति ।)

विषय ।

५० अध्याये, श्रौतकस्य सूत प्रति श्रीरामचरित्रप्रश्न, वैकुण्ठवर्णन, महा-
 लक्ष्म्या अग्रतो वाचनिकाया अप्सरसो नर्तन, नाट्यधर्माङ्गि, लक्ष्म्या-
 सकाशात् तस्या अप्सरसो वरप्राप्ति, भुवि अवनरिष्यमाणानां रामकृष्णादीनां
 नामनिर्देशश्च । ५१, जनकयज्ञशालातो जानक्युत्पत्तिविवरण, श्रुतकोर्नि-
 साष्टय्याद्युत्पत्तिविवरण, जानक्या बाल्यलीलादिवर्णन, सीताविवाहदाने चि-
 न्तायुक्त जनक प्रति सप्रे महादेवोपदेश, सीताख्यम्बरसभानिर्माणदि,
 तत्त्वभाष्य भूपदीनां समागमन, सीतादर्शनजातभूपति-नानाचेष्टावर्णनश्च ।
 ५२, धनुर्भङ्गार्थं गतानां भूमजा वैमुख्यकथनादि, रावणाय सीताप्रदान-
 विषये प्रहस्य जनकेन कथोपकथनश्च । ५३, सीतावैवाहिकोत्सवे रामस्या-
 नयनार्थं विश्वामित्रमुनेरयोध्याया भगनादि, रामलक्षणे नीला विश्वामित्रस्य
 प्रत्यागमनादि, रामलक्ष्णरूपलावणं दृष्ट्वा विश्वामित्र प्रति पौरजनप्रश्लादि,
 तादृकारूपवर्णन, रामकर्तृकतद्वादिप्रकथनश्च । ५४, विश्वामित्रनिकटे जनक-
 दूतागमनादि, रामपादरज्यस्यार्द्रहस्ताभ्यां, सरामलक्षणेन ऋषिहन्तेन
 सह विश्वामित्रस्य जनकालयगमनादि, परस्परं कुशलप्रश्नानन्तरं रामलक्ष्णयो
 रूपवेशादिवर्णन, कस्येतौ कुमारावित्यादिजनकप्रश्नस्य विश्वामित्रकर्मकोत्तर-
 दानादि च । ५५, रामादिधमागमे जनकस्य शिष्टाचारवाक्यादि । ५६,
 भोजनार्थं निमन्त्रितस्य सरामलक्ष्णमुनिवृन्दस्य विश्वामित्रस्य जनकगृहे
 गमन, रामलक्ष्णवेशभूषादिवर्णनश्च । ५७, धनुर्भङ्गोत्सववर्णनादि । ५८,
 दशरथानयनार्थं दूतप्रेरणानन्तरं दशरथस्य जनकालये सध्वजमागमनादि ।
 ५९, दशरथानयनार्थं जनकस्य सपुराग्निर्गमनम्, उभयधमागमे परस्परं
 यथाविहितशिष्टाचारकरणादि । ६०, रामलक्ष्णादिविवाहोत्सववर्णनादि ।
 ६१, सीतावसितरामदर्शनार्थं ब्रह्माणादीनामागमनादि, औत्तुकदानादि च ।

६१, रामलक्ष्मणादिभिः सह दशरथस्य स्वपुर आगमनं । ६२, रामाद्यागमने
अयोध्यापुरवासिप्रभृतिस्ततमङ्गलोत्सवकथनादि । ६३, इन्द्रप्रेषितनारदस्याप्सरः-
प्रभृतीनाद्यायोध्यायामागमनं, रामस्य पुरतो नारदस्याप्सरस्य नर्तनादिकथ-
नञ्च । ६४, पुरस्तीर्णां सीतादर्शनार्थमागमनं, *रामसीतारहस्यकथावर्णनञ्च ।
६५, जानकीस्तनपाकेन वशिष्ठादिद्विजादीनां भोजनं । ६७, रामलक्ष्मणा-
दीनां सपरिवाराणां सैनिकादीनाञ्च सरयां नौकासु गमनादि । ६८, ततो
रामस्य सैनिकादिसञ्चितस्य पार्वतीसरोदर्मनार्थगमनादि, रामादीनां वन-
विचारादिदृष्टान्तकथनं च । ६९, रामनिद्राभङ्गान्तरं वनघमणादि । ७०,
रामादीनां, गुहेन सह वनविचारादिदृष्टान्तकथनादि । ७१, मनोरमा-
नदीप्रदेगे रामादीनां गमनादि । ७२, रामादीनां विल्वरिसमीपे गमना-
दिदृष्टान्तकथनं । ७३, रामादीनां रमणकवनगमनादिदृष्टान्तकथनं । ७४,
७५, ७६, ७७, ७८, सीतारामयो रहस्यकेलिदृष्टान्तकथनं । ७९, अयोध्या-
वर्णनादि ॥

No. 715. वेदान्तविज्ञाननौका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 2—9 on a page.
Extent, 25 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit,
Mánakara, Bardhamána, Bábu Hitalála Mis'ra. Appearance, new. Verse.
Generally correct.

Vedánta-tyñána-nauká. The essence of the Vedánta in nine stan-
zas. By S'añkara Áchárya.

Beginning. तपेयज्ञदानादिभिः शुद्धबुद्धिर्विरक्तो वृषादौ पदे तुच्छबुद्ध्या ।

परित्यज्य सर्वं यदाप्नोति तत्त्वं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ १ ॥

दयालुं गुह्यं ब्रह्मनिष्ठं प्रमानं समाराध्य भक्त्या विचार्यस्वरूपं ।

यदाप्नोति तत्त्वं निदिधाय विद्वान् परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ २ ॥

दयानन्दरूपं प्रकामस्वरूपं निरक्षप्रपञ्चं परिच्छेदशून्यं ।

अहं ब्रह्मवैयैकम्यं तुरीयं परं ब्रह्म नित्यं तदेवाहमस्मि ॥ ३ ॥

End. स्वरूपानुसन्धानरूपां क्षुतिं यः पठेदादराद् भक्तिभावान्मनुयः ।

शृणोतीह वा नित्यमुक्तचित्तो भवेद् विष्णुरचैव वेदप्रमाणात् ॥ ४ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचितं वेदान्तविज्ञान-
नौकाख्यं प्रकरणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । ब्रह्मतत्त्वविषयकाः श्लोका एव ॥

No. 716. लघुशब्देन्दुशेखरं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 475. Lines, 10 on a page. Extent, 11520 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Laghuśabdenduśekhara. A commentary on the *Siddhānta Kaumudī* of Bhaṭṭoji Dikshita. By Nāges'a, son of Ś'iva Bhaṭṭa and Satī Devī. The MS. is incomplete.

Beginning. पातञ्जले मन्त्रभाष्ये छतभूरिपरिचयः ।

शिवभट्टकृतो धीमान् सतीदेव्यास्तु गर्भजः ॥

याचकानां कल्पतरोररिकचञ्चनामनात् ।

ऋग्वेदपुराधोमाद्रामतो लब्धजोविकः ॥

नत्वा फणीर्षं नामेष्टमनुतेः प्रकाशकं ।

सनोरभोमाहं देवं लघुशब्देन्दुशेखरम् ॥

End.

खण्डितत्वात् शेषवाक्यं नास्ति ।

विषयः । सिद्धान्तवैमुदीक्ष्यानां सन्ध्यादिकृदन्तर्पथेनानां प्रकरणानां व्याख्यानं । अत्र प्रायश्चित्तप्रकरणानां व्याख्यानं न सम्पूर्णं, पचाष्यपि नैकतः श्रमश्च संलग्नानि ।

No. 717. पद्यत्रयीव्याख्यानं, सटीकम् ।

Substance, country paper, $12\frac{1}{2} \times 5$ inches. Folia, 38. Lines, 14 on a page. Extent, 1400 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Correct.

Padyatrayatrayākhyaṇa. A dissertation in verse on the first three stanzas of the *Bhāgarata Purāna*, designed to establish the divinity of Kṛishṇa and the preeminence of the Bhakti doctrine. By Sadānanda. Attached to the text is a prose commentary by an unknown author.

Beginning. (टीका•) सकलरचनिर्वाहं सर्वमौन्दर्घ्यचारं मधुरमधुरमूर्तिं सर्वदा प्रेमगम्यम् ।

रतिमतिगतिमान्निषीजयामक्तिषेयं व्रजपतिपुतमेकं हृष्यमेव श्रेयहम् ॥

श्रीमद्भागवताद्यप्यस्यधो व्याख्यातुकामो मङ्गलमाचरति ।

(मू०) नत्वा श्रीमाधव भक्त्या सुखबोधाय सद्गुणाम् ।

श्रीमद्भागवते पद्यत्रययाख्यां करोम्यहम् ॥

End.

(श्लोका०) पुनरर्थे इति तत्प्रवृत्तिचये न प्रथक्यतितथ्यमिति अभिप्रायः ।

छतं पद्यत्रययाख्यानं भगवति समर्पयति श्रीमदिति त्रिभिः ।

इति श्रीमन्मुकुन्दपदारविन्दरसामिलाषिषदानन्दविरचित पद्यत्रयोयाख्यानं समाप्तिमगमत् ।

(मू०) श्रीमद्भागवतं पुराणमनुजे तस्याद्यपद्यत्रयं

सारागो निखिलोऽव सूचित इतः काण्डत्रये सम्यतः ।

याख्यानं तत एतदेव विमलैः पद्यैर्बदारचणै-

Colophon. रेतेनैव हरिः क्षुपानिधिरसौ श्रीणातु सद्गुणैः ॥ ४५ ॥

विषयः । जन्माद्यस्येत्यादीनां भागवताद्यपद्यत्रयाणां पद्यैर्याख्यानम् ।

No. 718 आत्मपट्टकभाष्यटीका, वा ऐतरेयभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 57. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Correct

Ātmashaṭka-bhāṣhya Tīkā. A gloss on S'aṅkara's commentary on the Aitareya Upanishad. By Abhinava-narāyaṇendra.

Beginning. ॐ आत्मा वा इदमित्यादिना केवलात्मविचारभस्यावसरं बहू एव कीर्तयति ।
परिसमाप्तमिति । इत्यादि ।

End. अथतु ब्रह्मरमित्यभ्यासेऽध्यायपरिसमाप्त्यर्थो द्वितीयारण्यकपरिसमाप्त्यर्थश्च ।
हरिः ॐ ।

Colophon. इति श्रीमदभिनवनारायणेन्द्रविरचितात्मपट्टकभाष्यटीका समाप्ता ।

विषयः । ऐतरेयभाष्यतन्मत्स्यलार्थविवरणम् ॥

No. 719. तन्त्ररत्नम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 622. Lines, 11 on a page. Extent, 18,650 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Tantra-ratna alias *Tup Tihá* A commentary on the Mīmāṃsā Sūtras of Jaimini By Pārtha sarathi Misra. The MS is imperfect, and contains only Chapters IV, V, VI, VII, IX and X of the work. This work, in common with four others, bears the generic name of *Vārtika*. Hall's *Contributions*, 170-180.

Beginning (चतुर्थोऽध्यायस्य प्रथमपत्रं नास्ति, द्वितीयपत्रस्यादौ लिखितं, यथा—)
यं इति वेदितव्यं । पदाङ्गे रत्यवमादिष्वप्येव योग्यमित्यादि ।

End (दशमाध्यायस्य शेषवाक्यं, यथा—)
श्रूयते यन्मयो कालं सैममेतस्य कर्मण ।
स च तत्रापि नापेता यत्राप्येयोऽस्ति कवल ॥
तस्मात् तत्राप्येवमुष्णाद्वाधो नोपाशकर्मण ॥

Colophon इति शेषार्थसारथिमिश्रविरचिते तन्त्ररत्ने दशमाध्यायस्याष्टमं पादः ।
समाप्ता दशमः ।

विषयः । जैमिनीयमीमांसासूत्रार्थविवरणः । मूलसूत्रग्रन्थे १२ अध्यायाः सन्ति । तत्र प्रत्यध्यायविषयसु न्यायमाला १५ सूचीपत्रे उक्तः । अस्य तन्त्ररत्नस्य ४, ५, ६, ७, ८, १० एते अध्यायाः वर्तन्ते, अन्य १, २, ३, ८, ११, १२ एते अध्यायाः न सन्ति । (अतः खण्डितः) ।

No 720 शारीरकन्यायरत्नामणिः ।

Substance, country paper, 10 X 5 inches Folia, 132 Lines, 12—13 on a page Extent, 2500 slokas Character, Nāgara Dato ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose Generally correct

Sārīraka nyāya-ratnāmaṇi A gloss on the commentary of Śāṅkara Achārya, on the Vedānta aphorisms of Vyāsa. By Apya Dikshita. The MS is incomplete, containing only the second and the fourth chapters Hall's *Contributions*, p 90

Beginning (चतुष्पादावच्छिन्नोऽयं ग्रन्थः, तत्रास्माभिरस्य द्वितीय-चतुर्थपादौ प्राप्ता, तत्र द्वितीयस्याद्यन्तवाक्यानि,) प्रथमे पादे स्यात् प्रसूतिज्ञानं वाक्यानि निर्णेतानि, अथास्य प्रसूतिज्ञानं वाक्यानि निर्णेतुं पादान्तरारम्भः । इदञ्च तत्र तत्र स्फुटोक्तिरिष्यते इत्यादि ।

(चतुर्थस्यादिवाक्यादि०) । आनुमानिकमथैकेषामिति चेन्न शरीररूपविन्यस्त-
यन्तीतेर्दग्ध्यति च, इत्यादि ।

End. आदेशमात्रवाच्यवर्णेनोपासकमूर्धादिदूषणं हतत्वप्रतीतिर्वैदिवर्णिगाहं. पत्यादिकल्प-
नप्रतिनिष्ठत्वाच्चास्यष्टता ।

Colophon. इति श्रीमद्भारद्वाजकुलजलधिकौस्तुभ-श्रीमदद्वैतविद्याचार्य-श्रीविश्वजिच्छीरङ्ग-
राजाध्वरिवरसूनुो रषिदीक्षितस्य छनौ भारोेरकन्यायरचामणौ प्रथमाध्यायस्य
द्वितीयः पादः ।

तस्मात्स्वित्त्वं ब्रह्मजगतो निमित्तमुपादानयेति युक्तं ब्रह्मण उपलक्ष्यम् ।

इति न्यायरचामणौ चतुर्थः पादः ।

विषयः । द्वितीये ब्रह्मणे जन्कारणत्वं तदाचित्रं सर्वज्ञत्वं सर्वज्ञत्वं व्यापितं नित्यत्व-
मित्येवमादिधर्माद्यकानां स्वयम्ब्रह्मलिङ्गवाक्यानां निर्णयः ।

चतुर्थे, ब्रह्मप्राधान्यत्वप्रतिपादकवेदान्तवाक्योत्पन्नमङ्गानिरासपूर्वकप्रसाधितस-
मन्वयद्वितीकरणम् ।

No. 721. कठवल्लीभाष्यविवरणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 34. Lines, 16 on a page. Extent, 1500 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Proso. Correct.

Kaṭharallibhāṣya-vivaraṇa. A gloss on the commentary of S'aṅ-
kara Āchārya, on the Kātha Upanishad. By Gopāla Yogī.

Beginning. ब्रह्मादयं परानन्दं धर्मोदीनाममोचरं ।

कार्यकारणनिर्मुक्तं शिवं परमुपास्यते ॥

नत्वा देवमुमाजानिं धृत्वा नुबपदाम्बुजम् ।

धृत्वा गौरीमहं कुर्वे कठभाष्यविवेचनम् ॥

End. ॐ शब्दो महत्प्रयोजनः छन्दोपनिषदर्थप्रकारकः । इतिशब्दो भाष्यप्रमाप्ति-
शेतनप्रयोजन इति बोध्यम् ।

कठवल्लीभाष्यटीका छता मोपास्ययोगिना ।

अनया प्रीयतां देवो दक्षिणामामुषः शिवः ॥

Colophon. इति कठवल्लीभाष्यविवरणेऽन्तिमा वल्ली समाप्ता ।

विषयः । बृहत्कठवल्लीभाष्यतत्परस्यलविमेषार्थयाध्ययनम् ।

No. 722. सुकृत्यप्रकाशः ।

Substance, country paper, $11 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 48. Lines, 11 on a page. Extent, 1200 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct.

Sukṛitya-prakāś'a alias *Kṛitya-prakāś'a*. A Smṛiti compilation. By Jvālānātha Mīśra. Contents : I *Achāra*, or the daily duties of washing the face, bathing, morning, noon and evening prayers, charity, sacrifices. II. *As'aucha*, or impurities resulting from death, birth, &c., among different castes and orders. III. *Srāddha*, or offerings to the manes IV. *Asatpratigraha*, or receipt of gifts from persons not religiously qualified to make them. The work in its complete form probably includes several other chapters.

Beginning. वन्देऽहं पदपङ्कज रमभर नित्यं विभु श्रीपदं

विद्वद्भ्यः पटोयसस्तत्र विभो देवाय पूजाय चम् ।

जुष्टं विद्वदुपासकैः प्रतिदिनं मुक्तिक्रमान्वेषिभिः

शुद्धयेत्येकल मनोभिलषितं पूर्णं फलं दास्यति ॥ इत्यादि ।

End.

स्वप्ने केवलान्वेति च स्वपिति चि स्त्र यान्ति जातं सता

तस्मै सर्वमुपाधिषे नम इति कुर्वे सुकृत्यार्पणम् ।

Colophon. इति ज्वालानाथमिश्रकृतधर्मशास्त्रे सुकृत्यप्रकाशे असत्प्रतिपक्षप्रकरणम् ।

विषयः ।

१, आचारप्रकरणे आचारनिर्णयः, तत्प्रसङ्गा । दन्तधावन-स्नानसन्धादि-
तर्पण-बलिकर्मातिथिपूजाभोजन-दाराममनादिव्यवस्था च । २, अशौचप्रकरणे,
सार्ववर्षिककृताशौचनिर्णयः । ३, याजप्रकरणे, नानाविधयाजलक्षणविधि-
नियमादिकथन । ४, असत्प्रतिपक्षप्रकरणे, सूतकन्तकथयणादौ प्रतिपक्ष-
निषेधः ।

No. 723. लक्ष्मीनिवासामिधानं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 8 on a page. Extent, 650 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Correct.

Lakṣmīnivasābhīdhāna. A Sanskrit vocabulary, in verse, of words formed with the Unádi affixes. By Sivarāma, son of Kṛishṇarāma, and grandson of Trilokachandra. The first seven folia of the MS. are wanting.

Facsimile of a MS of the Madhavanala-katha.

Dated, Gannvat 1587 = A.D. 1530.

॥ (उत्तमोत्तमरावेत्तेश्वरदेवाय) ॥ मणोशयनमः ॥ घास्यस्यप्रत्नात्त्यावा
 सांसरध्वतीतस्याप्यसादमासाद्यकविद्यामिकथाभिमां यच्चहि ॥ तिनामया
 विनातकाः भुजुङ्वाः परमाधुषः समधिवसविदुषाः कालज्ञाता इवपुजाः ॥ अस्मि
 सकलसंसारतिलकध्वंतांशुध्यावतीनामनगरीमचराणां विद्वद्भानागातस्म
 राज्ञीनामसुशानानां गच्छांशुध्यावतीनामनगरीमचराणां विद्वद्भानागातस्म
 माथीवनशालिनीमसुराद्यवैभवापभाषोदयाकर्म्मतायतिनिचनानिचनुर
 घागन्धगानां वितां रमावातमरातम्यतरातिर्मत्तनकुंभसूनी विद्वोऽष्टपरिष्ट

नाम ॥

१

Beginning. (प्रथमतः सप्तपञ्चाषि न सन्ति) ।

End. काव्यानि पद्य नुतयो दुग्धमग्निनाथ टीकास्तयोदश तथेष उषादिकोपः ।
 भूपालभूपणमयो रसरमहारो विद्याविज्ञास हनपूर्वफलान्तिरन्दे ॥ ११ ॥
 पन्यामया विरचितान् परिशीलयन्तु श्रीलान्विताः सुमनसो मनसो मुदे मे ।
 यद्विज्ञाधितमनन्तरया समेतं जाम्बूनदं भवति मूल्यविशेषलभं ॥ १२ ॥
 परित्यक्तो व्याकरणे काव्यादावपि यः क्षतः ।
 दिग्विधं दर्शिता तस्य शिवरामेश सन्मुदे ॥ १३ ॥
 लक्ष्मीःकीर्तिरसा मध्ये (?) शिवरामप्रसादतः ।
 कुवतां वसतिं शक्रतुल्यभूपालपालिते ॥ १४ ॥
 शिवरामस्तौ कोप उषादनैकमद्वयः ।
 लक्ष्मीनिवासे समूर्धः पादोऽयं पद्यमोभवत् ॥
 Colophon. इति श्रीमत्तिपाद्युपनामकचिलोकचन्द्रायजलप्यरामस्तौ लक्ष्मीनिवासाभिधाने
 उषादिप्रत्ययान्तककोपे पद्यमः पादः ।
 विषयः । उषादिप्रत्ययान्तशब्दानां पद्यभिः पादैर्नामलिङ्गाद्यनुशासनम् ।

.No. 721. माधवानलकथा ।

Substance, country paper, 7½ × 3½ inches. Folia, 20. Lines, 8—9 on a page. Extent, 323 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1587. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mādhavānala-kathā. The amours of Madhāvānala, and Kāma-kandālā, a tale. The lovers are said to have resided at Pushpavati, in the neighbourhood of the palace of King Govinda Chandra. Fol. 3rd, 4th, 7th and 12th wanting.

Beginning. प्रथम परया भक्त्या चंचलानां परमतीम् ।

तस्याः प्रसादभाषाय करिष्यामि कथामिमानम् ॥

End. राजा मर्षया जातः । उत्तम ।

विजयतया लब्धा चरितरत्नयोः अस्तनिधिविषयः

पौलस्त्यो रक्षभुवि मर्यादाय कपयः ॥

तथाप्येको रामः सकलमवधोदाधमकुलं

क्षिप्य विदिः ध्वजे यमनि मरुतां नोपकरणे ॥

ततो राजा माधवानलस्य कामकन्दला जाता ॥ ० ॥

Colophon इति माधवानल्लकथा समाप्ता ।

विषय । पुष्पावतीनगरीश्वरस्य गोविन्दचन्द्रस्य राज्ञो गृहवर्णिनो माधवानल्लस्य ब्राह्मण-
वटो कामकन्दलायश्यायाय दत्तान्तविशेषकथन । अत्र दत्तीय-चतुर्थे सप्तम-
द्वादशपत्राणि न सन्ति । अत्र खण्डितम् ।

No 725 मुण्डकभाष्यटिप्पण ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 11 Lanes 13 on
a page Extent, 400 s/lokas Character Nagara Date ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose General
ly correct

Mundaka bhāṣya ṭippaṇa A gloss on Sankara's commentary on
the Mundaka Upanishad Anonymous.

Beginning यद्वचर पर ब्रह्म विद्याम्यमितीरित ।

यस्मिन् ज्ञाने भवज्ज्ञानं सर्वं तत्स्यामधश्चम् ॥

ब्रह्मापनिषद्भौषपनिषदाद्या अथर्वणवदस्य बह्व उपनिषद् सन्ति । तासां
भारीरक अनुपयोगित्वनायाचिख्यासितत्वाददृश्यत्वादिगुणको धर्माक्षेरित्यर्थ-
धिकरणापघातितया मुण्डकस्य आचिख्यासितस्य प्रतीकमादत्ते, ब्रह्मा देवानां
इत्यादि ।

End अन्यद्वारण विद्याया प्रकृतत्वसम्भवात् न सर्वत्र ब्रह्मविद्याप्रदानमिति सूचय
ब्राह्म एतां ब्रह्मविद्यां वदेतति ।

Colophon इति मुण्डकभाष्याटिप्पण

विषय । मुण्डकभाष्यतत्त्वस्य लुपिप्रपायविवरण ।

No 726 श्यामापूजापद्धति ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches Folia, 19 Lanes 6 on
a page Extent, 250 s/lokas Character, Nagara Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose
Generally correct

Syamapuja Padhati A manual for the worship of Dakshinakali
Anonymous

Beginning. अथ ग्रामापूर्जापद्धतिः । पादौ प्रचान्नाचम्य मन्त्राचमनं कुर्यात् । ततश्चा,
क्रीमिति विजलं पीत्वा, इत्यादि ।

End. ततो मूलमन्त्रेण पूर्णाहुतिं दत्वा, महारमुद्रया खेष्टदेवता हृदये समानीय
चमसेति विष्टव्यं दक्षिणां दत्वाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति सङ्क्षेपशोमपद्धतिः ॥ •

विषयः । दक्षिणकालिकापूजनाद्यङ्गीभूतविधिकथनं ।

No. 727. न्यायसारः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches. Folia, 18. Lines, 9 on a page. Extent, 370 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Nyāya-sāra. An elementary treatise on the Nyāya. By Bhāsar-vajña. Dr. Hall notices a commentary on this work by Bhaṭṭa Rāghava, *Contributions*, 26.

Beginning. प्रथमं यच्च जगतः पति परं समस्ततत्त्वार्थविदं स्वभावतः ।

शिशुप्रवेधाय मयाभिधास्यते प्रमाणतद्भेदतदन्यस्तत्त्वम् ।

सम्यग्गनुभवसाधनं प्रमाणम् । इत्यादि ।

End. तत्त्वद्वयेन । नित्यमव्ययसुखे न विशेषः । स्वात्मनिको दुःखनिवृत्तिः पुरुषस्य
मेव इति ।

Colophon. इति शोभासर्वज्ञविरचिते न्यायसारे षष्ठोऽध्यायः परिच्छेदः । समाप्तो न्याय-
सारः ॥

विषयः । प्रमाणप्रत्येयानुमानजात्यादिकतिपयपदार्थानां त्रैधायिकनयेन सङ्क्षिप्ततत्त्व-
कथनं ।

No. 728. नारायणप्रवेधोत्सवः वा प्रवेधोत्सवः ।

Substance, country paper, 9½ × 1½ inches. Folia, 8. Lines, 10 on a page. Extent, 200 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Nārāyaṇa-prabodhotsava. Rules for the celebration of a feast on the 12th of the waxing moon in the month of Kārtika, that is on the day after the close of the *Chāturmāsya* fast, which commences on the 11th of the waxing moon in the month of Āshādhā, and lasts for four months, terminating on the 11th of the waxing moon in Kārtika. The first day is called *S'ayana ekādas'ti* or the day on which Viṣṇu, according to the Purānas, falls asleep, and the last, *Uthāna ekādas'ti* or the day of his waking. This is evidently a Hindu adaptation of the Buddhist *Vassa*, which lasted for four months of the rainy season, during which the monks were permitted to reside in hermitages and cells, and to abstain from peregrination and begging. There is every reason to believe that the Buddhists copied it from the Vedic ceremony of *Chāturmāsya*, which lasted for four months, but not always during the rains. The most prominent features of the fast as now observed are continence, abstinence from certain rich articles of food, bedding, shaving and other luxuries, eating on the bare earth, and other privations; each devotee fixing his own course of observances. The feast which the MS. describes, is intended to mark the termination of the fast by rejoicing, like the *Rāmzan* of the Muhammadans, or the last day of the Lent among Roman Catholic Christians. Annexed to the work is a ritual for the celebration of the marriage of Nārāyaṇa with the Tulasī plant on the day preceding the feast. Anonymous.

Beginning. अथ कार्त्तिकशुक्लद्वादश्यां पारणाविचारस्तथा प्रबोधोत्सवस्य विचार्यते ।

कार्त्तिकशुक्लद्वादश्यां रेवतीयामरक्षितायां पारणं कार्यम् ।

End. चातुर्मास्यव्रतसमाप्तिरप्येवेति केचित् । कार्त्तिकमासप्रतोद्यापनं चातुर्मास्य-
व्रतोद्यापनं च चतुर्दश्यां पूर्णिमायां वेत्यपरे ।

Colophon. इति श्रीनारायणप्रबोधात्मने व्रतनिवेदनं सङ्क्षेपतुलसीविवाहप्रयोग-
सनाहः ।

विषयः । हरिप्रबोधनाङ्गीभूतकर्णब्यानुष्ठानकथनादि, तुलसी विवाहप्रयोगकथनम् । ॐ

No. 729. व्रतोद्यापनविधिः, शास्त्रग्रामदानविधिः ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches. Folia, 45. Lines, 11 on a page. Extent, 1125 s'lokas. Character, Nāgari. Date, S 1890, SK 1755. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Vratodyāpanavidhi. Rituals to be observed on the last or concluding day of certain prescribed penances, as also what are to be gone through on the occasion of giving away an ammonite stone (*s'ūlagrāma*).

Beginning. अथ सङ्क्षेपतो व्रताकौतूहलानि व्रतोद्यापनानि प्रयोगरीत्या उच्यन्ते । तत्रादौ सर्वतोभद्रकारिका ।

End. (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । सर्वतोभद्रादिचक्रनिर्माणविधिः । सङ्कटचतुर्थीनामपञ्चमीजन्माष्टम्यादिविविध-
व्रतोद्यापनविधिः । शालपामदानविधिश्च । (इतः परं खण्डितं) ।

No. 730. आचारमयूखः ।

Substance, country paper, 11 X 4½ inches. Folia, 80. Lines, 9 on a page. Extent, 1800 s'olās. Character, Nāgara. Date, S. K. 1729. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Āchāramayūkha. A compendium of diurnal religious duties which should be observed by all strict Hindus. By Nīlakanṭha Bhaṭṭa, son of S'aṅkara Bhaṭṭa. The author has treated of the whole circle of the Smṛiti, in separate compendia under the generic title of *Mayūkha* or the Mirror, and this is one of them.

Beginning. पादो दिवाकरस्याहमवलम्बे मुञ्जमुञ्जः ।

यत्पादालम्बितं पद्मं पद्मारोहति सम्प्रति ॥

ॐ नमोः श्रुतीर्वीर्यं पुराणजातं तत्तद्विविधानपि सन्निवन्धान् ।

चिरन्तनाचारचयं च ब्रह्मत्ययादिकं सम्प्रति नीलकण्ठः ॥

End. अनेन विधिना यस्तु प्राप्तिं कुर्वीत शक्तिः ।

तस्य वर्षशतायुषं भवत्येव न संशयः ॥ १४ ॥

Colophon. इति श्रीमीमांसापारावारपरीणधुरीणभट्टशङ्कररत्नोर्भट्टनीलकण्ठस्य कृता आ-
चारमयूखः समाप्तः ।

विषयः । शयनादुत्थाय प्रातःस्नानदन्तधावनसलमूवत्यागस्नानसन्ध्यातर्पणपूजनबलिवैद्य-
देवादिदैनन्दिनाचारानुष्ठानव्यवस्थाकथनं ।

No 731 विद्यकर्मादिशिल्प ।

Substance, English paper, $9\frac{3}{4} \times 7\frac{1}{2}$ inches a 4to volume Folia 63
 Lines 20 on a page Extent 1224 a'lokas Character Nagara Date 1872
 A D Place of deposit Calcutta Babu Rajendralala Mitra Appearance,
 new Verse Incorrect and corrupt

Viśālar nija Śilpa A treatise on the manual arts attributed to
 Viśvakarmā the divine architect but apparently a compilation as it is
 written in the Tantric style having Śiva for its narrator The MS has
 been copied for me from an old Codex in the Library of the Raja of
 Tanjore There are in it many lacunæ and several Tamil words which, I
 understand from Mr Burnell through whose kind aid I have got the
 copy, have crept in owing to the circumstance of the original in the Hala
 kanada character having short notes interspersed in the Tamil language
 This peculiarity characterises almost all the Śilpa MSS in the Tanjore
 Library None of the MSS examined by Mr Burnell is perfect or
 even tolerably correct Contents I Origin of Viśvakarma derivation
 of the words *Tal śhaka* (carpenter) *vard āka* (sculptor) &c II Height of
 man in different ages of the world wood and stone for the formation of
 images III Sacraments for sculptors and carpenters IV Halls for
 the consecration of Śiva and other gods V Proportions of images of the
 planets and lingams VI Formation of cars VII Consecration of
 cars VIII Forms of Brāhmī Mahesvari and other goddesses IX.
 Sacrificial or Brahmanical thread X. Sacrificial threads of gold,
 silver, and munja fibre the different sides where images of gods and
 goddesses are to be placed qualities of a kind of stone called *He vasīla*
 or 'golden stone' to be found to the south of the Meru mountain
 XI Images of Indra, Mahesvari, and other gods and goddesses
 XII.—XIII Crowns, crests and other head ornaments XIV Movable
 and fixed thrones for images, crests and other ornaments for the head,
 repairs of temples XV Proportions of doors of temples for lingams
 XVI Proportion, of doors for other temples XVII Temples for
 Viṅhesa Most of these chapters appear imperfect and fragmentary,
 and the work is obviously incomplete

Beginning कैलाशशिखरे रम्ये नानादृशमाकुले ।

नानादृशमाकीर्णे नानादृशमाकुले ॥

नानाप्सरोभिरुपिते नानासुरगणादृत ।
 नानारक्षोभिराकीर्णे नानामन्त्रवर्गसेविते ॥
 नानामुनिगणकोर्णे नानापुण्यसमाकुले ।
 किन्नरेनारदेनापि स्तुत्ये तुम्बुबभि सङ्ग ॥
 दिव्याङ्गनासमागते सर्वदा देवसन्निधौ ।
 आकाशगङ्गामलिलैः शीतलैरपशोभिते ॥
 युतिस्मृतिपुराणार्थैरितिहासैः सुविश्लैः (?) ।
 स्तूयमानैस्तु षट्पिभिः सनन्दसनकादिभिः ॥
 +सयवसप्रद्वीपा च समद्राच विनीयते (?) ।
 एतयान्तु सनाकर्तुं समर्थैस्तन्मना शिशवः (?) ॥
 इत्युक्तो देवदेवेभ्यो भुवनाधिपति शिव ।
 समीप्य विद्यकर्माणं तस्य मे हजतीत्यर (?) ॥ इत्यादि ।

End

द्वारस्तम्भस्य दोर्घेण दम्भनवाद्यभागत ।
 एव भागशिरोत्पेध द्वारस्तम्भस्य योजयेत् ॥

Colophon

शिवमय शिल्पग्रन्थः सम्पूर्णः ॥

विषयः ।

१, अध्याये विद्यकर्मात्यन्ति, कर्मविशेषभेदेन व्यवहृततत्त्वकवर्द्धकादिशब्दयुक्त-
 चिन्तय । २, सत्यादियुगजातनरोक्षताप्रमाण, यज्ञीयकाष्ठेन प्रक्षरेण, वा देव-
 प्रतिमाननिर्माणे भानादि । * ३, तत्त्वकस्य गर्भाधानादि सञ्चारकथन, गर्भात्यन्ति-
 कथनादि च । ४, शिवलिङ्गादिप्रतिष्ठार्थं सभानिर्माणादि । ५, पञ्चप्रतिमा-
 निर्माणप्रमाण, लिङ्गपोटनिर्माणप्रमाणादि च । ६, रथनिर्माणविधेः कथन ।
 ७, रथप्रतिष्ठाविधि । ८, ब्राह्मोमाह्वयार्थादीनां स्तम्भपादिवर्णनादि । ९,
 यज्ञोपनीतस्तम्भ । १०, सुवर्णरजतमौञ्ज्यादिनिर्मितयज्ञोपनीतकथन, दिग्भे-
 देन देवस्नानप्रकारादि, मेखदक्षिणस्थितचेमशिलाकथनाद च । ११,
 लक्ष्मीनामोमाह्वयार्थादिदेवीन्द्रादिदिक्पालप्रज्ञादिमूर्तिनिर्माणप्रकार । १२,
 १३, मुकुटकिरीटजटामुकुटादिनिर्माणप्रकारादि । १४, स्थावरास्थावर-
 विज्ञासननिर्माणप्रकारादि । पुनर्विष्णवेण किरीटस्तम्भपादिकादिनिर्माण-
 प्रकार । देवतायां मन्दिरस्य च जीर्णोद्धारप्रकार । १५, लिङ्गमूर्तिमन्दि-
 रद्वारादिकथन । १६, प्रतिमामूर्तिमन्दिरद्वारादिकथन । १७, विघ्नेश-
 मूर्तिमन्दिरादिनिर्माणादिविधि ।

No 732 सामयाचारिकसूत्रं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches Tola, 21 Lines, 11—12
on a page Extent, 840 s'lokas Character, Nagara Date ? Place
of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Correct

Sāma jacharī a Sūtra This is a fragment of the Srauta Sūtra of Āpastamba of which it forms, according to Mr Burnell, chapters XXVI and XXVII It treats of *Upanayana*, or the investiture of the sacrificial thread, *Brahmacharya*, or the study of the Vedas by a tutor, including the duties of the teacher and the taught, proper and improper food, the domestic duties of the four orders, and funeral An excellent edition of this work has been published by Professor Buhler of Bombay

Beginning अथात सामयाचारिकान् धर्मान् व्याख्यास्याम ॥ १ ॥ धर्मज्ञसमय प्रमाणम् ।
वेदाद्यत्वारो वर्णो ब्राह्मणश्च विधिवैश्वश्रुता । इत्यादि ।

End. पाणिपक्षणादार्यो जात्यायेन भिक्षणे धवर्णो सच्च विलयन (?) चत्वारो व्याख्या-
ता । चैवमेकादश ।

Colophon इति द्वितीयः प्रश्नः ।

विषयः । १ पटले वर्णोत्तमधर्मः । उपनयनः । उपनोतधर्मः । उपनयनकालः । काल
अनुपनीते प्रायश्चित्तादि । आचार्यकुलवाचकालनिर्धारणः । वैवर्णिकप्रक्षार्य-
विधिः । वैवर्णिकभैक्ष्यधर्मः । भोजनविधिः । समिदायाहरणादि । २, तप-
करणाकरणफल्लादि । वैवर्णिकाभिवादनं । अध्ययननियमादि । गुह्यस्नान-
विधिः । स्नानविधिः । आचार्योपासना । प्रक्षारिणियमा । शुद्धि-
णादि । आत्मप्रशंसावर्जनादि । आचरणनियमादि । शिष्य प्रत्याचार्यकर्त-
व्यता । ३, उपाकमस्त्यमः । अनध्यायः । वपनादि । पुनरनध्यायादि । ४,
स्नाध्यायनियमादि । मन्त्रायज्ञप्रक्षयशक्त्यादि । माथपिचादिगुह्यजनशुश्रूषादि ।
भूतशक्तिप्रवृत्तिः । अभिवादनयोग्यादि । कुशलप्रश्नादि । ५ कर्मविशेषेषु उपनोति
भवनः । आचमननियमादि । भोजनपात्रनिर्देशः । भोज्यान्नमाकादि । मध-
पाननिषेधः । पेयापेयधीरादि । करञ्जपलाण्ड्यायभक्ष्यमूलादि । भक्ष्याभक्ष्य
पशुपमत्स्यादि । ६ भोज्याभाज्यादिकथनः । ७, धर्मो धर्मविचारः, अशुचि-
करपदायादि । ८ आध्यात्मिकयोगानुष्ठानादि । ९, श्रवित्यादिचननप्राय-
श्चित्तकथनादि । १०, पतितापतिनादिकथनं । ११, सूत्रपुरोपादिविधिः ।

(इति प्रथमप्रश्नः) । द्वितीयप्रश्नपटले गृहमेधिव्रतायुक्तिः । १, बलिवेश-
देवादिकर्मकथनं । २, अतिथिपूजनादिकथनं । ३, मधुपर्कादिकथनादि ।
४, वैवर्णिककर्तव्याभ्ययनाध्यापनादिकर्मापदेशादि । ५, दायार्हपुत्रादिकथनं,
६, पित्रमेधादि । ७, नित्ययाज्ञभोजननियमादि । ८, चतुराश्रमादिकोर्त्तनादि ।
१०, ११, राज्ञो विशेषधर्मकथनादि । (इति द्वितीयप्रश्नः) ।

No. 733. शारदातिलकं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 134. Lines, 14
on a page. Extent, 3100 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Bābu Rājendrakāla Mitra. Appearance, old. Verse.
Generally correct.

S'aradūtīlaka. A Tāntric compilation of great repute in Bengal.
By Lakshmana Des'ikendra, son of Śrīkrishṇa, and grandson of Vijaya
Āchārya, of the Vārendra clan. The work comprises 25 chapters.
Contents: 1. Vījamantras of different divinities; 2, different divinities
and their appropriate Śaktis; 3, 4, initiation in mystic mantras; 5,
eighteen appropriate Saṅskāras or sacraments for neophytes; 6, caste;
7, 42 letters of the alphabet; 8, worship with mystic mantras; 9, mantra
and adoration of Jagaddhātṛī; 10, do of T'varitā Devī; 11, do. of Dur-
gā; 12, do of Trīpurā; 13, do. of Ganeś'a; 14, do. of Chandramā; 15,
do. of Vishnu; 16, do. of Nṛsiṅha; 17, do. of Purushottama; 18,
do. of Mahes'a; 19, mystic mantra for the attainment of every desirable
object; 20, do. of Aghora; 21, Gāyatrī as a mystic mantra, and the mode
of adoring with it; 22, mystic mantra of Atidurgā; 23, do of
Trayambaka; 24, mystic diagrams; 25, various forms of Yoga
meditation.

Beginning. नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्यश्वाश्रयः क्रमा-

द्यान् येन चराचरात्मकमिदं शब्दायैर्हर्षं जगत् ।

शब्दरश्मिं यदूचिरे सुकृतिनयेतन्यमन्तर्गतं

तद्गोप्यादनिर्गम्यमाङ्गमदनं वाचानधीशं महः ॥

अन्तर्हितोऽस्मिन्मिन्दुकलाद्भुतमस्मिन्दोवरोदरपद्मोदरनेत्रशोभि ।

चेतुर्लोकलोकविभवस्य नवेन्दुमौलेरन्तः परं दिशतु मङ्गलमादरादः ॥

मसारभिव्योस्तरपैकचेतून् वन्दे गुरुन् मूर्ध्नि निवस्यहृषान् ।

रजासि येषां पदपङ्कजानां तीर्थैर्भाषेकप्रिययनाववन्ति ॥

घारं वक्ष्यामि नन्वाणा शारदातिलक शुभम् ।

धर्मार्थकाममाद्याणा प्राप्ते प्रथमकारणम् ॥

End.

महाबलाय प्रणम्य नमो भविष्यतालिङ्गनश्रीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्षमात्रायमाद्याभिरुपायितेभ्यः ॥

तस्माद्भूदखिलदेशिकवारणेन्द्र पटकधौसागरविहारविमोदश्रील ।

यस्य त्रिलोकपिततं विजयाभिधानमाचार्यैरुपश्रितं इति प्रथयन्ति सन्तः ॥

तन्मन्त्रो देशिकदशिकोभूच्छ्रोत्रोत्पन्न इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्पादकादण्यधुनाभिरुपायितं परामर्शयते कृतार्थाः ॥

आचार्यावद्याविभवस्य तस्य ज्ञानं प्रभोर्दक्षदेशिकेन्द्र ।

विद्यास्त्रमेपासु कलासु सर्वास्वपि प्रथा यो मन्त्रो प्रपेदे ॥

आदाय शारदातिलकं निखिलाग्रभ्यः श्रीशारदातिलकनाम चकार मन्त्रः ।

प्राप्त्यं स एव पटलेरिच्छं तत्तत् (१५) सङ्घौ श्रुतिप्रदानविधये विदुषा चिराय ॥

अनाद्यन्ता शोभावपि कलितार्जुन वपुषा

जगद्रूपं शब्दं सृजति मन्त्रोऽयमपि गिरम् ।

सदृशं शब्दाद्यैस्तनभरनता शब्दरवधू-

र्भवद्भूत्यै मूषाद्भवजनितदुःखौघममनो ।

Colophon इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमं पटलः ।

विषयः ।

१ पटले देवदेवोना प्रथममन्त्राक्षरसङ्ख्यानिर्देशादि । २, देवतच्छब्दीनां नाम्ना मन्त्राणां कथनादि । ३, दीक्षाङ्गकर्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि । ५, साधकस्याष्टादशमकारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्वि-
चलारिभद्वरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथ-
नादि । ९, जगद्धात्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । १०, त्रितादेवी-
मन्त्रतज्जपकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । १२, त्रिपुरामन्त्र-
तज्जपकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतज्जपकथनादि । १४, चन्द्रमोमन्त्र-
तज्जपकथनादि । १५, विष्णुमन्त्रतज्जपकथनादि । १६, रुद्रमन्त्र-
तज्जपकथनादि । १७, श्रीपुरुषोत्तममन्त्रतज्जपकथनादि । १८, मन्त्र-
मन्त्रतज्जपकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थमन्त्रतज्जपकथनादि । २०,
अष्टारमन्त्रतज्जपकथनादि । २१, शायत्रीकथनमन्त्रतज्जपकथनादि । २२,
अतिदुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । २३, चैत्यमन्त्रतज्जपकथनादि । २४,
शन्त्रभदकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No. 734. आङ्गचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 125. Lines, 9 on a page. Extent, 2233 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. 1866, SK. 1731. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse and prose. Correct.

S'rāddha-chandrikā-prakāś'a. A dissertation on S'rāddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them. By Divākara Bhaṭṭa, son of Mahādeva, and grandson of Bālakrishna. Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanātha.

Beginning. जानकीनयनरुग्मयोचर मानिनां नयनयोरगोचरं ।

नीलमेघवर्चिरञ्जविं सदा भावयेन्मनसि राघवं मुदा ॥

यत्कीर्त्या धवलीकृत विभुवनं नाम्ना जगत्पावितं

यन्मूर्त्या विनिवारित बडतरं पापं सदापापिनाम् ।

यद्यप्यैः कठिन जगाम लगतां द्वैत व्रतादिस्थले

तस्याह भिरसा नमामि चरणौ श्रीनोलकण्ठप्रभो ॥

नला साम्बं तथा तातं जनयित्री गुरुनपि ।

दिवाकरेण विदुषा तन्यते आङ्गचन्द्रिका ॥

तवादौ आङ्गप्रमसा चेसादौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End. भारद्वाजकुलोदधौ समभवच्छ्रीबालकृष्णभिधः

सोमो लाञ्छनवर्जितः प्रतिदिनं सन्नोपकृदिदतां ।

तत्पुनः प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकोर्तिर्गुणै-

राधीच्छाश्वने सनेन्द्रचनो नाम्ना सदादेवकः ॥

ऋग्वेदे हिवाकरेण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्ताङ्गदूतिमुद्रतां सुमनसः सम्यग्यातां चे बुधाः ॥

यद्यसि सयमेतदीयकृतिनो वाच्य कथ निर्णय-

सर्द्धैव निपुणं विभाव्य हृदये द्रुप्यं वचो मामकं ।

उक्तं नाच मया सयं सरचित यद्गुद्रपादादिभिः

प्राक्तः आङ्गविनिर्णये तदखिल स्पष्ट पर ज्ञप्तये ॥

सन्दिष्टं गुरुदत्तमन्त्ररुपया शार्दूलविजोदितं

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायणः प्रीयताम् ॥

सार वक्ष्यामि तन्त्राणां शारदातिलकं शुभम् ।

धर्मार्थकाममाचार्या प्राप्ते प्रथमकारणम् ॥

End.

महाबलाय प्रणमामि तस्मै सुविज्जतालिङ्गनशीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वमाद्यशशाखाभिर्वाप्यतेभ्यः ॥

तस्माद्भूदखिलदेशिकवारणेन्द्र पटकर्मसागरविचारविभोदशील ।

यस्य विलोकितं विजयाभिधानमाचार्यपण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥

तन्नन्दनो देशिकदक्षिकोऽभूच्छ्रोत्रेण इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्पादकारुण्यसुधाभिषेकालम्बो परामश्रयते कृतार्थः ॥

आचार्यव्यावभवस्य तस्य ज्ञातः प्रभोर्लक्षणदेशिकन्द्रः ।

विद्यासम्पत् कलासु सर्वास्वपि प्रथा यो महती प्रपदे ॥

आदाय सारमखिलं निखिलाममभ्य श्रीशारदातिलकनाम चकार धनः ।

प्राज्ञः स एष पटलैरिह तत्तत् (२५) सङ्गो प्रीतिप्रदानविधय विदुषा चिराय ॥

अनाद्यन्ता शम्भोर्वपुषि कलिताडैनं वपुषा

जगद्रूपं शयत् सृजति महनीयामपि गिरमः ।

सदृशो शब्दार्थज्ञानभरनता शङ्करवधू-

र्भवद्भृत्ये भूयाद्भवजनिनदुःखैश्चमनो ।

Colophon

इति श्रीशारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः ।

विषयः ।

१ पटले देवदेवीनां पृथक्प्रस्तावरसङ्ग्रहानिर्देशादि । २, देवतच्छक्तीनां नाम्ना मन्त्राणाञ्च कथनादि । ३, दीक्षाकर्मकथनादि । ४, दीक्षाकरणप्रकारादि । ५, साधकस्याष्टादशमस्कारकथनादि । ६, वर्णतन्त्रादिकथनादि । ७, द्विचत्वारिंशदक्षरकभूतलिपिकथनादि । ८, श्रीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । ९, जगदाचीमन्त्रतज्जपध्यानपूजनादिकथनादि । १०, ललितादेवीमन्त्रतज्जपकथनादि । ११, दुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । १२, विपुरामन्त्रतज्जपकथनादि । १३, गणपतिमन्त्रतज्जपकथनादि । १४, चन्द्रमोमन्त्रतज्जपकथनादि । १५, विष्णुमहासन्तज्जपकथनादि । १६, शशिचमन्त्रतज्जपकथनादि । १७, शोपुषोत्तममन्त्रतज्जपकथनादि । १८ महेशमन्त्रतज्जपकथनादि । १९, समस्तपुरुषार्थदमन्त्रतज्जपकथनादि । २०, आधारमन्त्रतज्जपकथनादि । २१, गायत्रीरूपमन्त्रतज्जपकथनादि । २२, अतिदुर्गामन्त्रतज्जपकथनादि । २३, वैद्यम्बकमन्त्रतज्जपकथनादि । २४, शन्त्रभदकथनादि । २५, योगसाधनप्रकारादि ।

No 734 श्राद्धचन्द्रिकाप्रकाशः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9½ X 4½ inches Folia, 125 Lines, 9 on a page Extent, 2233 s'lokas Character, Nagara Date, S 1866, SK 1731 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse and prose Correct

Sraddha chandrikā pralās'a A dissertation on Srāddhas or offerings of the funeral cake to the manes at stated times, the merit thereof, the persons who should make the offerings, the proper times when they should be made, and general rules for making them By Divākara Bhatta, son of Mahādeva, and grandson of Balakrishna Appended to the work is a short index by the author's son, Vaidyanatha

Beginning जानकीनयनरुग्मगोचर मानिना नयनयोरगोचर ।

नीलमेघवचिरच्छवि सदा भावयेन्ननसि राघव मुदा ॥

यत्कीर्त्या धवलीकृत चिभुवन नाम्ना जगत्पावित

यन्मूर्त्या विनिवारित वडनर पाप महापापिनाम् ।

यदुग्रये कठिन जगाम कथता द्वैत व्रतादिस्थले

तस्याच शिरसा नमामि चरणैः श्रीनीलकण्ठप्रभो ॥

नन्वा साम्ब तथा तात जनयिर्ची गुरुनपि ।

दिवाकरेण विदुषा तन्यते श्राद्धचन्द्रिका ॥

तचादौ श्राद्धप्रशसा हेमाद्रौ कूर्मपुराणे । (इत्यादि)

End भारद्वाजकुलोद्घोषो समभवच्छ्रीबालकृष्णमभिध

सामो लाञ्छनवर्जित प्रतिदिन सन्तोषकद्विद्वता ।

तत्पूनु प्रथमो महामणिरिव प्रख्यातकीर्त्तगुणै

रासीच्छास्त्रवने मृगन्दरचना भान्वा महादेवक ॥

तत्पुत्रं दिवाकरण विदुषा निष्पादिता चन्द्रिका

त्यक्ताचकृतिमुग्रता सुमनस सम्यग्ज्ञाता हे बुधा ॥

यद्यसि सयमेतदीयकृतिनो वाच्य कथ निर्णय-

स्वर्चैव निपुण विभाव्य हृदये दूष्य वचा मामक !

उक्तं नाव मया सय खरचित यद्रुद्रपादादिभि

प्रेक्त श्राद्धविनिर्णये तदखिल सद्य पर ज्ञप्तये ॥

सन्दिष्ट गुरुदत्तमन्त्ररूपया शार्दूलविम्बोदित

तेन श्रीरविमण्डलान्तरगतो नारायण प्रीयताम् ॥

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते घर्मशास्त्रमुद्धानिधौ आद्य-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिनकारि । (इतः परं पञ्चतुष्टयात्मकः पाठ एतदुद्ग्रन्था-
नुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)

विषयः । पित्रुद्देशेन कर्तव्यस्य आद्यकर्मणः प्रसङ्गालक्षणाधिकारिदेशकालपाचादीना नि-
र्णयकथनम् ।

No. 735. विख्यादपुराणम् ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 47 Lines, 9 on a page Extent, 1100 a lokas. Character, Nāgara Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Generally correct

Vikhyāda Purāṇa. I suspect this to be a Tāntric compilation. In it Mahādeva, in reply to a query of Kārtika, describes the journey of the pious from India to the region of S'iva. The MS is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahāprasthāna*, the terminus of that journey. 2. Proceeding, northwards the traveller first sees the Hemavat Liṅga and its temple, and there attains perfect juvenescence. 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5 Next, a mountain named Aprasāda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegā River, and certain temples of Kedāra, Nandīś'vara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahādeva. 9. Next, Mandākinī River and the foot of the Kailāsa mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmā, Vishnu, and S'iva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailāsa mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which S'iva bestows on the traveller.

Beginning. कर्त्तिकेय उवाच । अहं पृच्छामि देवश साधकानां हिताय च ।

महापुत्र्येन पश्यन्ति कथं सत्यं मानवाः ॥

तस्मार्थं च फलं ब्रूहि सत्यं देव सदाशिव ।

• गच्छन्ति साधकाः सर्वे स्वयं देहेन शङ्कर ॥

• End. पश्चिमे च दिग्भागे उदयं मणिभास्वरो ।

यन्निवाहिमघायानि मेव कल्पं च नान्यथा(?) ॥

Colophon. इति श्रीविष्णुादपुराणे शम्भुस्कन्दसंवादे स्वर्गवासो नाम चतुर्दश पटल ।
(इत परमेकपचायक पाठोऽस्ति । अतः खण्डितमिदमित्यनुमीयते) ।

विषयः । साधकस्य शिवलोकगमनस्य पन्थैव महापन्थेत्युच्यते । तत्र मार्गं यानि यानि
वस्तूनि दृश्यन्ते तथा शिवस्कन्दसंवादच्छलेन चतुर्दशपटलेषु प्रपद्यते । तत्र १,
पटले महापन्थगामिसाधकप्रशंसा, महापन्थ गच्छन्ति ततः कुत्र महापन्थोऽस्तीति
कार्तिकप्रश्नोत्तरश्च । २, शिवलोक गन्तुमुत्तरतो गच्छता प्रथम हेमवस्त्रिङ्को यो
दृश्यत ततो या पुरी दृश्यते यथा च शरीरकल्पो भवति, इत्यादेवर्णन । ३, ततोऽप्युत्तर
गते यद्यन्ननाथमपुरादिद्वर्गन भवति, तद्वर्णनादि । ४, ५, ततोऽप्युत्तर
गते अष्टादनामकमहागिरेः पुरादेर्दर्शनं भवति, तद्वर्णनादि । ६, ७, ततोऽप्युत्तर
गते यच्चन्द्रवेगातटस्त्रादर्थिपुरीकेदारनन्दोत्तरहेमस्तम्भादिद्वर्गन भवति,
तद्वर्णनादि । ८, ततोऽप्युत्तर गते यत् पुरीचिनेवदशभुजमहादेवादिद्वर्गन
जायते, तद्वर्णनादि । ९, ततोऽप्युत्तर गते गन्दाकिनीगङ्गाकैलासपर्वतादि यद्
दृश्यत, तद्वर्णनादि । १०, ततोऽप्युत्तरगते दृष्टस्य मार्गत्रयस्य शिवत्रयव्युत्पत्तिक-
भोगादेय वर्णन । ११, साधकस्य कैलासप्राप्ति, कैलासवर्णन, महादेवकटक
साधकाय वरदानमवमादि । १२, १३, १४, साधकानां यमेन्द्राद्यविष्णुलोक-
दर्शनादि, तत्तल्लोकवर्णनं च । १४ पटलात्परं सिद्धिदायकमन्त्रकथन । (ततः
पटलसमाप्तिर्नास्तीति खण्डितमेतदित्यनुमीयते) ।

No 736 प्रेमामृतं ।

Substance, Palm leaf Folia, 18 Lines, 2—3 on a page Extent, 223
stokas Character, Bengali Date ? Place of deposit, Mandālakhandā,
Vikramapura, Dhaka, Vaikunṭhanātha Chakravartī Appearance, old
Prose and Verse Generally correct

Premamṛta. This is a miscellany in prose and verse, on the early
career of Kṛṣṇa, and on love for him, or the highest manifestation of
faith in the divinity The work is written in the form of a Champu,
and is attributed to Chaitanya Deva, the great Vaiṣṇavite reformer of
Nadiya.

Beginning य व्रज्या वरुणन्द्रवद्रमयतस्तन्वन्ति दिव्ये स्त्रिये
वेदै साङ्गपदकमोपनिषदैर्गायन्ति य सासना ।

Colophon. इति श्रीभारद्वाजमहादेवभट्टात्मजदिवाकरविरचिते धर्मशास्त्रमुद्रानिधौ आद्य-
चन्द्रिकाप्रकाशः समाप्तिमकारि । (इतः पर पञ्चचतुष्टयात्मकः पाठ एतदुपन्या-
नुक्रमणिकाभूतो दिवाकरात्मजवैद्यनाथविरचितोऽस्ति ।)

विषयः । पित्रुद्देशेन कर्तव्यस्य आद्यकर्मणः प्रशस्त्यलक्षणाधिकारिदेशकालपावादीना नि-
र्णयकथन ।

No. 735. विख्यादपुराणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 47. Lines, 9 on a page Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara Date, S. 1775. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prosa. Generally correct

Vikhyāda Purāṇa. I suspect this to be a Tāntric compilation. In it Mahādeva, in reply to a query of Kārtika, describes the journey of the pious from India to the region of Śiva. The MS. is apparently incomplete, and comprises only 14 chapters—Contents: 1. Praise of those who desire to follow the great journey *Mahāprasthāna*; the terminus of that journey. 2. Proceeding northwards the traveller first sees the Hemavat Liṅga and its temple, and there attains perfect juvenescence 3. Rivers, hermitages, and mansions to the north thereof. 4—5. Next, a mountain named Apasāda, and certain villages around it, 6—7. Next, Chandravegā River, and certain temples of Kedāra, Nandīśvara, Hemastamba, &c. 8. Next, a mansion containing several forms of Mahādeva. 9 Next, Mandākinī River and the foot of the Kailāśa mountain. 10. The road to the north of it branches into three, leading respectively to the regions of Brahmā, Viṣṇu, and Śiva; praise of those three regions. 11. Arrival at the peak of the Kailāśa mountain. 12 to 14. The sights to be seen there, and the blessings which Śiva bestows on the traveller.

Beginning. कार्त्तिकेय उवाच । अहं दृष्ट्वास्मि देवस्य साधकानां चिन्ताय च ।

महापत्न्येन परमन्ति कथं मृत्युं मानवाः ॥

तस्माद्यं च फलं ब्रूहि मृत्युं देव सदाशिव ।

• गच्छन्ति साधकाः सर्वे स्वयं देहेन शङ्कर ॥

• End. पश्चिमे च दिग्भागे उदयं शशिभास्करे ।

वह्निर्वाहिमघाशानि नेव कल्प च नाभ्यधा(?) ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11. Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Mṛtaratsá chikitsá. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous.

Beginning. गर्भस्यमृत जातमृतं वा पचान्नासाद्वैवत्सरात् ।

घियते चिद्विवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वंशपत्रे लिखित्वा सिरसि बाधौ वा रक्तवस्त्रेण बध्ना धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सालप्रश्मनोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20. Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunṭhanátha Chakravartí. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Viváhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Saṅskáras, and entitled *Das'a-karma-dipiká*. By Paśupati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं खलिवाचनपूर्वकं स्वर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः ग्रान्तिं कृत्वात्मानमभिपिप्याच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपद्मपतिवृत्तायां दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषां वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

Beginning ब्राह्मणा चरित्रा वैश्या शूद्रा वर्णाश्रुतिविधा ।

वर्णानां सङ्करोत्पत्ति निग्रामय मन्त्राभुने ॥

* आदौ विष्णोर्मुखाज्जाता ब्राह्मणा वेदपारगा ।

तद्वाचो चरित्रा जाता उर्वार्वैश्या धनान्विताः ॥

End. तैलद्राव्य ततो देय ततस्तु चर्मकारिणे(?) ।

नाथलाय प्रदातव्य चाण्डालाय तत परम्(?) ॥ इत्यत खण्डितः ॥

विषयः । जातिनिर्णयकथन ॥

No 740 मुण्डमालातन्त्रम् ।

Substance, country yellow paper Folia 15 Lines, 5—8 on a page
Extent, 416 s/lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mandalakhanda Vikramapura Dhaka Babu Vaikunthanatha Chakravarti
Appearance, old Verse Generally correct

Mundamala Tantra This is one of the original Tantras of the
Kaula class, but the MS is incomplete, and contains only the first six
chapters Contents 1 The science of one syllable, or a mystic mantra
of one syllable with which Indra worshipped the Devi 2. The alpha-
bet 3 Places most appropriate for worship 4 Articles of offering
5 Initiation 6 Mystic diagrams for worship

Beginning सर्वानन्दमयी नित्या सवाम्नायनमस्त्रिता ।

सर्वसिद्धिप्रदा देवी नमामि सकलेश्वरी ॥

देव्युदाच । देव देव महादेव परमानन्दनन्दन ।

प्रसीद गुह्यवक्तान् (?) कथयस्व प्रियवद ॥

End इह लोके सुख सर्व देवी गणमतन्यत (?) ।

गोत्रव्य तत प्रयत्नय यन्त्रे कर्मै न विश्वसेत् ॥

Colophon इति मुण्डमालातन्त्रे षष्ठ पटल समाप्त ॥

विषयः । १ पटल, एकाक्षरीविद्या, या च देवराजेन साधिता पूर्व । २, अक्षमालाया
नामनि फलानि च । ३, साधनस्थानानि । ४ निवस्यवस्तूनि, बलिदानि च ।
५, दीक्षाविधि, गुह्यलक्षणानि च । ६, पूजायन्त्रप्रभृतय । पुस्तकमिदं समाप्ति
न प्राप्तम् । प्रथमपटलात् षष्ठपटलपर्यन्तं विद्यते ॥

No. 741. मृतवत्सा-चिकित्सा ।

Substance, palm leaf. Folia, 11 Lines, 4—5 on a page. Extent, 241 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalakhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunthanátha Chakravartí Appearance, old. Prose Generally correct.

Mṛtaratsā chikitsā. Treatment of women who miscarry, or suffer abortion, or whose children die soon after birth. Anonymous .

Beginning. गर्भस्य मृतं जातमृतं वा पचान्मासाद्वैवत्सरात् ।

म्रियते त्रिदिवर्षे वा यस्याः सा मृतवत्सिका ॥

End. इत्यनेन वक्षपत्रे लिखित्वा सिरसि बाधौ वा रक्तवस्त्रेण बध्ना धारयेत् ।

विषयः । मृतवत्सालप्रशसनेोपायः ।

No. 742. दशकर्मदीपिकीया विवाहपद्धतिः ।

Substance, palm leaf. Folia, 20 Lines, 3 on a page. Extent, 285 s'lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalakhanda, Vikramapura, Dháká, Bábu Vaikunthanatha Chakravartí. Appearance, old. Prose Generally correct

Vivāhapaddhati. A treatise on marriage, forming a part of a large work on the ten principal sacraments or Sanskáras, and entitled *Das'a-larma-dipiká.* By Pasupati, the elder brother of Haláyudha, who lived in the court of Lakshmana Sena of Bengal.

Beginning. प्रथमं सखिवाचनपूर्वकं स्वर्यः सोम इति पठित्वा । इत्यादि ।

End. ततः शान्ति कलात्मानमभिपिच्छाच्छिद्रावधारणं कुर्यात् ।

Colophon. इति राजपण्डितपशुपतिकृताया दशकर्मदीपिकायां विवाहपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । यजुषा वैवाहिककर्मप्रयोगकथनं ।

*No 743 भुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country yellow paper Folia, 10 Lines, 5—6 on a page
Extent, 179 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mandalkhanda. Vikramapura, Dhaka, Vaikunthanátha Chakravarti Ap-
pearance, old. Verse Generally correct

Bhuanesvari sahasranama stotra A hymn to Bhuvaneshvar, a
form of Durgá, in which a thousand epithets are strung together in
her praise The work is acknowledged to be a section of the Meruviraha
Tantra.

Beginning श्रीपार्वत्युवाच । देवदेव महादेव सर्वशालविभारद ।

कपालध्वजाङ्गधर चिताभस्माङ्गलेपक ॥

या आद्या प्रकृतिर्नित्या सर्वशालपु गापिता ।

अस्याः श्रीभुवनशय्या नामाष्टकसहस्रकम् ॥

End भयमपि मधुसूते कुङ्कुमाद्यैर्विश्रपात् ॥

Colophon इति शिवपार्वतीसंवादे मेढविरचिते श्रीभुवनेश्वरीसहस्रनामस्तोत्र समाप्तम् ॥

विषय । भुवनेश्वरीसहस्रनामकथनादि ।

No 744 त्रिपुरसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रम् ।

Substance, country yellow paper Folia, 13 Lines, 3—5 on a page
Extent 201 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mandalkhanda., Vikramapura, Dhaka Bábu Vaikunthanátha Chakra-
varti Appearance old Correct

Tripurasundari mantri namasahasra A hymn, similar to the last
in praise of Tripurasundari, another form of Durgá It is an extract
from the Vamakesvara Tantra of Purnananda Paramahansa

Beginning कैलासशिखरे रम्ये नाभारत्नपद्मभित्ते ।

कल्पपादपमध्यस्थे सिद्धगन्धर्वसंयुते ॥

मणिसंघपदमध्यस्थे नानापुष्पापद्मभित्ते ।

त कदाचित् सुखासीनं भगवन् जगद्गुरु ॥

End देवान्ते परम स्थान यत सुरैरपि दुर्लभ ।

ए दास्यति न भन्देहं स्वराजस्य कीर्तनात् ॥

Colophon. इति वामकेश्वरतन्त्रे पूषानन्दपरमहंसविरचिते श्रीकान्तिकेयमिवमंवादे श्री-
महाविपुलसुन्दरीमन्त्रनामसहस्रं समाप्तम् ॥
विषयः । विपुलसुन्दर्याः सहस्रनामस्तवकथनः ।

No. 745. व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 17. Lines, 5—6 on a page. Extent, 307 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapura, Dháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vyasthá-sára saṅgraha. Dissertations on the ages of the moon and astral conjunctions favorable for particular ceremonial observances. The MS. is incomplete, and the author's name is not ascertainable.

Beginning. गुरोः पादयुग्मं नत्वा रामगोविन्दग्रन्थं ।

क्रियते बालबोधाय व्यवस्थासारसङ्ग्रहः ।

तत्रादौ तिथिव्यवस्था निरूप्यते ।

End. वचनात् सौरभाद्रे उभयोरपि पञ्चयोःतुर्षोऽतिथिमात्रे चन्द्रो नेचितयः ।

इत्यतः छण्डितः ॥

विषयः । तिथ्यादिव्यवस्थानिरूपणं ।

No. 746. पराभिधानं, अथवा अनेकार्थध्वनिमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines 6, on a page. Extent, 139 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalkhanda, Vikramapur, Dháká, Vaikunthanátha Chakravarti. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Parābhidhāna alias *Nānārtha-dhvanimañjarī.* A Sanskrit vocabulary of words having various meanings, compiled from the works of Amara, Rudra, and Gaṅgādhara, and the Dharanī Kosha and Rātra Kosha. By Gada Sinha. The work is sometimes called *Nānārthadhvanimañjarī.*

Beginning. शब्दाभोधिर्यतोऽनन्तो यतो व्याख्या प्रवर्तते ।

गुरुवे शम्भवे तस्मै नित्यं वागात्मने नमः ॥

End. अमररुद्रगङ्गाधरघरणीरत्नकोपानालोक्य सदृचेपात् ।

नानार्थध्वनिमञ्जरीयमभिहिता श्रीगदमिहने परमयत्नात् ॥

Colophon. इति श्रीगदमिहविरचिता अनेकार्थध्वनिमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । नानार्थशब्दकथनम् ।

No 747. मन्त्रप्रदीपः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 71. Lines, 6 on a page. Extent, 1207 s/lokas Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Mandalagad, Vikramapura, Dháká, Vankunthanátha Chakravartí Appearance, old. Verse Generally correct.

Mantra-pradīpa A dissertation on mystic mantras, their derivations, meanings, and uses, as also the uses of mystic diagrams in the adoration of Śākta divinities. By Kás'ínátha Bhaṭṭācharya.

Beginning. यामासाद्य विधीयते विधिवल्लिध्वसीशदेवादिभिः

स्त्रीय स्त्रीयमतीव दुष्करतर कर्म चणालीलया ।

सा दुर्गा भवदुर्गदुर्गतिहरा सर्वान्तरस्यायिनी

पूर्णं वो विदधातु सर्वमनिशं चेतोमतं यद्भवेत् ॥

वादं क्वादिति सर्वभूषणधरो मेना तु भैत्यादिति

प्रावाच छरशासनादिति पुनर्मनाकसीमन्तिनी ।

इत्थं संशयकोटिभिः कवलितः कोऽप्येष कल्पः कवेः

शम्भो भैलसुताकरप्रणयने भूयादिव भूतये ॥

End. पशुभावान् परो भावो नास्ति चाग्निन् कलौ युगे ।

तस्मात् सर्वं परित्यज्य चनाद्यामं विभावय ॥

Colophon. इति काशीनाथभट्टाचार्यविरचिते मन्त्रप्रदीपे वामाचारनिरूपणं नाम चतुर्थं परिच्छेदः ।

विषयः । मन्तार्थमन्त्रचैतन्यकरणयोनिमुद्रानिरूपणप्रवृत्तयः ॥

No. 748. शब्दमाला ।

Substance, country yellow paper. Folia, 61. Lines, 6—7 on a page. Extent, 1666 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagāḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanāth Chakravartī. Appearance, old. Verse. Correct.

S'abdamālā. A Sanskrit vocabulary. By Gopīnātha S'armā. A work of this name by Rāmesvara Sarmā is noticed by Wilson, which he describes as "a work of limited extent and value, and is little better than a supplement to the Amarakosha." He takes its date to be prior to that of the *Medinī*. Essays III, 231.

Beginning. अमन्दानन्दद्वन्द्वारद्वन्द्वारकशिरोमणि,—

सेयमानमहं वन्दे भवान्याचरणाम्बुजम् ॥
प्रणम्य चरणाम्बुजं भवान्या बालबोधिनो ।
क्रियते शब्दमाला वै योगोपीनायशर्मा ॥
पुंस्त्रोतपुंस्त्रकान् शब्दान् वाचलिङ्गाय वाचकान् ।
यथाप्रज्ञं प्रवक्ष्यामि समासाय समासतः ॥

End. शब्दवत्साधनं लिङ्गवये (इत्यतः खण्डिता)

विषयः । शब्दानां वाचलिङ्गायनुशासनं ।

No. 749. वटायत्यविवाहः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 4. Lines, 5—6 on a page. Extent, 65 s/lokas. Character, Bengali. Date ? Place of deposit, Maṇḍalagāḍa, Vikramapura, Dhākā, Vaikunthanāth Chakravartī. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vaṭās'rattha-vivāha. A manual for the celebration of marriage between the *Ficus religiosa* and the *Ficus indicā*, a religious ceremony of some merit in the estimation of modern Hindus. Anonymous.

Beginning. तत्र विवाहपूर्वदिने सायं सप्तम्य छतनित्यक्रियः सुहृद्भिः सञ्चितः अत्य-

वटयोः समोप गत्वा वटं सध्याय खलिवाचनं कृत्वा सहस्रं कुर्यात् ।

विष्णुरो तत्सुतं अदेत्यादि ।

End. वटमूले वृक्षं दत्त्वा पठेत् । वटवृक्षं सदाभागं सर्वप्राणिहितो भव ।

पुत्रायुर्धनवृद्ध्यर्थं तुभ्यं नित्यं नमो नमः ॥ (परिसमाप्तिस्त्वचकं वाक्यं भास्ति) ।

विषयः । वटायत्यविवाहदानप्रकारः ।

No 750 आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका ।

Substance, country yellow paper Folia, 8 Lines 8 on a page
Extent, 276 s lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit
Mandalagada, Vikramapura, Dhaka Vaikunthanatha Chakravarti Appearance old Correct

Anandalahari-tattvadipikā A commentary on the *Anandalahari*, a hymn in praise of Siva, by Sankara Acharya —By Gangahari.

Beginning नत्वा गुहं गणपतिं देवीं चिपुरस्तुन्दरी ।

तन्त्राख्य समासाख्य ज्ञात्वा गुहमत तथा ॥

युक्त्या च स्वयमारण्य श्रीगङ्गाहरिधीमता ।

आनन्दलहरीतत्त्वदीपिका क्रियते मुदा ॥

इह खलु शक्तिखण्डेन कुर्वन् श्रीगङ्गाचार्यस्य सर्वाणोन्द्रियाणि विकुण्डितानि
आसन पुनरपि इत्यादि ।

End सर्वदेवमथ ब्रह्म सर्ववेदमथ तथा ।

सर्वयोगमथ तद्धि सर्वज्ञानमथ तथा ॥ इत्यत्र खण्डिता ।

विषय । आनन्दलहरीवाक्यार्थव्याख्यान ।

No 751 धीररञ्जिका ।

Substance, country yellow paper Folia 35 Lines 6—8 on a page
Extent, 1004 s/lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Mandalagad, Vikramapura Dhaka, Vaikunthanatha Chakravarti Ap-
pearance, old. Prose Incorrect

Dhīraraṅjika A commentary on the *Kumara sambhava* of Kālidāsa By Govindarama S'armā.

Beginning यज्ञोल्लस्य करहरोऽपि बभूव मुक्ता योगोन्द्रहृन्परिवन्द्यपदारविन्द ।

तस्या गिरीन्द्रदुहितुं पदपद्मयुग्ममातिष्ठता हृदि सता विदग्धैषसेयम् ॥

आनन्द चरणाभिवन्दनभवत्प्रोद्गाढदृषाशुभि

सशिक्षानमभूरिगङ्गादवचा देवेन्द्रहृन्दाक्षित ।

पादाब्ज परिवन्द्य शङ्करविभार्गोविन्दरामो द्विज

व्याख्यान वितनानि पण्डितमुद यत्नात् कुमारोपकम् ॥

End. घटजलरूपसन्त्यदानवर्द्धितत्वादित्यपि पुत्रवत् यत्नला ॥ इत्यत्र खण्डिता ।

विषय । कुमारसम्भवस्य व्याख्यान ।

No. 752. वाजपेयपद्धतिः, वा वाजपेयक्रतोरुद्गाढप्रयोगः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 34. Lines, 9 on a page. Extent, 900 s'lokas. Character, Nāgara. Date, S. M 1846. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. A manual for the performance of a ceremony called *Vājapeya*, in which spirituous libations form the most important offerings. The work describes the duties of the Udgātri priest.

Beginning. उद्यन्कोटिसदृशरग्निकिरणन्यङ्कारकारिष्ववि-

प्रध्वलाखिलभक्तमानसमुद्गाज्ञानान्वकारावलिः ।

ये हृन्दारकहृन्दवन्दनगिरःसहृद्वनस्त्रीकृता-

लक्ष्मणपदाम्बुजद्वयतलो विघ्नेयरोयात्स नः ॥

अथ वाजपेयक्रतोरुद्गाढप्रयोगो लिख्यते ।

End. प्रसोता उदवसानोये प्रधानयागकाले गायन्ति त्वयुद्धृषीय सामष्ट्य गायेत् ।
उद्धृषीय ऋषिः अनुष्टुप्बन्दः इन्द्रो देवता उदवसानोयाथ सामगान
विनियोगः ।

Colophon. इति वाजपेयस्य पद्धतिः समाप्ता ।

विषय । वाजपेययज्ञानुष्ठानप्रयोगः ।

No. 753. सुल्लसूत्रविवरणं कात्यायनीयं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 32. Lines, 10 on a page. Extent, 700 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Sūlasūtravivaraṇa. A commentary on the *Sūlasūtra* of Kātyāyana. The work treats of the formation of altars. By Mahadhara, who says he compiled it in the Samvat year 1846, in compliance with an order to that effect of his tutor Ratnesvara Miśra.

Beginning यस्य लीलावशेनेदं जन्मस्थितिस्तथ ब्रजन् ।

स्नानन्दैकरसं वन्दे तमुमासहितं शिवम् ॥

श्रीरुद्रमिधं नमस्तुभ्य रमेभं भक्तवत्सलं ।

शुक्लस्य विवृतिं वक्ष्मि भाष्यदन्त्यनुसारिणीम् ॥

श्रीमान् कात्यायनः पञ्चदशशाखाभाषारणं कल्पसूत्रं विरच्य तत्र कथित-
वेद्यादिमानोपयोगितया शुक्लं परिमृष्टं धिकीर्षुं प्रतिजानोते । रज्जुसमामं
वक्ष्याम ।

End तत्र दोषद्विरुद्धस्य गूढमन्त्रमधीयता ।

समाप्तेऽथ क्रिया शैल्यो कात्यायनमहात्मनः ॥

इत्यादयोऽन्येऽपि श्लोका द्रष्टव्याः ।

Colophon इति शैल्ये विवरणं मन्त्रीधरविनिर्गमिणे वदीष्टकान्ता इवा वदीर्य कण्डिका-
गमत् । समाप्तं शुक्लसूत्रविवरणं ॥

रसवेदाङ्गभूषणे (१८४६) मास्यन्त्ये ध्रुवले दले ।

त्रयोदश्या रवेर्वारे वाराणस्यां मन्त्रीधरः ॥

श्रीरत्नेश्वरमिश्रस्य गुरोः केशवजन्मनः ।

आज्ञया विवृतिं शैल्यो भाष्यदन्त्यनुसारिणीम् ॥

विदुषा मुखबोधाय यथाबुद्धानुसारतः ।

भाष्यं रामलता इति सूत्राण्यालोच्य तत्ततः ॥

नीलकण्ठा रामनाथ मिताभयन्द्रशेखरः ।

भैरवेश छपाभिरुद्धन तुष्येय कोशरी ॥

इति श्रीमन्मन्त्रीधरविरचितं शुक्लसूत्रविवरणं समाप्तम् ॥

विषयः । १ कण्डिकाया, शालावेदीनिर्माणाय ब्रह्मनिष्ठातत्पूर्वकं प्राच्यादिदिकसाधनं ।
२, चतुरथादिकथनं । ३, दीर्घचतुरस्रसमचतुरथादिभेदः । ४, वसुवत्तर-
श्रेण्यादिभागमानः । ५, वेदिभागविशेषेषु एकस्यादिपुरुषप्रमाणः । ६, वेद्यामि
ष्टकाचयनादि ॥

No 754 दर्शपूर्णमासः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches Folia, 61 Lines 8—9 on a
page Extent, 1000 s lokas Character, Nagara Date ? Place of
deposit Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Gener-
ally correct

Darsapūrṇamāsa. Directions for the performance of the Darsa Paurṇamāsa rites according to the rules of As'valāyana and Apastamba.

Beginning. अथातो दर्शपूर्णमासौ व्याख्यास्यामः । प्रातरग्निहोत्रं जुहा दर्शमासो नो दर्शान्
घारयमाणः पवित्रपाणिः पत्न्या सह प्राणानायम्य दर्शेन यक्ष्ये पूर्णमासेन यक्ष्य
इति सङ्कल्प्य ।

End. भूः स्वाहा भुवः स्वाहा सुवः स्वाहा भूर्भुवः सुवः स्वाहा । इत्यापस्तम्बमाखाया
दर्शपूर्णमासौ समाप्ते ॥

विषयः । आश्वलायनापस्तम्बानुयायो दर्शपूर्णमासप्रयोगः ।

No. 755. समयाचारतन्त्रं ।

Substance, country yellow paper, 9½ × 4 inches. Folia, 16. Lines, 9 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Samayāchāra Tantra. An original Tantra treating the details of the Kaula cult. Contents : meaning of the word *Samayāchāra* ; a mantra of Sarasvatī ; a hymn to Vijayā ; Tāntric duties, and the necessity of observing them ; the fourteen articles of offering necessary for S'akta worship, and their purification ; the five daily prayers ; various kinds of gesticulation for effecting pacification, subjugation, paralysis, disputes, absence of mind, and destruction ; eastern, western, northern and southern sects of Kaulas, their special divinities, and their rosaries ; various kinds of seats for worship with special objects ; places meet for counting the rosaries ; sacraments for mantras ; two classes of Kaulas, the Vīmāchāra and the Dakṣiṇāchāra ; enumeration of Tantras and Yāmālas ; the five essentials of Tantra worship—fish, flesh, gesticulation, wine, and female society ; procedure for acquiring influence over S'aktī ; places sacred to S'aktī ; sacrifices ; special mantras ; special sacraments for mantras, on their birth, vivification, &c. ; females to be accepted as Saktī and males as S'iva ; wet and dry forms of worship.

Beginning. श्रोतव्यं तु वाच । भगवत्स्व गुणधार सर्वत्र कल्पनिधि ।

इदानीं श्रोतुमिच्छामि समयाचारमुत्तमम् ॥

यः पुरा समयाचारः पूर्वाभ्यासेषु कीर्तितः ।

त पुनः श्रोतुमिच्छामि यदाम्नायेषु यद्वेत् ॥

End. षडध्यायपु कथितं तन् सर्वं दुर्लभम् ।
 तथा शेषश्च सुभगे साष्टजारपद यथा ॥ ०१ ॥
 यदि चेद्दे वरारोहे मया तुभ्यं प्रकाशितं ।
 अतस्तद्वापयेन्नित्यं यतस्त्व मम वक्षमा ॥

Colophon. इति श्रीउमामहेश्वरमवादे समयाचारतन्त्रं समाप्तम् ॥

विषयः । समयाचारशब्दार्थः । वाग्वादिनीमन्त्रः । विजयाष्टोत्रं । तन्त्रोक्तकर्म्मणो
 यथोक्तकाले कर्त्तव्यत्वोक्तिः । घोरदधितन्त्रादिचतुर्दशद्वयोक्तिः । तथोपधन-
 प्रकारः । प्रातर्मेध्याह्नादिपञ्चजपकालः । शान्तिवध्यस्तमनश्चैषणोष्णान्नमार्-
 षादिपञ्चकर्म्मण्युक्तमुद्राकथनादि । पूर्वदक्षिणपश्चिमोत्तराद्याध्यायकथन ।
 पूर्वादितत्तदाध्यायदेवताकथन । उक्ताध्यायमालाभेदः । शान्त्यादिकर्म्मधु
 ष्ठासनभेदः । जपस्थानं । मन्त्राणां पुत्रपुत्रकादिकथन । वामदक्षिणाधा-
 रादि । तन्त्रयामलादिपरिच्छाकथनं । मन्त्रमासमुद्रामैट्टनम्यादिपञ्चम-
 कारकथनादि । शक्तिमाधनादि । पीठस्थानकथनादि । भास्त्रिकराजमा-
 दिवर्णिः । मन्त्रविशेषाः । मन्त्राणां जननजीवनताडनबोधनादिभङ्गकाराः ।
 श्रीपुष्पादौ शक्तिविशेषावनादि । आर्द्रशुक्लाचारकथनादि ।

No. 756. कात्यायनप्रयोगसारः ।

Substance, country yellow paper, 9½ × 1 inches. Folia, 91. Lines,
 9 on a page. Extent, 1500 shlokas. Character, Nāgara. Date ? Place
 of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose.
 Generally correct.

Kātyāyana prayogasara. Easy rules for the performance of the
 ceremonies recommended in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Deva-
 bhadra Pāṭhaka, son of Bolabhadra and Bhāgīrathī. The author says
 that he has followed the Karkabhāṣya and the Daivabhāṣya, with
 their Paddhatis, by Ananta, Rāma, and Padmanābha. The MS. is
 incomplete.

Beginning. श्रीविश्वेश्वरयाज्ञवल्क्यमुनि कात्यायन मुनिः ।

अष्टादशवर्णनामां सद्गुरुं च हरिमहेश्वरम् ॥

ब्रह्मपदं पाठकश्च आरम्भाष्टविधेयकम् ।

भास्त्रिकराजं भाजयश्च पितरं वसुभद्रकम् ॥

पितृभूति भर्तृयज्ञ वासुदेवश्च शङ्करं ।
 गर्गं कर्कमनन्तश्च श्रीहरिस्त्रिमिमाधवौ ॥
 सम्प्रदायप्रणेष्टश्च राम शुल्बप्रकाशकम् ।
 यज्ञविद्याप्रणेतारं परमं वेदयाज्ञिकम् ॥
 दीक्षित श्रीधरं रेणुं पद्मनाभं गदाधरम् ।
 मन्त्रादेव हरिहरमित्यादीन् पूर्वयाज्ञिकान् ॥
 प्रणम्य मनसा वाचा कर्मणापि च भक्तितः ।
 सूत्रं कान्तोयं तद्भाष्यं काकं देवं सपदति ॥
 अनन्तकृतं रामपदति याज्ञिकप्रियाम् ।
 अन्ययष्टि पद्मनाभं सम्प्रदायाख्यपदतिम् ॥
 धन्यानेतानं सुसङ्गृह्य निजबुद्ध्या विगम्य च ।
 ततोऽपि याज्ञिकानाञ्च सम्प्रदायो यथाधुना ॥
 तथा कर्कानुसारेण ज्योतिष्टोमक्रतोर्हजुम् ।
 प्रथोमसारनामासौ प्रयोगो रच्यते यतः ॥
 सूत्रवाक्यं समुद्धिष्य प्रयोगलेखनं न हि ।
 छतं पूर्ववत्तत्तत्तत् लेखनं क्रियते मया ॥

End.

विषयः ।

(खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिकं नास्ति ।)
 (अथ शुक्लैकादशीलक्ष्यं, तत्र) सोमेष्टिविचारः । अग्निषोमीयपशुः । वषायागः ।
 विमितादिमानार्थं शालारज्जुप्रमाणकथनादि । दीक्षादिकालः । दीक्षाप्रथो-
 गः । दीक्षणीयेष्टिः । छण्याजिनदीक्षा । प्रवर्ग्ये मन्त्रावीरसम्भारः । यूपच्चेद-
 नादि । (अथ द्वादशीलक्ष्यं, तत्र) प्रायणीयेष्टिः । सामक्रयः । इडान्नातिव्येष्टिः ।
 अवान्तरदीक्षा । प्रवर्ग्यप्रचरः । उपसदिष्टिः । (अथ त्रयोदशीलक्ष्यं,) द्विती-
 योपसदिष्टिः । (अथ चतुर्दशीलक्ष्यं, तत्र) तृतीयोपसदिष्टिः । अग्निषोमीयपशुः ।
 पशुपुरोडाशनिर्णयः । अवदानलक्षणादि । (खण्डितत्वाच्च सर्वविषयः प्राप्तः)

No 757. वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषा ।

Substance, country yellow paper, 12 x 5 inches. Folia, 380 Lines,
 9 on a page Extent, 8360 s'lokas Character, Nagara. Date, Sm. 1906
 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose Ge-
 nerally correct.

Vaiyakarana siddhanta manjushā A dissertation on the Syntax of Sanskrit Grammar By Nages'ā Bhaṭṭa son of Siva Bhaṭṭa and Sati Devī This work enjoys a high and well deserved repute

Beginning. नागेशभट्टविदुषा नत्वा साम्प्रशिवं लघु ।

वैयाकरणसिद्धान्तमञ्जूषया विरच्यते ॥

तत्र वाक्यस्फोटो मुख्यः । लाके तस्मैवार्थबोधकत्वात् ।

End चधीत्य फाणभाष्याब्धि सुधोन्द्रहरिदीक्षितात् ।

न्यायतन्त्र रामरामाद्वादिस्त्वोद्यमस्य ? ॥

याचकानां कल्पतरोरारिक्त्वञ्जनाश्रयात् ।

शृङ्गवरपुराधोमाद्रामतो लब्धजीविक ॥

वैयाकरणनागेश स्फोटायनवदयेर्भूतस्य ।

परित्यू (चि) त्योक्तवाक्येन प्रीयतामुमया शिव ॥

कृतकर्केऽस्य नाभ्यास इति चिन्त्य न पण्डितैः ।

हृदयोऽपि हि भक्तोर्णां पथेधौ रामयोगतः ॥

Colophon इति श्रीमदुपाध्यायोपनामकधनीगर्भजशिवभट्टसुतनागेशकृतौ वैयाकरणसिद्धान्त-
मञ्जूषाख्यस्फोटक ॥

विषय । शक्तिलक्षणात्यञ्जनात्मिकशब्दबोधजनिकवृत्तेर्विचारादि । वर्षाध्वन्यात्मकशब्द-
विचारादि । जातिस्फोटनिष्कर्षः । धातुनिपातार्थानर्णयः । तिङर्थविचारः ।
छदर्थविचारः । प्रातिपदिकार्थनिरूपणम् । प्रथमादिविभक्त्यर्थनिरूपणम् ।
समसमानशब्दार्थविचारादि च ।

No 758 बौधायनान्याधानः ।

Substance country yellow paper, 10 × 4½ inches Folia, 39 Lines, 9 on a page Extent, 780 ślokas Character, Nagara •Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Baudhayana agnyadhāna A guide to the Agnyadhana ceremony according to the rules of Bodhayana. Contents Proper times for the ceremony, Madhuparka, altar, auspicious days, mantras to be muttered by the Adhvaryu and others, rites for the manes and cattle, Brahmodana rite, Paraniāna rite, Agnihotra homa, Anvārambhānya śhṛī.

Beginning. अध्यागम्याधान निरूप्यते । तस्य कालः श्रिमिरवमनप्रोक्षतवः ।

End. यथादेवतमुज्जित्वाचन(?) यजमानभागप्राग्ने प्रजापतेरित्येतस्य स्थाने
मद्राद्र० स्योनः ।* ब्राह्मणतर्पणान्त समान । सन्निष्ठते व्रीक्षापयण ।

(समानिवाक्य नास्त्येतः खडितमनुमीयते)

विषयः । आधानोपयोगिमासतिथिनक्षत्रादिकथन । मधुपर्ककथन । अग्न्यायतन ।
पुष्पाहवाचन । अध्वर्युप्रवृत्तिजपः । गोपिष्टयज्ञ । ब्रह्मोदनादि । पवमानेष्टिः ।
अग्निहोत्रहोमः । अन्वारम्भणीयेष्ट्यादि ।

* No. 759 जगच्चन्द्रिका, वृहज्जातकमूलसंहिता ।

Substance, country yellow paper, 9 × 3½ inches Folia, 321. Lines, 9 on a page Extent, 5451 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm 1531. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse Generally correct

Jagachchandrīkā. A commentary on the *Bṛhajjātaka*, a treatise on astronomy and astrology. By Bhaṭṭotpala. The work was completed by the author, on Thursday the 5th of the waxing moon, in the month of Chaitra. Saka year 788.

Beginning. प्रज्ञाजमद्वरवीन्दुकुजज्जोवशकार्कपुत्रगणनायगुरुन् प्रणम्य ।
यः सृष्ट्वैर्वावरलाभविद्वद्बुद्धेरावन्तिकस्य तमह विद्वेषामि ह्यस्त ॥
यच्छास्त्रं सचिता चकार विपुले खल्वैस्त्रिभिर्ज्ञातिभ्यं
तस्मैश्चिन्तिभयान् पुनः कल्पियुमे मयित्य यो भूतल ।
भूयः सत्पतर वराहमिहिराजोऽनं सर्वं यथा-
दित्य य प्रवदन्ति मोक्षकुमलास्तथै नमो भास्वत ॥
वराहमिहिरादधो शुब्रभेदतोयाकुले
प्रवृत्तं गणयादधि प्रचुरयुक्तिरत्नाकरे ।
धमन्ति परितो यतो लघुधिथोऽर्थमुन्वाहृतः
करोमि विद्वतिद्वय मिजधियाश्चमचोत्तलः ॥

End. दिनकरोर्कः, तदादिकाः सर्वे एव प्रज्ञा, मुनयो वसिष्ठादयः, गुरुणादिदासः,
तेषां चरचप्रतिपातकरणेन पादपादं नमस्कारकरणेन यः छतप्रसादोऽनुपचः
तेन सतिर्बुद्धिर्दस्य तेन दिनकरमुनिगुरुचरचप्रतिपातधततप्रसादभाभिना मधेद

शास्त्रमुपमहृत सद्चित्तं हतं । सप्तात् प्रणेदभ्यः पूर्वशास्त्रकारिभ्यो नमस्करणेन
यः हतप्रसादः ।

Colophon. इति श्रीभट्टोत्पलविरचितायां जगन्निन्दिकाभिधानायां दृष्टज्जातकविष्टतो
उपसंहाराध्यायः पङ्क्तिश्च ॥

पुरा विहितकर्मपाकभवसन्दर्भेन जनोपचारितप्रविणयः सर्वविषयामहमिपा-
दधे(?) ।

अर्थिनामुत्पल(?) चक्रे दत्तये विष्टतिप्रवचनम् ।

चिन्तामणीति विख्याता टीकेयः शास्त्रवक्षभा ॥

सप्तसाईसदृशाणि मानसस्यां ह्यनुदुभामः ।

प्रीतिदिष्टै(?) परित्यज्य टीकाः सम्यक् विचार्य च ॥

उपयोगेश्वरे शास्त्रे चेत्युद्धाष्टः हतेपराधतः ।

व्याख्येयं यन्मया त्यक्तं यच्च युक्तिविवर्जितम् ।

धान्या च लिखितं यच्च तत्सर्वं स्पष्टता न यत् ॥

चैवमासस्य पञ्चम्यां सितायां गुरुवासरे ।

वसुधैवकुटुम्बकम् शास्त्रे हतेयं विष्टतिर्मया ॥

विधाय टीकां शास्त्रेऽभिन्नं यत् क्वचित् पुण्यमूर्जितम् ।

तेन निर्मलसरो भूयात् भोजन्यालङ्घ्यतो जनः ॥

विषयः । १ अध्याये, रात्रिप्रभेदः । २, ग्रहयोगिभेदः । ३, तिर्थकृच्छ्रिण्यावरादीना-
मुत्पत्तिः । ४, मर्माधानकालः । ५, जन्मविधिः । ६, स्योमरुणारिष्टयोगः । ७,
आयुर्गणना । ८, दशाविभागः । ९, तनुधनसहजाद्यष्टस्थानविशेषस्थित-
ग्रहशुभाशुभकथनः । १०, कर्मविशेषेण जीविका । ११, राजयोगकथनः ।
१२, ग्रहयोगविशेषादिकथनः । १३, शुभफलादिचन्द्रयोगाः । १४, द्विग्रह-
योगाः । १५, प्रवृत्त्यायोगाः । १६, राश्यानुसारिणीलादिकथनः । १७, ग्रह-
दृष्टिफलम् । १८, तन्वादिभावस्वरूपादिप्रत्येकग्रहफलकथनः । १९, मिश्र-
फलविचारः । २०, राशिचैवस्थानादिभिर्महाणां प्रकीर्णभावविचारः । २१,
अनिष्टयोगः । २२, स्त्रीजातकनिर्णयादि । २३, सत्ययोगः । २४, नष्टजातक-
प्रकारः । २५, द्वाकाणविचारः । २६, प्रश्नविधिवलावलादिकथनः ।

No. 760 अद्वैतब्रह्मसिद्धिः ।

Substance, country yellow paper, 10 × 4½ inches. Folia, 182. Lines, 10 on a page. Extent, 8500 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Advaīta-brahma-siddhi. An essay on the non-dual Vedānta theory, designed to establish the identity of the human and the divine souls. By Madhusūdana Sarasvatī pupil of Nārāyaṇa Āchārya. The MS. is incomplete. It is, I believe, a portion of the work which is described in Dr. Hall's catalogue under the name of *Advaīta-siddhi*. *Contributions*, p. 157.

Beginning. ॐ नमामि सद्गुरुं मानं ब्रह्मानन्दमुनीश्वर ।

यत्कपालबलेन सत्तर्कस्फुरण मम ॥

श्रीमन्नारायणार्थं सनातनमिव सदा ।

बन्धेऽहं बाङ्गानःकार्यैर्द्वैतध्वान्तनिवृत्तये ॥

श्रुतिमिदञ्च यद् ब्रह्म सच्चिदानन्दमद्वयम् ।

तद्व च चिन्त्यते तर्कमनोमलनिवृत्तये ॥

End. (छण्डितलान्धेभवाक्यं नास्ति)

विषय । १ मुद्रते, देहतत्त्वनिरूपणादि । २, नास्तिकपण्डितैर्ममतपण्डनम् । ३, जीव-
तत्त्वग्रोधनच्छलेन सत्याद्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ४, सत्यं ज्ञानमनन्तं
ब्रह्मेत्यवान्तरवाक्याखण्डार्थतोपपत्तिः । ५, तत्त्वमस्यादिमहावाक्याखण्डार्थतोप-
पत्तिः । ६, ब्रह्मणो निर्गुणत्वापपत्तिः । ७, ब्रह्मणो निर्गुणत्वे प्रमाणोपपत्तिः । ८,
ब्रह्मणो निराकारत्वसिद्धिः । ९, ब्रह्मणो ज्ञानत्वानन्दत्वाद्वितीयत्वानित्यत्वसाक्षितो-
पपत्तिः । १०, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वोपपत्तिः । ११, ब्रह्मणो जगन्निमित्तत्वोप-
पत्तिः । १२, ब्रह्मणो जगदुपादानत्वे प्रमाणत्वोपपत्तिः । १३, स्वप्रकामलक्षणे-
उपपत्तिः । १४, स्वप्रकामत्वोपपत्तिः । १५, आत्मनः स्वप्रकामत्वोपपत्तिः । १६,
ब्रह्मणः भेदावाच्यत्व । १७, सामान्यतो भेदखण्डन । १८, विशेषतो भेदख-
ण्डन । १९, भेदप्रतिनिधिविशेषखण्डन । २०, भेदपक्षके प्रत्यक्षभङ्गः । २१,
जीवब्रह्मभेदानुमानभङ्गः । २२, जीवभेदानुमानभङ्गः । २३, जीवभेदानुमान-
तर्कभङ्गः । २४, भेदपक्षकेऽनुमानभङ्गः । २५, २६, भेदयुतेऽनुवादकत्वादि ।
२७, भेदयुतेः षड्विधतात्पर्यलिङ्गभङ्गः । २८, ऐक्यस्वरूपोपपत्तिः । २९, जीव-

प्रद्याभदे प्रमाण । २०, एवमुतेषपजीयवाधाभाव । २१, तच्चममिवावार्थ-
निरूपणम् । २२, अथ प्रद्याप्रीत्याद्यनेकश्रुतिस्मृत्यर्थक्यम् । २३, जीवप्रद्या
भदानुमान । २४, विम्बप्रतिविम्बन्यायनैकमिदि । २५, छण्डितत्वाद्यावान्ये
विषया लिपिता ॥

No 761 दानमयूखः ।

Substance, country yellow paper, 11 x 1 inches Folio, 41 Lines,
13 on a page Extent 1200 slokas Character, Nagara Date ?
Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse
and prose Generally correct

Danamañjula On the sixteen great religious gifts. By Nīla
kañṭha, son of Saṅkara Bhaṭṭa Contents (1) gift of silver of the
weight of the donor, (2) gift of a golden globe, (3) gift of a thousand
heads of cattle, (4) gift of a cow made of gold, (5) gift of a horse made
of gold, (6) gift of a horse attached to a golden car, (7) gift of a golden
elephant attached to a similar car, (8) gift of five ploughs, with bullocks
and an area of land in which the same may be used, (9) gift of gold
and land, (10) gift of a golden wheel, (11) gift of a jewelled creeper,
(12) gift of seven rats made of gold, (13) gift of a jewelled cow, (14)
gift of a golden jar decorated with jewels, (15) gift of the five elements
represented by golden images, (16) gift of golden flights of steps The
advantages of making the above gifts and the ceremonial rites to be
observed in giving them away are also described in detail For an-
other work of this author, vide No 730

Beginning अथ तुलादानपुरुषप्रकारः । अथ तुलापुरुषदानप्रयोगः । तच्चाधिवासनात्
पूर्वदिने छत्रैकभक्तादिरधिवसनदिनं यजमानो देशकालौ सङ्कीर्त्य ब्रह्म
हत्यादिसर्वपापनाशपूर्वकमर्वमन्त्रमरकालावच्छिन्नसर्वलाकपालस्थानाधिकरण-
कवासेत्तर-इत्यादि ।

End विभागस्तु तुलापुरुषवधूततः पुण्याद्यवाचनं ब्रह्मादिपूजनविमर्जनमण्डपादि-
प्रतिपादनं ब्राह्मणभाजनाभिरुच्यैव प्रहणं मङ्गलाचारादीनि । इति महाभूत
घटदानः ।

Colophon इति श्रीमीमांसकसङ्करभट्टाक्षभट्टनीलकण्ठतः दानमयूखे पाठ्यमहादानानि
समाप्तानि ॥

विषयः ।

तुलापत्रप-रजतादिमयतुला-हिरण्यगर्भ-सुवर्णादिनिर्मितप्रज्ञाप-सुवर्ण-
निर्मितकल्पटचे-गोमय-हिरण्यनिर्मितकामधेनु-हिरण्यनिर्मिताय-हिर-
ण्यनिर्मिताययुक्तरथ-चेमनिर्मितहस्तियुक्तरथ-महत्पसारदाबमयपञ्चलाइलम-
हितभूमि-सुवर्णमयभूमि-सुवर्णमयपेङ्गुमारविषयचक्र-चामीकरनिर्मितकल्प-
लता-काञ्चननिर्मितप्रादेशभावमग्निकुण्ड-रत्नमयीधेनु-रत्नयुक्तकाञ्चनघट-
सुवर्णमयमहाभूतघटादिपौरुषमहादानफलविधिप्रयोगकथन ।

No. 762. भुवनदीपकटीका ।

Substance, country paper, 11 X 5 inches. Folia, 31. Lines, 10 on a page. Extent, 1100 s/lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Incorrect.

Bhuranadīpakāṭikā. A commentary on the *Bhuvanadīpaka*, a treatise on astronomy and astrology.

Beginning. सारसूत्रमित्यादि । आ० । सारसूत्राः सम्यग्नि सारसूत्रं तच्च तत् सद्यः तत्रम-
स्तुत्य मया ज्ञानमप्यते प्रकटीकृत्यते ।

End. शीघ्र एकराशौ तथा दशभिः(?) प्राम्वज्जातभवयोगो मध्ये मुमुक्षुकाभिधः ।
मियो दश विना खेडा दायान्(?) शीघ्रमेव प्रथः ॥

Colophon. रति श्रीभुवनदीपकस्य टीका समाप्ता ।

विषयः । भुवनदीपके वक्ष्यमाणानि १६ द्वाराणि सन्ति, तद्ग्राह्यानि । तत्र द्वाराणि यथा,
१ द्वारे, मेघादिलग्राधिपाः । २, उच्चनीचविचारः । ३, पक्षाणां परस्परं
मित्रशत्रुत्वादिविचारः । ४, राशेरुचनीचगृहाणि । ५, राजतः सप्तमम्यस्य
केतोर्विचारः । ६, प्रथमरूपसमावादि । ७, द्वादशस्यपि भावेषु कुत्र किं
विचार्यं । ८, ज्योतिष्कानुनिर्णयः । ९, लग्राधिपादिविचारः । १०, विनष्टो,
पक्षः कीदम् उच्यते । ११, राजयोगचतुष्टय । १२, ज्ञाभालाभविचारः । १३,
लग्नेशवतिस्त्रितिसद्भावकल । १४, ज्यस्य गर्भस्य चेममलि वा न वा । १५,
गर्भिण्याः प्रथमकालादिविचारः । १६, पुनस्तुलाचक्रस्य प्रथमज्ञानं । १७,
गर्भस्य माससत्या । १८, विवाहिताविवाहितापरोक्ष । १९, विषयरूप-
कलाचय । २०, भावविशेषमयप्रकल । २१, विवाहादिविचारः । २२,
वादिश्रुतिवादिविवादादौ जयराजयविचारः । २३, पञ्चमद्वीपभावादि
निर्णयः । २४, विदेशस्थश्चादि । २५, पश्चिम्य नःजननदृष्ट्या । २६, मनु-

योगः २०, दुर्गभक्तः । २८, चौर्यकर्मविचारः । २९, महर्षेविचारः । ३०, नौकागमनकुशलतादि । ३१, दृष्टलाभालाभादिविचारः । ३२, लघुपतेः सका-
शात् कस्मिन् मासि लाभः । ३३, द्रेःकाणादिफल । ३४, अद्भुतदोषज्ञानं ।
३५, राजादीनां कस्मिन् दिने किं भवतीति । ३६, अस्मिन् गर्भे पुत्रपुत्रि-
कास्तीत्यादि ॥ (प्रत्यग्रन्यायम्)

No. 763. मल्लारिमाहात्म्यं, ब्रह्माण्डपुराणान्तर्गतचेत्रखण्डीयं ।

Substance, country yellow paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 63. Lines, 9 on a page. Extent, 550 s/lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance old. Verse. Generally correct

Mallárumáhátmya. Legendary account of a place of pilgrimage called Mallári. This professes to be an episode of the *Khetra Khandā* of the *Brahmāṇḍa Purāṇa*. Contents : 1. A hermitage assailed by a demon of the name of Malla. 2. The sages of the hermitage repair to Indra for aid. 3. Thence they go to Vaikuntha; thence to Kailāsa. 4. Description of Kailāsa. 5. Description of the court of S'ambhu. 6. Description of the person of S'iva. 7. The sages relate to S'iva their grievance. 8. The army of S'iva. 9. The encampment of the demon. 10. Defeat of the demon's forces. 11. Destruction of Khadgadāśhītrā by 'Saḍānana. 12. Destruction of Ulkāmukha and Kuṇṭaloma by Nandi. 13. Destruction of Manikāsúra by Mártanḍa Bhairava. 14. Viṣṇu's embassy to Malla. 15. Combat between Malla and Ghritamári. 16. Overthrow of Malla by S'ambhu. 17. Prayer of Malla to S'iva. 18. Praise of S'iva by the Devas. 19-20. Kapila and other places of pilgrimage described. 21. Directions for worshipping the image of S'iva at Mallári. 22 Speech of the Enemy of Mallári (S'iva) to the sages. 23. Mantras of Mallári.

Beginning. बाम्बजोपल्लवोऽल्लसरागकरभासुरं ।

गजास्य सुन्दर वन्दे हृन्दारकमणार्चितं ॥

विघ्नेश्वरणाधोजमकरन्दोदविन्दवः ।

सिञ्चन् भारती वल्ली नताना वदनालये ॥

कैलासावल्लभूषणे मण्डिसुन्दरमन्दिरे ।

पप्रच्छ पार्वती कान्तं रश्मिस्तानन्दसुन्दरं ॥
 त्र्योपार्वत्युवाच । प्रियं किं दुर्लभं लोके किमाश्चर्यकरं परम् ।
 चेवं तोर्यं सदा नृणां भुक्तिमृत्तिफलश्रदम् ॥
 अथतारिणं केन त्व सर्वेषां सुलभः सदा ।
 केवलेस्त्व ममाराध्यः कथयामि मम प्रभो ॥

- End. नित्यं नमामि भवभारताचक्षाय मञ्जारिपादयुगल परमाश्चर्यरूपम् ।
 इन्द्रादिवन्दितमर्शैस्तुष्टप्रदेयं चिन्तामणिं सकलमङ्गलकामधेनुनम् ॥
- Colophon. इति श्रीत्रिच्छाण्डपुराणे चैवखण्डे मञ्जारिमाहात्म्ये त्रयोविंशतितमोऽध्यायः ॥ २३ ॥
- विषयः । १ अध्याये, मञ्जारिपादयुगलार्थायमपोदन । २, दैत्यभयभीतानां ऋषीणां
 शक्रभवने गमनादि । ३, ऋषीणां वैकुण्ठे गमनादि । ४, कैलासवर्णनं । ५,
 शम्भुसभावर्णनं । ६, शिवमूर्तिवर्णनं । ७, शिवस्य निकटे मणिकमञ्जारिपादयोर्दैत्य-
 योऽपद्रवनिवेदन । ८, शिवसेन्यवर्णनं । ९, दैत्यचमूवर्णनं । १०, मार्तण्ड-
 भैरवसैन्यकर्टकमञ्जारासुरसैन्यवधः । ११, पञ्चाननकर्टकखड्गदंष्ट्रवधः । १२, जय-
 नन्दिकर्टककोलकामुखकुन्तलेमदैत्यवधः । १३, मार्तण्डभैरवकर्टकमणिकारासुरवधः ।
 १४, युद्धनिहतो प्रबोधनार्थं मञ्जदैत्यनिकटे शिवकर्टक विष्णुप्रेरणादि । १५,
 मञ्जदैत्येन सद्य हृतमारीयुद्धं । १६, शम्भुकर्टकमञ्जारासुरवधः । १७, किञ्चि-
 ज्जोवितशेषमञ्जदैत्यकृतशिवस्तुतिः । १८, देवकृतशिवस्तुत्यादि । १९, २०,
 कपिलतीर्थोदिकतिपयप्रधानतीर्थकथन । २१, मञ्जारिशिवपूजनविधिः । २२,
 ऋषीन् प्रति मञ्जारिवाक्यं । २३, मञ्जारिमन्त्रकथनादि ।

No. 764. अग्निष्टोमपद्धतिः, कात्यायनसूत्रपद्धत्यन्तर्गता ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 580 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agnishṭomapaddhati. Directions for the performance of the Agnishṭoma sacrifice, according to the rules of Kātyāyana, founded on the Mādhyandini S'ākhā of the White Yajur Veda. By Yājñika Deva, son of Prajāpati. The work is a fragment of the author's *Kātyāyana-sūtra-paddhati*.

- Beginning.** अथ माध्यन्दिनमयनमुच्यते, तत्र पूर्वमाग्रीधीयस्य पयादुदङ्मुखोपविश्य
यजमानस्य लोकद्वारोदयाममान(?) वामय । ततः पूर्वं अग्निजः मयजमानाः
रुद्राताः भवनवर्हिष्प्रेक्षापस्थानादिधिष्ण्याभिसन्तक्षन्तः समर्पणं कुर्वन्ति ।
- End.** तदानीमव पुनरुदत्य स्वयमवाग्निर्देववह्नातः । प्रातर्होमस्तु स्वकात् १३ । अत
उत्तं मन्थानर्पणवैद्यदेवक्रिया नातः प्राक् ।
- Colophon.** इति योनिरग्निविष्णुमूढाद्व्ययतिमहायाज्ञिकश्रोत्रजापतिपुनयाग्निर्देववह्नाया
क्षात्यायनसूत्रपद्धतेः अग्निष्टोमपद्धतिः । ४
- विषयः ।** अग्निष्टोमोयमाध्यन्दिनभवनप्रयोगकथनम् ।

दिंयसैः । मङ्गलु सद्यसासहेति विश्वः । नवदिवसा इति नवाङ्कः । रसाः षट्
षडङ्कः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाङ्कः । अन्यत् स्पष्टम् । सवत्पोडषाष्टमवति-
मिते वर्षे इति फलितोऽर्थः । अङ्कतोऽपि १६९८ ।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीवासिचिपिपाठिकुलतिलकधामवेदोपाध्यायश्रीमश्वमेधेश्वरि-
सूनुसूरिचिपिपाठिश्रीमद्राघवसूनुश्रीवत्सराजकृते प्रकामचरमः कामं समाप्ति-
मगाङ्कुमम् ॥

विषयः । मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथनं, विश्वनाथकलकदेव-
ताभ्यो वरदानं, शिवस्य मन्दराचलेन मङ्गलाचाराङ्कः, मन्दरकलकशिवस्थापनं
दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, कामोमाहात्म्यं, वाराणसीवर्णनं, दिवो-
दासराजस्थापनप्रपञ्चः, षट्कारादिवर्णनं इत्यादिविषयमभितलेकादशप्रकाम-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानं ।

No 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 20. Lines, 20 on a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1689. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Verso Generally correct.

Haṭhadīpikā alias *Haṭhapradīpikā*. An essay on a peculiar form of Yoga meditation called *Haṭhayoga*. By Svātmārāma. Contents: 1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved; place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2. Use of the Prānāyāma; six ways of washing and purifying the guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4. Procedure for Samādhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contributions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning. नमामि त्रैपुर धाम । अथादिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।
विराजते प्राद्वतराजयोगमारोद्धुमिच्छेरधिरौदसीव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथं स्वात्मारामेण योगिना ।

कैवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते ॥

End. विद्यातोर्थे जगति विवृधाः साधवः सत्यतोर्थं

गङ्गातोर्थे भल्लिनमनमो योगिनो ज्ञानतोर्थं ।

Beginning	अथ माध्यन्दिनसयनमुच्यते तव पूषमाग्नीध्रीयस्य पयादुदङ्मुखोपविष्टस्य यजमानस्य लोकद्वारोयशामगान(?) जामथ । तत सर्वे ऋत्विजः सयजमाना स्नाता सवमवद्विष्णापस्थानादिधिष्ण्याभिसन्तृष्टान् समर्पणं कुर्वन्ति ।
End	तदानोमव पुनरुद्धृत्य स्वयमवाग्निहोत्रहामः । प्रातर्होमस्तु स्वकाल एव । अत ऊर्द्धं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवक्रिया नात प्राक् ।
Colophon	इति श्रीचिरमिचित्स्मृताष्टस्य तमहायाज्ञिकथोप्रजापतिस्तुतयाज्ञिकदेवकृताया कात्यायनसूत्रपद्धतौ अग्निष्टामपद्धतिः ।
विषय ।	आग्निष्टामीयमाध्यन्दिनसवनप्रयोगकथनम् ।

No 760 वाराणसीदर्पणकारिकाप्रकाशिका, वा दर्पणप्रकाशिका ।

Substance country paper, 12 X 5 inches Folia 40 Lines 10 on a page Extent 1000 s lokas Character, Nagara Date Sm 1898 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose Generally correct

Vārānasīdarpan / asilaspīśā lka, alias *Daipānaprakāśika* A commentary on his poem in eleven cantos on Benares By Vatsaraja, son of Raghava Tripāthi, and grandson of Ganesa Agnihotri

Beginning	भट्टोजिदीक्षित नत्वा रामायणग्रंथं पुन । वत्सराजं करोत्येता काशीदर्पणकारिका ॥ गुरुपादराजं पूरयन्तेजः सज्जं सज्जं । राजन्तं वत्सराजस्य मानसं सच्चिरं सज्जं ॥ वाराणसी दर्पणकारिकाश्च प्रकाशिकायां प्रतनन्ति धीमान् । श्रीवत्सराजः किल विश्वनाथकपाटकाङ्कुरितप्रसादः ॥
End	चरमप्रसादसमाप्तिं ज्ञापयन्नाह । श्रीति । प्रत्यक्षभावसमुद्रे । एकादशवद्रा, तत्पञ्चाङ्ग इति यावत् । कालस्य यद्र, तस्य यं कण्ठं, तस्य बविरिव बवि र्यस्य सा । दर्पणस्य श्वाभप्रभत्वादित्यथ । शोभा कान्तिर्युतारित्यमरः । प्रसादात्मकस्य मन्त्रावदस्य नाम विश्वस्य इति सर्वेषु एकादशसु अन्तिम । एका दशवद्रात्मकोऽथ पन्थ ॥ १६ ॥ ग्रन्थसमाप्त्यन्तरं भवत्सरादिकं निबध्नाह । विद्येशोभनमिति । अष्टमूर्तिमन्त्रादेव । ताभिर्गणितं चाब्दं सवत्सरः । अङ्गानां वामता गतिरित्यष्टाङ्कः । देव्या, मन्त्र, उत्सव, तस्य भाव, तथा । दिये

दिवसैः । महसु सद्यमासहेति विश्व । नवदिवसा इति नवाह् । रसाः षट्
पङ्क्तः । विश्वनाथ एक एवेत्येकाहः । अन्यन् स्पष्टम् । सवत् पोडषाष्टनवति-
मिते वर्षे इति फलितोऽर्थः । अङ्कतेऽपि १६९८ ।

Colophon. इति श्रीमद्वाराणसीवासिनिपाठिकुलतिलकसामवेदोपाध्यायश्रीगणेशाग्रिचेवि-
स्मृतसूत्रिचिपाठिश्रीमद्राघवस्मृत्युश्रीवत्सराजकृते प्रकाशचरम काम समाप्ति-
मगाच्छुभम् ॥

विषयः । मङ्गलाचरणं, शिववर्णनं, नारदविश्वेश्वरकथोपकथन, विश्वनाथकर्त्तृकदेव-
ताभ्यो वरदान, शिवस्य मन्दराचलेन सह साक्षात्कारः, मन्दरकर्त्तृकशिवस्थापन
दिवोदासस्य विश्वनाथसाक्षात्कारः, काशीमाहात्म्य, वाराणसीवर्णन, दिवो-
दासराजस्थापनप्रपञ्च, षट्कारादिवर्णन इत्यादिविषयगर्भितस्यैकादशप्रकाश-
परिच्छिन्नस्य वाराणसीदर्पणकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No 766. हठदीपिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 20 Lines, 20 on
a page. Extent 500 s/lokas. Character, Nāgara. Date, SM. 1689.
Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new Verse
Generally correct.

Hathadīpikā alias *Hathapradīpikā*. An essay on a peculiar form
of Yoga meditation called *Hathayoga*. By Svātmārāma. Contents:
1. Introduction; Yoga teachers; importance of the Yoga proved;
place for its performance; the mode of sitting; rules regarding food. 2.
Use of the Prānāyāma; six ways of washing and purifying the
guts. 3. Various forms of gesticulation and diverse postures. 4.
Procedure for Samādhi. Signs of perfection, &c. Hall's *Contribu-
tions*, p. 15. This is a more complete and correct text than No. 250.

Beginning नमामि त्रैपुर धाम । अथादिनाथाय नमोऽस्तु तस्मै येनोपदिष्टा हठयोगविद्या ।
विराजते प्राद्वतराजयोगमारोद्धुमिच्छेत्तद्विराट्शिव ॥

प्रणम्य श्रीगुरुं नाथ स्वात्माराधेण योगिना ।

कैवलं राजयोगाय हठयोगोऽनुदिश्यते ॥

End. विद्यातीर्थे जगति विदुषाः साधवः सत्यतीर्थे

गङ्गातीर्थे मलिनमनसो योगिनो ज्ञानतीर्थे ।

राधानीर्थे(?) धरणिपतयो दानतीर्थं घनाद्या

लज्जातीर्थे कुलधुवतय पातक चालयन्ति ॥

Colophon इति श्रीस्वाम्यारामविरचिताया इष्टदीपिकाया चतुर्थोऽध्यायः ॥

विषयः । १ अध्याय, इष्टयोगेन समिद्धाना गारक्षणायादीना कथन इष्टयोगसंघन-
स्मृतिनिर्देश, इष्टयोगप्रथमाद्भूतस्मृतिसंस्कारासनाङ्गि, आचारनिश्चयः । २,
प्राणायामाभ्यासप्रकारकथन, नाडीशोधकधेनोवस्तिनेतिवाटकनौलिककपा
लभस्तीतिषट्कर्मकथन, प्राणायामाभ्यासप्रकार, पूरककुम्भकादिफलान्तिश्च ।
३ खचर्यादिनानाविधमुद्रावन्मादिकथन, शुक्लादिसंश्लेषकथन, कुण्डलि
न्यादियोगिसंस्तिकथनादि च । ४, समाधिस्तमकथन, लयस्कार, नादानु
सन्धानादि च ॥

No 767 श्राद्धसूत्रपद्धतिः, कातोया ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 41 Lines, 7 on
a page Extent, 500 s lokas Character, Nagara Date ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Generally
correct

S'raddhasutra, pad thati Directions for performing Parvana s'raddha
according to the rules of Katyayana The MS is incomplete, and the
author's name is unknown

Beginning शिवश्च विघ्नहर्त्ता गुरुश्च वामन तथा ।

श्रुत्वा भारदा चापि वन्द विघ्नापशान्तय ॥

कात्यायनहृत श्राद्धसूत्रे व्याख्यापुर मरम ।

प्रयोगपद्धतिं कुर्वे याज्ञवल्क्यादिभग्नताम ॥

End (खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । पार्वणश्राद्धप्रयोगविधायककातोयसूत्रव्याख्यान ।

No 768 श्राद्धलायनब्राह्मणपञ्जिका ।

Substance, country paper, $10 \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia 27 Lines, 10 on
a page Extent, 574 s lokas Character, Nagara Date ? Place of
deposit Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Gener-
ally correct

A's'aláyana-brahmana-pañchiká, alias *Aitareya Bráhm̐na* This is an imperfect MS. containing only the 5th Book. Professor Haug has published an edition of the text together with an English translation

Beginning. विश्वं वै देवा देवतास्तुतिमर्चयन्नि सप्तदशसोमो वै रूपं सामं जगतीच्छन्दो
यथादेवतमेतेत यथासोमं यथासामं यथाऋन्मसं राधिति ।

End. ' यज्ञस्य देवता मेन्द्रमेव तदुद्गीथ करोतीन्द्रो वै यज्ञ इन्द्रो यज्ञ इन्द्रान्मानाया-
दिन्द्रवन्नष्टुष्वसित्येवैनसुदाह तदाह ।

Colophon. इत्याद्यलायनत्राक्षणस्य पञ्चमपत्रिकायाः पञ्चमोऽध्यायः । पञ्चमपत्रिका समाप्ता ।

विषयः । १ अध्याय, द्वादशादस्य तृतीयचतुर्थादकर्तव्यसूचन । २, पञ्चमषष्ठादकर्त-
 'व्योक्तिः । ३, सप्तमाष्टमादकृत्यसूचन । ४, नवमादकृत्यप्रष्टपञ्चाद्व्यादि-
 कथन । ५, प्रायश्चित्तदोषनकथन ॥

No. 769. आश्वलायनगृह्यकारिका ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 26. Lines, 11 on a page. Extent, 780 slokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. , Verse. Generally correct.

Ās'valāyana-grīhya-kārikā. Memorial verses containing the rules of the Grīhya Sūtra of Ās'valāyana. The MS. is defective at the end and the author's name cannot be ascertained. Contents: Technical terms; sthālpāka; the rites after conception, &c.; sacrifice to Vaisvadeva; the sandhyā prayers; *Upākarma* or putting on of new sacrificial thread, &c. in the month of Śrāvana; offerings to the manes; vāstuhoma, &c.

Beginning, आश्वलायनमाचार्यं गत्वा तद्गृह्यकर्मणाम् ।

प्रयोग वच्मि केषाञ्चिद् दृष्टिकारादिभाषित ॥

End. (ଅପ୍ତିତତ୍ତ୍ୱାନ୍ତଃ ସମ୍ପର୍କାଦ୍ୱୟଂ ନାସ୍ତି) ।

विषयः । सर्वकर्मसाधारणपरिभाषा, खालोपाककथन, गर्भाधानादिसंस्कारोक्तिः, वलि-
वैद्यदेवादिकथनं, सन्ध्यापासनापाकर्मोदिकथन, पितृयज्ञः, चैवकर्षणयाज्ञु-
कर्मोदिकथनश्च ॥

No 770 ब्रह्मसिद्धान्तं वा ब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 X 4 inches Folia, 61 Lines, 5 on a page Extent, 500 s/lokis Character, Nagara Date, Sm 1806 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Brahma-siddhanta alias *Brahma-siddhanta-paddhati*. A Tántric miscellany on theology, metaphysics, cosmogony, &c Contents Brahma a void, its character, the cosmic mass, its character, generation from that mass of Ś'iva, from him of Bhairava, and from him of Ś'rikantha, &c The origin of Prakriti consisting of the five primary elements from the last, the organic and sensuous faculties—sleep, dreaming, and waking, will and the other four sensuous faculties, their agency in the creation of the world Ida, pingala, and other arterial paths to those faculties, thirteen vital airs, including Prana, samana, &c, growth of the different members of the body, the essential elements of the body, the principal receptacles in the body, the proper mode of performing *pranayāma* and the advantage thereof, praise of Yogis.

Beginning —————विविध ग्रन्थभवेत् (?) ।

यदा नास्ति स्वयं कर्मा कारणं न कुलाकुलम् ।

अव्यक्तपरमं तत्त्वमनामा विद्यते तदा ॥

End वैद्यो रोगिणे तुर्वादिदरिद्रशूरोभीरुधार्मिका । पापकारी ज्ञानी रागी तत्त्ववि-
कर्म्मशीलोपायेन ते दास्यकामे वयान्ति (?) ॥

Colophon इति योगमातृब्रह्मसिद्धान्तपद्धतिः सम्पूर्णम् (?) ।

विषयः । शून्यब्रह्मनिरूपणं, तस्य गुणाः, ब्रह्माण्डपिण्डस्य तद्गुणानाञ्च कथनं, तद्विष्ठातृ-
शिवस्य तस्माद् भैरवस्य तस्मात् श्रीकण्ठादीनामुत्पत्तिः, ततः पञ्चतत्त्वात्मक-
प्रकृतिपिण्डोत्पत्तिः, क्षुत्पृष्ठादिकथनं, अन्तःकरणस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं,
सत्त्व-रजस्तमो भेदाकालजीवात्मकपञ्चकुलग्रन्थस्य तद्गुणानाञ्च कीर्तनं, आपत्-
स्वप्नसुषुप्ताद्यवस्थाकथनं, रक्षाक्रियादिभक्तिपञ्चकस्य प्रत्येकस्य पञ्चपञ्चगुणकथनं,
कर्म्मकासचन्द्रसूर्याग्निस्वरूपप्रत्यवाचरणपञ्चकस्य तद्गुणानाञ्च कलानाञ्च कीर्तनं,
रक्षापिण्डादिनाडीनां तद्द्वारस्य च कथनं, प्राणमनानादिदशवायुकथनं,
मरीचिरहप्रत्यङ्गोत्पत्तिकथनं, शकसज्जादीनां प्रमाणं, आधारत्वाधिष्ठानादिचक्र-
कथनं, प्राणायामप्रकारसत्फलकथनादि, अवधूतलक्षणयोगमार्गप्रमथादि-
कथनम् ।

No. 771. कोशलागमः ।

Substance, country paper, $10 \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 28. Lines, 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1816. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Kośalāgama. This is a very defective MS. wanting both the beginning and end. It supplies a series of diagrams, and gives directions how to calculate therefrom the probable good and evil effects, and astrological influences under particular circumstances, of villages, houses, vehicles, dwellings, wells, wheels, commencement of journeys, &c.

Beginning. गजस्तरत्नयुगाद्यमन्त्रोगुण द्विसहितो मघवा दिशि क्रमात् ।

गृहपतेरभिधा पुरदिङ्गितो बहुहता भवनस्य दशा च सा ॥

अथ ग्रामवासचक्रम् ।

End. इत्यस्यस्ति १२ ग्रहयुतास्ततो मन्त्राः पञ्च १५ ग्रहदेशास्तत्कालघटी फल । चय-
वित्तसुखेत्याह भो ५ क्लेशा एजयो मृत्यु ८ जयः ९ सुखं १० । मन्दा च शिलाभः
१२ सुख १४ दुःखं १४ क्रमात् ।

Colophon. इति गृहप्रकारं समाप्तम् । (अस्य नास्ति प्रारम्भे च सन्देहः । प्रारम्भे प्रतिज्ञा-
वाक्यं नास्ति, खण्डितत्वात् समाप्तिवाक्यञ्च नास्ति ।)

विषयः । ग्रामवास-वाहन-वास्तु-कूपचक्र-यावाविनाडीचक्र-सेवाचक्रादिकतिपयचक्रा-
दिद्वारा शुभाशुभगणना ।

No. 772. चन्द्रालोकः ।

Substance, country paper, 9×4 inches. Folia, 20. Lines, 9 on a page. Extent, 360 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1733. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Chandraloka. A treatise on Rhetoric in ten chapters. By Jayadeva, son of Mahādeva. The work is held in high repute by Vaishṇavas, but it is rare.

Beginning. चञ्चरस्यति मन्दतामरमतां जायन्कलङ्कैरव-

धम इत्ययते च यासु मनसामुहासिनो मानसे ।

उष्टोयन्मदनाशनधिरमलालोकवयीदर्शिका
 सा नेवत्रितयोव खण्डपरशोर्वाग्देवता दीयतु ॥
 हृष्टो चिन्मयचित्तचन्द्रमणयः सर्व्वयध्व रसान्
 रे रे स्तेरिणि निर्विचारवनिते मास्रत्प्रकाशोभव ।
 उल्लासाय विचारवीचिनिचयालङ्कारवारां निधे-
 चन्द्रालोकमय स्वय वितनुते पीयूषवर्षः कृती ॥
 End. पीयूषवर्षप्रभव चन्द्रालोकमनोहर ।

सुधानिधानमासाद्य ययध्व विवुधा मुदम् ॥
 जयन्ति याजकश्रीमन्महादेवाद्भजन्मनः ।
 सूक्तपीयूषवर्षस्य जयदेवकवेर्मिरः ॥
 महादेवः सचप्रमुखमखविद्यैकचतुरः
 सुमित्रातद्भक्तिप्रणिहितमतिर्यस्य पितरौ ।
 प्रणीतस्तेनासौ सुकविजयदेवेन दशभि-
 र्यिर चन्द्रालोकः सुखयतु मयूखैर्दशदिशः ।

Colophon. इति श्रीपीयूषवर्षपण्डितश्रीजयदेवविरचिते चन्द्रालोकालङ्कारे अभिधास्रह-
 पाभिधानो नाम दशमो मयूखः ॥

विषयः । १ मयूखे, शब्दवाक्यप्रकारकथनं । २, शब्दवाक्यादिगतदूषणनिर्णयः । ३,
 काव्यलक्षणाक्तिः । ४, आलङ्कारिकगुणोक्तिः । ५, श्लेषोपमापरिकरादिविविधा-
 लङ्काराणां लक्षणादाहरणयोः कथनः । ६, कवणादिरमस्य वैदर्भ्यादिरीतेषु
 कथनः । ७, ८, वस्त्रलङ्काणां भेदकथनः । ९, लक्षणनिरूपणः । १०, नाम-
 निर्देशादिकथनं ।

No. 773. धर्मसिन्धुसारः, अनुक्रमणिकासहितः ।

Substance, country paper, 9½ × 5½ inches. some of the leaves are yellow.
 Folia, 467. Lines, 12—14 on a page Extent, 12575 s'lokas. Character,
 Nagara Date, Sm. 1910, Sk 1775 Place of deposit, Calcutta, Government
 of India. Appearance, new. Prose and verse Generally correct.

Dharmasindhusāra. A compendium of modern ceremonial rites
 on the model of the *Nirnayasindhu*. By Kāsínātha Upādhyāya, son
 of Ananta Upādhyāya, who was the younger brother of Yajñes'vara
 Upādhyāya, and son of Kās'ī Upādhyāya Sūri.—The work comprises

three books, of which the last is divided into two parts. Contents · I. Calculations of proper times for ceremonies. II. Calendar of ceremonies for the twelve months of the year beginning with Chaitra; diurnal duties of religious people; imperative duties; Sthālpāka, Balivais'vya homa; consecration of wells, tanks, &c.; consecration of rosaries; consecration of images of gods; coronation; starting on journeys; influence of planets on mortals; pacification of adverse supernatural influences. III. Duties of persons whose parents are living; persons who should perform s'rāddhas; time meet for s'rāddhas; ritual for s'rāddhas; mourning; cremation; expiatory rites; duties of hermits.

Beginning. श्रीविठ्ठलं सुकवणार्णवमाशुतोषं दीनेष्टपोपमघसंचतिभिन्मोपम् ।

श्रीवक्षिणीमतिमुप पुष्यं पर त वन्दे दुरन्तचरित हृदि सधरन्तम् ॥

वन्दे प्रतिघ्नन्मघानि गङ्गा घनां स मे मूर्द्धि दिवानिग्न कर ।

मिवाच्च विघ्नेशमयो पितामह सरस्वतीमाशु भजेऽपि तामहम् ॥

श्रीलक्ष्मी गदग सचचशिरसं प्रद्युम्नमीशं कपि

श्रीसूर्यं विधुभौमविदुषकविद्यायामुतान् पशुषु ।

इन्द्रायान् विबुधान् गुरुषु जननीं तात तनन्ताभिधं

नलार्थान् वितनोमि माघवमुखान् धर्माब्धिसार मित ॥ ३

इष्टा पूर्वनिवन्मात्रिण्यसिन्धुक्रमेण सिद्धार्थान् ।

प्रायेण मूलवचनान्युजिह्वत्य लिखामि बालबोधाय ॥

तत्र कालः पञ्चविधः । वत्सरः, अयनं, ऋतुः, मासः, पक्षः, दिवस इति ।

End.

मूलभूतानि पद्यानि विद्वतानि क्वचित् कवित् ।

निर्विकाराण्यपि नवान्यपुस्तकान्यत्र कानिचित् ॥

मीमांसाधर्मशास्त्रज्ञाः सुधियोऽनलसा बुधाः ।

छतकार्थाः प्राङ्निवन्मैच्छदर्थं नायमुद्यमः ॥

य पुनर्मन्दमतयोऽलसा अज्ञास्य निर्णयम् ।

धर्मं वेदितुमिच्छन्ति रचितस्तदपेक्षया ॥

निवन्मास्य धर्मसिन्धुसारनामा सुबोधनः ।

अमुना प्रीयता श्रीमद्विद्वतो भक्तवत्सलः ॥

प्रेम्णा सङ्गिर्यन्यः सेव्यः गङ्गार्थतः सदोपोऽपि ।

समोऽथ(?) वापि चरित्सा सुदाममुनिसत्पशुकमुष्टिरिव ॥

श्रीकामुपाध्यायवरो मन्नाय्या भूय विद्वद्द्विजराजराजः ।

तस्मादुपाध्यायकुलावतमो यज्ञेश्वरोऽनन्त इमावभूता ॥
 यज्ञेश्वरो यज्ञविधानदत्तो देवश्रवेदाङ्गमुशालशिशुः ।
 भक्तोऽसौऽनन्तगुणैकधामानन्ताङ्गयोऽनन्तकुलावतारः ॥
 एयोऽत्यज्जन्मभुव स्वकीयां तां कौङ्कषाया सुविरक्तशाली ।
 श्रीप्राण्डुरङ्गे वसति विधाय भीमातटे मुक्तिमगारमुभयथा ॥
 तस्यानन्ताभिधानस्योपाध्यायस्य सुतः कृतो ।
 काशीनाथाभिधेयं धर्मसिन्धुसारं समातनोत ॥

Colophon श्रीमन्काश्यपाध्यायस्वरिखनुयज्ञेश्वरोपाध्यायानुजानन्तोपाध्यायस्वरिसुतकाशीना-
 थोपाध्यायविरचिते धर्मसिन्धुसारे द्वितीयपरिच्छेदोत्तरार्धे समाप्तम् ॥

विषयः । १ परिच्छेदे, काल सङ्गानि व्रत-तिथीष्टि याग आद्य प्रवृत्तादिनिर्णय । २,
 द्वितीयाचतुर्थ्यादितिथिव्रतविशेषमन्वादि-दशावतारजयन्ती दमनोत्सव चैत्रवै-
 शाखादिद्वादशमासकृत्य प्रकीर्णकनिर्णय । ३, पूर्वाह्णे, गर्भाधानायुद्धाहान्तस-
 स्कारदन्तधावनस्नानहोमादिनित्यकृत्य श्यालीपाक बलिवेशदेवादि वापोक्षप-
 तडागाद्युत्सर्ग मालासंस्कार श्विरदेवप्रतिष्ठादि-राजाभिषेक-यात्रा-मोचरफ-
 लाद्भुतश्रात्यादिनिर्णय । ४ उत्तरार्धे, जीवतपिडकर्तव्यकर्म-आद्याधिकारिआद्य
 काल आद्यपठति सूत्रकान्त्येष्टि-प्रायश्चित्त सन्यासप्रवृत्तादिनिर्णय ॥

No 774 प्रयोगरत्नीयचरकसौत्रामणी, वा बोधायनचरकसौत्रामणी ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 3. Lines, 16 on
 a page Extent, 150 s'lokas Character, Nagara Date ? Place
 of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Gener-
 ally correct

Prayogarātnīya charaka-sautramani alias *Bodhayana charakasautra-
 mani* This is a chapter of a comprehensive work called *Prayogaratna*,
 or a manual for the performance of religious rites The chapter under
 notice treats of the ceremony named *Sautramani*, in which the principal
 offering is a spirituous liquor made from rice, i e, a kind of arrack.
 By Seshanarayana The author follows the rules of Bodhayana.

Beginning सौत्रामणी व्याख्यास्यामः । पूर्वेषुर्नान्दीयाबाद्यपरेषु खानादिनिविष्टमित्यने
 चरकसौत्रामण्या यत्ने इत्युपस्थाचरणम् ।

End इति पूर्वाह्णं कृत्वा समारोप्यायतने मथिला विद्युत्य मनस्यती कृत्वा घाय-
 मग्निदात्र जुहोति । सन्निष्ठते सौत्रामणी ।

Colophon. इति श्रीम० शेषनारायणोक्ते प्रयोगरत्ने चतुर्थः ।

इति बोधायनचरकसौवामणी समाप्ता ॥

विषयः । • सौवामणीप्रयोगः ॥

No. 775. अग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 29. Lines, 11 on a page. Extent, 750 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Agniprayoga. A manual for the performance of the Agnishtoma rite, according to the rules of Bodhāyana. Anonymous.

Beginning. बोधायनं नमस्कृत्य व्याख्यादृश्य पुरातनान् ।

* अग्निप्रयोगं वक्ष्यामि विष्णुहृदयान्वयेऽग्निचित् ॥

उक्तः सर्वप्रकृतिभूतो ज्योतिष्टोमोऽग्निष्टोमः । अथेदानीं सर्वप्रकृतिविकृति-
साधारणमग्निष्टोमेन यच्च व्याख्यातुमारभते ।

End. (खण्डितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति) ।

विषयः । अग्निष्टोमप्रयोगः ॥

No. 776. रसहेमः, वा कङ्कालीरसहेमः ।

Substance, country paper, 12×5 inches. Folia, 16. Lines, 20 on a page. Extent, 1200 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Rasahema alias *Kaṅkālīrasahema*. A pharmacopoeia of mercurial and other metallic preparations. The MS. is incomplete. It gives receipts for upwards of two hundred kinds of metallic compounds.

Beginning. श्रीभैरवं प्रणम्यादौ सर्वज्ञं विजयन्प्रभुम् ।

श्रीभारतीञ्च विद्महे बन्दे प्रत्यक्षशान्तये ॥

अथ ध्यायन् समायातः श्रीकङ्कालीययोगिनः ।

इविद्यान् भवि स्नापं इविष्यद्वापि भोजनम् ॥

क्रियाधृष्टे न सिध्यन्ति तपोनिष्ठे फलानि हि ।

सूतदोषास्ततः श्रद्धि मस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End.

(खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादि नास्ति ।)

विषयः ।

पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No. 777. उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches Folia, 36. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1600 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1612. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose. Incorrect.

Upagrantha Sūtra. A sūtra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites.

Beginning. अथ सम्पत्तिद्विरनादेशे स्तोत्रोपायः मते विशेषसङ्ख्यामस्त्राख्ये प्रत्येकमर्चा-
द्विनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्त्ये विपश्चात्—इत्यादि(?) ।-

End. पुरोषपदशेषाणि निधानान्याचार्याः स्वरितान्तानि यथाधीतं वा तेषु रीपाञ्च
विध्यस्येदोधिकाराद्वागमोवागतः(?) ॥ १२ ॥

Colophon. इत्युपग्रन्थसूत्रे चतुर्थः प्रपाठकः । इत्युपग्रन्थसूत्र समाप्तम् ॥

विषयः । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्दःकथन, यज्ञवृटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः; सनाथ
दीक्षितेन कर्त्तव्यादि च । २, अक्रोतसोमापहरणप्रायश्चित्त, सोमकलशे भग्रे
प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्त, शृष्ठानुकल्पादि च । ३, वैश्ववर्णकल्पोक्तिः
प्रवर्ग्यशस्ये कर्त्तव्यम्, एकाहस्तोत्राणि, षडहस्त्यं, द्वादशाह-द्व्यहस्त्यनरशृष्ठ-
स्तोत्रोपादिकथन, गानेशरट्खिलोपच तन्वायसमुद्देशव्याख्यादि । ४, प्रति-
हारोदाहरणकथनादि ॥

No. 778. उत्सर्गमधूखः ।

Substance, country paper, 10 × 5 inches. Folia, 26. Lines, 8—9 on a page. Extent, 520 s'lokas. Character, Nágara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verso. Generally correct.

क्रियाधृष्टे न सिद्धानि तपोनिष्ठे फलानि हि ।

सूतदोषासूत शुद्धि मस्कारान् प्राग् वदाम्यहम् ॥

End (खण्डितत्वात्परिसमाप्तिवाक्यादि नास्ति ।)
विषय । पारदलौहादिद्रव्यद्वारा नानाविधरसायनौषधनिर्माणप्रकारः ।

No 777 उपग्रन्थसूत्रम् ।

Substance, country paper, 10½ x 4 inches Folia, 36 Lines, 7—8 on a page Extent, 1600 s/lokas Character, Nagara Date, Sm 1642 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose Incorrect .

Upagrantha Sutra A sutra work treating of expiations and details in connexion with various Kalpa rites .

Beginning अथ सम्यत्विदिरनादेशे स्नात्वीयात् श्रुते विश्लेषसङ्ख्यासमस्ताख्ये प्रत्येकमर्चां दिनियमो ज्योतिष्टोमेन वतमुक्तये विपश्चात्—इत्यादि(?) ।

End. पुरीषपदशेषाणि निधानान्याचार्या स्मृतितान्मानि यथाधीत वा तेषु रीपाथ विध्यष्टद्वेधाधिकाराद्वागन्तोवागत (?) ॥ १२ ॥

Colophon इत्युपग्रन्थसूत्रं चतुर्थे प्रपाठके । इत्युपग्रन्थसूत्रं समाप्तम् ॥

विषय । १ प्रपाठके, गायत्र्यादिच्छन्द कथनं, यज्ञचुटिनिमित्तकप्रायश्चित्तोक्तिः, सवाय दीक्षितेन कर्तव्यादि च । २, अक्तीतसोमापहरणप्रायश्चित्त, सोमकलशे भग्नं प्रायश्चित्तादि, सोमे दग्धे प्रायश्चित्त, शष्ठानुकल्पादि च । ३, वैश्ववर्णकल्पाक्तं प्रवर्ग्यभसये कर्तव्यम्, एकादशोवाणि, षड्विंशत्य, द्वादशादष्टद्विंशत्यनरुद्ध-स्नात्वीयादिकथनं, गानेश्वरद्विर्लापस्य तनन्यायसमुद्देश्याख्यादि । ४, प्रति-चारोदाहरणकथनादि ॥

No 778 उत्तरगमयूखः ।

Substance, country paper, 10 x 5 inches Folia, 26 Lines 8—9 on a page Extent, 520 s/lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verso Generally correct

Utsarga Mayūkha. Directions for consecrating tanks, wells, &c, and purifying them should they happen to be polluted by the death of a monkey, or a cat, or by other cause. By Nīlakaṇṭha Bhaṭṭa. *Vulc* No. 761 for another work of this author.

Beginning. उत्सर्गा दानविधिनाम राममाराध भास्कर ।

उत्सर्गविषये भट्टनीलकण्ठो वदत्यथ ॥ तत्र जलामयोत्सर्गप्रशंसा विष्णुधर्मोत्तरे ।

End. ततोऽभिषेकपक्षपूजाग्निपूजाविभर्जनमय्यादानमण्डपाद्युपस्कारप्रतिपत्तिविप्रभोजनभूयसीदानकर्मेत्यारपणानि जलामयोत्सर्गवत् ॥

Colophon. इति श्रीमोमांसकभट्टनीलकण्ठते भास्करे जलामयाराभोत्सर्गमयूखः ।

इति उत्सर्गमयूखः समाप्तः ॥

विषयः । वापोक्षुप्तङ्गामाद्युत्सर्गस्य विधिः प्रयोगश्च, वाथादिषु मार्जारवानरादिस्तकाद्युपघाते तत्प्रायश्चित्तकथनं च ।

No. 779. मोमहणविलासः, व्याख्यानहितः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 160. Lines, 9—10 on a page. Extent, 8000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Momahanavīlāsa. A treatise on the diseases peculiar to women and children, and on aphrodisiacs. By Momahana, son of Prayāgadāsa, a Kshatriya of Kālpi. The work was completed on Saturday, the 4th of the month of Chaitra, 1468, during the reign of Muhammad Shāh, son of Firuz Shāh.

Beginning. य स्मृत्वा ललिता प्रजापतिरिमां दृष्टिं यथात्मानवी

त्रोकण्डक्षिपकान्यदनुजयेषी जघान द्रुतम् ।

चक्रे रणमरुर्दुर्हंदा सुरक्षा चक्रे युतयञ्चयं (?)

त प्रत्यूहनिष्ठतये गणपति वन्देऽहमिष्टप्रद ॥

यत्कर्मोत्तलपथनादुद्धता (?) वारिरामयः सप्त ।

रक्तोद्यन्ति युगान्ते तमहं वन्दे गणेश्वरम् ॥

चवान्वये वीरलसोवजन्मा प्रख्यातकीर्तिः किल वाघलाङ्घः ।

आसीद्यदाङ्घां विभराम्भूवुल्लदशजाः सन्नि हि वाघलाङ्घाः ॥

यदशजानां भूत्यर्थं बभूव कुलदेवताः ।

No 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kátyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kátáyana. By Deva-yájñika, son of Prajapati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पचद्वयं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकालं एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नात प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीविरग्निसिन्धुदायाज्ञिकश्रीप्रजापतिमुत्तमश्रीदेवयाज्ञिककृताया कात्यायनसूत्रपद्धतावग्रिष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । दोक्षितकृत्येष्टिः, अथवष्टयपर्यन्तदोक्षितनियमाः, महावीरसम्भरण, प्रायणी-येष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरण, प्रेषमन्त्रविशेषाः, अर्घ्यार्गोदोदनार्थ, गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिं हविर्धाननिष्पादन, उपरवचनन, सदःकरण, सदोमानादि, अग्निस्थाननिष्पादन, आग्नि-धोयादिस्थानकरण, अग्नीषोमोष्टिः, अभिषेकेष्टिः, प्रातःसवन, माध्यन्दिन-सवन, तृतीयसवन, अथवष्टयेष्टि, उदयनोष्टिः, अनुबन्धेष्टि, पयस्वेष्टि, इत्यादीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदोषितव्याख्या, शिरोमणिमूलसंहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 160. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 s'lokas. Character, Nágara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Anumána-maṇi-dōṣita-vyākhyā. A commentary on Rāghunātha Siromani's *Anumána-maṇi-dōṣita.* By Bhavānanda Siddhāntavāgis'a. Vide ante I, p. 285.

मरोद्भवामिनी देवी सर्वदुर्हन्त्रिजननी ॥

तस्य कुलेऽतिथिभक्तः प्रसिद्धनामा बभूव हरिवाधसु ।

यस्य दानस्य तुलाया लघुता भजती च कर्णदानमपि ॥

तस्यात्मजोऽभूदभिरामकान्तिः प्रयागदासे गुणवान् यदान्यः ॥

विरदावली यस्य बभूव मद्या मयोदमेरुर्महिमसमुद्रः ।

तद्वज्रो मोमहणः प्रसिद्धो गुरुद्विजन्मातिथिदेवभक्तः ॥

बभूव यस्यार्पिजनाः प्रमसा कुर्वन्ति सर्वत्र वक्रप्रदस्य ।

मोमहणः कुतुकादि च मोमहणविलासनामानः ।

सकलजनहृदयद्रापित(?) चकार सयोगसङ्गुह रम्यम् ॥

अन्वे नागरसमुत्तीन्द्रचित्ते १४६८ पद्येऽधिते चैत्रके

हेरम्बस्य तिस्रो विकर्तनमुत्तस्यास्ति न्यलोक(?) वै प्रजानां परेः ।

अथ मोमहणो यथाङ्गजनु सयोगचूडामणि

ग्रन्थ सङ्ग्रहजा मतानि च वङ्गन्यालोक्त्य चैद्यागमान् ॥

कालिन्या वचिरे सुदक्षिणतटे सद्रत्नविद्युत्पुता

नाम्नाभूत् किल कालपीतिनगरी छाता धरामण्डले ।

तस्या कालपिदैवतं निवसति प्रायः स्वयं सर्वदा

लोकानामभिलाषद सुरजनैः समेवित सत्प्रभः ॥

भूषालो मङ्गमूदसाहिर्भवत्योरोजापानात्मजः

धार्डं योदुमल न हिन्दुकजनास्तेनाभवन् सङ्गरे ।

तस्योर्जत्वरिन्दहृदितमिच्छाशानाह ह्येपारव

शुला यान्तरथो भुव जलनिधेः पारस्य तीरे भुव ॥

Colophon इति कालपीथामवस्यचत्रियप्रयागदासात्मजमोमहणविरचिते मङ्गमूदसाहि-
राज्ये मोमहणविलासनामग्रन्थ समाप्तः ।

विषय । १ प्रथमे अधिकारे, शृङ्गहृदिकरौपधादिकथनः । २, शृङ्गसुखकोपधकथनः ।
३, लिङ्गहृदिदार्ढ्यकथनः, स्त्रीकुचनितम्बहृदिकथनश्च । ४, लिङ्गसुखकारकौ-
पधकथनः । ५, यण्डतलाशकौपधकथनः । ६, वन्ध्यातलाशकौपधकथनः, गर्भ-
रक्षार्थं मन्त्रौपधप्रयोगः, भगवद्भोचविधिः, स्त्रीरोगचिकित्सादि च । ७, बाल-
रोगचिकित्सापथोग्यौपधमन्त्रादिकथनः । ८, बालग्रहचिकित्साप्रकारः । ९,
१०, डाकिनीचिकित्सादिप्रकारः । ११, बालग्रहादिनिवारणार्थं कतिपय-
मन्त्रेति, मातृशरादिभूषणमौल्यविधयः ॥

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 55. Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kútyáyana-Sútra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sútra of Kútyáyana. By Deva-rájñika, son of Prajápati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः एवद्वयं खण्डितं) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधि-
कारः । नातः प्राग् भवतीति शिवम् ।

Dolophon. इति श्रीविरग्निरिचिन्महायान्निकश्रोत्रजापतिस्तुतश्रोदेवयान्निककृतायां कात्या-
यनसूत्रपद्धतावग्निर्योमः समाप्तः ।

वेपथुः । दोचितकन्येष्टिः, अथभृथपर्यन्तदोचितनिशमाः, महावीरमन्त्रकरणं, प्रायणो-
येष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यकरणं, प्रेममन्त्रविशेषाः, अध्वर्युर्गोदोदनार्थं,
गमनादि, प्रवर्ग्यकरणे घर्महोमः, उपसदिष्टिः, प्रवर्ग्यशान्तिः, रुविर्धाननिष्पादनं,
उपरवचनन, सद्भकरणं, सद्भोमानादि, अग्निस्त्राननिष्पादनं, आग्नि-
धोयादिस्त्रानकरण, अग्नीषोमोयेष्टिः, अग्निपवेष्टिः, प्रातःसुवन, माध्यन्दिन-
सुवन, उत्तीयसुवन, अथभृथेष्टिः, उदयनोयेष्टिः, अनुवन्थेष्टिः, पयस्वेष्टिः, इत्या-
दीनां विवरणम् ॥

No. 781. अनुमानमणिदीधितिब्याख्या, शिरोमणिमूलसहिता ।

Substance, country paper, 13 × 5½ inches; some of the leaves are yellow. Folia, 160. Lines, 12-14 on a page. Extent, 18,130 s lokas. Character, Nigara. Date, Sm. 1828. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, now. Prose. Generally correct.

Anumána-maṇi-dīdhiti-vyākhyā. A commentary on Rāghunātha Śīromani's *Anumána-maṇi-dīdhiti*. By Bhavānanda Śiddhāntavāgis'a. Vide ante I, p. 285.

Beginning. श्रीगोविन्दपदाभोजनखचन्द्रमरोचयः ।

सुस्रिष्टोत्तमस्यन्त्रे मम मन्त्रबलमनम् ॥

नमस्कृत्य गुरुन् सर्वान् निगूढ मणिदीधिति ।

श्रीभवानन्दमिद्वान्तवागोशेन प्रकाशिता ॥

श्रीरोम० प्रा० ॐ नमः सर्वभूतानि विष्टभ्यपरितिष्ठते ।

खण्डानन्दबोधाय पूर्णाय परमात्मने ॥ १ ॥

अध्ययनभावनाभ्यां सार निर्णय निखिलतन्त्राणां ।

दीधितिमधिचिन्तामणि तनुते तार्किकशिरोमणिः श्रीमान् ॥

मू० प्रा०

प्रत्यक्षोपजोवकलात् प्रत्यक्षानन्तर वज्रवादिमुक्ततत्वादुपमानात् प्रागनुमान
निरूप्यते ।

End.

नीलविशिष्टे घूमेऽपि विशेष्यत्वस्योपाधेः सत्त्वेन निरुपाधित्व साधनव्यापकत्वा
दिति विशेष्यत्वयाटस्य(?) प्रामाणिकत्वात्तदपेक्षित भट्टाचार्यशिरोमणिभिरिति ।

Colophon.

इति श्रीमद्वामदेव्यायमिद्वान्तवागोशभवानन्दविरचितानुमानमणिदीधिति-
व्याख्या समाप्ति पक्षाण ।

श्री० सु०

तथापि अन्यत्रशरीरजन्यत्वावच्छिन्नप्रतियोगिताकावतिरिक्तावेवाभावाविति न
तत्र वज्रत्वभावसम्भव इत्यत्र तात्पर्यम् ।

No. 780. कात्यायनसूत्रपद्धतिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 55 Lines, 14 on a page. Extent, 3000 s lokas. Character, Nāgara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Kātyāyana-Sūtra-Paddhati. A guide to the performance of the ceremonies described in the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Devayājñika, son of Prajāpati. The MS. is incomplete and contains only the first portion of the work. The first two folia are wanting.

Beginning. (प्रथमतः पञ्चद्वयं खण्डित) ।

End. प्रातर्होमस्तु सकाल एव । अत ऊर्ध्वं सन्ध्यातर्पणवैश्वदेवादिनित्यक्रियायामधिकारः । नात प्राग् भवतीति शिवम् ।

Colophon. इति श्रीचिरमिच्छिन्महापात्रिकप्रजापतिस्तुतश्रीदेवपात्रिककृताया कात्यायनसूत्रपद्धतावग्रहिणोऽस्य समाप्तः ।

विषयः । दोषितकर्तव्येष्टिः, अवष्टयपर्यन्तदोषितनियमाः, सत्तावीरसभरण, प्रायश्चो-
येष्टिः, आतिथ्येष्टिः, प्रवर्ग्यचरण, प्रैषमन्त्रविशेषाः, अध्वर्युगोदोदनार्थः,

Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. ~~निष्पादन~~,
Generally correct.

Yājñapriyāśchulla utarāṇa. A treatise on expiations for flaws in the performance of the Darsa, Purnamāsa and other ceremonies. By Gopāla. The MS. comprises three Prasnas, the first having 11, the 2nd 10, and the 3rd 8 chapters; but from the style of its commencement and end, it would seem that this is only a part of a larger work. Contents: I. 1, General expiations necessary where no special expiation has been ordained. 2, Expiation for not using the ordained number of pots. 3, Expiation for breakage of the wood used in producing fire by friction. 4, Expiation for defects in Agnihotra, &c. 5—6, Expiations for defilement of the wood for producing fire. 7—11, Expiations for defilement of oblatory articles; do. for suspicion of such defilement or for their use irregularly; and for their being spoiled in cooking—II. 1, Expiation for rites performed by a consumptive person. 2, Expiation for absence from home for more than a year. 3, Expiation for defects in the Purodās'a for the Nakshatra śstī. 4, Expiation for

substitutes 5, Expiations for animals intended for sacrifice 6, Expiation for Chaturmasyá vrata, or the quadrimensial fast 7, Expiation for defects in the initiation of the Adhvaryu 8, Expiation for accidents in cooking offerings 9 Expiation for defects in the use of mantras 10, Optional courses III 1, Expiation for accidents to the cooking pot 2, Expiation for irregularities in the actions of the priests 4, Expiation for accidental omission of oblations 5, Expiation for accidental blowing out of the fire when produced by friction 6 Expiation for use of ordinary fire in rites 7, Expiation for omission of particular rites 8, Duties of persons who have established the sacred fire, when they are about to start on a journey

Beginning अथातो मन्त्रगणान्नातानि प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्याम । उक्तानि दर्शपूर्णमासादीनि कर्माख्यनन्तरं तेषामकरणेऽन्यथाकरणे प्रायश्चित्तानि व्याख्यास्याम ।

End एव हि द्रूयते, मन्त्रवद्वाग्ममन्त्रवदेन न सहासीत भाष्या अन्नमद्यादित्यादिभ्यश्चनप्रभृतिगृह्यकाममन्यदित्युक्तम् । अन्यत्सहासनादिति भवत्वाभिना व्याख्यातम् ।

Colophon इति श्रीमोपासकृते यज्ञप्रायश्चित्तविवरणे तृतीयप्रश्नस्याष्टमोऽध्यायः ।
वृत्तितोऽथ ग्रन्थः । खण्ड २ (आदर्भे लिखितमित्यम्)

विषयः । १ प्रश्ने ।—१ अध्याये, अनुक्तप्रायश्चित्तस्थलकर्तव्यसाधारणप्रायश्चित्त । २, कपालविधिन्यूनाधिक्ये प्रायश्चित्तानि । ३, अरण्यभद्रादिप्रायश्चित्त । ४, अग्निहोत्रादिप्रायश्चित्त । ५, ६, अरण्यमेध्यस्पर्शप्रायश्चित्त । ७, ८ हविषि दुष्टे प्रायश्चित्त । ९ हविर्दोषमद्वाया हविर्द्वयहोमयत्तिक्रमे च प्रायश्चित्त । १०, साध्यायप्रायश्चित्त । ११, हविर्विकृत्यादिप्रायश्चित्तम् ।

२ प्रश्ने ।—१ अध्याये, चयरोगप्रसान्ददाराधनाद्विज्ञानिकर्तव्यप्रायश्चित्तम् । २, मन्त्रस्मृतिरिक्तप्रवासे प्रायश्चित्त । ३, पुराडाग्नभदेन कृता आद्यग्न्या नचवेष्टय । ४, आद्ययज्ञानुकल्पहरितयवादिद्रव्यकथन । ५, पशुप्रायश्चित्त । ६, चातुर्मास्यव्रतानि । ७, अध्वरदीचानियमभद्रप्रायश्चित्तकथन । ८, सर्वयज्ञानां स्तत्रभिन्नगृह्यदिगुणविमिश्रहवि प्रायश्चित्त । ९, मन्त्रहीनादिप्रायश्चित्त । १०, विहितकालद्रव्याद्यनुकल्पकथन ।

३ प्रश्ने ।—१ अध्याये, हविर्धानीभद्रादिप्रायश्चित्त । २ होतृमैत्रावरुणादीनां स्तत्रकर्तव्यकमयत्तिक्रमे प्रायश्चित्त । ३, होमाहुतिविक्षृतिप्रायश्चित्त । ४, उता-उतमामससर्गप्रायश्चित्त । ५, अरण्यमाहुताग्निभागप्रायश्चित्त । ६, लोकिकाग्निहोत्रविधि । ७, अग्निहोत्रकालेऽग्निहोत्रक्रियाऽकरणे प्रायश्चित्त । ८ आह्विताग्नः प्रयागे कर्तव्यम् ।

No. 781. प्रश्नवैष्णवः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 1\frac{1}{2}$ inches. Folia, 21 Lines, 9 on a page. Extent, 180 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, nearly new. Verse, Generally correct.

Prasna-raśhyara. Astrological questions and answers founded on the Vārāhi Saṁhitā, the Tājika and other standard works. By Nārāyaṇa Gosāiṇ Nṛipatī. The MS. is imperfect.

Beginning. नारायणं परमपूज्यमादिदेवं श्रोतिर्मथं शुभकरञ्च चराचरेभ्यः ।

ज्ञानं प्रणम्य शिरसा दिजपुङ्गवानां प्रश्नार्णवञ्चमङ्गं प्रकरोमि भाग्यम् ॥ १ ॥

श्रोत्रघ्रादासनयजातनयः पुत्रिद्वान् श्रीमान् गुहांयिद्यपतिर्यदुनायभक्तः ।

वाराचनाजिकमुकुन्दमतं समीप्य नारायणः परममाश्रमिदं चकार ॥ २ ॥

प्रष्टा प्रणम्य हरिमिन्द्रककुपुष्पस्यो श्रोतिर्विदं सकलमाश्रकलाविदम् ।

आश्रय भङ्गवि दित फलपुष्परत्नहस्तः प्रसन्नवदनः सखदेव प्रष्टेत् ॥ ३ ॥

क्षेत्रे धरे च हृतलाभः क्षणाश्रयार्थनाशो गदचयगमागमवन्धमाशाः ।

प्रदुर्भवन्ति परचक्रमुपैति शोष रोगी च जीवति कलिः शमते नु भूयः ॥ ४ ॥

End.

(चण्डितत्वान् परिचमाश्रिवाक्यं नास्ति) ।

विषये।

१ अध्याये, प्रश्नकालोत्तरादिभावस्मिन्नरत्यादिपञ्चद्वारा शुभाशुभकार्यमिच्छि-
कथनं । २, धनलाभ-राश्वलाभ श्रममन्त्रिस्तोत्र-राश्वलाभ-श्रमदर्शनादि-
प्रश्नफलकथनं । ३, ४, जयपराजयप्रश्नफलकथनं । ५, पञ्चधादिज्ञानार्थं
सङ्गृह्यकथनं । ६, राश्वधंशकरनिमित्तकथनादि । परचक्रागमनादिप्रश्न-
फलम् ।

(१४ पत्रेषु एते विषयाः सन्ति । एतः परं चण्डितत्वान् परपन्थविषया न प्राप्ताः ।)

No. 785. भास्वतो, टीकामहिता ।

Substance, country paper, $11\frac{1}{2} \times 6$ inches. Folia, 61. Lines, 11 on a page. Extent, 1920 ślokaś. Character, Nāgara, badly written. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Incorrect.

Bhāṣatī. A treatise on astronomy and astrology. By Satānanda, son of Śaṅkara by Sarasvatī. Attached to the work is a com-

mentary entitled *Bālabodhinī* by Balabhadra, son of Vasanti, and grandson of Vimalākara of the Kaus'ika gotra. The text was written in the Saka year 1021, = A. D. 1099 and the commentary was completed on Thursday, the 2nd of the wane in the month of Chaitra, Samvat year of Vikramaditya, 1465, = A. D. 1521, in the town of Umā, in the country of Jāmūla, during the reign of the Shāhi dynasty

Beginning. टीका प्रा० । आदिमध्यान्तग्रन्थाय त्रिधाविषयधारिणे ।

प्रवर्त्तार्थस्वरूपाय नित्याय चरये नम ॥ १ ॥

आसीद् द्विजम्ना विमलाकराख्यं ज्ञातं सुशीलो द्विजदेवभक्तः ।

तस्यात्मजः श्रीहरिपादभक्तो नित्यं चराराधनसक्तचित्तः ॥ २ ॥

विस्तृत्यज्ञं श्रीमान् दैवज्ञं श्रीवसन्तं दत्ति नामा ।

भ्रातृार्थविद्वण्वान् गुरुपादार्चने सदा निरत ॥ ३ ॥

बलभद्रस्य सुता हरिमुखचरणारविन्दकृतसेव ।

कुरुते गुणोपयुक्ता सदाचिन्ता भासती टीका ॥ ४ ॥

इह तावद् ग्रन्थारम्भे निर्विघ्नपरिधमाग्निमुद्दिश्य स्रेष्ठदेवतानमस्कृतपूर्वकं
मन्त्रोच्चारणमात्मनामकथनमङ्गपिष्टानयनञ्च श्लोकेनैकेनाह । नत्वेति ।

मूलप्रा० । नत्वा मुरारेचरणारविन्दं श्रीमाध्वतानन्द इति प्रसिद्ध ।

तां भासती शिष्यदितार्थमाह भाके विधीने भग्निपक्षलैके ॥ १ ॥

End. टीका स० । श्रीमान् भूतानन्दनामा गणितविद्वान्नित्यं सरस्वतीशङ्करयोस्तनूजः ।

सरस्वती मातुर्नाम, शङ्कर पितुर्नाम, तयोस्तनूजः पुत्रः, इमा भासती
कृतवान् ।

व्याख्याया यन्मयात्युक्तं यच्च युक्तिविवर्जितम् ।

धान्या वा लिखितं यच्च तत्कार्यं चम्यतां बुधैः ॥

Colophon. इति बलभद्रविरचिताया प्रतिलेखाधिकारोऽष्टमः ।

रसवह्निर्गोष्ठी भाके मार्गशीर्षमासे शुक्लोऽष्टम्या सोमवासरेण ।

लिखितं बलभद्रेण—

भररममनुमितभाके चैवे शुक्लैतरद्वितीयायां ।

गुरुवासरे सम्पूर्णा कृतवान् बलभद्रकेश सा टीका ॥

सरशशिभक्तभक्ते भाकेऽर्वातोऽर्वातकुले जन्म(?) ।

वसुधुगवर्षेण मया रचिता बालावबोधिनी विमला ॥

श्रीविक्रमादित्यभाके १४६५ चैत्रमासस्य कृष्णद्वितीयायां तिथौ गोवामसः

श्रीमन्नाराजाधिराजश्रीमान्मादिभुज्यमाने श्रीमज्जुमिस्तादेशे श्रीमाध्वकनकरे

श्रीमत्सकलविद्याविशारदकौशिकान्वयजन्मादैवज्ञसुखात्मजो बलभद्रनामा ज्यो-
तिर्विन्नेन इमा बालबोधिनी भास्वतीटीका कृतवान् ।

इति श्रीवसन्तात्मजबलभद्रदैवज्ञविरचिताया भास्वतीटीकाया परिलखाधिकारा
ऽष्टमः समाप्तः ॥

मूलसं० खल्लाखिवदाब्दगते युगाब्दे दिव्योक्तित श्रीपुरुषोत्तमस्य ।

श्रीमान् शतानन्द इतीदमाह सरस्वतीशङ्करयोस्तनूज ॥ १० ॥

विषयः । १ अधिकार तिथिप्रवानयन । २, प्रह्वप्रवानयन । ३, तिथिनक्षत्रानयन ।
४, ग्रहस्फुटकरण । ५, प्रश्नफलकथन । ६, ७, ग्रहणविवरण । ८, स्वर्गमोक्ष
समयनिर्द्धारणादि ।

No 786 पदगाढः ।

Substance, country paper, 8½ × 3½ inches Folia, 74 Lines, 7 on
a page Extent, 740 slokas Character, Nagara Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India Appearance, nearly new Prose
Generally correct

Padagadha Vedic measures Anonymous

Beginning इदानीं सर्वसामानि । अमितौजा अङ्गिरा नीवया गभीरवेपा वृद्धच्छ्वा
नोधादसूना नवेदा अद्वया दोर्घतमा प्रथुपाजा नमणा नतमा सुमना वि-
मना सुवासा गृध्रग्रा नपा उपा पन्या भाजा ऋभुचायन्द्रमा अप्सरा भजोपा
जातवदा इति सर्वत्र विमर्जनीया ।

End राजान राष्ट्रश्च रात्रिश्च रायो रायरथर्यसि ॥

रराति रपमो रात्रो रभस्रद्रस्रभस्त्रान् ।

रसररावाय ररावण रवयेन ररपासि च ॥ रयो स्रविमिति ।

Colophon इति पदगाढः समाप्तः ।

विषयः । सर्वसमान सर्वदृष्टवाच्यानाम्बुचा कथन, द्विमह्यादिपञ्चाशतमह्यान्विततन्नाम
वाच्यानाम्बुचा कथन, पूर्वापराष्ट्यनामवाच्यानाम्बुचा कथन, अष्टाङ्गितनाम
वाच्यानाम्बुचा कथन, खण्डितनामवाच्यानाम्बुचा कथन, द्वैपदनामवाच्याना
म्बुचा कथन, पदच्छेदप्रकारदर्शन, अथशब्दवतीना सप्ताशीत्युचा कथनश्च ।

Substance country paper, 7½ × 4½ inches Fohn, 63 Lines 11—12
on a page Extent 900 slokas Character, Nagara Date, SM 1870
Place of deposit Calcutta Government of India Appearance, nearly new
Verse Generally correct

Daivy a chintamani A treatise on judicial astrology By Yaso-
dhara, son of Kansari Misra The MS is incomplete

Beginning अथान्य सन्धवस्त्वामि फल योगसमुद्भव ।

मासवारतिथीनाञ्च सस्यग ज्ञानप्रकाशक ॥ १ ॥

प्रतिपदि रविषाण चैवमासे यदि सस्य

त्र भवति यद्भट्टिर्दुःखिता लोकसङ्गाः ।

अमृतकिरणवार प्रसूजिह्वाकपतीना

भवति न तु धरित्री मस्यतायाभिपूणा । १ ॥

End यदा च जायते पक्षज्यादशदिनाश्रक ।

तदा लोकातिघारा स्यान्मण्डला च × मदिनो (?) ॥ ५८ ॥

Colophon इति श्रीकभारिमिश्रात्मजमित्रयशोधरविरचिते दैवज्ञचिन्तामणौ सामान्यप्र-
कयनो नाम प्रकाशचतुर्दश ॥ १४ ॥

विषय । १ प्रकाश, वैशाखादिद्वादशमासानां तिथिविशेषणं वारनक्षत्रादिविशेषयोगे
हृष्टादियोगे च वा सति दुर्भिक्ष राजविद्रोह प्रजासुखदुःख मारीभय मस्य
मर्त्यैर्ममर्त्यैस्तादिविविधशुभाशुभफलकथन । २, प्रभादिपुष्टिपक्षरशुभा
शुभफल । ३, तत्तत्प्रचक्रविशेषकथन । ४, रथादिप्रदाणां शुभावादिवर्णन ।
५, नक्षत्रादिविशेषगतस्य सूर्यस्य तादृशरितादिवर्णनं शुभाशुभफल ।
६, नक्षत्रादिविशेषगतस्य वैवर्ण्यदिमतस्य चन्द्रस्य शुभाशुभफल । ७, नक्षत्र
विशेषराशिविशेषगतस्य किशुकादिवर्णनं गतस्य भौमस्य शुभाशुभफल ।
८, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य आश्विनादिमासहृष्टस्य बुधस्य शुभाशुभफल ।
९, नक्षत्रविशेषराशिविशेषगतस्य गुरो शुभाशुभफल । १०, नक्षत्रराशिविशेष
गतस्य ग्रहविशेषादियुक्तस्य शुकस्य शुभाशुभफल । ११, नक्षत्रराशिविशेष
गतस्य शनैस्वरस्य शुभाशुभफल । १२, राशिविशेषादिगतस्य राहो शुभा-
शुभफल । १३ नक्षत्रविशेषादिगविशेषगतस्य कता शुभाशुभफल १४,
सूर्यादिप्रदाणां दिव्यायगादिजनितशुभाशुभफलकथन ।

Substance, country paper, 10 X 3³ inches Folia, 264 Lines, 7 on a page Extent, 2544 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose and verse Generally correct

Janakyananda bodhana A poem in twenty cantos, in which the river Ganges appears in human form before Sita, during her exile in the hermitage of Valmiki, and consoles her by religious advice By Śrīpati-govinda.

Beginning (प्रथमतः ५२ पद्याणि न सन्ति ।)

End यथाशक्तं मया चित्तं जानकीजगदीशितु ।
छत तेन सदा राम प्रसन्नोऽस्तु गुरुर्मम ॥ ७९ ॥
यदस्मिन् मौष्ठ्यं भाति तद्गुरारव म न हि ।
यच्च निन्द्य भवेद्वत्तन्ममैव गुरोर्न हि ॥ ७९ ॥
इति गोविन्दमहोक्ते जानक्यानन्दवाधने ।
लयाल्लो विशन्तिमसुरद्वौ रत्नदायक ॥ ७४ ॥

Colophon इति शेषतिगोविन्दविरचित जानक्यानन्दवाधने भागीरथोजानकीमवादे विशन्तिमसुरद्वौ ।

विषय । अस्मिन् ग्रन्थे वाल्मीक्याचमे परित्यक्तया जानक्या सच्च मूर्तिभक्त्या गङ्गाया प्रबोध-
वाक्योक्तिः । अत्र २० तरङ्गाः सन्ति । तत्र ५२ पद्याणि खण्डितान्तरङ्गवयस्य
विषयो न प्राप्तः । ४, तरङ्गे, आत्मानात्मादिकतिपयपदार्थनिर्णय वेदान्तमतेन
नेत्यायिक बोधयन कथयति । ५, श्रुतिस्मृतिपुराणादिवाक्योपन्यासेन ज्ञानस्यैव
मोक्षकारणत्वोपपादन । ६, वेदपुराणादिवाक्यैर्नारायणस्यैव मोक्षकारण
त्वोपपादन । ७, वेदपुराणादिवाक्यैर्हरस्य हर्यभिन्नस्य अगत्कारणत्वादय
प्रतिपादन । ८, मनालयप्रकारयन । ९, बन्धमाचकारणकथनादि । १०,
अचन्तोत्पत्तिनिरासकवाक्योक्तिः । ११, पञ्चवटीवृत्तानकथनादि । १२, सीता-
रानयो पूर्वछतरङ्गस्य रामलोलकाकथन । १३, रामस्य सखीगणपरिवृत्या सीतया
जलकेलिकथनादि । १४, १५, १६ नानाविधशान्तिवाक्यैर्जानक्या पुन
प्रबोधनादि । १७, वाचनाश्रावप्रकारकथनादि । १८ सर्वत्र रामभावनाकथ
नादि । १९, रामस्य सर्वोत्तमादिवर्णन । २०, परमात्मभावनादिकथनञ्च ।

No 789 काव्यकामधेनुः ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches Folio, 30 Lines, 14 on a page Extent, 1200 s'lokas Character, Nāgara. Date, Sm 1671. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old Prose and verse Generally correct

Kāvyakāmadhenu This work has already been noticed in the first volume, (No 358,) but the MS examined for that notice having been very defective, the initial and the final words there given, are not correct The following supplies many details about the work and its author.

Beginning. येनाऽविद्यद्विकरणेराख्यातैर्धातुलोहितैः ।

प्रकाशैः सन्धकाशने क्रियासुधौमि गोपितम् ॥ १ ॥

कविकल्पद्रुम धातुपाठ विरचितु निज ।

धातुष्टमि काव्यकामधेनुनाम विधीयते ॥ २ ॥

तत्र प्रयोगा धातूनामिक्तमादिस्फलायिता. (?) ।

शक्तिपोखनिता तुल्यप्रयोगाणां सभेदका. ॥ ३ ॥

तत्रादौ प्रत्यक्षदुचितेष्टदेवतामादित्यमुपाखे ।———

शब्दाकरकरप्राप्तमर्थमण्डलमण्डल ।

ज्ञानात्माजमनाचलमादित्य तमुपाख्ये ॥

तस्मिन्, तच्छब्द. प्रतिसमाधिसमयसङ्गृहसमर्थकत्वेनानुभूतस्य स्वरूपस्य प्रति-
पादनाद्यच्छब्द नापद्यते । यथा, सेय ममाङ्गेषु सुधारमच्छदेत्यादौ । अथ
पूर्वाचार्यान् जयवादेन धिनोति ।

इन्द्रचन्द्र. काशस्तत्त्वज्ञापिशली शाकटायन. ।

पाणिन्यमरजैनेन्द्रा जयन्यष्टादिशाब्दिका ॥

अथ प्रत्यक्षरूप निरूपयति ।

मतानि तेषामालोच्य सर्वसाधारणं स्फुटं ।

धातुपाठसरादायकमादन्वादिमक्रमः ॥

कविकल्पद्रुमो नाम पर्यैर्निष्पाद्यते (मया) ।

End धूतूना (धातूना) मिह सौचाणा द्विचत्वारिंशदोरिता ।

धूतूनिर्वाणैपसञ्चरति ।

इति स्वीत सप्तदशमत्या पदकोनपठया ।

धातुस्त्वैर्धु मयः कविकल्पद्रुम. फलनम् ॥

सप्तदशमतानां समाहारः सप्तदशमतो, पट्कोनपद्याधिका पट्कोनपद्या तथा ।
धातव एव स्वभावेः । फलन् प्रतिस्कन्ध प्रयोगरूपाणि फलानि स(म) पयन् ॥

अथ पन्थलदात्मनं व्याख्यापयति । —

विद्वदनेग्रमिष्येण भिपक्षेगवस्सुना ।

तेने वेदपदस्येन वोपदेवद्विजेन यः ।

यः कविकल्पद्रुमो वोपदेवद्विजेन तेने व्यस्तारि स मेव इति पूर्वणान्वय ।

सम्पादयन्तोमङ्गादौ कार्त्तस्वरलसन्निधि ।

अयध्वं विवुधाः कामकामधेनुमतन्द्रिताः ॥ १ ॥

युग्यदयन्तु मन्दग्रासैलैः स्वचैषदाहृतीः ।

सर्वथाकरणाद्यायां नास्यां तान्वलिखं ह्यह ॥ १ ॥

य इनामविदित्वेभ्येत्कर्तुं धात्वर्थनिर्णयम् ।

य वै मूढो विदा मध्ये ह्युपहासमवाप्नुयान् ॥ १ ॥

Colophon. इति श्रीपण्डितवोपदेवविरचिता काव्यकामधेनुर्नाम धातुहृतिः समाप्ता ।

स्वर्गे गोर्वाणनार्यः सुरपतिमभितः ग्राब्दिकानां वरेण्यं

पाताले अपदेवं भुजगयुवतयो यस्य गायन्ति कीर्तिम् ।

यस्त्रीर्णः शान्तपाथोनिधिमखिलमिमं गोप्यद् वा सुराद्वैः

मिष्योऽकार्योदनेभः कविकुलतिलकः कैश्विवोपदेवः ॥

गजानन भूतगणाधिमेवित कपित्थजम्बूफलसारमघितम् ॥

उमासुतं शोकविनामकारणाद्रनामि विघ्नेश्वरपादपङ्कजम् ॥

विषयः । इकाराद्यनुबन्धद्वारा मेङ्गेनेङ्धातुनिर्देशः । अकारादिङकारपर्यन्तवर्णाना-

विन्यासक्रमेण दशगणिधातूनां कथनं, भौषधातुकथनञ्च । (कविकल्पद्रुमनाम्नो

धातुपाठग्रन्थस्य हृतिः काव्यकामधेनुनाम्नो । उभयोः कर्त्ता वोपदेव एव ।

पन्थशेषे सर्वधातुपरिगणना च कृतास्ति ।)

No. 790. शार्ङ्गधरसंज्ञिता ।

Substance, country paper, 12 x 5½ inches. Folia, 96. Lines, 13 on a page. Extent, 2170 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm 1725. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Sārāṅgadhara Sañhitā. Materia Medica and pharmacopœia in three parts. By S'ārāṅgadhara, son of Dāmodara. Contents · Part I, Chapter 1, Weights and measures. 2, Dissertation on physicians 3, Pulse, dreams, character of messengers who are to go for physicians, effects of particular omens when proceeding to treat a case. 4, Infusions and decoctions. 5, Nerves, arteries, veins, &c. 6, Alimentation; treatment of infants; humours of the body. 7, Nosology and enumeration of diseases. Part II. 8, Extracts, decoctions, levigates, &c. 9, Certain extracts recommended for particular diseases 10, Churning of infusions. 11, Cooling applications. 12, Levigation. 13, Powders. 14, Pills, boluses and conserves. 15, Electuaries 16, Pomades or medicines boiled in ghi. 17, Medicated oils. 18, Asavārishta medicines. 19, Preparation of oxides and metallic compounds. 20, Mercurials Part III. 21, Uses of oils, ghi, fat and marrow. 22, Fomentations, 23, Emetics. 24, Purgation. 25, 26—27, Injections, 28, Snuffs. 29, Fumigation. 30, Gargles. 31, Plasters. 32, Bleeding, 33, Collyrium, &c

Beginning श्रिय सद्यद्भवतां पुरारिच्यद्विज्ञेजः प्रमरे भवानी ।

विराजते निर्मलचन्द्रिकायां सद्योपधीव ज्वलिता हिमाद्रौ ॥ १ ॥

प्रसिद्धयोगा मुनिभिः प्रयुक्ताश्चिकित्सकेर्यं बह्व्योऽनुभूताः ।

विधीयते शार्ङ्गधरेण तेषां सत्यङ्गुहः सज्जगरचनाय ॥ २ ॥

हेत्वादिरूपात्मकजातिभेदैः * * समीक्ष्यः पुरःसर्वरोगान् ।

चिकित्सितं कर्म न दृष्ट्वाऽप्य कुर्वीत वैद्यो विधिवत् सुयोगैः ॥ ३ ॥

दिव्योपधीना बहवः प्रभेदा हन्दास्काणामिष विष्फुरन्ति ।

ज्ञातेति सन्देहमपास्य धीरैः सञ्भावनीया विविधरभावाः ॥ ४ ॥

स्वाभाविकागन्तुककार्यकान्तरा रोगा भवेयुः क्लिप्त कर्मदोषजाः ।

तच्चेदभार्यं दुरितापहारिणः श्रेयोमयान् योगवरान् नियोजयेत् ॥ ५ ॥

प्रयोगानामसाम् सिद्धान् प्रत्यक्षादनुमानतः ।

सर्वलोकहितार्थाय बह्व्याम्यनतिविस्तरात् ॥ ६ ॥

अथानुक्रमणिका ।—

प्रथम परिभाषा स्याद्भेषजः श्रानक तथा ।

नाडीपरीक्षादिविधिसूतो दीपनपाचन ॥ ७ ॥

ततः कलादिकाश्रानमाहारादिगतिस्तथा ।

रोगाणां गणना चैव पूर्वखण्डोऽयमीरितः ॥ ८ ॥

खरस काथफाण्डो व हिम कल्कय चूर्णकम् ।
 तथैव गुटिकालक्षौ स्नेह मयानमेव च ॥ ८ ॥
 धातुसुखी रसाद्यैव खण्डोऽय मध्यम मृतः ।
 स्नेहपान स्नेदविधिर्वमनश्च विरेचन ॥ १० ॥
 ततस्तु स्नेहवाक्सा स्यात् ततथापि निरुद्धन ।
 ततस्याप्युत्तरो वास्त्रिलतो नस्यविधिर्घृत ॥ ११ ॥
 घूमपानविधिश्चैव गूढपादिविधिलथा ।
 * * दीना विधि ह्यातस्तथा रोषितविद्युति ॥ १२ ॥
 नेत्रकर्मप्रकारस्य खण्ड स्यादुत्तरचयम् ।
 द्वाविंशत्यस्त्रिताध्यायैर्युक्तं स ज्ञता स्मृता ॥ १३ ॥
 षडविंशतिशतान्यत्र श्लोकानां गणितानि च ॥
 आयुर्वेदसमुद्रम्य गूढार्थपदसमयम् ।
 ज्ञात कौशुभेक्षैस्तु कृता विविधमहिता ॥
 कश्चिदर्थं ततो नीत्वा कृतेय संहिता मया ।
 कृपाकटाक्षविशेषमस्या कुर्वन्नु साधय ॥
 विविध * या * * हरिद्रनाशन हरिरमणीव करोति योगरत्नै ।
 विलसत्तुभार्द्धधरस्य संहिता (क)विद्वद्वेषेण सरोजनिर्मलम् ॥

End

Colophon

इति श्रीदामादरसूनुना शार्ङ्गधरण विरचिताया संहिताया चिकित्सास्थान
 नेत्राञ्जनविधिर्नाम त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्यायः । समाप्ताऽयं धन्यः ।
 विषय पूर्वखण्डे ।—१ अध्याये मापटङ्गादिमानकथनम् । २, भेषजकालगुणवीर्यादि
 कथनम् । ३, नाडीपरीक्षा । खण्डदर्शनप्रतीकारः । वैशाकारकदूतलक्षणादि ।
 रोगिचिकित्सार्थं गमनकालीनशकुनस्य शुभाशुभफलम् ४ दीपनपाचना-
 दिगुणोक्तिः । ५, शरीरस्थस्त्रायुसज्जानाढ्यास्यग्रादिमह्नास्त्रपादिकथनम् ।
 विश्वसृष्टिकथनम् । ६, आहारपाकप्रकारः । गर्भावृत्तिप्रकारः । कुमारपोषण-
 प्रकारः । नरस्य वातपित्तादिप्रकृतिज्ञानकथनम् । ७, रोगगणना ।
 ८ खण्डे ।—८, खरसकल्ककाथादिरसकथनम् । पुटपाकयोग्यद्रव्यविशेषकथनम् ।
 ९, रागविशेष गूढार्थादिविविधकायविमर्षाङ्गः । १०, फाण्डमन्यादिकथनम् ।
 ११ रागावमणं हिमौषधकथनम् । १२ कल्कस्वरूपगुणकथनादि । १३
 चूर्णौषधकथनम् । १४ वटकमोदकगुटिकौषधकथनम् । १५, श्वल्लक्षौषध-
 कथनम् । १६, घृतपाथ्यौषधकथनम् । १७, नारायणनेत्रादिविविधनेत्रविशेष-
 कथनम् । १८, शम्बरारिणामकौषधकथनम् । १९, नानाविधधातुसाधन-
 मारणकथनम् । २० पारदादिनाभारकशोधनमारणप्रकारः ।

विषय

३ खण्डे ।—२१, घृततैलवसामज्जादिचतुर्विधस्नेहपदार्थपानविधिः । २२, स्नेहविधिः । २३, वसनविधिः २४, विरेचनविधिः । २५, वस्त्रविधिः । २६, निरुद्धवस्त्रविधिः । २७, उत्तरवस्त्रविधिः । २८, नखविधिः । २९, धूमपानविधिः । ३०, गण्डूषविधिः । ३१, प्रलेपादिविधिः । ३२, रक्तश्रावविधिः । ३३, नेत्राञ्जनविधिः ॥

No 791 प्रौढमनोरमा सविवरणा ।

Substance, country paper, 14½ X 5 inches Folia, 141 Lines, 10 on a page Extent, 6204 ślokaś Character, Nagara Date, Sm 1834 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Prāuḍhamanoramā A commentary on the *Siddhānta Kaumudī*. By Bhaṭṭojī Dikshita, son of Lakshmīdhara Śūrī. Attached is a gloss on the commentary, by Harihara Dikshita, son of Vīres'vara, and grandson of Bhaṭṭojī Dikshita. The name of the gloss is *Laghuś'abhinatna*

Beginning. टी० प्रा० । इत्यनुवर्तत इति । श्रवादीनां सार्वधातुकत्वाद्यर्थमिति भावः ।
तेन न सार्वधातुकानुदात्तत्वसिद्धिरिति दिमिति ।

मू० प्रा० । धातोः । यद्यपि धातोरेकाचोदलादेरिति सूत्रादातोऽस्त्यनुवर्तत एव तथापि
सार्वधातुकसञ्ज्ञायां आश्रितशब्दव्यापारत्वाभावात् पुनर्धातुग्रहणम् ।

End. टी० समा० । अवस्थिततयेति । बन्धसि सर्वविधीनां वैकल्पिकत्वादिति भावः ।
विकल्पव्यवस्थयेति अवस्थितविकल्पनेति भावः । इत्यष्टमोऽध्यायः समाप्तः ।

Colophon. इति श्रीमदीक्षितभट्टोजिपौत्रदीक्षितवीरेश्वरपुत्रदीक्षितहरिहरविरचिते लघु-
शब्दरत्ने वैदिकी समाप्ता ।

मू० य० । चकारोऽनुक्तमनुवर्तय इत्याशयेनाह । चिदिति । ऋतीषाहमिति । अति-
शब्दस्यान्वेषामपीति दीर्घः । इत्यष्टमः ।

इति पदवाक्यप्रमाणजश्रीलक्ष्मीधरसूत्रेः स्रजुना भट्टोजिदीक्षितेन रचितायां
प्रौढमनोरमायां वैदिकी समाप्ता ।

विषयः । सिद्धान्तकौमुद्यां छन्दभागस्य व्याख्यानं । पुनस्तस्या एव स्त्रीलिङ्गावधि स्त्रीप्र-
त्ययपर्यन्तस्य व्याख्यानं । पुनः स्वरवैदिकीप्रक्रियाव्याख्यानं भागस्य व्याख्या च ।
(आदौ मध्ये च छन्दोभेदेन)

No. 792. कूटमुद्गरः, सटीकः ।

Substance, country paper, 14 × 5½ inches. Folia, 5. Lines, 12 on a page. Extent, 140 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Kūṭamudgara. Essays on Digestion and Dietetics. By Mādhava. Attached to the text is an anonymous commentary.

Beginning. टी० प्रा० । ॐ मधुरास्त्रलवणकटुतिक्तकषयाः पदमाः । तत्र विभिराद्यै-
र्मधुरास्त्रलवणेः कफवातौ यथाक्रमं वृद्धिमौ यातः । कफो वृद्धिं याति वात-
श्रमं यातीत्यर्थः ।

सू० प्रा० । कफवातौ वातकफौ यातः पित्तश्च वृद्धिमौ ।
विभिराद्यैस्त्रिभिर्लवणैस्त्रिभिर्वायुपरैस्तदन्यैश्च ॥ १ ॥

End. टी० परि० । किं ज्ञानेन निन्द्यज्ञानेनेत्यर्थः । अल्पदर्शिना अल्पाध्ययनेन एतेन
व्यात्मनः सविनयलमुक्तम् ॥ १० ॥

शौरमिष वारिविमिश्रं मज्जहेमेन(?) पीयते यद्वत् ।
द्वित्वा दोषमग्रेषं गुणमिदं गुणिना प्रदीप्यति ॥

मूलपरि० । भिषजा साधवेनेद् किं ज्ञानेनाल्पदर्शिना ।
यत्किञ्चिदुक्तमज्ञानात्तत् चमध्व मनीषिणः ॥

Colophon. इति श्रीसाधवविरचितः कूटमुद्गरः समाप्तः ।

विषयः । मधुरास्त्रादिपदमग्रेषादोषकथनं । जीर्णाजीर्णादगुणदोषः । पानीयापानीयजल-
निर्णयः । सन्निपातभेदादि । व्रणचिकित्साप्रकारः । पय्यापय्यनिर्देशश्च ।

No. 793. ज्योतिरतिरात्रं ।

Substance, country paper, 6¾ × 4 inches. Folia, 25. Lines, 7 on a page. Extent, 250 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Jyotirātirātra. Hymns and mantras for the performance of the Atirātra sacrifice.

Beginning. अथोक्थो लिख्यते । १२ ११ २२१ २। २१ २२१२ २१।
पवस्व वाचो अग्निं यः मामं चित्राभिर्होताभिः । अभि-
२। २१ २
विद्यामि काव्या ॥ १ ॥

End ॐ वायिश्रु^१ चि गच्छो^१ युव चित्रं ददुर्भोजनान्नरे । वादेया^१ सुख^१
 नावते^१ अर्वापय^१ समनम^१ निया^१ २२२२ताम् । पायिवत^१ मो^१ २२मा^१ १२
 या मा २२४ धा ॐ वा ६ हा उवा ॥ अस् ॥ आश्विनशस्त्रान्ते भक्ष्य ।

Colophon इति ज्योतिरनिराध समाप्त ॥

विषय । १, उक्त्यजयः । २, बहिष्यमान । ३, आश्वानि । ४, माध्यन्दिनपवमान ।
 ५, रात्रिपर्यायः । ६, सन्धिः ।

No 794. श्रीमद्भागवतस्कन्धार्यनिरूपणं, वा हरिलीलाविवरणसङ्ग्रहः सूचीसहितः ।

Substance, country paper, 12½ × 5 inches Folia, 33 Lines, 15 on a page Extent, 1650 slokas. Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose and verse Correct

Śrīmadbhāgavata-skandhārtha-nirupana, alias *Harilīlā-vivaraṇa-saṅgraha*. An abstract of the Bhāgavata Purāna By Vopadeva. The MS is incomplete and comprises abstracts of the first five books only. Vide ante, p. 47.

Beginning. श्रीमद्भागवतस्कन्धाध्यायार्थादि निरूप्यते ।

विदुषा वोपदेवेन सन्निवेसाद्रितुष्टये ॥ १ ॥

तत्र भागवतार्थमाह । आनन्दस्य हरिलीलावक्ता भागवतागमः ।

स्कन्धैर्द्वादशभिः शाखा प्रत्यन्वद्विजमेविता ॥ २ ॥

End. (पञ्चमस्कन्धपर्यन्तं वर्तते । अतः खण्डितलाक्षेपवाक्यं नास्ति) ।

विषयः । श्रीभागवतस्य प्रथमस्कन्धाविधिवत्पञ्चमस्कन्धपर्यन्तानां पञ्चस्कन्धानामध्यायानामर्थं सङ्क्षेपेणैव सङ्गृहीतः ।

No. 795. अनुभवसारः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 12 Lines, 12 on a page. Extent, 350 slokas Character, Nagara Date, Sv 1872. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Verse. Correct.

Anubhavasāra. The essence of the Vedānta, or a treatise on salvation, according to the Vedānta doctrine. By Sachehidānanda Yati.

Beginning. जय जय सकलनिषेधशेषा । जय जय मायादिगुणशेषा ॥

जय जय जडचैतन्यपरेषा । श्रीसदानन्द गुरुवर ॥ १ ॥

End. तथा अवि त्यास चतुरानन । त्यालागि श्रीनारायण ॥

स्वये उपदेशि आपण । चतुः श्लोकी भागवत ॥

Colophon. इति अनुभवसारग्रन्थे सच्चिदानन्दयतिविरचिते पञ्चमप्रकरण समाप्तम् ।

(इत परं) अर्थादर्थे यदा हन्ति गन्तुं चलति चान्तरे ।

निराधारा निर्विकारा या दृशा मोक्षनी स्मृता ॥ (इत्यादयः)

काशी ब्रह्मेति विख्यातं तद्विवर्त्ता जगद्धमः ।

अविवर्त्तं ततश्चाहुः काशीति ब्रह्मवादिनः ॥ (इत्यन्ताः पञ्चश्लोकाः सन्ति)

विषयः । भारीरिकतत्त्व-ब्रह्मतत्त्व-जीवब्रह्मेक्यमोक्षोपायभुमुचुर्कभ्यादिकथन ।

No. 796. नैगेयानां चतुर्देवतं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 17 Lines, 10 on a page. Extent, 400 ślokas. Character, Nāgara Date, Śm. 1674. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Naigeyānām rikshu-daivatam or simply *Naigeya*. An Index to the Sāma Veda, giving “ the names of the poets, and the deities for the verses composing the Ārchika of the Chhandogas according to the Sākhā of the Naigeyas, a subdivision of the Kauthumas.” Max Muller, *Ancient Sanskrit Literature*, p 227. The work comprises two prapāṭhakaś, the first giving the poets and deities of the richās, and the second the same of trichās, ardharichās, &c.

Beginning. अथार्षमार्चिकस्याग्रे त्वमग्रेऽग्निरेहि त्वमग्रे भरद्वाजो वार्चस्यस्योऽग्निमेधातिथिः
काष्ठः प्रेष्ठमुग्रना काव्यस्त्वन्न. सुदीतिर्बार्चद्विरसः सैद्धोचः पुरुमोढो वाने यत्सुः
काष्ठोऽग्रे सुमित्रो वाभ्रथो वभ्रथो वानुरूपः ॥ १ ॥

End. बाग्ररध्याय ऐन्द्रो दृष्टस्यते दृष्टस्यतिः प्रथमेऽभिगोवाप्ति दृष्टस्यतिः पञ्चमे
दक्षिणा षष्ठे भरतोऽष्टमे वरुणो नवम आदित्या दशम उदर्यय देवा अष्टमे
मास्त्युत्तमोमोषी प्रथमाश्वी देवीकङ्का अष्टमे विरचसृतीया सङ्ग्रामाश्वीर्मन्माण्ड-

नरे सद्गामाश्रितमैन्द्री मध्यमे वर्म प्रथमे सोमो द्वितीये वरीयस्तृतीये देवा-
श्चतुर्थे एकादशे चाग्निः सप्तमे भद्र वैश्वदेव्यौ ।

Colophon. इति नैगेयानासुदेवत समाप्तम् । द्वितीयः प्रपाठकः ।

विषयः । १ प्रपाठके, नैगेयानासुचासुपिदेवतनिर्णयः । २, तेषामेव त्र्यक्षरचंपादाना-
सुचासुपिदेवतनिर्णयः ।

No. 797. त्रिस्थलीसेतुः ।

Substance, country paper, 11 x 4½ inches Folia, 103 Lines, 9 on a page Extent, 2600 slokas. Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose and verse. Generally correct

Tristhalīsetu. A treatise on pilgrimage. By Nārāyana Bhatta, son of Rāmesvara Sūrī The work is of some antiquity and great repute, having been extensively quoted by all subsequent writers on the subject The MS. is incomplete, and breaks off at the end of the 10th chapter. Contents. 1 Propriety of pilgrimage to sacred pools or *tīrthas*, *tīrthas* defined. 2. Secondary *tīrthas*; persons who should perform pilgrimage; difference in the merit of pilgrimages according to the conveyance used, &c. 3 Comparison of the merits of pilgrimages with penances; proper times for pilgrimages. 4 Rules for starting on pilgrimages. 5. Do to be observed in the way; duties on arrival at a place of pilgrimage; fasts, and shedding of the hair of the head at *tīrthas*. 6. Bathing at *tīrthas*. 7. Offering of water to the manes; *s'rāddhas*; what to be offered and what forbidden at such *s'rāddhas* 8 Who are fit to perform such *s'rāddhas*. 9. Gifts at such *s'rāddhas* &c. Throwing of the bones of the dead in *tīrthas*. 10. General observations on the various topics above set forth.

Beginning. सरस्वती नमस्साम. प्रत्यूहयूहजानये ।

यदेकतानचिमानां चित्ते भविषिदत्तमा ॥

विद्वाधिप नमस्तुभ्य विप्रसङ्गं विघातय ।

प्रथय रक्षयत्युष बुद्धिगुणि विधेहि मे ॥

उद्भिद्रपचमतपचभशोचनेच सुदीयमिचमतिचिचपविचपाथ ।

उद्भोत्तनीत्तमविचरंमवर्गमाच रामं भजे कुत्तपति कमलाकम्प ॥

विद्यामित्रकुलोद्घो विधुरिवाख्यः कलानां निधि-
 वाम्मुष्के निखिलेऽपि यस्य वसुधा शिष्यशिश्येक्षिता ।
 विद्या पद्मविकाशनेकतरणिः श्रीभट्टश्रीविन्दजः
 सङ्ख्याबद्धशतायसीर्विजयते श्रीभट्टश्रीमेखरः ॥
 श्रिता वाराणसी तेन नगरी नगरीयमी ।
 यतोऽन्यनगरीहेमनगरीतिमुपेयुमी ॥
 शास्त्रेष्वधीती पितुरेव यः श्रुतीः स्मृतीः समास्त्य च देवरोतीः ।
 नारायणस्तनयो विमुक्ते तीर्थं वीक्षेत्तुमसौ विधत्ते ॥
 धन्येऽस्मिन् गुणगणवत्त्वमुच्यते चेत् स्व प्रत्य गुणगणवत्त्वमात्रं के न ।
 तत्पन्नः शिरसि छताञ्जलिस्तु याचे श्रेष्ठ त मुदमदिच्छेत्तु ये मया यत् ॥
 खलानां प्रार्थनैरेव खलताः खलतानु वः ॥
 भवतां भूपतेऽप्यत्र दूषणे मास्तु मानसं ॥

End.

यत्र यत्र इडा भक्तिर्यदा यस्य महात्मनः ।

तत्र तस्य महादेवः प्रसादमुपगच्छति ॥ इत्यादि वज्रनालम् ।

Colophon. इति श्रीमद्विद्वन्मुकुटमाषिष्यश्रीमद्रामेश्वरस्वरिखनुनारायणभट्टविरचिते विष्णु-
 लोभेतौ सामान्यप्रवृत्ते प्रकीर्णकतीर्थधर्मप्रकरण समाप्त । समाप्त्य प्रवृत्तक ।

इतः परं प्रयागप्रकरणं भविष्यति । (अत इदं पुस्तकं सम्पूर्णं)

विषयः ।

१ प्रवृत्ते, तीर्थयात्राकर्तव्यतानिरूपणं । सामान्यतः लोभप्रवृत्तिः । तीर्थस्वरूपः ।
 २, योगवादिगौतमीयं । तीर्थयात्राधिकारिणः । तीर्थफलतारतम्यं । यानवि-
 शेषेण तीर्थयात्रायां फलतारतम्यादि । ३, तीर्थस्नानफलविशेषेण मङ्गलच्छा-
 दिप्रायश्चित्तेन तुल्यता । तीर्थयात्रायां कालः । ४, तीर्थगमनविधिः । ५, तीर्थ-
 यात्रायां नियमाः । तीर्थप्राप्तिदिनकृत्यं । तीर्थपवामविधिविचारः । तीर्थ-
 मुपवनविधिविचारः । ६, तीर्थस्नानविधिः । ७, तीर्थतपणः । तर्पणीयव्यक्ति-
 क्रमोपदेशः । नदीरजोदोषोद्भवमासदिननिर्देशः । तीर्थप्राप्तविधिः । तीर्थप्राप्ते
 निषिद्धद्रव्याणि । सामाप्रज्ञेयप्राप्तविचारः । तीर्थप्राप्ते एकोदित्यादियज्ञान-
 समवाये निर्णयः । ८, तीर्थप्राप्तधिकारिणः । ९, तीर्थप्राप्ते दानकालपार्वण-
 प्राप्तादिनिर्णयः । तीर्थस्थितिनिर्णयविधिः । १०, प्रकीर्णकतीर्थधर्मः । पुनरस्थि-
 प्रचेष्टविधिः । प्रतिपद्यप्रतिपद्यं तीर्थगर्भनिर्णयादि ।

(साधारणलोभविधिः प्रथममुक्तः, प्रयागादिविधिविधिः पश्चात्, इत्यत्र मङ्गलः ।)

No. 798 खण्डप्रशस्तिटीका ।

Substance, country paper, 8 × 3 inches Folia, 131. Lines, 8 on a page Extent, 2000 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Prose and verse. Generally correct.

Khanda-pras'asti Tīkā. A commentary on the Khandapras'asti, of Nārāyaṇa, a poem in praise of the ten incarnations of Viṣṇu. By Raghunātha.

Beginning. श्रीरामविद्येश्वरमजाननादीन् प्रणम्य मातापितरौ पिबथ ।

नारायणश्च प्रकरोति टीकां खण्डप्रशस्ते रघुनाथनामा ॥

End.

प्रख्यात इति । कल्की देवः वः कल्पान् पापान् । पाप किल्बिषकल्मषमित्यमरः । चायतां रचता । किं विधः । पुरो मयुरा नत्प्रभवतः प्रख्यातः प्रसिद्धः । प्राष्टद् पयोदः वर्षाकालमेघः तद्द्युतिः तत्कान्तिः मेघश्यामः । बालः अल्पवयः । दैत्येश्वराणां द्विषां वैरिणां काल इव दलयिता मारयिता किलेति पुराणादौ श्रूयते ।

पाठोन कर्मणः किटिर्नरहरिः खर्वाकृतिर्भार्गवो

रामः कंघनिस्त्रुदना दशबलः कल्की च नारायणः ।

अस्माकं सविभूतयेऽस्तु भगवान् मेतुर्भवाश्रोत्रनिधा-

बुधाराय युगे युगे युगपतिल्लोकायनाथो हरिः ॥

अथ परिसमाप्तिस्त्रुचक शेषवाक्यं नास्ति । (६९, पचात्परममल्लप्रवाङ्मलान् खण्डितमित्यनुमीयते ।)

निषयः । मत्स्य-कूर्म-वराह-असिह-वामन परशुराम-राम-कृष्ण-कल्कग्राह्यनारवर्णनं ।

No. 799. समरसारः, सटीकः ।

Substance, country paper, 13½ × 5½ inches. Folia, 24. Lines, 11 on a page. Extent, 816 ślokaś. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Samarasāra. An essay in verse on supernatural means for success in warfare. By Rāmachandra. Attached is a commentary in prose by Śivadāsa, son of Śūryadāsa Yati by Viśālākṣhā. Contents. Calculations

to be made from the names of the belligerents as to the probability of success, onomaney. The same from those of the day of the week, the age of the moon and of the Nakshatra when war is declared. Calculation from initial letters of names. Do from the letters, accents, &c., of do. Do. from the positions of armies on the different sides; obnoxious sides; calculations from the directions of the wind austomancy. Peculiar stellar conjunctions. Times improper for war The snake diagram for calculating success in war. Knowledge of nakshatras from names. Calculations from the breath; considerations about the left and right sides Connexion with women. Success of embassy by the nature of the breath. Success by putting on particular drugs. Various diagrams for assaults, blockade, &c. Reduction of forts, &c. Ornithomaney.

Beginning. मूलप्रा० । नत्वा गुरुन् समालोच्य खरशास्त्राणि भूरिशः ।

वक्ष्ये युदजयोपाय धार्मिकानां नर्त्तोचिताम् ॥

टीकाप्रा० । अभिवक्ष्य रामचन्द्र गुरु तदुत्तरपन्थम् ।

विदधेमि यथाप्रज्ञ तदभिहितार्थानुसारेण ॥

तत्र श्रीरामचन्द्रनामा पन्थकृत् प्रादीप्सितपन्थपरिष्मन्निपरिपन्थिप्रत्युद्वायो-
पक्षाय शिष्टाचारपरिपालनाय गुरुप्रणामं चिकीर्षितं प्रतिजानोते । नलेति
भूरिखरशास्त्राणि वक्ष्यामलादीनि । युद्धशब्द उपलक्षणाद्यर्थः । तेन वादिप्रति-
वादिदम्पतीषु भटयूतकृन्महादीनां जयपराजयोपायप्रतिपादकत्वमस्य पन्थस्य ।
धार्मिकानामिति पन्थाप्रामाण्यशङ्कानिवारणाय । यत्सुपायप्रज्ञोपायो नृपतिः
परिपन्थिभिः पराभूयत एव रावणदुर्योधनवत् । नानामतवज्जनरस्यपन्था-
विरोधं गुरुमतमनुसृत्य परिहरति तत्र शमेद्भगवत्यादि ॥

End. टीकापरि० । वशे वत्समुनीश्वरस्य शिवदामाख्यादुःखस्यातित-

सम्पादयिचिदाप यस्य जमकः शोम्न्यैदामोऽजनि ।

यन्मातुर्घ्नमा दिग्ने द्वा विमान्नाद्या बलद्या बध्नात्

स प्राञ्चं खरशास्त्रसारविचितं रामोऽवसन्नेमिषे ॥

विषयः । युद्धादौ वादिप्रतिवादिनोर्नामलब्धाद्ब्रह्मादाय जयपराजयविचारप्रकारः ।
नक्षत्रतिथिवारादिद्वारा जयपराजयप्रकारः । अकारादिखराणां बालयुवा-
द्यवस्था । अकारादिखराणां प्रहराशोभादिकथन । मावावर्णादिखरसमूह-
कथन । नामाचराद्ब्रह्मनाधिकभावेन जयपराजयविचारः । भटानां पूर्वादि-
दिग्बलस्थितिद्वारा जयपराजयकथनादि । केतुहन्तदिग्बलविचारः । वायुबल-
ज्ञानं । राज्याग्निबलकथनादि । युद्धे वर्ज्यकालादि । युद्धे जयपराजय

ज्ञानार्थं सर्पचक्रोक्ति । दिक्गुल्फादि । नामाचरात नक्षत्रज्ञान । नित्यास-
प्रथासाष्टनिष्ठानुविशेषे श्रुत्यादिपञ्चभूतकथन । पञ्चभूतफल । वामदक्षिण-
श्वासवहनद्वारा जयपराजय । स्वरविशेषवहनकाले नारीसमर्गं छते नारी-
वशीकरण । नामास्वरवल्लद्वारा द्यूतजय । औषधिविशेषधारणेन जयपरा-
जय । स्थाय्यस्थायिनोर्जयपराजयज्ञानार्थककोटचक्रोक्ति । दुर्गादौ षड-
वेधज्ञानार्थं सर्वतोभद्रचक्र । आतुरसाध्यासाध्यज्ञानार्थं ऋषिधनिचक्रोक्ति ।
भक्त्युक्तिय ।

No 800 गणपत्यादिपूजनपद्धति ।

Substance, country paper, $10\frac{3}{4} \times 4\frac{3}{4}$ inches Folia 20 Lines, 9 on a page Extent, 400 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, now Prose Generally correct

Ganapatyadipujana-paddhati Manual for the worship of Ganesa and other deities on particular auspicious occasions Anonymous The MS is defective

Beginning अथ त्रैलोक्यादिकर्मोद्गमसाधारणगणपतिपूजनादिपद्धतिवर्णने । महत्कर्मेषु पूर्वदुरत्येषु तु तस्मिन्नवधि पूर्वाह्णे निर्जेजनान्तपञ्चमहायज्ञान्तकृतनित्यक्रिय-
यजमान उपलोक साधने प्राङ्मुख उदङ्मुखो बोधविग्रह द्विराचम्य प्राणना-
यस्य देशकालौ सङ्कीर्त्तय करिष्यमाणामुक्तकर्मोद्गतया स्नान करिष्ये ।

End खण्डितलाञ्छेपवाक्यादिक नास्ति ।

विषय । श्रमकर्मरामे कर्मत्रयगणपतिपूजनवसार्धारानाम्दोमुखश्चादप्रयोगकथन ।
(खण्डितलादित उत्तरा' पुष्पादवाचनादिविषया न प्राप्ता ।)

No 801 अश्वमेध', वा, अश्वमेधप्रयोग ।

Substance, country paper, 11×5 inches Folia, 38 Lines, 10 on a page Extent, 1300 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

As'ramedha Prajaya A manual for the performance of the horse sacrifice. Anonymous The MS is defective

Beginning. ब्रह्मोदन पञ्चति । रेत एव तद्धते । यदाञ्चमु * * ते तेन रश्मनामुभाभ्यामा-
दत्ते । तेजो वा आत्मा, प्राजापत्योऽथ, प्राजापतिमेव तेजसा समर्द्धयत्यपनेते।
वा एषो मेधो यदद्यः ॥

End. खण्डितत्वाच्चेपवाक्कादिकं नास्ति ।

विषयः । अथमेधयज्ञकर्तृबानुष्ठानकथन, इष्टकाचयनारम्भपर्यन्तं ।

No. 802. चातुर्मास्यप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 50. Lines, 9 on a page Extent, 800 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chāturmāsya Prayoga. A manual for the performance of the Chāturmāsya or the quadrimensial fast. By Tryambaka. The MS. is incomplete.

Beginning. नत्वा गणेशपादाब्जं गुरुनपि महीयमान् ।

कुर्वेद्यग्निकनामाह चातुर्मास्यप्रयोगमादितः ।

प्रयोगं सर्वथा यन्यानुष्ठत्यैव सिद्धये ॥

अथयः ५ च वै चातुर्मास्ययाजिनः सुकृतं भवति ।

End (खण्डितत्वाच्चेपवाक्कादिकं नास्ति ।)

विषयः । चातुर्मास्येष्टिकर्तृबानुष्ठानकथन । चातुर्मास्येष्ट्यारम्भकर्तृविविधेष्टिकथन ।

चापस्तुभीयाग्निहोत्रकथन । आश्वलायनीयवर्णप्रधानेष्ट्यादि ।

(खण्डितत्वादिपयान्तराग्राप्तिः ।)

No. 803. रुद्रानुष्ठानपद्धतिः वा, रुद्रानुष्ठानदीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5 inches Folia, 91. Lines, 10 on a page Extent, 1850 slokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new Prose and verse Generally correct.

Rudrānushthāna Paddhati. Directions for performing the *Mahā-rudrānushthāna* ceremony. By Meṅgnātha. This is different from No. 187, ante I, p 100.

Beginning अथ महासदानुष्ठानक्रमो लिख्यते । मन्त्रादिरहितं पूर्वं केवलं क्रमं ररितम् ।
 अधुना भेदिकर्माणां सर्वेष्वन्धाधिदैवता ॥
 समन्तविनियोगस्य अपहोमादिकर्मणु ।
 निष्पद्यते क्रमस्तस्मात्तु मन्त्रा पुनरुक्लिता ॥
 अथमेव(?) वक्तव्यं मन्त्राणां पदेष्वित ।
 अथादिना विना मन्त्रं प्रयुक्तो निष्फलो भवेत् ॥
 यत । तदुक्तं व्यासेन । अपिष्वन्धाधिदैवेषु विनियोगादिकञ्च यत् ।
 अज्ञात्वा यदि कुर्वीत तत्पर्यं निष्फलं भवेत् ॥
 निष्पत्तिमिदं विमेषतः परिभाषायां । एवमेव महासदानुष्ठानक्रमः ।

End अनेन विधिना यन् महासदानुष्ठानमाचरेत् ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति मुच्यते सर्वपातके ॥
 नानेन सद्व्रतं किञ्चित् विधुः शोकपुं विद्यते ।
 ऐदिकामुष्मिकार्यानां प्रायसः साधनं परं ॥
 महाशैवमुखान् प्रमथानवलोक्य विनिर्मिता ।
 सर्वज्ञमेवनाथेन (?) सदानुष्ठानदोषिका ॥
 कृता विद्योपकाराय सदानुष्ठानपद्धतिः ।
 अथवा प्रीयता देव परमात्मा सदाशिव ॥

Colophon इति सर्वज्ञान्वयसम्भूतमेवनाथविरचिता सदानुष्ठानपद्धतिः ।
 विषयः । ऐदिकामुष्मिककामनासिद्ध्यर्थं सद्रूपजनसदमन्तजपहोमाद्यनुष्ठानप्रयोगकथनम् ।

No 804 सप्तसोमसंख्यापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches Folia, 38 Lines, 9 on a page Extent, 760 ślokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct

Saptasoma-saṁsthā Paddhati. Rules for the performance of the Agnishtoma rite By Govardhana Tripāthi

Beginning अथाग्निहोमादिसप्तसंस्था लिख्यते । अथ विध्य अपदेशे सर्वश्रवणधिकारः ।
 तत्रादौ मातृपूजा दृष्टव्या । एकद्रुतिविधानात्मन्वानं कर्माणि चोद्गातैव
 कुर्यादनादशे । सर्वेषां यज्ञोपवीतोदकावधने नित्ये कर्मापयता । अथवाद्ये
 व्याहृतिय यज्ञाग्रे । प्राङ्मुखकरणक्षानादेशे । तत्र प्राङ्मुखोपविष्टा ऋत्विजः ।
 उदङ्मुखो यजमानः स्वस्यादिमात्रस्य कृत्वा देवर्त्विगवरणम् ।

End. सप्तदश आर्भव एकविंशोऽग्निष्टोमः । द्वादशशतं दक्षिणा । प्रथमाया पूर्व-
पक्षस्य दीक्षितैकादशेभ्य । दृष्ट्वा वा नक्षत्रयोगमिति दीक्षाकालः ।

Colophon. इति श्रीदीक्षितविपाठिगोवर्द्धनेन विरचिताया सप्तमेमसंख्यापद्धते प्रथमो-
ऽग्निष्टोमः समाप्तः ।

विषयः । अग्निष्टोमयागानुष्ठानविधिः ।

No. 805. दर्शपूर्णमासयोरार्धव्यवप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches Folia, 27. Lines, 9 on a page. Extent, 462 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Dars'a-púrna-másayorárdhavya Prayoga. The duties of the Adhvaryus in the Dars'a and Púrnamása rites. Anonymous. The MS. is incomplete.

Beginning अथ दर्शपूर्णमासयोरार्धव्यवप्रयोगः । प्रातरग्निहोचानन्तरमध्वर्युः कृतसन्ध्यो-
पाख्याचमनो यजमानेन हतोऽग्निं करिष्यामीति वदति ।

End. (छण्डितत्वाद्येपवाक्यादिकं नास्ति)

विषयः । दर्शपूर्णमासयोः कर्तव्यानुष्ठानप्रयोगविधिः ।

No. 806. छन्दोगपरसूत्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 9. Lines, 9 on a page. Extent, 225 s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chhandogapara-sútra. A treatise on the funeral rites according to the Chhandogas. Anonymous.

Beginning. प्रयाणकाले प्राकृच्छ्रतिविधोगान्तरं मातरं धातरं गुरुमन्यं सहृदयं ब्राह्मणं
तत्सर्गार्थेन निमित्तेनेमानि ब्रूयासि सस्मृतां यावयेत् ।

End. तस्मात्तममधिजातोऽसि त्वदयं आश्रयतां पुनः ।

अमौ स्रगाय लोकाय स्रधा नम इति शान्तिर्वै वामदेव्ये शान्तिर्वै वामदेव्ये ।

Colophon. इति छन्दोगपरसूत्रं समाप्तम् ।

विषयः । छन्दोऽग्निष्टोमयागप्रयोगः ।

No. 807. सत्यनाथाभ्युदयः, सटीकः ।

Substance, country paper, 11½ x 1½ inches Folia, 164. Lines 9 on a page Extent, 5000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new. Prose and verse Generally correct

Satyanāthābhyaudaya. A poem, in eleven cantos, in praise of *Satyanātha* By S'eshāchārya. Attached is a commentary in prose by a disciple of the author, named Sankarashana.

Beginning टीका० प्रा० । श्रीरामचन्द्र गुरु पूर्णबोध श्रीसत्यनाथेन्द्रमपि प्रणम्य ।

श्रीमप्रसन्नै विष्टोमि सम्यक् श्रीसत्यनाथाभ्युदयाष्टकाय ॥

अथ कवि स्वधिकीर्णितकाव्यस्य निरन्तरताय समान्ताद्यर्थं खेष्टदेवतानति-
लक्षणमङ्गलमनुष्ठाय ग्रन्थादौ निबध्नाति श्रीरामेति ।

मूल० प्रा० । श्रीरामचन्द्र शुभवक्त्रचन्द्र गुणैश्वर्यान् जनकात्मजेन्द्र ।

निरस्तनन्त प्रणमामि वोन्द धनुर्दरेन्द्र विजयशरेन्द्र ॥

End. इदानीं स्रष्टवकाव्य काव्यनायकगुर्वन्तर्धमिश्रीरामचन्द्राय समर्पयेत् तत्प्रश-
सनरूपमङ्गलमन्ते करोति मयापितामिति । श्रीसत्यनाथेन्द्रहृदयवासो रामः
आदरतः भक्तितो मयापितां अभिनवा नवीना प्रसिद्धवर्णमालापेक्षया विलु-
प्तश्लेनाभिनवा सुवर्णमाला शोभना. वर्णा येषु काव्यगतपद्येषु तानि सुवर्णानि
तेषा माला काव्यरूपेत्यर्थः । ता कनकमालामिति ध्वनिः । खे हृदि मनसि
वचमीति ध्वनिः । हृदयसि च मानस इति भञ्जन । खोक्त्य प्रसन्नो भवतु ।
इत्यशेषमन्तिमङ्गल । श्रीसत्याभिनवीनेति ॥ ११ ॥

Colophon. इति श्रीसत्यनाथाभ्युदयटीकायामेकादशः सर्गः । श्रीसत्यनाथाभ्युदयकाव्यस्य
टीकया छतया त्रिपता राम सत्यनाथेन्द्रहृदयः ।
सत्याभिनवतीथार्थं पितर मानर गुरु ।

सुहृद सद्गुणभोधि भूयो भूः ॥

मूल० श्लेष० । श्रीसत्याभिनवीनतीर्थधतिराट् त्रिष्येण तत्प्रीतये

शेषाचार्यतनूद्भवेन रचिते सङ्कर्षणेनादरात् ।

काव्ये श्राव्यपदे सच्चामुण्डनिधे श्रीसत्यनाथोदये

स्वाद्येभूद्गुणसागरे सुकविभिः सर्गोऽयमेकादशः ॥

इति श्रीसत्यनाथाभ्युदये एकादशः सर्गः ।

विषयः । श्रीसत्यनाथयते कृष्णाचार्यादारभ्य वशानुकीर्तन तत्तद्गुणादिवर्णनम् ।

No. 808. वाजपेयपद्धतिः ।

Substance, country paper, 9½ × 4 inches. Folia, 17. Lines, 11 on a page. Extent, 450 s'lokas. Character, Nigara. Date, Sm. 1655. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Vājapeya-paddhati. Directions for the performance of the Vājapeya rite. By Yajñika Deva.

Beginning. अथ वाजपेयप्रयोगः । ब्राह्मणचरित्रियोरेव गरदि वाजपेयो भवति न वैश्वस्य ।

तत्र वाजपेयस्य पुरस्तादनन्तरं शुक्लपक्षे दृश्यतिमवो भवति ॥

End. भापि विस्तारेण द्वादशाक्षे उक्ता । तदन्ते सूपवेष्टनान्यध्वर्यवे दानं । हिरण्य-

मालाया या यावेन रक्षा या तस्मै देया । ? पञ्चमो कण्डिका । इति वाजपेयः ।

Colophon. इति याज्ञिकदेवहता वाजपेयपद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । वाजपेययज्ञानुष्ठानपद्धतिः ।

No. 809. पञ्चपादिकाविवरणं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 220. Lines, 11 on a page. Extent, 5500 s'lokas. Character, Nigara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Panchapādikā-vivaraṇa. The *Panchapādikā* is a gloss on the whole of the first, and a fourth of the second, chapter of the commentary of Sāṅkara on the Vedānta aphorisms. By Pādapadma Āchārya, a disciple of Sāṅkara. The *Vivaraṇa* is a commentary on this gloss. The object of the author is to prove the identity of the supreme and the human souls, or the superiority of the nondual theory. By Prakāś'ātmī Yati. Hall's Contributions, p. 88.

Beginning. पालने विमलसत्त्वदत्तये जन्मकर्मणि रजोजुषे लये ।

तामसाय जगतः प्रकाशकद्रु दैतजालवपुषे नमः सते ॥

यस्याः प्रसादमवलम्ब्य जगद्गुणामप्यस्वलद्वन्द्वमुषाः प्रसरन्ति वाच ।

सा वेदशालपरिनिर्मितबन्धुदेहा भूयात्समप्रवरदैव मरुतती नः ॥

विघ्नाभिनापमपद्यत्य मदीयलत्यवोज प्रष्टवमदनुपह्वयैपाते ।

सम्प्रार्थितः सिततराऽपि गणेशमेधः सिञ्चन्भीष्टफलमङ्कुरयत्वमोघ ॥

Beginning स श्रीकृष्ण पाथाद्भुवि या स्त्रीयमानवमदापायान् ।

पूजा नन्दारब्धा जगद्ग पुरा बलारिणा लब्धाम् ॥ १ ॥

एकदा सकलगोकुलगोपैरर्थितो ब्रजपति किल नन्द ।

गोकुलस्य कुमलार्थमुपेत गोपतेरचिरमर्हणमैच्छत् ॥ २ ॥

End या भगवत्परिचारकजयकृष्णन रचिता हरेस्तुष्टौ ।

सा गिरिधरहरिलीलावर्णनरचना प्रमोदयत्नघान ॥ ५२ ॥

Colophon श्रीभगवत्परिचारकजयकृष्णकृत गोवर्द्धनधृतकृष्णचरित्र सदा सता मुदे भूयान् ॥

दिपय । श्रीकृष्णस्य गिरिवरोद्धरणलीलावर्णन ।

No 813 लघुजातकमूलसहिता शिष्यहिताभिधा, लघुजातकटीका ।

Substance country paper, 10½ X 3 inches Folia, 74 Lines 6 on a page Extent, 1000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit Calcutta, Government of India. Appearance, old Veise Incorrect

Laghujataka An astrological treatise on the influence of astral conjunctions on the life of man, and on calculating nativities, being an abridgement of a work on the subject called *Jataka*, or, to distinguish it from the work now under notice, *Vrihajataka* By Bhattotpala There is a commentary by this author on the larger work The text of the *Laghujataka* in the codex before me has a commentary entitled *Sishyahatubhidha Tila*, by an unknown author The MS is incomplete

Beginning टी०प्रा० । प्रणिपत्य महादेव भुवनगुरुं च दिग्भकरं च लोकेश्वरं ।

भट्टात्पलन लघुजातकटीका * * रामि हिता । १ ॥

सतामयमाचारा यच्छास्त्रप्रारम्भेष्वभिमतदेवतानमस्कार कुर्वन्नि, तदयमव-
निकाचार्यवराहमिहिराश्वस्य (?) वरप्रसाद आति शास्त्रपटुश्च कला तदव-
पदनभीदजनकते सद्धिप्र गणितसङ्गृह कला चोराशास्त्रमूनि प्रवक्तुकामा
ऽशेषविघ्नोपशान्तये । भगवन् स्वर्यमादावेव प्रणमति ।

मूल०प्रा० । यस्यादयास्तमये सुर(मु)कुटनिवृष्टचरणकमलापि ।

कुवत्तल्लि निनेचः स जयति धाम्या निध स्वर्य ॥

End. (पश्चिन्तलाप्येववाक्शादिक नास्ति ।)

विषयः । १ अध्याये, राशिप्रभेदकथनादि । २, प्रचयोनिभेदकथनादि । ३, गर्भाधान-
मुहूर्तादिकथन । ४, सूतिकावतान्तकथन । ५, शिशुसूतिकयोररिष्टयोग-
कथन । ६, शिशोरायुर्दायकथन । ७, पञ्चदशान्तर्द्वादि विभागकथन ।
८, राश्यष्टवर्गशुभाशुभफल । ९, प्रत्ययोगफलकथनादि । १०, राजयोगादि-
कथन । ११, स्त्रीजातककथन । १२, मरणज्ञानकथनादि । (इतः पर
खण्डितं)

No. 814. काशिकाट्टिप्तिः ।—५, ६, ७, ८ अध्यायस्य च ।

Substance, country paper. The Fifth Chapter 9 × 3½ inches. Folia,
49. Lines 15 on a page. The sixth Chapters 11½ × 3½ inches. Folia,
175. Lines, 8 on a page. The seventh and eight Chapters 11½ × 3½
inches. Folia, 180. Line 9 on a page. Extent of the 4 chapters 12000 slo-
kas Character Nagara. Date ? Place of deposit, Calcutta, 'Asiatic
Society. Appearance. Fifth Chapter old and smudgy, the remainder,
old but not smudgy. Prose. Generally correct.

Kāśikā-ṛitti. A commentary on the grammatical aphorisms of
Pāṇini. By Vāmana. The MS. is incomplete containing the last four
chapters only ; but it is old and correct. There is a good MS. of this
work in the library of the Asiatic Society, and codices are available in
the Libraries of the Sanskrit Colleges of Calcutta and Benares. Next
to the Mahābhāṣya of Patañjali, this work enjoys the highest repute.

Beginning. ५ अध्यायारम्भः । प्राक् क्रीताच्छः । तेन क्रीतमिति वक्ष्यति ।

६ अध्यायप्रारम्भः । एकाचो द्वे प्रथमस्य । अधिकारोऽयम् । एकाच इति च
द्वे इति च प्रथमस्येति च त्रितयमेतदधिकृतं वेदितव्यं ।

७ अध्यायप्रारम्भः । युवोरनाकौ । अद्वयस्येव । युव इत्येतयोरेकद्वयविशेषणयो-
रनुनासिकयणोपसर्गधोर्नङ्गम् (?) । तयोः स्थाने चन् अक् इत्येतावादेशौ
भवतः ।

८ अध्यायप्रारम्भः । सर्वस्य द्वे । सर्वस्येति च द्वे इति च एतदधिकृतं
वेदितव्यं ।

End. ५ अध्यायसमाप्तिः । निर्गता प्रयासो अस्मिन्निष्पत्तिः । सूत्रादिभ्यो चिरा-
दपह्नव इत्यर्थः ।

Colophon. इति काशिकायां द्वौ पञ्चाध्यायस्य चतुर्थः पादः ।

६ अध्यायसमा० । हिरण्यशब्दाद्विहितस्य मयटो मशब्दलोपो निपात्यते
हिरण्यः ।

इति काशिकायां द्वौ पष्ठाध्यायस्य तुरीयखरणः समाप्तः ।

७ अध्यायसमा० । ई च गणः । गणेरभ्यासस्य ईकारादेशो भवति चट्परे
णौ परतः । चकारादश्च । अजीगणन् अजगणन् ६० ।

इति वामनकाशिकायां द्वौ सप्तमाध्यायस्य चतुर्थः पादः । समाप्तः सप्तमोऽध्यायः ।

८ अध्यायसमा० । उदात्त उदयो यस्य स उदानादयः उदात्तपर इत्यर्थः ।
एव प्रत्यापद्यते ।

इति वामनकाशिकायां द्वौ अष्टमाध्यायस्य चतुर्थः पादः समाप्तः ।

विषयः । पाणिनिछताया अष्टाध्यायाः पञ्चमाध्यायगतानां 'प्राक्क्रीताब्' इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्यायाः पष्ठाध्यायगतानां "एकाचो द्वे प्रथमस्य" इत्यादि-
सूत्राणां व्याख्या ।

तस्या एवाष्टाध्यायाः सप्तमाध्यायगतानां "द्युवोरनाकौ" इत्यादिसूत्राणां
व्याख्यानं ।

तस्या एवाष्टाध्याया अष्टमाध्यायगतानां 'सर्वस्य द्वे' इत्यादिसूत्राणां व्याख्यानं ।

No. 815. कवीन्द्रचन्दोदयः ।

Substance, country paper, 11½ X 4 inches. Folia 31. Lines 10 on a page. Extent, 900 ślokaś. Character, Nāgara. Date 8, 1734. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and Verse. Incorrect.

Kavīndra-chandrodaya. A miscellany in prose and verse, containing notices of nearly a hundred different poets of the middle ages. By Vidyānidhi Kavīndra.

Beginning. पुण्डरीकाक्षचण्डांशुचण्डौ चण्डेश्वरं तथा ।

येतच्छतुष्टमानस्य निबन्धोऽयं निबध्यते ॥ १ ॥

तमस्त्वमङ्गविधातकारी समस्तविद्वत्प्रितापहारी ।

कवीन्द्रचन्दोदयनामधारी प्रबन्ध एषोऽमुं जगत्प्रचारी ॥ २ ॥

वियानुलतफणोन्द्रो विजितमनोन्द्रो यतीन्द्रो यः ।

सर्वभूततण्डयिवोन्द्रो जयति कवीन्द्रो यतिर्जगति ॥ ३ ॥

गोदातीरनिवासो पद्यायेनायिता कामी ।

अगवेदीयाभ्यस्ता साहा ग्राह्यायन्तायनी शस्ता ॥ ४ ॥

निःस्पृहता विषयेभ्यः परनिजजनताभिमानेभ्यः ।

प्राप्ता श्रेयवसमये विश्वेशानुपद्वङ्गदये ॥ ५ ॥

लघुवयसा गततमसा * * लाधिव्यादभिद्रवद्रजसा ।

यन च विद्या तरसा तपसा सर्वा वशीकृतैव रसा ॥ ६ ॥

बुद्धा विबुधाधिलतां दत्ता यस्मै कवीन्द्रमन्यदवो ।

यवनकरपद्मज्यौ मग्नौ येनोद्धता शशिनी ॥ ७ ॥

विजितमहीतल तस्मै (?) दत्त विद्यानिधानपदमस्मै ।

प्याचार्याङ्गयसहितं यतिबुधहृन्देमंहीतले महित ॥ ८ ॥ इति कवीचन्द्रवर्णनं ।

श्रीमत्काश्मिकाश्रिभिः सुकविभिस्तद्वत्प्रयागामिभि (?)

नानादेशनिवाशिभिश्च रचिता विद्यागणोज्ञासिभिः ।

श्रीकृष्णेन मुरस्तुतीपदयुताचार्योपनामप्रदित-

श्रीविद्यानिधिमत्स्वबोन्द्रविषया पद्यावली लिख्यते ॥ १ ॥ तत्रादौ कवीन्द्राष्टक ।

End.

प्रयागतः स्वानुष्णान्मूर्धुरैः समुत्पाद्य मत्कीर्तिवज्रोमतक्षोः ।

पवित्रोद्गोत्रा च सुरचाणकारी सदाकीन्द्रमसत्कविन्द्रो (?) विभाति ॥

* * सद्रसालङ्कृतिरद्रक्षमन्त्री वधत्प्रमदारलील्यैव (?) बाणो ।

कवीन्द्रस्य मुनेः कवीन्द्रशिरोमणेरेति शिरोमणित्व ॥ ९ ॥

दैत्या * वापचितोचितश्रीसुखाय यो दक्षिणसमुत्प्लवः ।

इनानिके (?) युक्कटकायकान्तिर्जोऽप्यात्कवीन्द्रः कविरद्भुतोऽयम् ॥ १० ॥ "

एते रघुनाथभट्टगुर्जरस्य ।

Colophon.

श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यसरस्वतीकवीन्द्रचन्द्रोदयपुस्तक ।

विषयः ।

हेमराजमित्र-माधवभट्ट-छडगमित्र-रघुनाथदीक्षित-चमानन्दवाजपेयि-
भय्याभट्ट-केशवमित्र-सीमासकसिद्धेश्वरभट्ट-चक्रपाणिपण्डित-गणेशभट्टसं-
धिकारि-परमेश्वराचार्य-रामछण्णनागर-मैथिलापाध्यायविश्वम्भर-अगदीश-
आमि-श्रीरामेश्वरपद्माननभट्टाचार्य-जयछण्णपाध्याय-गौरीपतिमित्र-दा-
मोदरभट्टकालोपनामका-ऽग्निहोत्रिधर्मेश्वर-व्रजभूषणकवि-छण्णचन्द्रभट्टा-
ऽग्निहोत्रमित्र-वासुछण्णज्योतिर्वित्-पूर्णानन्दप्रह्लादवारि-कालिदासमित्रपौत्र-
मुरलीधर-छण्णाचार्य-पटवर्द्धनमहादेवभट्ट-दाक्षिणात्यलीलाधरभट्ट-मैथि-
लवदत्तोनाथोपाध्याय-होरारामकवि-गणेशभट्ट-मौनिविश्वेश्वरभट्ट-श्रीमही-
पत्युपाध्याय-शिवदत्तमित्र-कविमखर-रघुनाथोपाध्याय-तिलभाण्डव-र-व-

छन्दसरसती—ब्रह्मोन्द्रसामि—नारायणचतुर्वेदि—गङ्गाराममिश्र—जगन्नाथपञ्चा-
नभाचार्य—मैथिलकायस्थ—दयानामिश्र—बोरेचरभट्ट—कमलनयनदीक्षित—प-
रमेश्वराचार्य—त्वरितगतिकवि—रामभद्रवाजपेयि—दिवाकरभट्ट—रघुनाथभट्ट
गुर्जरप्रभृतिभि कृताना श्रीसर्वविद्यानिधानकवीन्द्राचार्यप्रशसापराणा गद्यपद्या
नां सङ्ग्रहः ।

No 816 सङ्क्षिप्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 78 Lines 9 on a page Extent, 1200 s'lokas Character Nagara Date, Sk 1871 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, soiled and old Prose Generally correct

Saukshipta Prayoga A manual of sacramentary rites from conception to marriage, founded on the rules of Āśvalayana Anonymous

Beginning श्रीराम सपत्नीवार गणेश च सरसतीम् ।

आयुर्लायन तच्छिष्यान प्रणम्य पितरं मुदम् ॥

अथ किञ्चित् सङ्क्षेपेण प्रयोगमात्रमुच्यते ।

End ततो गृहप्रवेशनोपचोम कार्यं । तत शुभदिने सख्यादि वाचयित्वा सन्तु-
ल्लत सलङ्कता रात्रावुपगच्छेत् ।

Colophon इति भूषणचित्तस्य गृहप्रवेशविधिः ।

विषयः । दुष्टप्रघमरजादर्शनशान्तिविधिः । गर्भाधानविधिः । पुंसवन सोमनोत्पन्न-
विधिः । जातकर्मनामकरणादिविधिः । शूङ्गाकर्मापनयनविवाहदधूप्रवेष्टादि-
कर्मविधिश्च ।

No 817 अक्षितर्पणं ।

Substance country paper, 9 × 4 inches Folia, 27 Lines 9 on a page Extent, 500 s'lokas Character, Nagara Date Sm 1802 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Rishitarpana Directions for offering water to the first seven saintly progenitors of the human race, now identified with the stars

of Ursa Major. The names of the sages are Maríchi, Atri, Aṅgiras, Pulastya, Pulaha, Kratu, and Vasishṭha.—Anonymous.

Beginning. अथ ऋषीणामावाचनप्रतिष्ठाषोडशोपचारैः पञ्चमृत्येन पूजातर्पण । आच०
प्रा० अवाच० सप्तर्षीणां प्रीत्यर्थं इन्द्रां सामसञ्चिकानां यातयामन्ननिवृत्त्यर्थं
वेदस्याध्यापननिमित्तमपाकर्मोत्सर्गकर्मोच्च करिष्ये इत्यादि ।

End. अथ पूर्वा० वेदस्याध्यापननिमित्तमृषीणां पूजनतर्पणकर्मणो यद्भूनातिरिक्त
तत्सर्वं भवतां ब्राह्मणानां वचनात् तीर्थविष्णोः प्रसादात् सर्वं परिपूर्णम्
उत्तरे कर्मणि निर्विघ्नमस्तु इत्युच्यते वाञ्छितार्थफलप्राप्तिरस्तु ।

विषयः । सप्तर्षीणां पूजनतर्पणादिकथन ।

No. 818. बालतन्त्रं ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches. Folia, 43. Lines 10 on a page. Extent, 900. s'lokas. Character, Nágara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled and old. Verso. Generally correct.

Bála Tántra. A treatise on the diseases of women and children, founded on the *Prayogas'ara*, and other Tantras By Kalyána, son of Mahidhara, and grandson of Rámadása. The author was born in Ahichhatrá, but the work was completed at Benares on Sunday the full moon of Srávana in the S'aka year 644.=A. D. 720. Contents I—III. Treatment of barrenness. IV. Treatment of females during pregnancy. V. Prevention of miscarriage and abortion. VI. Means for promoting easy delivery. VII—XI. Directions for rearing children. XII. Infantile fevers. XIII. Infantile piles, cough, convulsions and boils. Treatment of diseases in the eyes, nostrils, head and other organs of children.

Beginning. विघ्नवनतिविध्वंसकारिणं विघ्नहारिण ।

कल्याणोऽयं नमस्तुभ्यं विघ्नेभ्यः पन्थसिद्धये ॥ १ ॥

प्रयोगसारग्रन्थसामुदायस्य प्रोक्तोऽयं शास्त्रेषु च सुश्रुताद्यैः ।

यदुक्तमेकत्र निश्चयतेऽस्मिन् अन्ये मथा तत् खलु वाच्यत ते ॥ १ ॥

End. यद्वान् विलोक्य प्रचुरप्रयोगान् पदैः सकीरैः कतिचित् प्रदीप्तेः ।

प्रोक्ता चिचित्वा वचिरा मय्यना सदेवकालादिसमोद्य कुर्वन्त ॥ १० ॥

अदिच्छाच्च यो जात पठितैकशिरोमणिः ।

रामचन्द्रार्चनरतो रामदासः सता प्रिय ॥ २८ ॥

विद्वज्जनाब्जादकरोऽतिमानी मञ्जोधर सर्वजनाभिवन्द्य ।

सुखीवृत्तिश्चात्रिभरोजभद्रसदात्मजोऽभूद्विदितागमार्थ ॥ २९ ॥

कल्याण इत्युक्तत्वात् (?) नामधेयसदात्मजा ग्रन्थवरान विलास्य ।

परोपकाराय प्रबन्धतन्त्र सता समालोकनयोग्यमेतत् ॥ ३० ॥

युगवेदरसाकाशमिते वर्षे नभे रवौ ।

पौर्णिमाया चकारेद् लिखेच्च शिवालये ॥ ३१ ॥

सभावात् कश्चकाथे य सभावादल्पपावक ।

सभावादबलो यस्य तस्य नास्ति चिकित्सितम् ॥ ३२ ॥

Colophon इति श्रीकल्याणेन कृते बालतन्त्रे नानाप्रयोगकथन नाम चतुर्दश पटल ।
विषय । १ पटले बन्ध्यालप्रतीकारः । २, साधारणासाधारणबन्ध्यालनिवारकौपधकथन ।
३ पुरुषवैर्यभिरोधन । ४, गर्भाधानदिवसीयस्त्रीकर्तव्यस्नानविधि । ५,
गर्भरक्षाप्रकार । ६, सुखप्रसवोपाय । ७, ८, ९, १०, ११, नानाविधबाल
यष्टनिवारणादिप्रकार । १२, बालकज्वरचिकित्सा । १३, कर्मकाशमूर्च्छा
विस्फोटकादिबालरोगचिकित्सा । १४, बालकनेत्रनासिकाशिरुग्भ्रमतिष्ठु ज्ञान-
रोगचिकित्सा ।

No 819 जैमिनिसंहिता, मध्यमखण्डात्मिका ।

Substance, country paper, 11 X 6 inches Folia, 234 Lines 11 on a page Extent, 5000 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse Incorrect.

Jaimini Saṁhitā The name of this MS is doubtful At the ends of the 2nd and the 3rd chapters, it is called *Brahmānda Purana*, and the colophon at the end of the work likewise has the same name, but it is in a different handwriting from that of the body of the text. The epigraph of the first chapter calls the chapter "the first of the middle part (*madhya bhaga*) of the *Jaimini Saṁhitā*, a *Maha Purana* of 50,000 slokas" *Ityaḍi mahapurāṇe pañchasatī sahasrīlayam jaimini saṁhitāyam madhyabhāgē prathamodhyāyah* The epigraphs of the other chapters have only *iti sṛī* and the numbers of the chapters. According

to the Nārada Purāṇa, the Brahmāṇḍa P. contains only 12,000 verses, whereas the MS. under notice in its entirety should embrace 50,000 verses. The Brahmāṇḍa P. is divided into three parts; but the contents of its 2nd part, as given in the Nārada P. appears to be different from those of the MS. I am disposed therefore to take it as a part of the Jaimini Saṁhitā, and not that of the Brahmāṇḍa P. It should be added, however, that the middle part of the latter has no where yet been found, and according to Wilson (*Viṣṇu Purāṇa*, p. liv) the entire work "is considered to be in much the same predicament as the Skānda, no longer procurable in a collective body, but represented by a variety of Khaṇḍas and Māhātmyas, professing to be derived from it," and this may be one of them.

Contents, I. Description of Ayodhyā and the genealogy of the Ikshāku race. II. Account of Nahusa, Yajāti &c., III. Story of Bhadras'ronya and Urvasī. IV to XIV wanting in the MS. XV. Story of Kās'irāja. XVI to XVIII. Do of Tālajaṅgha. XIX. Do of Garuḍa. XX—XXI. Sagara's establishment of a kingdom in Ayodhyā. XXII. Nārada's visit to Nārāyaṇa sleeping on the primeval waters. XXIII. Conversation of Nārada and Nārāyaṇa. XXIV—XXV. Story of King Bali. XXVI. Prahlāda's advice to Bali. XXVII—XXVIII. Story of Kārtavīrya. XXIX to XXXIII. Do of Ila Rāja. XXXIV to XXXVII. Merit of dedicating lamps to the glory of various gods. XXXVIII—XL. Do. of a saint in the court of Kārtavīrya. XL to XLIII. Do of Sīlavatī, a chaste lady. XLIV. Birth of the sage Durbāsa. XLV—XLVI. Destruction, by Rāvana, of a sacrifice celebrated by Marutta, and its consequences. XLVII. Dislike of worldly pleasures by Kārtavīrya. XLVIII. Origin of the human frame, XL—LII. Asita's advice to Kārtavīrya. LIII—LIV. Description of the court of Kārtavīrya. LV. Kusāmba's obtaining a son by penance. LVI. Birth of Viś'vāmītra. LVII—LXXXIV. Life of Paras'urāma. LXXXV—XCII. Story of Sagara. XCIII. Description of Bhārata-varsha. XLIV. Parasurāma visited by certain sages.

Beginning. विद्योत्पत्त्यादिषु गुणतया यत्कृत्वा मासि भूते-

रत्नचामोदयनि सततं मल्लिस्तमो यदोदः ।

मयश्च न्न भक्तभुवनव्यापि नारायणाख्यं

प्रत्यभ्योतिः स्फुरत्तु हृदय मन्त्रिदानन्दरूपम् ॥

हमाभोरुदकेसरावणरचामालोलदुर्वादल
 श्यामानावकरातु (?) याथ गतया येयाधि गावे त्विषाम
 श्रीभूम्यारितरेतरव्यतिकरव्यक्त वपुर्वं निश
 तयोनिखनचूचकाम्बुदर * स्नासक्तदृष्ट हरे (?) ॥
 षट्पथ ऊचु । विचित्रार्थकथापेता ब्रह्माण्डोया सुविस्तरा ।
 पुराणमहिता रूत त्वया सम्यग्निर्दोष्यते ॥
 भूयोऽप्याचक्ष न सम्यग्विस्तरेण मद्भामते ।
 हिरण्यनाभ किं भूयो जैमिनि पर्यवृत्त ।
 रूत उवाच श्रुत्वा बहुविधा रम्या कथा मुनिमुखाद्गत ।
 हिरण्यनाभो विप्रेन्द्रो जैमिनि पुनरब्रवीत् ॥
 भगवन दन्तया वृष्ट त्वया तत्सम्यगोरित ।
 मद्भद्राद्य हि जगते नवधा छटिलक्षण ।
 नक्षत्राणां घट्टाणाञ्च ज्योतिषां मन्त्रां तथा ।
 स्थितियारक्रमयैव लोकानाञ्च सद्भामरै ।
 मस्यान द्वीपवर्षाणां पर्वतानाञ्च भूतल ॥
 नदीनदसमुद्राणां नामानि च यथाक्रमम् ।
 कथितानि त्वया सम्यगब्रह्मर्षे वृच्छतो मम ॥
 नानाकथानृतमिदं भवदङ्गैन्दुसङ्गल्घात ।
 श्रूयमाणं श्रुतिपुटेर्न दृष्टानि पिवन्नपि ॥
 भोऽहमिच्छामि भगवन खण्डोऽयं नवमं कथम् ।
 चतु शतं योजनानां मद्भद्रत्वमुपागत ।
 खण्डानामुत्तमो ह्येष कर्मभूमिश्च कर्मिणाम् ।
 एषैव पुरुषार्थाय साध्यन्त ल * भानवै ।
 * यं समरपुत्रैः स (?) योजनानां चतु शत ॥
 समुद्रो योजितं कक्षात् पश्चिमं ब्रूहि मेऽखिल ।
 समरं स मद्दोपालं कस्य वशममुद्भव ॥
 तस्य पुत्रेण द्वीपं सङ्घिप्तं पथमा निधे ।
 खण्डोऽयं कतिमङ्गानि योजनानि विलापितः ॥
 रामणाभूत् पुनं दृष्टं किमदब्धमर्हामुने ।
 रामनामा च को यस्य समुद्रां गोरणं मत (?) ॥
 प्रभावाऽप्यापि लाकेषु कीर्त्यन्तं तथ मे भुदा ।

मगरस्य च मे भयं जन्म कर्म च विस्तरान् ।

यद्वाग्नायापि लोकेषु प्रख्यातोऽभूदपात्रिधिः ॥

वैमिनिबवाच । शृणुष्व मत्तः सकल यत्पृष्टोऽहमिह त्वया ।

भारतं खण्डमुद्दिश्य सगरस्यं महीपति ॥ इत्यादि ।

End.

ततः सुरभयं रामस्यापे कालानलोपमे ।

सुवर्णपुत्रनिमित्तं सन्दधे शरमुत्तमम् ॥

तस्मिन्नस्मिन् महाधोर भार्गवं वञ्चिदैवत ।

युयुजे भृगुमादूर्ध्वं सन्तानाभ्यामतत्परः ।

ततश्चान्न वसुधा मशैर्लवनकानना ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । १ अध्याये, अधोधावनर्णनं, इत्याहुतमवर्णनारम्भः । २, नडपयथात्यादिराज-
हत्तान्तकथनम् । ३, भद्रश्रेष्ठोर्वय्यादेयं हत्तान्तकथनम् । (४ अध्यायावधि १४
अध्यायपर्यन्तपाठो नास्तीत्यनुमीयते ।) १५, काशिराजादिहत्तान्तम् । १६,
मङ्गुतालजङ्गादिराजहत्तान्तकथनादि । १७, १८, तानजङ्गुपराजितस्य
सुबाहुराजस्य सभार्यस्य शैर्बमुनेरात्रमवासादेर्वनतेयस्य शैर्वात्रभागमनहत्ता-
न्तस्य च कथनम् । (अत्र सप्तदशाध्यायममाप्तिर्न दृश्यते । एकदैवाष्टादशाध्याय-
समाप्तिः ।) १९, गवडस्य पुनरौर्वमर्चयिनिर्गते गमनादि । २०, सगरस्य
अयोध्यापुरीगमनादिकथनम् । २१, सगरकलंकराज्यशासनादि । २२, नारदस्य
घोरमृगमुद्रायाः भगवतो निकटे गमनादि । २३, नारदभगवत्कथोप-
कथनादि । २४, २५, बलिप्रज्वाहहत्तान्तकथनादि । २६, २७, २८, बलिं
प्रति हरिश्चमाराधनविषये प्रज्वाहकलंकराज्यनुष्ठानोपायकथनम् । कार्यवीर्य-
तपकरणं, नारदकार्यवीर्यमवादादिकथनम् । (२९ शेषभागः २० अध्यायस्य
न दृश्यते) । २९, ३०, ३१, पुत्रकामनार्यमित्तराजस्तपिष्ठयज्ञकथनम् ।
इत्यस्य राज्ञः स्त्रीभावशास्त्रादि च । ३२, शिवप्रसादात्तस्य स्त्रीत्वमोक्षादि ।
३३, जाकण्ठतोयं इत्यस्य गमनकथनादि । ३४, ३५, ३६, केयवाराधना-
न्नीभूतदोषप्रतिष्ठाप्रकारः । ३७, भद्रदीपप्रतिष्ठाप्यव्रतविधिकथनादि । ३८,
कार्यवीर्यदृष्टापूर्वमुनिस्त्वर्णनादि । ३९, मुनिदम्भनतः कार्यवीर्यविस्मयभव-
नादिकथनम् । ४०, ४१, ४२, ४३, पतिव्रतायाः श्रीलवत्या उपाख्याना । ४४,
ब्रह्मोधादुर्वामो मुनेरन्यतिकथनादि । ४५, रावणस्तमश्चराराजयज्ञभङ्गो
रावणमरणादुदादि च । ४६, रावणकार्यवीर्ययोर्द्वन्द्वकथनादि । ४७, कार्य-
वीर्यस्य वैराग्योदयादिकथनम् । ४८, मरीचोत्पत्तिकथनादि । ४९, ५०, ५१,

५२, अशितमुनिः कार्यवोर्धाय तत्त्वज्ञानमुपदिशति । ५३, विविधजनैरु-
पास्यमानस्य कार्यवीर्यस्य राज्ञः सभावर्णनादि । ५४, सभायामागतस्य कस्य-
चिद् द्विजवरस्य पूजनं परस्परकुशलप्रश्नादि च । ५५, कुशाम्बरराजस्य
तपस्यादिना पुत्रोत्पत्तेर्हेतूनाम्नादि । ५६, विश्वामित्राद्युत्पत्तिवर्णनादि । ५७,
अवधि ८४, पर्यन्त परशुरामजन्मकर्मकथनादि । ८५, अवधि ९२, पर्यन्त
सगरजन्मकर्मोदिकथन । ९३, भारतवर्षवर्णनादि । ९४, महेन्द्राचलवासि-
परशुरामदर्शनार्थं मुनीनां गमनादिदृष्टान्तवर्णनं । (अमलप्राप्तमाप्तदृष्टान्त-
त्वात् खण्डितमिदमिति भाति । अत्र प्रायेऽमलप्रा अश्यायाङ्काः ।)

No. 820. मध्यमनोरमा, आरम्भावधिलकारार्थप्रक्रियापर्यन्ता ।

Substance, country paper, first Chapter $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 37. Lines 13 on a page. Second Chapter, $12\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 85. Lines 12 on a page. Extent, 5400 ślokaś. Character, Nāgara. Date Sm. 1850. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Madhyamanoramā. A commentary on the *Madhya-siddhānta-kaumudī*, an abridgment of the Sanskrit Grammar of Pāṇini. By Rāma Śarmā. There are three abridgments of Pāṇini; the most elementary is called *Laghukaumudī*, the next *Madhya-kaumudī* alias *Madhya-siddhānta-Kaumudī* and the most elaborate, *Siddhānta-Kaumudī*, which embraces the whole of the aphorisms of Pāṇini arranged in a convenient form. The first two are by Varadāśāja, a disciple of Bhaṭṭoji Dikṣita, who compiled the last. Each of these abridgments has a host of commentators. I have heard of a fourth abridgment under the name of *Sārakaumudī*, but I have not yet seen it. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 165.

Beginning. महेश्वरं नमस्कृत्य पाणिन्यादीन् मुकुनपि ।

करोमि मध्यकौमुद्या व्याख्या मध्यमनोरमां ॥

अन्यारम्भे विघ्नविधाताय ह्यत मङ्गलं शिष्यशिक्षायै निवध्नाति, मत्सेति । वरद-
राजनामा अन्यकारकः पाणिनीयानां मध्यमिदाम्नाकौमुदी करोति ।

End.

इत्य मब्दनं बुध्यते अत एवाह । अथमब्दनलवनरूपेति द्विलापनेत्येति ।
अत्रियासमभियाचारे द्वे वाच्ये इत्यनेनेत्यर्थः ।

Colophon. इति लकारार्थप्रक्रिया । श्रीशिवानन्दभट्टानामाश्रया रामशर्मणा व्याख्यानं
मध्यसिद्धान्तकौमुद्याटीकाया मध्यमनारमाया सुप्तिङन्त समाप्तम् ॥
विषयः । मध्यसिद्धान्तकौमुद्या प्रथमत आरभ्य लकारार्थप्रक्रियापर्यन्तानां प्रकरणानां
व्याख्यानम् ।

No. 821. शिवपूजापद्धतिः ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 20. Lines 10 on a page. Extent, 500 s'lokas. Character, Nāgara. Date Sm. 1843. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Incorrect.

S'irapijā-paddhati. Directions for worshipping Siva. Anonymous.

Beginning. अथ शिव(पूजा)पद्धतिलिख्यते । ब्राह्मे मुञ्चते चोत्थाय यामिनोचैलमृजुजेत् ।
सदृषदलुकमलमध्यस्थस्य(?) मूर्द्धि ध्यायेद् मुक्षं सम ॥ तता ध्यानं ।

End. निर्मालं मस्तके धारयेत् । मूलं पादोदकं पिबेत् । नैवेद्यं तद्वक्त्राय विभजेत् ।
स्वयं भुक्त्वा तन्मयो विचरेत् ।

Colophon. इति शिवपूजापद्धतिः समाप्ता ।

विषयः । शिवमूर्तिपूजनविधिः ।

No. 822. पराशरोपपुराणं ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 57. Lines 8 on a page. Extent, 1000 s'lokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Parāśara Upapurāṇa. An Upa or minor Purāṇa. Contents, 1. Descriptions of Upapurāṇas, 2. Origin of the universe. 3. Relative importance of the various objects of creation. 4. Sectarial marks. 5—6. Meaning of S'rutis. 7. Praise of Brāhmanas, 8. Knowledge of the Divinity. 9. Daily religious duties. 10. Occasional religious ceremonies. 11. Conduct of the sinful. 12. Forbidden food. 13 to 15. Expiations for various offences. The MS. is probably incomplete.

Beginning. भैरवसहस्रनामध्यायं सप्तारभेदजम् ।

नीलपत्रं विरूपाक्षं नमामि शिवभक्त्यनु ॥ १ ॥

स्नाननिमित्तकथन । तिलकविधि । सन्धातदुपासनतर्द्देशनिरूपणादि ।
मार्जनप्राणायामाद्यमर्षेणप्रकारकथन । श्मिदपुराणोक्तसन्धाकल्पकथन । शै-
नकोक्तसन्धानन्दनविधि । जपविधि । कातोयबहुचादित्रिभयज्ञस्वरूपसंख-
शाखोक्तवेदमन्त्रपाठविधि । कातोयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधि । तर्पण-
निरूप्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सौम वनस्पत्यग्नौपामेन्द्राग्निद्यावापृथिवीधन्वन्तरी-
न्द्रविश्वेदेवोद्देशन प्रसुतान्नस्याग्नौ होमाद्यकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैश्वदेव-
कर्मण कथन । नित्यश्राद्धातिथ्यभोजनविधि । भोज्याभोज्यान्नादिनिर्णय ।
अभक्ष्यमासकथन । पशुहिसाविधि । अभक्ष्यपशुकथन, अपेयमसकथन,
पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकर्तव्यकर्मकथन, सायमन्धाशयनविधिकथनञ्च ।

No 825 आधानविधिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 10 X 4 inches Folia, 53 Lines 7—8 on a
page Extent, 1000 s'lokas Character, Nagara Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Gener-
ally correct

Ādhānabidhi prayoga Directions for collecting and preserving
the sacred household fire, or the rite of Agnyadhana, according
to the rules of Āpastamba. By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Krishna
Bhaṭṭa. The work was composed at Benares

Beginning. यदीक्षणादिद विश्व भवत्युभेत्यपैति च ।

तमचयमश्च वन्द वन्दे दाक्षायणीधव ॥ १ ॥

यत्कपालेशतोऽपि स्यान्नूको वाचस्पतिः स्वय

त गुरु नौमि श्वघ्नमाज्याशुक्तदीक्षितं ॥ २ ॥

नत्वा गणेशं प्रत्युक्षमाहध्वान्तदिवाकरम् ।

समस्तवेदतत्त्वज्ञमापस्तम्ब महामुनिम् ॥ ३ ॥

मोह्वाश्ववसामृतवारिधीन्दुश्रीलक्ष्मणप्रवरात्मजोऽह ।

स्वार्थवित् व्यसकभट्टनामा तन्वैऽमुसाधानविधिप्रयागम् ॥ ४ ॥

अनेकग्रन्थमस्याद्भोवमि स्मृतिभिस्त्वयम् ।

निर्मलतरैर्दयोन्निद्रैराद्रीयेतेष्टमेव मे ॥ ५ ॥

End.

अथारणीलक्षण । चतुरङ्गलोच्छ्राय । विसारः षडङ्गुल । अरविमात्र दैष्ट ।

इत्येके शाखिन । चतुरङ्गुलाच्छ्राय । उभयोररण्योरैकदृष्टादादृष्ट । अन्यत-

राणि दृष्टान्तरादादृष्टणानन्युत्पत्तिः । इत्याधान समाप्तः ।

इति श्रीमोक्षोपनाम्नः छन्दमहस्य सूनुना च्यम्बकेन काश्यां कृतः प्रयोगः समाप्तः ।
(रतः पर मार्चपञ्चदश्यात्मकः पाटोऽस्ति) । तदारम्भवाक्यं यथा, गङ्गाभट्टकता-
धानपद्धतौ सर्वाधानसाधकं—इत्यादि । (परिसमाप्तिर्न दृश्यते)

विषयः । अग्न्याधानेऽधिकारो । अग्न्याधानकालः । अाधानकर्तुर्नाहिताग्नितापप्रयुक्त-
दोषपरिहाराय देहशुद्ध्यर्थं च प्रायश्चित्तकथनं । भस्मसृजिकापञ्चगव्यादिस्नान-
मन्त्राः । तर्पणधेनुदानादिकथनं । प्रायश्चित्ताद्भूतकुम्भाष्टहोमः । मार्चपत्या-
द्यग्निस्थाननिर्माणविधिः । प्रकृताग्न्याधानप्रयोगकथनं । अन्वारम्भशेषेष्टिः ।
शयिवीर्युत्प्रेरकस्यत्यादिचतुर्होमहोमः । वपनप्रकारः । सम्भारसङ्गृहादिकथनं ।
(अवाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ॥)

No. 826. गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 55. Lines 15—16
on a page. Extent, 2500 s lokas. Character, Nagara. Date ? Place
of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance. New. Prose
and verse. Correct.

Gūḍhārthādarśa. A commentary on the Jñānārṇava Tantra. By
Kāś'īnātha alias Sīvānandanātha, son of Jayarāma Bhaṭṭa.

Beginning. अन्नन्ताष्ट्यं गुरु नौमि कवित्वप्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवज्जीजलधर स्फुटलोर्गिकरं पर ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कज करोमि कामेश्वरपूजन सदा ।

वदामि कामेश्वरनाम निर्मलं धारामि कामेश्वरतत्त्वमयम् ॥

या विदेत्यभिधीयते श्रुतिपथे शक्तिः सदाया परा

सर्वज्ञा भवन्त्यभितिनिपुणा सर्वाशये सञ्चिता ।

दुर्ज्ञेया सुदुरात्ममिय मुनिभिर्धोनास्यद् प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतीह सा भवती बुद्धिदा मेऽलुके ॥

अनायायाखिलायाय मायिने मतमायिने ।

अरूपाय सरूपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीमहं वन्दे सच्चिदानन्दरूपिणीं ।

माष्टरूपेण सततं सच्चसारोऽपि श्रेयदा ।

ज्ञानार्थं मे सहातन्त्रे गुरुणा मुपदेमत ।

गूढार्थादर्शटीकेयं काशीनाथेन तन्यते ॥

स्नाननिमित्तकथन । तिलकविधि । मन्थ्यातदुपासनतर्द्दननिरूपणादि ।
 मार्जनप्राणायामाघमर्षणप्रकारकथन । ऋग्मिहपुराणोक्तमन्थाकल्पकथन । श्रो-
 त्रकोक्तमन्थावन्दनविधि । जपविधि । कातोयबहुचादिमन्त्रयज्ञस्वरूपसप्त-
 शाखाज्ञवेदमन्त्रपाठविधि । कातोयादिप्रयोगानुसारितर्पणविधि । तर्पण-
 तरुत्यकथनञ्च । पञ्चमभागे सोम वनस्थत्यग्रीवामेन्द्राग्निद्यावाष्टथिवीधन्वन्तरी-
 न्द्रविद्येदेवोद्देशेन प्रस्तुताग्रस्याग्रीवामात्मकस्य आश्वलायनादिशाखीयवैयदेव-
 कर्मण कथन । नित्यप्राज्ञानित्यभोजनविधि । भाज्याभोज्यान्नादिनिर्णय ।
 अमह्यमासकथन । पशुहिसाविधि । अमह्यपशुकथन, अपयमस्यकथन,
 पुराणश्रवणादिभोजनोत्तरकृत्यकर्मकथन, सायमन्थाश्रयनविधिकथनञ्च ।

No 825 आधानविधिप्रयोगः ।

Substance country paper, 10 × 4 inches Folia, 53 Lines 7—8 on a page Extent, 1000 śloka Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Generally correct

Adhanabudhi prayoga Directions for collecting and preserving the sacred household fire, or the rite of Agnyadhana, according to the rules of Apastamba By Tryambaka Bhaṭṭa, son of Krishna Bhaṭṭa. The work was composed at Benares

Beginning. यदीक्षणादिद विच भवत्युप्रात्यपेति च ।

तमक्षयमह वन्द वन्द दाक्षायणीधन ॥ १ ॥

यत्कपालेभतेऽपि स्यान्मूको वाचस्यति सय

त गृह नैमि धवन्नमाडवाशुक्तदीक्षित ॥ २ ॥

नत्वा गणेश प्रत्युहमाहध्वान्निदिवाकरम् ।

समस्तवदतत्तन्नामापसम्भं मन्त्रामुनिम् ॥ ३ ॥

मोक्षदाष्टवमामृतवारिधीन्दुशीलष्णभट्टप्रवरात्मजेऽह ।

सूत्रार्थवित् व्यम्बकभट्टनामा तन्वेऽसुमाधानविधिप्रयोगम् ॥ ४ ॥

अनकपन्यमभ्यादभोरभि स्वरिभिस्त्वयम् ।

निर्भत्सरैर्दयोभिर्द्वैराद्रीयेतेष्टमेव मे ॥ ५ ॥

End

अथारणोत्तचण । चतुरङ्गुलाच्छाय । विस्तारः षडङ्गुल । अरनिमात्र दैर्घ ।

इत्येक माघिन । चतुरङ्गुलाच्छाय । उभयोररण्यारेकदृष्टादाक्षय । अन्यत-

राणि दृष्टान्तरादाक्षयनान्युत्पत्तिः । इत्याधान समाप्तं ।

इति श्रीमाधोपनायक ऋष्यभट्टस्य सूनुना न्यम्नेन काश्या खत प्रयोग समाप्त ।
 (इत पर मारुपचद्वयात्मक पाठोऽस्ति) । तदारम्भवाक्य यथा मन्त्राभट्टकृतान्
 धानपद्धतौ सर्वाधानसाधक—इत्यादि । (परिममात्रिर्न दृश्यते)
 विषय । अग्न्याधानाधिकारी । अग्न्याधानकाल । आधानकर्तुरनाहिताग्नितापप्रयुक्त-
 दोषपरिहाराय देवशुद्धार्थश्च प्रायश्चित्तकथन । भस्ममृत्तिकापञ्चम्यादिस्नान-
 मन्त्रा । तर्पणधेनुदानादिकथन । प्रायश्चित्तादौभूतकुप्याण्डहोम । गात्रपत्या-
 यग्रिस्थाननिर्माणविधि । प्रकृताग्न्याधानप्रयागकथन । अन्वारम्भोपदिष्ट ।
 शयिवीर्यवद्रष्टव्यत्वादिचतुर्होद्वहाम । वपनप्रकार । सम्भारसङ्कटादिकथन ।
 (अवाधानस्य कर्तव्यताकर्तव्यतादिविचारः ।)

No 826 गूढार्थादर्शः ।

Substance, country paper, 9½ × 4½ inches Folia, 55 Lines 15—16
 on a page Extent, 2500 slokas Character, Nagara Date ? Place
 of deposit, Calcutta, Government of India Appearance New Prose
 and verse Correct.

Guṇārthadarsa A commentary on the Jñānarnava Tantra By
 Kāśinātha alias Sivanandanātha, son of Jayarama Bhaṭṭa.

Beginning अन्ताष्टमं मुखं नौमि कविव्रतिभाकरम् ।

शास्त्रवर्णोजलधरं स्फुरन्तीर्गिकरं परं ॥ १ ॥

नमामि कामेश्वरपादपङ्कजं करोमि कामेश्वरपूजनं सदा ।

वदामि कामेश्वरनामं निर्मलं स्मरामि कामेश्वरतत्त्वमयम् ॥

या विदेत्यभिधीयते श्रुतिपथं शक्तिं सदाया परा

सर्वज्ञा भवन्त्यभिधिनिपुणा सर्वाग्रये मस्थिता ।

तुर्ज्जेया सुदुरात्मभिर्य मुनिभिर्जानास्यद् प्रापिता

प्रत्यक्षा भवतोच्च सा भगवती बुद्धिः सदा मेऽनुजे ॥

अनायासाखिलायाय मायिन गतमायिने ।

अरुपाय मरुपाय दक्षिणामूर्तये नमः ॥

वाराणसीसद्वन्द्वे मधिरानन्दरूपिणी ।

मातृरूपेण सततं मधुसारं पिबेददां ॥

ज्ञानार्थं मे मया तन्मे मरुपायमुपदेयतां ।

गूढार्थादर्शटीकं काशीनाथेन तन्यत ॥

Lud	<p>र अराजेयरा गहा माधवे मणिकर्षिका । यमपूर्णा च चित्रेशो ददतां मेनिमं शिव ॥ श्रीमक्षिपुर्गुन्दर्या प्रीत्यर्थं लिखिता मया । प्रभवान्दे लिपेः पुस्तपश्चम्या ललितान्नय ॥ श्रीमिश्वानन्दनाथन काशीनाथाप्यग्रमंषा । छता टीका गुह्यदीप्ति भवन्तु मनुष्यामकाः ॥</p>
Colophon	<p>इति श्रीमच्छ्रुतिष्मृतमतप्रमाणपारावारोणमर्वतन्त्रदक्षिणारतन्त्रधुरोणभट्टो- पाध्यजयराजभट्टाज्यज्याराणभोगर्भमश्वकाशीनाथाप्यमिश्वानन्दनाथविरचि- तायां ज्ञानार्णवटीकायां चयोनिश्रुतिः पठन् ममाप्त ।</p>
विषय ।	<p>१ पठने, ४ रंग कि लथा अण्यते इत्यादि पार्वतीवाक्यस्य महादेवकथं- मुत्तरदान । १, विपुरामन्त्रोपासनाप्रकारादिकथन । २, अन्नयागप्रकार कथन । ३, मन्त्रपूजाप्रकार । ४ बलिदानप्रकार । ५ ७, पश्चमिहामा- स्थितविपुराया विवरण । ८, विपुरमैत्रवोजादिकथन । ९, महाविद्याया बीजादिकथन । १०, विपुराविषयभेदतन्त्रादिकथन, श्रीविद्याया दम भेदकथनादि च । ११, चतुर्विधपोडमोकथन । १२, आसनशुद्धार्थम्यापन, दवताभेदेन मन्त्रन्यासादिप्रकारभेदय । १३, नित्यपूजाप्रकार, गुह्यपूजन- प्रकार, कामेश्वर्यादिपूजनादि च । १४, श्रीचक्रपूजावशीकरणादिकथन । १५, स्वर्णपुष्पकृतपूजाफलकथनादि । १६, देवतासाधनप्रकारविशेषकथन । १७, जप होम नानाविधकुण्डनिर्माणादीनां विधि । १८, सामानन्तर क- र्तव्यकुमारीपूजनोक्ति । १९, २०, दूतीपूजनविधि । २१, मन्त्रदीक्षाविधि । २२ सुवर्णरौप्यताम्रसूत्रादिनिर्मितपवित्रपूजनविधि । २३, दमनाप्यलता- पूजनप्रकारादि ।</p>

No 827 होत्रप्रयोगवृत्तिः, वा आश्वलायनसूत्रप्रयोगवृत्तिः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 198 Lines 10 on a
page Extent, 3800 slokas Character, Nagari Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Prose Gener-
ally correct

Hotraṇiṣṭayoga vṛtti Directions for performing the rites mentioned
in the Kalpa Sūtra of Kṣ'valayana according to the commentary of
Deva Svami By Tālavṛntanavasi The MS is incomplete, and
extends only to *Paundarikāshadāsa* a rite

Beginning. समस्तप्राणिजातस्य हृन्मन्त्रिन्त्ये स्थितः ।

वेदार्थविदुषा ज्ञेय यश्चात्मानं नमाम्यहम् ॥

आयुस्त्रायनसूत्रस्य देवसाम्यादिव्याख्यानानुसारेण प्रयोगवृत्तिः क्रियते ।

End. - (यतः खण्डितं तच्छेषः) । आ नो मिवा वरुणेति स्तोत्रियानुरूपो, ऋजुनीति न इत्यात्मशोभा । मित्र वयमित्यादि बह्वजिच्छस्त्रशेषः । ब्राह्मणाच्छमिनः । पुरुषस्तुतम् —

विषयः । दर्शपूर्णमासप्रयोगः । अग्निहोत्रहोमः । आहिताग्नेः प्रवाचकास्तीनाम्युपस्थानम् । पिण्डपिष्टयज्ञः । अन्वारम्भशोभेष्टिः । पुनराधेष्टेष्टिप्रयोगादि । आप-यशेष्ट्यादि । पुत्रादिकाम्यष्ट्यादि । चातुर्मास्येष्टिप्रयोगः । पशुबन्धप्रयोगः । एकादशिनं पशुगणनां देवताना क्रमः । तत्तद्गद्देवतादिभौचामशोकर्म । हविर्घञ्जप्रायश्चित्तोक्तिः । मोमप्रयोगः । यज्ञशेषहृत्य । अत्यग्निहोमप्रयोगः । षोडशिकर्म्म । विद्धतषोडशी । वाजपेयप्रयोगः । अतिरात्रप्रयोगः । अत्रो-द्यमस्य ऋत्तिः । ब्रह्मस्य प्रतिमरु । अतिरात्रपर्यायः । पौण्ड्ररोक्षैकादश-प्रयोगः । (खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 828. पुरुषोत्तममाहात्म्यं ।

Substance, country paper, 10 × 4½ inches. Folia, 59. Lines 8 on a page. Extent, 1100 slokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1889. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Purushottama-māhātmya. Description of the sacred places in Purushottama or Puri. It professes to be a part of the *Khetrakāṇḍa* of the *Vishnu rahasya* section of a work named *Mahāpurushaśāstrīya*, probably a Tantra. Though its subject is the same as that of the well known *Purushottama Māhātmya* of the Skanda Purāna, the treatment thereof is entirely different. The MS. is incomplete, and comprises only nine chapters as follows: I. Incarnations of Vishnu. II. Origin of Nīlāchala, and the reasons why Vishnu assumed the form of a wooden divinity. III—IV. Creation of the different regions of the universe and the guardians of Puri, (different forms of Mahādeva). V. The temples of Jagannātha, VI. The shape of Jagannātha. VII. Vyāsa's visit to Puri and praise of the locality. VIII. Merit of visiting Jagannātha at Puri. IX. The mantra of Jagannātha and the merit of tasting food offered to him.

- Beginning बन्देऽह परमात्मान नीलाचलपति प्रभु ।
 ससाराभोधिमग्रानामुद्धारणपरायणम् ॥
 श्रीशैलक उवाच । सूत सूत महाभाग वदतत्त्वार्थकादिद ।
 यासंशय महाबुद्धे यत्पृच्छामि तदुच्यता ॥
 कष्माज्जातमिदं विद्य कस्मिन् लयमेत्यति ।
 कुत्र तिष्ठति क कर्मा विश्वस्यास्य वदस्व मा ॥
 ससाराभोधिमग्राना कोदर्भा क्षुतिमावत ।
 ब्रह्मादीना परेशाना क प्रभुस्त वदस्व माम् ॥
 सूत उवाच । आदिमध्यान्तरहितं सच्चिदानन्दरूपवान् ।
 सर्ववेदान्तसारार्था हरिरित्यभिधीयते ॥
- End सूत उवाच । इत्युक्त्वा भगवास्तस्मै स्वप्रसादं मुदुर्लभम् ।
 ददौ विनयनघाय लपया परया मुनम् ॥
 लब्ध्वा प्रसादं स मुनिर्जीवन्मुक्तो बभूव च ।
 उवाच सुचिरं कालं शायस्तस्य यशोऽमलम् ॥
 एव सर्वं मयाख्यातं तुभ्यं शून्यपदे मुदा ।
 मयापि नारदादेव विशालाया श्रुतं मुने ॥
- Colophon इति श्रीमहापुरुषविद्याया विष्णुरक्षस्यै चैवकाण्डे श्रीपुरुषोत्तमसाहाय्य प्रसादं
 वैभव नाम नवमोऽध्यायः ।
- विषयः । १ अध्याये, रामहृष्यायवतारकथनम् । २, नीलाचलोत्पत्तिर्विष्णोर्दोहमयविषय-
 धारणप्रयाजनकथनं स्वरूपव्याख्यानञ्च । ३, ४, श्रीजगन्नाथपञ्चमसायष्ट-
 ब्रह्माण्डभूलोकादिवर्णनम्, पुरुषोत्तमचैवस्य तत्तत्स्थाने चैवपालकमहादेव-
 देव्यास्थितिवर्णनादि च । ५, जगन्नाथस्य प्रसादस्थितिस्थलस्य तत्पार्षदादीनां
 च वर्णनम् । ६, जगन्नाथमूर्तिवर्णनादि । ७, यासस्य श्रीचैवस्यद्वैतदर्शनार्थं
 गमनम् । यासस्तज्जगन्नाथस्तुतिवर्णनादि । ८, जगन्नाथदर्शनाराधनसाहाय्य-
 कथनादि । ९, जगन्नाथमन्त्रजपफलप्रसादसाहाय्यवर्णनादि च ।

No 829 साङ्गहृष्येष्टि ।

Substance, country paper, 8½ × 4½ inches Folia, 23 Lines 9 on a page Extent, 400 s/lokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct

Sāṅgrahanyeshī. A collection of the mantras required in the performance of the rite of that name. Anonymous.

Beginning. साङ्गग्रहणेश्या यजते । इमा जुनन्ताः सङ्ग्रहणोति । दादशरत्निर-
शुना भवति । दादश भासाः सवत्सरः । सवत्सरमेवावश्यम् ।

End. मादप्रहणा, तस्मादधमेधयाजो यत्परिमिता यद्यश्नुते यथा मुखे यो
दीक्षा देवानेव तेनय इमे लाकाः । श्रिताय प्राणानावेवास्मिन्नादाजुन्य
एकमेवति ॥ ८१ ॥

विषयः । अश्वमेधयागविधिः ।

No. 830. अन्त्येष्टिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches Folia, 21. Lines 8 on a page. Extent, 400 ślokas Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled, but not old. Prose. Generally correct

Antyeshī-paddhati. Funeral ceremonies meet for Brāhmans who have kept up the sacred household fire. By Anantadeva

Beginning. अथानन्तदेवस्यान्त्येष्टिप्रयोगः । अथाहिताग्नेः कृष्णपक्षे मरणशङ्कायामुपशोम-
न्यायेन अतिनैकटेऽसमस्यशोमन्यायेन वा अर्वाग्रिहा शोमाः कार्याः ।

End. अहतरश्मिमेवेत्यां भार्यमेवानुवर्त्तते ।

नास्ति माहेन्द्रयाज्ञाय सन्ति सारसतादयः ॥

केचित्पत्युः प्रधानत्वाद्वाद्रियन्ते तु योषिता ।

तेनेष्टी स्यान्महेन्द्रेश्या न स्युः सारसतादयः ॥

Colophon. इत्यनन्तदेवस्तान्त्येष्टिपद्धति समाप्ता ।

विषयः । अथाहिताग्नेरन्त्येष्टिक्रियाप्रकारः ।

No. 831. विवरणतत्त्वदीपनं ।

Substance, country paper, 10 × 1½ inches. Folia, 41. Lines 12 on each page. Extent, 1100 ślokas. Character, Nāgara. Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Tolerably correct.

Vivaraṇa-tattva-dīpana A gloss on the *Vivaraṇa* alias the *Vārtika* of Sures'varaśāhārya on Saṅkara's great commentary—the *Sāriraka-māmāṃsā bhāṣhya*. By Akhandānanda Maṃi, disciple of Akhandānubhūti. The manuscript is defective both at the beginning and the end. Hall's *Contributions*, p 90

Beginning अनुबन्धचतुष्टय विचारप्रयोजक तच्च सिद्धमित्युत्तरप्रत्यवैयर्थ्यमिति चेत्तैव ।
(प्रारम्भे मङ्गलाचरणायभावे उद्धितमित्यनुमीयते) ।

End. अनुबन्धचतुष्टयसम्भवाद्देहातिविचारकर्तव्यतायुक्ते अधिकरणार्थमुपसङ्हरति
तस्मादिति । रमणीयमिति ।

विषयः । विवरणनामकवेदान्तग्रन्थस्य व्याख्यानं ।

No 832. कात्यायनगृह्यसूत्रभाष्यं ।

Substance, country paper, 9 × 5 inches Folia, 44 Lines 10—11 on a page Extent, 880 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old, decayed and worm-eaten Prose Generally correct

Katyāyana-grihya-sūtra Bhāṣhya. A commentary on the *Grihya Sūtra* of Katyāyana By Gadādhara Dikṣita, son of Vāmana. The manuscript is incomplete, terminating with the 3rd chapter.

Beginning आविर्भूतं चतुर्होय कपिभिः परिवारितः ।

वृत्तवान् राक्षसानीकं राम दाशरथि भजे ॥ १ ॥

स्वाभिप्रायेण हि मया किञ्चिद्दिदं विलिख्यते

किन्तु वाचनिकं सर्वमतो यादृच्छं निर्भये ॥ २ ॥

अथातोऽधिकार इत्यादिना योतानि कर्माण्युक्तानि । तदनन्तरं श्रावणानि विधीरन्ते । तत्रैतत् प्रथमं सूत्रं । अथातो गृह्यस्थालीपाकानां कर्म । उच्यते इति शेषः ।

End. (उद्धितत्वाच्चेष्टवाक्यादिकं नास्ति ।)

विषयः । प्रथमकाण्डीयप्रथमकण्डिकायां स्थालीपाकं कुर्वन् कर्तव्य इत्येव विचारः, पञ्च भूमुष्कारः । ब्रह्माद्यामनकल्पनादि । यज्ञपात्राद्यामादनविधिः । आग्न्याधियज्ञानन्तराज्यहोमादिकथनादि । १, वैवाहिकभाग्याधानादिकर्म । अग्निद्रव्यो निवाणे सति पुनराधाने शुभदिननिर्दिष्टपादि । अग्न्याधानेऽधिकारिणः ।

अग्न्यायनस्थाननिरूपणोक्तिः । अरणिप्रमाणोक्तिः । अरणिमन्यनादग्निसम्पाद-
नोक्तिः । स्रपोद्बलमुग्रमुग्रादीनां परिमाणकथनं । इष्टिभेदेन चरुभेदकथनं ।
चरुहोमादिकथनं । इष्टिभेदेन भोज्यव्राह्मणसंज्ञाभेदश्च । २, आवासय्याग्राधाने
कर्तव्यादि । पुष्ट्याहवाचनविधिः । नान्दीमुखयाह्वादिकथनं । आर्णोग्न्या-
धानप्रकारादिकथनं । आधानकाले प्रतिबन्धके सति तत्प्रतिप्रसवादि
(खण्डितत्वादितः परविषयो न प्राप्तः) ।

No. 833. आधानवैधांयनः ।

Substance, country paper, 8½ × 4 inches. Folia, 56. Lines 9 on a page. Extent, 1000 ślohas. Character, Nagara. Date Sm 1866 Sk, 1731. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, soiled. Prose. Generally correct.

Ādhānaprayoga alias *Ādhānabaudhāyana*. A treatise on the collection and preservation of the sacred household fire, founded on the rules of Baudhāyana. The manuscript is imperfect and the author's name is missing. This work is more detailed than No. 825.

Beginning. अथाग्न्याधानं निरूप्यते । तस्य कालः । शिशिरवसन्तशीर्षार्तवः । पौर्णमास्य-
मावास्या यजनीयास्त्रिधयः । हविकारोद्विषोपुनर्वसुपूर्वाश्रद्धस्मृनीचित्रा
नक्षत्राणि । मृगशीर्षविशोष्ठपदयवणानुराधा अपीति केचित् ।

End. ब्रह्मविसर्जनं न कुर्यात् । पौर्णमासीयागपर्यन्तं त एवाग्नयः पौर्णमासीयागान्वा-
धानस्र(सिष्ट)कृत् ।

Colophon. इत्यन्वारभणीया । पौर्णमासीयागः तपदि कर्तव्यः ।
(परिसमाप्तिस्त्वचकवाक्यादेः परमपि पाठोऽस्तीति समाप्ति मन्वेहः) ।

विषयः । अग्न्याधानकालनक्षत्रादिकथनं । ऋत्विगादिवरणं । ऋत्विगादिभ्यो वैधा-
यनमतानुयायिमधुपर्कदानं । गार्हपत्याद्यायतननिर्माणकरणं । यज्ञपावा-
णामाद्यतननिर्माणप्रमाणादेः कथनं । गापिड्यज्ञादिकरणकथनं । राष्ट्र-
भृतो राज्ञो मङ्गलार्थं अमात्यनामकहोमकथनादि । गोधूमकुलित्वादिकहोम-
कथनादि । आहवनीयगार्हपत्यकर्तव्यहोमविशेषकथनं । यजमानकर्तव्याग्न्यु-
पस्थानं । पूर्णाहुतिदानप्रकारकथनादि । पवमानोदिकथनादि । पौर्णमास्ये-
कथनञ्च ।

No 834 सावित्रचयनं ।

Substance, country paper, 10 × 3½ inches Folia, 12 Lines 9 on a page Extent, 200 ślohas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose, and verse Correct

Savitrichayana Rules for the collection and installation of the Savitri fire in a household The manuscript is incomplete, and the author's name is unascertainable

Beginning अथ सावित्रचयनमुच्यते सावित्रमग्निं चयमाण उपकल्पयति । पश्चाशीत्यधिकमित्यादिमर्करा । चतस्रं स्वयमावृषा । दधिमधुघृतादपात्रं सवस्र-
हिरण्यमकलाय । चतुर्दश्यां प्रातरग्निं दधात् ऊवा दर्भेष्वशीन इत्यादि । विद्यु-
दशीत्यप उपस्युष्य । अथाग्निमुद्धन्य ।

End होत्रे प्रयच्छति । होतारमुपहृयत । वाजिनमव । ग्रधं प्रकृतिवत । सन्निष्ठत
मैत्रावरुणमिन्द्राग्र्याम् । (परिषमात्तिष्ठच्चकवाक्याभावात् खण्डितमिदमित्यनु-
मोयत ।)

विषय । सावित्राग्निस्थापनादिकथन ।

No 835. महाशान्तिपद्धतिः ।

Substance, country paper, 10½ × 3½ inches. Folia, 18 Lines 6 on a page Extent, 260 ślohas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose. Generally correct

Malayanti Paddhati Rules for the performance of various Atharva Vedic rites for the pacification of adverse Rudras or fierce divinities. Anonymous

Beginning अथर्ववेदाङ्ग एकादशवदो विभिद्यपरिशिष्टाङ्गवदविधानानुधारेण एकवदविधि-
र्निष्पद्यते । आदौ यजमानं स्नानविधिना स्नानपूर्वकं सव्यातर्पणादिकं
दवतार्चनादिकं सर्वं कृत्वा आचमनप्राणायामपूर्वकं शरीरमृद्ध्यर्थं यथाशक्ति
मायत्रां जपेत् । पश्चात्तच्छपे वदम्यापचारः ।

End अभयया अभययापौ जुहुयात् । ततः पार्वण्यायुजस्वतः । तता दधिका ।
प्राश्नो दम ना दद्यादनङ्गात् तताऽविक ।

भोराधिक ततो वैश्वस्यथा प्रादेशिको जयस ॥
 राजा दद्याद्वर ग्राम समूहो राजावन्तथा (?) ।
 यथोक्ता दक्षिण दद्यात्कल फलमश्रुते ॥

Colophon

इति श्रीमहाशान्तिपद्धतिः समाप्ता ।
 चत्वरनामलोका (?) ।
 बलि गृह्णन्मिम देवा आदित्या वसवस्तथा ।
 नवतोऽथाश्विनो ब्रह्मा सुपर्णा पद्मगा ग्रहा ॥
 'श्वसुरा यातुधानाश्च पिशाचः भातरो नगा ।
 शाकिन्यो यक्षवैताल्ला योगिन्य पूतना शिवाः ॥
 जम्भकाः सिद्धगन्धर्वा माला विद्या वराननाः ।
 दिक्पाला लोकपालाश्च ये च विघ्नविनायकाः ॥
 जगता शान्तिकर्तारो ब्रह्माद्याश्च सत्पर्यय ।
 मा विघ्ना मा च मे पाप मा सन्तु परिपन्थिनः ॥
 सौम्या अवन्तु तन्नाय भूतप्रेतसुखावहा ।
 अस्म्य यागस्य निष्पत्ते (?) भवन्ताभ्यर्चिता मया ।
 सप्रसाद प्रकर्तव्य शान्तिक विधिपूर्वकम् ॥ प्रार्थनामन्त्राः ।
 विषय । प्रहसखरद्रुक्तादिभिः शान्तिकर्मानुष्ठानम् ।

No 836. महाग्निप्रयोगः ।

Substance, country paper, 8 X 4 inches Folia, 113. Lines 7—10 on a page Extent, 2200 s'lokas. Character, Nagari Date ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old. Prose Generally correct

Mahāgni-prayoga Rules for the performance of the rite called Mahāgni By Vasudeva Dikshita, son of Mahadeva Vajapeya, disciple of Visvesvara Vajapeya The work was compiled under the patronage of the Chola king Sūrya Sarabhaṇa Tukoṇi Bhosla The manuscript is incomplete, wanting ten leaves of the second chapter The total number of chapters is 19

Beginning स्वादी त्वः स्वादुर्ना । त्रीत्रा त्रीत्रे । अष्टतोऽमुष्टतेन । सधुःमती सधुः-
 मता । छुजामि सधुःसोमेन । सोमोऽस्युचिभ्या पच्यत । परेऽस्ये पच्य-

स । इन्द्राय सुवाम्ने पचस । परीतोपिचता सुत । सोमो य उग्रम
हविः ॥ १ ॥

End

अथ पूर्वाग्निश्च शकले समारोपयतीत्यादि अथोदवसानीयमायजत । अथ
देविकाहविर्भिर्यजते । अथाग्निकानीमानि देविकाहवीपि कुर्यादिति बोधा-
यना न कुर्यादिति शालोकिः । अथ त्रैधातवीधया यजते । अथ सौवामणा
यजते । चरव्या सौवामणा कोकिल्या वा । संवत्सर न कश्चन प्रत्यवरोचति ।
न शीर्षमास खादयति । न वयसा मार्सं नाग्निं चित्याराममुपेयाग्निचिह्न-
र्यति धावेद्यदि धावेदुपावर्त्तताद्वायमेवाभ्युपावर्त्तत इति ब्राह्मणम् । विस्तारम्
अस्मत्कृतमद्याग्निसर्वस्वे सन्वेयः । एकोनविंशः ।

Colophon. इति श्रीमत्सुन्ततसन्तन्यमानश्चेनकूर्मपेडशाररयचक्राकारायनेकगुणविराजमान-
मद्याग्निविलसितप्रौढापरिमितमहाध्वरस्य श्रीशङ्खजीश्वरभजित्तुकोजोभोमल-
चोलमहोपालवयामात्यधुरन्धरस्य श्रीमदानन्दरायविद्वत्सार्वभौमस्य पञ्चपुत्रपी-
पोष्येण तदध्वर्युणा बाल्य एव तदयानिर्वर्त्तितापरिमितमद्याग्निविष्णुश्रितमहा-
ध्वरेणाग्रजन्मविश्वेश्वरवाजपेययाजितो(?) सुन्धविद्यावैश्वदेन महादेववाजपेय-
याजिसुतेनाग्रपूर्णमर्भजातवाराणसीवासस्येव वासुदेवदीक्षितविदुषा विरचितो
मद्याग्निप्रयोगः ।

विषयः । १ प्रथमपत्रावधि १६ पत्रपर्यन्तं मन्त्रपाठः । (भिन्नमेतत्प्रकरणम्) । (द्वितीयप्रकरणस्य
प्रथमावधि १० पत्राणि न सन्ति ।) २ अध्याये, वायव्यपशुयागविधि । ४, तत्
इष्टकाचयनं, दीक्षाकथनं, धाढ्यजननादिप्रकारः, पञ्चोदुम्बरसमिदाधानादि,
यजमानार्थेऽष्टाजिनास्तरणादि, उष्याग्निसमिन्धनादि च । ५, प्रयाणमीमा-
सादि, उष्याग्निलज्जनिचेपादि च । ६, वेदीमानसंस्कारकरणादि । ७,
प्रायण्येष्टिविधिकथन । ८, मद्याग्निसंयजनविधि । ९, १०, ११, १२, १३, १४,
१५, १६, विविधदेवतोद्देशेन दिवसविशेषे वेद्यामिष्टकोपाधानं, तत्फलकथ-
नञ्च । १७, प्रवर्गहोम । १८, अध्वरधिष्ण्याग्निर्वापादि । १९, जागमदवपा-
यदनादिशेषकथन ।

No 837. अग्निहोत्रहोमः ।

Substance, country paper, 9 X 4 inches Folio, 66 Lines 8—9 on
a page. Extent, 950 slokas Character, Nagara Date ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old. Prose.
Generally correct.

Agnihotrahoma Directions for offering oblations on the sacred perpetual household fire, the mode of establishing the fire, how to preserve it during mourning, and when away from home on business, the articles to be offered to it, &c. &c. By Rudra Deva, son of Tero-nārāyana Deva.

Beginning. श्रीचमिंश्च त्रिया युक्तं गणेशश्च सरस्वती ।

आपस्तम्बमुखान्मान्यान् प्रणम्य पितरं गुरुम् ॥

तारो नारायणसुतो रुद्रदेव इति धृतिः ।

तेनाग्निहोत्रहोमोऽथ तन्यते प्रीतये सताम् ॥

End. अथ दर्शपूर्णमासातिपत्तौ पयिकृते वैश्वानरो च समानतन्त्रे पूर्वमेवोक्ता आय-
थमलला, नवाग्राशने वैश्वानरो । अथ यमौ पत्न्यां गवां जायेतां तदा मासतं
चयोदशकपाल निर्वपेत् । ऐन्द्राग्नविकारः । आमावास्यातन्त्रे पूर्वोक्तयाज्यानु-
वाक्ये ।

Colophon. इत्यापस्तम्बोक्ता इत्ययः समाप्ताः ।

विषयः । अग्निहोत्रहोमप्रतिज्ञासङ्ख्यादि । अग्निहोत्रहोमकाले होमद्रव्याद्युक्तिः । अ-
ग्निहोत्रद्रव्याधियमशादिप्रकारः । हविःसंस्कारादि । हविर्होमः । उभिहोमः ।
अग्निमसंस्कारः । पर्वहोमद्रव्यकथनं । अथोक्ते हविजाभावे यजमानकर्तव्यं ।
पक्षहोमविधिः । सायम्यातर्होमादि । अग्निभिः सह प्रवामे कर्तव्याग्निहोत्रहवन-
प्रकारादि । प्रवासमगमे विधिः । प्रवासादागतस्य विधिकथनादि । अग्नि-
प्रणयनकालातिक्रमप्रायश्चित्त । होमकालातिक्रमप्रायश्चित्त । होमलोपप्राय-
श्चित्तादि । गार्हपत्यादौ हवनक्रमः । अग्निनामप्रायश्चित्त । केशकीटादुपहत-
हविःसंस्कारप्रकारः । हविःसंस्कारप्रायश्चित्तादि । अङ्गारस्य वर्जिगमने प्राय-
श्चित्तादि । दर्शपौर्णमासेष्टतत्प्रायश्चित्तादिकथनञ्च ।

No. 838. लक्षहोमपद्धतिः ।

Substance, country paper, 8½ × 5 inches. Folia, 16. Lines 10 on a page. Extent, 260 ślokas. Character, Nagara. Date Sm. 1672. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old, the writing faded. Prose. Generally correct.

Lakṣa-homa Paddhati. Directions for offering a hundred thousand oblations to the sacred fire. Anonymous.

- Beginning. ॐ नचक्षोमपदार्थानुक्रमः । गणशान्तिः । यजमानाचार्यैर्बिजा प्राणायामादिना देहशुद्धिः । साष्टस्यापनमः । इत्यादि ।
- End. अतिरिक्ते दे आहुती स्वर्यमन्त्रेण अतिरिक्ते अन्ते निविशतीति न्यायान् ।
- Colophon. इति नचक्षे मपद्वन्तिः समाप्ता ।
- विषयः । लचक्षोमऽनुष्ठेयप्रयोगकथन ।

No. 839. आरण्यगानं ।

Substance, country paper, $7\frac{1}{2} \times 8$ inches. Folia, 110 Lines 6—7 on a page Extent, 1000 s'lokas Character, Nágara Date Sm 1974 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old, some of the leaves are torn Veise Correct

Aranyagana A collection of hymns 'appropriate for singing in forests, being a section of the Sáma Veda Sañhitá.

- Beginning. अथार्कपदो अञ्जो वै रूप । यद् द्याव ई१, जता२१ उव२२ मा उता३१ ।
 २१ वा वा२१ उवा२१ । ई२३४ डा ।
- End. २५ वाउ वाउ वाउ वा । सुवस्त्तु२ तपन् । नवे दिन्द्रावम वसु । वाउ
 ५ वाउ वाउ वा । सुवस्त्तु२ तपन् । ल पृथ्वि मध्य ।
- Colophon. इति ओच्चारण्यगानसामधत्ता १८१ ॥
- विषयः । अरखे गीथमानाना १८१ साम्ना कोर्त्तन ।

No. 840. तर्कपरिभाषा ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia 32 Lines 9—10 on a page. Extent, 650 s'lokas Character, Nagara. Date Sm. 1682. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Generally correct

Tarkaparibhāṣā The categories of the Nyáyá Philosophy. By Kes'ava Mis'ra. Hall's *Contributions*, page 22. Aufrecht's Bodleyan Catalogue, p. 244.

Beginning. बालोऽपि यो न्यायनये प्रवेशमन्येन वाक्यलमश्रुतेन ।

सहचित्रयुक्त्यन्विततर्कभाषा प्रकाशने तस्य कृत मयेषा ॥

प्रमाणप्रमेयस्यप्रयोजनदृष्टान्तसिद्धान्तावयवतर्कनिर्णयवादजल्पवितर्काहंता-
भासच्छलजातिनिषेधस्थानानां तत्त्वज्ञानाप्रियेयसाधिशम इति न्यायस्यादिम
सूचनम् । अस्यार्थः । प्रमाणादिषाडशपदार्थतत्त्वज्ञानान्मोक्षप्रतिभेदतोऽति ।

End. इति चात्यन्तमनुपगुक्तानां स्वरूपभेदप्रतिपादकानामनतिप्रयोजनानां लघु
णावभिमानदोषाथ एतावतैव बलव्युत्पत्तिमिदं ।

Colophon इति श्रीकेशवमिश्रविरचिता तर्कपरिभाषा समाप्ता ।

विषयः । प्रमाणप्रमेयादिषाडशपदार्थविवरणम् ।

No 841 अष्टितर्पण, मैत्रायणीयशाखीयं ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 23 Lines, 7 on a page Extent, 290 s l o l a s Character, Nagara. Date, Sm 1827 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, somewhat old Prose Generally correct

Rishi Tarpana Directions for worshipping the seven patriarchs identified with the seven stars of Ursa Major, according to the Maṭrayani Sakhā of the Rīg Veda Anonymous

Beginning अथ मैत्रायणीयशाखायास्तर्पितर्पणं लिख्यते । तत्र प्रथमं गृह्यात् सर्वां सामग्रीं
गृह्येता अष्टितर्पणार्थं गच्छेयुः । तत्र निकटवर्तिनि तीर्थं जातं सति उदेन
सूक्तोन्नयेन भक्तिं पठनीया । तीर्थं गत्वा दर्भं नानीय दर्भविच्छेदं कृत्वा
सप्ताष्टपटदन्धनम् । तत्र क्रमः ।

End. स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदा ।
स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमः स्वस्ति नो बृहस्पतिर्दधातु ॥

Colophon. इति अन्नरक्ताय समर्पणम् ।

विषयः । सप्तविधैव तर्पणार्थिकथनम् ।

No 842 लघुशैनकी ।

Substance, country paper, 8 X 4 inches Folia 29 Lines, 7 on a page Extent, 350 slokas Character, Nagara Date, Sm 1730 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Verse Generally correct

Laghushaunaki An abridgement of Saunaka's astrology The subject of the work is the adoration of the planets when they affect injuriously the destiny of man The rules for the adoration are given in detail, and the author gives the heads of his topics at the end Anonymous

Beginning नत्वा शैनकमाचार्यं तदुक्तम्य यथाविधि ।

नवग्रहसंख्यया प्रयोग वच्मि दीपवत् ॥ १ ॥

यद्यनाराधितं लब्ध्वा शुभमग्नं विलासयत ।

नापविघ्ना न च बाधिर्बाधिपीडा दारिद्र्यता ॥ २ ॥

नारिभिर्जयिते नित्यं कृत्वम स्वर्गमोचद ।

विवाहात्सुखमात्रलैः शुभैरन्ये प्रयोजकैः ॥ ३ ॥

प्रथमं शान्तिकं कुर्यात् पश्चात् कर्म समाचरेत् ।

ग्रहकर्म विना यज्ञं करोति भुवमानव ॥ ४ ॥

सत्त्वं निष्कलं याति कृतघ्ने सुकृतं यथा ।

वर्षे वर्षे प्रकर्तव्यं श्रीमद्भिः शुभकाटिभिः ॥ ५ ॥

End नवग्रहसंख्यं कार्यं सङ्गच्छं कुण्डमव च ।

स्थण्डिलं ब्रह्मकुण्डलं शिवलिंगं वरुणादिकं ॥ १ ॥

कुण्डलीभूमिभस्कारपूर्वाधिपयणान्तिका ।

स्थापनं नवग्रहादीनां पूजां सङ्गच्छेत्ततः ॥ २ ॥

शुभाभिचारणादाद्यभागान्तां च कुण्डलिका ।

समिदाज्यचक्राणां चामस्तिलयवै क्रमात् ॥ ३ ॥

पञ्चाङ्गवदजपनं तद्धोमयं दशाशकम् ।

ग्रहपूजाद्यदानं च प्राथमाचर्नकल्पनं ॥ ४ ॥

वक्रिपूजा ५७दानं पूर्णोत्तरितं परम् ।

स्थण्डिलपूजावर्द्धिर्होमान्तां च कुण्डलिका ॥ ५ ॥

चामयं दक्षिणां च भूयस्याद्येव कल्पनम् ।

अभिषेकादिमाहस्य भार्योपुषान्वितस्य च । ६ ॥

प्रणीताना विमोकादि शान्त्यन्ता च कुशण्डिका ।

विमर्जनं प्रह्लादीना पदार्थानामय क्रम ॥ ७ ॥

वशिष्ठः सर्वकल्याण नवग्रहसंख तथा ।

शान्तिद राव्यद श्रीदमायुराराम्यद्विद ॥ ८ ॥

अभिषेक मूर्द्धिर्होम माहस्य सस्तिवाचन

आशीर्वादान् क्रतो प्रैषानूर्द्धस्येव कारयेत् ॥ ९ ॥

श्रीचित्तगुलममूर्णं दूर्वाङ्कुरमसीयुत ।

कास्यपात्र घताम्बूलभाञ्जर्वदपिन बुधा (?) ॥ १० ॥

समिदाधानमेतपा प्रहयज्ञे विधीयते ।

दक्षिणादानमेतेषा तेषा ब्राह्मणभोजन ॥ ११ ॥

यज्ञ शान्तिककल्याणे मृगो हसी च कीर्तिता ।

अभिचारे तथा प्रेते शूकरी कथ्यते बुधै ॥ १२ ॥

मुष्ठा कनिष्ठतर्जन्या हसी मुक्तकनिष्ठिका ।

शूकरी करमङ्कोची मुद्राचयमुदाहृतम् ॥ १३ ॥

आवाहनस्यापनसन्निधापनसन्निधापनसन्मुखोक्तरणसकलकरणवगुण्डनकरणा-

मृतीकरणपरमीकरणप्रार्थनमुद्रा प्रदर्शय ।

Colophon. इति श्रीलघुशैलकी समाप्ता ।

विषय । कुण मण्डपस्थण्डिलकरण—कलशस्थापनविश्वरूप—कुशण्डिका—पदस्थापन-
पूजन—इ वरभिषारण—समिदाव्यचरितिलयवहाम—पद्माद्रुद्रजप—तद्-
शाश्वहोम—पद्मपूजार्घ्यदानप्रार्थना—वज्रपूजा—वलिदान—पूर्णाञ्जलिसिद्धि-
हाहर्होमादिकर्माणमनुष्ठानप्रयोग ।

No 813 रुद्रजपः ।

Substance, country paper, $9\frac{3}{4} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 19 Lines, 7 on a page Extent, 209 slokas Character, Nagara Date Sm 1897 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old, some of the leaves are torn Prose Generally correct

Rudrajapa Certain verses from the Vedas in praise of Rudra, arranged in the order in which they should be repeated Anonymous

Beginning १२१ १२१ १ १२२
 ॐ धाजा १ धाजा २१ उधार अग्र आयुष्कृधि पवेस आयुवार्जमित्यचन
 आरे बाधस्व दुघाटाम धाजा १ धाजा २१ उवा २ स्वधाज २ आघ्राज २।
 (इत्यादि) ।

End   खसि न इन्द्रो वृद्धश्रवा खसि न पूषा विश्ववेदा ।
 खसि नसाध्या अरिष्टनमि खसि नो वृद्धस्यतिर्दधातु ॐ खसि नो वृद्ध
 स्यतिर्दधातु ।

Colophon इति द्वाजप सम्पूर्ण ।

विषय । रूद्रादिमाहात्म्यश्लोककतिपयसाम्ना पाठक्रम ।

No 844 हैचकल्पद्रुम. ।

Substance country paper, 11 X 4 $\frac{3}{4}$ inches Folia, 149 Lines, 9—10 on a page Extent, 4500 s'lokas Character, Nagari Date ? Place of deposit Calcutta Government of India Appearance, old, some of the leaves are torn Prose Correct

Hauti alpadruma Directions for performing Homas Compiled under orders of Bhávasiṅha Deva of the Baghel clan, by Lal śhiman Bhaṭṭa, son of Nārayana Bhaṭṭa Contents, Dars and Pūrnāmāsa homas, according to the rules of Asvalayana. 2 Adhan, Agrayana, Anvarambhaniya, Kamya, Chaturmasya Varunapṛaghasa, Sīyadhagṛahmedhiya, Kṛlaniya, and Maheḍu Ishtis The concluding portion of the second chapter, and the whole of the 3rd and 4th chapters wanting in the MS Then follow directions for performing the Pasubandha, Soma, Agnisomiya and other rites

Beginning नवा चैरम्बमोक्ष गिरिवरतनया चेमहेतू गुरु तौ
लक्ष्मीनारायणाख्यावपि निजपितरौ लक्ष्म शश्वदशौ ।
प्रीत्यथ हेतवकल्पद्रुममिदं विबुधखान्तदत्तविधत्ते
लब्धानुज्ञा वधलात्मनयजलधिविधार्भावमिदस्य राज्ञ ॥
प्रणम्य शारदा देवीं पिबत्यचरणौ तथा ।
विचार्यै स्तवदत्त्यादि कुर्वै तैवस्य सङ्गदम ॥

८८८ यव मन्यनस्यार्थविदस्य पुनर्वचनान्तं स एवोदवसानोऽयथा यद्ये प्राप्तेऽप्यग्नि-
होषकास्ते तेनादवसानोऽयायाः सोमाद्बलादिष्टि समर्थैव सायमग्निहोष-
होतव्यमिति सिद्धः ॥

Colophon इति श्रीमद्भगवत्पावनसमिद्धिश्रीभावसिद्धदेवकारिते पद्मदर्शननारायणभट्टा
तज्जलक्ष्मभट्टकते चौचकल्पद्रुमे अग्निष्टामे सुत्याकाण्ड नाम पञ्चम कुसुमम् ।
विषय । १ प्रथमकुसुमे, आश्वलायनसूत्रानुसारिदशपौर्णमासज्ञेयप्रयोगकथन । २,
आधानष्टि, आप्रयणेष्टि, अन्वारम्भणीयेष्टि, कतिपयकाम्येष्टि, चातुर्मास्येष्टि,
वर्षप्रघामेष्टि, सायान्ते गृहमेधीयेष्टि, क्रीलनीयेष्टि, माहेन्द्रोष्टि, पित्र्येष्टि ।
(४४ पत्रे पित्र्येष्ट्यारम्भ । ततः पञ्चाणि न सन्ति ।) पुनरपरखण्डस्यैकादशपत्राणि
न सन्ति । (द्वादशपत्रावधि विषय । द्वितीयकुसुमस्य शेषतृतीयचतुर्थ्या
पञ्चमारम्भ्य नास्ति ।) आश्वलायनसूत्रानुसारिपञ्चमप्रयोगकथन भामप्रयोग-
कथन, दोष्णिणीयेष्ट्यादि । अग्नीषोमीयपञ्चमप्रयोगस्य कथन, सैत्याहप्रयोगस्य
तदन्तर्गतानां प्रातः सवनमाध्यन्दिनसवनमादीनाञ्च कथन ।

No 845 आख्यातवादटीका ।

Substance, country paper, 12 X 5½ inches Folia, 38 Lines 9—10 on
a page Extent, 1180 śloka Character, Nāgara Date ? Place of
deposit Calcutta, Government of India Appearance, old Piese
Generally correct

Akhyataradī Tīka A commentary on the *Akhyatarada* or *Akhyā-
tarnaka* of Raghunātha Sīromani a work on the logical powers of the
Sanskrit affixes By Jayarama Nyayapanchanana Dr Hall gives two
aliases for the name of the work, *Akhyatarada tippani* and *Akhyata-
radī vyākhyā sudhā*, noticed in MSS examined by him Contributions, 59

Beginning. न्यायपञ्चाननः श्रीमान् जयरामः समाप्तः ।

आख्यातवादव्याख्यानमातनाति मनारम् । ० ।

अनुकूलव्यापारत्वमाख्यातशक्यतावच्छेदकमिति कचित् । अनुकूलत्वस्य ससर्ग-
त्वात् व्यापारत्वमात्रं तथैवेति ।

End तत्र चैव पञ्चति सुन्दरं पञ्चतीत्यादौ मण्डनमतदूषणेनैवैतन्मतं दूषितप्राय-
मित्यस्मत्कृतमन्दाकाररस्ये विस्तरः ।

अपूर्णि जयरामेण विबुधानन्ददायिनी ।

आख्यातवादव्याख्यानमुधा कण्ठनिधीयताम् ॥

Colophon इति श्रीजयरामन्यायपञ्चाननकृत आख्यातवादटीका समाप्ता ।

विषय । धातुतिवादीनां शक्यार्थानप्यन्तिविचारः ।

No 846 बुधमनोहरा, अमरकोषटीका ।

Substance country paper, 10 × 4½ inches Folia 97 Lines, 10—12 on a page Extent 2800 s/ol is Character Nagari Date, Sm 1802 Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Prose and verse Generally correct

Bṛhadamanohara Tīka A commentary on the Amarakoṣha. By Mahadeva a disciple of Svayamprakāśa Tīrtha The MS is incomplete, and contains only the 3rd Book.

Beginning टीकाप्रा० । सामान्ये काण्डद्वयोक्तसाधारारणात्सामान्यकाण्डेऽस्मिन् विशेष्य निष्ठादिभिः पञ्चभिःपल्लविता वर्गा उच्यन्ते इति शेषः । विशेष्यनिष्ठैर्विशेष्यैः । लिङ्गादीत्येव आदिशब्द प्रकार इति स्वामी । कीदृशा वर्गा । वर्गान् अयान्तरवर्गान् मय्ययन्ति तथा । यथा, विशेष्यनिष्ठवर्गं प्राणिवर्गं । नानार्थवर्गं कान्तादिवर्गं । अव्ययवर्गं अनेकार्थकार्थवर्गं । लिङ्गमङ्गद्वयवर्गं स्त्रीलिङ्गादि वर्गं । वर्गसङ्ग्रह इति कश्चित् पठन्ति । सामान्यकाण्डे यः पञ्च वर्गाः स वर्ग-सङ्ग्रह इति योजयन्ति ।

मूलप्रा० विशेष्यनिष्ठः सङ्कीर्णं नानार्थैरव्ययैरपि ।
लिङ्गादिमङ्गद्वयवर्गं सामान्य वर्गमयया ॥ १ ॥

End टीकास० । अपा द्वादशमन्तूपैरित्यादिस्मृतमण्डपशब्दस्य पुस्तकमपि कलिकाकोरक-पुमानित्युक्तपि कारकानोति माघप्रयागाद्वपमकलमपि ॥ ४६ ॥ इतीति स्पष्ट ।

Colophon इति श्रीमतस्वयम्भकाशतीर्थचरणसवाममासादितवदानिमन्यदन सदादेवन विरचिताया बुधमनोहरायाममरमिहकृतनामलिङ्गानुशासनव्याख्याया तृतीय-काण्डे मूर्च्छ ।

मूलस० पठसङ्ग्रहाक्षिपु सभा युग्मदस्मनिद्वयम् ।
पर विराध ४५ तु अथ सिद्धप्रयागत ॥ ४६ ॥
इत्यमरमिहकृतो नामलिङ्गानुशासनः ।
सामान्यकाण्डकृतीह साङ्ग एव समर्थितः । ४७ ॥

विषयः । १ प्राणिवर्गं, सुहृतादिगुणविभिन्नप्राणिनामानि । २, विशेष्यनिष्ठिवर्गं विभिन्नार्थक-विशेषणशब्दादिकथनम् । ३, सङ्कीर्णवर्गं सङ्कीर्णधर्मिकशब्दकथनम् । ४ नानार्थवर्गं नानार्थकशब्दकथनम् । ५, अव्ययवर्गं अव्ययशब्दकथनम् । ६, लिङ्गादिमङ्गद्वयानुक्तलिङ्गमङ्गद्वयम् । (मध्ये खण्डितमिदं पुस्तकम्)

No. 847. चातुर्मास्यहोत्रं ।

Substance, country paper, 9 × 4 inches. Folia, 22 Lines, 7 on a page. Extent, 300 s'lokas. Character, Nagara Date, Sm 1707 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Generally correct.

Chátumásya-hotra. Directions for performing the quadrimensal rites which include Párjanya, Varuna-praghása, Sakamedha and Sunásira ceremonies. Anonymous.

Beginning. अथ चातुर्मास्यानां होत्रम् । अन्वारभग्नीया वैश्वानरपार्जयेष्टिर्वा । नमः प्रवक्तु इत्यादि । पञ्चदश सामिधेयः । आवाचने प्रकृतं सर्वं ।

End. आश्वनीये समिदाधानानं । इष्टिं सन्निष्ठते सन्निष्ठते । सन्निष्ठते चातुर्मास्यानि ।

Colophon. इति चातुर्मास्यानां होत्रं समाप्तम् । यजुर्वेदीनां होत्रिकं समाप्तम् ।

विषयः । पार्जन्य—वरुणप्रघास—साकमेध—सुनासीरोयादीष्टानुष्ठानकथनम् ।

No. 848 कैवल्योपनिषद्दीपिका ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 8 Lines, 11—14 on a page. Extent, 195 s'lokas Character, Nagara. Date, Sm. 1893. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old Prose and verse. Correct

Kaivalyopaniṣad Dīpikā. A commentary on the Kaivalya Upanishad of the Atharva Veda. By Vidyāranya. This is different from the work of this name noticed under No. 54, Ante I, p. 32.

Beginning. टीकाप्रारम्भः । कैवल्योपनिषद् कैवल्यार्थबोधिनी ।

आख्यास्ये कैवल्येन कैवल्यत्वा प्रसीदतु ॥

भगवतो मुक्तिमार्तेव सुषुप्तिपत्यर्थं कश्चनाश्वलायनमुररीकृत्य निमिषीकृत्य आख्यायिकाभवत्तारयति ब्रह्मविद्यायामास्त्रियं जनयितुं, अथ साधनचतुष्टय-सम्पत्तिमन्तरम् आश्वलायन ऋग्वेदाचार्या भवन्त पूजावन्त परमेष्ठिन सर्वो-त्कृष्टस्थाननिवाशिन परिचमेत्य शश्वीयेण विधिना समीपमागत्य उवाच उक्तवान् । इत्यादि ।

मूलग्रं०

अथाश्वलायनो भगवन्तं परमेष्ठिनं परिचमेत्योवाच । इत्यादि ।

End	केवल्य ततफल पुरुषाभिलाषविषय सर्वपुरुषार्थसमाप्तभूतम् अश्रुते प्राप्नोति केवल्यफल केवल्यफलमश्रुते व्याख्यात, पदाभ्यास उपनिषत्परिसमाप्तार्थे ।
Colophon	इति श्रीपरमहंसपरित्राजकाचार्यश्रीमद्दिगारण्यविरचिता केवल्य उपनिषदोपिका समाप्ता ।
मूलसं०	तस्मादेव विदित्वेन केवल्य पदमश्रुते केवल्य पदमश्रुते ॥ इति केवल्योपनिषत् समाप्ता ।
विषय ।	ऋत्वेदाचार्याथाश्वलायनाथ परमहं विद्याविमल्युपनिषद्भिर्भाष्यप्रदा ब्रह्मविद्या- मुपदिशति ।

No 849 शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या ।

Substance, country paper, 13 $\frac{1}{2}$ X 5 $\frac{1}{2}$ inches Folio, 149 Lines, 13 on a page Extent 8500 slokas Character, N gura Date, Sk 1827 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Shuomani pūrvardha vyākhyā alias *Bhavanandi* A commentary on Raghunatha Siromani's commentary on the Chintamani of Gangesa Upadhyaya. By Bhavananda Siddhantavagisa Hall's Contributions, &c, p 33

Beginning नमस्कृत्य गुह्यं सर्वान निगूढं मणिदीप्तिता ।

श्रीभवानन्दसिद्धान्तधामिमेन प्रकाशते ॥ १ ॥

ॐ नम इति परमात्मन नम सर्वोत्कृष्टात्मने नम । उत्कर्षस्य जगत सद्वि-
स्थितिप्रसूयकवर्द्धनम् । एकस्य तस्य कथं सद्व्यादिविचित्रकार्यकारित्वं तत्र
हेतुमात्रं । शोमिति । ब्रह्मविष्णुशिवब्रह्मकायत्यर्थः । आह्वारघटकेकारोकार-
मकारैर्ब्रह्मवादीनां प्रतिपादनात् । इत्यादि ।

End. सर्वस्य सामान्यलक्षणया घटलप्रकारकज्ञानसम्भवेऽपि घटत्वाग्नेऽन्याप्रकारक-
तादृशज्ञानासम्भवेनान्यत्वा तादृशघटलप्रकारकज्ञानबलव्याप्यमिति विशेषदर्शना-
भावाच्चादृशज्ञानस्य सम्भवा नानुपपन्न इति सिद्धान्ततात्पर्यमिति वच्यते ।

Colophon इति श्रीभवानन्दभट्टाचार्यतर्कवागीशविरचिता शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्या समाप्ता ।

विषयः । शिरोमणिपूर्वार्द्धव्याख्यान ।

No. 850. भुवनदीपिका, भावबोधिका टीकासहिता ।

Substance, country paper, 11 × 5½ inches. Folia, 46. Lines, 9—10 on a page Extent, 820 s'lokas Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose and verse. Incorrect

Bhuvanadīpikā. A treatise on astronomy. By Brahmaprabhu Sūri. The work is written in the trivallī form, and the longer lines comprise a commentary, by Daivajña S'romani, entitled *Bhāvatodhikā*. The commentary is the same which has been noticed under the name of *Bhuvanadīpa-ṭīkā*. No. 762, p. 169.

Beginning. अर्द्धदादीन् प्रणम्या मुकुनयाम् ते कृते (?) ।

श्रीमद्भुवनदीपस्य कृत्यते विष्टतिर्मथा ॥ १ ॥

शास्त्रकारः सम्बन्धाभिधेयपूर्वकं सर्वदर्शनसाधारणसरस्वतीदेवतास्तववाचकं प्रथमश्लोकमाह । व्याख्या (?) । सारस्वतमिति सरस्वत्या सम्बन्धि सारस्वतं, तच्च तन्मन्त्रस्य तद्वत्सत्वात् सया ज्ञानम् उन्मील्यते प्रकटीक्रियते । इत्यादि ।

मूलश्र० । सारस्वत नमस्तस्य महः सर्वतमोपदम् ।

पदभावप्रकाशेन ज्ञानमुन्मील्यते सया ॥ १ ॥

End. टीकाश्र० । तेषां प्रकाशाय चेत्यर्थं चतुर्थी, प्रकाशनिमित्तायेत्यर्थः । अत इति जगति भुवनदीपवत् प्रकाशकत्वाद् भुवनदीपकं शास्त्रमिति लोके प्रसिद्धं भविष्यतीति सूचितम् ॥ ११ ॥

टीका भुवनदीपस्य प्रथमश्लोकस्य निर्मिता ।

केनापि छतिना भावबोधिका बालबुद्धये ॥

Colophon. इत्यनेकश्रोतिर्ग्रन्थतत्त्वविचारसारनिष्ठातान्तरकरणदैवज्ञशिरोमणिनिर्मिता भुवनदीपिकाप्रथमस्यार्थभावप्रकाशिका टीका समाप्ता ।

विषयः । सूर्यादिपदानामुच्चनीलशङ्खादिभावकथनं । पदानां परस्परं मिथामिवभावकथनं । अलस्यलघुचारिपदनिरूपणं । पदस्वरूपविशेषकथनादि । पदविशेषस्य कटुतिक्तादिरसविशेषप्रियतादिकथनं । शब्दक-धातुमूलजीवचित्ताविशेषपरिज्ञानोपायकथनं । पदानां जातिनिरूपणं । तेषां रक्तपीतादिवर्णादिकथनं । प्रथमप्रगतसूर्यादिपदसंज्ञा । चौरज्ञानप्रकारादि । धातुमूलादिचित्तापरिज्ञानकथनं । तनुधनादिद्वादशभावस्य पदानुरूपप्रमाणभङ्गलक्षणनादि ।

प्रदृष्टिविचारकथनादि । कार्यसिद्धिज्ञानोपयोगिराजयोगकथनादि । गर्भा-
दिप्रश्नविचार । विवाहादिदृष्ट्याफलकथन । देशान्तरगतादिदृष्ट्याफलकथन ।
रोगिदृष्ट्याफलकथन । दुर्गादिभद्रदृष्ट्याफलकथन । क्रयविक्रयलाभालाभ
दृष्ट्याफलकथनादि । चनपालादिकृतपीडापरिज्ञानकथनादि । अस्मिन्
गर्भे किं भविष्यतीत्यस्य विचार । निधिप्रश्नविचार । एककालीनदत्तमानेक
प्रश्नविचारश्च ।

No 851 सिद्धान्तचन्द्रोदयः ।

Substance country paper 10 X 4½ inches Folia, 45 Lines 13—15 on
a page Extent 1500 s'lokas Character Nagara Date, ? Appearance,
somewhat old Prose Generally correct

Siddhanta chandrodaya A commentary on the *Tarka sangraha*
of Annam Bhaṭṭa. By Krishnadhurjati Dikshita son of Kehantes a
and S'eshu The work was compiled in the Kali era 4875 = Saka
1696, for the use of Maharaja Rajasinha, son of Gajasinha of Vikra-
mapattana or Ujjain Hall's *Contributions*, p 70

Beginning य वेदा सततं सुवन्ति नितरां ध्यायन्ति य यागिनां
य ह्यष्टादिनिदानमुष्णकिरणेन्दुप्रोचणो य पुमान् ।
तस्मिन्श्चैलसुतालतादिवपुषि प्रज्ञात्मके भावते
मन्त्रिण रमता भद्रा भयदर श्रीमत्परब्रह्मणि ॥ १ ॥
चित्रामान्दशसागरे हिमवच्चर्विद्वन्मण श्रीगुरा
काशीनाथशुभाभिधानलघत कारुण्यबोधाम्बुधे ।
स्नान स्नानगतान्वकारतरणि श्रीपादपङ्केषद
द्वन्द्व सङ्कलदामि हृदयममल प्रत्यचदैव शुभम् ॥ २ ॥
ज्ञात्वा तन्ममनेक श्रीछण्णधूर्जटिदीक्षित ।
तर्कसङ्कटदृष्टान् विदशेमि यथासति ॥ ३ ॥
श्रीमद्विक्रमपट्टणाधिपमहाराजाधिराजामित-
प्रज्ञश्रीमजसिद्धभूषतनयश्रीराजसिद्धप्रभेः ।
सुज्ञानाय विनिर्मिताऽतिशुभम् सिद्धान्तचन्द्रोदयो
रस्य साधु तनोतु पण्डितमनोवर्षं तरङ्गाधितम् ॥

पन्थादौ निर्विघ्नपरिषमाप्त्यैमद्वयभट्टोपाध्याय शिष्टाचारानुमितश्रुतिबाधित-
कर्तव्यताक नमस्कारात्मक मङ्गलमाचरण श्रोत्रप्रवृत्तयेऽनुबन्धचतुष्टय दर्शयन्
शिष्याणामवधानाय चिकीर्षितप्रत्यप्रतिज्ञा कुर्वन् शिष्याणां मङ्गलप्रवृत्तये आ-
स्तिकमार्गप्रवृत्तये वा तद्विवधति । निधायेत्यादिना ।

End

एव सति तत्त्वज्ञाने जाते शरीरपुत्रादावात्मत्वस्योपलब्ध्याभिमानरूपमित्याज्ञानस्य
नाशः । तेन दोषाभावः । तत्र प्रवृत्त्यनुत्पत्तिः । तत्कालीनशरीरेण कायबूत्सेन
वा भागतत्त्वज्ञानाभ्यां सञ्चितप्रारब्धकर्मणः नाशः । ततो जन्माभावः । ततो
मोक्ष इति क्रमः ।

नित्यनैमित्तिकैरेव कुर्वन्नेषो दुरितक्षयम् ।

ज्ञानी च विमलोकुर्यद्भ्यासेन च पाचयत ॥

अभ्यासात् पक्वविज्ञानं कैवल्यं लभते नरः ।

इत्यादिवचनात् । तमेव विदित्वा तिसृष्वपि नान्य पन्था विद्यन्ते अयनायति
श्रुतेषु मृगुणापायना काशीमरणादरपि तत्त्वज्ञानद्वारा मुक्तिर्भवति । अतएव
परमेश्वरः कश्चात्तारकमुपदिशतीति स्मरामः ।

Colophon

इति श्री ० मोक्षनिरूपणं नाम दशमः परिच्छेदः ॥ १० ॥

सामान्त्राद्यगौशिकान्वयभवशोवेङ्कटेशात्मज

शेपीनामधत्तोजनिर्द्रविड्भूः कोयपुरोर्मस्थितिः ।

छत्वन्याक्षरमायभावममलं सिद्धान्तचन्द्रोदय

++ साङ्गसहस्रपथकिरणं श्रीचन्द्रचूडार्पणं ॥

सपादशतकन्यूनशरत्पद्मसहस्रकः ।

भूते कलौ च सिद्धान्तचन्द्रोदय इहाद्भुतः ।

इति श्रीसिद्धान्तचन्द्रोदय समाप्तिर्विलसति ॥

विषयः ।

तर्कसङ्ग्रहद्वयाख्यानः ।

No 802 सुधाख्या, अमरकोषटीका ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches Folia, 154. Lines, 6—10
on a page Extent, 3600 slokas Character, Nagara. Date, ? Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old. Prose and
verso Generally correct

Vyākhyā-sudhā alias *Amarakoshatīkā* A commentary on the Amara-kosha By Bhānujī Dīkshita, son of Bhattojī Dīkshita. The work was compiled by order of Rājā Kīrti Sīnha Deva of the Baghelā clan, The MS. is incomplete, and comprises only one-third of the work. Dr Wilson is of opinion that "it is the ablest commentary on the Amara-kosha that has yet appeared; the interpretations are full and distinct, and the etymological analyses are founded on the most thorough acquaintance with the system of Panini, the commentator is also a very laborious corrector of the mistakes of his brethren, and rectifies especially the grammatical errors of his predecessor Mukuta" Essays III, p 204. According to some, the commentator's title was Rāmāsrama or Bhadrā-rāmāsrama, but others take that to be the name of his tutor In Wilson's MS the clan of the patron is Bundellā. Dow (III, 126) calls him "Hidgar Singh, Rājā of Bundelkhand, and his father Judger Singh."

Beginning. टीकाप्र० । वज्रवीवस्वभं नत्वा गिर भद्रोजिदीक्षित ।

अमरे विद् + व्याख्या मुनिव्रयमतानुगाम् ॥

प्रारोक्षितप्रत्युद्वापनुत्तये कृत मङ्गलं शिष्यशिक्षेयमादौ निबद्धम् । यथेति ।

मूलप्रार० । यस्य ज्ञानदयासिन्धोः सारस्यमनघा गुणः ।

सेवतामक्षयो धीराः स त्रिये चानृताय च ॥ १ ॥

End. टीकाप्र० । उक्तायुगान् सङ्गृह्णाति । उक्तमिति । अत्रैकादशवर्गः ।

Colophon. इति श्रीवधेलवशेऽद्वयश्रीमन्मोपरविषयाधिपश्रीकीर्तिभद्रदेवाज्ञया श्रीमद्रोजि-
दीक्षितात्मजश्रीभानुजीदीक्षितविरचितायाममरटीकाया सुधाव्याया प्रथम-
काण्ड सम्पूर्णतामगात् ॥

विषयः । अमरकोषव्याख्यान ।

No. 853. हरितचमुक्तावलिः ।

Substance, country paper, 8 X 4 inches Folia, 78 Lines, 10 on a page Extent, 1200 s'lokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some of the leaves are destroyed by worms Prose and verse. Generally correct.

Haritattva-muktāvalī. A commentary on a hymn, by S'aṅkara Achāraya, in praise of Hari. By Svayamprakāś'a Yati, disciple of Brahmānanda Yogīndra.

Beginning (प्रथमपत्रस्याभावात् प्रारम्भवाक्यं न प्राप्तम्) ।

End. इन्द्रपुत्रेन्द्रमणिमुन्दरमिन्दुचूड वन्दारुद्वन्दपरिवन्दितपादपद्म ।
आनन्दमन्दहृदितोऽलसदाननन्द वन्दामहं वयममन्दमुदा विभोष ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यब्रह्मानन्दयोगीन्द्रपादकमलश्रद्धायमानस्य-
श्रकामाख्ययतिविरचिता शङ्करभगवत्पादकृतहरिलुतिआख्या हरिनक्षत्रमुक्ताव-
ल्लिसभाष्या समाप्ता ।

विषयः । हरिगुणमहिमस्वरूपादिवर्णनपराया शङ्कराचार्यविरचितानां द्विचत्वारिंश-
होकाणां व्याख्यानम् ।

No 854 ब्रह्माण्डपुराणीयोत्तरखण्डः ।

Substance, country paper, 12 × 5½ inches Folia, 92 Lines, 14 on a page Extent, 3438 stōkas Character, Nagari Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, 62 pages, old, the remainder new Verse The first 62 pages are generally correct, the remainder incorrect

Brahmāṇḍa Purāṇa, Uttaraḥkhaṇḍa The last part of the *Brahmāṇḍa Purāṇa* The following is Dr Wilson's account of this work "Copies of what profess to be the entire *Brahmāṇḍa Purāṇa* are sometimes, though rarely, procurable I met with one in two portions, the former containing one hundred and twenty-four chapters, the latter, seventy-eight, and the whole containing about the number of stanzas assigned to the *Purāṇa* The first and largest portion, however, proved to be the same as the *Vāyu Purāṇa*, with a passage occasionally slightly varied, and at the end of each chapter the common phrase 'Iti Brah-
māṇḍa Purāṇe' substituted for 'Iti Vāyu Purāṇe' I do not think there was any intended fraud in the substitution The last section of the first part of the *Vāyu Purāṇa* is termed the *Brahmāṇḍa* section, giving an account of the dissolution of the universe and a careless or ignorant transcriber might have taken this for the title of the whole. The checks to the identity of the work have been honestly preserved, both in the index, and in the frequent specification of *Vāyu* as the teacher or narrator of it.

"The second portion of this Brahmāṇḍa is not any part of the Vāyu : it is, probably, current in the Dakṣiṇ as a Samhitā or Khanda. Agastya is represented as going to the city Khāncī (Conjeveram), where Viṣṇu, as Hayagrīva, appears to him, and, in answer to his inquiries, imparts to him the means of salvation, the worship of Para-s'akti. In illustration of the efficacy of this form of adoration, the main subject of the work is an account of the exploits of Lalitā Devī, a form of Durgā, and her destruction of the demon Bhāndāsura. Rules for her worship are also given, which are decidedly of a Śākta or Tāntrika description ; and this work cannot be admitted, therefore, to be part of a genuine Purāṇa." Works VI. p. LXXXV. The contents of the MS. under notice corresponds with the above.

Beginning. ॐ चतुर्भुजे चन्द्रकलावतमे कुचोद्वते कुङ्कुमरागशोणे ।

पुत्रैस्तुष्टुपामाङ्गुलपुष्पवाणहसो नमस्ते जगदेकमातः ॥ १ ॥

असु नः श्रेयमे नित्यं वसु वामाङ्गमुन्दर ।

यतस्तृतीयो विदुषा तुरीयसु पर महः ॥

सूत उवाच । अगस्त्यो नाम देवर्षिर्वेदवेदाङ्गपारम् ।

सर्वसिद्धान्तसारज्ञो ब्रह्मानन्दरमात्मकः ॥ २ ॥

चक्षुराद्भुतहेतूनि तीर्थान्यायतनानि च ।

शैलारण्यापगा मध्याः सर्वान् जनपदानपि ॥ ३ ॥

तेषु तेष्वखिलाञ्चलूनञ्जानतिमिराष्टतान् ।

शिशोः पदपरान्द्रष्टु चिन्तयामास तान् प्रति ॥ ४ ॥

तस्य चिन्तयमानस्य चरतो वसुधामिमाम् ।

प्राप्तमासीन्महापुण्य काञ्चीनगरभुजमम् ॥ ५ ॥

तत्र वारणशैलेन्द्रसेकापनिलयं शिवम् ।

कामार्छो कलिदोषघ्नीमपूज्यदयामवान् ॥ ६ ॥

लोकहेतेर्यथाद्रष्टुं चिन्तमानस्य धीमतः ।

चिरकालेन तपसा तोषितोऽभूज्जनार्दनः ॥ ७ ॥

अयपीवां तनुं कृत्वा साक्षाच्चिन्तावविषयाम् ।

भक्तचक्राचवलयपुष्पकोज्ज्वलवाङ्ककाम् ॥ ८ ॥

पूरयिषी जगत् कस्य प्रभया देहजातया ।

प्रादुर्बभूव पुरतो मुनेरमिततेजसः ॥ ९ ॥

तं दृष्टानन्दभरितः प्रणम्य च मुकुटमुज्जः ।

विनयाचनतो भूत्वा मुनुष्टाव जगत्पतिम् ॥ १० ॥

अथोवाच जगद्वाचतुष्टोऽस्मि तपसा तव ।

वरं वरय भद्र ते भविता भूसुरोत्तम ।

इति शृष्टो भगवता प्रोवाच मुनिव्रततमः ।

अगस्त्य उवाच । यदि तुष्टोऽसि भगवन्निम्ने पामरजननवः ॥ ११ ॥

केनोपायेन मुक्ताः स्युरेतन्मे वक्तुमर्हसि ।

इति शृष्टो द्विजेनाह देवदेवो जनार्दनः ॥

End. चक्रेश्वरी हृदि न्यस्य कृत्वा चक्रमभरणम् ।

मुद्रां प्रदर्श्य ध्यान्याख्या सर्वानन्दमनुं न्यसेत् ।

इत्यात्मन्यस्यचक्रं साक्षादेवी भविष्यति ॥ ११२ ॥

Colophon. इति ब्रह्माण्डपुराणे ज्योतीषागस्त्यसंवादे ललितोपाख्याने न्यामविधिनाम चतु-
स्त्रिंशोऽध्यायः ॥ ३४ ॥

विषयः । १ अध्याये, ज्योतीषागस्त्यसंवात्तरदानं । १, मन्त्रादेव्या आविर्भाव, देवो-
विविधरूपान्तरादि च । २, हिंसकादपि विश्वासघातकादेः पापाधिक्य,
वज्राण्यचोरोपाख्यानञ्च । ३, अगस्त्यागमनादिदोषनिष्कृतिकथन, लक्ष्मणादि-
भक्षणजन्यपापक्षालनविधिश्च । ४, केनोपायेनाह निरीको जात इति इन्द्र-
प्रश्नस्य हृदयस्तिरुत्तरं ददाति, समुद्रमन्यनविवरणादि च । ५, देवेभ्यो-
ऽमृतदानार्थं भगवतो मोहिनीरूपधारणादि । मन्त्रादेवस्य मोहिनीरूपदर्शन-
हृत्तान्तकथनादि च । ७, कन्दर्पात्मनिष्पन्नलान्, भण्डादिदैत्योत्पत्तिकथनादि
च । ८, भण्डदैत्योत्पत्तिप्रसङ्गकथन, भण्डदैत्यमोहनार्थं विष्णुकर्तृकमाया-
प्रेषणादि, इन्द्र प्रति नारदकर्तृकभण्डदैत्यजननोपायकथनादि च । ९, देवता-
क्षतदेवीकुतिः । देवीमकाशादेवतानां वरप्राप्तिश्च । १०, देवीदर्शनार्थं प्रसू-
विष्णुशिवादीनामागमनञ्च । ११, शिवदेवीविवाहोत्सववर्णन । १२, भण्डदैत्य-
वधार्थं ललितादेव्या रुद्रसञ्ज्ञादि । १३, देवीमैत्र्यवर्णनादि । १४, १५, देव्या
रुद्रयाचादि । १६, जम्बिनीमोहिन्यादिदेवीप्रक.शकथनादि । १७, मत्सेन्द्रपर्व-
तोपान्तस्थमन्त्रार्णवतटविराजमानभण्डपुरीवर्णनादि, भण्डासुराहङ्कारप्रकाशादि
च । १८, देवीकर्तृकदुर्मदमैत्र्यवधः । १९, देवीकर्तृककरादादिपञ्चमेनापति-
वधः । २०, भण्डभ्रमसेनापतिवधः । २१, विषहदैत्यस्य रुद्रवेचात् पलायन ।
२२, भण्डदैत्यपुत्रवधादि । २३, दैत्यसैन्ये गङ्गाशवीर्यप्रदर्शनम् । २४, विषह-
दैत्यवधादि । २५, भण्डासुरवधः । २६, भण्डासुरमैत्र्यवधादि । २७, २८,
ललितानिवासाय ललिताद्यैर्निर्माणकथनादि । २९, ३०, ३१, ३२,

उक्तचेष्वस्य स्थाने स्थाने देवताविशेषस्थापनादि । २२, मन्त्रसाधनप्रकारादि । २४, मन्त्रन्यासप्रकारादि ।

(पुराणानुसारिमन्त्रलाचरण नास्त्वित्त किमिदं पुराणं वा न वेति सन्दिह्यते) ।

No 855 अष्टाध्यायीकाण्ड ।

Substance country paper, 11 X 5 inches Folio, 56 Lines 9—10 on a page Extent, 1219 s lokas Character, Nagura Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old Verse Generally correct

Ashtadhyayilanda The eleventh Book of the Satapatha Brahmana It contains descriptions and legends regarding various Vedio rites Max Muller's Ancient Sanskrit Literature, p 354 Weber's Catalogue, p 44

Beginning सवत्सरो वै यज्ञ प्रजापति । तस्यैतद् द्वार यदमावास्या चन्द्रमा एव द्वारपिधान ॥ १ ॥

End ततो वै स प्रत्यसाद कैशिनी ब्रवेमा अथर्चिं प्रजा जायते । अथ वै यज्ञे योऽथ पुनर्न ब्राह्मण ॥ १५ ॥

Colophon इति चतुर्थे प्रपाठके समाप्त । अष्टाध्यायीसञ्ज्ञ काण्ड समाप्तम् ।

विषय । १ प्रपाठके, अमावास्याग्रग्राधानादि । पौर्णमास्येष्टिकथनादि । अग्निनिमित्तक-
द्वादशकपालपुरोडाशनिर्वपनादि । द्विरण्यगर्भाद्युत्पात्त । होमविषये देवा-
स्तुरविवादकथनादि । देवाग्निवाय्वादिसृष्टि । प्राणापानादिवायुविवरणम् ।
२ अश्वमेधकथनादि । प्रणीताप्रणयनादि । अनुयाजादिकथन । अर्द्धमासेष्ट्या-
दि, अग्निहोत्रविचारादि, ब्रह्मचरिर्कर्मकथनादि, इडाप्राशनवर्द्धिसंस्तरणादि
फलकथनादि च । ३ दशहविरिष्टिकथनादि । हविर्दोषगुणकथनादि ।
उर्वशीपुष्करनोद्यतान्तकथनादि । अनीकवत्यादीष्टोना मुखादितुलनादि, त्र्य-
हृष्टिकथनादि, अग्निष्टोमकथनादि, पितृयज्ञादिकथनम् । ४, साध्याग्रश-
सादि, विलोकष्टिकथनादि, भृगुवरणसवादादि, अग्निश्वाविषये पुनर्वदेह-
जनकयाज्ञवल्क्यप्रश्नात्तरकथनादि, जनकजनयज्ञविवरणादि । पशुबन्धकथ-
नादि, स्नाकारोपायकथनादि च ।

No. 856. लग्नचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 11 × 4½ inches. Folia, 61. Lines, 9 on a page. • Extent, 1000 ślokas Character, Nāgara. Date, Sm. 1918. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verso. Generally correct.

Lagna-chandrikā. An astrological treatise, describing the influence of planetary conjunctions on the destiny of man, and the most auspicious moments for marriages, &c. By Kāsīnātha. The work comprises four chapters.

Beginning. तमिस्राजगरप्रसू यो जीवयति भूतलं ।

तं वन्दे परमानन्द सर्वसाक्षिणीश्वरं ॥

तनुं धनञ्च धाता च सुहृत्पुत्ररिपुक्षितयः ।

मृत्युञ्च धर्मकर्मयुवया भावाः प्रकीर्तिताः ॥

End. सप्तविंशत्यंशके शुक्रो विंशत्यंशे मनेश्वरः ।

मैत्रिकेयञ्च विंशत्यंशे परमेश्वरः प्रकीर्तितः ॥ ५९ ॥

Colophon. इति श्रीकामीनाथकृतैः लग्नचन्द्रिकायां चतुर्थः परिच्छेदः समाप्तः ।

विषयः । १ परिच्छेदे, तनुधनादिद्वादशभावसञ्ज्ञाकरणादि । शृष्टोदयादिराशिकथने । उच्चनीचसप्तद्विषयनिर्णयः । राजयोगादिकथनं । श्रीराजयोगकथनं । लग्नादिद्वादशभावस्थितरव्यादिषट्शभाशुभफलं । जन्मनक्षत्रतिथिवारयोगकरणगणनासादिशुभाशुभफलं । उच्चनीचादिषट्शभाशुभफलं । प्रत्येकरव्यादिषट्शब्दद्वादशभावफलं । श्रीजन्मलग्नादिशुभाशुभफलञ्च । २ परिच्छेदे, नवप्रज्ञाणा चक्राणि । जन्मलग्नज्ञानप्रकारः । शृष्टोत्पत्तीदमाकथनादि । रव्यादिषट्शब्दशुभाशुभफलानि च । ३, ४, दिव्यादिषट्शयोगफलकथनादि ।

No. 857. योगिनीदशाफलं ।

Substance, country paper, 11½ × 5 inches. Folia, 14. Lines, 9—10 on a page. Extent, 250 ślokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Verso. In- correct.

Yoginī-dasā-phala. The influence of certain fairies, called Yoginis, on the destiny of man. According to Tāntric astrological works there

are eight such fairies, and their names are, Maṅgalā, Pingalā, Dharmā, Bhramarī, Bhadrīkā, Ulkā, Siddhā, Sankatī. Their ordinary occupation is to serve as maids of honour to the great goddess Durgā, but they also exercise, by turns, control on the destiny of man, and on certain hours of every day, some of them are malevolent, others benign. Their turns are dependent on the relation of certain Nakshatras to the moon. The work is written in the Pūtric style, and quotes the Aditya Mantra, as its authority. Anonymous.

Beginning अथ योगिनीदशा लिख्यते,—

अथातः सम्प्रवक्ष्यामि यदुक्तमादियामले ।
 कथयिष्ये मृतो देवि पद्माणाद्यादियोगिनीम् ॥ १ ॥
 तासां दशाक्षरं चैव फलं प्रत्येकमुच्यते ।
 अन्तर्दशा च सर्वासां सवदा परिपूजनं ॥ २ ॥
 विमर्षणं विद्वानां पूजनं तन्मनूनपि ।
 नातः परतरा रक्षा कथित् विभुवनेऽपि ॥ ३ ॥
 एत एव च विद्वदा एव न ब्रह्मा न च महार ।
 न विष्णुर्न च लोकेशो यदा अपि न रक्षकाः ॥ ४ ॥
 तासां दशाविमर्षणं कर्तव्यं परिपूजनं ।
 विद्या कीर्तिधनारोग्यराज्यमौभाग्यमिच्छता ॥ ५ ॥
 मङ्गला पिङ्गला धन्या धामरो भद्रिका तथा ।
 योगिन्यष्टौ समाख्याता मङ्गला सिद्धा च भद्रका ॥ ६ ॥
 प्रथमं विशन्ति सूर्यमृतीयं शब्दं चन्द्रमा ।
 चतुर्थं चाष्टमोमयं षष्ठं बुधचतुर्थकम् ॥ ७ ॥
 सप्तमे शनिदिकसङ्गा नवमे गुरुदशकम् ।
 दशमे विमर्शनी राक्षः शेषा शतदशाः स्मृता ॥ ८ ॥
 इति मासदशा समाप्ता । इति श्रीयोगिनीदशाफलसमाप्तम् ।

End.

Colophon

सूर्य	चन्द्रमा	मङ्गल	बुध	शनि	गुरु	राक्षः	शत
१०	५०	१८	५६	२६	५८	४२	३०

विषयः । मङ्गलादियोगिनीदशानयनप्रकारः । मङ्गलादियोगिनीनां भागकालनिरूपणं, तासां दशान्तर्दशासं सदशादिशुभाशुभफलकथनञ्च ।

No 858 केतूदयफलं ।

Substance, country paper, 10 X 4½ inches Folio, 14 Lines, 7—8 on a page Extent, 210 slokas Character, Nagara Dito, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh Verso Generally correct

Ketudayaphala The effect of comets on the affairs of the terrestrial globe Various kinds of comets are described, such as bow shaped, three-tailed, twenty five-tailed, pearly-hued, twenty-five-tailed, many-coloured, dark-hued, curved-tailed, annular and watery, mildly brilliant like diamond, three colored and having three tails, soothing white-coloured and formed of 84 stars, similarly coloured and formed of 60 stars, one starred with a slender tail, white-starred of great brilliancy, ditto of a bright red colour, three-tailed and three starred, flaming and many-coloured, a hundred and twenty tailed, blackish red with 77 tails placed amidst a constellation of eight stars, white-coloured with 204 tails and square, bushy like 24 bamboo tufts put together, like a headless trunk and brown coloured, thick and transparent, having three nuclei, like a smoky mass, having a tail of smoke, having 13 tails, having a tail like that of a horse, annular with tails projecting from every side, spike shaped, &c, &c. The times when these comets appear, their durations, and their effects on the earth are detailed at great length
Anonymous

Beginning उदयास्तमन केतोर्गणित तत् प्रकाशने ।

ज्जातु यदिच्छेमाद्य यतसे विविधा मता ॥ १ ॥

एकोत्तरग्रह तर्के सद्यस्मयुत विदुः ।

एकस्य सञ्ज्ञा भाति प्राज्ञ वे नारदो मुनि ॥ २ ॥

यावन्त्यहानि दृश्यन्ते तावन्नाभे फलं भवत् ।

सामा ममाद्य विद्यदा इन्द्रचुर्मनय किञ्च ॥ ३ ॥

सुखिण्या वधिरा खल्वप्यजुः यच्छा यमयद ।

विपरीतयायम केतुर्भस्मिच्छन्दधनु ग्रभ ॥ ४ ॥

मुक्ताकनकमहाया ममिच्छा पञ्चविंशतिः ।

प्राक् परस्माद्य तदुदा खदं पुत्रा मययदा ॥ ५ ॥

सञ्ज्ञावर्णादिमहायाः पञ्चविंशतमस्तुका ।

आद्यया दिशि सन्दृष्टा नृदिपुत्रा मययदा ॥ ६ ॥

धाम्यानाभुम्बिता लम्पटा बद्धमिषास्तया ।
 तावन्तो ये मृत्युयुताः प्रजापयकराः श्रुताः ॥ ७ ॥
 हताकाराय विमिषा जलतेष्ठमप्रभा ।
 द्वाविमभूमितमया दुभिषायेमदिग्गताः ॥ ८ ॥
 द्विमरक्षिद्विरणाभाक्षययन्द्रयुताः श्रुताः ।
 उभरस्यो यदा दृष्टास्तदा शुभकस्तप्रदाः ॥ ९ ॥
 मूरक्षिवर्णक्षिमिष एको वक्ष्ययुताः श्रुताः ।
 सर्वस्वाभासु मन्द्रेषु मन्ददृष्टयवावह ॥ १० ॥
 विमर्षाध्याः शुक्रयुताः सुखिन्धाः येततारका ।
 चतुरशीतिमज्जाका पुरोदृष्टा भयप्रदाः ॥ ११ ॥
 सुखिन्धाः सुमिषायेव पटिष कनकाकयाः (?) ।
 मनैयरयुता घोरा केतवः येततारकाः ॥ १२ ॥
 एकतारा मञ्जालस्याः येततारा मञ्जप्रभाः ।
 विमिषाय गुरोः पुत्राः प्रायगो दक्षिणाययाः ॥ १३ ॥
 नामतोधिकक्षा घोरापटिर्यदाधिकाः श्रुताः ।
 धैर्ययुताः स्तारकाः सर्वदिक्प्रभवाय ते ॥ १४ ॥
 नातिमृग्याय दृष्टाय येतरूपा भयप्रदाः ।
 एकाधिकाय पञ्चाशत्केतवः परिकीर्तिताः ॥ १५ ॥
 यदि कुजात्मजा रक्षाः कौकुमाः सोम्यदिग्गताः ।
 विमिषाय विताराय मञ्जपापफलप्रदा ॥ १६ ॥
 राज्ञोः पुत्राक्षयक्षिमतु श्यातास्तनमकीलकाः ।
 चन्द्रार्कमण्डलस्यास्ते लोकानां कष्टदायकाः ॥ १७ ॥
 नानावर्णाग्निपुत्राय किरलोग्नि विचूडिनः ।
 विशालरश्मते विश्वरूपा वक्रिभयप्रदाः ॥ १८ ॥
 क्षयशाल्या वायुपुत्रा वर्णतः श्यामलोक्षिताः ।
 वितारायामरप्रख्या भयदाः सप्तप्रति ॥ १९ ॥
 प्रजापतिपुत्रायाष्टौ तारामण्डलवर्तिनः ।
 तारापुञ्जप्रतीकाश्च मणका भयदायिनः ॥ २० ॥
 द्वे शते चैव चत्वारः समिखाः येतरम्भयः ।
 चतुरस्र वक्ष्यपुत्राः + + भयकरा मताः ॥ २१ ॥
 वशमृग्यसमाः प्रोक्ता द्वाविमद्विरणात्मजाः ।

ममिखभय काकाभ्याः केतवः कण्ठदायकाः ॥ ११ ॥

कान्तपुत्रः कथमाभ्याः कथममहमावृणः ।

षष्ठवतिय भयदा विमरग्निसमप्रभाः ॥ १२ ॥

विदिक्पुत्रास्त्वक्तारा विदिचुः च समाद्रिताः ।

नवपुत्राय विपुला महाभयनिवेदिनः ॥ १३ ॥

उत्तरस्यां महासूला निमंलायापरोदया ।

दृष्ट करोति मरणं पयादग्नमग्निद्विजित् ॥ १४ ॥

शलि केतुय विधिञ्च + कर्कचुद्गयावचः (?) ।

दृष्ट श्रान्ता च मन्त्राभ्यास्तादृक्स्त्रिभय पापदाः ॥ १५ ॥

कषान्ताभ्याः धूपशिला दृष्टा माया (?) जन्तापचाः ।

दृष्टा श्रान्ता च मन्त्राभ्यास्तादृक्स्त्रिभय पापदाः ॥ १७ ॥

प्राग्योमादेर्विहारो श्रान्तया तुण्यस्तुकारकः ।

प्रमद्विमर्गे मूलोपो दृष्टः स्यादवणप्रभः ॥ १८ ॥

शामविभागगामी च रौद्रः चुद्गयमोचदः ।

पयिमाशाश्रितो यन्तु शिवाभ्याभ्यपमश्चिता ॥ १९ ॥

ययायधो+द परा (?) गच्छेयया दैव्यं प्रयाति च ।

मंमूलमनुन मङ्गल (?) भुव चाभिजितं तथा ॥ २० ॥

योमादेर्भाव गत्वा भै याम्येनास्त प्रयाति च ।

आप्रयागादवर्णां च पुण्डरीकरणमव च ॥ २१ ॥

मध्यदेममुद्गभाग देविकाभ्यामथैव च ।

धनलाभ निवनयाय केतुदुःखमदप्रदा ॥ २२ ॥

मेघधन्येषु दुर्भिर्घं दममाभावि भूत ।

धूपाकारा शिवा यद्य छलिकायां समाद्रिता ॥ २३ ॥

दृष्टते रग्निकेतुः श्रान्त् कृताशान्यमभयदः ।

चणोदममिषो याम्या दृष्टा धूमाङ्गय शिषो ॥ २४ ॥

महाभयकट प्रोक्ता श्रेष्ठार्या वा समाद्रिताः ।

यराशामाभ्यधिको दृष्टो दमयधोनि दुःखदा ॥ २५ ॥

मृदपयंतदेषु भजामिपुण्डरेषु च ।

दिक्कालिचभोमाभ्या धूमकतुः प्रदृश्यते ॥ २६ ॥

ददा नदा विनामः श्रान्त् शक्तिर्ना भवति भुव ।

धनदा मेकदृष्ट मन्त्राभ्याः (?) धूमकारक ॥ २७ ॥

शिष्यान्म गृह्णा यन्मि च यदा भाषान् पुमिषत्तम् ।
 अन्तर्कृतुमंशस्त्रिभ्यः शिष्या यस्यापरेष्वन्ता ॥ १८ ॥
 इष्टा करोति शास्त्रि च नवमायान् पुमिषत्तम् ।
 भवकेतोय पुत्रिभ्या हरिपुष्टोपमा शिष्या ॥ १९ ॥
 यत्कैकता + ग्रान् इष्टा शोकानां शुभदा मता ।
 पद्मकेतुगुणात्ताभाः परिसम्या प्रदश्यते । २० ॥
 निशामेकान्तादा यद्गवेषाणि च पुमिषत्तम् ।
 श्रावणं क. मन्त्रशिष्यो निशामं मन्त्रदश्यते ॥ २१ ॥
 यानत सद्गतारनं श्रावणं क. मन्त्रमन्त्राग्रामान् (?) पुमिषत्तम् ।
 मन्त्राकान्ते परिसम्या गृह्णाकरो + मन्त्रमः ॥ २२ ॥
 End. (अङ्कितत्वात् समाप्तिवाक्यादिकं नास्ति ।)
 विषयः । उदितभूमकेतोः श्रृङ्गपल्लवपादनुसारेण शुभाशुभफलकचयनं ।

No. 859. मारसङ्ग्रहः ।

Substance, country paper, 10½ × 1½ inches. Folia, 96. Lines, 7 on a page. Extent, 1200 stōkas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1865. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Sārāsāṅgraha. A manual for Vaishnavas, comprising quotations from various Purāṇas, Smritis, &c., on the importance of putting on sectarian marks, of worshipping Vishnu, of tasting water with which the feet of Vishnu's image have been washed, or of food offered to him, of putting on beads made of tulasi wood, &c. About the end of the work there is a short note on the life of Rāma-nuja, according to which he was the son of Kes'ava Tripāthi and born after a Yajña performed by his father in which a child was prayed. He is said to have had in him a portion of the essence of Vishnu, which became incarnate for the salvation of man in this sinful iron age.

Beginning. शक्तान्तरवर्तं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।

प्रसन्नवदनं ध्यायेत् सर्वविघ्नोपशान्तये ॥ १ ॥

यस्य द्विरद्वक्तायाः पारिवदाः परं श्रुतं ।

विघ्न निघ्नन्ति शतत विघ्नक्मेन तमाश्रये ॥ १ ॥

वकुलाभरणं वन्दे जगदाभरणं मुनिं ।

यः श्रुतेष्वतरं भागं चक्रे द्वाविडभाषया ॥ २ ॥

श्रीरङ्गमङ्गलसङ्घोत्सववर्दनाय वेदान्तपाथपरमार्थमसर्थनाय ।

कैङ्कर्यलक्षणविलक्षणमोक्षभाजो रामानुजो विजयते यतिराजराजः ॥ ४ ॥

वेदे रामायणे चव भारते भरतर्षभ ।

आदौ मध्ये तथा चान्ते हरिः सर्वत्र गीयते ॥ ५ ॥

श्रुतिस्मृतीतिहासाद्य पुराण धर्मसहिता ।

सर्वतः सारमादाय पट्पदः कुलमादू यथा ॥ ६ ॥

वैष्णवं नारदीयञ्च तथा भागवतं शुभम् ।

मायडञ्च तथा पाञ्च वाराह शुभदर्शनम् ॥ ७ ॥

ब्रह्माण्डं ब्रह्मवैवर्तं मार्कण्डेयं तथैव च ।

भविष्यं वामनं ब्राह्मण राजभानि निबोध मे ॥ ८ ॥

मातस्य कोम्यन्तथा लैङ्ग मेव स्कान्दं तथैव च ।

आग्नेयञ्च पठेतामि तामसानि निबोध मे ॥ ९ ॥

तथैव श्रुतयः प्रोक्ता ऋषिभिरिगुणान्विताः ।

सात्त्विका राजसा चैव तामसाः शुभदर्शने ॥ १० ॥

वाग्निष्टथैव हारीत आशं पाराशर तथा ।

भारद्वाज काश्यपश्च सात्त्विका मोक्षदाः शुभाः ॥ ११ ॥

वामनं याज्ञवल्क्यश्च आत्रेय दाक्षमेव च ।

कात्यायनं वैष्णवञ्च राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ॥ १२ ॥

जैतमं वार्षस्पत्यञ्च मांवर्यञ्च यमस्मृत ।

मात्रं चोशनसं देवि तामसा निरयदाः ॥ १३ ॥

सात्त्विका मोक्षदाः प्रोक्ता राजसाः स्वर्गदाः शुभाः ।

तथैव तामसा देवि निरयप्राप्तिहेतवः ॥ १४ ॥

सात्त्विकानि पुराणानि तथैव स्मृतिरेव च ।

वैष्णवानां मुद्देशाय क्रियते सारसङ्ग्रहः ॥ १५ ॥

वैष्णवो नाम, तदुक्तं पात्रे ।

ये कण्ठलघुतुलसीनलिनाक्षमाला ये बाहुमूलपरिचिह्नितशङ्खचक्राः ।

ये वा ललाटपटले लसद्गूर्जपुष्पास्ते वैष्णवा भुवनमाश्र पवित्रयन्ति ॥ १६ ॥

ये जनास्त्रान् प्रियान् विष्णोः पूजयन्ति शरन्नपि ।

ततप्रसादादघ तेषां सर्वं नष्टमभूद्भट्टा ॥ ९१ ॥

य पठेच्छृणुयाद्भक्त्या सन्दर्भमिदमुत्तमम् ।

सर्वार्थविधिं सम्प्राप्य लभेदने हरे पद ॥ ९२ ॥

Colophon इति श्रीशारसङ्ग्रह समाप्ता ॥

विषय । १ मन्त्रारे, वैष्णवल्लक्षणकथनप्रसङ्गेन शत्रुचक्रादिधारणपरश्रुतिस्मृतिपुराणादि
वचनप्रमाणकथन, शत्रुचक्राद्यनङ्कितस्य निन्दाकथन । २, ऊर्ध्वपङ्क्तधारणे
श्रुतिस्मृत्यादिवचनप्रमाणतल्लक्षणतद्द्रव्यादिकथन । ३, वैष्णवानां नामधेय-
स्थापनप्रकार । ४, वैष्णवमन्त्रोपदेशप्रकार । ५, वैष्णवाचरणशिक्षादिकथन ।
६, भगवदाराधनप्रकारतद्द्रव्यादिकथन । भगवत्पादोदकमाहात्म्य । भगवत्-
प्रसादमाहात्म्यादिकथन पूजाकाले तुलसीमालाधारणावश्यकतादिकथन ।
आचमनविधि । आश्रमधर्मादिकथन । रामानुजोत्पत्तिकथनादि । प्रपन्नभक्त
लक्षण । भगवदाराधनमाहात्म्यकथनादि च ।

No 860 मदनविनोदनिघण्टु ।

Substance country paper, 10 × 5½ inches Folia, 54 Lines, 13 on
a page Extent, 1620 slokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit Calcutta Asiatic Society Appearance, old, and smudgy Verses
Generally incorrect

Madanavimoda nighantu Indian materia medica, comprising de-
scriptions of various articles of food, drink, and medicines and their effect
on the human system The work is of considerable repute and in-
cludes the names of almost all medicinal substances, vegetable, animal,
and mineral, that are in common use Among articles of diet, the flesh
of horses, elephants, donkeys, sparrows, parrots, &c are mentioned, and
their qualities described The effect of air on health is also noticed at
some length By Madana Pala, a King of Kanouj

Beginning बीज युतीना सुखद मुनीना जीव जडाना मृददादिकाना ।

आग्नेयमल भयपातकाना किञ्चिन्मृद ग्यामलमाश्रयामि ॥ १ ॥

लब्धा कपालमधुवारि मधुव्रतालि कुम्भस्थलीमधुविभूषणलोहितादी ।

माणिक्यमौलिरिव राजति यस्मै मौलौ निध्न स धूनयतु विघ्नपति सदा न ॥ २ ॥

योध्वान्तत + + + विशालपयोधिमध्याग्निः कासयत्यशरणं भुवनं निमज्जत् ।
 दत्त्वा जगत्प्रयुजितः स्वकरावलम्ब बाष्ठा स नो दिनकरः सफलीकरोतु ॥ १ ॥
 मित्याश्रमादिहृतदेहपत्रयप्रकोपनद्यम्बुवर्द्धित उपद्रवनक्रमोने ॥
 रोगान्मुधौ भवजनस्य निमज्जतो यः पीतः प्रयच्छतु शुभानि च कामिराजः ॥ ४ ॥
 केचित् सन्ति निघण्टवोऽतिलघवः केचिन्महान् परे
 केचिद् दुर्गमनामकाः कतिपये भावस्वभावादिताः ।
 तस्मान्नातिलघुर्न चातिविपुलः ख्यातादिनामा सता
 प्रीत्यै द्रव्यगुणान्वितोऽयमधुना ग्रन्थो मया लिख्यते ॥ ५ ॥
 सर्वकायन (?) ससाध्य तस्यायु स्थितिकारणं ।
 आयुर्वेदोपदेशेन कस्य न स्यात्सुखावहः ॥ ६ ॥
 तत्रापि पूर्वं ज्ञातव्या द्रव्यनामगुणगुणाः ।
 अतस्त एव वक्ष्यन्त योजनेन हि क्रियाक्रमः ॥ ७ ॥
 शिवा चरीतकी पथ्या चेतकी विजया जया ।
 प्रमथ्या प्रमथामोघा कायस्था प्राणदाहता ॥ ८ ॥ (इत्यादि)

End. अयति मदनपालः सर्वविद्याविशालः छतसरसिजमित्रः कर्मधर्मः पवित्रः ।
 सुजगत्पिकरसालसुष्टगोपालबालो वचिरतरचरिचरावरात्रयैश्चित्रः ॥
 तेन श्रीमदनेन्द्रेण निघण्टुरयमद्भुतः ।

छतः सुलतिना श्लोकचिन्ताय मञ्जितात्मना ॥
 अथवद्यानि पद्यानि दश द्वादश वा मयः ।
 परेषामपि केषाञ्चिद्विहितानीह कौतुकात् ॥

Golophon इति श्रीमदनपालविरचिते मदनविनोदनिघण्टौ प्रशस्तिवर्गश्चतुर्दशः ॥
 विषयः । १ वर्गे, चरीतक्यादिनामानि तद्गुणाय । २, शुष्कादिनामानि तद्गुणाय । ३,
 कर्पूरादिनामानि तद्गुणाय । ४, हेमादिधातूना नामानि गुणाय । ५, वट-
 हृत्तादिनामानि तद्गुणाय । ६, द्राक्षादिनामानि तद्गुणाय । ७, शकनामानि
 तद्गुणाय । ८, पानीयनामानि तद्गुणाय । ९, दुग्धनामानि तद्गुणाय । १०,
 दधिनामानि तद्गुणाय । ११, घृतनामानि तद्गुणाय । विविधतैल्लगुणः ।
 नानाप्रकारमद्यगुणः । गोमक्षिमनुष्यादिमूत्रगुणः । रसुगुणः । शर्करापण्ड-
 कादिनामानि तद्गुणाय । शालिनामानि तद्गुणाय । गोधूमयवचणकमाप-
 मस्तरतिलसर्पपादिनामानि तद्गुणाय । पायसशिशिरिष्णादिनामानि तद्गुणाय ।
 मण्डकौदनादिनामानि तद्गुणाय । छतपत्रविविधमध्यनामानि तद्गुणाय । भट-
 द्रव्यगुणः । १२, वसिष्ठोऽटकादिपशूना चटककपोतादिपक्षिणाश्च नामानि

तन्मासगुणश्च । मत्स्यपुरादिनामानि तन्मासगुणश्च । १२, पय्यापय्यविचार ।
१४, वायुगुणादिकथनश्च ।

No 861 अमरकोषटीका, प्रथमकाण्डाया, द्वितीयकाण्डाया खण्डिता ।

Substance country paper, 10 X 4 inches Folia, 131 Lines 9—11 on a page Extent, 3300 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old, decayed and in some places obliterated Prose Incorrect

Amaral osha Tika A commentary on the Amarakosha, by Rayamukuta The MS is incomplete, and breaks off at the middle of the second book The following is Professor Wilson's opinion of this work "The next in the order of antiquity is the work of *Mukuta* or *Raya Mukuta Mani*, compiled, according to the author's own account, from sixteen older commentaries to which he frequently refers they seem, however, to be in many cases original compositions, and not merely glosses on the text of Amara The list includes the work of *Kshira Siami*, *Subhuti*, *Harḍa Chandra*, *Kalinga*, *Konlata*, *Sarvadhara*, *Rajadava*, *Govardhana*, *Dianda* and *Bhoja Raja*, and the *Vajalhyamrita*, *Tikasgr-vasia*, *Madharz*, *Madhu Madharz*, *Sarvananda*, and *Abhinanda* Mukuta also cites the names of the principal grammatical writers, and quotes many Koshas of which the titles are of frequent and familiar occurrence, amongst which some, as the *Visva* and *Medini*, are still in existence The commentary of *Raya Mukuta* is full and satisfactory—it is erroneous sometimes in the etymological analysis of grammatical derivatives, but it is in general accurate, and in most of the schools is of high authority The date of the composition is inferred from dates mentioned by the author, 1302 S āka or A D 1430" Essays II, 203

Beginning दिग्भास्वि च त्रिविधास्तिलकायमान गोरौचनश्चिल्ललाटविज्ञोचन न ।

अन्योन्यादपरिरन्ध्रनिषोडनन पिण्डीभवद्द्विरिव स्फुरितोऽनुराग ॥ १ ॥

अथप्यपीतमुद्रो योर्थायभिरमरकाय एव बुधाः ।

उद्गाढात्ते यद्यच्छ मृच्छोच्च नामरत्नानि ॥ २ ॥

प्रकृतिप्रत्ययवाक्यैस्सप्तमसैर्निबृत्तनिगदाभ्यां ।

इति सप्ताष्टपचिभिर्नाम्ना पारायण कुर्म ॥ ३ ॥

(द्वितीका० प्रा०) अथ द्वितीयकाण्डे वर्णान् सङ्गच्छते । सदान्तः, शङ्खैर्हर्मादिभिः, उपार्हैरखिलादिभिः, सप्त वर्णमानैः पृथिव्यादिभिः, सम्पादितवर्ण इह वक्ष्यमाणः काण्डे वदितमारम्भा उदिताः ।

Ind. अथानुक्तमपि प्रसक्तानुप्रसक्ततया स+ + + + + रिति आदिशब्देन पाता-
सस्य पदम् । पातासु स्यात् स्वर्गे तु स्वर्गमन्यत्वात् । अत एव + + + रकथनम् ।

Clophon. इति काण्डप्रस्तावः । इति महान्नापीयकविचक्रवर्णि राजपण्डितश्रीरायमुकुट-
छताया टीकायां प्रथमकाण्डविवरणं समाप्तम् । १

(द्वितीयकाण्टटीकाया. खण्डितत्वाच्चेपवाक्यादिक नास्ति ।)

विषयः । अमरसिद्धतामरकोपप्रथमकाण्डव्याख्यान । द्वितीयकाण्डव्याख्या संसम्पन्ना ।

No. 862. दत्तगीता ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 27. Lines, 89 on a page Extent, 350 slokas. Character, Nágara Date, Sm. 1857. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old, some leaves are destroyed by worms. Verse and Prose. Incorrect.

Datta-gītā. An imitation of the Bhagavad-gītā, treating of the Vedānta doctrine. By Dattātreyā. The work is similar in character to the Avadhūta-gītā noticed under No. 669

Beginning. ॐ अयं योश्चवृत्तगोतामालामन्त्रस्य योगोऽथो अयिः श्रोतृणां चैव परमपूषो
देवता येनेदं पूरितं सर्वमात्मनेवात्मनोति वीजं ज्ञानाच्छ्रुतं ममरमं गगनीप-
माहमिति शक्तिर्गायत्र्यादोनि च्छन्दासि किमरोदमि (?) सातमसर्वमममिति
कीलकं स्वरूपनिर्वाणमनामयोऽहं विप्रक (?) योगमोक्षयोः स्तुतिष्ठायाः परि-
पाकमित्यर्थं जपे विनियोगः ।

End विन्दति विन्दति नहि नहि मन्यो नहि नहि तन्तु लघुषण्डम् ।
समरसमयो भावितपतः प्रभुपति चेत्यरसंभूतः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीदत्तात्रेयचिरचिता दत्तगीता समाप्ता । प्रकरणमष्टमम् ।

विषयः । १, १ प्रकरणे, आत्मज्ञानोपदेशः । १, एतत्प्रकरणोक्तपदैर्ज्ञानसाधनतत्त्वप्रति-
पादनम् । ४, ५, आत्मनो निर्वाणवत्त्वादिभावप्रतिपादनम् । ६, षष्ठ्यपेक्षया वैदा-
निकसारवाचककथनम् । ७, नित्यानित्यकतिपयपदार्थान्तेष्टकवाक्यविन्दूपदेशः ।
८, देहादिमायिकपदार्थेषु संयत्तासारलक्षणानुसन्धानादि ।

No 863. शाकलसंहिता, प्रत्यध्यायानुक्रमणिकासंहिता ।

Substance, country paper, $8\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches Folia, 54 Lines, 7 on a page Extent, 800 ślokas Character, Nagara Date, Sm 1856 Place of deposit Calcutta, Government of India Appearance, modern Prose Generally correct

Sakala Samhita The hymns of the Rig Veda according to the Sakala school The MS is imperfect and contains only the last five chapters of the seventh book of the work Every chapter has its Anu kramani attached to it.

Beginning असर्जि कश्यप परिमुवान साकमुच पञ्च नोधा अधि यत कण कनिप्रति प्रखण्ड प्रसनानीयतुर्विशतिर्देवोदासि प्रतर्दनीस्त्रपेपाद्या पञ्चाशदाद्य द्रव वशिष्ठोऽपय्यदुत्तरोत्तमव प्रथमविष्टा इन्द्रप्रमतिर्द्विपणो मन्युःपमन्युर्वाप्रच्छति कर्णमुन्मृडीको वयुक् इति चतुर्दशपराशराऽन्या कुत्सेभिर्नो द्वादशवरीष- ऋद्धा चानुद्युभ दृढन्युपान्त्या द्युतायाद्यौ रेभस्सुनुकाश्यापौ दृढत्याभोनव ते नव ॥ ५१ ॥ हरि ओम् ॥

असर्जि वक्त्रा रथ्य यथा जोधिया मुनाता प्रथमो सनीयो ।

End. अद्वे पे द्यावृष्टिर्वी ऊवेस देवा धुत रयिमस्त्रेसु वीर ॥ २९ ॥

Colophon इति शाकलसंहिताया सप्तमाष्टके अष्टमोऽध्याय ॥ इति सप्तमाष्टक समाप्त ।
विषय । शाकलसंहिताया सप्तमाष्टके अष्टावध्याया सन्ति, तत्रात्र पुस्तके (प्रथमताऽध्याय-
वद्य नास्ति । चतुर्थोऽध्यायवधिकाऽष्टमाध्यायसप्तमात्रिपर्यन्त पाठाऽस्ति तत्र)
४ अध्याये २८ दशतय । ५ ।-२२ दशतय । ६ ।-२८ दशतय ।
७ ।-२० दशतय । ८ ।-२९ दशतय सन्ति ।

No 864 सारसमुच्चयः ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia, 67 Lines, 8—9 on a page Extent, 1000 ślokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose and verse Incorrect

Sara samuchchaya alias *Yogasara Saṅgraha* A compendium of the Yoga system with details for performing various kinds of Yoga medi-
tation By Harisavaka Misra The work was compiled under the

patronage of Hridayarāma Deva, in the (Samvat?) year 1770. This is different from the *Yoga-sāra-saṅgraha* of Vijñāna Bhikṣu noticed by Dr. Hall. Contributions, p. 12.

Beginning. सख्यगाराधयतामीम पञ्चविंशतिसप्रदम् (?) ।

गुणातीतं विभुं वन्दे चतुर्विंशतितः परम् ॥ १ ॥

श्रीयुक्तभवदेवास्ते ग्रन्थे यो योगसङ्ग्रहः ।

तस्य सारं समुद्धृत्य कुर्वे सारसमुच्चयं ॥ २ ॥

श्रीलक्ष्म (तव) को नाम योगः किं फलं चास्तेत्यत आह ।

प्रज्ञामत्यवतीनानि ग्रन्थे या ब्रह्मभावना ।

प्राक्ता सा योगमाध्येति योगोऽव परिकीर्त्यते ॥

प्राधान्येन योगो नामान्तःकरणवृत्तिनिरोध एव । तदुक्तं पातञ्जले योगसिंह-
वृत्तिनिरोधः । तदा द्रष्टुः स्वरूपेणावस्थानमिति अर्थं भवः

End.

गगनमुनिचिरायुयन्त्रयुक्ते शुभेऽय्ये प्रवरसहसि मासे कृष्णपक्षे चतुर्थ्यां ।

विबुधहृदयरामैर्दोक्षितैर्वोक्ष्य सारं रचितमखिलमेतयोगमास्ते निबन्धम् ॥ १ ॥

निखिलगुणनिधानो ब्रह्मविद्वाग्भिरीयो गुरुरखिलबुधानां लोकविख्यातकीर्तिः
मततनिगममर्माचारसुलभबुद्धिर्विबुधहृदयरामो देवपूज्योऽय वा किम् ॥ २ ॥

तस्याज्ञया श्रीहरिसेवकेन मित्रेण योगस्य समीक्ष्य सारं ।

एकोल्लतं तत्प्रविचार्य बुद्ध्या योगोक्तिविज्ञाः प्रतिश्लेषयन् ॥ ३ ॥

Colophon.

रति योगसारसङ्ग्रहे समाधुपदेशो नाम समाप्तः ।

विषयः ।

नानाप्रमाणद्वारा योगाग्रव्यार्थप्रतिपादन । योगिलक्षणतत्परंशादि । ज्ञान-
भूमिकासप्तककथनादि । अज्ञानभूमिकासप्तककथनं । चिरञ्जीवितसाधकोपा-
धेयः । योगोपयोगिभरीररचादिकथनं । जरायुभरीरोत्पत्तिक्रमः । भरी-
रस्थचक्रकथनं । इडापिण्डलादिनाडोकथनं । मूर्धहृदयादौ अयोध्यामयुरादि-
सप्तपुरोषां भावना । नासाग्रे प्रयागस्य, सुषुम्णायां सरस्वत्या, अग्न्यादीषु
नर्मदानन्दनाड्य भावना । मनोबुद्धिचिन्तादौ चन्द्रधनुर्मुखवायुदेवादिदे-
वताविशेषभावनादि । लिङ्गमूलस्थसाधिताननायो नाभिस्थपूरकनाड्यो हृद-
यस्थानाहतनाड्यः कण्ठस्थविग्रहनाड्यो धूमध्यस्थानास्यग्रस्य मूर्धस्थसहस्र-
दलचक्रस्य च स्रक्पादिवर्णनं । त्रिंशदादिशायावृत्तिविशेषक्रमेण आकाशा-
दितत्त्वाग्रपूर्वकजीवधमनोक्तिः । अहोरात्रयासमुत्था । पद्भिः शायैरेका
पल्लः पञ्चाधिकमतत्रयाधैरेका घटिका, एवं यासावृत्तिविशेषैराहोरात्रादि-
मानकथनं । अष्टप्रकारमनोवृत्तिकथनादि । आकाशादितत्त्वाग्रितजीवावस्था-

विशेषकथनं । निर्विकल्पकसमाधिभक्त्ययोगराजाष्टाङ्ककथनं । शैवमन्त्रा-
पादिधोमिनिनियमकथनं । मन्त्रिक्रमोत्पत्त्युपायविधिपञ्चदशाधनकथनं । प्राणा-
यामप्रकारः । प्राणायामाष्टव्यायुधारणक्रमः । सूर्यभेदनाद्यष्टविधप्राणायाम-
कथनं । योगसंज्ञाव्याप्त्युत्पत्त्युत्पत्तिनि । देवसंज्ञां धौतीवक्तिप्रभृतिपट-
कर्मकथनं । मन्त्रादिदिदशमुद्राकथनं । इन्द्रियवर्गनिरोधकप्रत्याहारकथ-
नादि । ध्यानसूत्रादि । पञ्चप्रकारधाराणासूत्रादि । समाधिप्रकारादि-
कथनम् ।

No 865. बौधायनचातुर्मास्यसूत्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches Folia, 15 Lines, 11—12 on
a page Extent, 375 slokas Character, Nagara, Date, ? Place of de-
posit, Calcutta, Government of India Appearance, slightly soiled Prose
Generally correct

Baudhāyana-Chaturmāsya-sūtra A portion of the Kalpa Sūtra of
Baudhāyana, treating of the quadrimensal fast, beginning from the full-
moon of Phālguna, or Chaitra This fast became the *Vassa* of the
Buddhists, and was observed during the four months of the rainy season,
beginning with the full-moon in Ashadha In modern Hinduism, a
similar fast is enjoined which commences on the eleventh of the waxing
moon in Āśāḍha, and terminates on the eleventh of the waxing moon in
Kartika, the period being sacred to Vishnu, who is then supposed to be
asleep on a fig leaf floating on the great ocean It is known by the
Vedic name of Chaturmāsya

Beginning वैश्वदेवविभिर्न्यस्यमाणे भवति फाल्गुन्या वा चैत्र्या पौर्णमास्या नक्षत्रयोग
इत्येकं चाङ्गदमयने आपूर्यमाणपक्षस्य पुण्याहं प्रयुञ्जीतेति ।

End तेन शक्यं तेन रात्र्यामिति पुरस्तादेवायेत्य दक्षिणतोऽथ पश्चादधोतरतो
ऽधोपरिष्ठित् सन्निष्ठते सुनावीरीया हवीर्ध्वनुवत्सरीणाः सस्त्रिमाशाश्च
इत्याशास्ते ।

Colophon इति बौधायनचातुर्मास्यसूत्रम् ।

विषयः । फाल्गुनस्य चैत्रस्य वा पौर्णमासीमारभ्य चतुर्थं मासेषु कर्तव्यकतिपयविधेरनु-
क्रमेणाज्ञेयः ।

No. 866. भावविशोधिनी, कातोयत्रैतसुत्रद्वतीयाध्यायस्य
कर्मभाष्यटीका ।

Substance, country paper, 9½ X 1½ inches. Folia, 42. Lines, 10—11 on a page. Extent, 1050 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Prose. Incorrect.

Bhāva-viśōdhi-nī. A gloss on the commentary of Karka Upādhyāya, on the Kalpa Sūtra of Kātyāyana. By Ātmārāma Bhaṭṭa, son of Jayakṛṣṇa Bhaṭṭa. The MS. is incomplete and comprises only the third chapter.

Beginning. होवाचमिह कर्म द्वितीयेऽनुविधायेदानीं तस्मिन्मनुविधानं द्वितीयमारभते
‘छत्रकारः । हो० ४० । ननु होत्रपदनशब्दे न स्यादित्यत आक्षिप्यते इत्यत
आह । होतेति ।

End. श्रीमदाचार्यवर्माणां वरेण्येन विनिर्मितं ।
सूत्रे कर्मण्यद्वाप्यमभाषि न्यायसंयुतम् ॥ १ ॥
तत्राद्याचार्यवर्माणां टीका भावविशोधिनी ।
द्वितीये विदुषा यस्यां सन्त्यक्ता पञ्चपातनाम् ॥ १ ॥
पुनरुद्घाटयता भूया यद्येवं न्यायवर्त्मनि ।
तस्यैव न्यायसंगेण सत्तमं नैव दोषदं ॥ २ ॥
दोष उद्घाटयतां वाच दोषा नै नास्ति तत्र तु ।
अथ नोद्घाटयते दोषो रास्यदोषविमोचनदेः ॥ ३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवत्पञ्चमस्यमहाप्रारम्भविद्विजायां त्रैतकातोयसुत्रकर्मभाष्य-
टीकायां भावविशोधिनीयां द्वितीयाध्यायः ।

विषयः । कातोयत्रैतसुत्रद्वतीयाध्यायकर्मभाष्यार्थविवरणम् ।

No. 867. दैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहः, विधानमान्तामसहितः ।

Substance, country paper, 9½ X 1½ inches. Folia, 123. Lines, 8 on a page. Extent, 2000 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Śm. 1867. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, sealed. Prose and verse. Generally correct.

Daitanirṇaya-siddhānta-saṅgraha. An epitome founded on the Daitanirṇaya, a treatise on various facts and fates, by the author's grand-

father By Bhānu Bhṛṅga, son of Nilakantha Bhṛṅga The feasts and fasts noticed are Navaratra or nine nights fast, Chaturthī, fourth of the wane, Panchamī 5th of the waxing moon, Janmāśtamī, birthday of Krishna, Ekadasi, fast on the eleventh of the moon, Srāvaṇa-sukla chaturdasi, tying of a thread on the arm on the 14th of the waxing moon in Srāvaṇa Nṛsiṃha chaturdasi, a fast in honor of the man lion incarnation, Śiva ratī, fast of Śiva, Srāvaṇa sukla pūrṇimā, Holi, Savitṛi vrata, a fast in celebration of the constancy of a celebrated female, Sankṛānti, or conjunctions of months, duties during eclipses, mourning, impurity to relations caused by birth, Śrāddhas, Śapindikārāṇa, sacred fires at śrāddhas duty on the death of both parents on the same day, con cremation, Agnyādhana, Nityahoma, adoption, pilgrimage, persons bound to offer the funeral cake, flesh meat for Brahmans, gifts, expiations, various kinds of weights and measures, &c Annexed to the work is a short abstract entitled Vīdhānamālā, &c

Beginning लक्ष्मीनारायण नत्वा सीतया सहित रघु ।

महायुत नीलकण्ठ गुरो पादाम्बुज तथा ॥ १ ॥

पितामहकृतद्वैतनिर्णयार्थस्य सङ्ग्रह ।

नीलकण्ठात्मजनेच क्रियते भानुनाधुना ॥ २ ॥

तथादौ भवराजसिद्धान्त ।

विधान० प्रा० । अथ द्वादशाब्दानवलोकनविधिर्वक्ष्यते ।

दम्पती पित्रपुत्रौ च स्वधरौ धातरौ तथा ।

पितृव्यमातुलादौ च दौहित्रा भगिनयक ॥

पुत्रिका पितरौ चैव भगिनी धातरौ तथा ।

द्वादशाब्दे व्यतीते तु दूरदश गते यदि ।

एतयामेकमेकापि नाभ्यान्यमवलोकयेत् ॥

End अपरे तु अग्निस्थापनानन्तरमवाचार्यकुण्डादन्यकुण्डेषु अग्निप्रणयन कार्यं ततश्च प्रतिकुण्ड पूर्वोत्तराङ्गाणां भेदनानुष्ठानमित्याह । अथ मध्यकुण्डात् प्रणयन कार्यमिति केचित् । अन्ये तु नैर्ऋतकुण्डादित्याह ।

Colophon इति श्रीमन्मोक्षमसकभट्टनीलकण्ठात्मजभट्टभानुकृते द्वैतनिर्णयसिद्धान्तसङ्ग्रहे कालिल्लक्ष्मयुतद्वैतनिर्णय समाप्त ।

विधान० म० । पूर्वोक्तलोकितानान् विधिरथ उदाहृत ।

न चैवापूर्वदृष्टानामिति प्राञ्जसनीपिण ॥

इति विधानमालायां स्वभक्त्युज्जनायां द्वादशान्तरिनायलोकनविधि समाप्त ।

विषयः । १ प्रकरणे, नवरात्रिनिर्णयः । २, नवरात्रिपारणाप्रकार । ३, चतुर्थीपञ्चमी-
व्रतकथनादि । ४, जन्माष्टमीनिर्णयः । ५, जन्माष्टमीपारणानिर्णयः । ६, एका-
दशमीवेधनिर्णयः । ७, श्रावणशुक्लचतुर्दशीनिर्णयः । ८, वैशाखशुक्लपक्षीय-
दशमिचतुर्दशीनिर्णयः । ९, शिवरात्रिनिर्णयः । १०, सावित्रीव्रतविर्णयः ।
११, श्रावणशुक्लपौर्णमासीकर्त्तव्योपाकर्मसिद्धान्तकथन । १२, फाल्गुनशुक्लपौर्ण-
मासीकर्त्तव्यहोत्रिकोत्सवनिर्णयः । १३, सङ्क्रान्तिनिर्णयः । १४, चण्डोपवास-
निर्णयः । १५, १६, १७, मृतशौचविशेषनिर्णयः । १८, दत्तकपुत्रमरणशौच-
निर्णयः । १९, देशान्तरमृतशौचनिर्णयः । २०, अशौचसङ्करनिर्णयः । २१,
जननाशौचनिर्णयः । २२, ससर्गाशौचनिर्णयः । २३, याज्ञाधिकारिणः । २४,
साधिकादिश्राद्धनिर्णयः । २५, सपिण्डीकरणकालः । २६, सपिण्डीकरणकाल-
निर्णयः । २७, सपिण्डीशौचनिर्णयादि । २८, रितामहसपिण्डीग्रन्थनिर्णयः । २९,
अग्नौ करणेऽग्निनिर्णयः । ३०, मातापित्रोः चयाहसग्निपाते निर्णयः । ३१,
सहस्रतायादनिर्णयः । ३२, मातामहश्राद्धं भाद्रशुक्लपौर्णमास्या कार्यं न वेत्यस्य
निर्णयः । ३३, नान्दीश्राद्धनिर्णयः । ३४, अग्न्याधाननिर्णयादि । ३५, आधा-
नेऽधिकारिनिर्णयः । ३६, नित्यहोमविध्यादि । ३७, दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।
३८, तीर्थयात्रानिर्णयः । ३९, सापिण्यनिर्णयादि । ४०, ब्राह्मणस्य मास-
भक्षण विचारः । ४१, दत्ताप्रदाननिर्णयादि । ४२, कर्तुं पत्न्यां रजसलया
चयाहश्राद्धनिर्णयः । ४३, स्तेयान्यमहापातके प्रायश्चित्तः । ४४, यवपलमापादि-
मानद्रव्यनिर्णयः । ४५, कोटिहोमादिनिर्णयः ।

No 863 मुक्तावलीप्रकाशः ।

Substance, country paper, 10½ X 4½ inches Folia, 197 Lines, 11 on
a page Extent, 5900 slokas. Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Gene-
rally correct.

Muktavali-prakāśa, otherwise called *Siddhānta-muktavali-prakāśa*,
Nyāyamuktavali-prakāśa, *Muktavali-dīpikā*, *Muktavali-hṛana*, or *Dīnakarī*.
An exegesis on the *Muktavali*, an elementary treatise on the *Nyāya*. By
Bālakṛishṇa and his son Mahādeva Dīnakara Hall's Contributions, p. 74

Beginning. लक्ष्मीपादयुग्मं प्रथम्य पितर श्रीबालकृष्णभिधं

भारद्वाजकृत्ताम्बुधो विधुमिष श्रीगौरवास्याम्भुजात ।

शास्त्राशेषमत मितेन यद्यमाभिधानमुक्तावली-

गूढार्थोक्तनुते यथासति मन्त्रादेवः परेषां कृते ॥

भाषापरिच्छेदव्याख्यान चिकीर्षुः श्रीविद्यनाथपञ्चाननो निर्विघ्नपरिच्छेदे
कृतस्येयरनिर्देशरूपमङ्गलस्य शिष्या अथैव कुर्भुरिति शिष्यशिष्यायै निबन्ध
कुर्वन्प्रोत्तरं प्राचयते । चूडामणीकृतेति ।

End.

भानु ग्रन्थ परिभाषा च शास्त्रमार्गं मुक्तावलीकिरण एव पितृप्रदितः ।

*

सद्गुणभिर्दिनकरेण करेण सोऽय नीतः प्रकाशपदवीं सुधियां मुदेऽस्तु ॥ १ ॥

मुक्तावलीशकाग्रो यः स्वाज्ञानतिमिरापदः ।

तेन मनोपमायातु नीलकण्ठ सता प्रियः ॥

Colophon.

इति श्रीमद्दिनकरभट्टविरचिता न्यायसिद्धान्तमुक्तावलीदीपिका समाप्ता ॥

विषयः ।

द्रव्यगुणादिप्रपञ्चार्थप्रतिपादकस्य भाषापरिच्छेदनाम्नो न्यायग्रन्थस्य विद्यनाथ-
पञ्चाननकृतायालीकाया मुक्तावलीनाम्ना गूढार्थानां विवरणम् ।

No. 869. ध्रुवचरितं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 17 on a page. Extent, 180 *śloka*s. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Dhruvacharita. A poetical life of Dhruva, son of king Uttānapāda, who was deprived of his inheritance by a step-mother. By Jayakṛishṇa.

Beginning. भर्त्से त्रियः प्रवरपद्मभुवोऽपि पिबे तस्मै नमो भगवते भवभीतिहन्ते ।

येनासरेन्द्रपदतोऽपि पदेतिरस्यै सुस्थापितः स्वपदपद्मरतिर्हतामौ ॥ १ ॥

स्वायम्भुवाभिधमनोस्तनयः किलाधीदुत्तानपाद इति तस्य सुतः सुनीत्यां ।

राजा यदासनगतः सुतमुत्तमन्तमङ्गे निधाय मुदमाप तदान्तिकस्य ।

बाल भुवं शिशुतयासनमादवहन् नादातुमैश्वर्यशः क्षणीचित्तु वा ॥ २ ॥

स्वचान्तरे सुवचिराह सुतं सपत्न्या रे मूढधिष्यन्मिदमुत्तमसुतमस्य ।

तद्गच्छ धाम्नु तपसा तमनायबन्धुमाराधयामुहि समोदरमिष्टसिद्धौ ॥ ४ ॥

End.

श्रीलक्ष्मणादपरिचारकबाललक्ष्मणबालेन या विरचिता जयलक्ष्मणान्ना ।

सेय ध्रुवानुचरितेण विचित्रपद्या भूयान्मुदे विरचना सुधियामजस ॥ ८९ ॥

Colophon. श्रीमद्भगवत्परिचारकसत्कुलप्रसूतजयलक्ष्णविरचिता श्रीमद्भगवत्प्रसादसमासा-
दितभुवपदभुवचरितरचना सदा सतां मुदे भूयात् ।
विषयः । . उत्तानपादाभिषयस्य राज्ञः पुत्रस्य भुवस्य तपचर्यादिवरिवर्णनम् ।

No. 870. प्रह्लादचरित्राष्टतत्प्रकरणं, श्रीलक्ष्णसोचसहितं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches. Folia, 5. Lines, 16 on a page. Extent, 180 slokas. Character, Nagara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, old. Verse. Generally correct.

Prahlādacharita. A poetical life of Prahlāda, son of Hiranyakasipu, who, in early youth, devoted himself to the adoration of Vishnu against the wishes of his father, on account of which he was subjected to very rigorous treatment, and several times exposed to death; but through the grace of Vishnu, he always escaped unhurt. By Jayakrishna. At the end of the work there is a short hymn to Kṛishṇa.

Beginning. आविर्बभूव यः सभादाविष्कृतं स्वैभव ।

स जयत्यजितोऽजयं प्रह्लादवरदो हरिः ॥ १ ॥

लक्ष्मीश्चमिहपादालमवमत्य सुखप्रदम् ।

चेतोमिलिन्दमन्दल कि रे भमधि मन्दिरे ॥ २ ॥

इन्द्रादिकान् किल पुराखिललोकपाला-

त्रिर्जित्य यः खलु चकार गताधिकारान् ।

दैत्याधिपोऽतिबलवान् भुवनत्रयेऽपि

नाम्ना हिरण्यकशिपुः स बभूव भूयः ॥ ३ ॥

तस्यात्मजोऽजपदसक्तधियां समाजे

प्रह्लाद इत्यभिषया प्रयितोऽभवच्च ।

भालोऽप्यबालमतिरादरतः सदा यः

श्रीशङ्कतेरितरविष्मृतिमोल आसीत् ॥ ४ ॥

(श्लो० प्र०) प्रमत्तुर्भ्य रमाकान् प्रपन्नानिहर प्रभो ।

छपालो पादि बाल नामपराधकुलाकुल ॥ १ ॥

End.

श्रीमद्रमेशपरिचारकबाललक्ष्णबालेन यद्विरचितं जयलक्ष्णनाम्ना ।

तच्छ्लोचमिहपदवैभवचारुचिबं प्रह्लादसचरितरमात्मवतां मुदेऽस्तु ॥ १० ॥

श्रीमत्परिचारकसंस्कृतप्रसूतजयकृष्णरचित श्रीमद्भूमिचप्रसादसम्पन्न ।

श्रीमत्प्रज्ञादसचरित श्रीमद्भगवत्परायणाना सता सदा मुदेऽस्तु ॥ १८ ॥

Colophon इति श्रीमतप्रज्ञादचरितान्तप्रकरण सम्पूर्णम् ।

(श्रीक०परि०) परिचारकवशजन्मना जयकृष्णेन कृतो हरिस्तव ।

हरिपादविहारिचेतसा सृजनाना भवतु प्रमोदकृत ॥ १९ ॥

इति श्रीजयकृष्णेन विरचित श्रीकृष्णसौत्र सम्पूर्णम् ।

विषय । ' चिरण्यकमिपुदेत्यपुत्रस्य प्रज्ञादनाम्नसरिचवर्णनम् ।

No 871 योगशताभिधानं, वा धन्वन्तरिगुणगुणयोगशत ।

Substance, country paper, 11½ × 7 inches Folia, 12 Lines, 7 15 on a page Extent, 600 s'lokas Character, Nagara Date, Sm 1897 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, slightly soiled Verse In correct

Yoga-s atubhudhana alias Dhanvantari gunaguna yogas ata A work on the practice of medicine, treating of various kinds of fevers, dysentery, derangements of wind and blood, worms in the intestines, gonorrhoea, diseases of women, pregnancy, diseases of the mammae, diarrhoea, asthma, itch, diseases of the eyes and the ears, boils, diseases of children, &c —Anonymous

Beginning प्रणम्य धन्वन्तरिमादिदेव वर मुनीनामपि भालिहोत्रम् ।

परापकाराय सता हिताय करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ १ ॥

छक्कस्य तन्त्रस्य गृहीतधाम्ना चिकित्सना विप्रहतस्य दूर ।

विदग्धवैद्यप्रतिपूजितस्य करिष्यते योगशताभिधानम् ॥ २ ॥

परीक्ष्य हन्तामयलक्षणानि चिकित्सितज्ञेन चिकित्सितेन ।

निरामदहस्य हि भेषजानि भवन्ति युक्तान्यग्रतोपमानि ॥ ३ ॥

शरीरनेत्रव्रणरोपणानि विषाणभूतानि च बालतन्त्रम् ।

रसायन पञ्चविधञ्च कर्म चाष्टाङ्गमायु कथयन्ति वेद्याः ॥ ४ ॥

*End रसायनसमेदास्त्रिमज्जाशुक्राणि धातवः ।

समरूपमलाम्बा(?) सङ्गतसदादयोऽपि च ॥

Colophon. इति धन्वन्तरिगुणगुणयोगशत समाप्तम् ॥

विषयः । वातपैतिककफज्वरादीनां लक्षणं चिकित्सा च । अतीक्षारादिचिकित्सा । वान-
रक्तक्षमिश्रमेक्षादि लक्षणचिकित्साकथन । स्त्रोरोगनिदानचिकित्सादिकथन ।
पूर्णमर्भिशूलक्षणानि । स्तनरोगवातव्याधिचिकित्साकथन । उदरामयव्यास-
कासादिचिकित्सा । कण्ठतिनेत्रमुखकर्णरोगादिचिकित्सा । व्रणचिकित्सा, बाल-
कचिकित्सा च ।

No. 872 मुकुन्दविजयः ।

Substance, country paper, $14\frac{1}{2} \times 5\frac{1}{2}$ inches. Folia, 53. Lines, 9—10 on a page. Extent, 1150 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm. 1909. Sk. 1774. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, soiled. Verse. Incorrect.

Mukunda-vijaya. An astrological treatise, containing rules for divining success in warfare, for calculating auspicious and inauspicious days for war; starting for employing charms for destroying enemies, &c.—By Śrī Parama, son of Yadumani, and grandson of Prayāga. The work was compiled in the Samvat year 1591, for Rājā Mukunda Sena, son of Rudra Sena, grandson of Chandra Sena, and great-grandson of Rūpanā-rāyaṇa.—The name of the Rājā's country is not given.

Beginning. अविद्यातिमिरच्छेदी विद्याकरसद्वर्कः ।

जगदानन्दकन्द वै मुकुन्दमिहिरनुमः ॥ १ ॥

कमलकुमुदबन्धु लोचने वारवत्स्य दधितजलधिपैः प्रोज्झहिताङ्गः सलज्जम(?) ।

हृतवसनमुपीतोत्तुङ्गवद्योजमोक्ष्य चुधित इव दिग्गजानन्ददण्ड मुकुन्दः ॥ २ ॥

विध्वस्तारिकुलान्धकारनिचयः श्रीरूपसारायणे

दोर्दण्डप्रधितप्रतापविभवो भूमण्डलाखण्डलः ।

शैथिल्यदायगभीरतागुणगणः श्रीखाम्बुराजाम्बुधे-

खन्द्रादयधिकः कलानिधितया श्रीचन्द्रसेनोऽभयम् ॥ ३ ॥

अर्थिभ्यः प्रतिवासरं धितरणादन्धोनिधेयेद् यम्-

खन्द्रयादतभास्कराखिलकरान् पूर्णोदयः सर्वदा ।

दुर्गाधीशविमर्दनादिव मन्वाराजाधिराजो गिरेः

क्रुद्धो वदपराक्रमो रणभुवि श्रीवदसेनखतः ॥ ४ ॥

तदीयतनयो नथै शृङ्गुरिवाभवत पार्थिव
 प्रशास्युदयपर्वतावधि धरान्तथा भूधरान ।
 सुरद्रुमनिबद्धम दृढ + + + + + मपल-
 न्ननाथपल्लभर्तुमुकुन्दसेनाभवत (?) । ५ ॥
 साचान्मुकुन्दा धरणीमवाप्य लोकानमृषामुदितान कराति ।
 वामदेवताया कमलालयाया सीमान विवादाय वपुर्यदीधम् ॥
 इति वरवर्णनम् ।

तस्याज्ञयाशेषविशेषबाध हतयतुर्षोदितसङ्करस्य ।
 सतामुद श्रीपरमेश सस्यं विनिश्चयार्थं क्रियतेऽत्र यत्न ॥
 ब्रह्मविष्णुशिवयामलागमानाकलय्य गिरिजानुमासन ।
 रण्यते खरविदा सुखावह श्रीमुकुन्दविजयो जयादय ॥
 चातुरङ्गकतरासु घातक मूलक खरविधिलु पवकम् ।
 + + + + + गमनमुक्तभूमय सफलानि जगत् पुरातना (?) ॥ १८ ॥
 श्रीमन्मुकुन्दविजये विजयैकधाग्नि सङ्ग्रामसीमि नृपत परमोदितऽग्निन ।
 घातापघातरचनाश्चित्तमन्त्रयन्त्राध्याय समाप्तिमगमत किल सप्तमाख्यः ॥ १ ॥
 धार्या गल वक्ष्यि चावधार्या खरोक्तिमुक्तामणिचक्रमाला ।
 आचार्यसञ्चारकभट्टिचारसभाचमत्कारकरी प्रकाशा ॥ २ ॥
 आसीत् प्रयाग इव पुण्यतनुः प्रयाग सङ्गुतर्विदित एष स पारद्व्या ।
 विश्वापकारकषणानिलयापयाग साचादधाचज इव प्रथित श्रुतिव्याम ॥ ३ ॥
 तस्यात्मजो यदुसण्ठिर्मुनिस्तपाभि प्यातो यमाभिरधिको विबुधाप्रणी सः ।
 कान्तन्त्रकायगणितागमसंज्ञिताना व्याख्यालदक इह तर्कविशुद्धि ॥ ४ ॥
 तत्पुत्र परम पविचहृदय पात्रे धरिबीतले
 काव्यालङ्कृतिकोपभूषणमणिसर्केष्वनल्पश्रम ।

ज्योतिःशास्त्रचिकित्सितार्जितयशोरापुराणाश्रितिनी प्राक्षस (?)

यज्ञागारविभूषिते सुनिबसन विद्वद्भिर्नोदोदय ॥

खण्ड्यचन्द्रनवाग्रगन्धुगणिते १५८१ श्रीवैक्रमे भूभृता

भूत्यै श्रीपरमो मुकुन्दविजय नान्या न्यवधादमुम् ॥ ५ ॥

इति श्रीमाकद्वीपिकुलावतमपरमप्रियसेन मुकुन्दविजय हत ।

Colophon

विषय ।

शक्तिः प्रत्यक्षपतेर्जयपराजयापय कथित । तत्र १ अध्याये, च १७ १ खो
 इति पद्यखरादिचक्रद्वारा शुभाशुभफलकथनम् । २, सर्वतोभद्रचक्रादि
 शुभाशुभफलकथनम् । ३ युद्धयाचाशुभाशुभविचाराय राक्षकालानलादि

चक्रकथनं । ४, चतुरस्रमैत्रकादिशुभाशुभनिरूपण । ५, चक्षुष्यपत्रादि-
बलावलविचारकथनादि । ६, मन्त्रयन्त्रद्वारा वैरिमार्गप्रकारकथनादि ।

No 873 सर्वानुक्रमणी व्याख्या ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2 Lines, 17 on a
page Extent, 64 slokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose and verse
Generally correct

Sarvānu-kramanī-ryākyā A brief abstract of Katyāyana's Sarvānu-
kramanī, or General Index to the Vedas Anonymous

Beginning. सर्वानुक्रमणी सैषा कात्यायनमुने कृति ।

अथ व्याख्यायते भक्त्या जन्मसाफल्यहेतवे ॥ १ ॥

अथ ऋग्वेद इत्यादि तृतीयादित्रिष्टुप्पन्नक ।

इदं शास्त्रमधीयानं प्रणवार्यात्मनामिथात् ॥ २ ॥

एकपञ्चाशद्वेदे गायत्र्यं शाकलेयके ।

सहस्रद्वितीयं चैव चत्वार्येकमतानि तु ॥ ३ ॥

End रात्रौ । रात्रि । कुम्भिकशैभरः ॥ १६ ॥ सूर्या च सावित्री । सत्येन सप्त-
चत्वारिंशत्सावित्री सूर्यात्मदेवता ॥ १७ ॥ इति ब्रह्मवादिन्य ॥

Colophon इति कात्यायनकृते सर्वानुक्रमणी समाप्ता । अग्निमीले वात आवातु षड-
वर्गाग्निं नरोऽपि दृष्टतपश्चवर्गां प्रकृतान्ययस्यस्याद्यन्त द्वे विरूपे निहोता-
द्यन्त पशुरिति भृक्षा पठेत । इत्याद्यल्लायनस्यानुवाक । प्राग्भोजन समाप्तम् ।
अचक्षुः पञ्चलवाः स्युः सैकोनमतपञ्चक । ५००५९९ । आद्यन्ते पादार्द्धहतमि
त्यार्षभगवद्वाया ॥

विषय । ऋग्वेदीयानां च गायत्र्यादिइन्द्रसाक्षानुक्रमणिका ।

No 874* आरण्यपञ्चकं ।

Substance, country paper, 10½ × 4½ inches Folia, 50 Lines, 9—10 on
a page Extent, 1000 slokas Character, Nagara Date, ? Place of
deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old Prose Gene-
rally correct.

Ānyā-pañchaka, alias *Ātareya Ānyaka*. The Āranyaka of the Rig Veda This includes the Mahánámni which is generally reckoned as a part of the Āranyaka Sañhitá, a section of the Sam̐ Veda. As its name implies, it comprises five Āranyakas or parts, each of which is divided into two or more chapters.

Beginning of the 1st Āranyaka. भूमिमुपसृग्नेदयः इडा नमः इडा नमः इत्यादिकः, भान्ति सुभान्तिर्भवेत्यन्तः सप्तदशपङ्क्त्यात्मकः भान्तिपाठः। ततः प्रथमारण्यकारम् । ओ३म् । अथ मन्त्राव्रतमिन्द्रो वै वृष चत्वा मन्त्रानभवत्पञ्चमन्त्राव्रतस्य मन्त्राव्रतम्—

End of the 1st Āranyaka. समानोदर्कं समानोदर्कं वाऽ एतच्चरेत्स्याज्ज्ञो रूपमज्ञो रूपम् ॥ ३ ॥ २२ ॥ इति पञ्चमोऽध्यायः । ओ३म् । इति प्रथमारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 5 chapters.

Beginning of the 2nd ditto. ओ३म् । एष पन्थाः एतत्कर्मैतद् व्रतैतत्सत्यम्—

End of ditto. स्वर्गे लोके सर्वान् कामानाद्यामृतः समभवत् समभवत् ॥ २५ ॥

ओ३म् ॥ इत्येकादशोऽध्यायः ॥

ॐ वाङ्मे मनसि प्रतिष्ठिता मनो मे वाचि प्रतिष्ठितमाविरादीर्मे रधि । वेदस्य म आषोच्च । नृते मे मा प्रदासीरनेनाधीतेन । अदोराचान्त्वन्दधाम्युत वदिष्यामि सत्य वदिष्यामि तन्मामवतु तदक्तारमवत्वचतु सामवतु वक्तारमवतु वक्तारम् ॥ २६ ॥ ओम् । इति द्वादशोऽध्यायः । इति द्वितीयारण्यकं (समाप्तम्) । It contains 7 chapters.

Beginning of the 3rd ditto. ओ३म् । अयातः संहिता वा उपनिषत्पृथिवो पूर्वरूपं यौवनरूपम्—

End of ditto. स एवाण्यथा एताः संहिता नानुन्नेवाग्निने प्रतूयाद्वाभवत्परयाग्निने नाप्रज्ञ इत्याचार्योऽ आचार्योः ॥ ६ ॥ १२ ॥ इति चतुर्दशोऽध्यायः । ओ३म् ॥ इति तृतीयारण्यकं समाप्तम् ॥ It contains 2 chapters.

Beginning of the 4th ditto ओ३म् । विदाम सधवन्विदा गानुमनु शशिधो दिशः । मिचा मधीनां पते—

End of ditto एवा हि मज्ज्ञो वशी हि मज्ज्ञो वशीऽ अनु । आपोमन्याय मन्यवे उपो मन्याय मन्यवे । उप हि विवृषा । विदा सधवन्विदो३म् ॥ १ ॥ इति पञ्चदशोऽध्यायः । ओ३म् । इति चतुर्थारण्यकं समाप्तम् । It contains 6 chapters.

Beginning of the 5th ditto. ओम् । मन्त्राव्रतस्य पञ्चविंशतिसामिधेन्यः एकविंशतैः प्रागुपनिषत्प्रायः—

निभिन्नाऽवयवतादुपतिरिति अत्र परं दुःसकलं शास्त्रं निर्णयितं अथ विप्रः
मन्यव्यावृत्तिः यमानाधिकरणं यावन्नकं विषयधर्माणं एकविज कान्तपदवा युतं न
नाधिकरणं चैतु अधिकरणमवच्छेदकमुपलक्षणेन निबन्धितं नृणां एव वा
धिकारस्येता विप्रत्याम तिरधिकरणत्वं न मन्मथुर्न संज्ञा निबन्धितं विप्र
प्राप्तिर्मेव बाधः सुवन्निधिः अविद्यमानाया राधराधयोः सर्वे वक्ष्यन्ते तस्मिन्निधिः
साधना निमित्तनात्मकं शास्त्रं निमित्तं अत्र द्वितीयधराया वद्यावन्नधराधराः न
दृष्ट्या यमस्तु वस्तु प्रकाशिनः ॥ बाधति शिवादिना विरचितं सन्नप्यदायं निमित्तं
मन्वन् १४ ॥ ७ वाच्यमाद्यं विप्रं अनन्तरं सन्नप्यं निमित्तं अदि नष्टे कल्पवल्लीसु
त्रधामादशा नीत्याः गोविन्दस्यात्मनि न गदाभावात् निजकथा यथा यथा यथा यथा यथा यथा
निमित्तत्वात् ॥ ८ ॥

End of ditto नास्मिन्नकथा वदेत । नास्य रात्रौ च न च कीर्तयिष्यदिति वा
एतस्य महतो भूतस्य नाम भवति । याऽस्यैतद्व नाम वेदं ब्रह्म भवति ब्रह्म
भवति ॥ २ ॥ १२ ॥ It is divided into 3 chapters.

Colophon ॐ । इत्यष्टादशोऽध्यायः । इति पञ्चमारण्यक समाप्तम् ॥

विषय । १ आरण्यके ५ अध्यायाः । १।६-१२, (०) अध्यायाः । १।१२-१४ अध्यायो ।
४।१५, -(१) अध्यायः । ५।१६, -१८, (२) अध्यायाः । सर्वे एते अध्यायाः
मिलित्वा अष्टादश भवन्ति । अथ खण्डभेदस्यध्यायमन्त्रैकमस्ति ।

No 870. सप्तपदार्थी ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches Folia, 10 Lines, 10 on a
page Extent, 180 slokas Character, Nagara Date Sm 1485 Place of
deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, old and decayed P.ose
Generally correct.

Saptapadārthī A brief summary of the seven categories of the
Vaiśeṣika philosophy The categories are matter, quality, motion,
generality, speciality, aggregation, and negation By Sivaditya There
are two commentaries extant on this work, one entitled Mītabhashinī by
Mādhava Sarasvatī, and the other, Saptapadārtha Vyākhyā, by Hari
The MS is 416 years old. Hall's Contributions, p. 74

Beginning प्रारभ्यते शास्त्रमनुत्तमं सर्वार्थमप्यभिनिदानयुक्तं ।
महेष्पादाम्बुजरण्जुष्टप्रसादपुण्ड्रे शिवाग्रमालिना ।
हेतव जगतामेव ससारार्णवमेतवे ।
प्रभवे सर्वविद्यानां शश्वत् गुरुवे नमः ॥
प्रमितिर्विषया पदार्थाः । ते च द्रव्यगुणकर्मसामान्यविरूपसमवायाभावाख्या-
सप्तैव ।

End सद्गुह्येण धरा यावद्यावत् सप्तधरा धरा ।

तावत् सप्तपदार्थीयसंस्तु वस्तुप्रकाशिनो ॥

Colophon इति शिवादित्यविरचिता सप्तपदार्थी लिखि + +

विषय । द्रव्यगुणकर्मसमवायाभावादिषप्तपदार्थनिरूपण ।

No 876 पवमानहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folio, 7 Lines, 9--10 on page Extent, 105 slokas Character, Nagara Date, Sk 1713 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose Generally correct

Paramana homa vidhi Directions for performing the Pavaman homa for the expiation of sins Anonymous

Beginning अथ पवमानहोमविधि । इदं द्विधानभाष्ये । पवमानमन्त्राणां जपादिनां सर्वतपोभ्यै श्रेष्ठं श्रूयते ।

End एवमशीत्यधिकद्विशताक्षर एकोनविंशत्यक्षराणाञ्जितस्य सम्पद्यते ।

Colophon इति पवमानहोमविधिः ।

विषयः । मन्त्रापातकोपपानकादिभिराचार्यैः कृतस्य पवमानमन्त्रजपस्यादौ भूतहोमविधिः कथनः ।

No 877. छन्दोमञ्जरी ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folio, 1 Lines, 34. Extent, 50 slokas Character, Nagara Date ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Chhandomanjarī A treatise on Vedic metres This is entirely different from the elementary treatise on versification, of this name by Gangādāsa, son of the physician Gopaladāsa, which has been repeatedly printed in Calcutta

Beginning अथ छन्दोमञ्जरीप्रारम्भः । अथ अतिजगत्यादिषु प्रवर्गं पादविशेषा अनुक्रमण्यन्तरात्ता उपपद्यते ।

End यवमथा ८ । ८ । १२ । ८ । ८ म यच्चिद्यस्य चर्कति ॥ १ ॥

* Colophon इति छन्दोमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । गायत्र्यादिधैरिकछन्दसामुदाहरणीभूतानां ऋचा प्रतीककथनं, तेषां नामोद्गमपूर्वकपादाक्षरव्यवस्थाकथनञ्च ।

No 878 योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 6 Lines, 12 on a page Extent, 200 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Yoges'i sahasranama-stotra A metrical list of the thousand names of Yoges'i, a form of Durga. This is a fragment of the Rudra jamala Tantra.

Beginning या तुरीया परा देवी दोषत्रयविवर्जिता ।

सदानन्दतनुं शान्ता मेवाहमहमेव सा ॥ १ ॥

यस्यां सुखरसादय चोयन्ते भवभीतय ।

ता नमामि जगद्धात्री योगिनी परयोगिनीम् ॥ २ ॥

End. सत्यं सत्यं पुनः सत्यमुदित्य भुजमुच्यते ।

नानया सहशी विद्या न देवी योगिनीपरा ॥ ०३ ॥

Colophon इति श्रीब्रह्मसमलन त्रे विष्णुहरमवादे योगेशीसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

देवी भक्तजनत्रिया सुवदना खड्ग पात्र तथा

खर्णालह्वरलाङ्गल कुमुदल इतिर्दधाना त्रिय ।

विद्युत्काटस्त्रीन्दुकान्तिममला दन्तासुरान्मूलिनी

ब्रह्मन्दायमिवन्दिताश्च वरदा योगेश्वरी ता भज ॥

विषय । योगेशीदेवीसहस्रनामस्तोत्रं, तत्पाठफलकीर्तनम् ।

No 879 शैलकोक्तवास्तुशान्तिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia 3 Lines, 12 on a page Extent, 120 slokas Character Nagara Date, S K 1718 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct.

Shailakotavarastus'anti prayoga Directions for performing certain rites and ceremonies for the purification of the nine planets, on the occasion of taking possession of a new dwelling The directions follow the rules of Shailaka Anonymous

Beginning. अथ शौनकोक्तवासुमान्निप्रयोगः लिख्यते । उक्तक्रमेण गृह निर्माय ज्योति-
शास्त्रोक्ते शुभ मुहूर्ते प्रवेशसमयात् प्राक् सपत्नीको यजमानः हस्तनित्यक्रिय
इत्यादि ।

End. ब्राह्मणेः सद्य पुण्याच्च वाचयित्वा ज्योतिषिक् सन्नाय ।

Colophon. इति शौनकोक्तवासुमान्नि. समाप्ता । (असमाप्तिकाक्रियाप्रथेमात् अस्य समाप्ते
सन्देहः)

विषयः । गृहमान्निप्रयोगकथन ।

No 880 यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches Folia, 2 Lines, 15 on a
page. Extent, 50 slokas Character, Nágara Date, S'k 1747. Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Prose Generally
correct

Yajnopavita-nás'a-práyas'chitta-prayoga. Rites to be performed
for the expiation of the evil resulting from the accidental destruction,
breaking, or soiling by contact with impurities, of the Brahmanical
thread. Anonymous.

Beginning अथ यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्त । रत्नमालाया । यज्ञोपवीते चूडिते दग्धे नष्टे
कटेरघस्ताङ्गते । अथ्यज्ञोदधिस्नानपिष्टमाह्नयवादान विना चालनार्थमपि
कण्ठादुत्तरिते भूचपुटीर्षात्सर्गकाले कर्णे यज्ञोपवीताधारणे रत्नक्षेपापुरामास-
विष्णुवादिभिः पश्यते तस्य त्याग कृत्वा प्रायश्चित्तमकृत्वा नूतनयज्ञोपवीत
आरभ्येत् ।

End स्निग्धकृदादिहोमशेष समाप्य यज्ञोपवीत समन्तक धारयेत् ।

Colophon. इति यज्ञोपवीतनाशप्रायश्चित्तप्रयोग ॥

उपवीत यज्ञनष्ट गायत्र्याहृतं ऊनेत् ।

प्राजापत्य चरेद् यद्वा यद्वा गोदानमियते ॥ इत्येकप्रकारः ।

विषयः । यज्ञोपवीते नष्टे चूडिते अमेधोपहते तत्र प्रायश्चित्तविधानः ।

No. 381. गायत्रीहृदयं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 2 Lines, 17 on a page. Extent, 200 ślokaś. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

Gāyatrī-hridaya. Origin, derivation, and meaning of the Gāyatrī, related by Brahmā in reply to a query of Yājñavalkya. This is a Purānic account, different from No. 442.

Beginning. अथ गायत्रीहृदयं । नमस्कृत्य भगवान् याज्ञवल्क्यः स्वयम्भुव परिप्रच्छति ।
त्वन्ने ब्रूहि भगवन् गायत्र्युत्पत्तिं तुरीयेयं योतुमिच्छामि ब्रह्मज्ञानोत्पत्तिं प्रकृतिं
परिप्रच्छामि ।

End. (खण्डितत्वाच्चेपवाक्षादिकं न प्राप्तं) ।

विषयः । गायत्र्युत्पत्ति—गायत्रीर्षादिकथनं ।

No. 332. गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folium, 1. Lines 19. Extent, 42 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1747. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and Verse. Generally correct.

Gāyatrīya-aṣṭottara-s'ata-dīvyā-nāmāmṛta-stotra A hymn in praise of the 108 names of the Gāyatrī. This is apparently an extract from a Tantra, and, according to it, Viśvāmitra recites the hymn for the edification of Rāma.

Beginning. अस्य श्रीगायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतमहामन्त्रस्य ब्रह्मविष्णुमहेश्वरा ऋषय
ब्रह्मकुःसामाथर्वानि चन्दामि गायत्रीसावित्रीसरस्वत्यादयो देवता इत्यो वी-
जानि स्रताः शक्तयः, चञ्चल्यः कीलकं मम गायत्रीप्रसादसिद्ध्यर्थे अने
विनियोगः ।

End. रोगिणी रोगशमन सर्वार्थप्रवर्द्धन ।

किमव वञ्चनोक्तेभ्यो स्तोत्रं सर्वस्य दर्शन ॥ १३ ॥

Colophon. इति श्रीविश्वामित्रराघवसंवादे गायत्र्यष्टोत्तरशतदिव्यनामामृतस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्र्या अष्टोत्तरशतनामकथनं ।

No 893 अश्विस्तुतिप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches Folium, 1. Line, 18 Extent 22 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, now Prose Generally correct

Ashvina idha prajosa Directions for performing a rite for the purification of the bones of a deceased parent, in order that thereby the spirit of the parent may be translated to a higher and happier region Anonymous

Beginning अश्विस्तुतिः । पृथगिहो मम पितृभ्याम् भोचपदभ्यर्गवापननुभूय विष्वा पदभ्याम्पदवीप्रातृधनमिहस्तुतिविधानं करिष्ये ।

End. उदीरयति मन्त्रेण तिष्ठान्नाष्टमन्त्रं होमं कुर्यात् । ततो खानं कृत्वा दक्षिणं दद्यात् ।

Colophon इत्यश्विस्तुतिप्रयोगः ।

विषय । मातुः पितृयास्त्रिधादाय पवित्रस्थानं तद्विधेयस्य प्रयोगः ।

No 884 गायत्रीपञ्जर, गायत्रीवर्णजस्तोत्रमह्यं ।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches Folia, 6 Lines, 13 on a page Extent, 220 slokas Character, Nagara Date, Sh 1746 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, now Prose and verso Generally correct

Gāyatrī panyara Origin and derivation of the Gāyatrī and the merits of repeating it An extract from the Vasiṣṭha Saṁhitā Annexed is a hymn in praise of the Gāyatrī - Anonymous

Beginning अथ गायत्रीपञ्जरप्रारम्भः । भगवन्तं देवदेवं ब्रह्माणं परमेष्ठिनम् ।

विधातारं विश्वज्ज पद्मयानि प्रजापतिम् ॥ इत्यादि ।

(गायत्रीस्तोत्रम्) । अथ गायत्रीवर्णप्रारम्भः । ॐकारस्य त्रयं रूपं येन पौतञ्जं लोहितम् ।

End किमत्र बह्वेकं नृणां नारदं नमस्कृतम् ।

यं यं चिन्तयते कामं तं तं प्राप्नोति निश्चितम् ॥ ११४ ॥

Colophon इति श्रीमद्भट्टमहोदयः ब्रह्मनारदमवाहः श्रीमद्गायत्रीपञ्जरं समाप्तम् ॥

(गायत्रीस्तोत्रसमाप्तिवा०) । गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं प्रत्यहं पठते नरः ।

सर्वपापविशुद्धात्मा ब्रह्मलोके मर्त्योयते ॥ २० ॥

इति गायत्रीवर्णजं स्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥

विषयः । गायत्रीध्यानादि, गायत्रीवर्णफलं, रतत्पादफलकथनादि च ।

No. 885. विश्वामित्रकल्पः ।

Substance, country paper, 12 X 4½ inches. Folia, 38. Lines, 4 on a page. Extent, 1600 ślokaś. Character, Nāgara. Date, S'k. 1746. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse. Generally correct.

Viśvāmītra-kalpa. A Smṛiti treatise. Contents: meditation of the divine soul immediately on waking from sleep in the morning; meditation of some tutelary divinity; brushing of the teeth and other morning duties; bathing; putting on rosaries of Rudrākṣa; purification of the body by mantras; the three Sandhyā prayers; reciting of Vedic mantras; purification of food; offerings to the Viśvadevās; offerings to cows; rules for eating; proper and improper food; altar for the ceremony of initiation in the Gāyatrī; rules for initiation; purification of one's self by repeating the Gāyatrī; diurnal duties; Gāyatrihoma, &c.—The work professes to be a part of the *Viśvāmītra-Saṁhitā*, which, however, is a little-known treatise—at least, it has been nowhere quoted.

Beginning. अथ विश्वामित्रकल्पप्रारम्भः । अथ नित्यविधानम् ।

प्रातस्तुत्याय कर्त्तव्यं यद् द्विजेन दिने दिने ।

तमहं भुम्भवक्ष्यामि द्विजानामुपकारकम् ॥ १ ॥

End. अहोनादिकं कर्म जपो द्विगुणं उच्यते ।

तर्पणं मार्जनं चैव भोजनं च चतुर्गुणम् ।

Colophon. इति विश्वामित्रकल्पे नित्यनैमित्तिकादिगायत्रीपुरयरणविधानं समाप्तम् ।

विषयः । प्रातस्तुत्यायाश्चिन्तनप्रकारः । देववाधानप्रकारः । दम्भधावनादिशतः शतम् । स्नानविधिः । वस्त्राद्यधरणविधिः । भूतशुद्ध्यादिप्रकारः । चिकित्सामुद्रा-
विधिः । वेदादिमन्त्रपाठरूपप्रश्नप्रश्नकथनादि । अन्नशुद्धिप्रकारादि । प्रभु-
ताश्च होमप्रकाररूपवैयदेवकथनादि । भैषज्यादिकथनम् । भोजनविधिः ।
भक्ष्यद्रव्यविधिनिर्देशः । दीपार्थं वेदीनिर्माणम् । दीवाप्रकारः । गायत्रीपुर-
यरणविधिः । नित्यकर्त्तव्यकर्मविधिः । गायत्रीमन्त्रेण होमविधिः कथमादि च ।

No. 886 गायत्रीस्तवराजस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 13 on a page Extent, 65 slokas Character, Nagara Date, S k 1745 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Gayatrī-stavarāja-stotra. A hymn in praise of the Gáyatrī, an extract from the Visvamitra Sañhita

Beginning अस्म्य श्रीगायत्रीस्तवराजस्तोत्रमन्त्रस्य नूतनमष्टिकर्ता विश्वामित्र ऋषिर्गायत्री
चन्दो नानाचन्द्रासि सकलजननी चतुष्पदा गायत्री परमात्मा देवता इत्यादि ।

End विश्वामित्रसमुद्भूत हितकर सर्वार्थसिद्धिप्रद
स्तोत्राणां परम प्रभातसमये पारायण नित्यम् ।
वेदानां विधिवादमन्त्रसकला सिद्धिप्रदा सम्यदा
सम्प्राप्नोत्यपर समस्तसुखदा(?) आयुष्यमारोग्यदान ॥ १५ ॥

Colophon इति श्रीविश्वामित्रसंहिताया परमरक्षस्य गायत्रीस्तवराजस्तोत्र सम्पूर्णं ।
विषय । गायत्र्या स्तुति ।

No 887 ऋग्वेदसंहिताहोमविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia 10 Lines, 10—11 on a page Extent, 300 slokas Character, Nagara, Date, S k 1744 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, New Prose and verse Generally correct.

Rigveda-saṅhita-homaṛdhi. Directions for performing Rig Vedic homas, according to the school of Vashaka.—The first two pages contain some excerpts unconnected with the text The work begins on the 3rd page

Beginning अथ कमलाकरभट्टवचनं । तत्र मन्त्र ।
ब्राह्मणां सन्तु वै शान्ता पापात् पान्तु समाहिताः ।
वेदानाञ्चैव दातारस्त्रातार सर्वदेहिनाम् ॥ १ ॥
(इत्यादिष्टव्यपाठानन्तरं ग्रन्थारम्भः)
भक्तोमामाधवो देवो ब्रह्मणे च स्वयम्भुवे ।
ऋग्वेदमन्त्रद्वयं योनकादिभ्य एव च ॥ १ ॥

अग्निषानादिक इष्टा अग्नेदे देवताक्रमम् ।

बालकृष्ण श्रौतियोऽत्र वक्ष्ये होमविधानकम् ॥ १ ॥

- End. ज्ञानवेदाग्नि १ । सूर्य २ । भावहृत् ३ । सञ्ज्ञान ४ । ऋचा ११८ । सूक्त ४६ ।
 Colophon इत्यष्टमाष्टक समाप्त । इति शाकल्यविरचिताया अन्वाधान समाप्त ।
 विषय । अग्नेदपारायणविधान । अग्नेदपारायणकरणप्रकारदर्शन । रतनारायणाङ्गी-
 भूतहोमादिकथनम् ।

No 888 गङ्गास्नानविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 6 Lanes, 10 on a page Extent, 250 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Prose and verse Generally correct

Gāṅgā-snanavidhi Directions for bathing in the River Ganges
 Anonymous.

Beginning अथ गङ्गास्नानविधिः । यानानि तु परित्यज्य भाग्य पादचरैर्नये ।

कुटिला छोटणोच्चैश्च दत्त्वा कर्पाटिकाकृतम् ॥ इति । साष्टाङ्ग प्रणम्य ।

End. गङ्गास्नानसाधनाभिहितं गोदानं दत्त्वा द्वाभ्यां ब्राह्मणान् भोजयित्वा
 तेभ्यो दक्षिणां दत्त्वा आग्निषो गृहीत्वा विष्णुं स्मरेत् ।

Colophon इति गङ्गास्नानविधिः ।

विषयः । गङ्गास्नानविधिकथनम् ।

No 889 गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 9, line 10 on a page Extent, 250 slokas Character, Nagara Date, Sk 1713 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Galārādi gaṇapati-sahasra-nama stotra A hymn in praise of Ganes'a in which a thousand epithets, each beginning with the letter ग, are strung together Siva recited the hymn at the request of his consort. The work is alleged to be a section of the Rudrayāmala Tantra

Beginning. केलासशिखरे रम्यं सुखासीनं चिलोचन ।

प्रणम्य शिरसा नाथं पार्वती पर्यट्क्षत ॥ १ ॥

त्वत्तु श्रुतं पुरा देव गणेशस्य महात्मन ।

नाम्ना सदृशं तच्चित्रं गकारादिकमिष्टदम् ॥ २ ॥

End

इति श्रुत्वा महादेवादेवी विस्मृतमानसा ।

पूजयामास विधिना गणेशरूपद्वयम् ॥ ८२ ॥

Colophon इति श्रीवद्रथामल शिवपार्वतीमवादे गकारादिगणपतिसहस्रनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । गकारादिशब्दघटितगणपतिसहस्रनामकथनम् ।

No 890 महागणपतिसहस्रनामस्तोत्रम् ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches Folia, 10 Lines, 10 on a page Extent, 200 slokas Character, Nāgara Date, SK 1712 Place of deposit, Calcutta, Babu Rajendralala Mitra Appearance, new. Verse Generally correct

Mahāganapati-sahasra nāma-stotra A hymn in praise of Ganesa in which a thousand epithets are strung together This hymn is said to have been recited by Ganesa himself at the request of his father Siva, with a view to ensure success in the battle against Tripurāsuri. It professes to be an extract from the Ganesa's Purāna.

Beginning आस उवाच । कथं नाम्ना सदृशं ख गणेश उपदिष्टवान् ।

शिवायैतन्ममाक्षस्व लोकानुपपन्नतरः ॥ १ ॥

ब्रह्मेवाच । देव एव पुरा रतिं पुरचयजयोद्यमे ।

अनर्चनाद्गणेशस्य जातो विघ्नाकुलं किल ॥ २ ॥

मनसा सविनिर्धार्यं ततस्तद्विघ्नकारणम् ।

महागणपतिं भक्त्या समभ्यर्च्य यथाविधि ॥ ३ ॥

विघ्नप्रशमनोपायमष्टच्छदपराजितः ।

सन्तुष्टं पूजया शश्वोर्महागणपतिं स्वयं ॥ ४ ॥

ततस्तस्मै स्तुतं नाम्ना सदृशमिदमब्रवीत् ।

सर्वविघ्नैकचरणं सर्वकामफलदम् ॥ ५ ॥

End.

नमो नमः पुरवरपूजिताय नमो नमो निरुपममहात्मने ।

नमो नमो विपुलदयैकमित्रवे नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥ ४३ ॥

Colophon. इति श्रीमद्भगवद्गीता उपनिषद्भाष्ये महागणपतिमहत्त्वनामस्तोत्रं सम्पूर्णम् ॥
विषयः । त्रिपुरासुरवधसमये विघ्ननिरासार्थं शिवशयने गणपतिना प्रोक्त स्तुतौयसहस्र-
नामस्तोत्रमिदम् ।

No. 891. सरस्वतीस्तोत्रम् ।

* Substance, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 5 Lane, 11—13 on a page. Extent, 150 ślokas Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Verse Generally correct

Sarasvatī-stotra. A hymn in praise of Sarasvatī, being an extract from the *Sudarśana Saṅhita* The hymn is designed to ensure the instantaneous acquisition of profound knowledge.

Beginning. अस्म्य श्रीशक्तसरस्वतीस्तोत्रमन्त्रस्य शान्दिलायन ऋषि सगवराष्ट्रन्दः श्रीशक्ता-
सरस्वती देवता महाशक्तसरस्वतीश्रेष्ठ्यर्थे जपे विनियोगः ।

End. सर्वपापविनिर्मुक्तः सुभगो लोकविद्युतः ।
वाञ्छित फलमाप्नोति सर्वलोक नात्र शस्यः ॥ १० ॥

Colophon. इति श्रीसुदर्शनमहिमाया पूर्वभागे उभामहेश्वरसंवादे मद्योमतिप्रवादसरस्वती-
स्तोत्रं सम्पूर्णम् ।

विषयः । मद्योबुद्धिप्रदसरस्वतीस्तोत्रकथनः ।

No. 892. सरस्वतीस्तोत्रं, त्रिपुरसिद्धान्तोयं ।

Substance, country paper, 12 x 4½ inches Folia, 4 Lanes, 11 on a page. Extent, 150 ślokas Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Viśvanātha Śāstri. Appearance, new Verse. Correct.

Sarasvatī-stotra. A short hymn in praise of Sarasvatī, said to have been composed by Kṣ'valāyana It is preceded by certain directions for reciting it in the way which is likely to prove most effectual.

Beginning. अथ साधारणसरस्वतीमन्त्रविधिः । छतनित्यक्रियः शक्तान्तरधरो भूतशुद्धा-
दि विधाय देशकालौ मङ्गीर्त्य ममामुककामनासिद्ध्यर्थं धारणासरस्वतीमन्त्र-
जपमह करिष्ये इति सङ्कल्पः ।

End	शारदा शारदाम्भोजवदाना वदनाम्बुज । सर्वदा सर्वदास्माक सन्निधि सन्निधिः क्रियात् ॥ ११ ॥
Colophon	इत्याश्वलायनप्राक्त सरस्वतीस्तोत्र सम्पूर्णम् ।
विषय ।	शुतधरसरस्वतीमन्त्रजपादिप्रकारः । मन्त्रसरस्वतीस्तोत्रम् । (अथ सरस्वती- स्तोत्रम् । तत्र मन्त्रसरस्वतीस्तोत्रस्य आश्वलायनः कर्त्ता ।)

No. 893 अपामार्जनस्तोत्रं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 7 Lines, 11 on a page Extent, 175 slokas Character, Nagara Date, Sk 1712 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Verse Generally correct

Apāmāryana-stotra A charm for the cure of fever, dysentery, and other diseases It is an extract from the Vishnugudharma Purāṇa.

Beginning अथात सम्प्रवक्ष्यामि अपामार्जनमुत्तमम् ।

पौलस्त्येन तथा प्राक्त दाक्षभ्यस्य च मन्त्रात्मनः ॥ १ ॥

भक्तिभावेन समूह्य प्राणिनां दितकाम्यया ।

सर्वरोगविदोषाणां नाशन मञ्जुप्रद ॥ २ ॥

योऽन्तः प्रविश्य मम वाचमिमां प्रसृता सञ्जीवयत्यखिलभक्तिधरः स्वधान्ता ।

अन्यायं हस्तचरणशयनगदादीन् प्राणाग्नेमो भगवते पुरपाय तुभ्यम् ॥ ३ ॥

End. पठतां शृण्वताञ्चैव ददाति परमां गति ।

निरपेक्षे प्रकर्षय नान्यथा सिद्धिदं द्वयोः ॥ १६० ॥

Colophon इति श्रीविष्णुधर्मोत्तरे दाक्षभ्यपुलस्त्यमवादे अपामार्जनस्तोत्र सम्पूर्णम् ।

विषयः । अरातीसारादिरोगग्रान्तिकरमन्त्रविशेषोक्तिः ।

No 894. दत्तकपुत्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 3. Lines, 9 on a page. Extent, 125 slokas Character, Nagara Date, Sk 1714 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new Prose and verse Correct.

Dattakaputra-vidhana Ceremonial rites to be observed when adopting a son By Nrisiṅha Bhatta

- Beginning अथ दत्तकपुत्रविधान । श्रानककृतौ । इदानीं सम्प्रवक्ष्यामि पुत्रसङ्ग्रहमुत्तम ।
 वन्यो मृतप्रजो वापि पुत्रार्थं समुपोष्य च ।
 आधाय विधिवद्वक्ति स्रष्टृद्योत्तेन वर्त्मना ॥ इत्यादि ।
- End. गुरवे यथाशक्ति दक्षिणा दत्वा अन्येभ्यः ब्राह्मणेभ्यो यथाशक्ति भूयसी दक्षिणा
 दत्वा यथाशक्ति ब्राह्मणान् भोजयित्वा आशिषोः शृङ्खोयात् ।
- Colophon इति ऋषिद्वन्द्वविरचिताया दत्तकपुत्रविधानं समाप्तम् ।
- विषय । दत्तकपुत्रग्रहणविधिः ।

No 895 वास्तुपूजाविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 5 Lines, 11 on a page Extent, 150 slokas Character, Nagara Date, Sk 1717 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose and verse Correct

Vastupuja-vidhi Directions for worshipping the presiding divinity of a dwelling when a new house is about to be occupied. The sage Śaṅkha is said to be the author of the work

- Beginning अथ शकलोक्तवास्तुपूजाविधिः । यथा ।
 शकलोक्तः प्रवक्ष्यामि वास्तुपूजाविधिं क्रमात् ।
 तत्रादौ मूर्ध्निचेने भूमिं सदनमिदये ॥
 निर्विवादामपामार्गकण्टकादिविवर्जिताम् ।
 मध्यं निम्ना प्राकप्रवर्णां किञ्चित् सर्वत्र उच्छ्रिताम् ।
- End. ततस्तस्मिन्नेव दिनं शुभं भुङ्क्ते प्रवश्यं ततः सोम्याह मिष्टैरिष्टैश्च वन्यभिः
 सह भुञ्जीत इति मन्त्रोक्तः चानुमानप्रयोगः ।
- Colophon. इति वास्तुपूजाविधिः समाप्तः ।
- विषयः । शकलमतानुयायिवास्तुपूजाविधिकथनः ।

No. 896. वास्तुशान्तिः, आश्वलायनगृह्योक्ता ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Fohum, 1. Lines, 20. Extent, 25 ślohas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, fresh. Prose. Correct.

Vāstus'ānta Directions for performing certain rites for overcoming the evil effects of adverse planets on a dwelling. The work professes to be founded on the rules of Ās'vālayana as given in his Gṛihya Sūtra. By Rāmakaṣha Bhaṭṭa.

Beginning इदानीं सूचोक्ता वास्तुशान्तिरभिधीयते । सा च द्विजानां पूर्वोक्ताया रीत्या समुच्यते । पूर्वोक्ताया लभ्यन्ते सखसूचोक्तैव कर्तव्या ।

End. तैः शिव वास्तुशिव वास्तु इत्युक्तम् । सुहृद्युतो भुञ्जतेति विशेषेण गृहसज्जकरणे ह्येतद्विष्यते, साधारणशान्तिवत् ।

Colophon इति श्रीभट्टरामकृष्णरचिता आश्वलायनगृह्योक्तवास्तुशान्तिः ।

विषयः । आश्वलायनगृह्योक्तषड्विंशवास्तुशान्तिविधिकथन ।

No. 897. मण्डपपूजा ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 5 Lines, 10 on a page Extent, 125 ślohas. Character, Nāgara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new. Prose. Generally correct.

Maṇḍapapūjā. Worship of the Maṇḍapa, or Hall of Sacrifice, before commencing the Agnyādhāna and other fire sacrifices The MS. is incomplete.

Beginning. कर्माङ्गत्वेन मण्डपपूजनविधिः । पूर्वस्थां दिशि मण्डपद्वारादङ्घ्रिद्वन्द्वमात्रे अयत्यन्तराणं सुदृढनामकं सुमोहननामकं वा मण्डपचिह्नितं ।

End. (ग्रेषे पण्डितनाथरामबाबूदिक न लिखितं ।)

विषयः । अग्न्याधानादिकार्योपनुष्ठानार्थं हतस्य मण्डपाग्न्यगृहस्य प्रतिष्ठाविधिकथनं । (मण्डपप्रतिष्ठानन्तरमेव अग्निप्रतिष्ठापन्यत्कर्मोत्तरम् इत्यने, परन्तु ग्रेषपण्डित-नाथ तद्विषयप्राप्तिः ।)

No 898 गायत्रीपुरस्सरविधिः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 8 Lines, 10 on a page Extent, 200 ślohas Character, Nagara Date, Sk 1716 Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Correct

Gayatri-purus charana-vulhi Directions for performing certain ceremonies for acquiring proficiency and mastery over the Gáyatri Anonymous.

Beginning अथ गायत्रीन्यासप्रारम्भः । ॐ ह्रा स्वात्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ अं परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा । ॐ म ह परात्परतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ।

End. गुरुभिज्ञानशुद्धिं योनिं कूर्माशयं पद्मजम् ।
लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तेऽष्टौ च कारयत् ॥
जप निवेद्य ईश्वरार्पणं कुर्यात् ।
यदक्षरपदं भट्ट माषाद्येनञ्च यद्भवेत् ।
तत्सर्वं चम्यता देव प्रसीद परमेश्वर ॥

Colophon इति पुरस्सरविधिः समाप्तः ।
विषयः । अष्टशतश्लोकेषु गायत्र्याक्षरविशेषन्यासकथनं, गायत्रीमानसीपूजा, गायत्रीमाष-
मीचनं, गायत्रीमन्त्रस्य ब्रह्मास्त्राग्रेयास्त्रादिकरणप्रकारः । गायत्रीजपविधिः ।
उत्तरन्यासविधिश्च ।

No 899 मङ्गलश्लोकगायत्रीन्यासप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia 4, lines, 10 on a page Extent, 100 ślohas Character, Nagara Date, Sk 1715 Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Correct

Samangalashloka gayatri nyasa prayoga. A brief manual for the adoration of the Divinity through the Gáyatri. Anonymous

Beginning अथ मङ्गलश्लोकगायत्रीन्यासः । अथेत्यादि • छतपूर्वमङ्गलश्लोकादिद्वारा श्रीपरमेश्वर •
पूर्वमङ्गलश्लोकशतविधितिलसात्मकगायत्रीपुरस्सरपत्रमध्ये यथाशक्तेन गायत्रीजपमार्गं
करिष्ये, तदङ्गविहितं शरीरशुद्धिपूर्वकं गायत्रीमन्त्रजपप्रकारमिदं पत्र-
मभूतशुद्धिप्राप्त्यतिष्ठान्तर्मासकावर्हिर्मासकागायत्रीन्यासाय करिष्ये ।

End त्व मात सर्वदेवाना प्रीतिदा शुभदा भव ।
 शुभ कुश्व स भद्र यशा वीर्यं सर्वदा ॥ ९ ॥
 जप कुर्यात् । जपान्त षडङ्ग हत्वा । मुद्रा ।
 सुरभिज्ञानश्रुपंच यानि पञ्चवपङ्कज ।
 लिङ्गनिर्वाणमुद्राञ्च जपान्तःस्थौ प्रदर्शयत् ॥

Colophon इति सङ्क्षपगायत्रीन्यास ।

विषय । अङ्गप्रत्यङ्गादिषु गायत्रीचरविशेषसङ्क्षिप्तन्यासकथन, गायत्रीमानसपूजनादि
 कथनञ्च ।

No 900 गायत्रीब्रह्मकल्प ।

Substance country paper 12 x 4½ inches Folia 10 Lines 10—11
 on a page Extent 275 s lokas Character Nagara Date Sk 1715
 Place of deposit Calcutta Government of India Appearance new Pioso
 and verse Generally correct

Gajatri brahmal alpa This work is similar to the last two, and
 treats of the same subject It professes to be founded on the Rig-
 vidhana Brāhmaṇa Anonymous

Beginning अथ ब्रह्मकल्प गायत्रीकल्प व्याख्यास्याम । नारद उवाच ।

गायत्र्या कीदृशं न्यास वरूपञ्च कीदृश ।
 ऋषिय देवता च्छन्दा आवाहनविशेषम् । १ ।
 हृदयस्य शिखा गात्र तथा शीपञ्च कीदृश ।
 विनियोगस्तथा कुचि पादौ तु परमश्चर २ ॥
 ध्यान मुखञ्च माहात्म्य पदन्यासविधि तत ।
 तदञ्च यातुमिच्छामि ब्रूहि म कमलासन ३ ।

End गायत्र्या न पर जाप्य गायत्र्या न पर तप ।
 गायत्री जपमानस्य पुनर्जन्म न विद्यत । ४ ॥

Colophon इति श्रीऋग्विधान ब्रह्मनारदसंवाद गायत्रीब्रह्मकल्प समाप्त ।

विषय । गायत्रीध्यानविशेषवर्णन । आसनशुद्ध्यादिकथनम् । गायत्रीमन्त्राक्षररङ्गादि-
 न्यासप्राणायामादिकथन । सुमुखमण्डादिषु त्रिविधशक्तिमुद्रानामकथनाद् । गा-
 यत्र्यास्तैकालिकध्यान, गायत्रीपूजनप्रकार । गायत्रीजपाक्षराङ्गन्यासदिकथन ।
 सन्ध्याङ्गीभूतगायत्रीतपश्च । गायत्रीजपाङ्गीभूतध्यानप्रकारश्च ।

No. 901. स्मार्त्तप्रायश्चित्तप्रयोगः, स्मार्त्तप्रायश्चित्तोद्धारोपः ।

Substante, country paper, 12 x 4½ inches. Folia, 27. Lines, 16 on a page. Extent, 1300 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sk 1715 Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, new. Prose and verse Generally correct

Smārta-prāyas'chitta-prayoga: A treatise on expiations and purifications. By Divākāra Bhāṭṭi, son of Mahādeva, and grandson of Bhatta Rames'vara, who had the soubriquet of Kāla.—The author enjoys high reputation as a correct expounder of the Smṛiti, and several standard compilations on law are attributed to him

Contents: expiations for neglecting certain necessary ablutions and bathing; do. for allowing the proper times for the daily triple prayers to pass without performing the necessary ceremonies for those occasions; do. for the removal of diseases caused by sins; do. for bad dreams, do. for sneezing and yawning; do. for incest; do. for sleeping at the moment of sundown; do. for certain wild birds sitting on the house-top; do. for neglect of the household sacred fire caused by a man's absence from home for more than ten days while earning his livelihood in a foreign country; do. for accidental blowing out of the sacred fire, do. for being called away on a business after commencing a fire sacrifice; do. for irregularities in the performance of Ishti sacrifices, do. for the dropping out of burning embers from the altar and other accidents, defects in offerings; expiations in connexion with the *Pindupitrayajña*, purification of sacrificial vessels

Beginning. अथ स्मार्त्तस्वप्रायश्चित्तानि वक्ष्यन्ते । तत्रादावावगच्छकविशेषानित्यप्रायश्चित्तानि

• वक्ष्यन्ते । तत्रादौ शौचमाह, सन् ।

शौचे यत् सदा कार्यं शौचमूलो द्विजः स्मृतः ।

शौचाधारविहीनस्तु समस्ता निष्कलाः क्रियाः ॥ इति । तदेतद्विधिः ।

End कर्मसमाप्तिमयेऽङ्गोत्तरे ज्ञानेऽज्ञाने वा प्रायश्चित्तमाह, प्रजापतिः ।

प्रसादान् कुर्वता कर्म प्रथवेताध्वरेषु यत् ।

अरणादेव तद्विष्णोः सम्पूर्णं स्यादिति युतिः ॥

प्रायश्चित्तान्यशेषाणि ततः कर्मात्मकानि वै ।

यानि शेषानशेषाणां (?) छण्डान् अरण्य पर ॥

Colophon. इति श्रीमत्कालोपनामकभट्टराजेश्वराय्यजमहादेवद्विजवर्धनमुभट्टदिवाकरवि-
रचितस्मार्तप्रायश्चित्तोद्धारे सङ्क्षिप्तप्रयोगरूपेण नित्यनैमित्तिकप्रायश्चित्तानि
कारिकायुक्तानि निरूपितानि । (इतः पर पञ्चविंशतिपङ्क्त्यात्मकः पाठोऽस्ति ।
तत्राचमनप्राणायामादिविधिकथनं ।)

विषयः । भौतविधिः, स्नानविधिः, अकरणप्रायश्चित्तं । सन्याकालातिक्रमप्रायश्चित्तं ।
व्याधिनाशप्रायश्चित्तं । दुःखप्रशान्तिः । क्षुब्धभादिशान्तिः । अमम्यागमनप्राय-
श्चित्तं । स्नापकाले सूर्योक्ते सति प्रायश्चित्तं । आमारोपरि आरुण्यकोपतविशेषो-
पवेष्टनप्रायश्चित्तं । धनार्जनार्थं प्रवासं गतो दम्भद्विषेभ्यः परत आगच्छेत्
चेत्तत्र प्रायश्चित्तं । अग्निनाशप्रायश्चित्तं । अन्वाचिताग्निर्द्योगात् प्राग्नुगते प्राय-
श्चित्तं । इष्टिगतवैभुष्णनिमित्तकप्रायश्चित्तं । आयतनाग्निस्त्रलनादिबहुविधनैमि-
त्तिककर्मप्रायश्चित्तं । हविर्दोषकथनं । पिण्डपिण्डयज्ञाद्यकरणे प्रायश्चित्तं । यज्ञ-
पाचादिशुद्धिः ।

No. 902. प्रातिशाखः ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches. Folia, 22. Lines, 10 on a
page Extent, 660 slokas. Character, Nágara. Date, Sk. 1719. Place
of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose and verse.
Generally correct.

Prátisákhya. Phonology of the Rig Veda By S'aunaka. The work
comprises three chapters (*Adhyáyas*), and 18 sections, (*Paṭalas*) Contents:
(I), 1, letters; 2, combinations and mutations of vowels; 3, accents; 4 to
6, combinations and mutations of consonants; (II) 7 to 10, circumflex
accent; 11, elision of nasals, &c.; 12, compound letters; (III) 13, origin
of letters; 14, powers of letters; 15, rules for reading the Veda within
certain prescribed times; 16 to 18, metres, their feet and presiding divi-
nities. Two editions of the work have already appeared, one with a
French translation in the *Journal Asiatique*, and the other with a German
version in Max Muller's *Rig Veda, oder die Heiligen Lieder der Brah-
manen*. Leipzig, 1856.

Beginning. परावरे वज्रणि यः सदाऽर्वेदाद्भानं वेदनिधिं मुनीन्द्राः ।

न पद्मगर्भः परमं त्वादिदेव प्रणम्य च लघणमाच भौनकः ॥

माण्डूकेयः संहितां वायुमाच तथाकाम चास्य माचम्य एव ।

समानतामनिले चाम्बरे च गन्तामस्तौ विपरिहारे तदेव ॥

अथात्मकृतौ शूरवीर सुताय वाङ्मनसयोर्विवदन्त्यानुवृत्तं ।

End.

यद्वन्दसा वेद विभेषमेत भूतानि च चैष्टुभजागतानि ।

सर्वाणि कृपाणि च भक्तिता यः स्वर्गं जयत्येभिरयान्ततत्त्वम् ॥ १८ ॥

Colophon

इति प्रात (ति)शास्त्रेष्टादशपटल । इति तृतीयोऽध्याय समाप्त ।

विषय ।

१ अध्याये ।—१ पटले, वर्णोदिनिर्णय । २, स्वरसन्धिविचारकथनादि । ३,

उदात्तादिस्वरविचारकथनादि । ४, ५, ६, हलसन्धिकथनादि ।

२ अध्याये ।—७, ८, ९, १० पटलेषु, मोदाक्षरणमुतादिविचारकथन । ११,

नकारादिवर्णलोपविचार । १२, सयुक्तवर्णविचार ।

३ अध्याये ।—१३, वर्णात्यन्तिप्रकारकथनादि । १४, वर्णगुणकथनादि । १५,

पारायणप्रकारकथनादि । १६, गायत्र्यादिवन्दकथन । १७, १८, वन्दसा

दैवतपादनिर्णयकथन ।

No 903 अद्भुतशान्तिः ।

Substance, country paper, 12 X 4½ inches Folia, 4 Lines, 11 on a page Extent, 166 slohas Character Nagara Date, ? Place of deposit Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Adbhuta śānti A fragment of the Adbhuta Brahmana of the Śāma Veda The whole of the Adbhuta Brahmana has been published by Professor Weber in the transactions of the Berlin Academy for 1865

Beginning अथ द्वाद्वादशशान्तिप्रारम्भ । देवाय च वा असुरायैषु लोकेषु लोकेषु स्वर्धने ते देवा प्रजापतिमुपाधावन तेभ्य एता देवी शान्तिं प्रयच्छन्ते । तत शान्तिका असुरानभ्यजयन्तो वै देवा अभवन परासुरा ।

End

ब्राह्मणान् भाजयित्वा स्वस्वयम् वाचयन्त ॥ १२ ॥

Colophon

इत्यद्भुतशान्ति । (इति पर 'सुमुखयेत्यादि, आचार्यवरणमह कश्चि' इत्यन्तः पङ्क्तिचतुष्टयात्मक पाठाऽस्ति ।)

विषय ।

यानक्षत्रादेकदेशभङ्गशान्ति । पश्यादिरिष्टशान्ति । शलभादीतिदोषशान्ति ।

दुर्दशादिशान्ति । अकालफलपुष्पादिशान्ति । रुधिरवर्षादिशान्ति । पद्म

पदपश्यादिशान्ति । उन्कापातादिशान्ति । शीनाधिकादिशान्ति । खकाल-

गर्भाप्रसवादिशान्ति । द्रवतायननकम्पादिशान्ति ।

No. 901. शान्तिकल्पदीपिका ।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 250 ślokaś. Character, Nagara. Date, Sk. 1714. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

S'āntikalpadīpikā. Expiations for certain accidents to the sacred household fire. Anonymous. Contents : Expiation for a frog falling into the fire ; do. for a chameleon falling into the fire ; do. for a buffalo calving on a Wednesday when the moon is in the Mūla Nakshatra in the month of Māgha ; do. for a mare foaling in the month of Srāvapa ; do. for a cow calving in the month of Bhādra ; do. for using abusive language towards respectable people ; do. for bad dreams ; do. for diseases, fever, dysentery, &c., resulting from sin ; do. for suddenly becoming fat or lean ; do. for the appearance of comets ; do. for eclipses ; do. for the union of two months under inauspicious stellar conjunctions ; do. for adverse planets ; do. for epidemics ; do. for boils and epizootics ; do. for blight in corn ; do. for images of gods perspiring ; do. for a sudden breaking down of a tree ; do. for two lotuses growing on a single stalk ; do. for unseasonable rains, &c. ; do. for hot-water rain ; do. for sudden springing of water in rivers, tanks, and wells ; do. for twins born of cows, buffaloes, and ewes ; do. for domestic animals taking their abodes in the wilderness, or wild animals betaking themselves to villages or towns ; do. for white-ants attacking a house ; do. for animals other than tigers, cats, and snakes, destroying their offspring ; do. for cracking or quaking of the earth ; do. for injury to the voice of animals used by man as vehicles ; do. for halos seen round the sun or moon, and for the fall of meteors.

Beginning. अथ मण्डूकान्निप्रवेशशान्तिप्रयोगः । यजमानः हनन्वित्यजितः शूद्रासने स-
पत्नीक उपविश्याचम्य प्राणानाचम्य देशकालौ मङ्गीत्यै अङ्गाक सङ्कुटुम्ब ।
मम गृहे पचनादौ मण्डूकप्रवेशजनितसकलारिष्टशान्त्यर्थे सकलपीडापरिहा-
रार्थं शुभफलप्राप्त्यर्थमाचार्यलिङ्गद्वारा मण्डूकाहुतशान्तिं करिष्ये ।

End. गोसूक्तजपः शान्तिसूक्तवद्रकपोतसूक्तशकुनसूक्तजपः ।

Colophon. इति निर्घातादिशान्तिः । इति शान्तिकल्पदीपिका समाप्ता ।

पिपयः । पचनादौ मण्डूकपतनजन्यशान्तिः । पक्षीशरटपतनशान्तिः । माघे बुधवारे वा

मूत्रनक्षत्रे मन्दिपौ प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । श्रावणे वडवा प्रसूते चेत् तच्छान्तिः ।
 सिद्धये सूर्ये माः प्रसूते चेत् तच्छान्तिः । मूलाश्लेषानघवजातशालकशान्तिः ।
 सुवर्षेनाशशान्तिः । दग्धवस्त्रशान्तिः । शकृपाश्वशान्तिः । दुःस्वप्नशान्तिः ।
 चरशान्तिः । अतीसारादिशान्तिः । शकृष्णात् छत्रसूलादिभवनशान्तिः ।
 धूमकेतुशान्तिः । पक्ष्मशान्तिः । दुष्टमङ्गलान्तिशान्तिः । पक्ष्मशान्तिः ।
 जनपीडामक्षशान्तिः । विस्फोटपशुरोगादिशान्तिः । धान्यादिविह्वलिशान्तिः ।
 प्रतिमाक्षेदोत्पातादिवैलतिशान्तिः । शकृष्णात् तदभङ्गादिशान्तिः । एकनालो-
 त्यग्रकमसृष्ट्यादिशान्तिः । शकृष्णात् पश्यादिशान्तिः । उष्णोदकपश्यादिशान्तिः ।
 शकृष्णात् दीक्षापादौ इवाज्जलोत्पन्नौशान्तिः । गोक्षीमद्विषादिषु दुग्मादिमादक-
 प्रसवशान्तिः । घाम्यारण्यप्राण्यादासविनिमयादिशान्तिः । गृहे वधोकोत्पत्त्यादि-
 शान्तिः । व्याघ्रविह्वलशर्पादिवितरिक्ताः प्राणिनः परस्परं खाद्यलोकं भक्षयन्ति
 चेत् तच्छान्तिः । भूविदारभूकम्पादिशान्तिः । वाहनस्ररादिवैलत्यशान्तिः ।
 चन्द्रसूर्यमण्डलदर्शननिर्घातोत्कापातादिशान्तिश्च ।

No. 905. अशौचनिर्णयः ।

Substance, country paper, 12 × 1½ inches. Folia, 4. Lines, 14—15 on a page. Extent 200 s'lokas Character, Nāgara. Date, Sk. 1712. Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society. Appearance, new. Prose. Generally correct.

As'aucha-nirnaya. Impurities of the person caused by death or birth in one's family or tribe. By Tryambaka Pandita.

Beginning. गणाधिपं नमस्कृत्य प्रत्युच्चादिपवि कवि ।

चाम्बकेषामुपोधाय क्रियते शौचनिर्णयः ॥ १ ॥

अथातः शब्दतथैव पौनरुक्त्यं न दुष्यति ।

स्फुटयोधाय वाचानां पद्याऽप्यस्थते यतः ॥ २ ॥

End.

एतच्च विराज दमाहोर्ध्वं समारकरणे ग्रियम् । दमाहमध्ये तु संपदिवधैरेवा-
 शौचमिदं ब्रह्मनात् ।

Colophon. इति श्रौत्यायजूकश्रियामणिचाम्बकपञ्चिनखताशौचनिर्णयः समाप्तः ।
 विषयः । जननमरणशौचव्यवस्थाकथनं ।

No 906 नकुलेयरीमन्त्रविधानं ।

Substance, country paper, 12 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 14—15 on a page Extent, 62 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Asiatic Society Appearance, new Prose Generally correct

Nakulés'vari mantra-radhana Mantras for the adoration of a form of the goddess Durga named Nakules'vari, or the "Mistress of the ichneumon" By Tryambaka The MS is incomplete

Beginning नकुलीवामीयरीमन्त्रविधानप्रारम्भ । तुमुष्येत्यादि । स्पष्टार्थ (?) । नकुलीवामीयरीमन्त्र(स्य) अमुकमन्त्राकजपमन्त्रं करिष्ये ।

End. (खण्डितत्वाच्छेषवाक्यादि न लिपित ।)

विषय । नकुलीवामीयरीमन्त्रतत्पुरुषरक्षादिकथन ।

No 907. शाङ्खायनसूत्रम् ।

Substance, country paper, 9½ × 3½ inches Folia, 70 Lines, 9—12 on a page Extent, 1500 slokas Character, Nagara Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct

Sāṅkhāyana Sūtra The Kalpa Sutra of Sāṅkhayana The MS. is defective both at the beginning and at the end Vide No 665

Beginning (प्रथमपत्राभावान् द्वितीयपत्रपाठो लिख्यते)

शब्देषां वचनादन्वदुश्चैर्न्यायवर्त्म(?)वचनादुपाधित्यादि ।

End. चित्राचित्राभिकृतिभि । अवन वज्राध्यावसागमन ॥ २० ॥ विद्येदेवा । इत्यन्त ।

विषय । १ अध्याये, ऋगुच्चारणे मुतादिभेदकथनादि । २, अग्राधानकालनिरूपणादि । ३, पौर्णमास्यादीष्टिकथन । ४, पिण्डपिण्डयज्ञादिकथन । ५, अग्नीषोमयामकथनादि । ६, महारात्रादौ जप्यमन्त्रकथन । ७, सवनीयेष्टिप्रभृतिकथनादि । ८, आदित्यदक्षेष्टादिकथनश्च । (अष्टमाध्यायारम्भाधिसप्तपत्रात्मक पाठाऽस्ति । तत खण्डितम् ।)

No. 908. दैवतकाण्डः ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 92 Lines, 8—9 on a page. Extent, 1400 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śr 1664. Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Price. Correct.

Daivata Kāṇḍa. The second part of Yāskās Nirukta, containing Chapters VII to XIII.

Beginning. अथातो दैवत तथानि नामानि प्राधान्यद्वितीयां तद्देवमित्याचक्षते ।

End. सद्यते भूताय नमो यास्त्राय ब्रह्मशक्तमभीय ब्रह्मशक्तमभीय ॥ ७ ॥

Colophon. पञ्चमः पादः ।

विषयः । अगृह्यैवमन्त्रभेदनिर्णयः । (सप्तमाध्यायावध्यस्य प्रारम्भः अतः प्रारम्भश्चिह्नितमिदं) ।

No. 909. सौभाग्यतन्त्रं ।

Substance, country paper, $9\frac{1}{2} \times 4$ inches. Folia, 10. Lines, 10 on a page. Extent, 300 ślokas. Character, Nāgara. Date, Śr 1850. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganas, Bābu Śambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, old; the leaves are worm-eaten. Verso. Incorrect.

Saubhāgya Tantra. A Tāntric compilation, containing directions for formal recitation (*Pārāyaṇa*) of certain *vīja mantras* under specified conditions. The word *pārāyaṇa* is employed to indicate all formal readings, whether of *vīja mantras* or of particular works, within stated times, or under specified restrictions. The practice is said to have originated since the time of Parikṣit, the grandson of Arjuna, who heard the Mahābhārata recited in course of seven days. He was cursed by a Brāhmaṇa to be bitten by a serpent in seven days, and, knowing the curse to be infallible, he devoted those days to hearing the mighty deeds of his ancestors as described in the great epic. Portions of the Vedas, the Purāṇas, and the Rāmāyaṇa, are now frequently made the subject of *pārāyaṇa*. The time extends from three days to three months. The other conditions are fasting and abstinence of various kinds. In the case of *vīja mantras* the number of times they are to be

repeated within a given time, and in particular postures are the principal conditions Contents: 1, Time meet for repeating *vija* mantras. 2, General conditions for repeating mantras. 3, Sixteen primary conditions. 4, Different kinds of *Párayana* 5, *Párayana* of the mantras sacred to the *Vidyás* (forms of *Durgá*) 6, *Párayana* of the name of a god or goddess 7, A form of *Párayana* called *Tattva*, 8, Ditto called *Haṁsa*. 9, Ditto called *chakra*. 10, Ditto called *Ramá*. 11, Ditto called *Ámṛaya*. Beginning. अस्त्र + कटमानन्दनिष्पन्दाद्यतविषया ।

चिन्मात्ररूपिणी विद्या बन्दे स्नानन्दसुन्दरी ॥

अथ वक्ष्ये विस्तरेण पारायणविधि पर ।

यस्य विज्ञानमात्रेण साक्षात्परमिवो भवेत् ॥

End.

एवं यः कुरुते भक्त्या पारायणक्रमाज्जप ।

मानुषे वर्तमानोऽपि साक्षात्परमिव पर ॥ '

Colophon. इति श्रीमत्सौभाग्यतन्त्रे पारायणविधौ ध्यान्मायपारायणनिरूपण नामैकादशः पटलः ।

विषयः । १ पटले, उपकालः । २, मन्त्रपारायणलक्षण । ३, षेडुमात्रविधानोक्त-
बोजतत्त्वकथनादि । ४, पारायणभेदाः । ५, विद्यामन्त्रपारायणकथनादि ।
६, नामपारायणकथन । ७, तत्त्वपारायणकथनादि । ८, हसपारायणलक्षण-
कथनादि । ९, चक्रपारायणलक्षणकथनादि । १०, रमापारायणलक्षणकथ-
नादि । ११, ध्यान्मायपारायणलक्षणकथनादि ।

No 910. रससङ्केतकलिका ।

Substance, country paper, 12½ × 6½ inches. Folia, 14 Lines, 11 on a page. Extent, 357 slokas Character, Nagara. Date. ? Place of deposit, Varáhanagara, 24-Parganas, Babu Sambhuchandra Mukhopádhya. Appearance, old. Verse Generally correct.

Rasasāṅketa-kalilá. A treatise on the preparation of metallic medicines By Chámunda, a Káyastha of the Naigeya clan The MS is incomplete, some unknown portion of the end being wanting. Contents 1, Mercury, its purification and oxidation; tests of perfect oxidation, virtues of its various oxides. 2 Oxidation of iron, gold, copper, &c. 3. Medicinal preparations with poisons. 4 Medicinal preparations with mercury.

Beginning. शिवं नत्वा रसाधीनं चमः कायस्त्रकुम्भः ।

करोति रससङ्केतकलिकाभीष्टमिद्विदाम् ॥ अथ पारदेवतिः ।

End. (छण्डितृत्वात्परिभमाश्रित्यादिकं नास्ति । अन्यकर्तृनामद्वयं प्रारम्भवाक्योक्तं, चण्ड इति, “इति नैगमकायस्त्रचामुष्णतयायां रससङ्केतकलिकायां प्रथमोक्तासः, रतद्वाक्योक्तं” चामुष्ण इति । कुत्रचित् नैगमेतिविशेषणं न दृश्यते) ।

विषयः । १ उल्लासे, पारदमोघनभञ्जीकरणप्रकारः । पारदभञ्जपरीक्षा । पारदभञ्जगुण-
कीर्तनादि । २, लौहसर्पेणैष्यतायादिघातभञ्जीकरणादिकथनः । ३, विषैष-
्यकरणप्रकारादि । ४, रसैष्यकरणप्रकारादि ।

No. 911. मन्त्रचन्द्रिका ।

Substance, country paper, 10½ × 4 inches. Folia, 36. Lines, 11 on a page. Extent, 1100 ślokaś. Character, Nāgara. Date, Sm 1855. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu S'ambhuchandra Mukhopādhyaya. Appearance, decayed. Prose. Generally correct

Mantra-chandrikā. Vija-mantras of various gods and goddesses and the ritual appropriate for worshipping them. The work is divided into nine chapters (*prālaśas*), and embraces the names, besides those of the leading gods and goddesses, of the planets, and the demoniac attendants of Siva and Durgā.

Beginning. चारुताम विनेन शुभ्रवरुनरं वेदहस्तान्दधान

विधाय मोल्लिदेमे हिमकरमकलं दानभारात्तकुम्भ ।

मण्डेन्द्रायै समलैरभरपरिहृतेः सेवितं शुभदत्तं

मोमीन्द्रायै प्रसन्नं सकलशुभकरं त भजोर्जं मन्त्राय ॥ १ ॥

आदौ मणपतेभेन्त्राः शिवायास्तदनन्तरम् ।

ततः छण्डस्य स्वर्यस्य मन्त्रोयोक्ता यथाक्रमम् ॥ २ ॥

अथ क्रमेण मणेशादीन् ध्यात्वा तेषां मन्त्रा मन्त्रभेदाद्य लिप्यन्ते ।

End. इति चिन्त्यम् । शो अग्रये धृत् । अन्वकाय मिरः । शो विनेचाय मिधा ।
शो वमिष्टाय कवच । शो अग्निवीर्याय नेच । शो वददेवतादास्याय
कट । इति मन्त्रे पट्टं विधाय ।

Colophon. इति मन्त्रचन्द्रिकायां नवमः प्रकाश । इति शिवप्रकरणं समाप्तम् ।

विषयः । १ प्रकामे, मणेश-वक्रतुण्ड-वीरगणेश-लक्ष्मीगणेश-शक्तिगणेश-हरिद्रागणेश-
मन्त्रादिकथन । २, वाग्वादिनी-हंसवागीश्वरी-बाला-भैरवी-कामेश्वरी-रा-
जमातङ्गी-मन्त्रादिकथन । ३, भुवनेश्वरी-दुर्गा-जयदुर्गा-लक्ष्मी-शङ्करा-
मन्त्रादिकथन । ४, अद्याहृदा-गौरी-ज्योत्स्ना-वज्रबासिनी-शिवदूती-
विकण्ठकी-वगलामुखी-मन्त्रादिकथन । ५, उग्रतारा-दक्षिणकालिका-धूमा-
वती-भद्रकाली-सहाकाली-उच्छिष्टचाण्डालिनी-धनदयविणी-मन्त्रादिक-
थन । ६ वासुदेव-लक्ष्मीवासुदेव-हरिहर-वामन-हयग्रीव-वराह-सुदर्श-
न-पुरुषाचम-मन्त्रादिकथन । ७, श्वपीकेश-श्रीधर-नरसिंह-राम-सोता-
लक्ष्मण-हनुमन्-मन्त्रादिकथन । ८ गायल-कामदेव-कामवीर्यार्जुन-सूर्य-
चन्द्र-भौम-बुध-हृदस्थिति-शुक्र-शनैश्चर-राहु-केतु-वज्रि-मन्त्रादिक-
थन । ९, शिव-दक्षिणामूर्ति-सत्युच्चय-अघोर-नीलकण्ठ-चेवपाल-वटुक-
न्यम्बक-मन्त्रादिकथन ।

No 912 मयशिल्प वा प्रतिष्ठातन्त्र ।

Substance, English paper, 8 X 6 inches Folia, 98 Lines, 19—20
on a page Extent, 1900 śloka Character Nagara Date, ? Place
of deposit Calcutta Babu Rajendralala Mitra Appearance, new Verso
Incorrect and corrupt

Maya Mata, alias *Maya Silpa*, alias *Pratishṭha Tantra* A treatise
on architecture founded on the canons of Maya, a Dānava, who is
reputed to have built a palace for Yudhishṭhira. The work is written
in the Tāntrie style in anuṣṭup verses, but it is so full of lacunæ, and
obscure terms and phrases that it is in many places unintelligible
The author's name is not given, and the last line and the colophon
suggest the idea of the work being incomplete But such as it is it is
the most complete treatise on architecture that has yet come to hand,
and I feel grateful to Mr A. O. Burnell for having procured it
for me from the Library of the Rājā of Tanjore It is remarkable in
being less devoted to religious ceremonies and astrological disquisitions
than the *Māna āra* Contents, 1, Architecture defined 2—3, Exam-
ination and purification of the ground intended to be built upon
4, Measurement of land 5, Ascertainment of the points of the
compass. 6, Fixing of pegs to demarcate the spots for building
7, Offerings to gods 8, Measure of villages and the rules for

laying them out 9, Ditto of towns. 10, Directions for laying out squares, octagons, &c. 11, Laying the foundation and the ceremonies to be observed on the occasion. 12, Plinth 13, Base 14, Pillars. 15, Stone-work. 16, Joining or cementation. 17, Spires or tops of houses 18, One-storied houses. 19—20, Two-storied houses. 21, Three, four, &c.-storied houses. 22, Gopuras or gates. 23, Mandapas. 24, Out-offices, barns, treasuries, &c. 25, *Mandapa sabhās*, or open courts. 26, Linear Measure—of finger-breadths, &c.

Beginning द्रणम्य शिरसा देव सर्वज्ञ जगदीश्वर ।

त शृष्टा ज्ञातस्तु जुवा भान्ति मास्त यथाक्रमं ॥

नैतल्लाना मनुष्याणा वस्त्रादीना सुखोदयम् ।

प्राञ्चो मुनिमंथः कर्ता सर्वथा वस्तुकर्मणा ॥

आदौ वास्तुप्रकारान्तु भूपरोक्षापरिपदम् ।

मानोपकरणं चैव शङ्कुस्थापनसामर्थ्यं ॥

सुपदं सुरविन्यासं बलिकर्मविधिं तथा ।

पामादीनाञ्च विन्यासं लक्षणं नगरादिषु ॥

भूलक्ष्मणं विधानं च गर्भविन्यासलक्षणं ।

उपवीथविधानं चाधिष्ठानानां च लक्षणं ॥

स्तम्भानां लक्षणं चैव प्रस्तरस्य च लक्षणं ।

सन्निकर्मविधानं च शिखराणां तु लक्षणं ॥

एकभूमिविधानं च द्वितलस्य तु लक्षणं ।

चित्तलस्य विधानं च चतुर्भूम्यादिलक्षणं ॥

समालपरिवाराणां गोपुराणां तु लक्षणं ।

मण्डपादिविधिं चैव मालानां चैव लक्षणं ॥

पद्मविन्याससामर्थ्यं च पद्मवेशनमेव च ।

राजवेश्यविधानं च द्वारविन्यासलक्षणं ॥

यानानां मयनानां च लक्षणं लिङ्गलक्षणं ।

पीठस्य लक्षणं धम्ममनुकर्मविधिं तथा ॥

प्रतिमालक्षणं देवदेवीनां मानलक्षणं ।

चतुश्चोसनं चैव शङ्खचिप्याञ्च यथाक्रमं ॥

अमर्त्याश्चैव मर्त्याश्च यत्र यत्र वसन्ति हि ।

तद्वत्स्वित्तमत्रै(?)ल्लोके च वदाम्यहं ॥

भूमिप्रासादजास्त च ग्रयनं च चतुर्विधं ।
 भूरेव मुख्यवस्तु स्थापन जातानि यानि च ॥
 प्रासादादीनि वस्तूनि वस्तुनादसुप्रवृत्तानि ।
 वस्तून्नेव चित्तान्येव प्रोक्तान्यग्निनपुरातनैः ॥
 वर्णशब्दरसाकारा दिक्शब्दश्च मूर्तिरपि ।
 परीक्ष्येव यथायोग्यं मूर्धोतावधिनिदिष्टा ॥
 या सा भूमिरिति स्थाता वर्णानां च विग्रहणं ।
 द्विविधं तत्समुद्दिष्टं शेषमद्वैत्यनुकृमात् ॥
 ग्रामादित्येव शेषादि भवत्यद्वैती मन्त्री मता ।
 सभाशालाप्रपादमण्डप मन्दिर तथा ॥

- प्रासाद इति विष्णुस्त + शिबिका + काष्ठय ।

स्मरन् चैवमानीक यानमित्युच्यते बुधे ॥
 पञ्चम चण्डिकाकालपद्धत फलकासन ।
 पर्यङ्क शालपर्यङ्क ग्रयन चैवमादिक ॥
 चतुर्णामधिकाराणां भूरेवादौ प्रचक्षते ।
 चित्तल किन्नराणां तु मत्स्यानां तु द्वितालक ॥
 अष्टजात तथैक स्थात् पिशाचानां तु विभ्रति ।

End

अङ्गुल्य सम्यगाख्याताः प्रासादस्तत्तत्तु ॥

इति सुप्रभेदे प्रतिष्ठातन्त्रे क्रियापादङ्गुलिविधानपटल एकोनविंशः ।

विषय ।

१ अध्याये, बालुस्तत्तत्तु । १, २, भूपरीचाभूमिशोधनादि । ४, भूमानप्रकार ।
 ५, दिक्साधनादि । ६ मङ्गुद्वारा पीठादिस्थाननिर्देश । ७, देवताबलि ।
 ८, ग्राममानतत्तुसंस्थापनप्रकार । ९, नगरमानतत्तुसंस्थापनप्रकार । १०, अष्टाश्व-
 चतुरश्वद्वयभूमिकरणप्रकारादि । ११, भूमिमध्यस्थल चतुरश्वगर्भजननजलपूर-
 णादिस्वरूपगर्भन्यासविधयश्च । १२, उपपीठविधान । १३, अधिष्ठानविधान ।
 १४, स्तम्भपरिमाण, तन्निर्माणद्वयकथन । १५, प्रस्तरकर्मकथन । १६, सन्धि-
 कर्मकथन । १७, शिखरकरणादि । १८, एवभूमिस्तम्भविधान । १९, २०,
 द्वितलस्तम्भविधान । २१, चित्तलचतुस्तलादिविधान । २२, गोपुरविधान ।
 २३, मण्डपविधानोपदेश । २४, प्रासादशालादिविधानोपदेश । धनधान्या-
 द्यागाराणां स्थानदिङ्निर्णयपरिमाणचणादि च । २५, मण्डपसभाविधानादि ।
 २६, अङ्गुलिमानादिप्रकार । (अङ्गुल्य सम्यगाख्याता प्रासादस्तत्तत्तु १२, १३,
 इत्युक्तत्वात्सम्यग्निदिदमित्यनुमीयते ॥)

No. 913. सभातरङ्गसारः ।

Substance, English paper, 11 × 5½ inches. Folia, 37. Lines, 10—11 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Nāgara. Date, Sm. 1926. Sz, 1791. Place of deposit, Varāhanagara, 24-Parganās, Bābu Sambhuchandra Mukhopādhyāya. Appearance, new. Verse. Generally correct.

Sabhā-tarangasāra. A poetical miscellany. By Jagannātha Miśra. Contents: 55 S'lokas in praise of greatness. 3 S. Do. grave men. 48 S. Condemnation of wicked men. 8 S. Praise of merit. 12 S. Do. liberal-mindedness. 22 S. The song of the chātaka. 11 S. The song of the Bhramora (large blackbee). 1 S. Do. silk-cotton-tree 4 S. Do. of the Parrot. 2, Do. the good tree. 8 S. Do. of the Kokila. 5 S. Do. of the crane. 5 S. Do. of the goose. 4 S. Do. of the crow. 9 S. Do. of the elephant. 8 S. Do. of the lion. 5 S. Do. of the deer. 5 S. Do. of the sandal tree. 2 S. Do. of musk. 1 S. Do. gum tree. 8 S. On trees. 7 S. Places unfit for habitation. 8 S. Song of the firefly. 9 S. Song of the moon. 1 S. Song of water. 7 S. Song of the clouds. 4 S. Do. of the lotus. 2 S. Do. of the mountain. 2 S. Disruption of friendship. 3 S. Condemnation of bad poets. 2 S. Do. of flatterers. 8 S. Desire. 2 S. Absence of pride. 2 S. Advantage of one's own place. 3 S. The kind of wife to be divorced. 2 S. Characteristics of a good woman. 4 S. Song of the River. 2 S. Pride condemned. 8 S. Praise of valorous men. 21 S. Advantage of wealth. 22 S. Miserliness condemned. 21 S. Evils of poverty. 6 S. Evils of begging.

Beginning. नत्वा शिवं प्रथमतः प्रणिपत्य चण्डौ वामदेवतां तदनु नातपद गुरुय ।

सङ्गृह्यते किमपि यत् पुञ्जनालद्वय चेते विधातु मुदिताः कपया मयि ह्युः ॥ १॥

जम्बवायेन मित्रेण तेनैव क्रियतेधुना ।

नास्मा सभातरङ्गाय सङ्गृह्यः सत्सुखावहः ॥ २ ॥

End. आघात परिलीनमुपनखरैः चुष स्वय चर्वितं,

घिम्र यद्वत् नीरसलकुपितेनेति व्यथां साकृथाः ।

हे माणिक्य तवैतदेव कुशल यद्वाग्दण्डा-

दन्त-सुखनिरूपणाय सद्यसा चूर्णीकृतो नाम्ना ॥ ६ ॥

Colophon. इति श्रीसभातरङ्गसारः ।

वीरविक्रममग्नस्य वत्सुरैः समितैरसद्विमन्दकेवलेः । (१८२६) .

भालिवाहनस्य तथैव धीमत एकनन्दगिरिकेवलैर्युते ॥ (१८२७)

द्वपराग्रिरविमे सितपक्षे संप्रसामिनि तिसौ रविधारे ।

ख्यातकाश्रिपुरे सुरमणीये लेखित शम्भुपुस्तकमेतत् ॥

विषयः ।

५५ पदैर्महत्तुक्तिविशेषाणां प्रशसा । विभिः पदैर्धोऽरजनप्रशसा । ४८ पद्यै-
र्दुर्जननिन्दा । ८ पदैर्गुणप्रशसा । १२ पद्यैरदारव्यक्तिप्रशसा । २२ चातका-
न्योक्तिः । ११ पदैर्धरान्योक्तिः । १ पद्येन शालग्रामन्योक्तिः । ४ पदैः शुक्रान्योक्तिः ।
२ पद्याभ्यां सदृशान्योक्तिः । ८ पदैः कोकिलान्योक्तिः । ५ पदैर्धकान्योक्तिः ।
५ पदैर्धसान्योक्तिः । ४ पदैः काकान्योक्तिः । ९ पदैर्गजान्योक्तिः । ८ पद्यै-
रसिद्धान्योक्तिः । ५ पदैर्गजान्योक्तिः । ५ पदैश्चन्दनान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां कसूर्युक्तिः ।
१ पद्येन बाबुलान्योक्तिः । ८ पदैः सामान्यदृशान्योक्तिः । ७ पदैः परित्याज्य-
देशाद्युक्तिः । ८ पदैः खद्योतान्योक्तिः । ९ पदैश्चन्द्रान्योक्तिः । १ पद्येन जल-
न्योक्तिः । ७ पदैर्मेषान्योक्तिः । ४ पदैः कमलान्योक्तिः । २ पद्याभ्यां पर्वतान्यो-
क्तिः । २ पद्याभ्यां मैत्रीभङ्गहेतुकथन । २ पद्यैः कुकविनिन्दा । २ पद्याभ्यां
सर्वकनिन्दा । ८ पदैस्सुष्णवर्णन । २ पद्याभ्यां निरदृक्कारितावर्णन । २ पद्याभ्यां
स्थानप्रधानाधिकतवर्णन । २ पदैः परित्याज्यस्त्रीलक्षणनिरूपण । २ पद्याभ्यामु-
त्तमस्त्रीलक्षणोक्तिः । ४ पदैर्नयन्योक्तिः । २ पद्याभ्यां शर्वपरिहारः । ८ पदैर्लेज-
सिनां प्रतापवर्णन । २१ पदैर्धनप्रशसा । २२ पदैर्धनसमृद्ध्यादिनिषेधः । २१ पद्यै-
र्दारिद्र्यनिन्दा । ६ पदैर्याचकनिन्दा ।

No. 914. षोडशपिण्डदानप्रयोगः ।

Substance, country paper, 12½ × 3 inches. Folia, 4. Lines, 6 on a page. Extent, 45 s'lokas. Character, Bengali, Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. In-
correct.

Shoḍaś'apinḍa-dāna-prayoga. A treatise on the offering of sixteen funeral cakes to the manes at certain times. Anonymous.

Beginning. अथ षोडशपिण्डदानप्रयोगः । तत्र सवत्सरप्रदीपे । अमावास्यानु(?) कन्याकै तीर्थ-
प्राप्ते नया शयः । तत्रै लला विधानेन दद्यात् षोडशपिण्डकमिति ।

- End. मित्राणि सख्यः पश्यन्त्य दृष्ट्वा दृष्ट्वा हृदयस्य कृतोपकाराः ।
जन्मान्तरे ये समसङ्गताश्च तेभ्यः स्वधापिण्डमहं ददामि ॥
अथोन्नविमतिपिण्डे योद्धुमपिण्डक पारिभाषिक पञ्चाशवत् ।
- Colophon. इति योद्धुमपिण्डदान ।
- विषयः । अमावास्यायां कन्यार्के तीर्थे च कर्तव्यस्य योद्धुमपिण्डदानस्य विधिः ।

No. 915. जकारभेदः ।

Substance, country yellow paper, 16 × 3½ inches. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 93 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk 166L. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose Generally correct.

Jakārabheda. A vocabulary of words containing the letter ज, designed to point out what words have the letter ज and what the letter य having the sound of ज. By Purushottama.

Beginning. (प्रथमपत्राभावात् प्रारम्भवाक्यादिकं नास्ति ।)

End. जयन्ती जानकी जय्यो जिज्ञासा जमको विजः ।

मूजटीमुज + यैव तज्जन्यपि च वर्गजः ॥

Colophon. इति पुष्पाक्षरकृते जकारभेदः समाप्तः ।

विषयः । तालव्यमूर्जन्यदन्यसकारवता मूर्जन्यसकारवता वर्गीयजकारवतां च कतिपय-
मन्दानामत्र सङ्ग्रहः ।

No. 916. पार्थिवलिङ्गपूजनविधिः ।

Substance, country yellow paper, 11½ × 4½ inches. Folia, 3. Lines, 8 on a page. Extent, 61 s'lokas. Character, Nāgara. Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Verso. Generally correct.

Pārthivaliṅgapūjanaridhi. An extract from one of the Tantras, containing directions for worshipping Śiva in the form of a Lingam made of earth. Anonymous.

Beginning. कथयन् महाबाहो लोकानां श्रुतिवर्तिकाम् ।

इह जिह्मिवस्वार्थो ह्युचिता न प्रकाशिता ।

कथयत्ताधुना देव यदि स्नेहोस्ति मा प्रति ।

End.

सहस्रपूजनादेवि लभते वाञ्छित फलम् ।

लक्ष्म्य पूजनादेवि शिवत्वं प्राप्नुयाद् भुवं ॥ समाप्तश्चेदम् ।

विषयः ।

गृह्यपाथिवलिङ्गपूजनविधिकथन ।

No. 917. दुर्गास्तवविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 15. Lines, 6—7 on a page. Extent, 310 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Durgotsava-viveka. A treatise on the propriety of worshipping Durgā, in spring and autumn, or the great national rite of the Durgapujā. By Sūlapāṇi Bhaṭṭācārya. The work forms a part of the author's great compendium of modern Hinduism, called the *Viveka*.

Beginning. नलेमानीपदाभोज धमद्भ्रमरमेभित ।

दुर्गास्तवविवेकस्तु क्रियते श्रुतपाणिना ॥

End.

विशेषतस्त्वव बोधनप्रक्रिया नास्ति ।

बोधिताया बोधनाममवादिति प्राग् विद्वत् ।

ज्ञानादिकन्तु पूर्ववज्ज्ञेयमिति दिक् ।

Colophon. इति महाभक्तपाथायश्रीश्रुतपाणिभट्टाचार्यविरचितो दुर्गास्तवविवेकः समाप्तः ।

विषयः ।

मरदि वसन्ते च देवीपूजा कथ कर्मदेव्यादेर्विचारः ।

No. 918 व्रतकालविवेकः ।

Substance, country yellow paper, $15\frac{1}{2} \times 3$ inches. Folia, 14. Lines, 6 on a page. Extent, 260 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1766. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, fresh. Prose. Generally correct.

Vratakāla-viveka. Times meet for performing vratas or optional fasts. By Sūlapāṇi Bhaṭṭācārya.

Beginning. नानामुनिमतद्वैधजातसम्यक्कथनः ।

व्रतकालविवेकोऽयं विदिते श्रुतपाणिना ॥

End	कालविमपानिधन्वितमित्येतदसम्भवाच्च । प्रतिष्ठाविधानश्च प्रतिष्ठाविवेकेऽनुसन्धेयम् ।
Colophon	इति साङ्गडिथानमहामहोपाध्यायश्रीशुल्कपाणिविरचित व्रतकालविवेक समाप्त ।
विषय ।	व्रतलक्षणकथनादि । व्रतानुष्ठानादिकथन । व्रतानुष्ठाने विहितकाल । जन्माष्टमोव्रतनिर्णय । श्रीरामनवमीव्रतनिर्णय । एकादशोव्रतनिर्णय । सावि- त्रीचतुर्दशोव्रतनिर्णय । शिवरात्रिव्रतनिर्णय । सङ्क्रान्तव्रतनिर्णय । व्रतप्रति- ष्ठाकालनिर्णयश्च ।

No. 919 सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 10½ × 3 inches Folia, 9 Lines,
6 on a page Extent, 170 slokas Character, Bengali Date, Sk. 1766
Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new, but
soiled Prose Generally correct

Sankranti-nirnaya Rules for ascertaining the conjunctions of
months, or the time when the sun passes from one sign of the zodiac
to another, the characters of those conjunctions, what should be done
at such times, and what avoided Anonymous

Beginning अथ सङ्क्रान्तिव्यवस्थानिर्णयः । अथौ सङ्क्रान्ति विनिर्णय ततो रामिस्थनिर्णयम् ।
व्यवस्थानिर्णयं पद्यात् करिष्यामि न समर्थः ॥

End सङ्क्रान्त्या पञ्चदशरत्ने द्वादश्या निमिषं सम्यये ।
तुलसी ये विचिन्वन्ति ते ब्रिह्मन्ति इरे शिरः ॥

Colophon इति सङ्क्रान्तिनिर्णयः समाप्तः ।

विषयः । नन्दादिमङ्गसङ्क्रान्तिनामकथनादि । मयादिरामिन्वद्वादशसङ्क्रान्तिनिर्णयः ।
सङ्क्रान्ति निषिद्धानिषिद्धकर्मकथनादि च ।

No 920 शुद्धितत्वकारिका ।

Substance, country yellow paper, 15½ × 3 inches Folia, 19 Lines,
6 on a page Extent, 360 slokas Character, Bengali Date, Sk. 1767
Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh
Verse Generally correct

S'uddhitattvakaṇṭika Memorial verses embodying the canons of Raghunandana's *S'uddhitattva*, or rules for the observance of mourning, and on personal impurities . By Harinarayana Sarma .

Beginning सर्वस्वरूप श्रीराम प्रणम्य भक्तवत्सल ।

कारिका शुद्धितत्त्वस्य वितनोति यथामति ॥

End किन्तु एकादश्यादौ चेत् श्राद्ध क्रियते नदा प्रेतपदोच्छेदेन ।

Colophon इति श्रीहरिनारायणमर्महता शुद्धिकारिका समाप्ता ।

विषय । जननमरणाभौचनिर्णय ।

No 921 अशौचमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3½ inches Folia, 6 Lines, 5—6 on a page Extent, 60 slokas Character, Bengali Date, SK 1770 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, fresh Verse Incorrect

Asauchamanjari Rules regarding mourning and the duties to be attended to during the first ten days after the death of a parent, kinsman, or other person for whom mourning has to be observed Anonymous

Beginning प्रणम्य परमात्मानं नत्वा शम्भुं विलोचन ।

अशौचनिर्णयं वक्ष्ये प्रेतकर्म दशदिक् ॥

End तैत्तिरीयधर्म्मि(न)चैव पक्षापकस्यपद्य ।

पण्डेयु चैव सर्वेषु नाशौचं यत्नस्ततः ॥

Colophon इत्यशौचमञ्जरी समाप्ता ।

विषय । मरणाशौचनिर्णय ।

No 922 पदार्थकौमुदी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 3½ inches Folia, 199 Lines, 8 on a page Extent, 7920 slokas Character, Bengali Date, SK 1627 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old Prose Generally correct.

Padarthakāumudī A commentary on the *Nāma-lingana* asana of Amara Sinha By Narayana Chakravarti

Beginning. इति स्मरपि दूरस्थं सर्वमावृत्य तिष्ठति ।

यन्महः परमं बीजं तदानन्दपदं नमः ॥

रक्षः शशिश्रिता समं विविधकैलिमातन्वती

मुञ्चः स्मरमहोत्सवे शिष्यमुद्याजचुम्बार्थिनो ।

दिग्भ्रमरहृताम्बरा + + + + मौलेस्थित

द्वियां नतमुखी सदा क्षितिधरेन्द्रद्वयावतु ।

मङ्गलानन्दबीजानि भक्तानामतिसन्तम् ।

गुरुणां चरणालानि पुनः पुनरुपासये ॥

ज्ञानां शक्तमशेषमादिविदुषामालोक्य नानामतं

चेरन्माद्भिष(रोज) यन्ममसन्तं नत्वानिभक्त्या सुधीः ।

श्रीनारायणपादपद्मधुलिङ्गारायणः श्रीनिधि-

यन्नेनामरपञ्चिकां वितनुते घट्चेपतः सत्कविः ॥

End. इह प्रत्यविस्तरभयात्रोक्तम् शिष्टानां पूर्वाचार्याणां च प्रयोगाज्ज्ञेयम् । यथा, श्लो-
पेभ्योः । विप्रचतुष्टयो, विप्रचतुष्टयः । गोधनानि पुंस्यपि नपुमकेपि । पोटा श्लो-
त्याद्युदाहार्यमूल्याम् ।

Colophon. इति पदार्थकौमुद्याममरकोषटीकायां लिङ्गादिसङ्ख्येयार्थप्रकाशः । समा-
प्तोऽयं ग्रन्थः ।

विषयः । अमरकोषकाण्डत्रयार्थविवरणं ।

No. 923. वस्तुतत्त्वं ।

Substance, country paper, 11½ × 6½ inches. Folia, 38. Lines, 14—15 on a page. Extent, 1090 ślokaś. Character, Bengali. Date, Sk. 1747. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vastutatva. On the philosophy of the Vaiṣṇava faith, so treated as to establish the divinity of Kṛiṣṇa. By Rāmasundara Vidyāvāgīśa. The work was composed in the Ś'aka year 1727, and originally comprised seven sections, of which the MS. under notice comprehends the last five. Contents: 3. Māyā, Mahattva and other categories described. 4. The great soul defined. 5. Vāsudeva defined and described. 6. Brahma without attributes described. 7. Bhagavān described.

- Beginning नमोऽस्त्यस्य कृष्णस्य साक्षाद्भगवतो मुदा ।
पदचिह्नकरन्दाय नमः सद्यतिशान्तये ॥
अथ तत्त्वसारनिरूपणं ।
- End किञ्च प्रमाणवादीनां मन्त्राणामपि तत्परत्वमिति श्रौतमत्कुमारतन्त्रं यत्त, वैश्वो-
क्कमद्वलकवचं इति ।
- Colophon इति वस्तुतस्त्वे भगवत्तत्त्व नाम सप्तमं परिच्छेदः ॥
प्रच्छन्नीयं चिरण्मर्भं परमात्मन् वायुदेवाद्वयं
ज्ञानश्रीलक्ष्मरे स्मरेति नियतं निर्भेदतो मे नमः ।
ससारार्णवतारणैद्वयमिति साक्षात् परं कारणं
तस्मात्प्रमत्ति पण्डित प्रतिदिनं कुर्वीत यत्नं सद्यतः ॥
छतानि सप्ततत्त्वानि श्रीराधाकान्तमूर्ध्नि ।
कदाचिद्यदि वर्त्तन्ते पण्डितानां समीपतः ॥
तदा निवेदनं वक्तुं शुद्धं सद्यवेकिनः ।
पूर्वापरार्णवद्वयं यदि दायोच वर्त्तते ॥
शोधितं च कृपावद्भिः चमध्वं वा दयारता ।
लिखितं पद्यतत्त्वं वै राममुन्दरमूर्ध्नि ॥
विद्यावागीशवर्धेण श्रीमता पुण्यशालिना ।
शक्ते सप्तगुणाद्रिचन्द्रगणिते मासे मधौ वासरे
सूर्यस्तेजः सद्यमदिव्यनगरं कृष्णं दशाम्यां तिथौ ।
अथाथ शुभं शुभो वज्रमतः प्रतः समाप्तिं गतः
श्रीरामेश दयानिधान परमानन्दप्रभा पादौ ततः ॥
श्रीकृष्णश्रीतिमुद्दिश्या रचितोऽयं यत्नतः ।
अतोच शब्ददायापि नैव दोषाय कल्पते ॥
- * विषयः । (अथ सप्त परिच्छेदाः । तत्र प्रथमद्वितीयपरिच्छेदो न स्तः, अतः खण्डितमिदम्)।
१, परिच्छेदे मायासहस्रत्वादपदार्थनिरूपणपूर्वकं सारतत्त्वनिरूपणम् । २, पर-
मात्मतत्त्वनिरूपणम् । ५, वायुदेवतत्त्वनिरूपणम् । ६, निर्गुणब्रह्मतत्त्वनिरूपणम् ।
७, भगवत्तत्त्वनिरूपणम् ।

No. 921. তান্ত্রিকপূজাপদ্ধতি: ।

Substance, country paper, 11½ × 5½ inches Folia, 10. Lines, 12 on a page Extent, 250 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose. Generally correct.

Tāntrikapūjā-paddhati. Guide to daily rituals according to the Tantras. Contents: Rules for the threefold Sandhyā worship, washing of the face on such occasions for Vaishnavas; offering of Argha; certain manipulations called *nyāsa*, intellectually placing certain letters of the alphabet on fourteen different lotus-like organs of the body; *nyāsa* in connexion with different members of the body; intellectually placing certain deities on six different parts of the body; placing of those divinities on the organic and sensuous functions of the body; *Prānāyāma*; placing of divinities in their proper places and on their respective seats; intellectual worship; arrangement of the instruments of worship; the worship of the seats of the gods; worship of the gods.

Beginning. অথ তান্ত্রিকসম্ব্যাপ্রয়োঃ । আচম্য জলে গন্ধে চেত্যাদিনা সূর্যমণ্ডলাগ্নীয়েমা-
বাচ্ছ মূলেন কুশেন ভূমৌ চিবার জল চিপেত ।

End. সন্ধ্যারমুদ্রয়া হুত্বা(?) ততোজ পুণ্যে সার্বং সঙ্কল্পদয়মানয়েত । ততঃ প্ৰেমান্যা চ-
তুষ্কোণমণ্ডল হুত্বা ততঃ নিসান্দ্রমেপং ॐ বিশ্বক্সেনায় নমঃ ইতি দত্বাৎ ।

Colophon. ইতি পূজাপদ্ধতি: সমাপ্তা ।

বিষয়: । তান্ত্রিকসম্ব্যাবিধি: । বৈষ্ণবাচমনবিধি: । সামান্যার্ঘ্যস্থাপনাদিবিধি ।
করাতুলীপু হৃদয়াদিপঙ্কজেপু চ মাটকান্যাস । মরীরান্ধ্রাচতুর্দলপদ্মে বস-
্যসাদিচতুর্বর্ণন্যাস: । সর্বাঙ্গপ্রত্যঙ্গাদিপু মাটকাবর্ণন্যাস: । পঙ্কজেপু কেশ-
বাদিকৌত্যাদিদেবতাগ্ৰন্থন্যাস । পুনরুচ প্রাণাদি-মত্যাদিন্যাস । প্রাণা-
যম: । দেবতাপীঠন্যাস: । মানসপূজা । শব্দস্থাপনাদিপ্রকার । পীঠপূজা ।
দেবতাপূজা ।

No. 925. প্রাণতোষিলী ।

Substance, country paper, 18½ × 6½ inches Folia, 304. Lines, 13 on a page. Extent, 19,513 s'lokas Character, Bengali. Date of printing Sk. 1743. Place of deposit, Calcutta, Government of India. Appearance, decayed. Prose and Verse. Correct.

Pránatoshani A summary of the Tantric cult The work was compiled by Ramatoshana Sarmá, under the patronage of Pránakrishna Vis vísa, a zemindar of Khadadaha in the neighbourhood of Calcutta, and printed for private circulation in the Saka year 1743 The name of the work is made up of the second word of the author's name, and the first of that of the patron It comprises large extracts from the authentic Tantras

Beginning जडे काय दाची द्रुतमुदकविन्दो अलुधितां
पथेधौ पायोणुत्वमपि न तु सर्वैकवशागा ।
गिरौ धूसीलमलमचलवरत्व रजधि वां
विचित्रेच्छासैर जयति जयतारेत + + + ॥ इत्यादि ।
(खण्डितत्वात्मामित्राव्यादिक नास्ति ।)
विषय । (विषयस्त्वस्य सूचीपत्र द्रष्टव्य ।)

No 926 लिङ्गादिसङ्ग्रहटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches Folia, 17 Lines, 7—11 on a page Extent, 330 slokas Character Bengali Date, Sk 1759 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, decayed Prose Generally correct

Langadisingraha-tika A commentary on the Langádisingraha,—a treatise on grammar By Bharata Mallika

Beginning सल्लिङ्ग इत्यादि । सल्लिङ्गमासौ पाणिनिवरचचिचन्द्रादिप्रणीतवक्ष्यमाणल्लिङ्ग-
लक्षणसूत्रसहितै । इत्यादि ॥
End इति प्रयागाच्च लज्जापथायलेन स्त्रोत्रे प्राप्ते पुस्त । एवमन्यथापि ज्ञेयम् । समाप्त
ल्लिङ्गसङ्ग्रहादिटीका ।

Colophon इति श्रीभरतमल्लिककृता टीका ।
विषय । छन्दोविनायादिमन्त्रानां लिङ्गनिर्धारणपरस्य लिङ्गादिसङ्ग्रहस्य वाक्यार्थविवरण ।

No 927. शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Substance, country yellow paper, 12½ × 3 inches Folia, 30 Lines, 6 on a page Extent, 525 slokas Character, Bengali Date, Sk 1761 Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, decayed Prose Generally correct

Sabdāthasāra-maṅjarī. A treatise on the syntax of the Sanskrit language. By Jayakrishṇa S'armā.

Beginning. हेरन्वचरणद्वन्द्वं विद्वन्नामकरं परं ।

प्रथम्य जयकृत्येन क्रियते सारमञ्जरी ॥ १ ॥

तत्र प्रथमतः कालनिरूपणम् ।

End. आलोक्ष्य विविधप्रत्यान् विचार्य च पुनः पुनः ।

कृत्ये जयकृत्ये न शब्दार्थसारमञ्जरी ।

Colophon. इति जयकृत्यशर्मविरचितशब्दार्थसारमञ्जरी समाप्ता ।

विषयः । आख्यातार्थनिरूपणं । भाव्यबोधप्रकारः । कारकविचारः । समासवादः । एव-
शब्दविचारादि । सर्वनामपदशक्तिविचारः । एवशब्दविचारः । उपसर्गवि-
चारः । कृत्यविचारः । लक्ष्यकथनं । वैधर्हिषाविचारः । पदशक्तिनिरू-
पणम् । शक्तिपादकपदार्थनिरूपणम् । शब्दविचारः । वाचकत्वस्य लक्षणम् । वीर्या-
विचारः । भाव्यबोधप्रकारान्तरः । एकादिपरादपर्यन्तसङ्ग्रामशब्दविचारः ।

No. 928. गीतगोविन्दटीका ।

Substance, country yellow paper, 12½ x 3 inches Folia, 34 Lines, 8—11 on a page Extent, 134 stōkas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, old. Prose Generally correct.

Gītagovinda Tīkā. A commentary on the Gītagovinda of Jayadeva. Anonymous.

Beginning. टीका । राधाभाषवयो रङ्गकेलियो जयन्ति । निश्चतक्रीडा जययुक्ता भवन्तु इत्यर्थः । कुत्र यमुनाकूले । किम्भूतयोः । इत्यनेन प्रकारेण पश्यद्वाय-
लितयोः(?) । नन्दनिदममाह । हे राधे तत् तस्मात् त्वमेव इमं शीतलं मई प्रापय आनय इत्यर्थः ।

End. किम्भूतः । विरञ्चानलदग्धपुरुषो यो मृतस्य वपुर्देहोऽग्निना दह्यते दग्धस्य मृतस्य विनाशश्च पुण्यो भवति इति विनाशः ॥ ५ ॥ (ख०)

विषयः । जयदेवकविविरचितगीतगोविन्दमहाकाव्यस्य व्याख्यानम् ।

No 929 बालबोधिनीनाम्नी गीतगोविन्दटीका, मूलसंहिता ।

Substance, country paper 10½ × 5½ inches Folia, 42 Lines
14—17 on a page Extent 2250 slokas Character, Bengali Date, ?
Place on deposit, Calcutta, Government of India Appearance old Prose
Generally correct

Balabodhini A commentary on the Gitagovinda of Jayadeva
Anonymous Jayadeva is said in this MS to have been the son of
Vamadeva and grandson of Bhojadeva

Beginning टीकाप्रा० । श्रीचेतयत्पदासीधुकृष्णमनेन केनचित् ।

टीका सङ्गृह्यते गीतगोविन्दस्य समासतः ।

स्वयं बोद्धुमभिप्राय जयदेवमहासते

क्रमेणोपक्रमदाया प्रप्यते बालबोधिनी ।

मूलप्रा० ।

मघेर्नेदुरसम्बरवनभुः श्यामालमालदुमै

नक्तभीरवय लसेमतदिम राधे गृह्य प्रापय ।

• इत्य नन्दनिदर्शयस्त्वितयोः प्रत्यध्वजुञ्जदुम

राधामाधवयोजयन्ति यमुनाकूल रंज केलय ॥

End

टीकास० । अतः सगीय सखिस्मदाख्यसभोगरसानन्दित पीताम्बर प्रिया-
धीनलन तद्वर्णवर्णवसमप्रिय श्रीकृष्णा यत्र स इति ।

इति स्त्रियलसादकधरूपपूर्वकपराभरादिमतज्ञा एवास्याधिकारिण इति तान्
प्रत्याश्रियति भाजोति । भजदवनामास्य पिता वामदेवीनाम्नी जननी परा-
दीना ये प्रिया तन्मतज्ञास्त्वपि ये बन्धवस्तन्मतसारयोराधामाधवरञ्ज कलि-
ज्ञानेन बन्धव प्राप्तास्तेषामव कण्ठे भूयश्वतः सदा गीतगोविन्दाख्य कविलमङ्गु ।

मूलस० ।

यच्छान्त यावद्भाव शृङ्गारसारखतमिह जयदेवस्य विश्वमवचासि ।

इति श्रीजयदेवकृतो गीतगोविन्द महाकाव्य स्वाधीनभट्टकावर्णने सुप्रीतपीता-
म्बरा नाम द्वादश सर्ग ।

श्रीभाजदेवप्रभवस्य वामदेवात्मजश्रीजयदेवकस्य । पराभरादिप्रियबन्धुकण्ठ
श्रीगीतगोविन्दकविलमङ्गु ॥

विषय ।

जयदेवकविविराचितगीतगोविन्दाख्यमहाकाव्यस्य आख्यान ।

No. 930. पुराणदानमाहात्म्यं ।

Substance, country paper, $10\frac{1}{4} \times 4\frac{1}{4}$ inches Folia, 6 Lines, 10—11 on a page Extent, 62 slohas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Calcutta, Government of India Appearance, new Verse. Generally correct.

Purāṇa-dāna-māhātmya. Nature, character, and extent, of the Purāṇas, and the religious merit of presenting them in MS. to Brāhmaṇas Anonymous. The style of the work is Purāṇic, and, I suspect, it is an extract from the Matsya Purāṇa. It is narrated by Brahmā in reply to the question of a sage named Matsya.

Beginning. मत्स्य उवाच । पुराणं धर्मशास्त्राणां प्रथमं ब्रह्मणा स्मृतम् ।

अनन्तरं च ब्रह्मेभ्यो वेदास्तस्य विनिर्गताः ॥

पुराणमेकमेवासीत् कल्पान्तरेण ।

चिद्वर्गसाधनं पुण्यं शतकोटिप्रविस्तरम् ॥

निर्दग्धेषु च लोकेषु वाञ्छितेषु वै मया ।

अज्ञानं चतुरो वेदा पुराणन्यायविस्तरम् ॥

मीमांसा धर्मशास्त्रं च परिगृह्णात्प्रधानं ॥

मत्स्यरूपेण (हि) पुनः कल्पादावुदकार्षेवे ॥

अग्रेषमेतत्कथितमुदकान्तर्गतं च ।

श्रुत्वा जगद् स मुनीन् प्रतिवेदं चतुर्मुखम् ॥

प्रवृत्तिः सर्वशास्त्राणां पुराणस्याभवत्ततः ।

कालेनाग्रहणं दृष्ट्वा पुराणस्य ततो ह्ययम् ॥

वासंरूपमसौ कृत्वा सचरामि युगे युगे ।

चतुर्लोकप्रमाणेन द्वापरे द्वापरे सदा ॥

तदाद्यशतधा कृत्वा भूर्लोकैस्त्रिन् विभाष्यते ।

End. तद् ब्रह्माण्डपुराणान् ब्रह्मणा समुदाहृतम् ।

योदद्यात्तु व्यतीपाते + + + + + सयुतम् ।

राजस्यसहस्रस्य फलमाप्नोति मानवः ॥ १८ ॥

चतुर्लोकमिति प्रोक्तं यासेनाद्भुतकर्मणा ।

सत्पितृर्भक्ष्यं पिवा च मया तुभ्यं निवेदितम् ॥

Colophon इति पुराणदानमाहात्म्यम् ।

विषय । पुराणश्लाकसङ्ख्या, पुराणनामव्युत्पत्ति, पुराणदानविधिश्च ।

No 931 काव्यकलापः ।

Substance, white and yellow country paper, 17 × 3 inches Folia, 7 Lines, 7 on a page Extent 214 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Pandit Purushottama Tarkalankara Appearance, fresh Prose and verse Incorrect

Kavya-lalapa A romance in prose and verse By Mahananda Dhua . The MS is a mere fragment and very corrupt

Beginning नत्वा श्रीदेवदेवी त्रिभुवनजननी श्यामरूपा वरेष्णा

यस्या ज्ञोडे निवसति सदा दिव्यरूप सुरेश्वरम् ।

आद्य मेघाघनचरितर पीतवास तडित्त (?)

वक्ष्य काव्य कलाप क लतप्र+भव नीलकण्ठस्य वज्रात् ॥

End सा इति वाक्य कथयित्वा राजपुरतो नयचक्षुः लतवती ।

ततः श्रीकाव्यकलापो महानन्दधीरण कथितुमारब्ध ॥

विषय । (इत परमस्यराचरत्वादुर्वाच्यम् । तन्व्यटेऽयमभाप्रमिति लक्ष्यत ।

चम्पूकाव्यमेतत् । असम्पूर्णं दस्य पुस्तकस्य प्रकरणच्छेदाच्चेय ।)

No 932 क्रमसङ्ग्रहः ।

Substance, white and yellow country paper, 19½ × 3½ inches Folia 23 Lines, 6 on a page Extent, 638 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Pandita Purushottama Tarkalankara Appearance, old Prose and verse Correct

Kramasangraha. The law of succession according to the Bengal school By S'rīkrishna Tarkalankara Bhattacharya

Beginning अगदन्वापददन्द्वापदा चयसाधनम् ।

विश्वकोटिविनिर्माणस्थितिसंस्कारकारणम् ॥

निधाय च्छदधे दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः ।

क्रियत पण्डितामोदी श्रीमच्छ्रीलक्ष्मणशर्मणा ॥

अथ दायाधिकारक्रम —

End स्वयमूढायानु दास्या तथाविधापत्यस्य विभाव्यत्वमेवेति । धर्मात्मनस्तमप्यत-
दिति ॥

Colophon रति श्रीश्रीलक्ष्मणकौलङ्कारभट्टाचार्यविरचितो दायाधिकारक्रमसङ्ग्रहः समाप्तः ॥
विषयः । अथ दायाधिकारक्रमादिवर्णितः ।

No 933 उत्तरगीता ।

Substance, yellow country paper, 14 × 3½ inches Folia, 13 Lines, 6
on a page Extent, 204 slokas Character, Bengali Date, ? Place
of deposit, Navadvipa, Purushottama Tarkalankara Appearance, old
Verse Generally correct

Uttara Gītā A sequel to the Bhagavat Gita, treating of
theocratic Vedānta philosophy

Beginning. अर्जुन उवाच । यदेकं निष्कलं ब्रह्म योमानेत निरञ्जन ।

अप्रतर्कमविज्ञेयं विनाशोत्पत्तिवर्जितम् ॥ १ ॥

केवल्यं केवलं मानं शुद्धमत्यन्तनिर्मलम् ।

कारणं योगनिर्मुक्तं हेतुमाधनवर्जितम् ॥ २ ॥

सुदयाम्बुजमधोऽज्ञानं ज्ञेयस्वरूपकम् ।

तत्तच्छणादेव मुच्यत यज्ज्ञानाद् ब्रूहि कथम् ॥ ३ ॥

श्रीभगवानुवाच । साधु शृष्ट मद्वाक्यं बुद्धिमानमि पाण्डव ।

यन्मा प्रच्छन्ति तत्त्वाद्यंमथ तद् ददाम्यहम् ॥ ४ ॥

End भूतबलान्माचिले पुनर्जय न विद्यते ।

Colophon. रति श्रीमदुत्तरगीतासूत्रनिषत्सु ब्राह्मविद्यायां योगशास्त्रे श्रीकृष्णार्जुनसंवादे वैरा-
ग्योद्देशे नाम दशोऽध्यायः समाप्तः ।

विषयः । श्रीकृष्णार्जुनसंवादे कथोपकथनव्याजेन ज्ञानोपदेशाध्यायव्यापकः । तत्र १ अध्याय-
सप्तनिष्पद्यः । १ व्याख्यानम् । २, वैराग्यादयः । (अस्यान्तिमपच इत्यमन्त्रः,
तस्याधनप्रदेशादियं विद्यते ।)

No 934 श्यामामन्त्राः ।

Substance country paper, 18 X 3½ inches Folia 13 Lines, 9 on a page Extent 432 s'lokas Character old Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Panaita Vrajnatha Vidyaratna Appearance, very old, with annotations on the margin Prose and verse Correct

Śyāmanamāntṛāḥ A collection of *Vijamantras* of the ten great Vidyās, or manifestations of the Goddess Durgā Anonymous

Beginning अथ श्यामामन्त्राः । तत्र काले त त्ने कामत्रयवह्निसस्य रतिविन्दुमन्वित ।
 कूर्चयुग्म तथा लज्जायुगल तदनन्तरम् ॥
 दक्षिणे कालिके चेति पूर्वबीजानि बोधरेत् ।
 अन्ते वह्निबधून्ध्याद् विद्या राज्ञी प्रकीर्तिता ॥
 अस्या पूजाप्रयोगः । प्रातः कल्यादिकं कृत्वा स्नात्वा मन्त्राचमनं कुर्याद् ।
 तस्या ।

End इति क्षिप्रमस्तुप्रकरणम् । भैरवतन्त्रे ।
 अथ वक्ष्ये महाविद्या कालिकायां सुदुर्लभा ।
 याया विज्ञानमात्रेण जीवन्मुक्तो भवेन्नरः ॥
 नात्र चिन्ताविशुद्धिः स्थानं न वा मित्रादिद्रूपणम् ।
 न वा प्रयासबाहुल्यं समयासमयादिकं ॥
 न विमर्शयबाहुल्यं कायलोभशकरं न च ।
 य एनां चिन्तयन्मन्त्री सर्वकामसमृद्धिदामः ॥
 तस्य हस्ते सदैवास्ति सर्वासिद्धिर्नमश्च ।
 गद्यपद्यमयी वाणी सभाषा तस्य जायते ॥
 तस्य दर्शनमात्रेण वादिनो निष्प्रभा जाताः ।
 राजानोऽपि च दास्यन्ते भजन्ते किं परं जनाः ॥
 बन्धुः शैत्यं जलसुखं मत्तिसुखं विवस्वतः ।
 दिवाराचिश्चत्ययश्च वशोऽकर्मचमा भवतः ॥
 अन्तः च लभते दद्यात् गणतः दुर्लभं नरः ।

Colophon (समाप्तिच्छन्दो वाक्यं न विद्यतः । परं श्रेयसाङ्गलिखनप्रकारं, र्मनात् पादगतम् महाविद्यायां क्षिप्रमस्तुप्रकाया प्रकरणसमाप्तिपूर्वकफलद्रुतिकथादर्शनम् अथन कव्यस्यापरस्याभावाच्च समाप्तमवेति गम्यतः ।)

विषयः । कालीताराप्रभृतीनां षोडशाना मन्त्राविद्यानां मन्त्राः, सप्रमाणं पूजापद्धत्यादिश्च ।
(परिच्छेदशून्यम् ।)

No. 935. पितृपद्धतिः ।

Substance, yellow country paper, 18 × 3 inches. Folia, 2. Lines, 8 on a page. Extent, 87 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Pandita Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Generally correct.

Pitṛipaddhati. An elementary treatise on Śrāddhas, or rites meet for the dead. By Gopāla Āchārya.

Beginning. अखिलनिगमहस्तेर्दिव्यवीणां वदन्ती

स्मितविकसितवक्त्रा ज्ञानदीपप्रसन्ना ।

अनुकुलफलयुक्ता शाखिनी सेवकानां

हृदि लभतु सदा मे भारती सर्वशुक्ला ॥

ध्यात्वा नन्दीश्वरं देव नत्वा पितृपद्धतम् ।

गोपालो बालतोषाय विलिखेत् पितृपद्धतौ ॥

सांवत्सरिकं श्राद्धं सौरेणैव कर्तव्यमिति २३३श्लोकम् ।

End. अतो गोबन्धुगोत्रयोर्विकल्प इति श्रुतपाणिः ॥ ० ॥

Colophon. इति गोपालाचार्यविरचितपितृपद्धतौ प्रमाणखण्डे नाम प्रथमपरिच्छेदः ॥

अन्योऽयं लिखितो यत्नात् हरिनारायणभर्मणा ॥

ॐ गङ्गा ॥ (अथ समाप्तिवाक्ये प्रथममितिपदयुतेरगमात्तमिदमित्यनुमोयते) ।

विषयः । श्राद्धविषयकप्रमाणादिः ।

No. 936. तन्त्रसारः ।

Substance, red and yellow country paper, 18 × 4½ inches. Folia, 297. Lines, 8—9 on a page. Extent, 13,815 ślokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1773. Place of deposit, Navadvīpa, Pandit Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, soiled. Prose and verse. Correct. Copies have also been found at Navadvīpa in the possession of Yadavachandra Bhattachārya and Yadanātha Śārvabhauma Naiṣāyika. Several copies are also available in Calcutta.

Tantrasara A summary of the Tántric cult, comprising mantras, diagrams and rituals for the adoration of the different Hindu divinities, both Śákta and Vaiṣṇava By Kṛṣṇānanda Bhattachārya The work is held in high estimation, and has been very extensively quoted as a standard authority

Beginning नत्वा कृष्णपदद्वन्द्वं ब्रह्मादिधुरवन्दितम् ।

गुरुं च ज्ञानदातारं कृष्णानन्देन धीमता ॥

तत्तद्गुणसंगताद्वाक्यान्नानार्थं प्रतिपद्य च ।

सैकैर्यार्थकृतं सङ्क्षेपात् तन्त्रसारं प्रतन्यते ॥

End गमनागमने जाद्विक्री सा तनुयायो फलानि कुण्डली ।

उदिता कुलकामधेनुरेया भजता काङ्क्षितकल्पवल्लीम् ॥

वेदार्थशास्त्रविपरीतविलोकनेन प्रायाभवस्यजनलोपमवक्ष्य मातः ।

तद्गूढकूटविशदीकरणेषु जानातु मातः समस्तं तव पादयुगेषु याचे ॥

यद् यन्मया नाथ विमूढबुद्ध्या स्पष्टीकृतं गुह्यतमन्तु तन्त्रे ।

चन्त्यमेतत् कवणानिधानं क्रोधो न चार्हं खलु पामरेषु ॥

Colophon. इति श्रीमहामहोपाध्यायश्रीकृष्णानन्दभट्टाचार्यविरचिते तन्त्रसारे द्वितीयपरि-
च्छेदः ॥ समाप्तोऽयं तन्त्रसारः ॥

विषयः । ब्रह्मतरन्त्रादिभ्यः तान्त्रिकदीक्षादिविषयकप्रमाणानुद्भूत्य यथाक्रमेणैव सङ्गृहीतः । अत्र चतस्रः परिच्छेदाः सन्ति । तत्र प्रथमे, प्रथमं लक्षणचक्रादि, ततो व्यवस्था । तद् यथा—गुरुलक्षणम्, शिष्यलक्षणम्, कुलकुलचक्रम्, रामचक्रम्, नक्षत्रचक्रम्, अक्षयद्वयचक्रम्, अक्षिधर्मचक्रम्, अक्षयचक्रम्, दीक्षाकाष्ठ, चारुनियम, तिथिनियम, नक्षत्रनियम, यागनिर्णय, करण-निर्णय, लग्ननिर्णय, निषिद्धमासतिथिनियम, सालानिर्णय, सालायां मणिनियम, श्रापनभदा, सालाध्वकारः, पुरश्चरणम्, भक्ष्यादिनियम, वर्ष-द्रव्याणि, भूतन्त्रिणि, क्षीणां शोभाधिकारः, अन्यश्रावपुरश्चरणं, पुरश्चरण-प्रयोगः, कूर्मचक्रम्, सन्तानां दशध्वकाराः, भावकाध्वनम्, पञ्चपुरश्चरण-मन्त्रस्य, कलावतीदीक्षाप्रयोगः, चन्द्रदशमीप्रोक्ता कलानां नाम, पञ्चश्राव्यादि-धूपः, पञ्चायतनी दीक्षा, सङ्क्षेपदीक्षा, सर्वताम्रमण्डलम्, नवनाभमण्डलम्, विजोही मुद्रा चति ।

द्वितीये प्रथमं सामान्यपूजादि ततो मन्त्राः । तद् यथा—सामान्यपूजा, मन्त्राप्रयोगः, स्नानविधिः, गायत्री, गायत्रीध्यानम्, पूजाप्रयोगः, भुवनेश्वरी-

मन्त्राः, अन्नपूर्ण०, विपरा०, दुरिता०, वज्रपसारिणी०, दुर्गा०, महिषमर्दिनी०, जयदुर्गा०, शूलिनी०, वागीश्वरी०, पारिजातसरस्वती०, गणेश०, हेरम्ब०, हरि-
द्रागणेश०, लक्ष्मी०, महालक्ष्मी०, सूर्य०, यजपा०, विष्णु०, श्रीराम०, श्रीकृष्ण०,
बालगोपाल०, बासुदेव०, हयग्रीव०, हृमिहः हरिहर०, वराह०, शिव०, सत्यु-
ज्जय०, चिन्तामणि०, नीलकण्ठ० चण्ड०, चैवपाल०, वटुक०, विपुरभैरवो०, सम्पत्-
प्रदाभैरवी०, कौलेयीभैरवी०, सकलसिद्धिदाभैरवी०, चैतन्यभैरवी०, भयविध्वमि-
नीभैरवी०, कामेश्वरीभैरवी०, पटकूटाभैरवी०, नित्यभैरवी०, रुद्रभैरवी०, भृगु-
श्वरीभैरवी०, सकलेश्वरीभैरवी०, विपुरबाला०, नवकुटबाला०, अन्नपूर्णेश्वरीभै-
रवी०, श्रोत्रिणा०, कामराज०, लोपामुद्रा०, मनुष्याभिता०, कुबेरोपाभिता०,
चन्द्रोपाभिता०, द्वितीयलोपामुद्रा०, वैष्णवीपटकूटा०, नन्दिपूजिता०, सूर्योपा-
भिता०, इन्द्रोपाभिता०, शङ्करोपाभिता०, दुर्वासोपाभिता०, पञ्चमीविद्या०,
पारिभाषिकषोडशी०, महाषोडशी०, बीजावलिषोडशी०, कमलामुन्दरी०, भुवन-
मुन्दरी०, वाक्मुन्दरी०, शक्तिमुन्दरी०, श्री०, प्रचण्डचण्डिका०, श्यामा०, गुह्य-
काली०, भद्रकाली०, श्मशानकाली०, महाकाली०, तारिणी०, एकजटा०, नील-
सरस्वती०, कुलुका०, उपतारा०, महानीलसरस्वती०, ताराषोढा०, अष्टतारिणी-
मन्त्राः, रक्षस्यपुररक्षणम्, वीरसाधनम्, अधिकांशरक्षणम्, चित्तालक्षणम्,
शिवसाधनम्, विद्याभेदकथनम्, चण्डोपशूलपाणिमन्त्राः, मातङ्गी०, उच्छिष्ट-
चाण्डालिनी०, धूमावती०, भद्रकाली०, धनदा०, श्मशानकाली०, वगलामुखी०,
कर्पपिशाचीमन्त्राः, सिद्धिलक्षणम्, मङ्गुलोप, तारिणीकल्पः, सारस्वतकल्पः,
कात्यायनीकल्पः, दुर्गामन्त्राः, गौरी०, विशालाक्षी०, राजमुखी०, इन्द्र०, गवद०,
माला०, विषहराशि०, अनुमत्कल्पः, अनुमद्वीरसाधनम्, आर्द्रपटी, श्मशान-
भैरवीमन्त्रः, ज्वालामालिनी०, महाकाली०, तत्प्रयोगः, ज्वालामालिनीप्रयोगः,
निगड्मोक्षम्, चिटिमन्त्रः, अम्वक०, सप्तसञ्जीवनी०, आकर्षणम्, विद्वेषणम्,
उच्चाटनम्, सुखप्रसवमन्त्रः, अदम्यम्, योगिनीसाधनम्, योगिनीसाधन-
कालः, तत्राधिकारिनिर्णयः, पूजाधारः, यन्त्रसंस्कारः, चक्रप्रतिष्ठाप्रयोगश्चेति ।

द्वितीये जपहोमप्रकाराद्युपदेशे यन्त्रादिलिखनप्रकारादयः । तद्यथा—
प्रकीर्णकम्, पूजायां विहितनिषिद्धम्, पञ्चशुद्धि, मन्त्रसिद्धेरुपायः, मन्त्रसि-
द्धिलक्षणम्, मन्त्रदोषाः, मन्त्रदोषशान्तिः, चामार्थं कुण्डनिर्णयः, नवकुण्डानि,
कुण्डानां विशेषफलम्, काम्यहोमार्थं कुण्डनिर्णयः, भागशिरसादिनिर्णयः,
नवकुण्डयोगिनियमः, नमोऽन्ते नमोदयादित्यादिविचारः, नित्यहोम, सङ्क्षेप-

हाम, हृद्दुधाम होमद्रव्यप्रमाणम्, पटकर्मलक्षणम्, आसनम्, पथन-
विदर्भं समुद्र धाधन-ये ग पञ्चवनिर्णय, पटकर्ममन्त्रलिखने द्रव्यम्, शान्ति
कादौ पात्रनियम, भूताना मण्डलानि, भुवनेश्वर्या स्तवकवचानि, अन्नपूर्णया ,
त्रिपुटायाः, दुर्गाया , महिषमर्दिन्या , लक्ष्मी , सरस्वत्या , गणेशस्य , हरिदा-
गणेशस्य , सूर्यस्य , विष्णो , श्रीरामस्य , श्रीकृष्णस्य . गोपालस्य , नमिचस्य ,
शिवस्य , वटुकस्य . भैरव्या , श्रीविद्याया . महात्रिपुरसुन्दर्या , प्रचण्डचण्डि-
काया , काल्या , ताराया . वज्रलामुख्या , चतुषष्टुपचारा , अष्टादशोप-
चारा , पाण्डशेषचारा , दशोपचारा पञ्चापचारा , निर्मान्यकथनम्, त्रिपुर-
सुन्दर्या पाण्डशेषचारा , वद्राक्षमाद्यात्म्यम्, वद्राक्षप्रतिष्ठा वद्राक्षभस्कार ,
परिभाषा, विषण्वाराधनमन्त्रा , विष्णुविषय नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्,
शिवशक्तिविषये नैमित्तिकादिकर्मभङ्गप्रायश्चित्तम्, पञ्चप्रकार इज्या, वैष्णवाना
द्वादशशुद्धि , द्वादशतिलकानि, यागाहामनानि, मुद्रा, घटाग्न्यायन्त्रम्,
लरिता , नवदुर्गा , लक्ष्मी , भैरवी , त्रिपुरागयत्री , त्रिपुरा , श्रीविद्या , गणेश ,
श्रीराम , नमिच , गोपाल , कृष्ण , शिव , काली , शान्तिकादौ तारायन्त्रम्,
यन्त्रलिखनद्रव्यम्, शान्त्युदकस्नानम्, मृदक्षेपत सर्वदेवाना नित्यपूजाविधि ,
नैमित्तिकविधि , चरणान्तमाद्यात्म्यम् स्त्रीनपुंसकमन्त्राणा लक्षणम्, शुभप्रबो-
धकाल , योगाहामनानि, श्रीविद्यायजनम् प्रयागविधि , भुवनेश्वरी , लरिता ,
दुर्गा , सरस्वती , लक्ष्मी , गणेश , सूर्य , श्रीराम , कृष्ण , दधिवासन , हयग्रीव ,
नमिच , वराह , सत्युज्जय , दक्षिणमूर्ति , भैरवी , सुन्दरी , त्रिपुरा , विद्र-
मस्ता , श्यामा , काम्यतर्पणम्, निषद्यायुपाधा , वेतालसिद्धि , वास्तुकभस्कार
शान्तिमन्त्र , जगादिवलि , कुलाचार , दूतोपयोग , यजनप्रकार , द्रव्यशुद्धि ,
शक्तिशोधनम्, श्रीराणा पुरश्चरणम्, भक्तिर्णा मन्त्रस्नाननिष्पणम्, सन्ध्या,
अवपूजा , पञ्चमकारयजनप्रकार , तत्प्रक्रिया , यन्त्रकृतकृतस्त्रोपचमापण-
वृत्ति ।

इह वज्रतरयन्त्राणि चित्रितानि सन्ति ।

No. 937. दुर्गभञ्जनम् ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 84. Lines, 8 on a page. Extent, 4200 ślokas. Character, Bengali. Date, SK. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Durgabhāṇjana. A treatise on Smṛiti rites, illucidating doubtful points, and solving many moot questions regarding proper times for performing particular ceremonies. By Chandras'ekhara S'armā, a Vārendra Brāhmaṇa of Navadvīpa. The work is divided into four chapters, (lit. forts). The first treats of the age of the moon, and the proper times when particular ceremonies ordained for specific days of the moon, should be performed. The second treats of months, their conjunctions, and the ceremonies appertaining to them. The third is devoted to resolutions to perform ceremonies, persons qualified to perform them, and the details thereof. Prominent mention is made in this chapter of the rules for commencing the Durgā pūjā. The fourth has for its subjects, optional fasts and penances.

Beginning. भजत भजत कृष्णं गोपनारीसहस्रं

निखिलभुवनवन्द्य नन्दगोपाभिनयम् ।

सुकृतिहृदयवन्द्य प्रेम्भक्तैकमम्भ

सकलललितगेहं सच्चिदानन्दगेहम् ॥

याता माता मया किं नवदधि विधत्त भुज्यते नेति मत्वा

दृष्ट्वा तद्गतमाशु प्रियतमनयाभुङ्क्षु वक्ष्येत्पुत्राच ।

लब्ध्वा मातुः प्रसाद सपदि गतभयं स्मरेवक्तुं वदन्तं

भानर्दोषो न भेद्यं बलकृतमिति तं नन्दस्त्रुणं नमामि ॥

सदानन्दमयी मृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा ।

वरेन्द्रान्वयसभूतनगदीपनिवासिना ॥

श्रीकृष्णश्रीतथे गूढशास्त्रार्थस्याभिसन्धितः ।

स्मृतीनां क्रियते दुर्गभञ्जनं बुधरञ्जनम् ॥

अथ तिथेर्दुर्गभञ्जनम् । तत्र, राशिक्रमचलत्स्वर्यावधिकं वाच्यनिकर्षयो-

जकतादृशचन्द्रक्रिया तिथिः । तथाहि—

- End. वियागे पारणं कुर्युर्मुनयो ब्रह्मवादिन इति । वियागे उभयोर्विच्छेदे तयोः नख
उपस्थितत्वात् स च एकतरचयादपि भवतीति ॥ ० ॥
- Colophon. श्रोत्रिणारायणशर्मणः पुस्तकमिदं स्याच्चरच्च इति ॥ ० ॥ यथा दृष्टमित्यदि ॥
- विषयः । अत्र चत्वारि परिच्छेदाः । प्रथमं तिथिदुर्गभञ्जनम् । तत्र रामचक्रस्य देश-
रूपता, अमाषोडशभागेनेत्यादिवचनार्थः, अष्टम्यामे चतुर्दश्या इति वचन-
व्याख्या, चन्द्रकलास्वरूपः, देवतानां कलानिर्णयः, तिथिखण्डविशेषनियमयेति ।
द्वितीयं मासाद्युल्लेखदुर्गभञ्जनम् । तत्र निमित्ताल्लेखविचारः, ह्येतान्मादि-
विचारः, मासाद्युल्लेखविचारयेति । तदेतत् खण्डद्वयात्मकं प्रथमखण्डम् । सङ्कल्प-
सूतिदुर्गभञ्जनाख्यतृतीयपरिच्छेदारम्भे प्रथमब्रह्माचरणदर्शनात्; तथाहि—
“सदानन्दमयी सृत्वा चन्द्रशेखरशर्मणा । सङ्कल्पसूतिदुर्गानां भञ्जनं क्रियते-
ऽधुना ॥” इति । तत्र च काम्यकर्मेणि सङ्कल्पः, निष्कामानां काम्येऽपि सङ्कल्पा-
भावः । सुगमसङ्कल्पः, अधिकारिलक्षणम्, विशिष्टफलं प्रति कामनाधिकारः,
काम्यकर्मेणि रामिणां प्रीतिकामनायां नत्फलप्राप्त्यर्थम्, सङ्कल्पनिरूपणम्,
जन्मतिथिविचितासत्त्वामादिपूजनफलं, सङ्कल्पवाक्यरचना, सङ्कल्पवाक्ये फल-
भागिनः एव नामगोत्राद्युल्लेखो न तु प्रतिनिधिः, सङ्कल्पकालः, सप्तम्यादिमहाष्ट-
म्यादिकल्पे षष्ठ्यां बोधनम्, विशेषवाधकाभाव एव प्रकरणाद् वाक्यस्य बलव-
त्तम्, दिवसाद्यननाडीचतुष्टयस्य सन्ध्यालकीर्णनम्, सायसन्ध्यायाः प्राशस्त्या-
दिकम्, उपवाससङ्कल्पकालः, गलान्ते पुवताभोजनान्तरम्, ग्रहणनिमित्तक-
स्नानादिकार्यम्, नैमित्तिकानि काम्यानि च कर्माणि चेति । चतुर्थं व्रतदुर्ग-
भञ्जनम् । तत्र—अष्टमी, जन्माष्टम्युपवासे नित्यः, जन्माष्टम्युपवासफलम्, व्रतका-
लव्यवस्था, पारण्यवस्थादिचेति ।

No. 938. प्रायश्चित्तव्यवस्थामङ्गलः ।

Substance, country yellow paper, 19 x 3½ inches. Folia, 14. Lines, 6—7 on a page. Extent, 539 śloka. Character, Bengali. Date, Sk. 1728. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Prāyas'chitta-vyavasthā-sāṅkshēpa. A summary of the laws bearing on expiations. This and the following five works are evidently due to the same author, who attempted to produce a series of manuals like the *Tattvas* of Raghunandana, or the *Vivekas* of Śūlāpani, but his name does not appear in the codices under notice.

Beginning. अथ प्रायश्चित्तव्यवस्थासङ्क्षेपः । तत्रादौ प्रायश्चित्तलक्षणम् । तथाच चारीतः ।
प्रयत्नत्वाद्वापचित्तमशुभं नाशयतीति प्रायश्चित्तम् ।

End. तथाच पौत्रभाक्तादिना क्रियमाणा—(इतः खण्डितम्)

विषयः । प्रायश्चित्तलक्षणादि, पातकानि, अतिपातकप्रायश्चित्तम्, महापातकप्रायश्चित्तम्, ब्रह्मवधप्रायश्चित्तम्, सुरापानप्रायश्चित्तम्, स्पर्शस्त्रेयप्रायश्चित्तम्, गुर्वङ्गनागमनप्रायश्चित्तम्, पतितसमर्गप्रायश्चित्तम्, गोवधप्रायश्चित्तम्, प्रायश्चित्तपूर्वाङ्कृत्यम्, बाल्यादिभेदेन प्रायश्चित्तभेदः, ज्ञानकृतादिनिरूपणम्, ब्राह्मणस्त्रामिकगोवधप्रायश्चित्तम्, एकदायन्यादिगोवधप्रायश्चित्त, बोधनादिनिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, अपालननिमित्तकगोवधप्रायश्चित्तम्, गोवधापवादः, चक्षियादिवधप्रायश्चित्तम्, स्त्रीवधप्रायश्चित्तम्, गर्भवधप्रायश्चित्तम्, मार्जारदिवधप्रायश्चित्तम्, मत्स्यादिवधप्रायश्चित्तम्, मण्डपोद्यानादिदेवतद्वारादिभेदेन प्रायश्चित्तम्, अभिचारप्रायश्चित्तञ्चेति ।

No. 939. तिथिव्यवस्थासङ्क्षेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 51. Lines, 6 on a page. Extent, 1836 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Tithi-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding the moon's age, with references to the ceremonies to be performed on particular lunar days.

Beginning. प्रायः भङ्गल्लानामेव कर्मणामारम्भकलादादौ स एव निरूप्यते ।

End. अथानावास्याष्टमीयतिरिक्ता द्वादशतिथयः शुक्ला पाद्याः । एतासु पौर्णमास्यान्मामो पाद्याः ॥

Colophon. इति तिथिव्यवस्थासङ्क्षेपः समाप्तः ।

विषयः । सङ्कल्पनिरूपणम्, मलमासो रविसङ्क्रान्तिशून्यः, विधिवत्तुविधः, अथवाद्, निषेधपयुंदासौ, विकल्पः, जन्मतिथिव्यवस्था, प्रतिपद्-द्वितीया-तृतीया-चतुर्थी-पञ्चमी-षष्ठी-सप्तमी-कृत्यम्, माघसप्तमी, अष्टमी, कृष्णजन्माष्टमी, पारणकान्त, दुर्वाष्टमी, भीष्माष्टमी, अशोकाष्टमी, नवमी, श्रीरामनवमी, दशमी, दुर्गाव्ययः, बलिदानम्, धूपाः, उपचाराः, पेदशोपचाराः, एकादशी,

चातुर्मास्यव्रतारम्भ, चारम्भव्रतत्यागे प्रायश्चित्त, मत्स्यादित्यागफलम्, हरिमय-
नादिव्यवस्था, द्वादशी, श्रवणद्वादशी, चयोदशी, वावणचयोदशी, चतुर्दशी,
सावित्रीचतुर्दशी, अन्नन्नव्रतम्, शिवचतुर्दशी, मदनचतुर्दशी, पौर्णमासी,
महाश्वेटी, कोजागर, रविसङ्क्रान्तिरात्रिसङ्क्रमणव्यवस्था, कार्तिकछत्तम्, पद-
व्रतम्, अमावास्या, अर्द्धादययोग, युमाद्या, युगाद्यारहस्येति ।

No 940 उद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 X 3½ inches Folia, 3 Lines,
5 on a page Extent, 79 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1729
Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old
Prose Correct

Udvaha-vyavastha-sankshhepa A summary of the laws regarding
marriage

Beginning अथोद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः । तत्र सापिण्ड्यं निरूपयते ।

End वरे ह्यते कन्या देवराष्ट्रप्रदानतया । एतच्च कन्यानुमतौ । वागदत्ताया अपि
कन्यायां कुमारीवद् विवाहः ॥ • ॥

Colophon इत्युद्वाहव्यवस्थामङ्गलेपः ॥

विषयः । सापिण्ड्यनिरूपणादि, पित्रबन्धवादिनिर्णयश्चेति ।

No 941. श्राद्धव्यवस्थामङ्गलेपः ।

Substance, country yellow paper, 18 X 3½ inches Folia, 37 Lines,
6 on a page Extent 1207 s'lokas. Character, Bengali Date, Sk 1729
Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old.
Prose and verse Correct

Shraddha-vyavastha sankshhepa A summary of the laws regarding
the various s'raddhas, or offerings to the manes

Beginning. अथ श्राद्धव्यवस्थामङ्गलेपः । विप्रैश्चोद्वाहद्वौ जलेपि वेत्यनेन तस्यापि ब्राह्म-
णस्त्रीकारपर्यन्तं, स्त्रीक्रियते तदा पित्रे बलिदानेऽतिव्याप्तिः ।

End. यत्र सेतुनानेकेषामुपकारश्च विष्णुर्वाप्येदीडा च सेतुश्चेति न निराकरणीयः ।

Colophon इति दायव्यवस्थामङ्गलेः ॥

विषयः । दायलक्षणविचारः, देवतालक्षणम्, यागलक्षणम्, साहित्यलक्षणम्, तन्त्रतालक्षणम्, नवाग्रदायकालः, मघावयोदशीदायम्, अथयुक्ताग्रपञ्चदायम्, श्रद्धावत्तुर्दशीदायम्, अष्टकादायम्, दायवेला, मलमासे कर्मव्यम्, मलमासे निषिद्धकर्मणि, अमावस्यादायवेला, प्रतिमासे पार्वणावसर्गस्य पार्वण्यवस्था, निमन्त्रण्यवस्था, दर्भाः, दायशेषभक्षणे नियमविधिः, क्षामाग्रव्यवस्था, जीवत्पितृकदायम्, मासिककालः, मासिकसपिण्डीकरणयोरपकर्षः, पिण्डमिश्रोकरणम्, विघ्नपतितमृताद्याविदितयोः दायकालः, मृताद्याज्ञाने दायदिनमासनिर्णयः, एकोदितकालनिर्णयः, अम्बुघटदायम्, सपिण्डीकरणम्, दायोदधिकारि-निरूपणम्, दृष्टिदायव्यवस्था, शूद्रकर्तृकतर्पणवाक्यम्, दृष्टिनिर्णयः, अक्षतदृष्टिः, अधिविधिः, प्रतिभूः, सामिकविक्रयः, सम्भूय समुन्मानम्, दत्ताप्रदानिक, मृतक-विधिः, भाटकविधिश्चेति ।

No. 942. दायव्यवस्थामङ्गलेः ।

Substance, country yellow paper, 19 X 3½ inches Folia, 14 Lines, 6 on a page. Extent, 456 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk 1729 Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old. Prose and verse. Correct

Dāya-vyavasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding succession and inheritance

Beginning अथ दायव्यवस्थामङ्गलेः । तत्र पिदृष्टानेकैकस्मिन् द्रव्ये एकैकस्य स्वत्वं न तु सर्वेषाम् ।

End. क्षाकालिक निमित्तकालमारभ्य परदिनं तत्कालपर्यन्तं, सञ्च्यति. दिनमानं पञ्चमानश्चेत्यर्थः ॥ ॐ गुरुवे नमः ॥

Colophon. (समाप्तिवाक्यमिदं न दृश्यते परं लेखभङ्गाय समाप्तमेवेति प्रतीयते)

विषयः । पित्रादीनां स्वत्वनिर्णयः, पिदृष्टतपितामदधनविभागः, पिदृष्टतस्वोपार्जितधन-विभागः, विभागानर्होऽपि, विभाज्यानि, स्त्रीधननिरूपणम्, दानविक्रयाधिकारः, स्त्रीधनविभागः, अप्रजास्त्रीधनाधिकारः, विभागानन्तरं जातविभागः, पुत्रिकानन्तरजातैरसविभागः, अपुत्रधनविभागः, सृष्टिविभागः, विभागकालापक्रुति-विभागः, पिदधनविभागकालः, पिदस्वत्वनिर्णयौ भादृष्टतविभागव्यवस्था, पिद-क्षतपैतामदधनविभागः, समयाशुदिनिर्णयश्चेति ।

No. 943. शुद्धिव्यासमुच्चेपः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 30. Lines, 7 on a page. Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Suddhi-vyasthā-saṅkshēpa. A summary of the laws regarding mourning, and the duties appertaining to that state.

Beginning. अथ शुद्धिव्यासमुच्चेपः । तत्रादौ शुद्धिपदार्थो निरूप्यते । तत्र विहितकर्मा-
न्तत्प्रयोजको धर्मविशेषः शुद्धिः ।

End. युगादावयने पुण्ये मन्वादा च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यास समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिलक्षणादिः, सञ्चरणानुसरणयोर्व्यासा, अनयोरग्नौचमङ्कुरः, अतिक्रान्ता-
ग्नौचम्, अग्नौचे विधिनियमौ, अग्नौचमङ्कुरः, गर्भवाग्नौचम्, अग्नौचम्,
बालाद्यग्नौचम्, विदेशग्नौचम्, सपिण्डाद्यग्नौचम्, मातामहाद्यग्नौचम्,
अत्युविशेषाग्नौचम्, अग्नौचापवादः, भवानुगमनाग्नौचम्, अस्मिन्महादा-
स्यर्भयो काला, द्रव्यशुद्धिः, वापीकूपतडागेषु सृते जलशुद्धिः, गृहसरणे गृहस्य-
शुद्धिः, स्नानिकादिमरणे दाहव्यवस्था, पश्नैरदाहव्यवस्था, मुमुर्षुकृत्यम्, प्रे-
तर्षणव्यवस्था, पुत्रस्य वर्षकृत्यम्, पिण्डदानम्, अन्तिमदिनकृत्यम्, अग्नौचान्त-
द्वितीयदिनकृत्यम्, दशोत्सर्गकाल, दृष्टलक्षणम्, अस्मैव प्रयोगविशेष, दान-
व्यवस्था, दानभाषा, दानपरिपाटी, दानप्रयोगः, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दत्तक-
करणपरिपाटी, स्मृतिक्रिया विविधा, विपुलगृहदानम्, दृष्टदामाग्नदानचेति ।

No. 944. उद्वाहव्यवस्था अथवा सम्बन्धव्यवस्थाविकाराः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches. Folia, 10. Lines, 7 on a page. Extent, 437 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Udvāha-vyavasthā alias *Sambandha-vyavasthā-śikṣā*. A treatise on marriage. Anonymous. This is different from the work noticed under No. 649.

Beginning. अथोद्वाहव्यवस्था । तत्र भार्यालसम्पादकप्रवृत्तिविवादः । भार्यालस्य विवाहजन्य-

कन्याद्वितिसंस्कारविशेषो वरनिरूपितः, अमुकस्य भार्यात्वमिति प्रतीतिः । अथमेव
पूजादिसंस्कारवत् विवाहसंस्कारोऽपि लाघवात् ।

End. पटपत्राप्रकृताद्वदु वक्ररेखया क्षिप्तं लिखितं ।

Colophon. इति सम्बन्धव्यवस्थाविकाशः ।

विषय । विवाहलक्षणादिविचारः । ६४९ अद्वीयप्रन्यादसौ भिन्नः ।

No. 945. अनुमानदीधितिटिप्पणीपूर्वभागः ।

Substance, country yellow paper, 20 X 5 inches Folia, 149. In 7 parts.
Lines, 9 on a page Extent, 7375 slokas. Character, Bengali Date, Sz.
1721. Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna. Appearance, old and decayed Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti-ṭippaṇī A gloss on the commentary of Raghunātha Siromani on the first book of Gaṅgeśa Upādhyāya's great Nyāya work the *Chintāmaṇi*. By Jagadīśa Tarālaṅkāra This MS. comprises 13 out of the 25 sections of the work. Nos 507 to 511 are portions of this work (Ante I, p. 293).

Beginning. सञ्ज्ञिताननसरोजमङ्गे रिङ्गमाश्रमतिशोचकुण्डलम् ।

रोचनोन्नतितभालममु मे कैशव मनसि शैशवं वपुः ॥

प्राश्नैरनुचितविविधलोदैः कलुषीकृतोऽपि अधुना ।

दीधितियुतमणिरप्यधीजगदीशप्रकाशितः स्फुरत् ॥

परमात्मने सर्वोत्तमत्वात्माने भवः ।

End. ननु प्रकृतस्यले विशिष्टप्रत्ययजनकत्वमेव नास्तीत्याह विशिष्टसामयिनि ।

Colophon. इति श्रीलक्ष्मीजगदीशतर्कालङ्कारभट्टाचार्यविरचिता सामान्यलक्षणा समाप्ता

भक्ते चन्द्रमेनागविधुमिन् आदित्यतनये

नभस्वीये सप्ताहनि च सुरनाथ हृदि बद्धम् ।

दशम्या शक्ताया कुण्डलकमलानाथ इमक

प्रयत्नेनालोचोन्नतजपपरिपठनायेति पुस्तम् ॥

कदा वाराणस्यामिह सुरधुनीरोषधि वसन्

वसान. कैपीने शिरसि निदधानोऽञ्जलिपुटम् ।

अथ गौरीनाथ त्रिपुरहर शशो विनयन

प्रसीदेत्याक्रोशन् निमिषमिव नेष्यामि निवसान् ॥

विषय । अगदीशतर्कासङ्कारक्षततत्त्वचिन्तामण्यष्टिपद्या द्वितीयखण्डम् “अनुमान-
दीधितिदृष्टिनीति” तस्यैष पूर्वो भागो व्याप्तिकाण्डमिति प्रसिद्धम् । अत्र-१
अनुमितिः, २ व्याप्तिपञ्चकम्, ३ सिद्धयाग्री, ४ पूर्वपक्ष, ५ व्याधिकरणधर्माव-
च्छिन्नाभाव, ६ सिद्धान्तलक्षणम्, ७ अवच्छेदकनिर्दिष्टि, ८ विभेदनिर्दिष्टि
(अथवा विशेषव्याप्तिः), ९ अतएवचतुष्टयो, १० व्याप्तिपक्षोपाय, ११ तर्क, १२
व्याप्तिमुगम, १३ सामान्यलक्षणोक्ति चयोद्देशपरिच्छेदाः सन्ति । तदत्र पुस्तके
द्वितीयादिपरिच्छेदचिक खण्डितम् । अनुमितिपरिच्छेदेऽपि सप्तमपञ्चत पर-
स्तात खण्डितम् ।

No 946 कातन्त्रवृत्तिपञ्जिका, परार्द्धा ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches Folia, 96 Lines, 9 on a
page Extent 4644 slokas Character, old Bengali. Date, Sk 1400
Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna Appearance, old
Prose Correct

Katantra-a-rutti panchikā A gloss on Durga Sūha's commentary
on the Sanskrit grammar called *Kātantra* By Trilochana Dasa.
The MS contains the only second half of the work Durga Sūha's
work has been noticed under No 510, ante I, p 296

Beginning प्रारम्भपत्रस्य प्रथमाभागाद्विद्धं खण्डितम् । ततश्च पञ्चापरार्द्ध-अध्यायानन्तर्यार्थं
एव गृह्यते तथाचि प्रश्न पर्यन्तयोग उच्यते ।

End अथ । अत्रापि द्वे इत्यनुवर्तते द्विवचनसन्निधानात् उत्तरशब्दोऽयं पूर्ववत् ।

Colophon इति विलोचनदासकृततया (इत खण्डितम्) ।

विषय । कलापचारणीयतिङन्ताद्वितीयभागस्य व्याख्यानम् ।

No 947 सर्वतोभद्रमण्डलम् ।

Substance, country paper, 14 × 2½ inches Folum 1. Lines, 16
Extent, 31 slokas Character, old Bengali Date, Sk 1400 Place of
deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna Appearance, old Verse
Correct

Sarvato-bhadrā mandala A description of a mystic diagram so
called It is held in high estimation in astrological works for casting
nativities, and calculating future events in the life of man

Beginning. चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते । चतुर्ध्वेपि च कोष्ठेषु कर्णसूत्रचतुष्टयम् ।
 End. तिष्ठो रेखा बद्धिः कुर्यान् सितरत्नासितैः क्रमात् । मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् सा-
 धारणं श्रुतम् ।
 विषयः । सर्वतोभद्रमण्डलप्रणयनप्रयोगः ।

No. 948. एकाक्षरकोषः ।

Substance, country paper, 12 X 3 inches Folia, 2. Lines, 6 on a page. Extent, 34 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verso. Correct. Copies have been found at Vikramapura, Dhākā, with Pandit Kālikumar Bhaṭṭāchārya, and in Calcutta, with the Honorable Rāja Jotindramohan Tagore Bahadur, and in the Library of the late Rāja Sir Rādhakanta Deva Bahādur.

Ekāksharakosha. A vocabulary of words of one syllable or one Sanskrit letter each. By Purushottama Deva. The work is of some repute. Professor Aufrecht in his Bodleian Catalogue gives the following account of this work. "Major numerus earum vocum, quas Purushottama hoc libello collegit, e mystica doctrina delectus videtur, Cf. supra, p. 97. n. 3. In quibusdam exemplis, ut si *ga* esso *ganapati* et *gandharva*, *cha* significare *chandramas* et *choara*, *ta* *taskara*, *dha* *dhana*, *ya* *yama*, *ra* *rāta* et *reruṇa* esso dicuntur, facile vides lusum hunc esse, ubi nomina prima ipsorum syllaba significantur. Aliæ voces radices sunt, quæ in compositorum sine adjectivorum locum tenent, ut *ga* (*gita*), *cha* (*cheda*, *chedana*), *da* (*dana*, *dātṛi*). Minor pars re vera nomina vel particule sunt, et ab optimis quibusque scriptoribus usurpantur, velut *kha*, *bha* (*nakshatra*), *bhā* (*dipti*), *saṁ* (*kalyāṇa*), etc.

Beginning. कः प्रजापतिरदिष्टो को वायुरिति शब्दितः ।

कथैवाद्या समाख्यानः प्रकाशे क उदाच्यतः ॥

End. श्मिति स्यात् परं प्रष्टु श्चः स्याच्चैव मन्वेयरः ।

Colophon. इति पुस्तकस्योन्मेषस्त एकाक्षरकोषः सम्पूर्णः ।

विषयः । एकाक्षराणां शब्दार्थानां शब्दानां परिचयः ।

No 949 शुद्धिविवेकः ।

Substance, country paper, $13 \times 2\frac{1}{2}$ inches Folia, 94 Lines, 6 on a page Extent, 2456 s/lokas Character, old Bengali Date, SK 1533 Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose and verse Correct

Shuddhi-viveka. A treatise on purification and mourning By Aniruddha

Beginning. प्रथमं पुष्टरीकाच पूर्वोचार्यं प्रकीर्तिता ।

ब्राह्मणं मन्वादिशास्त्राणां समास्तोत्रं विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिन्द्येन स्वर्गोपविमवावधि(?) ।

बोधार्थमक्षयवृद्धिना प्रबुद्धानान्तु तुष्टये ॥

End. अनेनाप्यविशुद्धस्य न कार्यमित्युक्तमतं कथमशुद्धस्याप्यात्मघातिनापि स्वत्वे परिक्रियते ।

Colophon. मत्तोपाध्यायश्रीचनिन्द्यकृता विशुद्धा * * * * समाप्ता ॥ श्री ॥ सुरापगानीर विचार * * क— छतानिन्द्येन— विनेचनेष्वक्षयशीतभानुना, अकस्य वर्ध— लिखेत्

विषय । जननमरणायशौचनिर्णयः ।

No 950 शार्ङ्गधरपद्धति ।

Substance, country red and yellow paper, $13 \times 5\frac{1}{2}$ inches Folia, 269 Lines, 8—9 on a page Extent, 7263 s/lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Verse. Correct

Sārngadhara Paddhati A collection of miscellaneous poems, descriptive of various objects. A part of the work is devoted to ornithomaney, chaomancy and other forms of divination, another to bows and arrows—their merits and demerits the bulk is made up of amatory verses By Sārngadhara, son of Dāmodara, and grandson of Rāghava Deva, who was the court poet of Hammira, the Chauhan king of Samblher or Harowti, who flourished in the 12th century, and is repeatedly mentioned in

*Chand's history of Prīthvirāj : he was killed in the year 1192 A. D. S'arāṅgadhara has high reputation as a great poet, and was the author of several works, two of which (one on medicine, and the other on arms and military tactics) have been already noticed (Nos. 360 and 790). The MS. is incomplete.

Beginning. यस्मिन् बुद्धुदसङ्करा इव बहुव्रह्माण्डखण्डः कचिद्,
 भान्ति कापि च सीकरा इव विरिञ्चाद्याः स्फुरन्ति धमात् ।
 चिद्रूपा लघुरेव विश्वजननी शक्तिः कचिद् यातते,
 स्नानन्दान्तनिर्भरं शिवमहापाद्येनिधि तं नमः ॥ १ ॥
 पुराभाकभरीदेशे श्रीमान् हम्भोरभूपति ।
 चाङ्गवाणान्वये जातः स्नातः शैव्यं इवार्जुनः ॥ २ ॥
 नस्थाभवत् सभ्यजनेषु मुख्यः परोपकारव्यसनैकनिष्ठः ।
 पुरन्दरस्येव गुरुर्गरीयान् द्विजाग्रणी राघवदेवनामा ॥ ३ ॥
 गोपालदामोदरदेवदासमञ्जा बभूवुस्तनयास्तदीयाः ।
 मेधावतारा इव चन्द्रमौलेरपास्ततन्वान् गुणालयोऽपि ॥ ४ ॥
 तेषां मध्ये यस्तु दामोदरोऽभूदुत्पाद्य चोनात्मजान् वोतरागः ।
 भागोरप्यां शब्ददेव विद्याय ज्ञानादात्मन्येव निष्ठां जगाम ॥ ५ ॥
 व्योमः शार्ङ्गधरस्तेषां लघुर्लक्ष्मोधरस्तथा ।
 लब्धोऽनुजस्तस्तेषां चयस्तेताग्रितेजसः ॥ ६ ॥
 अयति शार्ङ्गधरस्त्रिपुरापदद्वयकुशेभ्यस्तुल्यमघुव्रतः ।
 सरस्वस्त्रिभुवैषकलानिधिः कविकरीन्द्रकदम्बमहाधिपः ॥ ७ ॥
 यद्यपि गुणैर्घनिलयः खलुमैलब्धं सने जिष्णुः ।
 तदपि विमलहृदयान्तरसञ्जनलोकस्य यमोऽसौ ॥ ८ ॥
 ते सञ्जनाः सुर्वावशांशकवित्वपुष्पाश्वादाय मुष्कितवतः खगुणैर्ममैतत् ।
 सञ्चारयन्तु कुसुमोज्ज्वलधाररूप कण्ठे सुभाषितमपास्तमसुखदोषम् ॥ ९ ॥
 न शार्ङ्गधरपदतिः खलजनस्य योग्या भवेत्
 सुभाषितरसोर्मयः सुकृतिलोकपेया यतः ।
 सुधामदितिनन्दना दिवि पिबन्ति हृष्टान्तरा-
 स्तथैव तमसः शिरो भट्टिति खण्डितं शूयते ॥ १० ॥
 स्नानन्दाय मतां भूयात् सुभाषितमिदं मम ।

शृङ्गक पद्मतिरुग्मिथ परिच्छेदैर्मनोरमम् ॥ ११ ॥

आद्यैर्मन्त्रिहितैः पद्यैः कियद्विरपररपि ।

युता पद्मतिरेपास्तु सज्जनानामद्दयिनी ॥ १२ ॥

End.

मन्दोऽयं मलयानिल किमल्य चूतद्रुमाणा वन

सायतकोकिलकूजित निचकिलामोदः पुराण मधु,

वाणानि धिनेति धर (2) (इत पर न लिखितम्, तत एव खण्डितम्,
लेखनाभावे च आदर्शालाभ एव हेतुरिति च गम्यते, शेषाक्षरलिपिभङ्गीदर्श-
नाच्चेद ( ) चिह्नमभ्यान्वितत्वाच्च) ।

विषयः ।

कविना स्वप्रणीतान् पूर्वकविगणभाषितास्य श्लोककाव्यानि च यथायथ पदत्वनुशा-
रेण ग्रथित, तदभावतुल्यतरः काव्यभङ्गः सम्पन्न । अत्र—१ कविवशवर्णनम्,
२ चनुक्रमः, ३ नमस्कृति, ४ आशी, ५ सुभाषितप्रशंसा, ६ काव्यप्रशंसा, ७ सा-
मान्यकविप्रशंसा, ८ विशिष्टकविप्रशंसा, ९ कुकविनिन्दा, १० पण्डितप्रशंसा, ११
कुपण्डितनिन्दा, १२ मद्यता प्रशंसा, १३ धीरप्रशंसा, १४ सज्जनप्रशंसा, १५
मनस्त्रिप्रशंसा, १६ उदारप्रशंसा, १७ तेजस्त्रिप्रशंसा, १८ गुणप्रशंसा, १९ सन्नोप-
प्रशंसा, २० ससंगप्रशंसा, २१ धनप्रशंसा, २२ दुर्जननिन्दा, २३ लपणनिन्दा,
२४ याचकनिन्दा, २५ दरिद्रनिन्दा, २६ भूर्खनिन्दा, २७ लघुनिन्दा, २८
लोभनिन्दा, २९ दैवाख्यानम्, ३० उद्यमाख्यानम्, ३१ प्रकीर्णकाख्यानम्,
३२ समस्याख्यान, ३३ प्रहेलिका, ३४ अपञ्चुति, ३५ कूटः, ३६ त्रिधादि-
गुप्तचिन्ताख्यानम्, ३७ प्रश्रोतराख्यानम्, ३८ जातिः, ३९ सदाचारः,
४० धर्मनिष्ठति, ४१ पातकनिष्ठति, ४२ स्वर्यान्योक्तयः, ४३ चन्द्रान्योक्तयः,
४४ मेघान्योक्तयः, ४५ वाय्वन्योक्ति, ४६ ज्ञानान्योक्तयः, ४७ मधुकन्यान्योक्तयः,
४८ कौकिलान्योक्तयः, ४९ चातकान्योक्तयः, ५० मधूरान्योक्तयः, ५१ शृङ्गा-
न्योक्ति, ५२ काकान्योक्ति, ५३ वकान्योक्ति, ५४ खद्योतान्योक्ति, ५५
पिचान्योक्ति, ५६ गजान्योक्ति, ५७ शृगान्योक्ति, ५८ करभान्योक्ति, ५९ हयभा-
न्योक्ति, ६० सामान्यवृत्तान्योक्ति, ६१ कल्पवृक्ष, ६२ पर्वतान्योक्ति, ६३ अग-
म्यान्योक्ति, ६४ समुद्रान्योक्ति, ६५ रत्नान्योक्ति, ६६ शङ्खान्योक्ति, ६७
तट्टगान्योक्ति, ६८ कमलान्योक्ति, ६९ कूपान्योक्ति, ७० मण्डपान्योक्ति,
७१ दावान्योक्ति, ७२ सङ्कीर्णान्योक्ति, ७३ सामान्यराजप्रशंसा, ७४ विशिष्ट-
राजप्रशंसा, ७५ अरिपलायनम्, ७६ राजनीतिः, ७७ नीतिः, ७८ मित्रक-
नीति, ७९ मञ्जप्रशंसा, ८० भद्रलक्ष्मम्, ८१ मन्दलक्ष्म, ८२ शृङ्गलक्ष्मम्,

८२ मित्रलक्षणम्, ८४ अक्षप्रशसा, ८५ खड्गलक्षणम्, ८६ खड्गप्रशसा, ८७ धनु-
 वेदः, ८८ [तत्र—(क) धनुर्दानविधि, (ख) आचार्यलक्षणम्, (ग) चापप्रसा-
 णम्, (घ) गुणलक्षणम्, (ङ) शरलक्षणम्, (च) फलकलक्षणम्, (इ) नाराच-
 नालीकस्थानम्, (ज) मुष्टाकर्षणम्, (झ) गुणमुष्टि, (ञ) धनयाया, (ट)
 दृढभेदितादिशुद्धलक्षणम्] गान्धर्वशास्त्रम्। ८९ वृक्षशास्त्रम् [तत्र—(क) उपवन-
 विनोदः, (ख) तृणमहिमा, (ग) भूमिभिरूपणम्, (घ) वीजोद्भिदविधि, (ङ)
 निषेवणम्, (च) द्रुमरक्षा, (इ) उपवनक्रिया, (ज) कूपार्थं भूमिपरीक्षणम्।
 ९० भाकुनज्ञानम् [तत्र (क) भूपतिप्रश्नछेदा, (ख) वरकन्याप्रश्नः, (ग) वर्षाप्रश्नः,
 (घ) राज्ञो जयप्रश्नः (ङ) राज्ञः सन्तानप्रश्नः, (च) विविधप्रश्नः, (इ) रोगिप्रश्नः,
 (ज) शकुनः, (झ) शिवावतसः, (ञ) पक्षी, (ट) अङ्गसुरणम्, (ठ) सङ्कीर्णशकु-
 नानि, (ड) यावानियम्, (ड) शुभाशुभविचारः, (ण) उलूकपिङ्गल, (त)
 काकशब्दः, (थ) वसाचाप्रः, (द) तित्तिरिरावः, (ध) लङ्कारावः, (न) कर-
 यिकारावः, (प) वृकरावः, (फ) हरिणरावः, (ब) नकुलरावः, (भ) मिश्रशकु-
 नानि, (म) क्षुतम्, जाद्विकशकुन वा, (य) दिशा समावकथनम्, (र) सरो-
 दयः], ९१ पशूना लक्षणचिकित्से [(क) ज्ञानानाम्, (ख) ज्ञानकानाम् (ग)
 गवाम्, (घ) गुरुरक्षा, (ङ) पशुवशीकरणम्] स्थावरजङ्गमविषापहरणम्, ९२
 भूतविद्या, ९३ कल्पस्थानम्, ९४ केसरस्त्रनमः, ९५ शूद्रारनिर्देशः, ९६ स्त्री-
 प्रशसा, ९७ स्त्रीपुरुषजातिभेदलक्षणानि, ९८ स्त्रीपुरुषसंयोगवृत्तिः, ९९ स्त्री-
 सेवाप्रकारः, १००। षड्विंशत्यानादिविवरणम् [तत्र—(क) षड्विंशत्यानविवरणम्,
 (ख) ज्ञादिविवरणम्, (ग) स्त्रीपुरुषवशीकरणम्, (घ) दावणम्, (ङ) वीर्य-
 स्तम्भः, (च) कुसुमजननम्, (इ) गर्भपातरक्षा, (ज) सुखप्रसूतिः, (झ) यौवन-
 रक्षा, (ञ) सुखवासजलवासौ, (ट) अङ्गरामः, (ठ) धूपप्रकरणम्]। १०१ बा-
 लावर्णनम्, १०२ युवतीवर्णनम्, १०३ तृणवर्णनम्, १०४, समपक्षीप्रशसनम्
 तत्र—(क) ललाटवर्णनम्, (ख) भ्रूवर्णनम्, (ग) नासावर्णनम्, (घ) कपोल-
 वर्णनम्, (ङ) अधरवर्णनम्, (च) दन्तवर्णनम्, (इ) श्मितावर्णनम्, (ज)
 मुखवर्णनम्, (झ) मुखवर्णनम्, (ञ) कण्ठवर्णनम्, (ट) वाङ्मवर्णनम्, (ठ) कर-
 वर्णनम्, (ड) अङ्गुलीवर्णनम्, (ण) कानवर्णनम्, (त) मध्यवर्णनम्, (थ) बलि-
 चयवर्णनम्, (द) नाभिवर्णनम्, (ध) अक्षवर्णनम्, (न) अङ्गावर्णनम्, (प)
 चरणयुगलवर्णनम्, (फ) नखद्वेषिवर्णनम्, (ब) ममनवर्णनम्, (भ) कान्ति-
 वर्णनम्, (म) घासपीलकपवर्णनम्] १०५। विप्रलम्भकष्टहारे—(क) प्रियप्रसन्ना-

नवर्णनम्, (ख) श्यामावस्थाकथनम्, १०६ (क) नायिकावचनम्, (घ) नाय-
कवचनम्, (ग) नायिकां प्रति मानम्, १०७ विरहिण्यवस्थावर्णनम्, १०८
नायिकान्तिके सुखीवचनम्, १०९ वियोगिनीप्रलापाः, ११० नायक प्रति दूतो-
प्रेषणम्, १११ वियोग्यवस्थावर्णन-प्रलापाख्यानम्, ११२ नायकस्यापे दूत्युक्तिः,
११३ नायिका प्रति दूत्युक्तिः, ११४ दूती-नायिकासंवादः, ११५ शृङ्गारे परस्पर-
विलोकनम्, ११६ प्रियातिथ्यादिकम्, ११७ मानिनीमानवर्णनम्, ११८ कल-
चोत्तमादिकथनम्, ११९ मिथुनस्योक्तयस्तथा, १२० प्रियस्य शिचानुनयौ, १२१
परस्पर प्रसादः, १२२ स्त्रियां चक्रदुःखम्, १२३ तमसो वर्णनम्, १२४ अग्नि-
सातीणां संहारः, १२५ अशाङ्कोदयवर्णनम्, १२६ पानमोक्षीकथनम्, १२७
(क) चाटुप्रभृतिवर्णनम्, (ख) शूरतप्रशसा, १२८ भवबधूक्तीड़ायां सुखीवाक्यम्,
१२९ शूरतकेलिकथनम्, १३० विपरीतरतिवर्णनम्, १३१ शूरतनिवृत्तिः,
१३२ मध्यरात्रिक्रीड़ानायिकानुनयाः, १३३ प्रभातसमयोक्तयः, १३४ प्रभात-
वर्णनम्, १३५ (क) प्रभातानिलवर्णनम्, (ख) प्रभातोदयवर्णनम्, १३६ रात्रि-
सयोगचेष्टायाः प्रातः प्रकटनम्, १३७ (क) मित्रकशृङ्गारवर्णनम्, (ख) सती-
वर्णनम्, (ग) कुलबधूवर्णनम्, १३८ अक्षतीचरितम्, १३९ वसन्तादेर्वर्णनम्,
१४० शीतादेर्वर्णनम्, १४१ वर्षादेर्वर्णनम्, १४२ शरदादेर्वर्णनम्, १४३ हेम-
न्तादेर्वर्णनम्, १४४ शिमिरादेर्वर्णनम्, १४५ सन्मिश्रणम्, १४६ अलकेलिः,
१४७ प्रपेक्षितः, १४८ दोलाकेलिः, १४९ धमरिकाक्रीडा, १५० कन्दुकक्रीडनम्,
१५१ नेत्रसन्मीलनम्, १५२ क्रीडा, १५३ सन्मिश्रणम्, १५४ भयानकरसंज्ञायाः,
१५५ बोधत्वरसंज्ञायाः, १५६ रौद्ररसंज्ञायाः, १५७ आन्तरसे-वैराग्यस्य प्रशस-
नम्, १५८ अनित्यतावर्णनम्, १५९ विषयादिविद्वम्बनवर्णनम्, १६० पश्याता-
पवर्णनम्, १६१ कालचरितवर्णनम्, १६२ विवेककथनम्, १६३ उपदेशः,
१६४ कालसङ्ख्या, १६५ भारीरम्, १६६ चतुर्विधयोगे-योगचयनिरूपणम्,
१६७ गोरवादिसाधितचतुष्टयवर्णनम्, १६८ मार्कण्डेयादिसाधितचतुष्टय-
प्रकरणम्, १६९ मनस्यैवप्रभावः, १७० अष्टमिदिवर्णनम्, १७१ योगिचर्या-
कथनम्, १७२ अष्टिष्ठानम्, १७३ विदेहमुक्तिकथनमेति परिच्छेदाः ।
[अथ तु पुस्तके वसन्तवर्णनस्य कियदंश यावद् दृश्यते, ततः सार्धचतुश्चिह्न-
परिच्छेदानामभावः ।]

No. 951. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 13. Lines, 8—10 on a page. Extent, 630 śloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikrampura, Dhakā, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyaya. Appearance, old. Prose. Correct.

Prāyas'chittatattvādars'a. A commentary on Raghunandana's treatise on purification and expiations. By Vishnurāma Siddhāntavāgīś'a, son of Jayadeva Vidyāvāgīś'a, and grandson of Kavindra Bhaṭṭāchāryya.

Beginning. प्रथमं विष्णुरामेण परमात्मानमवय ।

प्रायश्चित्तस्य यत्तच्च तस्य व्याख्या वितन्यते ॥

(तद्व्याख्या परितन्यते वा) ॥

तच्च प्रत्यारम्भेऽभिमानं देव नमस्करोति प्रथम्यति ॥

तत्तत्तु विविधमुनिवाक्याथोवलोकनपूर्वकपञ्चाङ्गाधिकरणाधीनव्यवस्थासङ्गुहः ॥

तच्च प्राधान्येन धृत्वत्तस्य तत् सङ्कल्पपञ्चाङ्ग, प्रायश्चित्तस्येत्यादि ॥

End. प्रायश्चित्तान्तराणु प्रायश्चित्तविवेकादावनुमन्येयमिति ॥ .

Colophon. इति कविचन्द्रभट्टाचार्यमजजयदेवविद्यावागीशपुत्रश्रीविष्णुरामभिदानविरचित. प्रायश्चित्ततत्त्वादर्थः समाप्तः ।

विषयः । रघुनन्दनकृतप्रायश्चित्ततत्त्वव्याख्यान ।

No. 952. श्राद्धतत्त्वादर्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 10. Lines, 5—8 on a page. Extent, 370 śloka. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājnagara, Vikrampura, Dhaka, Kālikrīṣṇa Gaṅgopādhyaya. Appearance, old. Prose. Correct.

S'rāddhatattvādars'a. A commentary on the S'rāddhatattva of Raghunandana. By Vishnurāma Siddhāntavāgīś'a, the author named in the last preceding notice. The MS. is incomplete.

Beginning. प्रथमं कर्मज्ञाकान् विष्णुरामेण धीमता ।

व्याख्यान श्राद्धतत्त्वस्य तन्यते विदुषा मुदे ॥

तत्रादौ पञ्चमारभमाणामित्तदेवतां नमस्करोति प्रणम्यत्यादि ॥

तत्र विविधमुनिवाक्यादि ॥

End एतदभिप्रेत्य पूर्वसूततिथिं विज्ञायेत्युक्तं ॥ इत्यतः खण्डितः ॥

विषयः । श्रद्धातत्त्वशास्त्रान् ।

No 953 सदाचारप्रकरण ।

Substance, country yellow paper Folia, 3 Lines, 6—7 on a page
Extent 89 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Maharajanagara, Vikramapura, Dhaka, Kalikrishna Gangopadhyaya
Appearance, old Verse Correct

Sadacharaprakarana A metrical treatise on the duties of ascetics
By S ankara Acharya Hall's *Contributions*, p 142

Beginning सच्चिदानन्दकन्दाय जगद्गुरुचेतवे ।

सदादिताय पूर्णाय नमः।नन्ताय विष्णवे ॥ १ ॥

सर्ववेदान्तसिद्धान्तैर्ग्रथित निर्मल शिव ।

सदाचारः प्रवक्ष्यामि योगिना ज्ञानसिद्धये ॥ २ ॥

End सदाचारमिमं नित्यं योगसुसन्धये बुध ।

ममारसागराच्छीघ्रं मुच्यते नात्र समयः ॥ ५५ ॥

Colophon इति श्रीमतपरमहंसपरिव्राजकार्यश्रीमच्छङ्कराचार्यविरचित सदाचारप्रकरण
समाप्तम् ।

विषयः । योगिसदाचारवर्णनः ।

No 954 वेदान्तशास्त्रसङ्क्षिप्तप्रक्रियानिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper Folia 9 Lines, 9—10 on a page
Extent, 427 slokas Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Maharajanagara Vikramapura Dhaka Kalikrishna Gangopadhyaya
Appearance, old Verse Correct

Vedanta sashtra sankshipta prakriya nirupana alias *Prakriya nirupana*
A metrical epitome of the Vedānta doctrine By S ankara Acharya

Beginning चित्सदानन्दरूपाय सर्वधीष्टतिसाक्षिणे ।

नमो वेदान्तवद्याय प्रच्छेदोन्नतरूपिणे ॥

यदज्ञानादिदं भाति यज्ज्ञानादिनिवर्तते ।

नमस्तस्मै चिदानन्दवपुषे परमात्मने ॥

End. यस्य देवे परा भक्तिर्धिया देवे तथा गुरौ ।

तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशने सहात्मनः ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचित वेदान्तब्राह्मणसङ्क्षिप्तप्रक्रिया-
निरूपण समाप्तम् ॥

विषयः । वेदान्तप्रक्रियाकथन ।

No. 955. ब्रह्मोपनिषत्, अथर्ववेदीया ।

Substance, country yellow paper. Folia, 2. Lines, 6—7 on a page. Extent, 59 ślohas Character, Bengali. Date, ? Place, of deposit, Maharajanagara, Vikramapura, Dháka, Kalikrishna Gaṅgopādhyaya Appearance, old Prose and verse. Correct.

Brahma Upanishad A description of Brahma. This is alleged to be an Upanishad of the Atharva Veda. It does not, however, correspond with the work of this name described under No. XXIII

Beginning. अथास्य पुरुषस्य च चत्वारि स्थानानि भवन्ति, नाभिद्वन्द्वकण्ठमूर्ध्वेति ।

तत्र चतुष्टयं ब्रह्म विभाति, जागरितं स्वप्न सुषुप्त तृतीयमिति ॥

End. आत्मविद्यातपोमूलं तद् ब्रह्मोपनिषत् परं ।

सर्वात्मैकलक्षणेन तद् ब्रह्मोपनिषत् परं,

तद् ब्रह्मोपनिषत् परमिति ॥ ३ ॥

Colophon. इति अथर्ववेदीया ब्रह्मोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । ब्रह्मनिरूपण ।

No 956. ब्रह्मज्ञानं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12 Extent, 20 ślohas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājānagara, Vikramapura, Dháka, Kalikrishna Gaṅgopādhyaya. Appearance, old. Verse Correct.

Brahmajñāna. A poem on the essence of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara Āchārya. The title of the poem is doubtful. I believe it is generally known by another name, but what that is I cannot now ascertain.

Beginning. नार्हं कर्त्ता न कारयिता वा न कार्यं
 नार्हं भोक्ता न भोजयिता न च भोक्ष्यं ।
 नार्हं दुःख दुःखयिता वा न च दुःखी
 सोऽहं प्रत्यक् चित्सत्त्वूपोऽहमात्मा ॥

End. का बुद्धिः कायवा ज्ञानिर्भस्म चात्मस्वरूपिणः ।
 भजते भोगमेवाभिर्नकार्यायोपकल्पते ॥ .

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरिव्राजकाचार्यविरचितं ब्रह्मज्ञानं समाप्तम् ॥
 विषयः । ब्रह्मज्ञाननिरूपणं ।

No. 957. अद्भुतोपनिषत् ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 12. Extent, 24 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhākā, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

Adbhuta Upanishad. An Upanishad on the duties of ascetics, treating of various forms of Yoga penance. The MS. does not say to what Veda it is affiliated. Apparently it is apocryphal.

Beginning. यमनिदमासनप्राणायामप्रत्याहारधारणाध्यानसमाध्याह्नयोः ।

End. निर्वाणपदमाप्तिव योमी कैवल्यमश्नुते, योमी कैवल्यमश्नुते ।
 इति च एवं वेद इत्युपनिषत् ॥

Colophon. इत्यद्भुतोपनिषत् समाप्ता ॥

विषयः । योगप्रक्रियाकथनं ।

No. 958. मनोषापञ्चदं ।

Substance, country yellow paper. Folium, 1. Lines, 10. Extent, 6 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājā-nagara, Vikramapura, Dhaka, Kālikrishna Gaṅgopādhyāya. Appearance, old. Verse. Correct.

• *Manishāpanchala.* A discussion between S'aṅkara Achārya and a Chandāla, on caste distinctions and the Vedāntic doctrine. The work is alleged in the text to have been composed by S'aṅkara himself.

Beginning. कदाचित् महाराचार्यः काशीं प्रति पुरो ययौ ।

तस्य ज्ञानपरीचार्यं कश्चिद् देवः समागतः ॥

चण्डालरूपिणं दृष्ट्वा मण्ड मर्चेति चात्रवीत् ।

यथोक्तवन्तमाचार्यं स देवः पुनरब्रवीत् ॥

- End. यत्प्राप्ताम्बुधिलेखेयत इमे श्रुतादयो निर्दंता
यश्चिते नितरां प्रमानिकलने सन्ध्याम्बुधिनिर्दंतः ।
यश्चिन्नित्यसुखाम्बुधौ यश्चितधीर्ज्ञेय न प्रपद्यिद्
याः कथितं स पुरेन्द्रवन्दितपदोन्नूनं मनोपा मम ॥ ५ ॥
- Colophon. इति श्रीमद्भारताचार्यस्य मनोपापञ्चकं समाप्तं ।
- विषयः । प्रपञ्चातीत्यप्रपञ्चाविद्याविषयकदेवस्ययाज्ञिकः कथोपकथनं ।

No. 959. विवेकचूडामणिः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 31. Lines, 5—7 on a page. Extent, 863 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhaká, Kálíkṛishṇa Gaṅgopadhyāya. Appearance, old Verse. Generally correct.

Viveka chūdāmani. A poetical exposition of the Vedānta doctrine. By S'aṅkara A chārya.

Beginning. सर्ववेदान्तसिद्धान्तोच्चरतमोच्चरः ।

मोक्षिन्द परमानन्द सद्गुण प्रसन्नोऽप्यहम् ॥ १ ॥
जन्तूना मरणाय दुर्लभमतः पुस्त तनो विप्रता
तस्माद् वैदिककर्म्ममार्गपरता विद्वज्जसम्पत् पर ।
आत्मानात्मविवेचनं सन्भवे प्रज्ञायना मच्चित्ति-
मूर्तिर्नो मत्तज्जकोटिसुक्तैः पुण्यैर्विना सभ्यते ॥ १ ॥

End. समारम्भनितापमानुकिरणप्रोक्तदाहयया-
चिद्वानां जलकावयया मन्भुवि धान्या परिधाम्यता ।
अत्यासन्नपुष्पान्बुधि सुखकर प्रपञ्चादय दर्शय-
न्तेषा माद्वारभारती विजयते विर्योऽसम्भविनी ॥ ५८२ ॥

Colophon. इति श्रीमत्परमहंसपरित्राजकाचार्यश्रीमोक्षिन्दभगवत्पूज्यपादमिष्यश्रीमद्भार-
तमन्त्रपादकृतो विवेकचूडामणिः समाप्तः ॥

विषयः । प्रपञ्चानुप्रसङ्गः ।

No 960. गुणाष्टकम्, सटीकं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 6 Lines, 6—10 on a page Extent, 330 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Mahārājanagara, Vikramapura, Dhaká, Kálíkṛishṇa Gaṅgopadhyāya. MSS. or this work are common enough. the codices in the Libraries of the Asiatic Society, and of the Sanskrit College, of Calcutta are generally correct Appearance, old. Prose and verse Correct

Sulashaka A poem in eight stanzas in praise of the Vedānta philosophy Attributed to Suka Deva, son of Vyāsa. The text is explained in an elaborate commentary by Gaṅgādharendra Sarasvata

Beginning (मू०) भेदाभेदौ सपदि गणितौ पुष्पपात्रे विधीर्धै

मायामाहौ चयमधिगतौ नष्टसन्देहदृष्टि ।

श्रद्धातीत निगुणर हत प्राप्य तत्त्ववबोध

निर्धैगुण्ये पथि विवरत को विधिः को निषेध ॥ १ ॥

End

(मू०) सत्य सत्य परमसद्गत सर्वकल्याणरूप

मायारण्य दहनमनिल झान्तिनिर्वाणदीप ।

तेजोरूप निगमसद्गत व्याप्तपुनःकर्म य

प्रात काले पठति मनसा याति निर्वाणमार्ग ॥ ८ ॥

विषयः १० ब्रह्मज्ञानप्रशसा ।

No 961 शतरुद्रीय, सभाष्य ।

Substance, country yellow paper Tolia 13 Line 10—11 on a page
Extent 786 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Maharajanagara, Vikramapura, Dhaka, Kalikrishna Gangopadhyaya
Appearance, old Prose and verse Correct

Satarudriya The Satarudriya hymn of the White Yajur Veda with the commentary of Śāyana A chārya The text is published in Dr Weber's edition of the Veda, and a translation in Muir's Sanskrit Texts IV

Beginning (मू०) ॐ नमो रद्र मन्यव उतोत इषवे नम ।

नमस्ते क्षुत्तु घन्धने बाहुभ्यामुत ते नमः ॥ १ ॥

या न इषुः शिवतमा शिव बभूव त धनु ।

शिवाश्रयव्याय ते वत या ना रद्र हतप ॥ २ ॥

(भा०) यस्य निश्चिन्त वदा सो वेदभ्योऽखिल जगत ।

निर्गमे तमह बन्द विद्यातीर्थमहेचर ॥

इष्टकाचितय सर्वाद्यतुर्थे हि समापिता ।

वदाध्याये पश्चमे तु चिन्तामौ सोम उच्यत ।

End

(मू०) नमो रद्रभ्या ये दिवि यषां वर्षमिषवस्तेभ्यो दम प्राचीर्दंश दक्षिणा दम
प्रतीचीर्दंशोदीचीर्दंशोर्बं गांतेभ्यो नमस्त नो ह्यडयन्तु ते य द्विषा ययना द्विष्टि
ते यो जग्ने दधामि । इत्येकादशोऽनुवाक ॥

(भा०) ये रद्रा वा युष्माक जग्ने विदारितासे दधामि ध्यापयामि ।

Colophon. इति सायनाचार्यविरचिते साधवोये वेदार्थप्रकाशे यजु मन्त्रिताया चतुर्थकाण्डे
षष्ठमप्रपाठके एकादशोऽनुवाकः समाप्तः ।
विषयः । यद्वसन्दिमा ।

No. 962. श्रुतिसुतिव्याख्यानं ।

Substance, country yellow paper. Folia, 34. Lanes, 4—6 on a page
Extent, 816 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Maharajanagara, Vikrampura, Dháká, Kalikrishna Gaṅgopádhya. Appearance,
old Verse. Incorrect.

S'ruti-stuti-vyákhyaṇa. A gloss, by Raghunátha Chakravartí, on
S'ankara's commentary on the *S'ruti-stuti* or "praise of the S'ruti," of
S'ridhara.

Beginning. बालानामुपकाराय श्रीधरीयश्रुतिसुतेः ।

व्याख्या व्याख्यायते कापि रघुनाथेन केन च ॥ १ ॥

सतामिति । सतो हेतु सत इत्यादिना ।

End. इत्यशेषममाच्यायेत्यवोपनिषद्भिन्नो वेदभाग समान्नायः ।

आनन्दवनयेत्यादिप्रन्याम् दृष्ट्वा श्रुतिसुते ।

रघुनाथः लिखन् व्याख्या श्रुतेः बद्धरभाषणा ॥ ४२ ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथचक्रवर्तिविरचित श्रुतिसुतिव्याख्यान समाप्तम् ।

विषयः । श्रीधररुतायाः श्रुतिसुते. शङ्कराचार्येण यत् भाष्य कृत तदनुगामिनो व्याख्यय ।

No. 963. प्रायश्चित्तनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper Folia 30 Lanes, 3—7 on a page.
Extent, 1443 s'lokas Character, Bengali. Date, Sk 1698 Place of
deposit, Dháká Vikrampura, Gaṅgácharana Tarkaratna, Appearance, old.
Prose Correct

Práyas'chitta nirṇaya. A summary of Raghunandan's digest
of the laws relating to expiations. By Gopalí Nyáyapañcháṇana It
is one of a series of digests prepared by the author under the title of
Nirṇaya. The total number of these digests is not known, but five
have been met with. (Nos. 963 to 967). The practice of writing
such digests under one general name has been common among Indian
jurists, the number of separate works under each name extending from
three to twenty-seven. The following list comprises the names of some
of those which are most frequently met with.

*Common title.**Author's name*

<i>Ādars'a</i> , ...	<i>Āditya S'uri</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Jaydeva Paṇḍita</i>
<i>Aloka</i> , ...	<i>Gopāla Pañchānana</i>
<i>Chandrika</i> , ...	<i>Divakara.</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Gautama</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Vedanga Rāya</i>
<i>Chintāmani</i> , ...	<i>Vachaspati Miśra</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Ganges'vara</i>
<i>Dīdhitī</i> , ...	<i>Ananta Deva.</i>
<i>Dīpikā</i> , ...	<i>?</i>
<i>Kamalākara</i> , ...	<i>Kamalākara Miśra.</i>
<i>Kaumudī</i> , ...	<i>Govindānanda</i>
<i>Kaustubha</i> , ...	<i>Anantadeva.</i>
<i>Mayukha</i> , ...	<i>Nilakantha.</i>
<i>Mīmāṃsā</i> , ...	<i>Nanda Paṇḍita,</i>
<i>Nirnaya</i> , ...	<i>Nanda Paṇḍita.</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Gopāla Nyāyapañchānana.</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Bhaṭṭojī Dīkshita</i>
<i>Pānjāta</i> , ...	<i>Ananta Bhaṭṭa</i>
<i>Pradīpa</i> , ...	<i>Nāgadeva</i>
<i>Prakāś'a</i> , ...	<i>Mitramis'ra Paṇḍita</i>
<i>Rahasya</i> , ...	<i>Ramanātha.</i>
<i>Ratna</i> , ...	<i>Kamalākara</i>
<i>Ratnākara</i> , ...	<i>Chandes'vara</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Gopinatha Bhaṭṭa</i>
<i>Samuchchaya</i> , ...	<i>?</i>
<i>Sangraha</i> , ...	<i>Dalapatirāja</i>
<i>Sāra</i> , ...	<i>Nāgoji Bhaṭṭa</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Tryambaka</i>
<i>Ditto</i> , ...	<i>Dalapatirāja.</i>
<i>Sarvasva</i> , ...	<i>Halāyudha</i>
<i>Saukhya</i> , ...	<i>Anonymous</i>
<i>Sindhu</i> , ...	<i>Kāś'natha Upādhyāya</i>
<i>Tattva</i> , ...	<i>Raghunandana.</i>
<i>Vidhi</i> , ...	<i>Kamalākara</i>
<i>Viveka</i> , ...	<i>S'ulapāṇi</i>
<i>Vyavasthā saṅkṣhepa</i> , ...	<i>Anonymous</i>

Beginning. नत्वा लक्षणपदद्वन्द्वं निर्णयेद्भुनिसम्मतः ।

प्रायश्चित्तकदम्बानां गोपालेन वितन्यते ॥

अथ प्रायश्चित्तनिर्णयः । तत्र शरीरतः । प्रथमत्वादित्यादि ।

End. + + लक्षणप्रामाण्यापत्तिरिति सर्वं रसणीयमिति ।

Colophon. इति महाभारोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितः प्रायश्चित्त-
निर्णयः समाप्तः ।

विषयः । १ प्रायश्चित्तलक्षण, २ बाह्यादिभेदे प्रायश्चित्त, ३ विद्वद्विप्रभ्यादीनां मुख्य-
निषेधः, ४ नवविधपापानि, ५ धेनुमूत्रनिर्णयः, ६ प्राजापत्यव्रतनिर्णयः, ७ ब्रा-
ह्मस्त्रामिकभाषादज्ञानकृतचतुर्होयन्यादिगोबधव्रतनिर्णयः, ८ चन्द्रियस्त्रामिक-
गोबधनिर्णयः, ९ प्रायश्चित्तपूर्वकृत्यं, १० वस्त्रसम्बन्धिगोबधव्रतनियमः, ११ शूद्र-
स्त्रामिकगोबधव्यवस्था, १२ उत्तुर्गवाक्यकथनं, १३ गर्भिण्यादिवधप्रायश्चित्तं,
१४ गवां निपातने गर्भनाशप्रायश्चित्तं, १५ यतिब्राह्मणादिवधप्रायश्चित्तं, १६
एकहोयन्यादिवधप्रायश्चित्तं, १७ एकप्रयत्नकृतवज्रगोबधप्रायश्चित्तं, १८ वज्रकर्तृ-
कैकगोबधप्रायश्चित्तं, १९ तत्र सङ्क्षेपः, २० वाचनिकदक्षिणानिर्णयः, २१
पञ्चविधबोधननिर्णयः, २२ बोधनादिनिमित्तकव्रत, २३ अस्त्रिभङ्गादिप्रायश्चित्तं,
२४ उत्तुष्टवधभादिवधप्रायश्चित्तं, २५ अपालननिमित्तकगोबधप्रायश्चित्तं, २६
अतुष्ट्याने विक्रयादिप्रायश्चित्तं ।

No. 964. तिथिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 5—7 on a page.
Extent, 877 slokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1698. Place of deposit,
Vikrampurá, Dhaká Gaṅgácharaṇa Tarharatga. Appearance, old. Prose.
Correct.

Tithi-nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the
laws relating to the ages of the moon suitable for the performance of
religious ceremonies. By Gopála Nyáyapāṇchánana.

Beginning. श्रीलक्ष्मणचरणभोजसङ्कष्टेन सुषेतसा ।

क्रियते निर्णयस्त्रिष्या गोपालेन सुधीमता ॥

अथ तिथिनिर्णयः । तिथेस्तु द्वादशभिर्भागैश्चन्द्रक्रियोपलक्षितः कालविशेषः ।

यथा अर्काद् विनिःसृतः प्राचीनित्यादि ।

End. (शेषेऽस्य, जीर्णान् ।)

Colophon इति महानहोपाध्यायश्रीगोपालन्यायपञ्चाननभट्टाचार्यविरचितस्तितिनिर्णय
समाप्त ।
विषय । तिथितत्त्वद्वयम् ।

No 965 विवादनिर्णयः ।

Substance country yellow paper Folia, 20 Lines 3—6 on a page
Extent 420 s lokas Character, Bengali Date Sk 1698 Place of deposit,
Vikramapura Dhaka, Gangacharana Tarkaratna Appearance old Prose
Correct

Vivada nirṇaya A summary of Raghunandā's digest of the laws
relating to Jurisprudence By Gopala Nyayapanchanana

Beginning श्रीकृष्णचरणभोज ध्यात्वा गोपालमन्त्रेण ।

अष्टादश (शान्ता) तत्त्वानां निर्णयोऽत्र निगद्यते ॥

अथ विवादनिर्णयः । निर्णयस्तु सदुक्तिकः करणीयः ।

End (ग्रन्थशेषे परिसमाप्तौ च विलुप्तः ।)

विषय । १ व्यवहारलक्षण, २ अष्टादशविवादपदानि, ३ अष्टादानं, ४ दासादिभ्य
उद्धारादिनिषधः, ५ अष्टादिदानप्रकारप्रवृत्तयः ।

No 966 दायनिर्णयः ।

Substance country yellow paper Folia 22 Lines, 6 on a page
Extent 693 s/lokas Character Bengali Date, Sk 1689 Place of deposit,
Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna Appearance, old Prose
Correct

Daya nirṇaya A summary of Raghunandana's digest of the laws
relating to inheritance By Gopala Nyayapanchanana

Beginning श्रीकृष्णचरणभोज ध्यात्वा गोपालमन्त्रेण ।

वितन्यत विवादेषु दायभागस्य निर्णयः ॥

अथ दायभागनिर्णयः । दायभागो धावत्सम्बन्धिनविभागः । मनुना । २५

श्लोपसया राज्ञा इत्यादि ।

End अथ पञ्चमक विलुप्तः ।

विषयः । दायभागव्यवस्था ।

No. 967. शुद्धिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia 7. Lines, 6 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vikramapura Dhaká, Gangacharanga Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct

Suddhi-nirnaya. A summary of Raghunandana's digest of the laws relating to purifications. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. प्रथमपर्व विलुप्तः ।

End. शेषपर्वमपि विलुप्तः ।

विषयः । मरणाशौचशुद्धिनिर्णयकथनादि ।

No. 968 आचारनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 19. Lines, 6 on a page. Extent, 598 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vāṣe'vara, Vikramapura, Dhaka, Gangacharanga Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Āchāra-nirnaya. A short summary of the religious duties which a strict Hindu is bound to observe. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning. आचारस्य त्रय साधनत्वमाह ॥ द्वारितः—(अष्टष्ट)

End. आपस्तम्बः—ति—(इत्यतः खण्डितः ।

विषयः । वर्णाश्रमाचारकथनादिः ।

No 969. सङ्क्रान्तिनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 6 on a page. Extent, 157 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1689. Place of deposit, Vāṣe'vara, Vikramapura, Dhaka, Gangacharanga Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct

Sankrānti-nirnaya. A summary of the rules regarding the calculation of the passage of the sun from one sign of the zodiac to another. By Gopála Nyáyapanchánana.

Beginning (प्रथमपर्वस्य प्रथमपङ्क्तिर्विलुप्ता ।)

End. अथ विषुवस्य पुण्यविशेषजनकत्वात् मेघादाविति विषुवसङ्क्रान्तिपुण्यकालपरः ।

अन्यथा कालद्वयकल्पनापत्तेः ।

विषयः । सङ्कान्तिमणना ।

No. 970. व्याप्तिग्रहोपायप्रवृत्तीनां भट्टाचार्यटीका ।

Substance, country yellow paper. Folia, 149. Lines, 5—9 on a page
Extent, 8381 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of Deposit,
Vikramapura, Dhaka, Gangácharana Tarkaratna Appearance, old Prose.
Correct

Vyáptigrahopáyatíka. A gloss on that portion of Raghunátha's
commentary on the Anumána-chintámani of Gaṅges'a which refers to
inherent presence By Gadádharma Bhattachárya. Vide ante I, p. 295.
Beginning उपायाभावप्रयुक्तव्याप्तिनिश्चयाभावेनानुमानप्रामाण्यं न निर्वहतीति चार्वाक-
पूर्वपक्षे भूयःसाध्यसाधनमद्वयदर्शनं व्याप्तिपादकमिति जरतैरायिकमिदं ज्ञात
इत्यादि ।

End. अथ तस्याः प्रत्यक्षत्वाभावे युक्त्यन्तरमेव वास्तुसम्बन्धमिति ।

विषय । तन्निश्चयस्य उपायकथन ।

No. 971. उपाधिवादटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper. Folia, 21. Lines, 6—7 on a page
Extent, 716 s'lokas. Character, Bengali Date ? Place of deposit,
Vikramapura, Dhaka, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose.
Correct.

Upádhitáda Tippiání. Jagadís'a Tarkálanáthá's notes on the
Upádhitáda chapter of Raghunátha Sīromani's commentary on the
Chintámani of Gaṅges'a. Vide ante I p. 295.

Beginning. स्वीयहेतोर्वाच्यत्वस्यैव परकीयहेतोः सौपाधिकत्वस्यापि ज्ञापने वादिनिषेध-
सम्भवादिजयस्तत्तत्कैककार्यकारित्वसङ्ख्या व्याप्तिज्ञानविरोधज्ञानार्जकत्वरूप-
प्रसङ्गसङ्ख्या व्याप्तिरनुपाधि निरूपयितुमात्र उपाधिज्ञानादिति ।

End. अत एवाह स्वमिति पक्षेतरत्वविशिष्टसाध्यसाम्योक्त्यादिकमपि अप्रतिष्ठानु-
माने नोपाधित्वेन उद्भावं कथकार्दिसम्प्रदायविरोधादिति भावः ।

Colophon. रति उपाधिवादटिप्पनी सम्पूर्णा ।

विषय । परकीयव्याप्तिविघटकतया उद्भावनीयस्य उपाधेर्निरूपणम् ।

No 972 प्रश्नोत्तरमाला ।

Substance, country yellow paper Folia 2 Lines, 8 on a page. Extent 38 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1762 Place of deposit, Vikramapura, Dhaka, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old Verse Correct.

Prasnottaramálá Vedantic catechism. By S añhara Áchárya

Beginning. अपारससारसमुद्रमध्ये समञ्जतो मे शरण किमस्ति ।

गुरोः कृपालो कृपया वदैतद् विश्वेभ्योऽदाम्बुजदीर्घनौका ॥ १ ॥

बद्धो हि को यो विषयानुरक्त का वा विमुक्ति विषयाद् विरक्ति ।

को वाञ्छि घेरो नरक स्वदेहे क्षृण्याद्यै स्वर्गपद किमस्ति ॥ २ ॥

End कष्ट मता वा श्रवण मता वा प्रश्नोत्तराख्या मणिरत्नमाला ।

तनोतु मोद विदुषा सुरम्या रसेभ्योऽतीशक्तयेव सद्यः ॥ ३९ ॥

Colophon इति श्रीमच्छङ्कराचार्यविरचिता प्रश्नोत्तरमाला समाप्ता ।

विषयः । प्रश्नोत्तरमुखेन वेदान्तसारवार्ताकथन ।

No 973 पाशककरली ।

Substance, country yellow paper Folia 8 Lines, 10 on a page. Extent, 220 s'lokas. Character Bengali Date, Sm 1900 Place of deposit, Vikramapura, Dhaka, Gangácharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose Correct

Paśa-ka-karalī Cleromaney or divination by the cast of the dice By Gauga Rishi.

Beginning भगवति कुष्माण्डे मातङ्गिनि स्वकार्यप्रसाधिनि सर्वकार्यनिमित्तप्रकाशिनि

एष्टोहि सत्वर वद वद वरदे वरदे लेहि लेहि मातङ्गिनि सत्यं त्रिं हि सारं
महादेव नमस्तुभ्य केरुञ्जानभास्कर ।

प्रकल्प सङ्कुलोद्दिष्टं ज्ञेयं धेयं शुभाशुभम् ॥ १११ ॥

पद पद + बोधा + पतिता मोहन तव ॥

शुभं वा दृश्यते तव सर्वारम्भेषु चिन्तितम् ।

सङ्ग्राम सर्वलाभस्य व्यवहारस्य सम्यग् ॥

End. यं पुरासौञ्जयदन्त्या गौर्गो नाम महाभुनिः ।

तेन स्वयं विनिर्दिष्टा मत्या पाशककरली ।

Colophon. इति श्रीमर्गपिण्डता पाशककरली समाप्ता ।

विषयः । निश्चितपाशकाङ्गानुसारेण प्रश्नशुभाशुभफलकथन ।

No. 974. अनुमितिमानसवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 9. Lines, 5—8 on a page. Extent, 502 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká, Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose Correct.

Anumiti-mánasa-vádártha. A treatise on Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya. This and the four following are parts of a series of sixty-four special treatises on the Nyáya which the author is reported to have written in addition to his larger works. Hall's Contributions, 41.

Beginning. लिङ्गपरामर्शान्तरं विलक्षणानुमित्यात्मकप्रतीत्युदयात् तत्करणतया तस्य विलक्षणप्रमाणान्तरता तदेवानुमानमित्यभिधीयते ।
वक्रियाप्यधूमवान् पर्वत इति परामर्शान्तरं तदात्मकविशेषदर्शनमूलक-
पर्वतो वक्रिमानित्याकारकप्रत्यक्षनिर्णयादेष वक्र्यादियोगरप्रष्टुपपत्तेः
इत्यादि ।

End. अतोऽनुमान न शक्यकरणमिति दिक् ।

Colophon. इति अनुमितिमानसस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । अनुमितेः प्रमाणात्तरताविरहविषयो विचारः ।

No. 975. नयमतवादार्थः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 15. Lines, 8 on a page. Extent, 885 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dháká Gangacharana Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Naya-mata-vádártha. A treatise on the new school of Nyáya with reference to Inference. By Gadádharma Bhaṭṭáchárya.

Beginning. अनुमिति प्रति पर्वतीयधूमन्यापको वक्रित्याकारकपरामर्श एव हेतुः । न तु वक्रियाप्यधूमवान् पर्वत इत्याकारकः ।

End. ज्ञानज्ञानानुत्यादस्यानुभवविषयत्वात् सामर्थ्यमन्वकार्योत्पत्तेर्वा(?)कल्पना-
भावात् इतिमर्थः ।

Colophon. इति नयमतस्य वादार्थः समाप्तः ।

विषयः । नयमतोपरि अनुमितिकारणताविषयो विचारः ।

No. 976. रत्नकोषवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 27. Lines, 7—8 on a page. Extent, 1290 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Ratna-kosha-rādārtha. On the knowledge of the invisible through Inference. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. परोक्षज्ञानं नियम इवेति सिद्धान्तः । रत्नकोषकारस्तु सत्प्रतिपक्षमन्त्रम-
द्वयायां समयान्मिकाननुमितिं स्वीकरोति इत्यादि ।

Colophon. इति न किञ्चिदनुमितेः समयत्वापत्तेरिति छन्द(मल्ल)मतिर्विशेष इति ।
विषयः । परोक्षज्ञानस्य नियमरूपताप्रतिपादको विचारः ।

No 977. व्याप्त्यनुगमवादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 5. Lines, 3—8 on a page. Extent, 270 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Vyāptyanugama-rādārtha. A treatise on the perception of the major term. By Gadādhara Bhaṭṭāchārya.

Beginning. अनुमितित्वावच्छिन्नं प्रति कोटम् व्याप्तिविशिष्टपक्षधर्मताज्ञानचेतुः, इत्यादि ।

End. न च भेदेन, वञ्चिमान् धूमादित्यादावव्याप्तेर्दुर्वारत्वादित्याशये दीधितिकार-
स्येति सङ्क्षेपः ।

Colophon. इति श्रोन्यायवाशेनमहाचार्यविरचितो व्याप्त्यनुगमवादायः समाप्तः ।
विषयः । अनुमितिकारणभूतज्ञानविषयोभूतायाव्याप्तेरनुगमप्रकारविषयो विचारः ।

No. 978. कारणतावादायः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 3 on a page. Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhākā, Gangācharaṇa Tarkaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Kāranatā tādārtha A treatise on causation By Gadādhara Bhaṭṭācārya

Beginning अथ निखिलेष्वपि वैदिकेषु लौकिकेषु च कर्मणु तत्तत्फलस्य कारणत्व नियम-
वन्मस्तवभवन्त प्रवर्तन्त न तु तदनाकस्त्वन्त । तत्र किं नाम कारणत्व, न
तावत् फलाव्यवहितपूर्ववर्तिनं, अतिप्रसङ्गात् इत्यादि ।

End ननु स्याज्जमयाम् प्रति अवयवमयामस्य मयोगात्मावयवमयोगात्मा (?)—
(इत्यत उच्यते ।)

विषयः । कारकताविषयो विचारः ।

No 979 विरोधिविचारः ।

Substance country yellow paper Folia, 19 Lines, 7—8 on a page
Extent, 1014 s'lokas Character, Bengali Date Sk 1598 Place of
deposit Vāṭes vara, Vīkramapura Dhaka Gangacharāṇa Tarkaratna Ap-
pearance, old. Prose Correct

Virodhi viśāra Fallacies or hindrances to logical sequence,—a
Nyāya dissertation By Rāmachandra Nyāyavagīsa.

Beginning स्रग्धर्मितावच्छेदकविमिश्रबुद्धः समानधर्मितावच्छेदकप्राज्ञाभावनिषयो वि-
रोधीति तदभावे हतुः ।

End अथ उक्त्यापकसम्बन्धेन स्मृतेहेतुताकवज्रिलादिमत्ताभेदस्य सङ्कारितयैवोप-
पत्तेरिति दिक् ।

विषयः । प्रतिबन्धप्रतिबन्धकभावविषया विचारः ।

No 980 योग्यताविचारः ।

Substance country yellow paper Folia 5 Lines, 8—9 on a page
Extent, 196 s'lokas Character, Bengali Date, Sk 1598 Place of
deposit Vāṭes vara Vīkramapura Dhaka Gangacharāṇa Tarkaratna Ap-
pearance, old Prose Generally correct

Yogjatanuchara A Nyāya treatise on the relation of words to
their meanings By Rāmachandra Nyayavagīsa

Beginning अयोग्यतानिर्णयदशाया शब्दबाधानुदयाद् योग्यताज्ञानस्य शब्दबाधहतुता
कल्प्यते तत्र यत्समर्गकथर्मावच्छिन्नवृत्त्याभावप्रतियोगितानवच्छेदकत्वं यद्

मूनिष्ठं तद्वर्मावच्छिन्नविशेष्यकतत्संमर्गतद्वर्मावच्छिन्नो वा बाध(?)सुदृढाव-
च्छिन्नस्य योग्यता इति प्राञ्चः ।

End. इत्यपि नाविरलक्रमोत्पन्नानामुपस्थितानामुपद्रवस्थानासम्भवेन प्रत्यक्षासम्भवात् ।

Colophon. (परिसमाप्तिस्तु चकवाक्यं नास्ति ।)

विषयः । शब्दबोधहेतुभूतयोग्यतानिर्वचनं ।

No. 981. विधिवादविचारः ।

Substance, country yellow paper. Folia, 22. Lines, 5—8 on a page.
Extent, 1342 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gangacharāṇa Tarkaratana.
Appearance, old. Prose. Generally correct.

Vidhi-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on the nature of Sāstric
injunctions. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. श्रौदनकामः पचेत्, स्वर्गकामो यजेत्, इत्यादिविधिवाक्यं पाकयागादौ प्रवर्तकं
तस्य च तथात्वं न साक्षात्, अयुन्यद्गानां ततोऽप्रवृत्तेः । किन्त्वर्थज्ञानद्वारेति
तस्य प्रवर्तकज्ञानजनकलोपपत्तये प्रवर्तकज्ञानविषये विधिलिङः शक्तिरिति
सर्वेषामेवानुमतम् ।

End. अथ क्वचित् प्रतियोगिगोचरद्वेषेण मरुत्तनं स्वधर्मिककृतिसाध्यताज्ञानं स्व-
गोचरचिकीर्षाप्रवृत्तिहेतुः सप्रतियोगित्वेन अभावस्यापीति प्राञ्चः ।

Colophon. इति विधिवादविचारः समाप्तः ।

विषयः । स्वर्गकामो यजेतेत्यादिविधिवाक्यार्थविषयो निवारः ।

No. 982. अभिधावादविचारः ।

:

Substance, country yellow paper. Folia, 3. Lines, 9—10 on a page.
Extent, 78 s'lokas. Character, Bengali. Date, Sk. 1598. Place of
deposit, Vāṭeśvara, Vikramapura, Dhākā, Gangacharāṇa Tarkaratana.
Appearance, old. Prose. Incorrect.

Abhidhā-vāda-vichāra. A Nyāya treatise on deviation from general
rules. By Rāmachandra Nyāyavāgīś'a.

Beginning. छिद्रमवेताभिधामिधं पदार्थान्तरं छिद्रयः प्रवर्तनात्नेन मज्झानस्यैव मय्या-
धानप्रवृत्तौ हेतुः । तथाहि प्रवृत्तिधामान्येनेष्टसाधनताज्ञानस्य हेतुत्वमभव ।

End. उक्तशब्दबोधानन्तरं स्वर्गकामनावर्त्तं प्रति विधिधर्म(?)यागे प्रवर्तयति
इति प्रतिमन्दने (?) ततो यागे प्रवर्तत इति वदन्ति ।

Colophon. इति अभिधावादविचारः समाप्तः ।

विषय । विधिलिङ्गाद्यर्थभिधाविषयो विचारः ।

No 983 आसत्तिरहस्य ।

Substance, country yellow paper Folia, 12 Lines, 5—9 on a page
Extent, 911 slokas Character, Bengali Date, Sk 1598 Place of
deposit, Vaṭes vara, Vikramapura, Dhaká, Gangacharanga Tarkaratna Ap-
pearance, old. Prose Incorrect

Asatti-rahasya On logical relations By Rámachandra Nyáya-
vágís'a

Beginning. निरिभुक्तमग्निमान् देवदत्तेन इत्यत्रानामग्निगिरिरग्निमत्पदान(?)निर्यग्निमत्पदा-
र्थयारित्यादि ।

End. प्रकारतादीनां तत्त्वानुगमे तादृशानुमित्यादीनां बाधात प्रतिबध्यत्वप्रसङ्गे विभे-
द्यतया प्रकारताया एव तादृशप्रतिबध्यप्रतिबन्धकभाववच्छेदकत्वात् इति दिक् ।

Colophon. इति आसत्तिरहस्य समाप्तः ।

विषय । शब्दबोधे कारणीयभूतायाः आपत्तेर्निरूपणम् ।

No 984 शब्दनित्यता ।

Substance, country yellow paper Folia, 3 Lines, 9 on a page
Extent, 189 slokas Character, Bengali Date, Sk 1598 Place of
deposit, Vaṭes vara, Vikramapura, Dhaka, Gangacharanga Tarkaratna Ap-
pearance, old. Prose Generally correct

Śabda nityata On the eternity of sound By Rámachandra
Nyáyavágís'a

Beginning. वर्षात्मक शब्दो नित्यो न वेतिविप्रतिपत्तिः । अत्र सीमासाकारा वर्षात्मक-
शब्दानामुत्पत्तिविनाशकल्पने गौरवाग्नित्यत्वमव स्वीकुर्वन्ति इत्यादि ।

End. न च प्रतिकारखकारादिमाधनभावलेनैकप्रतिशब्दताकल्पने स्थापयमिति
सङ्क्षेपः ।

Colophon. समाप्तयाय शब्दनित्यताविचारः ।

विषयः । शब्दस्य नित्यताप्रतिपादनं ।

No 985. पथ्यविधानं ।

Substance, country yellow paper Folia, 6. Lines, 7 on a page. Extent, 89 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Vaṭeś'vara, Vikramapura, Dhaká, Gaṅgácharana Tarkaratna Appearance, old. Prose. Correct

Pathyavidhana. On Dietetics, pointing out the evil effects likely to arise from certain articles of food, and their antidotes. Anonymous

Beginning. यो रावण रणमुखे भुवनैकभार

हला चकार जगतः परमोपकार ।

य ब्रह्म अभिदधिरे परतोऽपि पार

त नैमि मैथिलसुताद्वयैकनाथ ॥ १ ॥

नारीकेलफलेषु तण्डुलमय घोर रसाले दितं

जम्बोरोत्थरषो घृते समुचितः सर्पिषु मोचाफले ।

गोधूमेषु च कर्कटी दिततमा मासाग्ने काञ्चिक

भारङ्गे गुडभक्ष्ये प्रकलित पिण्डालुक कोद्रवे ॥ २ ॥

End कोष्णाम्बु पिताम्बुभवे हि (इत्यतः खण्डित) ।

विषयः । कश्चिन् द्रव्ये किं द्रव्यसुपकारकमित्याद्यत्र विचार्यते ।

No. 986. कृत्यकालविनिर्णयः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches Folia, 30. Lines, 8 on a page Extent, 1155 s'lokas. Character, Bengali Date, ? Place. of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old. Prose and verso Correct.

Kṛtyakālatnirṇaya. A disquisition on what times are most appropriate for the performance of particular ceremonies, and a calendar of fasts and feasts. By S'rinátha S'armá, son of S'rikara Áchārya.

Beginning श्रीमोविन्दपदाभोजद्वन्द्वसद्वन्द्वसाधनम् ।

वन्दे शम्भारकधर्मीमकरन्दमनोहरम् ॥

श्रीकराचार्यपुत्रेण श्रीमच्छीनाथशर्कणा । •

प्रीतय विदुषा चक्रे हृत्यक लविनिर्णयम् ॥

शैत विधौ कालकृता विराध प्राय सदैव प्रथितो बधानाम् ।

अतस्तदुच्चेदकृते मुनीना विचार्य वाचा विदधाति तत्त्वम् ॥

नानाविदेशिविदुषा मतमाकलय्य चादत्तम यदभिलिख्य समर्पयामि ।

अथा बुधा विषयमङ्गलिकाप्रवाह दूराद् विहाय कुवतादरमव गाढम् ॥

इह खलु नित्यनैमित्तिकादियावदु वैदिककर्माणि तथतकालविशेषाद्वकानि
श्रूयन्ते । •

End

वैशाखमासस्य तु या तृतीया नवम्यमे कातिकशुक्लपक्षे

नभस्यमासस्य तमिस्रपक्ष त्रयोदशी पञ्चदशी च माघ ।

एता युगाद्या कथिताः पुराणैरनन्तपुण्यास्त्रिययश्चतस्र

पानीयमप्यत्र तिलैर्विमिश्र दद्यात् पिबेद्य प्रयता मनुष्य ॥

आह हत तन सभा सद्यश्च रक्षस्यमेतत् पितरा वदन्ति ।

इति विष्णुपुराणीययचने पञ्चदशीत्यत्र तमिस्रपदानुपङ्गान्नाघमाभीयामावस्य—

—(अतः परं खण्डितम्)

विषय ।

कस्य कार्यस्य क कालो मुख्य को वा यमुख्य वत्सर मासर्तु नित्यादीनाञ्च क
स्वरूप, इत्यादीना विचारपूर्वक स्मृत्यादिभ्यः प्रमाणमुद्धृत्य व्यवस्थापनम्,
वैशाखादिषु कस्याञ्च तिथौ कि कर्मव्यमित्यादिनिर्णयश्च । (अत्र प्रकरण-
च्छेदा नास्ति) ।

No 987 अशौचमञ्जेषः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3 inches Folia, 18 Lines, 7
on a page Extent, 645 s'lokas Character Bengali Date, Sk. 1732,
Place of deposit Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance old
Prose and verse Correct

Asauclasa ikshepa A summary of the laws relating to impure
states of the person resulting from birth, death, and other causes By Ma-
dhvasūlana Vachaspati The work is of considerable repute, but scarce
Contents —Impurities resulting from menstruation, do from miscarriage
or abortion, do from death of infants, do among Sudras, do from

Srāddha-kalpa A treatise on Srāddhas appropriate to followers of the Sāma Veda. By Śrīdatta Contents —duties to be observed on the day preceding a srāddha, do on the day of the srāddha Explanations of the technicalities of a srāddha. Rules for the performance of funerals General rules for performing a srāddha. Optional duties General rules for performing an aṣṭaka srāddha, ritual for do Special rules with reference to srāddhas performed on other than the fixed days Things and acts forbidden or enjoined at srāddhas Srāddha on the 11th day of the moon Srāddha on auspicious occasions, as marriage &c Persons enjoined to perform srāddhas The MS has a large number of marginal notes by a different author

Beginning. क्षुत्तिष्ठद्भूपुराणादिभूपगोपालसम्यक्तम् ।

सर्वा वाक्यानि चालास्य इन्दोमन्त्रादमुच्यते ॥

य आद करिष्यमाणे रजकद्वारा वासः चालयेत्, दन्तवल्गुमिरोमलान्यपठ्य स्नात्वा निरामिषमेकवार भुञ्जीत ।

End. अष्टाध्यां पत्र्या सत्यां सोदर्यादेरेषाधिकारः, पिष्टमाहसपिष्टाद्यभावे अपति-
तायास्तस्या अष्टाधिकारः, इति सर्वं समञ्जसम् ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीदत्तविरचितः आहकृत्य समाप्तः ।

विषय । सामवेदीनां आहव्यवस्थापकोऽयं ग्रन्थः । तथा हि तेषां—आहपूर्वदिनकृत्यम्,
आहदिनकृत्यम्, आहोपसाधारणकृत्यनिधमात्मिका परिभाषा, ब्राह्मणसत्कारा-
दिप्रयोगः, सामान्यत आहप्रयोगः, काम्यकृत्यानि । अष्टकादिश्रद्धानां सा-
मान्यविधिः, तत्प्रयोगश्च । अपरपञ्चनिधिमिन्निककाम्यश्राद्धव्यवस्थादि ।
श्राद्धेषु निषिद्धानि, विहितनिषिद्धानि च । एकादशाहैकादिष्टप्रयोगः । नान्दी-
मुखादिश्राद्धप्रयोगः । अधिकारिनिर्णयश्च ।

* No 989 उद्गीथतन्त्रम् ।

Substance country yellow paper, 13½ × 3 inches Folia, 21 Lines,
7 on a page Extent, 496 ślokaś Character Bengali Date, ? Place
of deposit, Navadvīpa Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose
and verse Generally correct

Uddis a Tantra A Tantra of the Kaula class, treating of sorcery of
different kinds The subjects treated of are —rites for bringing people

under subjection; do. making people of unsettled mind; do. benumbed; do. enamored; do. for ensuring peace; do. for fattening; do. for destroying vision; do. for destroying the mind; do. audition; do. do. reason; do. for neglect of duty; do. producing pains; do. stoppage of an undertaking; do. for stopping the course of water; do. for bringing on blindness; do. do. mutilation; do. do. contractions of the body; do. do. dumbness; do. do. deafness; do. do. devilish fevers; do. for preventing evils of any kind; do. for destroying curds and honey; do. for making horses and elephants frantic; do. for inviting serpents to the domicile of an enemy; do. for inviting men to do; do. destroying corn crops; do. leaves of trees; do. for bringing on miscarriage, &c. &c. The work is divided into eleven chapters.

Beginning. * * देवाय नमः । उद्भोमेन समाकीर्षे * * इन्द्रसमाकुले ।

प्रथम्य मिरमा देवी गौरी शुचति शङ्करम् ॥

End. एकान्ते जगत्या यदाद्युक्तेन ध्यातव्या ॥०॥

Colophon. इत्युद्भोमे हरमेखलायामेकादशः पटलः ॥०॥ सम्पूर्णं द्वायं धन्यः ।

विषयः । इहैकादशपटलाः सन्ति । तत्र १ पटले, वशीकरणम् । २, उच्चाटनम् । ३, सुधनम् । ४, मोहनम् । ५, भ्रान्तिकम् । ६, पौष्टिकम् । ७, चक्षुर्दानम् । ८, मनोदानम् । ९, युतिदानम् । १०, ज्ञानदानम् । ११, क्रियादानम् । १२, कीलकम् । १३, कार्यसूत्रम् । १४, जलसूत्रम् । १५, चन्वीकरणम् । १६, लूनीकरणम् । १७, गावसङ्कोचनम् । १८, सूकीकरणम् । १९, वधिरुक्करणम् । २०, भूतत्वरुक्करणम् । २१, शस्त्रशस्त्रकरणम् । २२, सर्वापद्रुविनाशनम् । २३, दधिभक्षविनाशनम् । २४, मद्यकरणम् । २५, गजवाजिप्रकोपनम् । २६, भुजङ्गानामाकर्षणम् । २७, मानवानामाकर्षणम् । २८, शस्त्रविनाशनम् । २९, पर्षविनाशनम् । ३०, गर्भकरणम् । ३१, परमाप्रवेशनम् । ३२, निष्पन्द-
नम्—इत्यादीनाम् सन्तः, सन्तजपसङ्ख्यादयश्च, सन्ततर कस्या तिस्रो कस्य कर्मणोऽनुष्ठानं कर्तव्यं किं वा कस्य मन्त्रस्य लेखन्यादिकमिति मन्त्रसिद्धिप्रकारः ।

No. 930. शत्रुविमोचनं नाम वगलामुखीकवचम् ।

Substance, country yellow paper, 14 × 5 inches. Folium, 1. Lines, 20 Extent, 28 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Written with red ink. Verse. Generally correct.

S'atrurimochana alias *Vagalámukhi-kavacha*. A hymn in praise of Vagalámukhí, esteemed as a charm for ridding oneself of his enemies. An extract from the Rudra-jámala Tantra.

Beginning. यय वगलामुखीकवचम् । देवुवाच ।

वगन्माया महादेव्या या या विद्याः प्रकाशिताः ।

श्रुतायाधिगताः सर्वाः श्रोतुमिच्छामि माम्प्रतम् ॥

End. देवीश्रीवगलापाठात् सर्वा मिद्धानि सिद्धयः ॥

Colophon इति श्रीवद्रथामले उन्नामहेश्वरमुवाद् वगलामुखीशुभोचन नाम समाप्तम् ।

विषयः । वगलामुखीमन्त्रैरात्मरक्षा ।

No. 991. कामरत्नम् ।

Substance, country-made reddish yellow paper, 13 × 5 inches Folia, 35 lines, 12 on a page Extent, 892 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanátha Vidyaratna. Appearance, old. Prose and verse. Incorrect.

Kāma-ratna A treatise on sorcery and erotics, made up of extracts from the Tantras. The MS. is incomplete.

Beginning. यस्येश्वरस्य विमल चरणारविन्द संवेद्यते विबुधमिदमध्वनेन ।

निर्वाणसूचकगुणार्कवर्गपूर्णं (श्री)मङ्गर सकलदुःखहरं नमामि ॥

कामरत्नमिदं चिब नानातन्त्रार्थबान्धवा ।

वश्यादिविषोमन्त्रसाधनानां समुद्धृतम् ॥

End. इत्यन्त्रद्वयेन बालुकाभिः सह शतशेषान् मन्त्रवाराभिमन्त्र्य चैव—इत्यतः परं खण्डितम् । दशमप्रकरणवधि ।

विषयः । १ प्रथमोपदेशप्रकरणे—(क) शमीकरणदिकर्मणाम् षष्ठतुर्निर्ययः, त्रिचिन्मिर्षयः, नक्षत्रनिर्णयः, शत्रुलिनिर्णयः, साधारणप्रयोगः । (ख) वमीकरणप्रयोगः—तत्र सर्वजनवशीकरणम्, राजवशीकरणमित्यादि । २ द्वितीयोपदेशप्रकरणे—सर्वजनाकर्षणार्थाकर्षणप्रयोगः । ३ तृतीयोपदेशप्रकरणे—युद्धजयादिव्याघ्रनिवारणप्रयोगः । ४ चतुर्थोपदेशप्रकरणे—शत्रुमुखसन्धानादियत्नसन्धानपर्यन्तानां विविधसन्धानकार्याणां प्रयोगः । ५ पञ्चमोपदेशप्रकरणे—सर्वजनभोजनानां विविधसन्धानां-साधनप्रयोगः । ६ षष्ठोपदेशप्रकरणे—याजीकरणप्रयोगः ।

७ सप्तमोद्देशप्रकरणे—गाढीकरण-खो-दावण-लिङ्गसूलीकरण-दुदीकरण-स्तनव-
ईनोत्तान-योनिसंस्कार-लिङ्गसंस्कार-लोमशतनादीनां प्रयोगाः । ८ अष्टमोप-
देशप्रकरणे—खण्डीकरण-साम्य-भगवन्धन-भगमोचन-नष्टपुष्पापुष्पकरण-गर्भखा-
वण-वज्ररक्तपातनिवारण-बन्धगर्भधारण-सूतवत्साधिकित्सुन-गर्भखावरक्षण-
शुष्कगर्भनिवारण-सुखप्रसव-पुष्परक्षण-दुर्भगाकरण-कलसुकरणात्ताना प्रयोगाः ।
९ नवमोपदेशे—सर्वारिष्टविनाशपूर्वकरणादिप्रयोगाः दशमादिप्रकरणालिख्य
सम्भाव्यते परमस्य पुस्तकस्य खण्डितत्वाद्गोपलभ्यते तत एव तदीयविषयाच्चेदा-
नीमञ्जेयाः ।

No. 992. यज्ञसूत्रप्रमाणम् ।

Substance, country paper, 12 × 3 inches. Folium, 1. Lines 20.
Extent, 34 ślokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit,
Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old. Verse. In-
correct.

Yajñasūtra-pramāna. Rules regarding the length and number of
cords to be used in making sacrificial cords for the three twice-born
classes. An extract from the *Mātrikā bheda Tantra*.

Beginning. श्रीचण्डिकोवाच । यज्ञसूत्रधारणेन भूपूज्यो नात्र समयः ।

इदानीं यज्ञसूत्रस्य विधानमपि कथ्यताम् ॥ श्रीशङ्कर उवाच ।

End. एतत् सङ्केतमञ्जला यः कुर्यात् सूत्रधारणम् ।

स चण्डालसमो देवि यदि व्याससमो भवेत् ॥

Colophon. इति मातृकाभेदतन्त्रे एकादशः पटलः ।

विषयः । मातृकाभेदतन्त्रस्यैकादशतमपटलात्कनिसिद्धम् । अथ हि कियत्परिमितदीर्घं
यज्ञोपवीतं धार्यं, इत्यादरेव विधिः ।

No. 993. दुर्गानामफलम् ।

Substance, country made yellow paper, 14 × 3½ inches. Folia, 2.
Lines, 7 on a page. Extent, 50 ślokas. Character, Bengali. Date, ?
Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna. Appearance, old.
Prose. Correct.

Durgandma phala Merit of reciting the name of *Durga* a great number of times

Beginning अथ दुर्गानामफलम् । तवर्गस्य द्वितीया वर्षे पञ्चमस्तरस्युत ।

कवर्गस्य द्वितीया या रफस्यस्त्रापि प्रिय ।

द्वितीयस्तरस्युत नामद परिकीर्तितम् ।

End. भवानीसन्निधौ यन्नु वाराणस्या जप चरेत् ।

दरिद्राऽपि धनी भूत्वा शिवलोके महीयते ॥

Colophon इति दुर्गानाममाहात्म्य समाप्तम् ।

विषयः । दुर्गेतिनामोच्चारणमाहात्म्यवर्णनम् ।

No 994 स्वरूपाख्यस्तोत्रम् ।

Substance country paper 11 X 3½ inches Folia 7 Lines 36 on a page Extent, 63 s lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit Navadvīpa Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Verse Correct

Svarupaliya stotra A hymn in praise of *Durgā* used as a charm
An extract from the Phetkari Tantra

Beginning श्रीकण्ठामरकेयवर्णघटित चन्द्रार्द्धचूडोज्ज्वलम्,

बीजं यत्परमं गुणत्रयमयं कामप्रदं कर्मदम् ।

मातं ब्रह्मरवक्ष्यमं प्रतिदिनं ध्यायन्ति य य मुदा

त ते याप्ति चिदात्मकं हरिहरब्रह्मादिसाम्यं मुदा । १ ।

End. इदं स्तोत्रं मातं सुपठति दिव्यारविमनिनमम्,

स सर्वज्ञा योगीश्वरनिकरसक्तकमललम् ।

जडोऽपि लद्रूप अनन्ति यदि सच्चिन्मय मनसा,

लदय भूयाच्चै चित्तिपतिसमानं चित्तितल ॥ १४ ॥

Colophon इति फल्कारिणीय आगमसार भजानन्ते ताराखण्ड महाकालविरचित स्वरूपाख्यस्तोत्र समाप्तम् ॥

विषयः । मायावीजाधारपुरस्सरपूजादिकथनसहिता भगवत्या स्तुतिः ।

No. 995. बद्धयोनिमहामुद्राकथनम् ।

Substance, English (foolscap) paper, 14 × 4 inches Folia, 5. Lines, 8 on a page. Extent, 150 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Verse. Generally correct.

Baddhayoni-mahāmudrā-kathana. An extract from the Todala Tantra, giving the ritual for performing a disgustingly obscene religious ceremony.

Beginning. श्रीदेव्युवाच । देवदेव महादेव सधारार्णवतारक ।

बद्धयोनिं महामुद्रां कथयस्व महानिघे ॥

End. इत्येतन् कथितं देवि ! किमन्यच्छ्रेतुमिच्छसि ॥

Colophon. इति तोडलतन्त्रे पार्वतीयस्वरादे चतुर्थोऽङ्कायः ।

विषयः । तोडलतन्त्रस्य द्वातीय-चतुर्थपटलात्मकोऽयम् । इह प्रथमे तारापूजनोपयोगिन्याः बद्धयोनिनामकमुद्रायाः समुद्भिदे स्त्रिङ्गप्रवेशनरूपायाः स्वरूपोद्देशः, मन्त्रादिः, तज्जपादिप्रकारश्च । ततस्तारापूजनपद्धतिः ।

No. 996. श्मशानकालीमन्त्रः ।

Substance, foolscap paper, 14 × 4 inches. Folia, 4. Lines, 7 on a page. Extent, 119 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, fresh. Notes on the margin. Prose and verse. Correct.

S'mas'ānahālī-mantṛa. A manual for the worship of the goddess Kālī on a burning-ground at night.

Beginning. अथ श्मशानकालीमन्त्रः । तदुक्तं कालीतन्त्रे ।

वाणी मायां तथा लक्ष्मीं कामवीजमतः परम् ।

कालिके समुत्पलेन चतुष्कं बीजमालिखत् ॥

End. मुखप्रसन्नचरोऽयम् ॥

विषयः । श्मशानकाल्या बीजमन्त्रः, तस्या पूजादिपद्धतिः, आनुष्ठिक वगलामुखीध्यानादिकथनञ्च ।

No 997 विपरीतप्रत्यङ्गिरा ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches Folia, 9 Lines, 7 on a page Extent, 192 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose Generally correct

Viparīta pratyāngira A manual for the worship of Kālī, under a peculiar form Compiled from some of the leading Tantras, by Mahadeva Vedāntavagis a

Beginning नहश्चर उवाच । शृणु देवि महाविद्या सर्वसिद्धिप्रदायिकाम् ।

यस्या विज्ञानमावण शत्रुघ्नो लय गता ॥

विपरीता महाकाली सर्वभूतभयहारी ।

यस्या प्रसङ्गमावेण कम्पते च जगत्तमम् ॥

End. तेषा मन्त्रतन्त्रयन्त्रालोकान प्राणान चरन् चारयन् स्वाचारमपनयन् ब्रह्मास्त्रा-
दीनि यथोक्त्युक्तं ऊँ फेत् २ ट २ फट २ ॐ ॥

Colophon इति महामहोपाध्यायश्रीश्रीमहादेवदानवागीशसङ्गृहीतसप्ततिलचतुरन्त-
निर्दिष्टविपरीतप्रत्यङ्गिरा समाप्ता ॥

विषय । कालिकाया प्रलयकालीनमूर्त्याः ध्यानपूजापद्धत्यादि ।

No 998 महाशङ्खमालासंस्कारः ।

Substance, country yellow paper, 14 × 3½ inches Folia, 3 Lines, 5 on a page Extent, 54 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Prose, and verse Generally correct

Mahas'ankhamala sañskāra Rules for the purification and use of a rosary of shells when engaged in the worship of one of the different forms of Śakti

Beginning. अथ मालासंस्कारः । सनत्कुमारीये । कार्पाससम्भव सूक्ष्म धर्मकामार्थमोक्षदम् ।

तच्च विप्रन्द्रकन्याभिर्निर्मितञ्च सुशोभनम् ॥

युक्तं रत्न तथा पीतं लवण वर्णेषु च क्रमात् ।

सर्वेषामेव वर्णानां रत्न सर्वेष्वित्यतः प्रदम् ॥

- End दक्षिणादिभिर्गुरु परिताप्यान्वित्रावधारण कुर्यात् ।
 Colophon. इति महाशङ्खनाम्नासंस्कारः ।
 विषय । भक्तिपूजोपकरणशङ्खनाम्नाया स्वरूपम्, तस्या शोधनस्य प्रयोगः, धारणपद्ध-
 त्यादिश्च ।

No 999 पीठनिरूपणम् ।

Substance, country yellow paper 14 × 3½ inches Foha, 5 Lines 6 on a page Extent 76 s'lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Vrajanatha Vidyaratna Appearance, old Verse Incorrect

Pithanurupana Notice of the fifty two sacred spots where the body of Sati fell when dismembered by her lord, Śiva, at the feast of Dakṣha. Probably an extract from one of the Tantras

Beginning देवुवाच । शृणु वत्स प्रवक्ष्यामि दयादीं भक्तवत्सल ।
 यानयान विना न भिद्यन्ति * * * * * ततः क्रिया ॥
 पञ्चमदेकपीठानि चैव भैरवदेवता ।
 प्रधानपीठकं तत्र तथा भैरवदेवता ॥

End साधकाय कुलोनाथ मन्त्रो मन्त्रार्थसिद्धये ।
 दद्याच्चैव महादत्तं चान्यथा पतनं भवेत् ॥

Colophon. इति देवदत्तविवादे पीठनिरूपणं समाप्तम् ।

विषय । सतीतिनाम्ना प्रसिद्धया भगवत्या कदाचित् सद्देत्येकं महादेवेन तमेव देहं खण्डखण्डीकृत्य विभिन्नदशं प्रचिन्ना त एव पीठानि इत्युच्यन्त तयामेव निरूपणं कुत्र कुत्र किं किं नाम्नास्तीति निर्धारणम् ।

No 1000 कृत्यमहार्णवः, अथवा कृत्यमहार्णवीयवर्षकृत्यतरङ्गः ।

Substance country yellow paper 18 × 3½ inches Foha 69 Lines, 9 on a page Extent 2939 s'lokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa Vrajanatha Vidyaratna Appearance old Prose and verse Generally correct

Kṛtyamahārṇava alias *Varṣakṛtyataraṅga* A calendar of feasts and fasts on particular days of the moon from the month of Chaitra to Phalguṇa By Mahārāja Hariṇarāyaṇa

Beginning. ॐ नमो गणेशाय । मन्त्रपुराणानुसारेण शुक्लादिचैत्रस्य प्राथम्यादादौ प एव
छत्यद्वारा निरूप्यते । तत्र महाभारते ।

End. अथवा घृतकुम्भोपरिस्थगन्धघृतनवनीतपूरितशतसुम्भ माघश्राव दान कर्त्तव्य-
मिति ।

मिथिल्लावस्त्यविलोचनश्रीहरिनारायणस्य छतिरेषा ।

प्रकाशिता तु यावद् भुवने विष्णोर्विलोचने ग + से ॥

Colophon. इति श्रीमहाराजाधिराजश्रीहरिनारायणविरचिते छत्यमहार्कवे वर्षछत्यतरङ्ग-
समाप्तः ।

विषय । चैवादिद्वादशमासानां यत्र तिथ्यादौ यत् कार्यं यथा यत्प्रमाणान् कर्त्तव्यं
तस्य विशदय्यवस्था ।

No 1001. 'हारलता ।

Substance, country yellow paper, 19½ x 3½ inches. Folia, 63. Lines, 8 on a page Extent, 2,652 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanatha Vidyaratna. Appearance, the first forty pages are old, the remainder new. Prose and verse. Correct.

Hāratalā. A treatise on impurity of the person resulting from a birth or death in one's family, and on duties appertaining to mourning. By Anuruddha Bhaṭṭa. This is a leading authority on the subject it treats of, and is frequently quoted; but good MSS of it are rare.

Beginning. प्रथम्य पुण्डरीकाक्ष पूर्वाचार्यप्रवर्तिता ।

याख्या मन्वादिशास्त्राणां समालोच्य विविच्यते ॥

विशुद्धिरनिवर्द्धेन स्वबोधविभवावधि ।

बोधार्थमल्पबुद्धीनां प्रवृद्धानाञ्च तुष्टये ॥ मनु—

End. अतः कथमविशुद्धस्यैवात्मधातिनोऽपि सवत्सरापरि क्रियते इति ।

सुरापन्नातीरविचारपाटके निवासिना भट्टकपार्थवेदिना ।

छतानिषद्धेन सत्तामुरग्भ्या विराजता हारलतेयमपिता ॥

Colophon. इति महामहोपाध्यायश्रीचनिषद्धभट्टकता हारलता समाप्ता ॥

विषयः । जननाशौचादिव्यवस्था, उपनिषादिलक्षणम्, शौकापनोदनादिकम्, पिण्ड-
दकदानादिकम् ।

No. 1002. शुद्धिव्यवस्थामञ्जेषः ।

Substance, country yellow paper, 19 × 3½ inches Folia, 31. Lines, 7 on a page. Extent, 1681 s lokas Character, Bengali Date, Sk. 1729. Place of deposit, Navadvīpa. Vrajanātha Vidyāratna. Appearance, old. Prose and verse. Correct.

S'uddhi-ryarasthā-saṅkṣhepa. A digest of the laws relating to mourning, impurities, and purification, similar in many respects to the last preceding work. No. 325 (*Ante* vol. I, p. 184) of this name is a different work.

Beginning. अथ शुद्धिव्यवस्थामञ्जेषः । तत्रादौ शुद्धिपदार्था निरूप्यन्ते ।

End. युगादवसने पुण्ये मन्वादौ च विशेषतः ।

Colophon. इति शुद्धिव्यवस्था समाप्ता ।

विषयः । शुद्धिविषयकव्यवस्थामञ्जेषः । तथा चात्र—शुद्धिपदार्थनिरूपणम्, सचमरण-
नुमरणयोर्यवस्थां, अन्नयोरशौचमङ्कुरः, अतिक्रान्ताशौचम्, अशौचे विधि-
निषेधौ, अशौचमङ्कुरः, गर्भसावाशौचम्, स्त्र्यशौचम्, बालाशौचम्, विदे-
मस्थाशौचम्, सपिण्डाशौचम्, मातामहाशौचम्, सत्युविशेषाशौचम्,
अशौचापवादः, श्वानुगमनाशौचम्, अश्विमशयाज्ञासंशयोः कालः ; द्रव्य-
शुद्धिः, वापीकूपनङ्गाण्यु मृते जलशुद्धिः, मृचमरणे मृचस्य शुद्धिः, सूति-
कादिमरणे दाहव्यवस्था, पर्जन्यदाहव्यवस्था, मुमुर्षुल्यम्, प्रेतनर्पणव्यवस्था,
पुत्रकलंकवर्पणल्यम्, पिण्डदानम्, अन्निमदिनल्यम्, अशौचान्निदिनोद्यदिन-
ल्यम्, दयोत्सर्गकालः, दण्डलक्षणम्, अश्वैव प्रयोगविशेषः, दानव्यवस्था,
दानाभाषाः, दानपरिपाटी, प्रेतक्रियाधिकारिणः, दण्डकरणापरिपाटी, दान-
क्रियायाः विविधत्व, विपुलमृचदानम्, दण्डदामाददानम् ।

No. 1003. अनुमितिटिप्पनी ।

Substance, country yellow paper, 17 × 4 inches. Folia, 75 Lines, 8 on a page Extent, 3375 slokas. Character. Bengali, Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nijaratna Appearance, old. Prose. Correct. Notes on the margin.

Anumati Tīppanī. A very complete and correct copy of the first part of Gadādhara's gloss on Raghunātha's commentary on the Anumāna Chintāmaṇi of Gaṅgeśa. (*Vide ante* vol. I, p. 286).

Beginning. अभिवन्द्य मुञ्ज समादरान् पदपाथाजयुगं पुरद्विषः ।

विवृणोति गदाधरः सुधीरनिदुर्बोधगिरिः शिरोमणे ॥

प्रारोक्षितप्रत्यक्षमाग्निपरिपन्थिप्रत्यूहध्वसपटोयसी परमेस्वरप्रणतिमादौ निव-
धाति चोमित्यादिसमस्तैः—

End. प्रसङ्गेन सम्भावनायाप्रमात्वेन तदुच्यवस्थापकप्रमाणाभावादिति भावः ।

Colophon. इति गदाधरानुमितिरेवमस्य सम्पूर्णम् ॥

विषयः । श्रीमन्महाभारतपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“चिन्तामणि”-नाम-न्यायप्रत्यक्ष प्रत्य-
क्षानुमानोपमानशब्देतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दोष-
ति”-नाम टीकायाः, गदाधरभट्टाचार्यकृत यद्वाख्यानं तदेव टीकापरि-
स्थित्यान् दिव्यनीत्युच्यते; सा तु अनुमानखण्डाया जनविश्वप्रकरणात्मिका, तत्र
चतुर्दशपरिच्छेदैः प्रथमो भागः । तद्यथा—१, अनुमिति । २, याज्ञि-
पक्षकम् । ३, सिद्ध्याग्नौ । ४, पूर्वपक्षः । ५, अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावः ।
६, सिद्धान्तलक्षणम् । ७, अवच्छेदकलनिश्चिन्ति । ८, सामान्याभावः । ९, विशेष-
याग्निः । १०, याज्ञानुगमः । ११, अतएव चतुष्टयी । १२, याज्ञिपक्षोपायः ।
१३, तर्कः । १४, सामान्यलक्षणेति । अयमव भागो याज्ञिवाद उच्यते ।
तस्यैवेद-प्रथमप्रकरणम्, अथ च अनुमितिविचारः कृतो विस्तारान् ॥

No 1004. आचार्यानुमानपत्रिका ।

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Folia, 2 Lines, 7 on a page Extent, 73 slokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh Prose Correct

Āchāryānumāna-pāṭriḥa. A gloss on the Anumāna-dīdhiti of Raghunātha. Anonymous.

Beginning या स्मिन्नपक्षज्ञाननिरूपितविषयतावच्छेदकता—

End. तादृशजनकताविशिष्टजनकताशून्यत्वमित्यादिरोत्या इति ध्येयम् ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डोपदोषितप्रत्यक्षाचार्याननुमानप्रकरणस्य, या गदाधरी, तत्र
शुद्धिकाविचारः ।

No. 1005. आचार्यानुमानटिप्पनीपत्रिका । .

Substance, country yellow paper, 18 × 3½ inches. Fohum, 1. Lines, 16 on a page. Extent 40 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, Fresh. Prose. Correct.

Ācharyānumāna-ṭippanī-patrikā. A mere fragment of a gloss on Mathurānātha's commentary on the Anumāna Chintāmani of Gaṅges'a. Anonymous.

Beginning. विधेयत्वतस्तुमानकालोनलधर्मितावच्छेदकापन्नतदवच्छेदकावच्छिन्नविषयतायामेकविषयतानिरूपितत्वमित्यस्य—

End. ज्ञायमानतद्विशेषजन्यापर्यवसितव्याप्तिभूतोरस्यमानकालोनलधर्मितावच्छेदकावच्छिन्नविषयतापरमिति भावः ॥०॥

विषयः । अनुमानखण्डीयदीधितिग्रन्थस्याचार्यानुमानप्रकरणस्य या माधुरो, तत्र फकि-काविचारः ।

No 1006 अनुमानदीधितिटिप्पनी, द्वितीयो भागः ।

Substance, country made white, red and yellow paper, 18 × 4 inches. Folia, 329. Lines, 8—9 on a page. Extent, 15 175 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama, Nyāyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

Anumāna-dīdhiti Ṭippanī. Gloss on the Anumāna-dīdhiti of Raghunātha Sīromani. By Gadādhara. The MS. contains only the second part of the work, which comprises fifteen chapters.

Beginning. मूले व्याप्तिपक्षधर्मतयोः सङ्गत्यप्रदर्शनन्यूनता परिजिह्वोर्पुस्तयोरेककार्यकारित्वसङ्गतिर्दर्शयन् व्याप्तिप्रत्यक्षमित्यादिमूलमवतारयति अनुमितोति ।

End. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नवैयधिकरणनिवेशनमनर्थकं स्यादिति दिक् ॥
गिरीन्द्रदुहितुर्नमस्तुत्तरवरावर्तसोभवत्-
पदाम्बुजरजःकणाकलिततीक्ष्णधौम्यदा ।
गदाधरविनिर्मिता कठिनदुर्गंतर्काटधो-
नवीनपदवी वदन् वितनुता सदा धीमताम् ॥

Colophon. इत्यनुमानदीधितिटिप्पणी समाप्ता ॥

विषयः । श्रीमन्नरामहोपाध्यायगङ्गेशोपाध्यायकृत-“घिन्नामणि”-नाम-न्यायपत्रस्य प्रत्य-
चानुमानोपमानशब्दतिखण्डचतुष्टयात्मकस्य, रघुनाथशिरोमणिकृत-“दीधि-
ति”-नाम टीकाया, मदाधरभट्टाचार्यकृत यद् व्याख्यानं तदेव टीकापरि-
स्रज्जात ‘टिप्पणी’ इत्युच्यते । अनुमानखण्डोपायास्तस्या एवाय द्वितीयो भागः ।
अत्र पञ्चदशपरिच्छेदाः सन्ति ।

१, पञ्चता, ९, (क) परामर्श, ९, (ख) आचार्यानुमानम्, ४, (क) केवलान-
वधी । ५, (ख) केवलव्यतिरेकी । ६, (ग) अन्वयव्यतिरेकी ; ७, अवयव,
८, सामान्यनिरवृत्ति, ९, (क) सव्यभिचार, १० (ख) साधारणम्, ११,
(ग) असाधारणम्, १२, (घ) अनुपसंचारी, १२, विरोध, १४, सत्प्रति-
पक्षः, १५, बाध । (सामान्यनिरवृत्त्यादयस्तु ‘हन्ताभाष’-प्रकरणेषु अव-
ह्रियन्ते) । एतैः पञ्चदशभिरेतत्पूर्वभागगतैश्च प्रकारैः अनुमानप्रमाण वि-
चारितम् ॥

No 1007. व्याप्तिपञ्चकटिप्पणी ।

Substance, country made red and yellow paper, 18 × 4½ inches Folia,
10 Lines, 10 on a page Extent, 426 s lokas Character, Bengali Date,
? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama N, 13 ratna Twenty to
thirty MSS of this work are easily obtainable in Calcutta and Nuddea.
Appearance, old Prose Generally correct.

Vyaptipanchaka Tīppanī This is the title of the first portion of
Gadādhara's gloss on the *Anumana dudhiti* The second is noticed in
the last preceding No.

Beginning. ओ शिवम् । सर्वमिदमनुमानप्रमाणयवस्थापकयुक्तिप्रदर्शनं व्याप्तिनिश्चये स-
तीत्यन्वयः ।

End. हेतुतावच्छेदकसम्बन्धातिरिक्तहेतुप्रतियोगिकसम्बन्धान्विशेषणताविशेषसम्ब-
न्धादिना वृत्तिप्रसिद्धावेव नाव्याप्तिरिति ध्येयम् । श्रीहारं शरणम् ॥

विषयः । यत्र यत्र भूमस्तत्र तत्र वज्रिरस्येवेति व्याप्तेः पञ्चविधलक्षणानि ।
एषानुमानदीधितिटिप्पण्या द्वितीयपरिच्छेदः ।

No 1008. सिंहायाघटिप्पनी ।

Substance, country made paper, some leaves red, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 2 Lines, 9 on a page Extent, 85 s lokas Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old. Prose Generally correct

Sinhavyāghra Tīppanī. This is the third portion of the work above-named.

Beginning. साध्यासामानाधिकरणानधिकरणत्वलक्षणे यदि तदधिकरणाद्वृत्तिरूपासामानाधिकरण निवेद्यते तदा त्रय सत्तादित्यादावतियागि ।

End. अन्यथा घटानधिकरणत्वं साध्याभाववद्वृत्तिरिति मित्यादौ । (इत पर न लिखितम् ।)

विषयः । सिंहायाघ्रनामकपण्डितद्वयकृतयागिद्वयलक्षण केवलान्वयिन्यायाग्रा दूषितम् । एषोऽनुमानदीधितिटिप्पन्यास्तृतीयः परिच्छेदः ।

No. 1009. सिद्धान्तलक्षणटिप्पनी ।

Substance, country made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 41 Lines, 8—9 on a page Extent 1775 s lokas. Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvipa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old. Prose Generally correct.

Siddhānta-lakṣhana Tīppanī This is the sixth portion of the work above-named.

Beginning. प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्न यद् भवति इति यथाश्रुतमूलात् यत्पदार्थे साध-प्रतियोगितावच्छेदकावच्छिन्नान्यत्वं प्रतीयते—

End. तादृशबुद्धेर्द्वैतविशिष्टाभावज्ञानविरोधितानुप—(इत पर छिद्रितम् ।)

विषयः । अनुमितिकारणीभूतज्ञानविषयीभूतयागिः सिद्धान्त लक्षण विचारपूर्वक निरर्थितम् । तदिदं अनुमानदीधितिटिप्पन्याः षष्ठ प्रकरणम् ।

No 1010. तर्कटिप्पनी ।

Substance, country made yellow paper, 18 × 4 inches Folia, 26 Lines, 8 on a page Extent, 1092 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyayaratna. Appearance, old. Prose Correct

Tarka Tippi This is the ninth part of the work above-named

Beginning तर्काद् यवानुमित्यौपयिकव्याप्तिनिश्चयविरोधिग्रहानिबृत्तिरूपेयते तच्च—

End शब्दादिनेति । आदिना अनुमानपरिग्रह । यद्यपि भ्रमप्रतिबन्धक (इत खण्डितम्) ।

विषय । व्याप्तिनिश्चयप्रतिबन्धकद्विचारसमयविराकरण ।

No 1011 व्याप्त्यनुगमटिप्पनी ।

Substance, country made paper, some red, others white, others yellow, 18 × 4½ inches Folia, 17 Lines, 8—9 on a page Extent 736 s'lokas Character, Bengali Date ? Place of deposit Navadvīpa, Purushottama Nyayaratna Appearance, old Prose Generally correct

Vyaptyanugama Tippi This is the tenth portion of the work above named

Beginning साधवादित्यस्य चतु पूरयति प्रतियोगीति ।

End धर्मव्यापकतावच्छेदकत्वपर्यन्तनिवेशनविराधादिति ॥

Colophon इति व्याप्त्यनुगमटिप्पनी समाप्ता ॥

विषय । अनुमितिकारणतावच्छेदके कीदृशव्याप्तिप्रवेशे साधवमिति विचारः । एष हि अनुमानदोषितिटिप्पन्या दृग्गम परिच्छेदः ।

No 1012 सामान्यलक्षणादीधितिटिप्पनी ।

Substance, country made yellow paper, 17 × 4 inches Folia, 186 Lines, 7—8 on a page Extent, 9,300 s'lokas Character, Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa Purushottama Nyayaratna Appearance, old Prose Correct

Sámānya-lakṣhnádīdhitānta Tippant. This is the eleventh part of the work above-named.

Beginning. (अनुमिति-आतिपक्षक-सिंहव्याघ्री-पूर्वपक्षेतिपरिच्छेदचतुष्टये आदौ खण्डितम्, ततो अधिकरणधर्मावच्छिन्नाभावपरिच्छेदभारभ्याद्यन्तमलि, तत्प्रथमम्—)
नन्वीश्वरेच्छारूपस्य वाच्यत्वस्य गुणत्वादिममवायित्वात् तद्व्यधिकरणे धर्मा न
ममवायित्वमित्यत आह—वाच्यत्वमिति ।

End. साययस्य प्रत्यक्षेण व्यभिचारप्रसङ्गादिति भावः ॥

Colophon. इति महामहोपाध्याय श्रीयुतजगदोन्नतकालङ्कारभट्टाचार्यकृता सामान्यलक्ष-
णादीधित्यन्तटिप्पणी सम्पूर्णा ॥

विषयः । सामान्यलक्षणानुमानादीधितेः व्याख्यानम् ।

No. 1013. शब्दालोकरहस्यम् ।

Substance, country paper, 18 × 3 inches. Folia, 162. Lines, 7—8 on a page. Extent, 9,072 ślokaś Character, old Bengali Date, Sk. 1608. Place of deposit, Navadvīpa, Apta Nyáyaratna. Appearance, old. Prose. Correct.

S'abdāloka Rahasya. A gloss, by Mathurānātha, on Pakṣadhara's commentary entitled *Āloka*, on the fourth part of the *Chintamani* of Gaṅgeś'a. The MS is incomplete.

Beginning. क्वचित्ताधरपुटेन पूरयन् वशिकां प्रचलदङ्गुलीततिः ।

मोहयप्रविश्ववामलोचना पातु कोऽपि नवनोरदब्धविः ॥

धीमता मधुरांशयतकंवागीशधीमता ।

शब्दमणिपरिच्छेदालोको व्याख्यायते स्फुटम् ॥

End. तव नियमस्य स्वरूपयोगत्वगर्भत्वाद् व्यभिचार इति ध्येयम् ॥

Colophon. इति शब्दालोकरहस्येऽपूर्ववादरहस्यम् ॥०॥

विषयः । व्यायशास्त्रीयशब्दखण्डचिन्तामणेरालोकाख्या या टीका पचधरमिशेष कृता,
तस्या एव व्याख्यानमेतत् । अथ शब्दलक्षणदयो बहवः परिच्छेदाः । इह तु
पुस्तके—शब्दलक्षणवादः, शब्दप्रामाण्यवादः, पूर्वपक्षवादः, अत्याध्याहार-
पूर्वपक्षः, आधत्तिवादः, तात्पर्यवादः, शब्दानित्यतापूर्वपक्षः, शब्दानित्यतावादः
उच्छेदप्रवृत्तिवादः, विधिवादः-पूर्वपक्षः, विधिवादः, अपूर्ववादश्चेति विदन्त—
(इतः खण्डितम् शक्तिवाद-मुक्तिवादप्रभृतिक)

No 1014 पदमञ्जरो ।

Substance, country paper, 11 × 3 inches Folia, 26 Lines, 27 on a page Extent, 421 slokas Character Bengali Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Vrajanātha Vidyaratna Appearance, old Verse Correct

Padamanjarī. Poems in praise of Krishna and his amours By Krishna Sarmā.

Beginning मङ्गलानां प्रधानं यममयतममं शारदं शर्वरीशं
पीयूषपाशं निधानं मुनिगणमनघामेकविश्रामधाम ।
ससाराभिं तितीर्थोत्तराणिमतिधनं नारदादमं चर्ष-
लं श्रीवन्दारविन्द परं हरिचरणद्वन्द्वमानन्दकन्दम् ॥

End अलङ्कारं विनायतं परं नन्दयते चिरं ।
चरणं हृदयमग्रात्य मुकुन्दचरणं यथा ॥ १४१ ॥
निर्मितं भुवि यत्नना श्रीलोकलक्ष्मणमंशा । (रतं पङ्क्तौक पङ्क्तिद्वयं वा खण्डितं)
विषयः भक्तिरमात्मकं काव्यमेतत् । अथैकचत्वारिंशदधिकद्विंशत्यष्टौ पद्यानि
विद्यन्त, तत्र च सर्वत्र हरिचरणविन्दोऽयं वर्णनम् ।

No 1015 पदाङ्कदूत ।

Substance, country made yellow paper, 17 × 3 inches Folia, 4 Lines 5 on a page Extent 116 s lokas Character Bengali Date Ss 1641 Place of deposit, Navadvīpa Ajita Nyayaratna Appearance, old Verse Correct Notes on the margin

Padanī aduta A poem in which a certain shepherdess requests the foot prints of Krishna to carry to him message of her grief at his absence written in imitation of the Meghaduta of Kalidasa By Śrīkrishna Sarvaabhauma The poem was written in the year 1641, Saka The work has been more than once printed in Calcutta

Beginning गायोभर्तुर्विरहविधुरा काचिदिन्दीवराचो—

End मूढा एव चणिकमनिशं विद्यमाज्जन धीरा
—खड्गाक हरिविरहजं सर्वदेवास्ति त्वमे ।

नान्यः शब्दो वचनमपि यत् तादृशं तस्य किन्
 प्रेमेवास्मत्प्रियतमकृतं तच्च गोपाङ्गनाम् ॥ ४५ ॥
 . माके नायकवेदोद्भूतमिति श्रीकृष्णः शर्मो स्मरन्
 ध्यानन्दप्रदमन्दनन्दनपदद्वन्द्वारविन्दं हृदि ।
 चक्रे कृष्णपदाङ्कदूतवचनं विद्वन्मनोरञ्जनं
 श्रीलश्रीयुतरामजीवनमहाराजाधिराजादृतः ॥

Colophon. इति महासहोपाध्यायनवद्वीपनिवासिश्रीश्रीकृष्णसार्वभौमविरचितः पदाङ्कदूतः
 समाप्तः ॥

विषयः । श्रीकृष्णपदचिह्नं प्रति गोप्युक्तिः ।

No. 1016. स्त्रत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः ।

Substance, country yellow paper, $17\frac{1}{2} \times 3\frac{1}{2}$ inches. Folia, 5. Lines, 6
 on a page. Extent, 155 s'lokas Character, Bengali. Date, ? Place
 of deposit, Navadvipa, Ajita Nyáyaratna. Appearance, very old Prose
 and verse. Correct.

Svatravyaasthárnava-setubandha. A treatise on inheritance.
 By Raghunátha Sárvabhauma Bhaṭṭáchárya. Contents: I, Partition;
 II, Inheritance of persons long absent from home; III, Property
 secreted by some one at the time of partition, but subsequently dis-
 covered, how to be partitioned; IV, Women's property; V, Heirs to
 women's property; VI, Heirs of childless persons.

Beginning. विवाद्यनन्तरं तदने पुत्रादिसम्बन्धाधीनो विभागः ।

End. प्रागुक्तपक्षमपुरुषपर्यन्तानां विभागदानन्तु विभिन्नदेशादागतानामिति न वि-
 रद्धमिति शिवम् ॥

Colophon. इति श्रीरघुनाथसार्वभौममहाचार्यविरचितस्त्रत्वव्यवस्थार्णवसेतुबन्धः समाप्तः ॥

विषयः । दायानां सद्व्यपत्तेः अधिकारिनिरूपणम् । अत्र षट्परिच्छेदाः सन्ति । १, वि-
 भागादिनिरूपणम् । २, धिरप्रापितविभागव्यवस्था । ३, विभागकाले निजुता-
 दगतद्रव्यविभागव्यवस्था । ४, स्त्रीधननिरूपणम् । ५, स्त्रीधनाधिकारिणः । ६,
 रूपवधनाधिकारिण्यसि ।

No. 1017. यथार्थमञ्जरी ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folio, 41 Lines, 12 on a page. Extent 1291 s'lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance, fresh. Prose and verse. Correct. Notes on the margin.

Yathārthamanjarī Essays on Vaishṇavite philosophy. By Rāmānanda Tīrtha. After the colophon, the author gives a list of forty-seven different works which he had compiled. These are. 1, Tantrasāra, 2, Imānavairbhavākhyatantra, 3, Kuṇḍatattva prakāś'a, 4, Chakratikā, 5, Vēdamātrītikā, 6, Mohamudgaratikā, 7, Gītātikā, 8, Mahimna-stotratikā, 9, Vedāntasāratikā, 10, S'āntis'atakatikā, 11, Iṇā-nārnavi, 12, Rāmatatvaparakāś'a, 13, Adhmyātmavaprakāś'a, 14, Adaita-prakāś'a, 15, Yogāvalī, 16, Bhāgavatās'ya, 17, Adhyātmārāmāyaṇatīppanī, 18, Saṅgītasiddhānta, 19, Anandatīkā, 20, Adhyātmāvindu, 21, Yati-bhāgavata, 22, Vedānta-sūtra-a-ratnākhyātikā, 23, Sāṅkhya padārtha-gāthā, 24, Anandapuspādvaya, 25, Ātmatattva, 26, S'rīrāmabāvyā, 27, Yatabhushanī, 28, S'rīs'aktivādakālikā, 29, Sāstrasāra, 30, Nripa-bhushanī, 31, Vālmīkarāmāyanakūṭātikā, 32, Raudrīyatīkā, 33, Sahas-ra-nāmanālā, 34, Gītādisāratīkā, 35, Sandhyāvidhimantrasamuhātikā, 36, Devīsatīkā, 37, Viṣṇusuktatīkā, 38, Vichārārka Tikā, 39, Kalā-pas'astrasaṅgraha, 40, Pravodbhaṇḍandrodaya-saṅgraha, 41, Sāktasarvas-va-lokābhūdhanā, 42, Vāsīṣṭha guḍīārtha-gadya, 43, Gītāsaya, 44, Śrīmatstuti-tīppanī, 45, Adaitarahasyacharamāmṛata, 46, Manvarthasāra, 47, Yathārthamanjarī, 48, Sattatvavindu.

Beginning ब्रजेभनन्दन वन्दे ब्रजे याच ब्रजाङ्गना ।

ब्रजेन्द्रतनयान् वेणु यमुना ब्रजकाननम् ॥

End. रसरूपा स एवात्मा स प्रभुः परमो मतः ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृता यथार्थमञ्जरी समाप्ता ॥०॥

तन्त्रस्य सारो ज्ञानवैभवाख्यतन्त्र, तथा कुण्डतत्त्वप्रकाशः ।

चक्रस्य टीका तथा वेदसातुर्मासमुद्गराख्य गीतासहिष्वा ।

वेदान्तसारस्य शान्ते भक्तस्य ज्ञानारण्यो रामतत्त्वप्रकाश ।

अध्यात्मसारोऽद्वैतप्रकाशो योगावलिर्भागवताशयोपि ॥

अध्यात्मरामायणटिप्पणी च सङ्कीर्तविज्ञान् चानन्दटीका ।

अथात्मविन्दुर्यतिभागवत्य वेदान्तसूत्रस्य रत्नाख्यटीका ॥
 पदार्थगाथा च साङ्ख्यस्य काचिदानन्दपुण्याद्वयमात्मतत्त्वम् ।
 श्रीरामकाव्य यतिभूषणी च श्रीभक्तिवाद' कलिकेति काचित् ॥
 ब्राह्मस्य सारो ष्टपभूषणी च बाष्पोकिरामायणकूटटीका ।
 रौद्रीयटीका च सद्यन्नाम माला च गीतादिसारस्य टीका ॥
 सन्याविधेर्मन्त्रसमूहटीका देव्यास्तथा विष्णुसूक्तस्य टीके ।
 तथा विचारार्कतदीयटीके कलापशास्त्रस्य च सङ्ग्रहोऽपि ॥
 प्रबोधचन्द्रोदयसङ्ग्रहस्य सुब्राह्मणसर्वस्वलोकाभिधाने ।
 बाष्पिष्ठगूढार्थगय कथानां गीताशयोऽन्तर्यजनानुपपन्ने ॥
 श्रुतिश्रुतेष्टिपनिका कथायाद्वैतरस्य चरमावृतय ।
 मन्त्र्यसारस्य यथार्थमद्वयार्थस्य सत्त्वविन्दु छता मे ॥ १० ॥

विषय ।

रसतत्त्वम्, भक्तितत्त्वम्, सिद्धान्ततत्त्वम्, भैवप्रशमा, शाक्तप्रशमा, द्वैतज्ञान-
 प्रशमा, ज्ञानप्रशमा, जगन्निव्याकचनम्, द्वैतवेदमिव्याकचनम्, मुक्तौ द्वैता-
 भाव, जीवत्वस्याभाव, मुक्तिप्रशमा, मुक्ते स्तुत शिदत्वम्, मुक्तिस्वरूपम्, मुक्ति-
 कारणं भक्ति, मुक्तिस्वरूपकारणम्, अद्वैतमहिमा, तत्र मङ्कराचार्यप्रमाणम्,
 प्रच्छन्निरूपणम्, छद्मपूर्वरूपम् विधेर्नित्यत्वम्, विष्णोर्नित्यत्वम्, तत्र लक्ष्मी-
 तत्त्वम्, शिवस्य नित्यत्वम्, सूर्यस्य नित्यत्वम्, अग्नेर्नित्यत्वम्, गणेशस्य नित्य-
 त्वम्, दुर्गाया नित्यत्वम्, वासुदेवस्य नित्यत्वम्, श्रीरामस्य नित्यत्वम्,
 ब्रह्मण एकत्वम्, ईश्वराणामभेदः, गुणानामभेदः, शिवस्य विग्रहतत्त्वम्,
 शिवलिङ्गतत्त्वम्, भस्मप्रशमा, दुर्गामाद्याग्रम्, शक्तीनामभेदः, तत्र
 विद्याविदेक्यम्, श्रीरामतत्त्वम्, श्रोतान्तत्त्वम्, सूर्यतत्त्वम्, दुर्गाया
 मन्त्रप्रशमा, मुक्तरादिगणना, सदागमप्रमाणम्, युगावतारा, माया-
 प्रमाणश्चेति ॥

No 1018 स्वत्पाद्वैतप्रकाशः ।

Substance, country made yellow paper, 11½ × 4½ inches Folium, 1
 Lines, 30 on a page Extent, 56 slokas Character, Bengali. Date ?
 Place of deposit, Navadvipa, Parushottama Nyayaratna Appearance, fresh
 Prose and verse Correct.

Svalpādvaita-prakāś'a. A commentary on the Vedānta aphorisms of Vyāsa, as explained by Mādhva Āchārya and Rāmānuja Āchārya. By Tirtha Swāmī. The MS. is incomplete, containing only the first part.

Beginning. वन्देऽहं परमात्मानं गोचरगोचरात्मकम् ।

मास्तिकास्तिकभावानामभिन्नं चेतनामयम् ॥

End. सूत्रसङ्ख्या पञ्चशतं षट्पञ्चाशत्समन्वितम् ।

जीवानां भाषकत्वेन भाष्यं शारीरकं मतम् ॥

माध्वरामानुजौ भाष्यकारावपि च भास्करः ।

, चतुःसूत्रो च वेदान्तः प्रथमः परिकीर्तितः ॥

Colophon. इति तीर्थस्वामिकृतसूत्रव्याख्यानप्रकाशः समाप्तः ॥

विषयः । वेदान्तसूत्रव्याख्यानं ।

No. 1019. अद्वैतरहस्यम् ।

Substance, country-made yellow paper, $11\frac{1}{2} \times 4\frac{1}{2}$ inches. Folia, 2. Lines, 15 on a page. Extent, 112 s/lokas. Character, Bengali. Date, ? Place of deposit, Navadvīpa, Purushottama Nyāyaratna. Appearance fresh. Prose and verse. Correct.

Advaita-rahasya. A dissertation on the nondual theory of the Vedānta. By Rāmānanda Tīrtha. The writer was a celebrated Vedāntist of his time, and author of several works, mostly commentaries.

Beginning. अथ कर्मणे ब्रह्मलम् । सन्ध्यापानिपादि परमात्मलक्षणे सर्वकर्मात्मकः सदेव ।

End. अष्टावक्रीये च आत्मा त्वं मुक्त इवासि किं विमृष्य करिष्यसि ॥

Colophon. इति श्रीरामानन्दतीर्थकृताद्वैतरहस्योत्तरपादः समाप्तः ॥

विषयः । अध्यात्मविषयक उपदेशः ।

CLASSIFICATION.

I.—VEDA SA'STRA.

- a. Sañhitá (hymns).
- b. Bráhmāna (ceremonials).
- c. Āraṇyaka (do. appropriate for forest life).
- d. Upanishad (theology).
- e. Vaidika (Sūtras, rituals, phonetics, &c.)

II.—ĀITIHA'SIKA SA'STRA.

- a. Itihāsa (history).
- b. Purāṇa, (ancient legends).

III.—KĀ'VYA SA'STRA.

- a. Kāvya (poems).
- b. Nāṭaka (drama).
- c. Champú (poetico-prose compositions).
- d. Kōsha (miscellaneous poetical collections).
- e. Upākshyāna (tales and romances).

IV.—ABHIDHĀ'NA SA'STRA (lexicography).

V.—VYA'KARĀ'YA SA'STRA (grammar).

VI.—CHHANDAS SA'STRA (versification).

VII.—ĀLANKĀ'RA SA'STRA (rhetoric).

VIII.—JYOTISHA SA'STRA (astronomy and astrology).

IX.—SMṚITI SA'STRA (law, civil and canonical)

X.—SANGI'TA SA'STRA (music).

XI.—SILPA SA'STRA (arts).

XII.—KĀ'MA SA'STRA (erotics).

XIII.—DARŚA'NA SA'STRA (philosophy).

- a. Sāṅkhya (hylotheistic).
- b. Nyāya (dialectic).
- c. Vaiśeṣika (physical).
- d. Mīmāṃsā (ritualistic).
- e. Vedānta (monotheistic).
- f. Yoga (theocratic).
- g. Aparādārsanika (minor systems of philosophy).

XIV.—BHAKTI SA'STRA (futh).

XV.—TANTRA SA'STRA (mysticism).

XVI.—VAIDYAKA (medical works).

XVII.—JAINA SA'STRA (Jain religion).

XVIII.—BAUDDHA SA'STRA (Buddhist religion).

XIX.—ANIRDISHṬA (miscellaneous).

CLASSIFIED INDEX

I—VEDA S'ASTRA

1—a *Sanhitā*

	<i>No</i>	<i>Page</i>
S'akala Sanhitā,	863,	268
S atarudriya Sanhitā,	961,	348

1—b *Brahmana*

Adbhuta s'ānti,	903	299
Āitareya Brahmana,	768,	174
Ashtādhyayi kanda,	855,	256
As'valāyana panchaka,	768,	174
Nageya,	796,	201

1—c *Araṇjāla*

Āranya gāna,	839,	240
Aranya panchaka,	874,	279

1—d *Upanishad*

Adbhuta Upanishad,	957,	346
Āitareya bhāshya Tika,	718,	133
Ātmashataka bhāshya Tika,	718,	133
Brahma Upanishad,	955,	345
Harinama Upanishad,	686,	102
Kali santarana Upanishad,	686,	102
Kaivalyopaniṣad Dīpika	848,	247
Kāṭhāvallī bhāshya vivarana,	721,	135
Maṇḍala brāhmaṇa Upanishad,	682,	100
Mundaka bhāshya tippana,	725	138
Nirṇamya Upanishad,	675,	95
Prakṛa mantra Upanishad,	684,	101
Pundarika Upanishad,	670,	92
Rādhā tāraka,	673,	93
Vaikhāṇasiya Upanishad,	671,	92

	No.	Page
1.—c. <i>Vaidika.</i>		
Adhāna-bidhi-prayoga, :	825,	228
Adhānaprayoga <i>alias</i> Adhānabaudhāyana,	833,	235
Agnihotra-homa,	837,	238
Agni-prayoga,	775,	181
Agnishtoma-paddhati,	764,	171
Antyeshṭi-paddhati,	830,	233
Ās'valāyana-grihya-kārikā,	769,	175
As'vamedha Prayoga,	801,	206
Baudhāyana-chāturmāsya-sūtra,	865,	270
Baudhāyana-ṣaraka-sautrāmaṇi,	774,	180
Baudhāyanāgnyādhāna,	758,	164
Bhāva-vis'odhinī,	866,	271
Bhāshika Sūtra,	663,	87
Chāturmāsya-hotra,	847,	247
Chāturmāsya Prayoga,	802,	207
Chhandoga-mantra-pāṭha,	704,	115
Chhandogāpara-sūtra,	806,	209
Daivata-kāṇḍa,	908,	303
Dars'a-pūrnāmāsa,	754,	160
Dars'a-pūrnāmāsayor-ādhvaryava Prayoga,	805,	209
Gārhya-karma-prayoga,	662,	86
Grihya Sūtra,	658,	84
Hotra-kalpadruma,	844,	244
Hotra-prayoga-vritti,	827,	230
Jyotir-atirātra,	793,	199
Kalpa Sūtra,	654,	81
Kalpa-sutra-bhāshya,	665,	88
Kalpa-sūtra-vyākhyā,	664,	87
Katyāyana-grihya-sūtra-bhāshya,	832,	234
Katyāyana-prayoga-sāra,	756,	162
Kātyāyana-sūtra-paddhati,	666, 780, 88,	185
Kundārka-marīchimālā,	708,	120
Mahāgni-prayoga,	836,	237
Padagāḍa,	786,	191
Pavamāna-homa-vidhi,	876,	282
Pitṛimedha Sūtra,	660,	85

	No	Page
Prátis akhya,	902,	298
Pravargya-pras na,	661,	86
Prayogaratniya Charaka sautramani,	774,	180
Rigveda saulita homavidhu,	887,	288
Rudra japa,	843,	243
Rudrausthāna Paddhati,	803,	207
Sāmaya-charika Sūtra,	732,	144
Saṅgrahanyeshti,	829,	232
S ankhyana Sūtra,	907,	302
Śrīpta pāka yajna s esha,	710,	122
Saptasoma sanstha Paddhati,	804,	208
Sarvanukramani vyakhyā,	873,	279
S'āvitri chayana,	831,	236
S radha sūtra Paddhati,	767,	174
S'ulva sūtra,	655,	82
S'ulva sūtra vivarana,	753,	159
S'ulva sūtra dipika,	656,	83
Sulva sūtra bhashya,	657,	83
S'rauta sūtra,	659,	85
Upagrantha sūtra	777,	182
Vajapeya paddhati,	752, 808, 159,	211

II — ĀITIHA SIKA S A STRA

2 — a Itihāsa

Gaura ganoddes a dipikā,	545,	13
Gītabhūshana Bhāshya,	674,	94
Gītasara,	543,	12
Kuladīpika	612,	55
Mahābhārata tātparya dipika,	527,	5
Rājāvali,	559,	23
Vaidyakula tattva,	611,	50

2 — b Purāna

Adi Purana,	553,	18
Apāmānjana-stotra,	893,	292
Bhāgavata prakas a,	681,	99

	No.	Page
Bhábārtha-dīpikā, ...	680,	98
Brahmānda Purāṇa, ...	854,	253
Dharmaghata-vrata-kathā, ...	550,	16
Devīmāhātmya Tīkā, ...	645,	15
Harilīlā vivarana-saṅgraha, ...	794,	200
Jumini Saṁhitā, ...	819,	220
Karmavipākā, ...	635,	66
Kukkutī-vrata-kathā, ...	628,	64
Mallārī-māhātmya, ...	763,	170
Padatrayi-vyākhyāna, ...	717,	132
Parāsara Upapurāṇa, ...	822,	225
Pātāla-khanda, ...	707,	117
Purana dāna-māhātmya, ...	930,	321
Purānārtha-prakāśaka, ...	537,	9
Purushottama-mahātmya, ...	828,	231
* Saptasatī-vyākhyāna, ...	609,	54
Satyopākhyāna, ...	714,	129
Śrīmadbhāgavata-skandhāttha-nirupana, ...	794,	200
S'rishti-khanda, ...	520,	1
Tattva-sāra, ...	668,	90
Vedastuti Tīkā, ...	693,	108
Vikhyāda Purāṇa, ...	735,	148

III.—KĀVYA SĀSTRA.

3 —a Kāvya.

Bālabodhinī, ...	929,	320
Darpana-prakāśikā, ...	765,	172
Dhīraranyikā, ...	751,	158
Gaṅgāśṣṭaka, ...	653,	80
Gītagovinda Tīkā, ...	928,	319
Kavindra chandrodaya, ...	815,	216
Kāvya Līmadhenu, ...	789,	194
Kāvya-kalapa, ...	931,	322
Khanda-prasasti Tīkā, ...	798,	204
Padmaṁjarī, ...	1014,	380

	<i>No</i>	<i>Page</i>
Padāñka dūta, ...	1015,	380
Rākshasa-kāvya saṭika, ...	782,	186
Rāma-guṇakara, ...	521,	2
Rūpa-chintāmaṇi, ...	544,	12
Vānarīśhtāka, ...	857,	40
Vānaryashṭaka	593,	45
Vrindāvana-yamaka, ...	541,	11

3 — *b* *Naṭaka.*

3 — *c* *Champā*

3 — *d* *Kośha.*

Amarus'atāka, ...	641,	72
Amarus atāka Tīkā, ...	557,	22
Sabbhā-taranga-sāra, ...	913,	309
Saṅgadhara paddhati	950,	338

3 — *e* *Upaśhyāna.*

Ajāmlopākhyāna, ...	810,	212
Dhruva charita, ...	869,	274
Govinda-līlāmṛita, ...	571,	31
Govarddhana dhṛita-Kṛishṇa charitra, ...	812,	213
Jānkyananda-bodhana, ...	788,	193
Kīchaka-badha, ...	615,	57
Lakshmī-charitra, ...	586,	39
Madhavānala-katha, ...	724,	137
Prahlāda charita, ...	870,	275
Satyanathabhyudaya, ...	807,	210
Vamana-chitra-charitra, ...	811,	213

IV — *ABHIDHĀNA ŚĀSTRA.*

Abhidhāna-tantra, ...	592,	44
Amara-kośha-tīkā, ...	{ 802,	251
	{ 861,	266

	No.	Page
Bhūri-prayoga, ...	539,	6
Budha-manoharā Tīkā, ...	846,	216
Ekākshara-kosha, ...	948,	337
Hārāvalī, ...	531,	6
Jakāra-bheda, ...	915,	311
Lakṣmī-nivāsābhidhāna, ...	723,	136
Lāṅgādi-saṅgraha, ...	529,	6
Lāṅgādi-saṅgraha Tīkā, ...	916,	318
Līnga-prakāśa, ...	574,	32
Anekārtha-dhvani-manjarī, ...	746,	155
Parābhidhāna, ...	746,	155
Sābda-mālā, ...	532, 748, 7,	157
Sīradā-sundarī, ...	572,	31
Sīrasvatībhidhāna, ...	585,	39
Unādi-kosha, ...	561,	24
Vakāra-bheda, ...	588,	40
Varpābhidhāna, ...	560,	23
Vyākhyā-sudhā, ...	852,	251

VI — CHHANDAS.

	No.	Page
Chhandomājjarī,	877,	282
Vṛitta ratnakara-setu,	712	126

VII — ALANĀ'RA

Chandṛāloka,	605, 772,	177, 52
Guṇālaṅkāra-dosha,	639,	71
Kāvya-chandrikā,	639,	71

VIII — JYOTISHA

Bhāsvatī,	785,	189
Bhuvana-dīpaka,	850,	249
Bhuvana-dīpaka Tika,	762,	169
Daivajña-chintāmanī,	787,	192
Jagachchandrikā,	759,	165
Ketudaya-phala,	859,	258
Kos'alāgama,	771,	177
Koṭa-chakra,	534,	8
Kurma-chakra,	533,	7
Laghu-jīṭaka,	813,	214
Lagna chandrikā,	856,	257
Mukunda-vijaya,	872,	277
Pras'na-vaishnava,	784,	189
Paś'aka keraḥ,	973,	355
Ratna dīpaka,	713,	127
S'alunarnava,	535,	8
Samara-sāra,	799,	204
Saṅgātā vṛitti,	590,	42
Santikatattvamṛta,	536,	9.
Sārvaṭi-bhadra-maṇḍala,	997,	393
Sishyānt ibhidaṭika,	813,	214
Tājaka-bhushana,	554,	20
Udbodha-chandrikā,	596,	47
Viṣṇu Siddhānta,	582,	37
Yogini-das'a-phala,	857,	257

IX.—SURI SA'STRA.

	No.	Page
Achára-mâyúkha, ...	730,	141
Achárárka, ...	519,	15
Achára-nirṇaya, ...	968, 599, 49,	353
Achchhāvāka Prayoga, ...	702,	114
As'aucha-mañjarī, ...	921,	314
As'aucha-nirṇaya, ...	905,	301
As'aucha-saṅkshēpa, ...	987,	362
As'aucha-kāṇḍa, ...	703,	114
Asthi-s'uddhi-prayoga, ...	883,	286
Ahnikā-prakāś'a, ...	824,	227
Bālabodhaka, ...	624,	62
Brahma-yajña, ...	629,	65
Brāhmaṇa-sarvasva, ...	652,	78
Daita-nirṇaya-siddhāntasaṅgraha, ...	867,	271
Dīna-mâyúkha, ...	761,	163
Das'akarma-dīpikā, ...	528,	5
Dattaka-nirṇaya, ...	637,	70
Dattaka-putra-vidhāna, ...	894,	292
Dāya-vyavasthā-saṅkshēpa, ...	942,	333
Dāya-nirṇaya, ...	966,	352
Dharma-dīpikā, ...	650,	77
Dharma-sindhu-sāra, ...	773,	178
Durgotsava-vivēka, ...	917,	312
Durga-bhajanā, ...	937,	329
Dvija-nayana, ...	633,	66
Gaṅgā-snāna-vidhi, ...	888,	289
Ganapati-dīpūjana-paddhati, ...	800,	206
Gīyatri-hridaya, ...	881,	285
Hāratalā, ...	1001,	372
Karma-lochana, ...	542,	11
Karma-vipakā, ...	526,	4
Krama-saṅgraha, ...	932,	322
Kṛitya-chandrikā, ...	523,	2
Kṛitya-kāumudī, ...	695,	109
Kṛitya-kāla-vilīnaya, ...	986,	361
Kṛitya-mahānava, ...	1000,	371

	Do	Page
Kṛitya prakāśa,	722,	136
Laghu saunakī,	812,	212
Lakṣha koma paddhati,	839,	239
Mahāsaṃti paddhati,	85,	236
Maṇḍaṇḍa puja,	857,	294
Murkhahā,	600	19
Paṭihati saṅgraha,	706,	116
Paṭi pāṭihati,	973,	325
Pratishṭhā prayoga,	632,	66
Pravara khaṇḍa,	543,	38
Pravara līṭya,	701,	113
Prayas chitta nirṇaya,	963,	113
Prayas chitta tattvādara,	961,	113
Prayas chitta vyavasthā saṅkṣhepa,	938,	330
Preta līṭyāṇi nirṇaya,	646,	75
Ratha yātra Prayoga,	696,	110
Rigvedīya dasa akarma paddhati,	622,	61
Rigvedīya abhyudayaika śrīddha,	619,	59
Rishi Tarpaṇa,	{ 617,	218
	{ 811,	211
Sadachara prakaraṇa,	953,	311
Saṅkṛānti nirṇaya,	919, 969	313, 313
Saṅkṣipta Prayoga,	816,	218
Sannyasa vidhi,	683,	100
Sāntikalpa dipikā,	904,	300
Sapinda prayoga,	627,	61
Saunakokta vāstusānti prayoga,	872,	243
Smārta prayas chitta prayoga,	901,	297
Smārta vyavasthāntara,	648,	76
Smṛiti sāra,	647,	76
Shodasā pandadāna prayoga,	911,	310
Śrīddha chandrika prakāśa,	734,	117
Śrīddha lālpa,	988,	363
Śrīddha tattvādara,	952,	313
Śrīddha vyavastha saṅkṣhepa,	911,	332
Sūti stuti vyākhyāna,	962	313
Sūtra dharma Tattva,	607,	52

	No.	Page
Suddhi-nirnaya, ...	967,	353
S'uddhi-tattva-kārika, ...	920,	313
S'uddhi-vivēka, ...	919,	338
S'uddhi-vyavasthā-saṅkshēpa, ...	913, 1002, 334,	373
Sukṛitya-prakāśa, ...	722,	136
Sūryādi-panchāyatana-pratishṭhā Paddhati, ...	711,	125
Svatva-vyavasthārnava-setu-bandha, ...	1016,	381
Tattvārta-kāumudī, ...	625,	63
Tithi-nirnaya, ...	961,	351
Tithi-vyavasthā-saṅkshēpa, ...	939,	331
Tristhāli-setu, ...	797,	202
Tulasī-chandrikā, ...	546,	13
Udvāha-vyavasthā, ...	619,	77
Udvāha-vyavasthā, ...	911,	334
Udvāha-vyavasthā-saṅkshēpa, ...	910,	332
Utsarga-Mayūkha, ...	778,	162
Varnasankara-jātimālā, ...	518,	15
Vastūpūjā-vidhi, ...	895,	293
Vastū-sānti, ...	896,	294
Vaśāsāttva-vivāha, ...	719,	157
Viśāntru-kalpa, ...	885,	287
Vivāha-nirnaya, ...	965,	352
Vivāhādi-paddhati, ...	611,	71
Vivāha-paddhati, ...	712,	153
Vrata-kala-vivēka, ...	918,	312
Vratodyāpana-vidhi, ...	729,	110
Vṛishotsarga-prayoga, ...	630,	65
Vyavahāra-dhiti, ...	556,	21
Vyavasthā-sāra-saṅgraha, ...	715,	155
Yajnopavita-nāśa-śrāya-chitta-prayoga, ...	850,	254
Yajuprāyaśchitta-vivaraṇa, ...	783,	187
Yajurvedi-māsa-śrādhā-prayoga, ...	626,	64
Yajurvedi-sāvatarikakoddhātā-sādhā-prayoga, ...	631,	66

X—SANGITA S'Ā'STRA.

Nāda-dīpaka,	538,	10
Sārasaṅgītā,	540,	10

XI—S'ILPA S'Ā'STRA

Mayas'ilpa,	912,	306
Vis'vakarmā-prakāśa,	552,	17
Vis'vakarmāya s'ilpa,	731,	142

XII.—KĀ'MA S'Ā'STRA

XIII—DARS'ANA S'Ā'STRA.

13.—a. Sīṅghya.

13.—b. Nyāya.

Abhidhā-vāda-vichāra,	982,	359
Achāryānumāna-pātrikā,	1004,	374
Achāryānumāna-tippaṇī-pātrikā,	1005,	375
Adhikarana-kaumudī,	634,	67
Anumāna-dīdhiti-Tippaṇī,	945, 1006, 335,	375
Anumāna-maṇi-dīdhiti-vyākhyā,	781,	185
Anumiti Tippaṇī,	1003,	373
Anumiti-mānasa-vādārtha,	974,	356
Āsatti-rahasya,	983,	360
Āsatti-vichāra,	522,	2
Karanatā-vādārtha,	978,	357
Kevalānvayī-vyakhyāna,	577,	34
Kusumāñjali Kārikā-vyākhyā,	525,	4
Muktavali-prakāśa,	868,	273
Navya-mata-vādārtha,	975,	356
Nyāya ratna-prakāśikā,	603,	51
Nyāya-ratnāvalī,	602,	50
Nyāya-sāra,	727,	139
Ratna kosha-vādārtha,	976,	357
Sāmānya-lakṣaṇa dīdhityanta Tippaṇī,	1012,	378
Sabdaloḥa Rahasya,	1013,	379

	No.	Page
S'abda-nityatá,	984,	360
Sapta-padārthi,	875,	281
Siddhānta-chandrodaya,	831,	250
Siddhānta-lakṣhaṇā Tippani,	1009,	377
Samavyāghra Tippani,	1008,	377
S'romani-purvārtha-vākhyā,	849,	248
Tarka-Tippani,	1010,	378
Tarka-paribhāṣā,	810,	240
Upādhipāda Tippani,	971,	354
Upamāna-khaṇḍa,	601,	50
Virodhivāda-vichāra,	981,	359
Virodhi-vichāra,	979,	458
Vidhi-svarūpa-vichāra,	623,	61
Vyāpti-grahopāya-tīkā,	970,	354
Vyāptyānugama-vādārtha,	977,	357
Vyāptyānugama Tippani,	1011,	378
Vyāpti-pañchaka Tippani,	1007,	376
Yogyatā-vichāra,	980,	358

13.—c. *Vais'eshika.*13.—d. *Mīmāṃsā.*

Tantra-ratna,	719,	133
Tupa Tīkā,	719,	133

13 —e. *Vedānta.*

Advaita-brahma-siddhi,	760,	167
Advaita-makaranda,	659,	105
Advaitāmṛta,	700,	112
Advaita-rahasya,	1019,	384
Ajñāna-bodhini,	678,	97
Anubhava-sāra,	795,	200
Ātmānātma-viveka,	620,	60
Avadhūta-gītā,	669,	91
Brahma-jñāna,	956,	345
Datta-gītā,	862,	267
Jñāna-saṅkuli,	564,	26
Manishāpañchaka,	958,	346

	<i>No</i>	<i>Page</i>
Mukta phala,	597,	47
Panchapádiká-vivarana,	609,	211
Panchakṛanta-mahāvakyārtha-bodha-prakāra,	676,	95
Paramámṛita,	690,	106
Parmārtha sara,	698,	111
Pis acha-bhashya,	672,	93
Prasnottaramalá,	972,	255
Rámagítá 'láká,	555,	20
Sádhana pinchaká,	667,	90
Samanyasá-vṛtti,	687,	103
Sáriraka nyá-ya rakshámani,	720,	134
Sáriraka sūtrārtha saṅgraha,	697,	110
Siddhānta-sukti-manjarí,	524,	3
Svalpadvaitaprákās a,	1018,	383
Sánuubbáḥ idarsa,	677,	96
Sukṣhṭaka Saṭśika,	960,	347
Tattva saṅgraha,	688,	104
Tirtha mahes'vara,	573,	32
Uttara Gítá,	933,	323
Vedānta s āstra saṅkṣipta-prakṛty á-murupana,	954,	344
Vedānta-vijnána-nauká,	715,	131
Vindu sandipina,	679,	98
Vivarana tatva dipana,	831,	233
Viveka chudamani,	959,	347

13 —f Yoga

Hatha dipiká,	766,	173
Sadachara prakarana,	953,	344
Sara samuchchaya,	864,	268
Yogasāra sangraha,	864,	268

13 —g Aparādhasanika

XIV —BHAKTI ŚASTRA

Agni-saṅhita,	595,	46
Bhāgavatamṛita kṛmíká,	581,	37
Bhaktámṛita,	578,	35

	No.	Page
Bhakti-rasāmṛita-vindu,	579,	35
Brahma Saṁhitā,	691,	106
Braja-bhakti-vilāsa,	610,	54
Chaitanya-kalpa,	594,	45
Hari-tattva-mukṭāvalī,	853,	252
Mana-dūta,	613,	56
Mukti-chintāmaṇi,	584,	38
Nārāyaṇa-prabodhotsava,	728,	139
Premāmṛita,	736,	149
Sāra-saṅgraha,	859,	262
Uj्ज्वा-la-nīlamani-kirana-leśa,	580,	36
Vaiṣṇavāmṛita,	563,	25
Vastutattva,	923,	315
Yathārtha-manjarī,	1017,	382

XV.—TANTRA ŚĀSTRA.

Annanda-lahari-tattva-dīpikā,	750,	158
Baddhayoni-mahāmudrā-kathana,	995,	369
Bāla Tantra,	818,	219
Bhuvanēs'varī-sahasra-nāma-stotra,	743,	154
Brahma-siddhānta,	770,	176
Dakṣiṇa-kālīkā-sahasra-nāma-stotra,	685,	102
Durgānāma-phala,	993,	367
Gaṇārādi-gaṇapati-sahasra-nāma-stotra,	889,	289
Gāyatrī-brahmakalpa,	900,	296
Gāyatrī-panjara,	884,	286
Gāyatrī-puruṣ'charaṇa vidhi,	898,	295
Gāyatrī-stavaśja-stotra,	886,	288
Gāyatrī-tantra,	598,	48
Gāyatrīyashṭottara-s ata-divya-nāmāmṛita-stotra,	882,	285
Guṇārthādarsa,	826,	229
Guptasādhana Tantra,	738,	151
Jagaddhātri-pujā-vidhi,	558,	22
Jāti-mālā,	739,	151
Kāma-ratna,	991,	366
Kautuhala-vidyā,	614,	56

	No	Page
Kubjika Tantra, .	694,	108
Kumári pujá,	636,	69
Mahá ganapati sahasra náma stotra,	890,	290
Mahá s ani hamála śaśiskāra,	993,	370
Mahatantra rāja,	642,	73
Mantra chandrikā,	911,	305
Mantra pradīpa,	747,	156 *
Mātsya sūkta Tantra,	608,	53
Mundamala Tantra,	740,	152
Nakules'vari mantra vidhana,	906,	302
Nigama latā,	699,	111
Pallava dīpikā,	692,	107
Parthivaliṅgapujana vidhi,	916,	311
Pīṭha nirupana,	999,	371
Prana toshana,	925,	317
Samayācāra Tantra,	755,	161
Śāṅkshapa gāyatrī nyāsa prayoga,	899,	295
Śradā tilaka,	733,	145
Śrātsara susāṅgraha,	589,	41
Satruvimochana nama Vagalamukhi kavacha,	990,	365
Saubhagya Tantra,	909,	303
Śiva pujā padhātī,	821,	225
Śmāśana kṛdī mantra,	996,	369
Sringarādī rasa,	606,	52
Svarupākhya stotra,	994,	368
S'yamā mantrali,	934,	324
Syama puja paddhati,	726,	138
Syama rahasya,	591,	13
Tantra-sūtra,	936,	325
Tantūla puja paddhati,	924,	317
Toshani,	640,	72
Tripura sundarī mantra namasahara,	744,	154
Uddesa Tantra,	989,	364
Upanga lalitā puja,	709,	121
Uttara kamākhyā Tantra,	575,	33
Viparita pratyangira,	997,	370
Yajna sutra pramāna,	992,	367

	No.	Pag.
Yogee-sahasranāma-stotra,	878,	28

XVI.—VAIDYAKA SĀ'STRA.

Arka-prakās'a,	565,	2
Ayurvedagamana,	618,	59
Chikitsā-saṅgraha,	638,	70
Dhanvantari-guṇāguṇa-yogas'ata,	871,	270
Jāraṇa-māraṇādi,	569,	30
Kaṅkāli-rasahema,	776,	181
Kūta-mudgara-saṭika,	792,	199
Madana-vinoda-nighanṭu,	860,	264
Mamohana-vilāsa,	779,	183
Mṛitavatsā-chikitsā,	741,	153
Nighanṭu,	823,	226
Paribhāshā,	570,	30
Pathyāpathya,	567,	28
Pathya-vidhāna,	985,	361
Rāja-nirghaṇṭa,	566,	27
Rasa-hema,	776,	181
Rasa-saṅketa-kalikā,	910,	304
Sāra-chandrikā,	617,	58
S'āraṅgadharma-saṅhitā,	790,	195
Sāra-saṅgraha,	651,	78
Savda-chandrikā,	562,	25
Tantrōkta-chikitsā,	643,	73
Yoga-s'atābidhāna,	871,	276

XVII.—JAINA SĀ'STRA.

XVIII.—BAUDHA SĀ'STRA.

XIX.—ANIRDISHTA.

Nīti nibandha or Nītibhāṣana-bhāṣana,	576,	33
Vārānas'ī-darpana-kāśīk-prakās'ika,	705,	172